JASHER

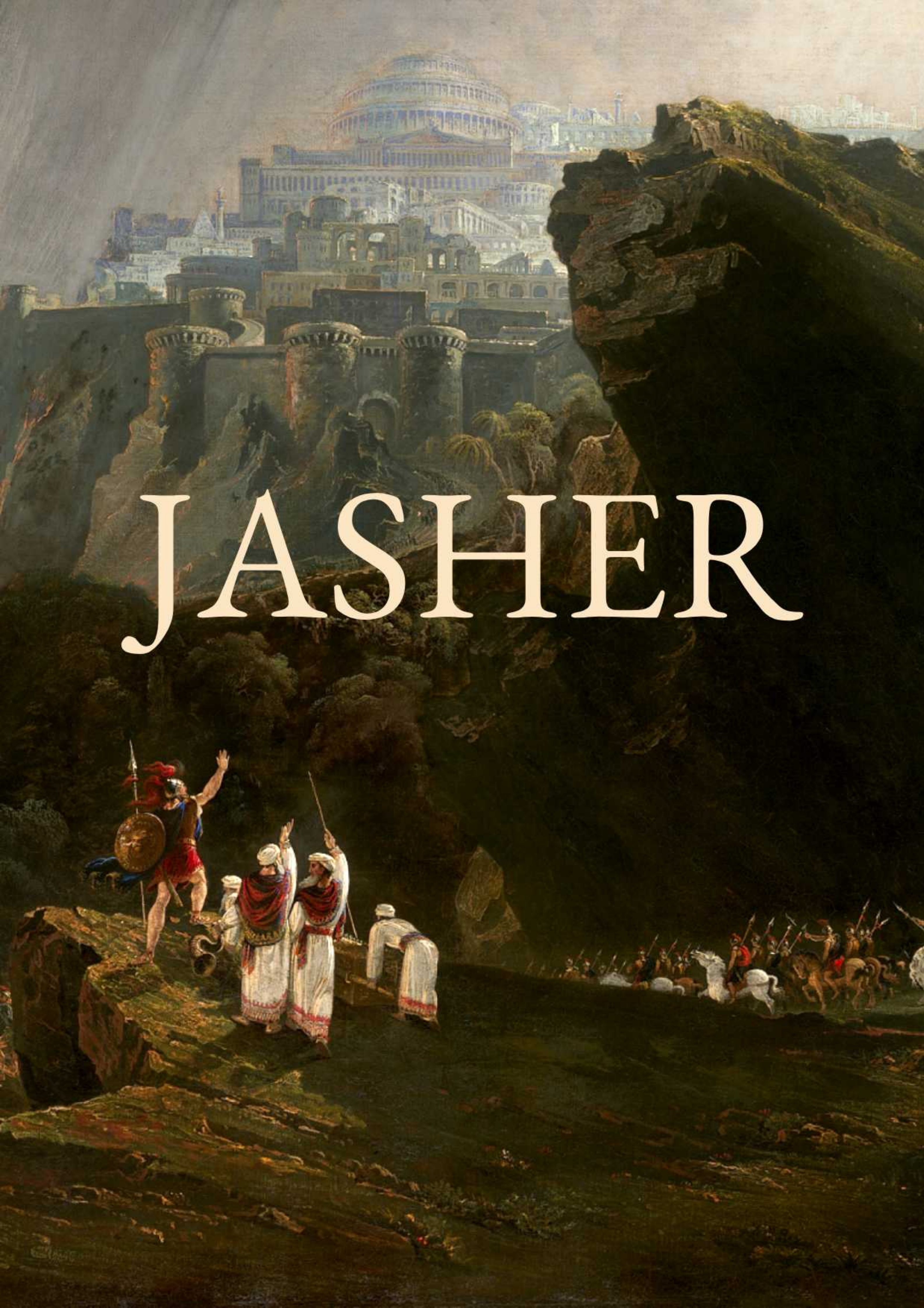

MOKAPO YA 1

1 Mpe Nzambe alobaki: "Tika tosala moto na elilingi na biso, na ndenge na biso, mpe Nzambe akelaki moto na elilingi na ye moko."
2 Mpe Nzambe akelaki moto uta na mabele, mpe afulaki o kati ya zolo na ye mpema ya bomoi, mpe moto akomaki molimo ya bomoi oyo epesamaki na maloba.
3 Mpe Nkolo alobaki: "Ezali malamu te mpo na moto kozala ye moko; Nakosala epai ya ye mosungi.
4 Mpe Nkolo asalaki ete pongi ya mozindo ekweyi likolo lya Adama, mpe alalaki, mpe alongolaki moko wa mikuwa ya ye, mpe atongaki mosuni likolo lya yango, mpe asalaki yango mpe amemeki yango epai ya Adama, mpe Adama alamuki uta na pongi ya ye, mpe tala mwasi moko atelemaki liboso lya ye.
5 Mpe alobaki ete: "Oyo ezali mokuwa ya mikuwa na ngai mpe ekobengama mwasi, mpo oyo elongolami epai ya moto; mpe Adama apesaki ye nkombo Eva, mpamba te azalaki mama ya bato nyonso oyo bazali na bomoi.
+ 6 Mpe Nzambe apambolaki bango mpe abengaki bango nkombo Adama mpe Eva na mokolo oyo akelaki bango, mpe Nkolo Nzambe alobaki ete: "Bobota mpe bókola mpe bótondisa mabele."
7 Mpe Nkolo Nzambe akamati Adama mpe mwasi wa ye, mpe atiaki bango o elanga ya Edene mpo ya kolatisa yango mpe kobatela yango; mpe apesaki bango mitindo mpe alobaki na bango ete: "Bokoki kolya mbuma na nzete nyonso ya elanga, kasi mbuma ya nzete ya boyebi malamu mpe mabe bokolya te, mpo mokolo oyo bokolya yango bokokufa mpenza."
8 Mpe epambolaki bango mpe atindaki bango, alongwaki uta na bango, mpe Adama mpe mwasi wa ye bafandaki o elanga engebene na etinda eye Nkolo atindaki bango.
9 Mpe nyoka, eye Nzambe akelaki elongo na bango o mabele, eyaki epai ya bango mpo ya kotinda bango mpo na kobuka mobeko mwa Nzambe moye atindaki bango.
10 Mpe nyoka abendaki mpe andimisaki mwasi mpo na kolia mbuma ya nzete ya boyebi, mpe mwasi ayokaki mongongo mwa nyoka, mpe abukaki liloba lya Nzambe, mpe azwaki uta na nzete ya boyebi ya bolamu mpe ya mabe, mpe alyaki, mpe azwaki uta na yango mpe apesaki lisusu na mobali na ye mpe alyaki.
11 Mpe Adama mpe mwasi wa ye babukaki etinda ya Nzambe eye atindaki bango, mpe Nzambe ayebaki yango, mpe nkanda ya ye epeli bango mpe alakelaki bango mabe.
12 Mpe Nkolo Nzambe abenganaki bango mokolo mona uta o elanga ya Edene, mpo ya kotimola mabele wapi balongolamaki, mpe bakendaki mpe bafandaki o esti ya elanga ya Edene; mpe Adama ayebaki mwasi na ye Eva mpe abotaki bana mibali mibale mpe bana basi misato.
13 Mpe abengaki nkombo ya mwana ya liboso Kaina, kolobaka ete: "Nazwi moto moko epai ya Nkolo, mpe nkombo ya mosusu abengaki Abele, mpo alobaki ete: "Toyei na mabele na mpamba, mpe tokolongolama na yango na mpamba."
14 Mpe bana mibali bakolaki mpe tata wa bango apesaki bango bozwi o mboka; mpe Kaina azalaki mosali bilanga na mabele, mpe Abele mobateli ya bampate.
15 Mpe ezalaki na nsuka ya mwa mibu, ete bamemaki likabo ya penepene epai ya Nkolo, mpe Kaina amemaki uta na mbuma ya mabele, mpe Abele amemaki uta na bana ya liboso ya etonga na ye uta na mafuta na yango, mpe Nzambe abalukaki mpe abalukaki epai ya Abele mpe likabo na ye, mpe moto ekita uta na Nkolo uta na lola mpe ezikisaki yango.
16 Mpe epai ya Kaina mpe libonza lya ye Nkolo abalukaki te, mpe abalukaki te, mpo amemaki uta na mbuma ya nse ya mabele liboso lya Nkolo, mpe Kaina azalaki na zuwa na ndeko mobali wa ye Abele na ntina ya eye, mpe alukaki ntina ya koboma ye.
17 Mpe o mwa ntango nsima, Kaina mpe Abele ndeko wa ye, bakendaki mokolo moko o elanga mpo ya kosala mosala mwa bango; mpe bango mibale bazalaki na elanga, Kaina azalaki kosala bilanga mpe kotimola mabele na ye, mpe Abele azalaki koleisa etonga na ye; mpe etonga elekaki eteni eye Kaina atimolaki o mabele, mpe etungisaki Kaina mawa mingi mpo ya yango.
18 Mpe Kaina apusanaki penepene na ndeko na ye Abele na nkanda, mpe alobi na ye ete: "Nini ezali kati na ngai ná yo, oyo okoya kofanda mpe komema etonga na yo mpo na koleisa na mokili na ngai?"
+ 19 Mpe Abele ayanolaki ndeko na ye Kaina mpe alobaki na ye ete: "Nini ezali kati na ngai ná yo, mpo olya mosuni ya etonga na ngai mpe kolata nsuki ya mpate na bango?"
20 Mpe sikawa bongo, longola nsuki ya mpate ya ngai eye omilatisi, mpe pesa ngai mbano mpo ya mbuma mpe mosuni ya bango eye oliaki, mpe ntango okosala eye, nakokende bongo uta na mboka ya yo lokola olobi?
+ 21 Kaina alobaki na ndeko na ye Abele ete: "Soki nabomi yo lelo, nani akosɛnga makila na yo epai na ngai?"
+ 22 Mpe Abele ayanolaki Kaina, kolobaka ete: "Ya solo Nzambe oyo asali biso na mabele, akozongisa mabe na likambo na ngai, mpe akosɛnga makila na ngai epai na yo soki obomi ngai, mpo Nkolo azali mosambisi mpe mosambisi, mpe ezali ye oyo akofuta moto engebene na mabe na ye, mpe moto mabe engebene na mabe oyo akoki kosala na mabele."
23 Mpe sikawa, soko bobomi ngai awa, solo Nzambe ayebi makanisi ma yo ya nkuku, mpe akosambisa yo mpo ya bobe boye osakolaki kosala epai ya ngai lelo.
24 Mpe eyokaki Kaina maloba maye Abele ndeko mobali wa ye alobaki, tala nkanda ya Kaina epelisaki ndeko wa ye Abele mpo ya kosakola likambo liye.
25 Mpe Kaina akendeki mbangu mpe atɛlɛmaki, mpe azwaki eteni ya ebende ya esaleli na ye ya kotimola, oyo na mbalakaka abɛtaki ndeko na ye mpe abomaki ye, mpe Kaina asopaki makila ya ndeko na ye Abele na mabele, mpe makila ya Abele esopanaki na mabele liboso ya etonga.
26 Mpe nsima ya eye Kaina ayambolaki kobomaka ndeko mobali wa ye, mpe ayokaki mawa na mawa, mpe alelaki likolo lya ye mpe yango etungisaki ye mpenza.
+ 27 Mpe Kaina atɛlɛmaki mpe atimolaki libulu na elanga, epai atyaki nzoto ya ndeko na ye, mpe abalusaki mputulu likoló na yango.
28 Mpe Nkolo ayebaki nini Kaina asali ndeko na ye, mpe Nkolo abimelaki Kaina mpe alobaki na ye ete: "Abele ndeko na yo oyo azalaki elongo na yo azali wapi?"
29 Mpe Kaina amimonisaki mpe alobaki ete: "Nayebi te, nazali mobateli ya ndeko na ngai?" Mpe Nkolo alobaki na

ye ete: “Osali nini?” Mongongo ya makila ya ndeko na yo ezali kobelela ngai longwa na mabele epai obomaki ye.
30 Mpo obomi ndeko mobali wa yo mpe omimonisaki liboso lya ngai, mpe okanisaki o motema mwa yo ete namonoki yo te, mpe nayebaki misala mya yo manso te.
31 Kasi osalaki likambo liye mpe obomaki ndeko wa yo mpo ya mpamba mpe zambi alobaki na bosembo epai ya yo, mpe sikawa, yango wana, alakelama mabe uta na mabele eye efungolaki monoko mwa yango mpo ya koyamba makila ma ndeko wa yo uta o loboko la yo, mpe wapi okundaki ye.
32 Mpe ekozala ntango okosalaka yango, ekopesa yo lisusu makasi ya yango te lokola na ebandeli, mpo nzube mpe mbila ekobota mabele, mpe okozala koningana mpe koyengayenga o mabele kina mokolo mwa liwa lya yo.
33 Mpe o ntango ena Kaina abimaki uta o miso ya Nkolo, uta esika wapi azalaki, mpe akendaki kotambola mpe koyengayenga o mboka epai ya esti ya Edene, ye mpe bato banso ba ye.
34 Mpe Kaina ayebaki mwasi na ye na mikolo wana, mpe azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali, mpe apesaki ye nkombo Enoka, mpe alobaki ete: “Na ntango wana Nkolo abandaki kopesa ye bopemi mpe kimya na mabele.”
35 Mpe o ntango ena Kaina abandaki mpe kotonga engumba: mpe atongaki engumba mpe abengaki engumba Enoka, engebene na nkombo ya mwana na ye; mpo o mikolo wana Nkolo apesaki ye bopemi likolo lya mabele, mpe atambolaki te mpe ayengayenga lokola na ebandeli.
36 Mpe Irade abotamaki na Enoka, mpe Irade abotaki Mekuyaele mpe Mekuyaele abotaki Metusaele.

MOKAPO YA 2

1 Mpe ezalaki na mbula nkama na ntuku misato ya bomoi ya Adama na mabele, ayebaki lisusu Eva mwasi na ye, mpe azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali na lolenge na ye mpe na elilingi na ye, mpe abengaki ye nkombo Sete, kolobaka ete: “Mpo Nzambe aponi ngai momboto mosusu na esika ya Abele, mpo Kaina abomi ye.”
2 Mpe Sete azalaki na bomoi mibu nkama moko na mitano, mpe abotaki mwana mobali; mpe Set apesaki nkombo ya mwana na ye Enosh, alobi: “Mpamba te na ntango wana bana ya bato babandaki kokola, mpe kotungisa milimo mpe mitema na bango na kobukaka mpe kotombokela Nzambe.”
3 Mpe ezalaki o mikolo mya Enose ete bana mibali ba bato bakobaki kotombokela mpe kobuka mobeko na Nzambe, mpo ya kobakisa nkanda ya Nkolo na bana ba bato.
4 Mpe bana ba bato bakendaki mpe basalelaki banzambe mosusu, mpe babosanaki Nkolo oyo akelaki bango o mabele: mpe na mikolo wana bana ya bato basalaki bikeko ya motako mpe ya ebende, ya nzete mpe ya mabanga, mpe bafukamaki mpe basalelaki bango.
5 Mpe moto na moto asalaki nzambe wa ye mpe bafukamaki epai ya bango, mpe bana mibali ya bato batikaki Nkolo mikolo inso ya Enose mpe bana ba ye; mpe nkanda ya Nkolo epelisamaki na ntina ya misala mpe bonsomi bwa bango maye basalaki o mabele.
6 Mpe Nkolo asalaki ete mai ma ebale Gihone mazindisa bango, mpe abebisaki mpe asilisaki bango, mpe abebisaki ndambo ya misato ya mabele, mpe ata eye, bana bana ba bato babalukaki te uta na banzela ya bango ya mabe, mpe maboko ma bango masembolamaki naino mpo ya kosala bobe o miso ya Nkolo.
7 Mpe o mikolo iye ezalaki te kolona to kobuka mbuma o mabele; mpe ezalaki na bilei te mpo ya bana ba bato mpe nzala ezalaki monene mpenza o mikolo iye.
8 Mpe mboto eye balonaki o mikolo ena o mabele ekomaki nzube, nzube mpe nzube; mpo uta mikolo mya Adama ezalaki esakola eye etali mabele, ya elakeli mabe ya Nzambe, eye alakelaki mabele mabe, na ntina ya lisumu liye Adama asalaki lisumu liboso lya Nkolo.
9 Mpe ezalaki ntango bato bakobaki kotombokela mpe kobuka mobeko na Nzambe, mpe kobebisa banzela ya bango, ete mabele mpe ekomaki kobeba.
10 Mpe Enose aumelaki mibu ntuku libwa mpe abotaki Kaina;
11 Mpe Kaina akolaki mpe azalaki na mibu ntuku minei, mpe akomaki bwanya mpe azalaki na boyebi mpe mayele na bwania inso, mpe ayangelaki likolo lya bana banso ba bato, mpe akambaki bana ba bato o bwanya mpe boyebi; mpo Kaina azalaki moto ya mayele mpenza mpe azalaki na bososoli na bwania inso, mpe na bwania bwa ye ayangelaki bilimu mpe bademo;
12 Mpe Kaina ayebaki na bwania bwa ye ete Nzambe akobebisa bana ba bato mpo basalaki lisumu likolo lya mabele, mpe ete Nkolo akomeme likolo lya bango mai ma mpela.
13 Mpe o mikolo miye Kaina akomaki likolo lya bitanda ya mabanga, maye masengelaki kosalema o ntango ekoya, mpe atiaki yango o kati ya bomengo bwa ye.
14 Mpe Kaina ayangelaki mabele mobimba, mpe abalusaki bana ya bato mosusu na mosala ya Nzambe.
15 Mpe ntango Kainana azalaki na mibu ntuku nsambo, abotaki bana mibali misato mpe bana basi mibale.
16 Mpe eye ezali bankombo ya bana ba Kainana; nkombo ya mwana ya liboso Maalalele, ya mibale Enane, mpe ya misato Merede, mpe bandeko na bango ya basi bazalaki Ada mpe Zila; oyo ezali bana mitano ya Kaina oyo babotamaki na ye.
17 Mpe Lameke, mwana ya Metusaele, akomaki ndeko na Kaina na libala, mpe azwaki bana na ye mibale ya basi mpo na basi na ye, mpe Ada azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali na Lameke, mpe apesaki ye nkombo Yabale.
18 Mpe azwaki zemi lisusu mpe abotaki mwana mobali, mpe apesaki ye nkombo Yubale; mpe Zila, ndeko na ye ya mwasi, azalaki kobota na mikolo wana mpe azalaki na bana te.
19 Mpo o mikolo wana bana ba bato babandaki kobuka Nzambe, mpe kobuka mibeko miye atindaki na Adama, mpo na kobota mpe kokola o mabele.
+ 20 Mpe basusu kati na bana mibali ya bato bameli basi na bango komɛla mai oyo ekokómisa bango kobota, mpo ete bakoka kobatela bilili na bango mpe na yango elongi na bango kitoko ekoka kosila te.
+ 21 Mpe ntango bana ya bato bamelisaki basi na bango mosusu, Zila amɛlaki elongo na bango.
+ 22 Mpe basi oyo bazalaki kobota bana bamonanaki lokola bato ya nsɔni na miso ya mibali na bango lokola basi oyo bakufelá mibali, + ntango mibali na bango bazalaki na bomoi, mpamba te kaka bango nde bakangamaki epai ya bato oyo babotaka te.

23 Mpe o nsuka ya mikolo mpe mibu, ntango Zila akomaki mobange, Nkolo afungolaki libumu lya ye.
24 Mpe azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali mpe apesaki ye nkombo Tubale Kaina, mpe alobaki ete: “Nsima ya kokauka, nazwi ye epai ya Nzambe Mozwi-ya-Nguya-Nyonso.”
25 Mpe azwaki zemi lisusu mpe abotaki mwana mwasi, mpe apesaki ye nkombo Naama, mpo alobaki ete: “Nsima ya kokauka, nazwi esengo mpe esengo.”
26 Mpe Lameke azalaki mobange mpe mobange na mibu, mpe miso na ye ezalaki molili ete akokaki komona te, mpe Tubale Kaina, mwana na ye, azalaki kokamba ye mpe ezalaki mokolo moko ete Lameke akendeki o elanga mpe Tubale Kaina mwana na ye azalaki elongo na ye, mpe ntango bazalaki kotambola na elanga, Kaina mwana mobali wa Adama akendeki liboso epai na bango; mpo Lameke azalaki mobange mpenza mpe akokaki komona mingi te, mpe Tubale Kaina mwana na ye azalaki elenge mpenza.
27 Mpe Tubale Kaina ayebisaki tata na ye abenda likonga na ye, mpe na baflɛ́mbɛ abɛtaki Kaina, oyo azalaki naino mosika, mpe abomaki ye, mpo ete amonanaki epai na bango lokola nyama.
+ 28 Mpe baflɛ́mɛ ekɔtaki na nzoto ya Kaina atako azalaki mosika na yango, mpe akweyaki na mabele mpe akufaki.
29 Mpe Nkolo azongiselaki bobe bwa Kaina engebene na nkuna ya ye, eye asalaki epai ya ndeko wa ye Abele, engebene na liloba lya Nkolo eye alobaki.
30 Mpe esalemaki ete Kaina akufaki, ete Lameka mpe Tubale bakendaki kotala nyama eye babomaki, mpe bamonoki, mpe tala Kaina nkoko wa bango akweyaki akufi o mabele.
31 Mpe Lameke ayokaki mawa mingi mpo na kosala boye, mpe na kobetaka maboko na ye elongo, abɛtaki mwana na ye mpe abomaki ye.
+ 32 Mpe basi ya Lameke bayokaki makambo oyo Lameke asalaki, mpe balukaki koboma ye.
+ 33 Mpe basi ya Lameke bayinaki ye banda mokolo wana, mpo abomaki Kaina ná Tubale Kaina, mpe basi ya Lameke bakabwanaki na ye, mpe balingaki koyoka ye te na mikolo wana.
34 Mpe Lameke ayaki epai ya basi na ye, mpe atindaki bango mpo báyoka ye na likambo oyo.
+ 35 Mpe alobaki na basi na ye Ada mpe Zila: “Bóyoka mongongo na ngai O basi ya Lameke, bokeba na maloba na ngai, mpo sikawa bokanisaki mpe bolobi ete nabomaki mobali moko na bampota na ngai, mpe mwana moko na bampota na ngai mpo basalaki mobulu te, kasi ya solo boyeba ete nazali mobange mpe na mitó ya mpɛmbɛ, mpe ete miso na ngai ezali kilo na nzela ya mbula, mpe nasalaki likambo oyo kozanga koyeba.
+ 36 Mpe basi ya Lameke bayokaki ye na likambo oyo, mpe bazongaki epai na ye na toli ya tata na bango Adama, kasi babotaki ye bana te banda ntango wana, koyebaka ete nkanda ya Nzambe ezalaki kobakisama na mikolo wana epai ya bana ya bato, mpo na koboma bango elongo na mai ya mpela mpo na misala na bango ya mabe.
37 Mpe Maalalele mwana mobali wa Kainana aumelaki mibu ntuku motoba na mitano mpe abotaki Yerede; mpe Yelede aumelaki mibu ntuku motoba na mibale mpe abotaki Enoka.

MOKAPO YA 3

1 Mpe Enoka aumelaki mibu ntuku motoba na mitano mpe abotaki Metusela; mpe Enoka atambolaki elongo na Nzambe nsima ya kobota Metusela, mpe asalelaki Nkolo, mpe atyolaki banzela mabe ya bato.
2 Mpe molimo mwa Enoka mozingamaki o mateya ma Nkolo, o boyebi mpe o bososoli; mpe na mayele apemaki uta na bana ba bato, mpe amibombaki epai ya bango mpo ya mikolo mingi.
3 Mpe ezalaki na nsuka ya mibu mingi, ntango azalaki kosalela Nkolo, mpe kosambela liboso na ye na ndako na ye, anzelu moko ya Nkolo abengaki ye uta na Lola, mpe alobaki: “Ngai oyo.”
4 Mpe alobaki: “Tɛlɛmá, bima uta na ndako na yo mpe longwa na esika wapi omibombi, mpe obima epai ya bana ya bato, mpo ete oteya bango nzela oyo basengeli kokende mpe mosala oyo basengeli kokokisa mpo na kokota na banzela ya Nzambe.
5 Mpe Enoka atɛlɛmaki engebene na liloba lya Nkolo, mpe abimaki uta na ndako ya ye, uta na esika ya ye mpe uta na ndako ya ye abombamaki; mpe akendaki epai ya bana ba bato mpe ateyaki bango banzela mya Nkolo, mpe o ntango ena asangisaki bana ba bato mpe ayebaki bango mateya ma Nkolo.
6 Mpe apesaki mitindo ete esakolama na bisika binso wapi bana ya bato bafandi, kolobaka ete: “Moto oyo alingi koyeba banzela ya Nkolo mpe misala ya malamu azali wapi?” aya epai ya Enoka.
7 Mpe bana banso ba bato bayanganaki epai na ye, mpo banso baye bazalaki na mposa ya likambo liye bakendaki epai ya Enoka, mpe Enoka ayangelaki bana ba bato engebene na liloba lya Nkolo, mpe bayaki mpe bafukamaki epai ya ye mpe bayokaki liloba lya ye.
8 Mpe molimo mwa Nzambe mozalaki likolo lya Enoka, mpe ateyaki bato ba ye banso bwania bwa Nzambe mpe banzela bwa ye, mpe bana ba bato basalelaki Nkolo mikolo minso ya Enoka, mpe bayaki koyoka bwania bwa ye.
9 Mpe bakonzi banso ba bana ba bato, ya yambo mpe ya nsuka, elongo na bankumu mpe basambisi ba bango, bayaki epai ya Enoka ntango bayokaki bwanya bwa ye, mpe bafukamaki liboso lya ye, mpe basengaki lisusu na Enoka ayangela likolo lya bango, eye andimaki.
10 Mpe basanganaki na bango nyonso, bakonzi mpe bankumu nkama moko na ntuku misato, mpe batiaki Enoka mokonzi likolo lya bango mpe bango banso bazalaki o nse ya nguya mpe bokambi bwa ye.
11 Mpe Enoka ateyaki bango bwania, boyebi, mpe banzela mya Nkolo; mpe asalaki kimia o ntei ya bango, mpe kimia ezalaki o mabele mobimba o ntango ya bomoi bwa Enoka.
12 Mpe Enoka ayangelaki likolo lya bana ba bato mibu nkama mibale na ntuku minei na misato, mpe asalaki bosembo mpe bosembo elongo na bato ba ye banso, mpe akambaki bango o banzela mya Nkolo.
13 Mpe oyo ezali mabota ma Enoka, Metusela, Elisa, mpe Elimeleke, bana misato; mpe bandeko na bango ya basi bazalaki Melika mpe Nahama, mpe Metusela aumelaki mibu ntuku mwambe na nsambo mpe abotaki Lameke.
14 Mpe ezalaki o mobu mwa tuku mitano na motoba mwa bomoi bwa Lameke ntango Adama akufaki; azalaki na mibu nkama libwa na ntuku misato na liwa na ye, mpe

bana ba ye babale babali, elongo na Enoka mpe Metusela mwana na ye, bakundaki ye na lokumu monene, lokola na bokundi bwa bakonzi, o kati ya libulu eye Nzambe ayebisaki ye.
15 Mpe o esika wana bana babali banso ba bato basalaki mawa mpe kolela enene mpo ya Adama; yango wana ekómi momeseno epai ya bana ya bato tii lelo.
16 Mpe Adama akufaki zambi aliaki nzete ya boyebi; ye mpe bana ba ye nsima na ye, lokola Nkolo Nzambe alobaki.
17 Mpe ezalaki o mobu mwa liwa lya Adama moye mozalaki mobu nkama mibale na ntuku minei na misato mwa bokonzi bwa Enoka, o ntango ena Enoka azwaki mokano mwa kokabwana na bana ba bato mpe komibomba lokola na ebandeli mpo ya kosalela Nkolo.
18 Mpe Enoka asalaki bongo, kasi amibombaki mpenza te epai ya bango, kasi abombaki mosika na bana ya bato mikolo misato mpe nsima akendaki epai na bango mpo na mokolo moko.
19 Mpe o mikolo misato miye azalaki o ndako ya ye, abondelaki, mpe akumisaki Nkolo Nzambe wa ye, mpe mokolo moye akendaki mpe abimelaki bato ba ye ateyaki bango banzela ya Nkolo, mpe banso batunaki ye na ntina ya Nkolo ayebisaki bango.
20 Mpe asalaki na lolenge eye mpo ya mibu mingi, mpe nsima amibombaki mpo ya mikolo motoba, mpe abimaki epai ya bato ba ye mokolo moko na nsambo; mpe nsima ya yango mbala moko na sanza, mpe nsima mbala moko na mobu, kina bakonzi banso, bakonzi mpe bana mibali ba bato balukaki mpo na ye, mpe balingaki lisusu komona elongi ya Enoka, mpe koyoka liloba lya ye; kasi bakokaki te, lokola bana banso ba bato babangaki mingi Enoka, mpe babangaki kopusana penepene na ye na ntina ya bobangi lokola Nzambe oyo efandaki likolo lya elongi na ye; yango wana moto moko te akokaki kotala ye, kobangaka ete akoki kozwa etumbu mpe kokufa.
21 Mpe bakonzi mpe bankumu banso bazwaki mokano mwa kosangisa bana ba bato, mpe koya epai ya Enoka, kokanisaka ete bakokaki banso koloba na ye o ntango eye akobima o ntei ya bango, mpe basalaki boye.
22 Mpe mokolo moko eyaki ntango Enoka abimaki mpe bango banso basanganaki mpe bayaki epai na ye, mpe Enoka alobaki epai ya bango maloba ma Nkolo mpe ateyaki bango bwania mpe boyebi, mpe bafukamaki liboso na ye mpe balobaki, Tika mokonzi na bomoi! Tika mokonzi azala na bomoi!
23 Mpe o ntango moko nsima, ntango bakonzi mpe bankumu mpe bana ba bato bazalaki koloba na Enoka, mpe Enoka azalaki koteya bango banzela mya Nzambe, tala anzelu moko wa Nkolo ntango wana abengaki epai ya Enoka uta na lola, mpe alingaki komema ye likolo lya lola mpo ya kosala ye mokonzi kuna likolo lya bana ba Nzambe, lokola ayangelaki likolo lya bana ba bato likolo lya mabele.
24 Ntango Enoka ayokaki yango, akendaki mpe ayanganisaki bato nyonso oyo bafandi na mabele, mpe ateyaki bango mayele mpe boyebi mpe apesaki bango malako ya Nzambe, mpe alobaki na bango ete: "Basɛngi ngai namata na likoló, yango wana nayebi mokolo ya kokende na ngai te."
25 Mpe sikawa yango wana nakoteya bino bwania mpe boyebi mpe nakopesa bino mateya yambo natika bino, lolenge nini kosala likolo lya mabele wapi bokoki kozala na bomoi; mpe asalaki bongo.
26 Mpe ateyaki bango bwania mpe boyebi, mpe apesaki bango mateya, mpe apamelaki bango, mpe atiaki liboso lya bango mibeko mpe bisambisi mpo na kosala likolo lya mabele, mpe asalaki kimia o ntei ya bango, mpe ateyaki bango bomoi bwa seko, mpe afandaki elongo na bango ntango moko koteyaka bango makambo maye manso.
27 Mpe o ntango ena bana ba bato bazalaki elongo na Enoka, mpe Enoka azalaki koloba na bango, mpe batombolaki miso na bango mpe lolenge ya mpunda enene ekita uta na lola, mpe mpunda etambolaki na mopepe;
+ 28 Mpe bayebisaki Enoka makambo oyo bamonaki, + mpe Enoka alobaki na bango ete: "Mpo na ngai, mpunda oyo ezali kokita na mabele; ntango ekoki ntango nasengeli kolongwa epai na yo mpe nakomona ngai lisusu te.
+ 29 Mpe mpunda ekita na ntango wana mpe etɛlɛmaki liboso ya Enoka, mpe bana nyonso ya bato oyo bazalaki elongo na Enoka bamonaki ye.
+ 30 Mpe Enoka apesaki mitindo ete mongongo moko esakolama: "Wapi moto oyo asepelaka koyeba banzela ya Nkolo Nzambe na ye, aya lelo epai ya Enoka liboso ete bálongola ye epai na biso."
+ 31 Mpe bana nyonso ya bato bayanganaki mpe bayaki epai ya Enoka mokolo wana; mpe bakonzi banso ba mabele elongo na bankumu mpe bapesi toli ba bango batikalaki elongo na ye mokolo wana; mpe Enoka nde ateyaki bana mibali ba bato bwania mpe boyebi, mpe apesaki bango mateya ma bonzambe; mpe atindaki bango basalela Nkolo mpe batambola na banzela ya ye mikolo nyonso ya bomoi bwa bango, mpe akobaki kosala kimia o ntei ya bango.
32 Mpe ezalaki nsima ya eye ete atɛlɛmaki mpe amataki na mpunda; mpe akendeki mpe bana banso ba bato bakendeki nsima na ye, soko bato nkoto nkama mwambe; mpe bakendaki elongo na ye mobembo ya mokolo moko.
+ 33 Na mokolo ya mibale, alobaki na bango ete: "Bozonga na ndako na bahema na bino, mpo na nini bokokende?" mbala mosusu okoki kokufa; mpe basusu kati na bango bakendaki uta na ye, mpe baoyo batikalaki bakendaki elongo na ye mobembo ya mikolo motoba; mpe Enoka azalaki koloba na bango mikolo nyonso ete: "Bózonga na bahema na bino, noki bokokufa; kasi bandimaki te kozonga, mpe bakendaki elongo na ye.
+ 34 Mpe na mokolo ya motoba, mibali mosusu batikalaki mpe bakangamaki na ye, mpe balobaki na ye ete: "Tokokende elongo na yo na esika oyo ozali kokende; lokola Nkolo azali na bomoi, kaka liwa nde ekokabola biso.
35 Mpe balendisaki mingi mpenza mpo ya kokende elongo na ye, ete atikaki koloba na bango; mpe bakendaki nsima na ye mpe balingaki kozonga te;
36 Mpe ntango bakonzi bazongaki basalaki botangi ya bato, mpo ya koyeba motango mwa bato batikali baye bakendaki elongo na Enoka; mpe ezalaki o mokolo mwa nsambo ete Enoka amataki o lola na mopepe makasi, elongo na bampunda mpe makalo ma moto.
+ 37 Mpe na mokolo ya mwambe bakonzi nyonso oyo bazalaki elongo na Enoka batindaki bázongisa motángo ya bato oyo bazalaki elongo na Enoka, na esika oyo amataki na likoló.

+ 38 Mpe bakonzi wana nyonso bakendaki na esika yango mpe bakutaki mabele etondi na mbula-mpɛmbɛ, + mpe likoló ya mbula-mpɛmbɛ ezalaki na mabanga minene ya mbula-mpɛmbɛ, + mpe moko alobaki na mosusu ete: "Yaka, tóbuka mbula-mpɛmbɛ mpe totala, mbala mosusu bato oyo batikalaki elongo na Enoka bakufi, mpe bazali sikoyo na nse ya mabanga ya mbula-mpɛmbɛ, + mpe balukaki kasi bakokaki komona ye te, mpo amataki na likoló."

MOKAPO YA 4

1 Mpe mikolo nyonso oyo Enoka azalaki na bomoi na mabele, ezalaki mibu nkama misato na ntuku motoba na mitano.
+ 2 Mpe ntango Enoka amataki na likoló, bakonzi nyonso ya mabele batɛlɛmaki mpe bakangaki Metusela mwana na ye mpe bapakolaki ye mafuta, mpe batindaki ye ayangela bango na esika ya tata na ye.
3 Mpe Metusela asalaki na sembo na miso ya Nzambe, lokola tata wa ye Enoka ateyaki ye, mpe ye ndenge moko na boumeli ya bomoi na ye mobimba ateyaki bana ya bato bwanya, boyebi mpe bobangi ya Nzambe, mpe abalukaki te uta na nzela ya malamu ezala na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi.
+ 4 Kasi o mikolo ya nsuka ya Metusela, bana mibali ya bato batikaki Nkolo, babebisaki mabele, bayibaki mpe bapunzanaki, mpe batombokelaki Nzambe mpe babuki mobeko, mpe babebisaki banzela na bango, mpe balingaki te koyoka mongongo ya Metusela, kasi batombokelaki ye.
5 Mpe Nkolo azalaki na nkanda mpenza epai ya bango, mpe Nkolo akobaki kobebisa nkona o mikolo iye, boye ezalaki te kolona to kobuka mbuma o mabele.
6 Mpo ntango balonaki mabele mpo ete bakoka kozwa bilei mpo ya kosunga bango, tala, banzubɛ mpe nzubɛ ebimisamaki oyo balonaki te.
7 Mpe naino bana mibali ba bato babalukaki te uta na banzela ya bango ya mabe, mpe maboko ma bango masembolamaki naino mpo ya kosala bobe o miso ya Nzambe, mpe basilikisaki Nkolo na banzela ya bango ya mabe, mpe Nkolo asilikaki mingi, mpe ayambolaki ete asalaki moto.
8 Mpe akanisaki kobebisa mpe koboma bango mpe asalaki boye.
+ 9 Na mikolo wana ntango Lameke mwana ya Metusela azalaki na mbula nkama moko na ntuku motoba (160), Sete mwana ya Adama akufaki.
10 Mpe mikolo nyonso oyo Sete azalaki na bomoi, ezalaki mbula nkama libwa na zomi na mibale, mpe akufaki.
11 Mpe Lameke azalaki na mibu nkama moko na ntuku mwambe ntango azwaki Ashmua, mwana mwasi ya Elisa mwana ya Enoka yaya na ye ya mobali, mpe azwaki zemi.
12 Mpe o ntango ena bana mibali ba bato balonaki mabele, mpe mwa bilei ebimaki, nzokande bana mibali ba bato babalukaki te uta na banzela ya bango ya mabe, mpe babukaki mpe batombokelaki Nzambe.
13 Mpe mwasi ya Lameke azwaki zemi mpe abotaki ye mwana mobali na ntango wana, na bozongisi ya mbula.
+ 14 Mpe Metusela apesaki nkombo na ye Noa mpe alobaki ete: "Na mikolo na ye, mabele ezalaki na bopemi mpe na kobeba te, + mpe Lameke tata na ye apesaki ye nkombo Menakeme, mpe alobaki ete: "Moto oyo akobɔndisa biso na misala na biso mpe na mosala na biso ya mawa na mabele, oyo Nzambe alakelaki mabe."
+ 15 Mpe mwana yango akolaki mpe alongolamaki mabɛlɛ, mpe akendaki na banzela ya tata na ye Metusela, moto ya kokoka mpe ya sembo epai ya Nzambe.
16 Mpe bana babali banso ba bato balongwaki uta na banzela mya Nkolo o mikolo iye lokola bazalaki kokola likolo lya etando ya mabele elongo na bana babali mpe bana basi, mpe bateyaki moko na mosusu mimeseno ya bango ya mabe mpe bakobaki kosala masumu na Nkolo.
17 Mpe moto na moto asalaki mpo ya yemei nzambe, mpe bayibaki mpe bapunzaki moto na moto mozalani wa ye lokola mpe ndeko na ye, mpe babebisaki mabele, mpe mabele etondaki na mobulu.
18 Mpe basambisi mpe bakonzi ba bango bakendaki epai ya bana basi ba bato mpe bakamataki basi ba bango na makasi uta na mibali ba bango engebene na boponi bwa bango, mpe bana babali ba bato o mikolo iye bakamataki uta na bibwele bya mabele, nyama ya zamba mpe bandeke ya mopepe, mpe bateyaki bosangani bwa nyama ya lolenge moko na mosusu, na ntina ya yango ya kosilikisa Nkolo; mpe Nzambe amonoki mabele mobimba mpe ebebaki, mpo mosuni inso ebebisaki banzela mya yango likolo lya mabele, bato banso mpe banyama inso.
19 Mpe Nkolo alobaki, Nakolongola moto oyo nakelaki uta o etando ya mabele, iyo uta na moto kino na bandeke ya mopepe, elongo na bangɔmbɛ mpe banyama oyo ezali na elanga mpo nayamboli ete nasalaki bango.
20 Mpe bato banso baye batambolaki o banzela mya Nkolo, bakufaki o mikolo iye, yambo Nkolo ameme bobe likolo lya moto boye asakolaki, mpo eye ewutaki na Nkolo, ete bamono te bobe boye Nkolo alobelaki etali bana ba bato.
21 Mpe Noa azwaki ngolu o miso mya Nkolo, mpe Nkolo aponaki ye mpe bana ba ye mpo ya kotombola nkona uta na bango likolo lya etando ya mabele mobimba.

MOKAPO YA 5

1 Mpe ezalaki o mobu mwa tuku mwambe na minei mwa bomoi bwa Noa, ete Enoka mwana wa Sete akufaki, azalaki na mibu nkama libwa na mitano na liwa lya ye.
+ 2 Mpe na mbula nkama moko na ntuku nsambo na libwa ya bomoi ya Noa, Kainana mwana ya Enosh akufaki, mpe mikolo nyonso ya Kainana ezalaki mbula nkama libwa na zomi, mpe akufaki.
+ 3 Mpe na mbula nkama mibale na ntuku misato na minei ya bomoi ya Noa, Maalalele mwana ya Kaina akufaki, mpe mikolo ya Maalalele ezalaki mbula nkama mwambe na ntuku libwa na mitano, mpe akufaki.
4 Mpe Yelede mwana mobali wa Maalalele akufaki o mikolo miye, o mobu mwa nkama misato na tuku misato na motoba mwa bomoi bwa Noa; mpe mikolo nyonso ya Yelede ezalaki mibu nkama libwa na ntuku motoba na mibale, mpe akufaki.
5 Mpe banso baye balandaki Nkolo bakufaki o mikolo iye, yambo ya komona bobe boye Nzambe asakolaki kosala likolo lya mabele.
6 Mpe nsima ya bosilisi bwa mibu mingi, o mobu mwa nkama minei na ntuku mwambe mwa bomoi bwa Noa, ntango bato baye banso, baye balandaki Nkolo bakufaki

mosika o ntei ya bana ba bato, mpe bobele Metusela nde atikalaki na ntango wana, Nzambe alobaki epai ya Noa mpe Metusela, kolobaka:
7 Boloba, mpe bosakola epai ya bana ba bato, kolobaka: Boye alobi Nkolo, bozonga uta na banzela na bino ya mabe mpe botika misala na bino, mpe Nkolo akoyambola na bobe boye asakolaki kosala epai ya bino, ete ekosalema te.
8 Mpo boye alobi Nkolo: Tala napesi bino eleko ya mibu nkama moko na tuku mibale; soko bokobaluka epai ya ngai mpe bokotika banzela ya bino ya mabe, nde nakobaluka lisusu mosika na bobe boye nayebisaki bino, mpe bokozala te, elobi Nkolo.
9 Mpe Noa mpe Metusela balobaki maloba manso ma Nkolo epai ya bana ba bato, mokolo na mokolo, kolobaka na bango ntango inso.
10 Kasi bana mibali ya bato balingaki te koyoka bango, mpe kosembola matoyi na bango te na maloba ma bango, mpe bakangamaki na nkingo.
11 Mpe Nkolo apesaki bango eleko ya mibu nkama moko na ntuku mibale, kolobaka: "Soki bakozonga, bongo Nzambe akoyambola na mabe, mpo ete abebisa mabele te."
12 Noa mwana ya Lameke aboyaki kobala mwasi na mikolo wana, mpo na kobota bana, mpo alobaki ete: “Solo sikawa Nzambe akobebisa mabele, mpo na nini nakobota bana?
13 Mpe Noa azalaki moto sembo, azalaki moto ya kokoka o nkola ya ye, mpe Nkolo aponaki ye mpo ya kotombola nkona uta na nkona ya ye likolo lya etando ya mabele.
14 Mpe Nkolo alobaki epai ya Noa: “Zwa mwasi mpe kobota bana, mpo namoni yo boyengebene liboso lya ngai o nkola eye.
15 Mpe okotombola nkona, mpe bana ba yo elongo na yo, o katikati ya mabele; mpe Noa akendaki mpe azwaki mwasi, mpe aponaki Naama mwana mwasi ya Enoka, mpe azalaki na mibu nkama mitano na ntuku mwambe.
16 Mpe Noa azalaki na mibu nkama minei na ntuku libwa na mwambe, ntango abotaki Naama mpo na kozala mwasi.
17 Mpe Naama azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali, mpe apesaki ye nkombo Yafete, mpe alobaki ete: “Nzambe akómisi ngai monene na mabele; mpe azwaki zemi lisusu mpe abotaki mwana mobali, mpe abengaki ye nkombo Seme, kolobaka ete, Nzambe asali ngai motikali, mpo na kotombola nkona o katikati ya mabele.
18 Mpe Noa azalaki na mibu nkama mitano na mibale ntango Naama abotaki Seme, mpe bana mibali bakolaki mpe bakendaki na banzela ya Nkolo, na nyonso oyo Metusela mpe Noa tata na bango bateyaki bango.
19 Mpe Lameke tata wa Noa, akufaki o mikolo wana; nzokande solo akendaki te na motema mwa ye mobimba na banzela ya tata wa ye, mpe akufaki o mobu mwa nkama na ntuku libwa na mitano mwa bomoi bwa Noa.
20 Mpe mikolo nyonso ya Lameke ezalaki mibu nkama nsambo na ntuku nsambo, mpe akufaki.
21 Mpe bana banso ba bato baye bayebaki Nkolo, bakufaki o mobu mona yambo Nkolo ameme bobe likolo lya bango; mpo Nkolo alingaki bango kokufa, mpo ete bamono te bobe boye Nzambe akomeme likolo lya bandeko ba bango mpe bandeko ba bango, lokola asakolaki boye kosala.
22 Na ntango wana, Nkolo alobaki epai ya Noa mpe Metusela, Bótelema mpe bósakola epai ya bana ya bato maloba manso maye nalobaki na bino na mikolo wana, mbala mosusu bakoki kotika banzela na bango ya mabe, mpe nakoyambola na ntango wana na mabe mpe nakomema yango te.
+ 23 Mpe Noa mpe Metusela batelemaki, mpe balobaki na matoyi ya bana ya bato, nyonso oyo Nzambe alobaki mpo na bango.
+ 24 Kasi bana mibali ya bato balingaki koyoka te, + mpe balingaki te kotya matoi na bango na maloba na bango nyonso.
25 Mpe ezalaki nsima na yango nde Nkolo alobaki epai ya Noa: “Nsuka ya mosuni nyonso eyei liboso na ngai, mpo na misala na bango ya mabe, mpe tala nakobebisa mabele.”
26 Mpe okomema epai na yo nzete ya gofer, mpe okende na esika moko mpe osala sanduku moko monene, mpe otia yango na esika wana.
27 Mpe boye okosala yango; bolai na yango mapeko nkama misato, bonene na yango mapeko ntuku mitano mpe bosanda mapeko ntuku misato.
28 Mpe okosalela yo ekuke, okofungwama na mopanzi na yango, mpe okosilisa kino na lipeka moko likolo, mpe okozipa yango na kati mpe libanda na loso.
29 Mpe tala nakomeme mpela ya mai likolo lya mabele, mpe mosuni inso ekobebisama, uta o nse ya lola nyonso oyo ezali likolo lya mabele ekokufa.
+ 30 Mpe yo ná bato ya ndako na yo bokokende mpe bokosangisa babalani mibale ya bikelamu nyonso ya bomoi, ya mobali mpe ya mwasi, mpe bokomema yango na masuwa, mpo na kotombola mboto uta na yango na mabele.
31 Mpe sangisa epai ya yo bilei binso bizali kolia na banyama binso, ete ezala bilei mpo ya yo mpe mpo ya bango.
32 Mpe okopona bana ba yo bana basi misato, o bana basi ba bato, mpe bakozala basi ba bana ba yo babali.
33 Mpe Noa atɛlɛmaki, mpe asalaki masuwa, na esika oyo Nzambe apesaki ye mitindo, mpe Noa asalaki ndenge Nzambe apesaki ye mitindo.
+ 34 Na mbula na ye ya nkama mitano na ntuku libwa na mitano Noa abandaki kosala masuwa, mpe asalaki masuwa na mbula mitano, ndenge Yehova apesaki mitindo.
+ 35 Bongo Noa akangaki bana basi misato ya Eliakime, mwana ya Metusela, mpo bázala basi mpo na bana na ye ya mibali, ndenge Yehova apesaki Noa etinda.
36 Mpe ezalaki na ntango wana Metusela mwana ya Enoka akufaki, azalaki na mibu nkama libwa na ntuku motoba, na liwa na ye.

MOKAPO YA 6

1 Na ntango wana, nsima ya liwa ya Metusela, Nkolo alobaki na Noa: “Kende na bato ya ndako na yo na masuwa; tala nakosangisa epai ya yo banyama inso ya mabele, niama ya zamba mpe bandeke ya mopepe, mpe bango banso bakoya mpe bakozinga sanduku.
2 Mpe okokende mpe okomifanda penepene na baporte ya sanduku, mpe banyama nyonso, banyama, mpe bandeke, bakosangana mpe bakomitia liboso na yo, mpe baoyo bakoya mpe bakofukama liboso na yo, okozwa mpe okopesa na maboko ya bana na yo ya mibali, oyo bakomema bango na masuwa, mpe baoyo nyonso bakotelema liboso na yo okotika.

3 Mpe Nkolo amemaki eye na mokolo elandaki, mpe banyama, banyama mpe bandeke bayaki na ebele mpenza mpe bazingaki masuwa.
+ 4 Mpe Noa akendaki mpe afandaki pembeni ya ekuke ya masuwa, mpe ya mosuni nyonso oyo efukama liboso na ye, amemaki na masuwa, mpe baoyo nyonso batɛlɛmaki liboso na ye atikaki bango na mabele.
+ 5 Mpe nkosi moko ya mwasi ayaki, elongo na bana na ye mibale, ya mobali mpe ya mwasi, mpe misato bagumbamaki liboso ya Noa, mpe bana mibale batelemaki na nkosi ya mwasi mpe babɛtaki ye, mpe basalaki ye akima na esika na ye, mpe akendaki, mpe bazongaki na bisika na bango, mpe bagumbamaki na mabele liboso ya Noa.
6 Mpe nkosi ya mwasi akimaki, mpe atɛlɛmaki na esika ya bankɔsi.
7 Mpe Noa amonoki eye, mpe akamwaki mingi, mpe atɛlɛmaki mpe akangaki bana mibale, mpe amemi bango o kati ya masuwa.
+ 8 Mpe Noa akɔtisaki na masuwa longwa na bikelamu nyonso ya bomoi oyo ezalaki na mabele, na boye ete ata moko te etikalaki kaka oyo Noa amemaki na masuwa.
+ 9 Mibale na mibale bayaki epai ya Noa kati na masuwa, kasi na banyama ya pɛto mpe na bandɛkɛ ya pɛto, amemaki babalani nsambo, ndenge Nzambe apesaki ye mitindo.
10 Mpe banyama nyonso, mpe banyama, mpe bandɛkɛ, bazalaki kaka wana, mpe bazingaki masuwa na bisika nyonso, mpe mbula ekitaki te kino mikolo nsambo nsima.
11 Mpe o mokolo mona, Nkolo asalaki ete mabele mobimba eningana, mpe moi molili molili, mpe miboko mya mokili eninganaki, mpe mabele mobimba eninganaki na mobulu, mpe nkake engengelaki, mpe nkake egangaki, mpe maziba manso o mabele mabukanaki, lokola eyebanaki te na bafandi yambo; mpe Nzambe asalaki mosala ya nguya eye, na ntina ya kobangisa bana ba bato, ete bobe bozala lisusu te likolo lya mabele.
12 Mpe naino bana mibali ba bato balingaki kozonga te uta na banzela ya bango ya mabe, mpe babakisaki nkanda ya Nkolo o ntango wana, mpe batambwisaki kutu te mitema mya bango na enso eye.
13 Mpe na nsuka ya mikolo nsambo, na mobu ya nkama motoba ya bomoi ya Noa, mai ya mpela ezalaki likolo ya mabele.
14 Mpe maziba manso ma mozindo mabukanaki, mpe maninisa ma lola mafungwamaki, mpe mbula ebɛtaki likolo lya mabele mikolo ntuku minei na butu ntuku minei.
15 Mpe Noa ná bato ya ndako na ye, mpe bikelamu nyonso ya bomoi oyo ezalaki elongo na ye, bakɔtaki na masuwa mpo na mai ya mpela, mpe Yehova akangaki ye na kati.
“
17 Mpe bana mibali ya bato bayanganaki, mibali mpe basi soko nkama nsambo, mpe bayaki epai ya Noa na masuwa.
18 Mpe babengaki Noa, balobi: "Fungola biso mpo tóya epai na yo na masuwa —mpe mpo na nini tokokufa?"
19 Bongo Noa, na mongongo makasi, ayanolaki bango uta na masuwa, alobi: "Bino nyonso botombokelaki Nkolo te mpe bolobaki ete azali te? mpe yango wana Nkolo amemaki likolo lya bino bobe boye, mpo ya kobebisa mpe kokata bino uta o etando ya mabele.
20 Ezali te likambo liye nalobaki na bino ya mibu nkama moko na ntuku mibale eleki, mpe bolingaki te koyoka mongongo mwa Nkolo, mpe sikawa bozali na mposa ya kozala na bomoi likolo lya mabele?
21 Mpe balobi na Noa: "Tozali pene ya kozonga epai ya Nkolo; fungola kaka mpo na biso mpo tózala na bomoi mpe tókufa te.
+ 22 Bongo Noa ayanolaki bango: “Talá sikoyo lokola bomoni mpasi ya milimo na bino, bolingi kozonga epai ya Nkolo; mpo na nini bozongaki te na boumeli ya mibu nkama na ntuku mibale oyo, oyo Nkolo apesaki bino lokola eleko oyo ekanamaki?
+ 23 Kasi sikawa boyei koyebisa ngai likambo oyo mpo na mpasi ya milimo na bino, sikawa lisusu Nkolo akoyoka bino te, + mpe akopesa bino matoi te na mokolo oyo, mpo ete bokolonga sikawa te na bamposa na bino.
24 Mpe bana ba bato bapusanaki mpo ya kobuka na masuwa, mpo ya kokota mpo ya mbula, mpo bakokaki te kokanga motema likolo lya bango.
+ 25 Mpe Nkolo atindaki banyama nyonso mpe banyama oyo etɛlɛmaki zingazinga ya masuwa. Mpe banyama baletaki bango mpe babenganaki bango uta na esika wana, mpe moto na moto akendeki nzela na ye mpe bamipalanganaki lisusu likolo lya mabele.
26 Mpe mbula ezalaki naino kokita likolo lya mabele, mpe ekitisaki mikolo ntuku minei na butu ntuku minei, mpe mai elongaki mingi likolo lya mabele; mpe mosuni nyonso oyo ezalaki likolo ya mabele to na mai ekufaki, ezala bato, banyama, banyama, biloko oyo etambolaka to bandɛkɛ ya likoló, mpe etikalaki kaka Noa mpe baoyo bazalaki elongo na ye na masuwa.
27 Mpe mai makolonga mpe mabakisami mingi likolo lya mabele, mpe batombolaki sanduku mpe etombolaki uta o mabele.
+ 28 Mpe masuwa yango ezalaki kopumbwapumbwa likoló ya mai, mpe ezalaki kopumbwapumbwa likoló ya mai na boye ete bikelamu nyonso ya bomoi oyo ezalaki na kati ebalukaki lokola libenga oyo ezali na kati ya mbɛki.
+ 29 Mpe mitungisi monene ekangaki bikelamu nyonso ya bomoi oyo ezalaki na kati ya masuwa, mpe masuwa ezalaki lokola ebukani.
+ 30 Mpe bikelamu nyonso ya bomoi oyo ezalaki na kati ya masuwa ebangaki, mpe bankɔsi egangaki, mpe bangɔmbɛ ekiti, mpe bambwa ya zamba egangaki, mpe ekelamu nyonso ya bomoi oyo ezalaki na masuwa ezalaki koloba mpe kolela na monɔkɔ na yango, na boye ete mingongo na bango ekómaki mosika mpenza, mpe Noa mpe bana na ye ya mibali bazalaki koganga mpe kolela na mpasi na bango; babangaki mingi ete bakomaki na baporte ya liwa.
31 Mpe Noa abondelaki epai ya Nkolo, mpe agangaki epai ya ye na ntina ya eye, mpe alobaki, O Nkolo sunga biso, mpo tozali na bokasi te mpo ya komema bobe boye bozingi biso, mpo mbonge ya mai ezingi biso, mipanzi ya mabe ebangisaki biso, mitambo ya liwa eyei liboso lya biso; yanola biso, Ee Nkolo, yanola biso, engɛngisa elongi na yo epai na biso mpe zalá na ngolu epai na biso, kosikola biso mpe bikisa biso.
32 Mpe Nkolo ayokaki mongongo mwa Noa, mpe Nkolo amikundolaki ye.
33 Mpe mopepe elekaki likolo lya mabele, mpe mai mazalaki kimia mpe masuwa epemaki.

+ 34 Mpe maziba ya mozindo mpe maninisa ya likoló ekangamaki, mpe mbula oyo eutaki na likoló ekangamaki.
+ 35 Mpe mai makiti na mikolo wana, mpe masuwa etɛlɛmaki likoló ya bangomba ya Ararati.
36 Mpe Noa na nsima afungolaki maninisa ya masuwa, mpe Noa azalaki kaka kobelela Nkolo na ntango wana mpe alobaki ete: "Ee Nkolo, oyo asalaki mabele mpe lola mpe nyonso oyo ezali kati na yango, bimisa milimo na biso uta na bokangami boye, mpe uta na boloko wapi otie biso, mpo nalembi mingi na kopema.
+ 37 Mpe Nkolo ayokaki mongongo ya Noa mpe alobaki na ye ete: "Soko okosilisa mbula mobimba, okobima."
38 Mpe na bobaluki ya mbula, ntango mbula mobimba esilaki mpo na kofanda ya Noa na masuwa, mai ekauki uta na mabele, mpe Noa alongolaki ezipeli ya masuwa.
+ 39 Na ntango wana, na mokolo ya ntuku mibale na nsambo ya sanza ya mibale, mabele ekauki, + kasi Noa ná bana na ye ya mibali mpe baoyo bazalaki elongo na ye babimaki na masuwa te tii ntango Yehova ayebisaki bango.
+ 40 Mpe mokolo moko eyaki oyo Nkolo ayebisaki bango bábima, mpe bango nyonso babimaki na masuwa.
41 Mpe bakendaki mpe bazongaki moto na moto na nzela na ye mpe na esika na ye, mpe Noa mpe bana ba ye bafandaki o mboka eye Nzambe ayebisaki bango, mpe basalelaki Nkolo mikolo mya bango manso, mpe Nkolo apambolaki Noa mpe bana ba ye babali o bobimi bwa bango uta o masuwa.
+ 42 Mpe alobaki na bango ete: "Bóbota mpe bótondisa mabele mobimba; bokoma makasi mpe bobakisama mingi na mabele mpe bokola mingi kati na yango.

MOKAPO YA 7

1 Mpe oyo ezali bankombo ya bana ba Noa: Yafete, Hame mpe Seme; mpe bana babotamaki epai ya bango nsima ya mpela, mpo bazwaki basi yambo ya mpela.
2 Bana bazali bana ya Yafete; Gomere, Magoge, Madai, Yavane, Tubale, Meseke, mpe Tiras, bana mibali nsambo.
+ 3 Mpe bana ya Gomere bazalaki Askinaze, Refate ná Tegarema.
+ 4 Mpe bana ya Magoge bazalaki Elikanafe ná Lubale.
+ 5 Mpe bana ya Madai bazalaki Akone, Zeelo, Kazoni mpe Lota.
+ 6 Mpe bana ya Yavane bazalaki Elisa, Talasisi, Kitime ná Dudonime.
+ 7 Mpe bana ya Tubale bazalaki Arifi, Kesede mpe Taari.
+ 8 Mpe bana ya Mesheke bazalaki Dedone, Zaron ná Sebasini.
9 Mpe bana ba Tirasi bazalaki Benibe, Gera, Lupirione mpe Gilake; baye bazali bana ba Yafete engebene na mabota ma bango, mpe motango mwa bango o mikolo miye mizalaki soko bato nkama minei na ntuku motoba.
10 Mpe baye bazali bana ba Hama; Kushe, Mitzlaime, Fute ná Kanana, bana mibali minei; mpe bana ba Kushe bazalaki Seba, Havila, Sabeta, Raama mpe Sateka, mpe bana ba Raama bazalaki Sheba mpe Dedane.
11 Mpe bana ba Mitzraime bazalaki Lude, Anome ná Patrose, Kaslote ná Kafetore.
+ 12 Mpe bana ya Fute bazalaki Gebul, Hadan, Bena mpe Adane.
13 Mpe bana ya Kanana bazalaki Sidone, Hete, Amori, Gergashi, Hivi, Arkee, Seni, Arodi, Zimodi mpe Kamoti.
+ 14 Baoyo bazali bana ya Hama, na kolanda mabota na bango, mpe motángo na bango na mikolo wana ezalaki mibali soki nkama nsambo na ntuku misato (730).
15 Mpe baye bazali bana ba Seme; Elama, Ashure, Arpakshade, Lude na Arame, bana mibali mitano; mpe bana ba Elama bazalaki Shushane, Makule mpe Harmone.
+ 16 Mpe bana ya Ashare bazalaki Mire ná Mokile, + mpe bana ya Arpakshade bazalaki Shelake, Anare ná Ashole.
17 Mpe bana ya Lude bazalaki Petore ná Bizayone, mpe bana ya Arame bazalaki Uze, Kule, Gather mpe Mash.
18 Bango bazali bana ba Seme, engebene na mabota na bango; mpe motango mwa bango o mikolo iye mozalaki penepene na bato nkama misato.
19 Wana ezali mabota ya Seme; Seme abotaki Arpakshade mpe Arpakshade aboti Shelake, mpe Selake abotaki Ebere mpe na Eber abotamaki bana mibale, nkombo na ye moko Pelege, mpo na mikolo na ye bana ya bato bakabwanaki, mpe na mikolo ya nsuka, mabele ekabwanaki.
20 Mpe nkombo ya mibale ezalaki Yotana, elingi koloba ete na mikolo na ye bomoi ya bana ya bato ekitisamaki mpe ekitisamaki.
+ 21 Baoyo bazali bana ya Yokata; Almodade, Shelafe, Chazarmovete, Yerake, Hadulome, Ozele, Dikla, Obale, Abimaele, Seba, Ofire, Havila mpe Yobabe; bango nyonso bazali bana ya Yokata.
22 Mpe Pelege ndeko na ye aboti Yene, mpe Yene abotaki Seruge, mpe Seruge abotaki Nahore mpe Nahore abotaki Tera, mpe Tera azalaki na mibu ntuku misato na mwambe, mpe abotaki Harane mpe Nahore.
+ 23 Mpe Kushe mwana ya Hame, mwana ya Noa, abataki mwasi na mikolo wana na bobange na ye, mpe abotaki mwana mobali, mpe bapesaki ye nkombo Nimilode, balobi ete: "Na ntango wana bana ya bato babandaki lisusu kotombokela Nzambe mpe kobuka mobeko, mpe mwana yango akolaki, mpe tata na ye alingaki ye mingi, mpo azalaki mwana ya bobange na ye."
+ 24 Mpe bilamba ya loposo oyo Nzambe asalaki mpo na Adama ná mwasi na ye, ntango babimaki na elanga, epesamaki na Kushi.
25 Mpo nsima ya liwa ya Adama mpe mwasi na ye, bilamba yango epesamaki na Enoka, mwana ya Yerede, mpe ntango Enoka amemamaki epai ya Nzambe, apesaki yango na Metusela, mwana na ye.
+ 26 Mpe na liwa ya Metusela, Noa akamataki bango mpe amemaki bango na masuwa, mpe bazalaki elongo na ye tii ntango abimaki na masuwa.
+ 27 Mpe ntango bazalaki kobima, Hama ayibi bilamba yango epai ya tata na ye Noa, mpe azwaki yango mpe abombaki yango epai ya bandeko na ye.
+ 28 Mpe ntango Hama abotaki Kush, mwana na ye ya liboso, apesaki ye bilamba yango na kobombana, mpe baumelaki elongo na Kushi mikolo mingi.
+ 29 Mpe Kushe abombaki bango mpe na bana na ye ya mibali mpe bandeko na ye, mpe ntango Kush abotaki Nimilode, apesaki ye bilamba wana na nzela ya bolingo na ye mpo na ye, mpe Nimilode akolaki, mpe ntango azalaki na mbula ntuku mibale alataki bilamba yango.
30 Mpe Nimilode akomaki makasi ntango alataki bilamba, mpe Nzambe apesaki ye bokasi mpe bokasi, mpe azalaki

mobomi-nyama wa nguya o mabele, iyo, azalaki mobomi-nyama wa nguya o elanga, mpe alukaki nyama mpe atongaki bitumbelo, mpe apesaki likolo lya bango banyama liboso lya Nkolo.
31 Mpe Nimilode amilendisaki, mpe atelemaki uta o ntei ya bandeko ba ye, mpe abundiki bitumba bya bandeko ba ye na banguna ba bango banso nzinganzinga.
32 Mpe Nkolo abikisaki bayini banso ba bandeko ba ye o maboko ma ye, mpe Nzambe apesaki ye bomengo ntango na ntango o bitumba bi ye, mpe ayangelaki likolo lya mabele.
+ 33 Yango wana ekómaki likambo ya sika na mikolo wana, ntango moto moko abimisaki bato oyo ateyaki bango mpo na etumba, azalaki koloba na bango ete: "Lokola Nzambe asalaki na Nimilode, oyo azalaki mobomi-nyama ya nguya na mabele, mpe alongaki na bitumba oyo elongaki bandeko na ye, + ete abikisaki bango na mabɔkɔ ya banguna na bango, + bongo Nzambe apesa biso makasi mpe abikisa biso lelo."
34 Mpe ntango Nimilode azalaki na mibu ntuku minei, o ntango wana ezalaki etumba kati ya bandeko ba ye mpe bana ba Yafete, boye bazalaki na nguya ya banguna ba bango.
35 Mpe Nimilode abimaki o ntango ena, mpe asangisaki bana banso ba Kushi mpe mabota ma bango, soko bato nkama minei na ntuku motoba, mpe afutelaki lisusu epai ya baninga na ye mpe bayebani na ye soko bato ntuku mwambe, mpe apesaki bango lifuti ya bango, mpe akendaki elongo na bango na etumba, mpe ntango azalaki na nzela, Nimilode alendisaki mitema ya bato baye bakendeki elongo na ye.
+ 36 Mpe alobaki na bango ete: "Bóbanga te mpe bóbanga te, mpo banguna na biso nyonso bakopesama na mabɔkɔ na biso, mpe bokoki kosala na bango ndenge bolingi."
+ 37 Mpe bato nyonso oyo bakendaki bazalaki pene na nkama mitano, mpe babundaki na banguna na bango, mpe babomaki bango, mpe bakitisaki bango, mpe Nimilode atyaki bakonzi ya basoda oyo batɛlɛmaki likoló na bango na bisika na bango.
+ 38 Mpe akamataki bana na bango mosusu lokola libateli, mpe bango nyonso bazalaki baombo ya Nimilode mpe ya bandeko na ye, mpe Nimilode mpe bato nyonso oyo bazalaki elongo na ye bazongaki na ndako.
39 Mpe ntango Nimilode azongaki na esengo uta etumba, nsima ya kolonga banguna ba ye, bandeko ba ye banso, elongo na baye bayebaki ye liboso, basanganaki mpo ya kotia ye mokonzi likolo lya bango, mpe batiaki motole ya bokonzi likolo lya motó na ye.
+ 40 Mpe atyaki bato oyo bazalaki koyangela mpe bato na ye, bankumu, basambisi, mpe bakonzi, + ndenge ezalaka na momeseno epai ya bakonzi.
+ 41 Mpe atyaki Tera + mwana ya Nahore + mokonzi ya mampinga na ye, + mpe apesaki ye lokumu mpe atombolaki ye koleka bankumu na ye nyonso.
42 Mpe ntango azalaki koyangela engebene na mposa ya motema mwa ye, nsima ya kolonga banguna ba ye banso nzinganzinga, apesaki toli elongo na bapesi toli ba ye mpo ya kotonga engumba mpo ya ndako ya ye ya mokonzi, mpe basalaki bongo.
+ 43 Mpe bakutaki lobwaku moko monene oyo etalani na esti, mpe batongelaki ye engumba moko monene mpe monene, mpe Nimilode abengaki nkombo ya engumba eye atongaki Sinare, mpo Nkolo aningisi makasi banguna na ye mpe abebisaki bango.
44 Mpe Nimilode afandaki o Sinare, mpe ayangelaki na libateli, mpe abundiki elongo na banguna ba ye mpe akitisaki bango, mpe alongaki na bitumba na ye nyonso, mpe bokonzi bwa ye bokomaki bonene mpenza.
+ 45 Mpe bikólo nyonso mpe minɔkɔ nyonso bayokaki lokumu na ye, mpe bamisanganaki epai na ye, mpe bafukamaki epai na ye, mpe bamemelaki ye makabo, mpe akómaki nkolo mpe mokonzi na bango, mpe bango nyonso bafandaki elongo na ye na engumba na Shinare, mpe Nimilode ayangelaki na mabele likoló ya bana nyonso ya Noa, mpe bango nyonso bazalaki na nse ya nguya mpe toli na ye.
46 Mpe mabele manso mazalaki ma monoko moko mpe maloba ma bomoko, kasi Nimilode akendeki te na banzela ya Nkolo, mpe azalaki nkuna koleka bato banso baye bazalaki liboso na ye, uta mikolo ya mpela kino mikolo wana.
47 Mpe asalaki banzambe ba nzete mpe mabanga, mpe afukamaki epai ya bango, mpe atombokelaki Nkolo, mpe ateyaki bato banso ba ye mpe bato ba mabele banzela na ye ya nkuna; mpe Mardon mwana na ye azalaki nkuna koleka tata na ye.
+ 48 Mpe moto nyonso oyo ayokaki makambo ya Mardone mwana ya Nimilode azalaki koloba na ntina na ye: "Mabe ebimaka epai ya moto mabe; yango wana ekomaki lisese o mabele mobimba, kolobaka, Uta na moto mabe ekendaka nkuna, mpe ezalaki ya sika na maloba ma bato uta ntango wana kino eye.
+ 49 Mpe Tera + mwana ya Nahore, mokonzi ya mampinga ya Nimilode, azalaki monene mpenza na mikolo wana na miso ya mokonzi mpe bato oyo bazalaki koyangela na ye, mpe mokonzi ná bakonzi balingaki ye, mpe batombolaki ye likoló mpenza.
+ 50 Mpe Tera azwaki mwasi mpe nkombo na ye Amtelo mwana mwasi ya Kornebo; mpe mwasi wa Tera azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali na mikolo wana.
51 Tera azalaki na mibu ntuku nsambo ntango abotaki ye, mpe Tera apesaki nkombo ya mwana na ye oyo abotamaki na ye Abrama, mpamba te mokonzi abokolaki ye na mikolo wana, mpe apesaki ye lokumu koleka bankumu na ye nyonso oyo bazalaki elongo na ye.

MOKAPO YA 8

1 Mpe ezalaki na butu oyo Abrama abotamaki, nde basali banso ba Tela, mpe bato banso ba mayele ba Nimilode, mpe bandoki ba ye bayaki mpe balyaki mpe bamelaki na ndako ya Tela, mpe basepelaki elongo na ye na butu wana.
2 Mpe ntango bato banso bato ya mayele mpe banganga-nkisi babimaki uta na ndako ya Tela, batombolaki miso na bango epai ya lola na butu wana mpo na kotala minzoto, mpe bamonaki, mpe tala monzoto moko ya monene mpenza eyaki uta na esti mpe ekendeki mbangu na lola, mpe amelaki minzoto minei uta na ngambo minei ya lola.
3 Mpe bato banso ba mayele ba mokonzi mpe ba ndoki ba ye bakamwaki na bomoni, mpe bato ya mayele basosolaki likambo liye, mpe bayebaki ntina ya yango.

+ 4 Mpe balobaki bango na bango ete: “Ezali kaka elembo ya mwana oyo abotami na Tera na butu oyo, oyo akokola mpe akobota mpe akokola, mpe akozwa mabele mobimba, ye ná bana na ye mpo na libela, mpe ye ná momboto na ye bakoboma bakonzi minene mpe bakozwa mabele na bango.”

+ 5 Mpe bato ya mayele mpe banganga-nkisi bazongaki na ndako na butu wana, mpe na ntongo bato wana nyonso ya mayele mpe banganga-nkisi batɛlɛmaki ntɔngɔntɔngɔ, mpe bayanganaki na ndako moko oyo etyamaki.

+ 6 Mpe basololaki mpe balobakina: “Talá eloko oyo tomonaki lobi na butu ebombami liboso ya mokonzi, eyebisami na ye te.”

+ 7 Mpe soki likambo yango eyebani epai ya mokonzi na mikolo ya nsuka, akoloba na biso ete: “Mpo na nini bobombi likambo oyo epai na ngai, mpe na nsima biso nyonso tokonyokwama na liwa; yango wana, sikawa tika tokende koyebisa mokonzi bomoni boye tomonoki, mpe ndimbola ya yango, mpe tokotikala bongo polele.

8 Mpe basalaki bongo, mpe bango nyonso bakendaki epai ya mokonzi mpe bafukamaki liboso na ye na mabele, mpe balobaki ete: “Tika mokonzi na bomoi, tika ete mokonzi azala na bomoi.”

9 Toyokaki ete mwana mobali abotamaki na Tera mwana ya Nahore, mokonzi ya mampinga na yo, mpe tokómaki lobi na butu na ndako na ye, mpe tolyaki mpe tomɛlaki mpe tosepelaki elongo na ye na butu wana.

10 Mpe ntango basali ba yo babimaki uta na ndako ya Tela, mpo ya kokende na bandako na biso moko na moko mpo na kofanda kuna mpo na butu, totombolaki miso na biso epai ya lola, mpe tomonaki monzoto moko monene koya uta na esti, mpe monzoto moko ekendaki mbangu na mbangu monene, mpe emelaki minzoto minene minei, uta na ngambo minei ya lola.

11 Mpe basali ba yo bakamwaki na bomoni boye tomonoki, mpe babangaki mingi, mpe tosalaki bosambisi bwa biso likolo lya bomoni, mpe toyebaki na bwania bwa biso ndimbola ya yango elongobani, ete likambo liye etali mwana oyo abotami na Tela, oyo akokola mpe akokola mingi, mpe akokoma na nguya, mpe akoboma bakonzi banso ba mabele, mpe akozwa libula lya bango banso mabele, ye mpe momboto na ye libela.

12 Mpe sikawa nkolo mpe mokonzi wa biso, tala tomeseni yo solo na maye tomonoki etali mwana oyo.

13 Soko emonani malamu epai ya mokonzi kopesa tata wa ye motuya mpo ya mwana oyo, tokoboma ye yambo akokola mpe akokola o mboka, mpe bobe bwa ye bokoli na biso, ete biso mpe bana ba biso bakufa na nzela ya bobe bwa ye.

14 Mpe mokonzi ayokaki maloba ma bango mpe mamonanaki malamu o miso na ye, mpe atindaki mpe abengaki Tera, mpe Tera ayaki liboso ya mokonzi.

+ 15 Mpe mokonzi alobaki na Tera ete: “Bayebisaki ngai ete mwana mobali abotamaki lobi na butu mpo na yo, mpe na nsima, bamonaki ndenge wana na likoló ntango abotamaki.”

16 Mpe sikawa bongo pesa ngai mwana, ete tokoka koboma ye liboso lya bobe bwa ye bobima na biso, mpe nakopesa yo mpo ya motuya mwa ye, ndako ya yo etondi na palata mpe wolo.

17 Mpe Tela ayanolaki mokonzi mpe alobaki epai ya ye: Nkolo mpe mokonzi wa ngai, nayoki maloba ma yo, mpe mosali wa yo akosala manso maye mokonzi wa ye alingi.

18 Kasi nkolo mpe mokonzi wa ngai, nakoyebisa yo nini ekómelaki ngai lobi na butu, ete nakoka komona toli nini mokonzi akopesa mosaleli na ye, mpe nsima nakoyanola na mokonzi likolo lya maye auti koloba; mpe mokonzi alobaki ete: “Lobá.”

19 Mpe Tera alobaki na mokonzi ete: “Ayon, mwana ya Morede, ayaki epai na ngai lobi na butu, mpe alobaki ete:

20 Pesa ngai mpunda enene mpe kitoko eye mokonzi apesaki yo, mpe nakopesa yo palata mpe wolo, mpe matiti mpe bilei mpo ya motuya mwa yango; mpe nalobaki epai ya ye, Zela kino nakomona mokonzi na ntina ya maloba ma yo, mpe tala nyonso oyo mokonzi akoloba, yango nakosala.

21 Mpe sikawa nkolo mpe mokonzi wa ngai, tala nayebisi likambo liye epai ya yo, mpe toli eye mokonzi wa ngai akopesa epai ya mosali wa ye, oyo nakolanda.

22 Mpe mokonzi ayokaki maloba ma Tera, mpe nkanda na ye epeli mpe atalaki ye na pole ya zoba.

+ 23 Mpe mokonzi ayanolaki Tera, mpe alobaki na ye ete: “Ozali mpenza zoba, kozanga koyeba, to kozanga bososoli, mpo na kosala likambo oyo, mpo na kopesa mpunda na yo kitoko mpo na palata mpe wolo to ata mpo na matiti ya matiti mpe bilei?”

24 Ozali na bozangi ya palata mpe wolo, ete okosala likambo oyo, mpo ete okoki te kozwa matiti mpe bilei mpo na koleisa mpunda na yo? mpe nini ezali palata mpe wolo epai na yo, to matiti mpe bilei, ete opesa mpunda elamu eye napesaki yo, lokola oyo ezali na moko te na mabele mobimba?

25 Mpe mokonzi atikaki koloba, mpe Tera ayanolaki mokonzi: “Mokonzi alobi na mosaleli na ye ndenge wana;

26 Nabondeli yo, nkolo mpe mokonzi wa ngai, nini ezali oyo olobi epai ya ngai, kolobaka: Pesa mwana na yo ete tokoka koboma ye, mpe nakopesa yo palata mpe wolo mpo na motuya na ye; nakosala nini na palata mpe wolo nsima ya liwa ya mwana na ngai? nani akozwa libula na ngai? ya solo, na liwa na ngai, palata mpe wolo ekozonga epai ya mokonzi na ngai oyo apesaki yango.

27 Mpe ntango mokonzi ayokaki maloba ma Tera, mpe lisese liye amemaki mpo ya mokonzi, epesaki ye mawa mingi mpe atungisamaki na likambo liye, mpe nkanda na ye ezikaki na kati na ye.

+ 28 Mpe Tera amonaki ete nkanda ya mokonzi epeli ye, mpe ayanolaki na mokonzi ete: “Nyonso oyo nazali na yango ezali na bokonzi ya mokonzi; nyonso oyo mokonzi alingi kosala epai ya mosali wa ye, yango tika ye asala, iyo, kutu mwana mobali wa ngai, azali na nguya ya mokonzi, kozanga motuya na echange, ye mpe bandeko ba ye babale baye baleki ye.

+ 29 Mpe mokonzi alobaki na Tera ete: “Te, kasi nakosomba mwana na yo ya leki na ntalo.”

30 Mpe Tera ayanolaki mokonzi, kolobaka ete: “Nabondeli yo nkolo mpe mokonzi na ngai otika mosaleli na yo alobaka liloba moko liboso na yo, mpe tika mokonzi ayoka liloba ya mosaleli na ye, mpe Tera alobaki: “Tika mokonzi na ngai apesa ngai mikolo misato ya ntango kino nakotalela likambo oyo kati na ngaimei, mpe nakosolola na

libota na ngai na ntina ya maloba ya mokonzi na ngai; mpe atindaki mokonzi mingi mpo na kondima likambo oyo.
31 Mpe mokonzi ayokaki Tera, mpe asalaki bongo mpe apesaki ye ntango ya mikolo misato, mpe Tera abimaki uta na miso ya mokonzi, mpe azongaki ndako epai ya libota na ye mpe alobelaki bango maloba manso ma mokonzi; mpe bato babangaki mingi.
+ 32 Mpe ezalaki na mokolo ya misato, mokonzi atindaki epai ya Tela: "Tindela ngai mwana na yo ya mobali mpo na kofuta mbongo ndenge nalobaki na yo; mpe soko okosala boye te, nakotinda mpe nakoboma nyonso oyo ozali na yango na ndako ya yo, ete okozala ata na mbwa moko te oyo etikali.
+ 33 Mpe Tera akendaki mbangu, (lokola likambo yango ezalaki na lombangu epai ya mokonzi), mpe azwaki mwana moko epai ya basaleli na ye moko, oyo mosali na ye ya mwasi abotelaki ye mokolo wana, mpe Tera amemaki mwana yango epai ya mokonzi mpe azwaki motuya mpo na ye.
34 Mpe Nkolo azalaki elongo na Tela o likambo liye, ete Nimilode akoka te kosala liwa lya Abalama, mpe mokonzi akamataki mwana uta na Tera mpe na nguya na ye mobimba abwakaki motó na ye na mabele, mpo akanisaki ete ezalaki Abalama; mpe eye ebombamaki uta o mokolo mona, mpe ebosanamaki na mokonzi, lokola ezalaki bolingi bwa Providence koyoka mpasi te na liwa lya Abalama.
+ 35 Mpe Tera akamataki Abrama mwana na ye na kobombana, elongo na mama na ye mpe mobateli na ye, mpe abombaki bango na libulu moko, mpe azalaki komemela bango bilei na bango sanza na sanza.
36 Mpe Nkolo azalaki elongo na Abalama o kati ya libulu mpe akolaki, mpe Abalama azalaki na libulu mibu zomi, mpe mokonzi mpe bankumu ba ye, basakoli mpe bato ya mayele, bakanisaki ete mokonzi abomaki Abalama.

MOKAPO YA 9

1 Mpe Harane, mwana ya Tera, ndeko ya liboso ya Abrama, abataki mwasi na mikolo wana.
+ 2 Harane azalaki na mbula ntuku misato na libwa ntango azwaki ye; mpe mwasi wa Harane azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali, mpe apesaki ye nkombo Lota.
3 Mpe azwaki zemi lisusu mpe abotaki mwana mwasi, mpe abengaki ye nkombo Milka; mpe azwaki zemi lisusu mpe abotaki mwana mwasi, mpe abengaki ye nkombo Sarai.
4 Harane azalaki na mibu ntuku minei na mibale ntango abotaki Sarai, oyo ezalaki na mbula ya zomi ya bomoi ya Abrama; mpe na mikolo wana Abalama mpe mama na ye mpe mobateli na ye babimaki uta na libulu, lokola mokonzi mpe bato ba ye babosanaki likambo lya Abalama.
5 Mpe ntango Abrama abimaki uta na libulu, akendaki epai ya Noa mpe mwana na ye Seme, mpe atikalaki elongo na bango mpo na koyekola mateya ya Nkolo mpe banzela na ye, mpe moto moko te ayebaki esika Abrama azalaki, mpe Abrama asalelaki Noa mpe Seme mwana na ye ntango molai.
6 Mpe Abrama azalaki na ndako ya Noa mibu ntuku misato na libwa, mpe Abrama ayebaki Nkolo uta mibu misato, mpe akendaki na banzela ya Nkolo kino mokolo ya liwa na ye, lokola Noa mpe mwana na ye Seme bateyaki ye; mpe bana banso bana ba mabele o mikolo iye babukaki mingi na Nkolo, mpe batombokelaki ye mpe basalelaki banzambe basusu, mpe babosanaki Nkolo oyo akelaki bango o mabele; mpe bafandi ba mabele basalaki mpo ya bangomei, o ntango ena, moto na moto nzambe wa ye; banzambe ya nzete mpe ya mabanga oyo bakokaki koloba te, koyoka te, mpe kobikisa te, mpe bana mibali ya bato basalelaki bango mpe bakomaki banzambe na bango.
+ 7 Mpe mokonzi mpe basaleli na ye nyonso, mpe Tera elongo na bato nyonso ya ndako na ye bazalaki na ntango wana bato ya liboso kati na baoyo bazalaki kosalela banzambe ya nzete mpe ya mabanga.
8 Mpe Tera azalaki na banzambe zomi na mibale ya bonene, oyo esalemaki na nzete mpe na mabanga, nsima ya sanza zomi na mibale ya mbula, mpe azalaki kosalela moko na moko sanza na sanza, mpe sanza nyonso Tera azalaki komema likabo na ye ya bilei mpe likabo ya masanga epai ya banzambe na ye; boye Tera asalaki mikolo nyonso.
9 Mpe nkola inso ena ezalaki nkuna o miso mya Nkolo, mpe boye basalaki moto na moto nzambe wa ye, kasi batikaki Nkolo oyo akelaki bango.
10 Mpe ezalaki na moto moko te azwamaki o mikolo wana o mabele mobimba, oyo ayebaki Nkolo (mpo bazalaki kosalela moto na moto Nzambe na ye moko) longola se Noa mpe ndako ya ye, mpe bango banso bazalaki na nse ya toli ya ye bayebaki Nkolo o mikolo wana.
11 Mpe Abrama mwana mobali wa Tela azalaki kokóma monene na mikolo wana na ndako ya Noa, mpe moto moko te ayebaki yango, mpe Nkolo azalaki elongo na ye.
12 Mpe Nkolo apesaki Abalama motema mwa bososoli, mpe ayebaki misala minso mya nkola ena mizalaki mpamba, mpe ete banzambe ba bango banso bazalaki mpamba mpe bazalaki na litomba te.
13 Mpe Abrama amonoki moi kongenga likolo lya mabele, mpe Abrama alobaki na motema na ye Solo sikawa moi moye mozali kongenga likolo lya mabele ezali Nzambe, mpe nakosalela ye.
14 Mpe Abrama asalelaki moi na mokolo wana mpe abondelaki ye, mpe ntango mpokwa ekómaki moi kolala lokola momeseno, mpe Abrama alobaki na motema na ye ete: "Ya solo, oyo akoki kozala Nzambe te?"
15 Mpe Abrama azalaki kaka koloba na kati na ye ete: "Nani azali moto oyo asalaki lola ná mabele?" nani akelaki na mabele? azali wapi?
16 Mpe butu ekómaki molili likoló na ye, mpe atombolaki miso na ye epai ya westi, ya nɔrdi, ya sudi, mpe ya ɛsti, mpe amonoki ete moi esilaki kolimwa na mabele, mpe mokolo ekomaki molili.
+ 17 Mpe Abrama amonaki minzoto mpe sanza liboso na ye, mpe alobaki ete: "Ya solo, oyo azali Nzambe oyo akelaki mabele mobimba mpe bato, + mpe talá basaleli na ye oyo bazali banzambe zingazinga na ye.
18 Mpe na ntongo ntango ekómaki pole mpe moi engɛngaki na mabele lokola momeseno, Abrama amonaki biloko nyonso oyo Nkolo Nzambe asalaki likolo ya mabele.
19 Mpe Abalama alobaki na yemei Solo baye bazali banzambe te baye basalaki mabele mpe bato banso, kasi baye bazali basali ba Nzambe, mpe Abalama atikalaki o ndako ya Noa mpe kuna ayebaki Nkolo mpe banzela ya ye' mpe asalelaki Nkolo mikolo nyonso ya bomoi na ye, mpe

nkola wana nyonso ebosanaki Nkolo, mpe asalelaki banzambe mosusu ya nzete mpe ya mabanga, mpe batombokelaki mikolo nyonso ya bango.
20 Mpe mokonzi Nimilode ayangelaki na kimia, mpe mabele mobimba ezalaki na nse ya bokonzi na ye, mpe mabele mobimba ezalaki na monoko moko mpe maloba ya bomoko.
+ 21 Mpe bakonzi nyonso ya Nimilode mpe bato minene na ye bayokanaki elongo; Fute, Mitzraime, Kushe mpe Kanana elongo na mabota na bango, mpe balobakina bango na bango ete: "Yaka tómitonga engumba mpe kati na yango linɔ́ngi ya makasi, mpe nsɔngɛ na yango ekokóma na likoló, mpe tokomikómisa lokumu, mpo tókonza na mokili mobimba, mpo ete mabe ya banguna na biso esila epai na biso, ete tóyangela bango na makasi, mpe tópalangana te." mabele mpo na bitumba na bango.
22 Mpe bango banso bakendaki liboso lya mokonzi, mpe bayebisaki mokonzi maloba maye, mpe mokonzi ayokanaki elongo na bango na likambo liye, mpe asalaki boye.
23 Mpe mabota manso masanganaki ma bato soko nkóto nkama motoba, mpe bakendaki koluka eteni monene ya mabele mpo na kotonga engumba mpe linɔ́ngi, mpe balukaki na mabele mobimba mpe bakutaki ata moko te lokola lobwaku moko na ɛsti ya mokili ya Shinare, penepene na mikolo mibale ya kotambola, mpe basalaki mobembo kuna mpe bafandaki kuna.
+ 24 Mpe babandaki kosala babriki mpe kotumba mɔtɔ mpo na kotonga engumba mpe ndako molai oyo bakanisaki ete bakosilisa.
25 Mpe botongi ya linɔ́ngi ezalaki epai ya bango bobukami mpe lisumu, mpe babandaki kotonga yango, mpe ntango bazalaki kotonga na Nkolo Nzambe wa lola, bakanisaki na mitema mya bango kobunda na ye mpe komata o kati ya lola.
26 Mpe bato baye banso mpe mabota manso bamikabolaki na biteni misato; ya liboso alobaki Tokomata na lola mpe tokobunda na ye; ya mibale alobaki, Tokomata na lola mpe tokotia banzambe na biso moko kuna mpe tokosalela bango; mpe eteni ya misato elobaki: Tokomata o lola mpe tokobeta ye na makonzi mpe makula; mpe Nzambe ayebaki misala mya bango manso mpe makanisi mabe manso ma bango, mpe amonoki engumba mpe linɔ́ngi eye bazalaki kotonga.
27 Mpe ntango bazalaki kotonga bangomei bangomei engumba enene mpe linɔ́ngi yoko ya likolo mpenza mpe ya makasi; mpe na ntina ya bosanda bwa yango mabanga mpe babriki ekomaki te epai ya batongi na bomati bwa bango na yango, kino baye bamataki basilisi mobu mobimba, mpe nsima ya yango, bakomaki epai ya batongi mpe bapesaki bango mabanga mpe babriki; ndenge wana ezalaki kosalema mokolo na mokolo.
28 Mpe tala baye bamatamaki mpe basusu bakitaki mokolo mobimba; mpe soko briki ekweyi uta na maboko ma bango mpe ebukana, bango banso bakolela likolo lya yango, mpe soko moto akweyi mpe akufi, moko te kati na bango akotala ye.
+ 29 Mpe Nkolo ayebaki makanisi na bango, mpe esalemaki ete ntango bazalaki kotonga babwakaki baflɛ́mbɛ epai ya lola, mpe baflɛ́mbɛ nyonso ekweaki likoló na bango etondi na makila, mpe ntango bamonaki yango balobaki na bango na bango ete: "Solo tobomi baoyo nyonso bazali na likoló."
30 Mpo eye ewutaki na Nkolo mpo ya kosala bango kobunga, mpe na molongo; mpo na kobebisa bango longwa na mabele.
31 Mpe batongaki linɔ́ngi mpe engumba, mpe basalaki likambo liye mokolo na mokolo kina mikolo mingi mpe mibu mingi elekaki.
+ 32 Mpe Nzambe alobaki na baanzelu ntuku nsambo oyo batɛlɛmaki liboso na ye, epai ya baoyo bazalaki penepene na ye, balobi ete: "Bóya tokita mpe tóbulunganisa minoko na bango, ete moto moko asosola monoko ya mozalani na ye te, mpe basalaki bango bongo."
33 Mpe uta mokolo wana elandaki, babosanaki moto na moto monoko mwa mozalani wa ye, mpe bakokaki te kososola koloba na monoko moko, mpe ntango motongi azwaki uta na maboko ma mozalani wa ye lime to libanga liye atindaki te, motongi akobwaka yango mosika mpe abwakaki yango likolo lya mozalani wa ye, ete akufa.
34 Mpe basalaki mikolo mingi boye, mpe babomaki mingi ya bango na lolenge eye.
35 Mpe Nkolo abetaki bokabwani misato oyo ezalaki kuna, mpe apesaki bango etumbu engebene na misala mpe mikano mya bango; baoyo balobaki ete: Tokomata na likoló mpe tokosalela banzambe na biso, bakómaki lokola banyoka mpe bangando; mpe baoyo balobaki: Tokobeta lola na baflɛ́mɛ, Nkolo abomaki bango, moto moko na lobɔkɔ ya mozalani na ye; mpe bokabwani bwa misato bwa baye balobaki, Tokomata o lola mpe tokobunda na ye, Nkolo apalanganisaki bango o mabele mobimba.
36 Mpe bango baye batikalaki o ntei ya bango, ntango bayebaki mpe basosolaki bobe boye bozalaki koya likolo lya bango, batikaki ndako, mpe bakomaki lisusu kopalangana likolo lya etando ya mabele mobimba.
37 Mpe batikaki kotonga engumba mpe linɔ́ngi; yango wana abengaki esika wana Babele, mpo kuna Nkolo abulunganisaki Monoko mwa mabele mobimba; tala ezalaki o esti ya mboka ya Sinare.
38 Mpe na ntina ya ndako molai eye bana ba bato batongaki, mabele efungoli monoko mwa yango mpe emelaki ndambo moko na misato ya yango, mpe moto lisusu ekita uta na lola mpe ezikisaki misato mosusu, mpe ndambo mosusu ya misato etikali kino lelo, mpe ezali ya eteni ena eye ezalaki likolo, mpe zingazinga na yango ezali ya kotambola mikolo misato.
39 Mpe bana mibali ya bato mingi bakufaki na ndako molai wana, bato bazangi motango.

MOKAPO YA 10

1 Mpe Pelege mwana ya Ebere akufaki o mikolo yango, na mbula ya ntuku minei na mwambe ya bomoi ya Abrama mwana ya Tera, mpe mikolo nyonso ya Pelege ezalaki mbula nkama mibale na ntuku misato na libwa.
2 Mpe epalanganisaki bana babali ba bato na ntina ya lisumu lya bango o linɔ́ngi, tala bapalanganaki o bokabwani mingi, mpe bana banso ba bato bapalanganaki o kati ya nsɔngɛ minei ya mabele.
3 Mpe mabota manso makomaki moko na moko engebene na monoko na ye, mboka ya ye, to engumba ya ye.

4 Mpe bana mibali ba bato batongaki bingumba mingi engebene na mabota ma bango, o bisika binso wapi bakendaki, mpe o mabele mobimba wapi Nkolo apalanganisaki bango.
5 Mpe basusu kati na bango batongaki bingumba o bisika biye bibebisamaki na nsima, mpe babengaki bingumba biye nsima ya bankombo ya bangomei, to bankombo ya bana ba bango, to nsima ya makambo ma bango moko ya sikisiki.
+ 6 Mpe bana ya Yafete mwana ya Noa bakendaki mpe bamitongaki bingumba na bisika oyo epalanganaki, mpe babengaki bingumba na bango nyonso na nkombo na bango, mpe bana ya Yafete bakabwanaki na etando ya mabele na bokabwani mpe minɔkɔ mingi.
+ 7 Mpe oyo ezali bana mibali ya Yafete engebene mabota na bango: Gomere, Magoge, Medai, Yavane, Tubale, Mesheke mpe Tirasi; baye bazali bana ba Yafete engebene na mabota ma bango.
8 Mpe bana ba Gomere, engebene na bingumba bya bango, bazalaki Ba-Francum, baye bafandi o mboka ya Franza, pembeni ya ebale Franza, pembeni ya ebale Sena.
9 Mpe bana ba Refate bazali Babartonimi, baye bafandi o mboka ya Bartonia pembeni ya ebale Leda, oyo esopaka mai na yango na mbu monene Gihone, elingi koloba oceanus.
10 Mpe bana ba Tugarma bazali mabota zomi, mpe bankombo na bango oyo: Buzare, Parzunake, Balgare, Elikanume, Ragbibe, Tarki, Bidi, Zebuke, Ongal mpe Tilmaze; bango nyonso bapalanganaki mpe bapemaki na nɔrdi mpe bamitongaki bingumba.
11 Mpe babengaki bingumba bya bango nsima ya bankombo ya bangomei, bango bazali baye bafandi pembeni ya bibale Hitlah mpe Italake kino lelo.
12 Kasi mabota ma Angoli, Balgar mpe Parzunac, bafandi pembeni ya ebale monene Dubnee; mpe bankombo ya bingumba bya bango ezali mpe engebene na bankombo ya bangomei.
13 Mpe bana ba Javani bazali Ba-Javanimi baye bafandi o mboka ya Makdonia, mpe bana ba Medaiare bazali Orelum baye bafandi o mboka ya Curson, mpe bana ba Tubal bazali baye bafandi o mboka ya Tuskana pembeni ya ebale Pashiah.
14 Mpe bana ba Mesheke bazali ba Shibashni mpe bana ba Tiras bazali Rushash, Kushni, mpe Ongolis; bango banso bakendaki mpe bamitongaki bingumba; wana ezali bingumba oyo ezali pembenipembeni ya mbu Jabus pembenipembeni ya ebale Cura, oyo ezali komitika na ebale Tragan.
15 Mpe bana ba Elisa bazali Ba-Almanime, mpe bakendaki mpe bangomei bingumba; wana ezali bingumba oyo ezali na katikati ya bangomba ya Yobo mpe Shibatemo; mpe kati na bango bazalaki bato ba Lumbardi baye bafandi otalani ya ngomba ya Yobo mpe Shibathmo, mpe balongaki mboka ya Italie mpe batikali kuna kino lelo.
+ 16 Mpe bana ya Kitime bazali Ba-Romime oyo bafandaka na lobwaku ya Kanopie pembenipembeni ya ebale Tibreu.
17 Mpe bana ba Dudonimi bazali baye bafandi o bingumba bya mbu Gihone, o mboka ya Bordna.
18 Wana ezali mabota ma bana ba Yafete engebene na bingumba mpe minoko na bango, ntango bapalanganaki nsima ya linɔ́ngi, mpe babengaki bingumba na bango na bankombo mpe makambo oyo esalemaki; mpe eye ezali bankombo ya bingumba binso bya bango engebene na mabota ma bango, maye batongaki o mikolo myango nsima ya linɔ́ngi.
+ 19 Mpe bana ya Hama bazalaki Kushi, Mitzlaime, Fute + mpe Kanana na kolanda mabota na bango mpe bingumba na bango.
+ 20 Bango nyonso bakendaki mpe bamitongaki bingumba lokola bamonaki bisika oyo ebongi mpo na bango, mpe babengaki bingumba na bango na nkombo ya batata na bango Kush, Mitzlaime, Fute mpe Kanana.
+ 21 Mpe bana ya Mitzlaime bazali Baludime, + Anamime, Balehabime, + Nafutukime, + Pathrusime, + Kasulukime + mpe Kafeturime, mabota nsambo.
+ 22 Bato yango nyonso bafandaka pembenipembeni ya ebale Sihore, oyo ezali ebale ya Ezipito, mpe bamitongaki bingumba mpe babengaki yango na nkombo na bango.
23 Mpe bana ba Patrose mpe Kasloke babalanaki elongo, mpe uta na bango babimaki Bapelisitime, Baazathime, mpe Bagerarime, Bagitime mpe ba Ekronime, na mabota manso mitano; baye lisusu batongaki bangomei bingumba, mpe babengaki bingumba bya bango na nkombo ya batata ba bango kina lelo.
24 Mpe bana ba Kanana bamitongaki mpe bingumba, mpe babengaki bingumba bya bango na nkombo ya bango, bingumba zomi na moko mpe bisusu bizangi motango.
25 Mpe mibali minei uta na libota lya Hame bakendaki o mboka ya patatalu; oyo ezali bankombo ya bato minei: Sodomo, Gomora, Adma mpe Zeboime.
26 Mpe bato baye bamitongaki bingumba minei o mboka ya patatalu, mpe babengaki bankombo ya bingumba bya bango nsima ya bankombo ya bangomei.
27 Mpe bango mpe bana ba bango mpe bato banso ba bango bafandaki o bingumba bina, mpe babotaki mpe bakolaki mingi mpe bafandaki na kimia.
28 Mpe Seire mwana ya Hure, mwana ya Hivi, mwana ya Kanana, akendaki mpe akutaki lobwaku moko oyo etalani na Ngomba Parane, mpe atongaki engumba kuna, mpe ye ná bana na ye nsambo ya mibali mpe ndako na ye bafandaki kuna, mpe abengaki engumba oyo atongaki Seire, engebene nkombo na ye; yango ezali mboka ya Seire kino lelo.
+ 29 Wana ezali mabota ya bana ya Hama, na kolanda minɔkɔ na bango mpe bingumba na bango, ntango bapalanganaki na mikili na bango nsima ya ndako molai.
30 Mpe basusu kati na bana ba Seme mwana wa Noa, tata wa bana banso ba Eber, bakendaki mpe bamitongaki bingumba o bisika biye bapalanganaki, mpe babengaki bingumba bya bango na nkombo ya bango.
+ 31 Mpe bana ya Seme bazalaki Elama, Ashure, Arpakshade, Lude mpe Arame, mpe bamitongaki bingumba mpe bapesaki bankombo ya bingumba na bango nyonso na nkombo na bango.
32 Mpe Ashure mwana wa Seme mpe bana ba ye mpe ndako ya ye bakendeki libanda o ntango wana, nzoto enene mpenza ya bango, mpe bakendaki o mboka yoko ya mosika eye bakutaki, mpe bakutanaki na lobwaku moko ya monene mpenza o mboka eye bakendaki, mpe bamitongaki bingumba minei, mpe babengaki bango nsima ya bankombo ya bangomei mpe makambo makokana.

+ 33 Mpe oyo ezali bankombo ya bingumba oyo bana ya Ashure batongaki: Ninive, Resene, Kalake mpe Rehobotere; mpe bana ba Ashure bafandi kuna kino lelo.
34 Mpe bana ba Arame bakendaki mpe bamitongaki engumba, mpe bapesaki nkombo ya engumba Uze na nkombo ya ndeko mobali wa bango ya liboso, mpe bafandi kuna; yango nde mokili ya Uze tii lelo.
35 Mpe o mobu mwa mibale nsima ya linɔ́ngi, moto moko uta na ndako ya Ashure, oyo nkombo na ye ezalaki Bela, akendaki uta na mboka ya Ninive mpo na kofanda na ndako ya ye esika nyonso oyo akokaki kozwa esika; mpe bayaki kino na ngámbo mosusu ya bingumba ya patatalu mpo na kotɛmɛla Sodoma, mpe bafandaki kuna.
36 Mpe moto yango atɛlɛmaki mpe atongaki kuna mboka moko ya moke, mpe apesaki nkombo na yango Bela, na nkombo na ye; yango ezali mboka ya Soare kino lelo.
37 Mpe oyo ezali mabota ma bana ba Seme engebene na monoko mpe bingumba bya bango, nsima ya kopalangana likolo lya mabele nsima ya linɔ́ngi.
38 Mpe bokonzi nyonso, engumba, mpe libota nyonso ya mabota ma bana ba Noa bamitongaki bingumba mingi nsima ya eye.
39 Mpe batelemisaki baguvɛrnema o bingumba bya bango binso, mpo ya kokambama na mitindo mya bango; mabota manso ma bana ba Noa basalaki bongo libela.

MOKAPO YA 11

1 Mpe Nimilode mwana ya Kush azalaki naino na mokili ya Sinare, mpe ayangelaki yango mpe afandaki kuna, mpe atongaki bingumba na mokili ya Sinare.
2 Mpe eye ezali bankombo ya bingumba minei biye atongaki, mpe abengaki bankombo na yango nsima ya makambo maye makomelaki bango o botongi ya linɔ́ngi.
3 Mpe abengaki Babele ya liboso, alobi: "Mpo Nkolo kuna abulunganisi monoko ya mabele mobimba; mpe nkombo ya mibale abengaki Ereke, mpo ete uta kuna Nzambe apalanganisaki bango.
4 Mpe ya misato abengaki Ekede, kolobaka ete ezalaki etumba enene o esika wana; mpe ya minei abengaki Kalina, zambi bakonzi ba ye mpe bato ba nguya basilisaki kuna, mpe batungisaki Nkolo, batombokelaki mpe babuki mobeko na ye.
+ 5 Mpe ntango Nimilode atongaki bingumba yango na mokili ya Sinare, atyaki na kati na yango bato na ye oyo batikalaki, bankumu na ye mpe bato na ye ya makasi oyo batikalaki na bokonzi na ye.
+ 6 Mpe Nimilode afandaki na Babele, mpe kuna azongelaki bokonzi na ye likoló na bato na ye mosusu, mpe ayangelaki na libateli, mpe bato oyo bazalaki koyangela na Nimilode mpe bankumu ya Nimilode bapesaki ye nkombo Amrafele, mpe balobaki ete na ndako molai bankumu na ye mpe bato na ye bakweaki na nzela ya makoki na ye.
7 Mpe atako eye, Nimilode azongaki te epai ya Nkolo, mpe akobaki na nkuna mpe koteyaka nkuna epai ya bana ba bato; mpe Mardon, mwana wa ye, azalaki mabe koleka tata wa ye, mpe akobaki kobakisa na bosoto bwa tata wa ye.
8 Mpe atindaki bana ba bato basala masumu, yango wana elobami, Nkuna ekobima uta na moto mabe.
+ 9 Na ntango wana etumba ezalaki kati na mabota ya bana ya Hama, ntango bazalaki kofanda na bingumba oyo batongaki.
10 Mpe Kedolaomere, mokonzi ya Elama, alongwaki mosika na mabota ma bana ba Hama, mpe abundi na bango mpe akitisaki bango, mpe akendaki na bingumba mitano ya patatalu mpe abundisaki bango mpe akitisaki bango, mpe bazalaki na nse ya bokonzi na ye.
11 Mpe basalelaki ye mbula zomi na mibale, mpe bapesaki ye mpako ya mbula na mbula.
12 Na ntango wana, Nahore, mwana ya Seruke, akufaki na mbula ya ntuku minei na libwa ya bomoi ya Abrama mwana ya Tera.
13 Mpe o mobu mwa ntuku mitano mwa bomoi bwa Abalama mwana wa Tela, Abalama abimaki uta o ndako ya Noa, mpe akendaki o ndako ya tata wa ye.
14 Mpe Abalama ayebaki Nkolo, mpe akendaki na banzela mpe malako na ye, mpe Nkolo Nzambe wa ye azalaki elongo na ye.
15 Mpe Tera tata na ye azalaki naino kapiteni ya mampinga ya mokonzi Nimilode, mpe azalaki kaka kolanda banzambe bapaya.
+ 16 Mpe Abrama akómaki na ndako ya tata na ye mpe amonaki banzambe zomi na mibale batɛlɛmi kuna na batempelo na bango, mpe nkanda ya Abrama epeli makasi ntango amonaki bikeko yango na ndako ya tata na ye.
17 Mpe Abrama alobaki: "Lokola Nkolo azali na bomoi bikeko oyo ekotikala na ndako ya tata na ngai te; bongo Nkolo oyo akelaki ngai akosala epai ya ngai soko na ntango ya mikolo misato nabukaki bango nyonso te.
18 Mpe Abrama alongwaki na bango, mpe nkanda na ye epeli na kati na ye. Mpe Abrama alongwe longwa na ndako mpe akendaki na lopango ya libanda ya tata na ye, mpe akutaki tata na ye afandi na lopango, mpe basali na ye nyonso elongo na ye, mpe Abalama ayaki mpe afandaki liboso na ye.
+ 19 Mpe Abrama atunaki tata na ye ete: "Tata, yebisa ngai wapi Nzambe oyo akelaki likoló mpe mabele, mpe bana nyonso ya bato awa na mabele, mpe oyo akelaki yo ná ngai." Mpe Tera ayanolaki mwana na ye Abrama mpe alobaki ete: "Bato oyo bakelaki biso bazali banso elongo na biso na ndako."
+ 20 Mpe Abalama alobaki na tata na ye ete: "Nkolo na ngai, nabondeli yo, lakisá ngai yango; mpe Tela amemaki Abalama o kati ya ndako ya lopango ya kati, mpe Abalama amonaki, mpe tala shambre mobimba etondi na banzambe ya mabaya mpe ya mabanga, bikeko minene zomi na mibale mpe mosusu moke koleka bango kozanga motango.
21 Mpe Tera alobaki na mwana na ye ete: "Talá bato oyo basalaki nyonso oyo ozali komona na mabele, mpe bakelaki ngai ná yo mpe bato nyonso."
22 Mpe Tera afukamaki liboso ya banzambe na ye, mpe na nsima alongwaki mosika na bango, mpe Abalama, mwana na ye, akendaki elongo na ye.
+ 23 Mpe ntango Abrama alongwaki epai na bango, akei epai ya mama na ye mpe afandaki liboso na ye, mpe alobaki na mama na ye: "Talá, tata na ngai alakisi ngai bato oyo basalaki likoló mpe mabele, mpe bana nyonso ya bato."
+ 24 Sikawa, yango wana, bósala mbangu mpe bózwa mwana ya ntaba na etonga, mpe bósala na yango bilei ya elɛngi, ete nakoka komema yango epai ya banzambe ya

tata na ngai lokola likabo mpo na bango mpo na kolya; mbala mosusu nakoki bongo kokóma moto oyo andimami epai na bango.

+ 25 Mpe mama na ye asalaki bongo, mpe azwaki mwana ya ntaba, mpe asali bilei ya elɛngi na yango, mpe amemaki yango epai ya Abalama, mpe Abrama azwaki mosuni ya elɛngi epai ya mama na ye mpe amemaki yango liboso ya banzambe ya tata na ye, mpe apusanaki penepene na bango mpo bálya; mpe Tala tata wa ye, ayebaki yango te.

26 Mpe Abrama amonoki o mokolo moye afandaki o ntei ya bango, ete bazalaki na mongongo te, koyoka te, koningana te, mpe moko te kati na bango akokaki kosembola loboko na ye mpo na kolia.

+ 27 Mpe Abrama asɛki bango mpe alobaki ete: "Ya solo, bilei ya elɛngi oyo nalambi esepelisi bango te, to mbala mosusu ezalaki moke mpenza mpo na bango, mpe mpo na ntina yango balingaki kolya te; yango wana lobi nakobongisa misuni ya sika ya elengi, ya malamu mpe mingi koleka oyo, mpo ete nakoka komona mbano.

+ 28 Mpe ezalaki na mokolo oyo elandaki ete Abrama atambwisaki mama na ye na ntina ya mosuni ya elɛngi, mpe mama na ye atɛlɛmaki mpe azwaki bana misato ya malamu na etonga, mpe asalaki na bango mosuni ya elengi ya elengi, lokola mwana na ye ya mobali azalaki kolinga mingi, mpe apesaki yango na mwana na ye ya mobali Abrama; mpe Tata tata na ye ayebaki yango te.

+ 29 Mpe Abrama akamataki bilei ya elɛngi epai ya mama na ye, mpe amemaki yango liboso ya banzambe ya tata na ye na kati ya shambre; mpe ayaki penepene na bango ete bakoka kolia, mpe atiaki yango liboso lya bango, mpe Abalama afandaki liboso lya bango mokolo mobimba, kokanisaka mbala mosusu bakoki kolia.

30 Mpe Abalama atalaki bango, mpe tala bazalaki na mongongo te to koyoka te, mpe moko te na bango asembolaki loboko la ye epai ya bilei mpo na kolia.

31 Mpe na mpokwa ya mokolo wana, Abrama alataki elimo ya Nzambe.

32 Mpe agangaki mpe alobaki: "Liwa epai ya tata wa ngai mpe nkola ya nkuna oyo, oyo mitema na bango nyonso esepelaki na mpambampamba, oyo basalelaka bikeko oyo ya nzete mpe ya mabanga oyo ekoki kolia te, koyoka nsolo te, koyoka te to koloba te, oyo bazali na minoko ezanga koloba, miso ezangi komona, matoyi ezanga koyoka, maboko ezanga koyoka, mpe makolo oyo ekoki koningana te; lokola bango ezali baoyo basalaki bango mpe batyelaka bango motema.

33 Mpe emonoki makambo maye manso nkanda na ye epeli tata wa ye, mpe akendeki mbangu mpe azwaki mbeli na loboko na ye, mpe ayaki o ndako ya banzambe, mpe abukaki banzambe nyonso ya tata na ye.

34 Mpe esilisaki kobuka bikeko, atiaki mbeli o loboko la nzambe monene oyo azalaki kuna liboso lya bango, mpe abimaki; mpe Tala tata wa ye ayaki na ndako, mpo ayokaki na ekuke lokito ya kobeta ya mbeli; yango wana Tera akɔtaki na ndako mpo na koyeba soki likambo yango elobeli nini.

+ 35 Mpe Tera ayokaki makɛlɛlɛ ya mbeli na shambre ya bikeko, akimaki mbangu na shambre epai ya bikeko, mpe akutanaki na Abrama ntango azalaki kobima.

+ 36 Mpe Tera akɔtaki na shambre mpe akutaki bikeko nyonso ekwei mpe ebukanaki, mpe mbeli na lobɔkɔ ya oyo eleki monene, oyo ebukanaki te, mpe bilei ya elɛngi oyo Abram mwana na ye asalaki ezalaki naino liboso na bango.

37 Mpe ntango Tera amonaki yango nkanda na ye epeli makasi, mpe akendaki mbangu mpe alongwaki na shambre epai ya Abrama.

38 Mpe akutaki Abram mwana na ye afandi naino na ndako; mpe alobaki na ye ete: "Mosala oyo osali na banzambe na ngai ezali nini?"

+ 39 Mpe Abrama ayanolaki Tera tata na ye mpe alobaki ete: "Ezali bongo te nkolo na ngai, mpo namemaki bilei ya elɛngi liboso na bango, mpe ntango napusanaki penepene na bango elongo na bilei oyo bakokaki kolya, bango nyonso basembolaki na mbala moko mabɔkɔ na bango mpo na kolya liboso ete moto monene asembola lobɔkɔ na ye mpo na kolya.

40 Mpe monene amonoki misala mya bango miye basalaki liboso lya ye, mpe nkanda ya ye epelisaki bango na mobulu, mpe akendaki mpe akamataki mbeli eye ezalaki na ndako mpe ayaki epai ya bango mpe abukaki bango banso, mpe tala mbeli ezali naino na loboko la ye lokola ozali komona.

+ 41 Mpe nkanda ya Tera epelisaki mwana na ye Abrama, ntango alobaki boye; mpe Tera alobi na Abrama mwana na ye na nkanda na ye ete: "Lisapo oyo olobi ezali nini?" Ozali koloba na ngai lokuta.

42 Ezali na kati ya banzambe oyo elimo, molimo to nguya ya kosala nyonso oyo oyebisaki ngai? Ezali nzete mpe mabanga te, mpe ngai moko nasali yango te, mpe okoki koloba lokuta ya boye, kolobaka ete nzambe monene oyo azalaki elongo na bango abɛtaki bango? Ezali yo nde otyaki mbeli na maboko na ye, mpe na nsima olobi ete abetaki bango nyonso.

43 Mpe Abrama ayanolaki tata na ye mpe alobaki na ye ete: "Bongo ndenge nini okoki kosalela bikeko oyo ezali na nguya ya kosala eloko te?" Bikeko wana oyo ozali kotyela motema ekoki kobikisa yo? bakoki koyoka mabondeli na yo ntango ozali kobelela bango? bakoki kobikisa yo o maboko ma bayini ba yo, to bakobunda bitumba bya yo mpo ya yo na bayini ba yo, ete okosalela nkoni mpe mabanga maye makoki koloba te mpe koyoka te?

44 Mpe sikawa solo ezali malamu te mpo ya yo to mpo ya bana babali baye bakangisami elongo na yo, kosala makambo maye; ozali zoba boye, zoba boye to mokuse ya bososoli ete okosalela nkoni mpe mabanga, mpe okosala nsima ya lolenge oyo?

45 Mpe bobosana Nkolo Nzambe oyo asalaki lola mpe mabele, mpe oyo akelaki bino o mabele, mpe na yango bomemeli bobe bonene likolo lya bozo bwa bino o likambo liye na kosalelaka mabanga mpe nkoni?

46 Batata ba biso o mikolo mya kala basalaki lisumu te o likambo liye, mpe Nkolo Nzambe wa molongo mobimba amemaki mai ma mpela likolo lya bango mpe abebisaki mabele mobimba?

47 Mpe ndenge nini bokoki kokoba kosala boye mpe kosalela banzambe ya nzete mpe ya mabanga, oyo bakoki koyoka te, to koloba te, to kobikisa bino na minyoko, na yango kokitisa nkanda ya Nzambe ya molɔ́ngɔ́ mobimba likoló na bino?

48 Sikawa bongo tata wa ngai bomiboya boye, mpe bomeme bobe te likolo lya molimo mwa yo mpe bozo bwa ndako bwa yo.

+ 49 Mpe Abrama apumbwaki mbangu mpe apumbwaki liboso ya tata na ye, mpe azwaki mbeli ya ekeko oyo eleki monene ya tata na ye, oyo Abrama abukaki yango na yango mpe akimaki.
+ 50 Mpe Tera, amonoki nyonso oyo Abrama asalaki, akendaki mbangu na ndako na ye, mpe akendaki epai ya mokonzi mpe ayaki liboso ya Nimilode mpe atɛlɛmaki liboso na ye, mpe afukamaki liboso ya mokonzi; mpe mokonzi alobaki ete: “Olingi nini?”
51 Mpe alobaki, Nabondeli yo nkolo wa ngai, yoka ngai-- Sikoyo mibu ntuku mitano nsima mwana moko abotamaki epai ya ngai, mpe boye asali na banzambe ba ngai mpe boye alobi; mpe sikawa yango wana, nkolo mpe mokonzi wa ngai, tinda ye ete akoka koya liboso lya yo, mpe kosambisa ye engebene na mobeko, ete tokoka kobikisama uta na bobe bwa ye.
52 Mpe mokonzi atindaki bato misato kati na basaleli na ye, mpe bakendaki mpe bamemaki Abalama liboso ya mokonzi. Na mokolo wana, Nimilode ná bankumu na ye nyonso mpe basaleli na ye bafandaki liboso na ye, mpe Tera afandaki mpe liboso na bango.
53 Mpe mokonzi alobi na Abrama ete: “Eloko nini osali tata na yo ná banzambe na ye?” Mpe Abrama ayanolaki mokonzi na maloba maye alobaki na tata na ye, mpe alobaki ete: “Nzambe monene oyo azalaki elongo na bango na ndako asali bango makambo oyo yoki.”
+ 54 Mpe mokonzi alobaki na Ababrama ete: “Bazalaki na nguya ya koloba mpe kolya mpe kosala ndenge olobi?” Mpe Abrama ayanolaki mokonzi ete: “Soki nguya ezali te kati na bango, mpo na nini ozali kosalela bango mpe kosala ete bana ya bato bábunga nzela na bozoba na yo?”
55 Okanisi ete bakoki kobikisa yo to kosala eloko nyonso ya moke to ya monene, ete okosalela bango? Mpe mpo na nini okoyoka te Nzambe ya molɔ́ngɔ́ mobimba, oyo akelaki yo mpe oyo na nguya na ye ezali koboma mpe kobatela na bomoi?
56 0 mokonzi ya zoba, ya pete, pe ya boyebi te, mawa na yo libela.
57 Nakanisaki ete okoteya basali ba yo nzela ya sembo, kasi osali boye te, kasi otondisi mabele mobimba na masumu ma yo mpe masumu ma bato ba yo baye balandaki banzela na yo.
58 Oyebi te, to oyoki te, ete bobe boye bozali kosala, bankoko ba biso basalaki masumu o kati ya mikolo mya kala, mpe Nzambe wa seko amemaki mai ma mpela likolo lya bango mpe abebisaki bango banso, mpe lisusu abebisaki mabele mobimba na ntina ya bango? Mpe yo mpe bato ba yo bokotelema sikawa mpe bokosala lokola mosala moye, mpo ya kokitisa nkanda ya Nkolo Nzambe wa molongo mobimba, mpe komeme bobe likolo lya yo mpe mabele mobimba?
59 Sikawa bongo, longola mosala mabe moye osalaka, mpe salelá Nzambe wa molɔ́ngɔ́ mobimba, lokola molimo na yo ezali na mabɔkɔ na ye, mpe na nsima ekozala malamu mpo na yo.
60 Mpe soko motema na yo ya nkuna ekoyoka te na maloba ma ngai mpo ya kotinda yo otika banzela ya yo ya mabe, mpe osalela Nzambe ya seko, nde okokufa na nsoni o mikolo mya nsuka, yo, bato ba yo mpe banso baye bakangisami elongo na yo, koyokaka maloba ma yo to kotambolaka na banzela ya yo ya mabe.
61 Mpe ntango Abrama atikaki koloba liboso ya mokonzi mpe bankumu, Abrama atombolaki miso na ye na likoló, mpe alobaki ete: “Nkolo azali komona bato mabe nyonso, mpe akosambisa bango.”

MOKAPO YA 12

1 Mpe ntango mokonzi ayokaki maloba ma Abrama apesaki mitindo ete atia ye o boloko; mpe Abalama azalaki na boloko mikolo zomi.
2 Mpe o nsuka ya mikolo wana mokonzi atindaki ete bakonzi banso, bankumu mpe bayangeli ba bituka bikeseni mpe bato ya mayele baya liboso lya ye, mpe bafandaki liboso lya ye, mpe Abalama azalaki naino o ndako ya bokangami.
+ 3 Mpe mokonzi alobaki na bankumu mpe bato ya mayele ete: “Boyoki likambo oyo Abrama, mwana ya Tera, asali tata na ye?” Boye asali ye, mpe napesaki mitindo ete amema ye liboso lya ngai, mpe boye alobi; motema mwa ye mozangaki te, mpe aninganaki te o miso na ngai, mpe tala sikawa akangami o boloko.
4 Mpe yango wana bozwa mokano ya bosambisi nini bosengeli na moto oyo apamelaki mokonzi; oyo alobaki mpe asalaki makambo nyonso oyo boyokaki.
+ 5 Mpe bango nyonso bayanolaki na mokonzi ete: “Moto oyo akofinga mokonzi asengeli kokangisama na nzete; kasi lokola asali makambo manso maye alobaki, mpe kotiola banzambe ba biso, asengeli bongo kotumbama kino liwa, mpo eye ezali mobeko o likambo liye.
6 Soko mokonzi alingi kosala boye, tika apesa mitindo na basaleli na ye ete bapelisa moto butu na moi na litumbu na yo ya babriki, mpe na nsima tokobwaka moto oyo kati na yango. Mpe mokonzi asalaki bongo, mpe atindaki basali ba ye ete babongisa moto mpo ya mikolo misato mpe butu misato na litumbu ya mokonzi, oyo ezali na Kasidime; mpe mokonzi apesaki bango mitindo ete bálongola Abalama na bolɔkɔ mpe bábimisa ye mpo bátumba ye.
+ 7 Mpe basaleli nyonso ya mokonzi, bankumu, bankolo, baguvɛrnɛrɛ, mpe basambisi, mpe bato nyonso oyo bafandi na mokili yango, mibali soki nkóto nkama libwa, batɛlɛmaki liboso ya litumbu mpo na komona Abrama.
+ 8 Mpe basi nyonso mpe bana mike bazindaki na bandako mpe bandako milai mpo na komona nini ezalaki kosala na Abrama, mpe bango nyonso batɛlɛmaki esika moko mosika; mpe etikalaki moto moko te oyo ayaki te na mokolo wana mpo na kotala esika yango.
+ 9 Mpe ntango Abrama akómaki, banganga-nkisi ya mokonzi mpe bato ya mayele bamonaki Abrama, mpe babelelaki epai ya mokonzi, mpe balobaki ete: “Nkolo na biso mokonzi, ya solo oyo azali moto oyo toyebi ete azalaki mwana oyo na mbotama na ye monzoto monene emelaki minzoto minei, oyo toyebisaki mokonzi sikoyo mbula ntuku mitano banda wana.”
10 Mpe tala sikawa tata wa ye mpe abukaki mitindo mya yo, mpe asekaki yo na komemelaka yo mwana mosusu, oyo obomaki.
11 Mpe ntango mokonzi ayokaki maloba na bango, asilikaki mingi, mpe atindaki ete bamema Tela liboso lya ye.

12 Mpe mokonzi alobi: "Oyoki makambo oyo bato ya maji balobi?" Sikawa yebisa ngai solo, ndenge nini osalaki; mpe soko okoloba bosolo okolongolama na etumbu.
13 Mpe amonoki ete nkanda ya mokonzi epeli mingi, Tera alobaki na mokonzi ete: "Nkolo mpe mokonzi na ngai, oyoki bosolo, mpe oyo bato ya mayele balobi ezali sembo." Mpe mokonzi alobaki ete: "Ndenge nini okokaki kosala likambo oyo, mpo na kobuka mitindo na ngai mpe kopesa ngai mwana oyo obotaki te, mpe kozwa motuya mpo na ye?"
14 Mpe Tera ayanolaki mokonzi ete: "Mpo ete mayoki na ngai ya boboto esepelisaki mwana na ngai, na ntango wana, mpe nazwaki mwana mobali ya mosali na ngai ya mwasi, mpe namemaki ye epai ya mokonzi."
15 Mpe mokonzi alobaki Nani apesaki yo toli na likambo oyo? Yebisa ngai, kobomba eloko moko te epai na ngai, mpe na nsima okokufa te.
16 Mpe Tera abangaki mingi liboso ya mokonzi, mpe alobaki na mokonzi ete: "Ezalaki mwana na ngai ya liboso Harane nde apesaki ngai toli na likambo oyo; mpe Harane azalaki na mikolo wana oyo Abalama abotamaki, azalaki na mibu ntuku misato na mibale.
+ 17 Kasi Harane apesaki tata na ye toli na likambo moko te, + mpamba te Tera alobaki boye epai ya mokonzi mpo na kobikisa molimo na ye na mabɔkɔ ya mokonzi, mpo azalaki kobanga mingi; mpe mokonzi alobaki epai ya Tera ete: "Harana mwana na yo oyo apesaki yo toli na likambo oyo akokufa na mɔtɔ elongo na Abalama; mpo etumbu ya liwa ezali likolo na ye mpo ete atombokelaki mposa ya mokonzi na kosalaka likambo oyo.
18 Mpe Harane na ntango wana ayokaki mposa ya kolanda banzela ya Abrama, kasi abombaki yango kati na ye moko.
+ 19 Mpe Harane alobaki na motema na ye ete: "Talá sikawa mokonzi akangaki Ababrama mpo na makambo maye Abrama asalaki, mpe ekosalema ete soki Abrama alongi mokonzi nakolanda ye, kasi soki mokonzi alongi nakokende kolanda mokonzi."
+ 20 Mpe ntango Tera alobelaki mokonzi boye na ntina ya Harane mwana na ye, mokonzi apesaki mitindo ete bákanga Harane elongo na Abalama.
+ 21 Mpe bamemaki bango mibale, Abrama mpe Harane ndeko na ye, mpo na kobwaka bango na mɔtɔ; mpe bafandi banso ba mboka mpe basali ba mokonzi mpe bankumu mpe basi banso mpe bana mike bazalaki kuna, batelemi mokolo mona likolo lya bango.
+ 22 Mpe basaleli ya mokonzi bakangaki Abrama ná ndeko na ye, mpe balongolaki bango bilamba na bango nyonso longola kaka bilamba na bango ya nse oyo ezalaki likoló na bango.
+ 23 Mpe bakangaki mabɔkɔ mpe makolo na bango na bansinga ya lini, mpe basaleli ya mokonzi batombolaki yango mpe babwakaki yango mibale na litumbu.
24 Mpe Nkolo alingaki Abalama mpe ayokelaki ye mawa, mpe Nkolo akitaki mpe abikisaki Abalama na moto mpe azikisamaki te.
+ 25 Kasi bansinga nyonso oyo bakangisaki ye na mɔtɔ ezikaki, ntango Abalama atikalaki mpe azalaki kotambolatambola na mɔtɔ.
26 Mpe Harana akufaki ntango babwakaki ye o kati ya moto, mpe azikisamaki na mputulu, mpo motema ya ye ezalaki ya kokoka te elongo na Nkolo; mpe bato baye babwakaki ye o kati ya moto, lolemo ya moto epalanganaki likolo lya bango, mpe bazikisamaki, mpe bato zomi na mibale kati na bango bakufaki.
+ 27 Mpe Abrama atambolaki na katikati ya mɔtɔ mikolo misato na butu misato, mpe basaleli nyonso ya mokonzi bamonaki ye azali kotambola na mɔtɔ, mpe bayaki mpe bayebisaki mokonzi, balobi: "Talá tomoni Abrama azali kotambolatambola na katikati ya mɔtɔ, mpe ata bilamba ya nse oyo ezali likoló na ye eziki te, kasi nsinga oyo bakangaki ye na yango ezikisami."
28 Mpe eyokaki mokonzi maloba ma bango motema mwa ye mozangaki mpe andimaki bango te; bongo atindaki bankumu basusu ba sembo mpo na kotala likambo liye, mpe bakendaki mpe bamonoki yango mpe bayebisaki yango epai ya mokonzi; mpe mokonzi atɛlɛmaki mpo na kokende kotala yango, mpe amonaki Abalama kotambola epai na epai na katikati ya mɔtɔ, mpe amonaki nzoto ya Harane eziki, mpe mokonzi akamwaki mingi.
+ 29 Mpe mokonzi apesaki mitindo ete bálongola Abrama na mɔtɔ; mpe basali ba ye bapusanaki mpo ya kobimisa ye mpe bakokaki te, mpo mɔtɔ ezalaki zingazinga mpe mɔ́tɔ ezalaki komata epai na bango uta na litumbu.
+ 30 Mpe basaleli ya mokonzi bakimaki yango, mpe mokonzi apamelaki bango ete: "Bósala nokinoki mpe bóbimisa Abrama na mɔtɔ mpo bókufa te."
+ 31 Mpe basaleli ya mokonzi bapusanaki lisusu pene mpo na kobimisa Abrama, mpe milinga eyaki likoló na bango mpe ezikisaki bilongi na bango na boye ete mwambe kati na bango bakufaki.
32 Mpe emonoki mokonzi ete basali ba ye bakokaki te kopusana penepene na moto noki bazikisama, mokonzi abengaki epai ya Abalama, O mosali wa Nzambe oyo azali o lola, bima uta o ntei ya moto mpe yaka awa liboso lya ngai; mpe Abalama ayokaki mongongo mwa mokonzi, mpe abimaki uta na moto mpe ayaki mpe atelemaki liboso lya mokonzi.
+ 33 Mpe ntango Abrama abimaki, mokonzi ná basaleli na ye nyonso bamonaki Abrama azali koya liboso ya mokonzi, na bilamba na ye ya nse, mpo ezikisamaki te, kasi nsinga oyo bakangisaki ye ezikisamaki.
+ 34 Mpe mokonzi alobi na Ababrama ete: "Ndenge nini batumbaki yo na mɔtɔ te?"
+ 35 Mpe Abrama alobaki na mokonzi ete: "Nzambe ya likoló mpe ya mabele oyo nazali kotyela ye motema mpe oyo azali na nguya na ye nyonso, abikisaki ngai na mɔtɔ oyo obwakaki ngai na kati."
+ 36 Mpe Harane ndeko ya Abrama atumbaki mputulu, mpe balukaki nzoto na ye, mpe bamonaki ete esilaki.
+ 37 Mpe Harane azalaki na mbula ntuku mwambe na mibale ntango akufaki na mɔtɔ ya Kasidime. Mpe mokonzi, bankumu, mpe bafandi ya mokili, bamonaki ete Abalama abikisami na mɔ́tɔ, bayaki mpe bafukamaki liboso ya Abrama.
+ 38 Mpe Abrama alobaki na bango ete: "Bófukama liboso na ngai té, kasi bófukama liboso ya Nzambe ya mokili oyo asali bino, + mpe bósalela ye, + mpe bókende na banzela na ye mpo ye nde abikisaki ngai na mɔtɔ oyo, + mpe ye nde akelaki milimo mpe bilimu ya bato nyonso, + mpe akelaki moto na libumu ya mama na ye, + mpe abimisaki ye na mokili, + mpe ye nde akobikisa bato oyo batyelaka motema na ye na bato nyonso." mpasi.

39 Mpe likambo liye limonanaki mpenza ya kokamwa na miso ya mokonzi mpe bankumu, ete Abalama abikisamaki na moto mpe ete Harana azikisamaki; mpe mokonzi apesaki Abrama makabo mingi mpe apesaki ye basali ba ye mibale ya bakonzi uta na ndako ya mokonzi; nkombo ya moko ezalaki Oni mpe nkombo ya mosusu Eliezer.
+ 40 Mpe bakonzi nyonso, bankumu mpe basaleli bapesaki Abrama makabo mingi ya palata mpe wolo mpe mayaka, mpe mokonzi ná bankumu na ye batindaki ye akende, mpe akendaki na kimya.
+ 41 Mpe Abrama abimaki epai ya mokonzi na kimya, mpe basaleli mingi ya mokonzi balandaki ye, mpe bato soki nkama misato basanganaki na ye.
+ 42 Mpe Abrama azongaki na mokolo wana mpe akendaki na ndako ya tata na ye, ye ná bato oyo balandaki ye, mpe Abrama asalelaki Yehova Nzambe na ye mikolo nyonso ya bomoi na ye, mpe atambolaki na banzela na ye mpe alandaki mobeko na ye.
43 Mpe uta mokolo wana liboso Abrama akitisaki mitema mya bana ba bato mpo ya kosalela Nkolo.
44 Mpe o ntango wana Nahore mpe Abalama bakamataki basi, bana basi ba ndeko mobali wa bango Harane; mwasi ya Nahore ezalaki Milka mpe nkombo ya mwasi ya Abalama ezalaki Sarai. Mpe Sarai, mwasi ya Abrama, azalaki kobota; azalaki na bana te na mikolo wana.
+ 45 Mpe na nsuka ya mbula mibale banda Abrama abimaki na mɔtɔ, elingi koloba na mbula ya ntuku mitano na mibale ya bomoi na ye, talá mokonzi Nimilode afandaki na Babele na kiti ya bokonzi, mpe mokonzi alali mpe alotaki ete atɛlɛmaki elongo na mampinga na ye mpe mampinga na ye na lobwaku moko oyo etalani na litumbu ya mokonzi.
46 Mpe atombolaki miso na ye mpe amonoki moto moko na lolenge ya Abalama kobima uta na litumbu, mpe ete ayaki mpe atelemaki liboso ya mokonzi na mopanga na ye oyo elongolamaki, mpe nsima apumbwaki epai ya mokonzi na mopanga na ye, ntango mokonzi akimaki epai ya moto, mpo abangaki; mpe ntango azalaki kopota mbangu, moto yango abwakaki likei na motó ya mokonzi, mpe likei yango ekómaki ebale monene.
+ 47 Mpe mokonzi alotaki ete basoda na ye nyonso bazindaki na ebale wana mpe bakufaki, mpe mokonzi akimaki elongo na bato misato oyo bazalaki liboso na ye mpe akimaki.
48 Mpe mokonzi atalaki bato baye mpe balataki bilamba ya bokonzi lokola bilamba ya bakonzi, mpe bazalaki na lolenge mpe bonene ya bakonzi.
49 Mpe ntango bazalaki kopota mbangu, ebale ebalukaki lisusu na likei liboso ya mokonzi, mpe ebimaki uta na likei ndɛkɛ moko ya moke oyo eyaki liboso ya mokonzi, mpe epumbwaki na motó na ye mpe elongolaki liso ya mokonzi.
50 Mpe mokonzi ayokaki mawa na komona yango, mpe alamuki na mpɔngi na ye mpe molimo na ye mobulunganaki; mpe ayokaki nsɔmɔ monene.
+ 51 Mpe na ntɔngɔ, mokonzi atɛlɛmaki na mbeto na ye na bobangi, mpe atindaki bato nyonso ya mayele mpe banganga-nkisi báya liboso na ye, ntango mokonzi ayebisaki bango ndɔtɔ na ye.
+ 52 Mpe mosaleli moko ya mayele ya mokonzi, oyo nkombo na ye ezalaki Anuki, ayanolaki na mokonzi, alobaki ete: “Oyo ezali eloko mosusu te bobele mabe ya Abrama mpe momboto na ye oyo ekobima na Nkolo na ngai mpe mokonzi na ngai na mikolo ya nsuka.”
53 Mpe tala mokolo mokoya ekoya ntango Abalama mpe nkona ya ye mpe bana ba ndako ya ye bakobunda elongo na mokonzi wa ngai, mpe bakobeta mampinga manso ma mokonzi mpe mampinga ma ye.
54 Mpe na ntina ya nini olobi etali bato misato baye omonoki lokola yomei, mpe baye bakimaki, eye elakisi ete bobele bokobima elongo na bakonzi misato uta na bakonzi ba mabele baye bakozala elongo na yo o etumba.
55 Mpe eye omonaki ya ebale eye ebalukaki na likei lokola na ebandeli, mpe mwana ndɛkɛ kobukaka liso na yo, eye elakisi eloko mosusu te bobele momboto ya Abalama oyo ekoboma mokonzi na mikolo ya nsuka.
56 Oyo ezali ndoto ya mokonzi na ngai, mpe oyo ezali ndimbola na yango, mpe ndoto ezali solo, mpe ndimbola oyo mosaleli na yo apesi yo ezali sembo.
57 Sikawa bongo mokonzi wa ngai, solo oyebi ete ezali sikawa mibu ntuku mitano na mibale uta bato ya mayele ba yo bamonoki eye o mbotama ya Abalama, mpe soko mokonzi wa ngai akotika Abalama afanda na mabele ekozala mpo ya mpasi ya nkolo mpe mokonzi wa ngai, mpo mikolo inso oyo Abrama azali na bomoi te, to mpe bokonzi bwa yo ekosengisama, mpo eye eyebanaki kala na mbotama na ye; mpe mpo na nini mokonzi wa ngai akoboma ye te, ete bobe bwa ye bobombama mosika na yo o mikolo mya nsuka?
58 Mpe Nimilode ayokaki mongongo mwa Anuki, mpe atindaki basali ba ye mosusu na kobombana mpo na kokende kokanga Abalama, mpe komema ye liboso ya mokonzi mpo na konyokwama na liwa.
59 Mpe Eliezere, mosali ya Abalama oyo mokonzi apesaki ye, azalaki na ntango wana liboso ya mokonzi, mpe ayokaki nini Anuki apesaki toli na mokonzi, mpe oyo mokonzi alobaki mpo na koboma Abrama.
60 Mpe Eliezere alobaki epai ya Abalama ete, telema mbangu mpe bikisa molimo mwa yo, ete okoka kokufa te na nzela ya maboko ma mokonzi, mpo boye amonaki na ndoto etali yo, mpe boye Anuki alimbolaki yango, mpe boye lisusu Anuki apesaki toli na mokonzi na ntina na yo.
+ 61 Mpe Abrama ayokaki mongongo ya Eliezere, mpe Abalama akendaki mbangu mpe akimaki mbangu mpo na libateli na ndako ya Noa mpe mwana na ye Seme, mpe amibombaki kuna mpe azwaki esika ya libateli; mpe basali ba mokonzi bayaki o ndako ya Abrama mpo ya koluka ye, kasi bakokaki te kokuta ye, mpe balukaki na kati ya mboka mpe asengelaki te kozwama, mpe bakendaki mpe balukaki na ngambo nyonso mpe asengelaki kokutana na ye te.
62 Mpe ntango basali ba mokonzi bakokaki te kokuta Abrama bazongaki epai ya mokonzi, kasi nkanda ya mokonzi epai ya Abalama ekiti, lokola bamonaki ye te, mpe mokonzi abenganaki na makanisi na ye likambo oyo etali Abalama.
+ 63 Mpe Abrama abombamaki na ndako ya Noa na boumeli ya sanza moko, kino mokonzi abosanaki likambo oyo, kasi Abalama azalaki kaka kobanga mokonzi; mpe Tera ayaki komona Abrama mwana na ye na kobombana na ndako ya Noa, mpe Tera azalaki monene mpenza na miso ya mokonzi.
64 Mpe Abrama alobaki na tata na ye ete: “Oyebi te ete mokonzi azali kokanisa koboma ngai, mpe koboma

nkombo na ngai na mabele na toli ya bapesi-toli na ye ya mabe?"
65 Sikawa ozali na nani awa mpe ozali na nini o mboka eye? Tɛlɛmá, tiká tókende elongo na mokili ya Kanana, mpo tóbikisama na lobɔkɔ na ye, noki te okufa mpe na nzela na ye na mikolo ya nsuka.
66 Oyebi te to oyoki te, ete ezali na nzela ya bolingo te nde Nimilode apesi yo lokumu inso eye, kasi ezali bobele mpo ya bolamu bwa ye ete apesi bolamu boye inso likolo lya yo?
67 Mpe soko asali epai ya yo bolamu monene koleka eye, solo eye ezali bobele mpamba ya mokili, mpo bomengo mpe bomengo ekoki te kozala na litomba o mokolo mwa nkanda mpe nkanda.
68 Sikawa bongo, yoka mongongo mwa ngai, mpe tika totelema mpe tokende o mboka ya Kanana, libanda lya bokasi bwa Nimilode; mpe salela yo Nkolo oyo akelaki yo o mabele mpe ekozala malamu elongo na yo; mpe bwaka mosika makambo manso ma mpamba maye ozali kolanda.
+ 69 Mpe Abrama atikaki koloba, ntango Noa ná mwana na ye Seme bazongiselaki Tera ete: "Liloba oyo Abrama alobi na yo ezali solo."
70 Mpe Tera ayokaki mongongo mwa mwana wa ye Abrama, mpe Tera asalaki nyonso maye Abrama alobaki, mpo eye ewutaki na Nkolo, ete mokonzi asala te liwa ya Abalama.

MOKAPO YA 13

1 Mpe Tera akamataki mwana na ye Abrama mpe mwana ya mwana na ye Lota, mwana ya Harane, mpe Sarai bokilo na ye ya mwasi, mwasi ya mwana na ye Abrama, mpe milimo nyonso ya ndako na ye mpe akendaki elongo na bango uta na Ure Kasidime mpo na kokende na mokili ya Kanana. Mpe ntango bakomaki mosika o mboka ya Harane batikalaki kuna, mpo ezalaki mboka elamu mpenza mpo ya koleisa matiti, mpe ya bonene ekoki mpo ya baye bazalaki elongo na bango.
2 Mpe bato ba mboka ya Halana bamonoki ete Abalama azalaki malamu mpe sembo elongo na Nzambe mpe bato, mpe ete Nkolo Nzambe wa ye azalaki elongo na ye, mpe bato mosusu ya mboka ya Harane bayaki mpe basangisaki Abalama, mpe ateyaki bango mateya ma Nkolo mpe banzela na ye; mpe bato baye batikalaki elongo na Abalama o ndako ya ye mpe bakangamaki na ye.
3 Mpe Abrama atikalaki o mboka mibu misato, mpe o nsuka ya mibu misato Nkolo abimelaki Abalama mpe alobaki epai ya ye; Nazali Nkolo oyo abimisaki yo uta na Ur Casdim, mpe abikisaki yo na maboko ma banguna ba yo banso.
4 Mpe sikawa bongo soko okoyoka mongongo mwa ngai mpe okobatela mitindo mya ngai, mibeko mya ngai mpe mibeko mya ngai, nde nakosala ete bayini ba yo bakweya liboso lya yo, mpe nakobakisa nkona ya yo lokola minzoto ya lola, mpe nakotinda lipamboli lya ngai likolo lya misala minso mya maboko ma yo, mpe okozanga eloko te.
5 Telema sikawa, kamata mwasi wa yo mpe biloko binso bya yo mpe kende o mboka ya Kanana mpe kotikala kuna, mpe nakozala kuna epai ya yo mpo ya Nzambe moko, mpe nakopambola yo. Mpe Abrama atɛlɛmaki mpe akamataki mwasi na ye mpe biloko na ye nyonso, mpe akendaki na mokili ya Kanana ndenge Nkolo ayebisaki ye; mpe Abrama azalaki na mibu ntuku mitano ntango alongwaki na Harane.
6 Mpe Abrama ayaki o mboka ya Kanana mpe afandaki o katikati ya engumba, mpe atelemisaki hema na ye kuna o ntei ya bana ba Kanana, bafandi ba mboka.
+ 7 Mpe Nkolo abimelaki Ababrama ntango akómaki na mokili ya Kanana, mpe alobaki na ye ete: "Oyo ezali mokili oyo napesaki yo mpe na momboto na yo oyo ekoya nsima na yo libela, mpe nakokómisa momboto na yo lokola minzoto ya likoló, mpe nakopesa momboto na yo mpo na libula mabele nyonso oyo ozali komona."
8 Mpe Abrama atongaki etumbelo moko o esika wapi Nzambe alobelaki ye, mpe Abalama kuna abengaki nkombo ya Nkolo.
9 Na ntango wana, na nsuka ya mbula misato ya kofanda ya Abrama na mokili ya Kanana, na mbula wana Noa akufaki, oyo ezalaki mbula ya ntuku mitano na mwambe ya bomoi ya Abrama; mpe mikolo nyonso Noa azalaki na bomoi ezalaki mibu nkama libwa na ntuku mitano mpe akufaki.
+ 10 Mpe Abrama afandaki na mokili ya Kanana, ye, mwasi na ye, mpe biloko nyonso ya ye, mpe baoyo nyonso bazalaki elongo na ye, elongo na baoyo basanganaki na ye uta na bato ya mboka; kasi Nahore, ndeko ya Abrama, mpe Tala tata na ye, mpe Lota mwana ya Harane mpe bato nyonso ya bango bafandaki na Harane.
+ 11 Na mbula ya mitano ya kofanda ya Abrama na mokili ya Kanana, bato ya Sodome ná Gomora mpe bingumba nyonso ya patatalu batombokaki na bokonzi ya Kedolaomere, mokonzi ya Elama; mpo bakonzi nyonso ya bingumba ya patatalu basalaki Kedolaomere mibu zomi na mibale, mpe bapesaki ye mpako ya mbula na mbula, kasi na mikolo wana na mbula ya zomi na misato, batombokelaki ye.
+ 12 Mpe na mbula ya zomi ya kofanda ya Abrama na mokili ya Kanana, etumba esalemaki kati na Nimilode mokonzi ya Shinare mpe Kedolaomere mokonzi ya Elama, mpe Nimilode ayaki kobunda na Kedolaomere mpe kotosa ye.
+ 13 Mpo na ntango wana Kedolaomere azalaki moko ya bankumu ya mampinga ya Nimilode, mpe ntango bato nyonso oyo bazalaki na ndako molai bapalanganaki mpe baoyo batikalaki mpe bapalanganaki na mabele, Kedolaomere akendaki na mokili ya Elama mpe ayangelaki yango mpe atombokelaki nkolo na ye.
14 Mpe na mikolo wana ntango Nimilode amonaki ete bingumba ya patatalu batomboki, ayaki na lolendo mpe na nkanda mpo na kobunda na Kedorlaomere, mpe Nimilode ayanganisaki bankumu na ye nyonso mpe bato oyo bazalaki koyangela, bato soko nkóto nkama nsambo, mpe akendaki kobundisa Kedorlaomere, mpe Kedorlaomere abimaki mpo na kokutana na ye elongo na bato nkóto mitano, mpe bamibongisaki mpo na etumba na lobwaku ya Babele ezali kati na Elama mpe Shinare.
+ 15 Mpe bakonzi nyonso wana babundaki kuna, mpe Nimilode ná bato na ye babɛtamaki liboso ya bato ya Kedolaomere, mpe bato soki nkóto nkama motoba (600 000) bakweaki na bato ya Nimilode, mpe Mardone mwana ya mokonzi akweyaki na kati na bango.
+ 16 Mpe Nimilode akimaki mpe azongaki na nsɔni mpe na nsɔni na mokili na ye, mpe atosamaki na nse ya

Kedolaomere ntango molai, mpe Kedolaomere azongaki na mokili na ye mpe atindaki bakonzi ya mampinga na ye epai ya bakonzi oyo bafandaki zingazinga na ye, epai ya Arioka mokonzi ya Elasar, mpe epai ya Tidale mokonzi ya Goime, mpe asalaki kondimana na bango, mpe bango nyonso batosaki mitindo na ye.
17 Mpe ezalaki na mobu ya zomi na mitano ya bofandi ya Abrama o mboka ya Kanana, oyo ezali mobu ya ntuku nsambo ya bomoi ya Abrama, mpe Nkolo abimelaki Abrama na mobu wana mpe alobaki na ye: "Ngai nazali Nkolo oyo nabimisaki yo uta na Ure Kasidime mpo na kopesa yo mokili oyo mpo na libula."
18 Sikawa bongo tambola liboso na ngai mpe zala ya kokoka mpe kotosa mitindo na ngai, mpo na yo mpe na momboto na yo nakopesa mokili oyo lokola libula, uta na ebale Mitzlaime kino na ebale monene Efrate.
19 Mpe okoya epai ya batata ba yo na kimia mpe na mibu malamu, mpe nkola ya minei ekozonga awa o mboka eye mpe ekozwa libula lya yango libela; mpe Abrama atongaki etumbelo, mpe abengaki nkombo ya Nkolo oyo abimelaki ye, mpe amemaki mabonza likolo lya etumbelo epai ya Nkolo.
20 Na ntango wana, Abrama azongaki mpe akendaki na Harane mpo na komona tata na ye ná mama na ye, ná bato ya ndako ya tata na ye, mpe Abalama ná mwasi na ye ná biloko na ye nyonso bazongaki na Harane, mpe Abrama afandaki na Harane mbula mitano.
21 Mpe mingi ya bato ba Harane, soko bato ntuku nsambo na mibale, balandaki Abalama mpe Abalama ateyaki bango mateya ma Nkolo mpe banzela ya ye, mpe ateyaki bango koyeba Nkolo.
22 Na mikolo wana Nkolo abimelaki Abrama na Harane, mpe alobaki na ye: "Talá, nalobaki na yo mbula ntuku mibale oyo eleki.
23 Bima uta na mboka ya yo, uta na esika ya mbotama ya yo mpe uta na ndako ya tata wa yo, o mboka eye nalakisi yo mpo ya kopesa yango epai ya yo mpe na bana ba yo, mpo kuna o mboka ena nakopambola yo, mpe nakosala yo ekolo enene, mpe nakomisa nkombo ya yo monene, mpe na yo mabota ma mabele makopambolama.
24 Sikawa bongo, telema, kende uta na esika eye, yo, mwasi na yo, mpe banso ba yo, lisusu moto na moto abotami o ndako ya yo mpe milimo nyonso oyo osalaki o Harane, mpe bimisa bango elongo na yo uta awa, mpe telema mpo na kozonga o mboka ya Kanana.
\+ 25 Mpe Abrama atɛlɛmaki mpe akamataki mwasi na ye Sarai mpe biloko na ye nyonso mpe bato nyonso oyo babotamaki na ye na ndako na ye mpe milimo oyo basalaki na Harane, mpe babimaki mpo na kokende na mokili ya Kanana.
26 Mpe Abalama akendaki mpe azongaki o mboka ya Kanana, engebene na liloba lya Nkolo. Mpe Lota mwana ya ndeko na ye Harane akendaki elongo na ye, mpe Abalama azalaki na mibu ntuku nsambo na mitano ntango alongwaki na Harane mpo na kozonga na mokili ya Kanana.
27 Mpe ayaki o mboka ya Kanana engebene na liloba lya Nkolo epai ya Abalama, mpe atelemisaki hema ya ye mpe afandaki o patatalu ya Mamere, mpe elongo na ye ezalaki Lota mwana mobali wa ndeko mobali wa ye, mpe banso bazalaki ba ye.
\+ 28 Mpe Nkolo abimeli lisusu epai ya Abrama mpe alobaki ete: "Nakopesa momboto na yo mokili oyo; mpe atongaki kuna etumbelo yoko epai ya Nkolo oyo abimelaki ye, eye ezali naino kino lelo o patatalu ya Mamere.

MOKAPO YA 14

1 O mikolo wana ezalaki na mboka ya Sinare moto moko ya mayele oyo azalaki na bososoli na bwania nyonso, mpe na lolenge ya komonana kitoko, kasi azalaki mobola mpe mozangi; kombo na ye Rikayon mpe azalaki difficile ya ko se soutenir.
2 Mpe azwaki mokano ya kokende na Ezipito, epai ya Oswiris mwana ya Anom mokonzi ya Ezipito, mpo na kolakisa mokonzi bwanya na ye; mpo mbala mosusu akoki kozwa ngolu na miso na ye, mpo na kotombola ye mpe kopesa ye bobateli; mpe Rikayon asalaki bongo.
3 Mpe ntango Rikayon ayaki o Ezipito atunaki bafandi ba Ezipito na ntina ya mokonzi, mpe bafandi ba Ezipito bayebisaki ye momeseno ya mokonzi ya Ezipito, mpo ezalaki ntango wana momeseno ya mokonzi ya Ezipito ete alongwaki na ndako na ye ya bokonzi mpe amonanaki na mboka mopaya kaka mokolo moko na mobu, mpe nsima na yango mokonzi akozonga na ndako na ye mpo na kotikala kuna.
4 Mpe o mokolo moye mokonzi akendeki libanda alekisaki bosambisi o mboka, mpe moto na moto azalaki na elamba ayaki liboso lya mokonzi mokolo mona mpo ya kozwa bosenga bwa ye.
5 Mpe ntango Rikayon ayokaki momeseno na Ezipito mpe ete akokaki te koya liboso ya mokonzi, ayokaki mawa mingi mpe ayokaki mawa mingi.
6 Mpe na mpokwa Rikayon abimaki mpe akutaki ndako moko oyo ebebaki, kala ezalaki ndako ya kotumba mampa na Ezipito, mpe afandaki kuna butu mobimba na bololo ya molimo mpe akangamaki na nzala, mpe mpɔngi elongolamaki na miso na ye.
7 Mpe Rikayon atalaki o kati na ye moko nini asengeli kosala o mboka kino mokonzi abimaki, mpe lolenge nini akokaki komibatela kuna.
8 Mpe atɛlɛmaki na ntɔngɔ mpe atambolaki, mpe akutanaki na nzela na ye baoyo bazalaki kotɛka ndunda mpe mboto ndenge na ndenge oyo bazalaki kopesa bafandi.
9 Mpe Rikayon alingaki kosala lolenge moko mpo ya kozwa bobateli na engumba, kasi ayebaki te momeseno ya bato, mpe azalaki lokola moto akufá miso o ntei ya bango.
\+ 10 Mpe akendaki mpe azwaki ndunda mpo na kotɛka yango mpo na kosunga ye, mpe bato ya mobulu bayanganaki zingazinga na ye mpe basɛkaki ye, mpe bazwaki ndunda na ye epai na ye mpe batikaki ye eloko te.
11 Mpe atɛlɛmaki uta kuna na bololo ya molimo, mpe akendaki kolela na ndako ya kotumba mampa oyo afandaki butu mobimba liboso, mpe alalaki kuna na butu ya mibale.
12 Mpe na butu wana lisusu akanisaki kati na yemei boniboni akoki komibikisa na nzala, mpe akangaki mwango boniboni kosala.
13 Mpe atɛlɛmaki na ntɔngɔ mpe asalaki na mayele, mpe akendaki mpe afutaki bato ntuku misato ya makasi ya bato ya mobulu, bamemaki bisaleli na bango ya etumba na mabɔkɔ na bango, mpe akambaki bango tii na nsɔngɛ ya lilita ya Baezipito, mpe atyaki bango kuna.

14 Mpe apesaki bango mitindo, alobi: “Mokonzi alobi boye: ‘Bómilendisama mpe bózala bato ya mpiko, mpe tika moto moko te akundama awa kino biteni nkama mibale ya palata ekopesama, mpe na nsima bakoki kokunda ye; mpe bato wana basalaki engebene na molongo mwa Rikayon epai ya bato ba Ezipito mobu mona mobimba.
15 Mpe na sanza mwambe ntango Rikayon mpe bato ba ye basangisaki bomengo bonene bwa palata mpe wolo, mpe Rikayon akamataki motango monene mwa bampunda mpe banyama mosusu, mpe afutaki bato mingi, mpe apesaki bango bampunda mpe batikalaki elongo na ye.
16 Mpe eyaki mobu nzinganzinga, o ntango mokonzi akendeki o mboka, bafandi banso ba Ezipito basanganaki mpo ya koloba na ye etali mosala mwa Rikayon mpe bato ba ye.
+ 17 Mpe mokonzi abimaki na mokolo oyo etyamaki, mpe Baezipito nyonso bayaki liboso na ye mpe babelelaki ye:
18 Tiká ete mokonzi azala na bomoi libela na libela. Likambo nini oyo ozali kosala na mboka epai ya basali na yo, mpo na kotika te ete ebembe ekundama kino palata mpe wolo mingi boye ekopesama? Ezalaki mokolo moko boye esalamaki na mabele mobimba, uta mikolo mya bakonzi ba kala iyo kutu uta mikolo mya Adama, kino lelo, ete bakufi bakokundama te bobele mpo ya motuya motiamaki?
+ 19 Toyebi ete ezali momeseno ya bakonzi kozwa mpako ya mbula na mbula epai ya bato ya bomoi, + kasi osalaka kaka boye te, kasi ozali kosɛnga mpako mokolo na mokolo epai ya bakufi.
20 Sikawa, O mokonzi, tokoki koyika mpiko lisusu te, mpo engumba mobimba ebebisami na ntina eye, mpe oyebi yango te?
21 Mpe ntango mokonzi ayokaki nyonso oyo balobaki, asilika mpenza, mpe nkanda na ye ezikaki na kati na ye na likambo oyo, mpo ayebaki eloko moko te na ntina na yango.
+ 22 Mpe mokonzi alobaki ete: “Nani mpe wapi azali moto oyo azali na mpiko ya kosala likambo oyo ya mabe na mokili na ngai kozanga etinda na ngai?” Ya solo, okoyebisa ngai.
23 Mpe bayebisaki ye misala minso mya Rikayon mpe bato ba ye, mpe nkanda ya mokonzi elamuki, mpe atindaki ete Rikayon mpe bato ba ye bamema liboso lya ye.
24 Mpe Rikayon akamataki bana soko nkoto moko, bana mibali mpe bana basi, mpe alatisaki bango na soie mpe na broderie, mpe atiaki bango likolo lya bampunda mpe atindaki bango epai ya mokonzi na nzela ya bato ba ye, mpe azwaki lisusu motango monene ya palata mpe wolo mpe mabanga ya motuya, mpe mpunda moko ya makasi mpe ya kitoko, lokola likabo mpo na mokonzi, na yango ayaki liboso ya mokonzi mpe afukamaki na nse na ye mabele liboso na ye; mpe mokonzi, basali ba ye mpe bafandi banso ba Ezipito bakamwaki na mosala mwa Rikayon, mpe bamonoki bomengo bwa ye mpe makabo maye amemeli mokonzi.
25 Mpe esepelisaki mokonzi mingi mpe akamwaki na yango; mpe ntango Rikayon afandaki liboso na ye mokonzi atunaki ye na ntina ya misala na ye nyonso, mpe Rikayon alobaki maloba na ye nyonso na mayele liboso ya mokonzi, basali ba ye mpe bafandi banso ba Ezipito.
26 Mpe ntango mokonzi ayokaki maloba ma Rikayon mpe bwanya bwa ye, Rikayon azwaki ngolu o miso na ye, mpe akutanaki na ngolu mpe boboto uta na basali banso ba mokonzi mpe uta na bafandi banso ba Ezipito, na ntina ya bwanya mpe maloba ma ye malamu, mpe uta ntango wana balingaki ye mingi mpenza.
+ 27 Mpe mokonzi ayanolaki mpe alobaki na Rikayon: “Nkombo na yo ekobengama lisusu Rikayon te kasi Farao ekozala nkombo na yo, mpamba te osɛngaki mpako epai ya bakufi; mpe apesaki ye nkombo Farao.
28 Mpe mokonzi ná bato na ye balingaki Rikayon mpo na mayele na ye, mpe basololaki na bafandi nyonso ya Ezipito mpo na kokómisa ye mokonzi na nse ya mokonzi.
+ 29 Mpe bafandi nyonso ya Ezipito mpe bato na yango ya mayele basalaki bongo, mpe ekómaki mobeko na Ezipito.
30 Mpe bakómisaki Rikayon Farao mokambi na nse ya Oswiris mokonzi ya Ezipito, mpe Rikayon Farao azalaki koyangela Ezipito, mokolo na mokolo azalaki kopesa bosembo epai ya engumba mobimba, kasi Oswiris mokonzi azalaki kosambisa bato ya mboka mokolo moko na mbula, ntango azalaki kobima mpo na komonana na ye.
31 Mpe Rikayon Farao azwaki na mayele mabe guvɛrnema ya Ezipito, mpe asɛngaki mpako epai ya bafandi nyonso ya Ezipito.
+ 32 Mpe bafandi nyonso ya Ezipito balingaki mingi Rikayon Farao, mpe bapesaki mobeko ya kobenga mokonzi nyonso oyo akoyangela bango mpe momboto na bango na Ezipito, Farao.
+ 33 Yango wana bakonzi nyonso oyo bazalaki koyangela na Ezipito banda na ntango wana, bazalaki kobengama Farao tii lelo.

MOKAPO YA 15

1 Mpe o mobu mona ezalaki nzala ya makasi o mboka mobimba ya Kanana, mpe bafandi ba mboka bakokaki te kotikala na ntina ya nzala mpo ete ezalaki makasi mpenza.
2 Mpe Abrama ná bato na ye nyonso batɛlɛmaki mpe bakitaki na Ezipito mpo na nzala, mpe ntango bakómaki na ebale Mitzlaime, batikalaki kuna mwa ntango mpo na kopema na kolɛmba ya nzela.
3 Mpe Abrama ná Sarai bazalaki kotambola na ndelo ya ebale Mitzlaime, mpe Abrama amonaki mwasi na ye Sarai ete azalaki kitoko mingi.
+ 4 Mpe Abrama alobaki na mwasi na ye Sarai ete: “Lokola Nzambe akelaki yo na elongi kitoko boye, nazali kobanga Baezipito noki te báboma ngai mpe bámema yo, mpamba te kobanga Nzambe ezali te na bisika yango.”
+ 5 Solo okosala boye: “Lobá ete ozali ndeko na ngai ya mwasi epai ya bato nyonso oyo bakoki kosɛnga yo, + mpo ezala malamu mpo na ngai, + mpe ete tózala na bomoi mpe tóbomama te.”
+ 6 Mpe Abrama apesaki mitindo yango epai ya bato nyonso oyo bayaki elongo na ye na Ezipito mpo na nzala; mpe Lota, mwana ya ndeko na ye ya mobali, apesaki mitindo ete: “Soki Baezipito batuni yo mpo na Sarai balobaka ete azali ndeko mwasi ya Abrama.”
7 Mpe atako bongo na mitindo maye manso Abalama atiaki elikia na bango te, kasi akamataki Sarai mpe atyaki ye o kati ya sanduku moko mpe abombaki yango o ntei ya

bambɛki na bango, mpo Abrama amitungisaki mingi mpo na Sarai na ntina ya nkuna ya Baezipito.
+ 8 Mpe Abrama ná bato na ye nyonso batɛlɛmaki na ebale Mitzlaime mpe bakómaki na Ezipito; mpe bakɔtaki naino te na baporte ya engumba ntango bakɛngɛli batɛlɛmaki liboso na bango kolobaka ete: "Bópesa mokonzi moko na zomi na oyo bozali na yango, mpe na nsima bokoki kokota na mboka; mpe Abalama mpe baoyo bazalaki elongo na ye basalaki bongo.
+ 9 Mpe Abrama elongo na bato oyo bazalaki elongo na ye bayaki na Ezipito, mpe ntango bakómaki, bamemaki sanduku oyo Sarai abombaki na kati mpe Baezipito bamonaki sanduku yango.
10 Mpe basaleli ya mokonzi bapusanaki penepene na Abrama, balobi: "Ozali na nini awa na sanduku oyo tomoni te?" Sikawa fungolá sanduku mpe pesá mokonzi moko na zomi na nyonso oyo ezali na kati.
+ 11 Mpe Abrama alobaki ete: "Nakofungola sanduku oyo te, kasi nakopesa nyonso oyo okosɛnga yango." Bakonzi ya Farao bazongiselaki Abrama ete: "Ezali sanduku ya mabanga ya ntalo, pesa biso ndambo ya zomi na yango."
12 Abrama alobaki ete: "Nyonso oyo olingi nakopesa, kasi osengeli kofungola sanduku te."
+ 13 Mpe bakonzi ya mokonzi bafinaki Abalama, mpe bakómaki na ntolo mpe bafungolaki yango na makasi, mpe bamonaki, mpe talá mwasi moko kitoko azalaki na ntolo.
14 Mpe ntango basoda ba mokonzi bamonoki Sarai bakamwaki na kitoko na ye, mpe bankumu mpe basali banso ba Farao bayanganaki mpo na komona Sarai, mpo ete azalaki kitoko mpenza. Mpe bakonzi ya mokonzi bakimaki mbangu mpe bayebisaki Farao makambo nyonso oyo bamonaki, mpe bakumisaki Sarai epai ya mokonzi; mpe Farao apesaki mitindo ete bámema ye, mpe mwasi yango ayaki liboso ya mokonzi.
15 Mpe Falo amonoki Sarai mpe asepelaki ye mingi, mpe abetamaki na kitoko na ye, mpe mokonzi asepelaki mingi mpo na ye, mpe apesaki makabo epai ya baoyo bamemelaki ye nsango etali ye.
+ 16 Mpe na nsima, bamemaki mwasi yango na ndako ya Farao, mpe Abrama ayokaki mawa mpo na mwasi na ye, mpe abondelaki Yehova ete abikisa ye na mabɔkɔ ya Farao.
17 Mpe Sarai lisusu abondelaki o ntango wana mpe alobaki, O Nkolo Nzambe oyebisaki Nkolo wa ngai Abalama akende uta na mboka ya ye mpe uta na ndako ya tata wa ye o mboka ya Kanana, mpe olakaki kosala malamu elongo na ye soko akokokisa mitindo na yo; sikawa tala tosali eye otindaki biso, mpe totikaki mboka ya biso mpe mabota ma biso, mpe tokendeki o mboka ya mopaya mpe epai ya bato moko oyo toyebaki liboso te.
18 Mpe toyaki o mboka eye mpo ya kokima nzala, mpe likama liye libe liyeli ngai; sikawa yango wana, O Nkolo Nzambe, bikisa biso mpe bikisa biso uta o loboko la monyokoli oyo, mpe sala malamu elongo na ngai mpo ya ngolu ya yo.
19 Mpe Nkolo ayokaki mongongo ya Sarai, mpe Nkolo atindaki anzelu mpo na kobikisa Sarai na nguya ya Farao.
+ 20 Mpe mokonzi ayaki mpe afandaki liboso ya Sarai mpe talá anzelu moko ya Yehova atɛlɛmi likoló na bango, mpe abimeli Sarai mpe alobaki na ye ete: "Kobanga te, mpo Yehova ayoki libondeli na yo."
+ 21 Mpe mokonzi apusanaki pene na Sarai mpe alobaki na ye ete: "Moto oyo amemi yo awa ezali nini?" mpe alobaki ete: "Azali ndeko na ngai."
22 Mpe mokonzi alobaki ete: "Ezali mokumba na biso ya kokómisa ye monene, kotombola ye mpe kosala epai na ye bolamu nyonso oyo okopesa biso mitindo; mpe o ntango wana mokonzi atindaki epai ya Abalama palata mpe wolo mpe mabanga ya motuya mingi, elongo na bangɔmbɛ, basali mibali mpe basali ya basi; mpe mokonzi atindaki ete bámema Abalama, mpe afandaki na lopango ya ndako ya mokonzi, mpe mokonzi atombolaki Abalama mingi na butu wana.
+ 23 Mpe mokonzi apusanaki pene mpo na koloba na Sarai, mpe asembolaki lobɔkɔ na ye mpo na kosimba ye, ntango anzelu abɛtaki ye makasi, mpe abangaki makasi mpe aboyaki kosimba ye.
24 Mpe ntango mokonzi apusanaki penepene na Sarai, anzelu abɛtaki ye na mabele, mpe asali ye bongo butu mobimba, mpe mokonzi abangaki.
+ 25 Mpe na butu wana anzelu abɛtaki makasi basaleli nyonso ya mokonzi, + mpe bato nyonso ya ndako na ye, + mpo na Sarai, mpe kolela monene esalemaki na butu wana epai ya bato ya ndako ya Farao.
+ 26 Bongo Farao amonaki mabe oyo ekómelaki ye, alobaki ete: "Ya solo mpo na mwasi oyo likambo oyo ekómeli ngai, mpe amilongolaki mosika na ye mpe alobaki na ye maloba ya kosepelisa."
+ 27 Mpe mokonzi alobaki na Sarai ete: "Nabondeli yo, yebisá ngai mpo na moto oyo oyaki na ye awa; mpe Sarai alobaki ete: "Moto oyo azali mobali na ngai, mpe nalobaki na yo ete azalaki ndeko na ngai mpo nazalaki kobanga, noki oboma ye na nzela ya mabe."
+ 28 Mpe mokonzi abombaki mosika na Sarai, mpe malɔzi ya anzelu ya Nkolo esilaki epai na ye ná bato ya ndako na ye; mpe Falo ayebaki ete abetamaki na ntina ya Sarai, mpe mokonzi akamwaki mingi na likambo liye.
+ 29 Mpe na ntɔngɔ, mokonzi abengaki Abrama mpe alobaki na ye ete: "Osali ngai nini?" Mpo na nini olobi ete: "Azali ndeko na ngai ya mwasi, mpo na yango namemaki ye epai na ngai mpo na kozala mwasi, mpe bolɔzi oyo ya makasi eyeli ngai mpe bato ya ndako na ngai."
30 Sikoyo, talá mwasi na yo, kamata ye mpe kende longwa na mboka na biso noki biso banso tokufa mpo na ye. Mpe Farao azwaki bibwele mosusu, basali mpe basali ya basi, mpe palata mpe wolo, mpo na kopesa Abrama, mpe azongaki epai na ye Sarai mwasi na ye.
+ 31 Mpe mokonzi azwaki mwana mwasi moko oyo abotaki na bamakango na ye, mpe apesaki ye Sarai mpo azala mosali ya mwasi.
+ 32 Mpe mokonzi alobaki na mwana na ye ya mwasi ete: "Ezali malamu mpo na yo mwana na ngai ya mwasi ozala mosali ya lobɔkɔ na ndako ya mobali oyo, na esika ya kozala nkolo na ndako na ngai, nsima ya komona mabe oyo ekómelaki biso mpo na mwasi oyo."
33 Mpe Abrama atɛlɛmaki, mpe ye ná bato na ye nyonso balongwaki na Ezipito; mpe Farao apesaki mitindo na bato na ye mosusu ete bákende elongo na ye mpe bato nyonso oyo bazalaki kokende elongo na ye.
+ 34 Mpe Abrama azongaki na mokili ya Kanana, na esika oyo asalaki etumbelo, epai na ebandeli atɛlɛmisaki hema na ye.

+ 35 Mpe Lota mwana ya Harane, ndeko ya Abrama, azalaki na bibwele mingi, bitonga ya bangɔmbɛ mpe ya bangɔmbɛ mpe bahema, mpamba te Nkolo azalaki na boboto mingi mpo na Abrama.
36 Mpe ntango Abalama azalaki kofanda o mboka, babateli ba mpate ba Lota baswanaki elongo na babateli ba mpate ba Abalama, mpo ete biloko bya bango bizalaki binene mingi mpo ya bango kotikala elongo o mboka, mpe mboka ekokaki te koyika mpiko na bango mpo ya bibwele bya bango.
37 Mpe ntango babateli ba mpate ba Abrama bakendaki koleisa bitonga bya bango balingaki te kokende o kati ya bilanga ya bato ba mboka, kasi bangɔmbɛ ya babateli mpate ya Lota basalaki ndenge mosusu, mpo batikaki bango koleisa na bilanga ya bato ya mboka.
+ 38 Mpe bato ya mokili yango bazalaki komona likambo yango mokolo na mokolo, mpe bazalaki koya epai ya Abrama mpe koswana na ye mpo na babateli ya mpate ya Lota.
+ 39 Mpe Abrama alobaki na Lota ete: "Nini ozali kosala ngai mpo na kotyola ngai na bato oyo bafandi na mokili, + ete opesi mobateli na yo mitindo ete aleisa bangɔmbɛ na yo na bilanga ya bato mosusu?" Oyebi te ete nazali mopaya o mboka eye o ntei ya bana ba Kanana, mpe mpo na nini okosala ngai boye?
+ 40 Mpe Abrama azalaki koswana na Lota mokolo na mokolo mpo na likambo yango, kasi Lota azalaki koyoka Abrama te, mpe akobaki kosala ndenge moko mpe bato oyo bafandi na mboka yango bayaki mpe bayebisaki Abrama.
+ 41 Mpe Abrama alobaki na Lota ete: "Tii ntango boni okobɛla ngai libaku elongo na bato oyo bafandi na mokili yango?" Sikawa nabondeli yo tika ete koswana ezala lisusu te kati na biso, mpo tozali bandeko.
42 Kasi nabondeli yo okabwana na ngai, kende mpe pona esika wapi okoki kofanda elongo na bangɔmbɛ na yo mpe biloko nyonso ya yo, kasi Omibatela mosika na ngai, yo mpe bato ya ndako na yo.
+ 43 Mpe kobanga te mpo na kolongwa epai na ngai, mpamba te soki moto moko asali yo mabe, tiká ngai nayeba mpe nakozongisa mabe epai na ye likambo na yo, longwa kaka epai na ngai.
+ 44 Mpe ntango Abrama alobelaki Lota maloba maye manso, Lota atɛlɛmaki mpe atombolaki miso na ye epai ya patatalu ya Yordani.
45 Mpe amonoki ete esika eye mobimba ezalaki na mai malamu, mpe malamu mpo na moto lokola mpe kopesa matiti ya koleisa banyama.
+ 46 Mpe Lota alongwaki na Abrama mpe akendaki na esika yango, mpe atɛlɛmisaki hema na ye kuna mpe afandaki na Sodoma, mpe bakabwanaki.
+ 47 Mpe Abrama afandaki na patatalu ya Mamere, oyo ezali na Hebrone, mpe atɛlɛmisaki hema na ye kuna, mpe Abrama atikalaki na esika yango bambula mingi.

MOKAPO YA 16

1 Na ntango wana, Kedolaomere mokonzi ya Elama atindaki epai ya bakonzi nyonso ya pembeni, epai ya Nimilode, mokonzi ya Sinare, oyo azalaki na nse ya bokonzi na ye na ntango wana, mpe epai ya Tidale, mokonzi ya Goime, mpe epai ya Arioka, mokonzi ya Elasar, oyo asalaki kondimana na ye, mpe alobaki ete: "Bómata epai na ngai mpe bósalisa ngai, mpo tóboma bingumba nyonso ya Sodome mpe bato oyo bafandi na yango, mpo basili kobundisa bango." batombokelaki ngai mibu zomi na misato oyo.
+ 2 Mpe bakonzi minei oyo bamataki elongo na bakaa na bango nyonso, bato soko nkóto nkama mwambe, mpe bakendaki lokola bazalaki, mpe babɛtaki moto nyonso oyo bakutaki na nzela na bango.
+ 3 Mpe bakonzi mitano ya Sodomo mpe ya Gomola, Shinabe mokonzi ya Adma, Shemebere mokonzi ya Zeboime, Bera mokonzi ya Sodome, Bersha mokonzi ya Gomora mpe Bela mokonzi ya Soare, babimaki mpo na kokutana na bango, mpe bango nyonso basanganaki esika moko na lobwaku ya Sidime.
4 Mpe bakonzi baye libwa basalaki etumba o lobwaku ya Sidime; mpe bakonzi ya Sodomo mpe ya Gomola babetamaki liboso ya bakonzi ya Elama.
+ 5 Mpe lobwaku ya Sidime etondaki na mabulu ya chaux mpe bakonzi ya Elama balandaki bakonzi ya Sodome, mpe bakonzi ya Sodome elongo na bakaa na bango bakimaki mpe bakweaki na mabulu ya lime, mpe bato nyonso oyo batikalaki bakendaki na ngomba mpo na libateli, mpe bakonzi mitano ya Elama balandaki bango mpe balandaki bango tii na baporte ya Sodoma, mpe bakamataki biloko nyonso oyo ezalaki na Sodoma.
+ 6 Mpe bapunzaki bingumba nyonso ya Sodomo mpe ya Gomola, mpe bakamataki lisusu Lota, mwana ya ndeko ya Abrama, mpe biloko na ye, mpe bakangaki biloko nyonso ya bingumba ya Sodoma, mpe bakendaki; mpe Unike, mosali ya Abalama, oyo azalaki na etumba, amonaki yango, mpe ayebisaki Abalama nyonso oyo bakonzi basalaki na bingumba ya Sodome, mpe ete Lota akangaki na bango.
+ 7 Mpe Abrama ayokaki yango, mpe atɛlɛmaki elongo na bato soko nkama misato na zomi na mwambe oyo bazalaki elongo na ye, mpe ye na butu wana alandaki bakonzi oyo mpe abetaki bango, mpe bango nyonso bakweyaki liboso ya Abalama mpe bato na ye, mpe moto moko te atikalaki kaka bakonzi minei oyo bakimaki, mpe bango moko bakendaki na nzela na ye moko.
+ 8 Mpe Abrama azwaki biloko nyonso ya Sodomo, mpe azwaki lisusu Lota ná biloko na ye, basi na ye mpe bana na ye ya mike mpe biloko na ye nyonso, na boye ete Lota azangaki eloko te.
9 Mpe ntango azongaki uta na kobeta bakonzi baye, ye mpe bato ba ye balekaki lobwaku ya Sidime wapi bakonzi basalaki etumba elongo.
+ 10 Mpe Bera mokonzi ya Sodome + ná bato na ye mosusu oyo bazalaki elongo na ye, babimaki na mabulu ya chaux oyo bakweaki na kati mpo na kokutana na Abrama ná bato na ye.
11 Mpe Adonisedeke mokonzi ya Yelusaleme, ye moko azalaki Seme, abimaki elongo na bato na ye mpo na kokutana na Abrama mpe bato na ye, na mampa mpe vinyo, mpe batikalaki esika moko na lobwaku ya Meleke.
12 Mpe Adonisedeke apambolaki Abrama, mpe Abalama apesaki ye moko na zomi na biloko nyonso oyo amemaki uta na bopunzami ya banguna na ye, mpo Adonisedeke azalaki nganga-nzambe liboso ya Nzambe.

+ 13 Mpe bakonzi nyonso ya Sodomo mpe ya Gomola oyo bazalaki kuna, elongo na basali na bango, bapusanaki penepene na Abalama mpe babondelaki ye ete azongisa bango basaleli na bango oyo akangaki bango, mpe azwa biloko nyonso na ye.
14 Mpe Abrama ayanolaki bakonzi ya Sodoma, alobi: "Lokola Nkolo azali na bomoi oyo akelaki lola mpe mabele, mpe oyo asikolaki molimo na ngai na mpasi nyonso, mpe oyo abikisaki ngai lelo na banguna na ngai, mpe apesaki bango na lobɔkɔ na ngai, nakokamata eloko moko te ya bino, mpo lobi ete bomikumisaka te, koloba ete: 'Abrama akómaki mozwi na biloko na biso oyo abikisaki.
15 Pamba té Nkolo Nzambe na ngai oyo natyelaka motema alobi na ngai: Okozanga eloko te, pamba té nakopambola yo na misala nyonso ya maboko na yo.
16 Mpe sikawa bongo tala, awa ezali ya bino, bokamata yango mpe bokende; lokola Nkolo azali na bomoi nakolongola epai na bino te uta na molimo ya bomoi kino na sapato to nsinga, longola se motuya ya bilei ya baoyo babimaki elongo na ngai mpo na etumba, lokola mpe biteni ya bato oyo bakendaki elongo na ngai, Anare, Ashkole, mpe Mamre, bango mpe bato na bango, lokola mpe baoyo batikalaki mpo na kotala biloko, bakozwa eteni na bango ya biloko oyo bapunzaki.
+ 17 Mpe bakonzi ya Sodome bapesaki Abrama engebene makambo nyonso oyo alobaki, mpe batindaki ye azwa eloko nyonso oyo aponaki, kasi alingaki te.
+ 18 Mpe atindaki bakonzi ya Sodome mpe bato na bango oyo batikali, mpe apesaki bango mitindo mpo na Lota, mpe bakendaki na bisika na bango.
19 Mpe Lota, mwana ya ndeko na ye, atindaki mpe biloko na ye, mpe akendaki elongo na bango, mpe Lota azongaki na ndako na ye, na Sodomo, mpe Abalama ná bato na ye bazongaki na ndako na bango na patatalu ya Mamere, oyo ezali na Hebrone.
+ 20 Na ntango wana Nkolo abimelaki Abrama lisusu na Hebrone, mpe alobaki na ye ete: "Kobanga te, mbano na yo ezali monene mpenza liboso na ngai, mpo nakotika yo te, tii ntango nakokólisa yo mpe nakopambola yo mpe nakokómisa momboto na yo lokola minzoto na likoló, oyo ekoki komekama te mpe kotángama te."
21 Mpe nakopesa epai ya nkona ya yo mboka inso eye omoni na miso na yo, na bango nakopesa yango mpo ya libula libela, bobele kozala makasi mpe kobanga te, kotambola liboso lya ngai mpe kozala ya kokoka.
+ 22 Mpe na mbula ya ntuku nsambo na mwambe ya bomoi ya Abrama, na mbula yango, Reu, mwana ya Pelege akufaki, mpe mikolo nyonso ya Reu ezalaki mbula nkama mibale na ntuku misato na libwa, mpe akufaki.
23 Mpe Sarai, mwana mwasi ya Harane, mwasi ya Abrama, azalaki kaka kobota na mikolo wana; abotelaki Abrama mwana mobali to mwana mwasi te.
+ 24 Mpe ntango amonaki ete abotaki bana te, azwaki Agare, mosali na ye ya mwasi, oyo Farao apesaki ye, mpe apesaki ye mobali na ye Abrama mpo azala mwasi.
+ 25 Mpo Agare ayekolaki banzela nyonso ya Sarai ndenge Sarai ateyaki ye, azangaki ata moke te mpo na kolanda banzela na ye ya malamu.
+ 26 Mpe Sarai alobaki na Abrama ete: "Talá, mosaleli na ngai ya mwasi Agare, kende epai na ye mpo abota na mabɔlɔngɔ na ngai, + mpo nazwa mpe bana na nzela na ye."
+ 27 Mpe na nsuka ya mbula zomi ya kofanda ya Abrama na mokili ya Kanana, oyo ezali mbula ya ntuku mwambe na mitano ya bomoi ya Abrama, Sarai apesaki Agare epai na ye.
+ 28 Mpe Abrama ayokaki mongongo ya mwasi na ye Sarai, mpe azwaki mosaleli na ye Agare mpe Abrama ayaki epai na ye mpe azwaki zemi.
29 Mpe ntango Agare amonaki ete azwi zemi asepelaki mingi, mpe nkolo na ye atyolamaki na miso na ye, mpe alobaki na motema na ye ete: "Ekoki kozala ete nazali malamu liboso ya Nzambe koleka Sarai nkolo na ngai, mpo mikolo nyonso oyo nkolo na ngai azali elongo na nkolo na ngai, azwaki zemi te, kasi ngai Nkolo asali ete nazwa zemi na ntango mokuse na nzela na ye.
30 Mpe ntango Sarai amonaki ete Agare azwaki zemi na nzela ya Abrama, Sarai ayokaki zuwa mpo na mosali na ye ya mwasi, mpe Sarai alobaki na motema na ye ete: "Ya solo ezali eloko mosusu te bobele ete asengeli kozala malamu koleka ngai."
31 Mpe Sarai alobi ombe Abrama: "Mabe ma ngai mazala likolo lya yo, mpo o ntango obondelaki liboso lya Nkolo mpo ya bana mpo na nini obondelaki mpo ya ngai te, ete Nkolo apesa ngai mboto uta na yo?
32 Mpe ntango nazali koloba na Agare liboso ya yo, atyolaka maloba na ngai, mpo ete azwi zemi, mpe okoloba na ye eloko moko te; tika Nkolo asambisa kati na ngai mpe yo mpo ya maye osali ngai.
+ 33 Mpe Abalama alobaki na Sarai ete: "Talá mosali na yo ya mwasi azali na lobɔkɔ na yo, salá ye ndenge ekomonana malamu na miso na yo; mpe Sarai atungisaki ye, mpe Agare akimaki epai na ye na esobe.
+ 34 Mpe anzelu moko ya Nkolo akutaki ye na esika oyo akimaki, pembeni ya libulu, mpe alobaki na ye: "Kobanga te, mpo nakokólisa momboto na yo, mpo okobota mwana mobali mpe okobenga ye nkombo Yisamaele; sikawa bongo zongá epai ya Sarai nkolo na yo, mpe omikitisa na nse ya mabɔkɔ na ye.
+ 35 Mpe Agare abengaki esika ya libulu yango Beere-lahai-roi, ezali na katikati ya Kadeshe mpe esobe ya Berede.
36 Mpe na ntango wana Agare azongaki na ndako ya nkolo na ye, mpe na nsuka ya mikolo Agare abotaki mwana mobali epai ya Abrama, mpe Abrama apesaki ye nkombo Yisamaele; mpe Abrama azalaki na mibu ntuku mwambe na motoba ntango abotaki ye.

MOKAPO YA 17

1 Mpe o mikolo miye, o mobu mwa ntuku libwa na moko mwa bomoi bwa Abrama, bana ba Kitime basalaki etumba elongo na bana ba Tubale, mpo ete epalanganisaki bana babali ba bato likolo lya mabele, bana ba Kitime bakendaki mpe bamizongisi nzoto na patatalu ya Kanopia, mpe bamitongaki bingumba kuna mpe bafandaki pembeni ya ebale Tibreu.
2 Mpe bana ba Tubala bafandaki o Tuscana, mpe ndelo ya bango ekomaki o ebale Tibreu, mpe bana ba Tubale batongaki engumba yoko o Tuscana, mpe bapesaki nkombo Sabina, na nkombo ya Sabina mwana ya Tubali tata wa bango, mpe bafandaki kuna kino lelo.
3 Mpe ezalaki o ntango ena bana ba Kitime babundaki na bana ba Tubale, mpe bana ba Tubale babetamaki liboso lya

bana ba Kitime, mpe bana ba Kitime basalaki ete bato nkama misato na ntuku nsambo bakweya uta na bana ba Tubale.
+ 4 Mpe na ntango wana bana ya Tubale balapaki ndai epai ya bana ya Kitime ete: "Bokobalana kati na biso te, mpe moto moko te akopesa mwana na ye ya mwasi epai ya bana ya Kitime."
+ 5 Mpo bana basi nyonso ya Tubale bazalaki kitoko na mikolo wana, mpamba te na ntango wana basi moko te bazwamaki na mokili mobimba kitoko lokola bana basi ya Tubale.
6 Mpe baoyo nyonso basepelaki na kitoko ya basi bakendaki epai ya bana basi ya Tubale mpe bazwaki basi epai na bango, mpe bana mibali ya bato, bakonzi mpe bankumu, oyo basepelaki mingi na kitoko ya basi, bazwaki basi na mikolo wana epai ya bana basi ya Tubale.
+ 7 Mpe na nsuka ya mibu misato nsima ya bana ya Tubale ndai epai ya bana ya Kitime ete bakopesa bango bana basi na bango te mpo na basi, mibali soko ntuku mibale ya bana ya Kitime bakendaki kokamata bana basi mosusu ya Tubale, kasi bakutaki ata moko te.
+ 8 Mpo bana ya Tubale batosaki ndai na bango ya kobalana na bango te, + mpe batikaki ndai na bango te.
+ 9 Mpe na mikolo ya kobuka mbuma bana ya Tubale bakendaki na bilanga na bango mpo na kobuka mbuma na bango, ntango bilenge mibali ya Kitime bayanganaki mpe bakendaki na engumba ya Sabina, mpe mobali mokomoko azwaki elenge mwasi moko na bana basi ya Tubale, mpe bakómaki na bingumba na bango.
10 Mpe bana ba Tubali bayokaki yango mpe bakendaki kosala etumba elongo na bango, mpe bakokaki te kolonga bango, mpo ngomba ezalaki molai mpenza uta na bango, mpe emonoki bakokaki te kolonga bango bazongaki o mboka ya bango.
11 Mpe na bozongisi bwa mobu bana ba Tubale bakendaki mpe bazwaki bato soko nkoto zomi uta na bingumba biye bizalaki penepene na bango, mpe bakendaki kobunda na bana ba Kitime.
12 Mpe bana ba Tubale bakendaki kobunda elongo na bana ba Kitime, mpo ya kobebisa mboka ya bango mpe kotungisa bango, mpe o etumba eye bana ba Tubali balongaki bana ba Kitime, mpe bana ba Kitime, komonaka ete batungisamaki mingi, batombolaki bana baye bazalaki na bango na bana basi ba Tubali, likolo lya efelo eye etongamaki, mpo ya kozala liboso lya miso ya bana ba Tubal.
+ 13 Mpe bana ya Kitime balobaki na bango ete: "Boyei kobunda na bana na bino ya mibali mpe ya basi, + mpe banda ntango wana tii sikoyo, totalelami lokola mosuni mpe mikuwa na bino te?"
14 Mpe ntango bana ba Tubale bayokaki yango, batikaki kobunda na bana ya Kitime, mpe bakendaki.
15 Mpe bazongaki o bingumba bya bango, mpe bana ba Kitime o ntango wana basanganaki mpe batongaki bingumba mibale pembeni ya mbu, mpe babengaki moko Purtu mpe mosusu Ariza.
+ 16 Na ntango wana, Abrama + mwana ya Tere azalaki na mbula ntuku libwa na libwa (99).
+ 17 Na ntango wana Nkolo abimelaki ye mpe alobaki na ye ete: "Nakosala kondimana na ngai kati na ngai ná yo, + mpe nakobakisa mpenza momboto na yo, + mpe oyo ezali kondimana oyo nazali kosala kati na ngai ná yo, + ete mwana nyonso ya mobali akatama ngenga, yo mpe momboto na yo nsima na yo."
18 Na mikolo mwambe, ekokatama ngenga, mpe kondimana oyo ekozala na nzoto na bino mpo na kondimana ya seko.
19 Mpe sikawa yango wana nkombo ya yo ekobengama lisusu te Abalama kasi Abalayama, mpe mwasi wa yo akobengama lisusu Sarai te bobele Sara.
20 Mpo nakopambola bino mibale, mpe nakobakisa momboto na bino nsima na bino ete bokoma ekolo moko monene, mpe bakonzi bakobima uta na bino.

MOKAPO YA 18

1 Mpe Abalayama atɛlɛmaki mpe asalaki nyonso oyo Nzambe atindaki ye, mpe akamataki bato ya ndako na ye mpe baoyo basombaki na mbongo na ye, mpe akataki bango ngenga lokola Nkolo atindaki ye.
2 Mpe etikalaki moko te oyo akataki ngenga te, mpe Abalayama mpe mwana wa ye Yisamaele bakatamaki ngenga na mosuni ya loposo ya bango; Yismaele azalaki na mbula zomi na misato ntango bakataki ye ngenga na mosuni ya loposo na ye ya liboso.
3 Mpe na mokolo ya misato, Abalayama abimaki na hema na ye mpe afandaki na ekuke mpo na kosepela na molunge ya moi, na ntango ya mpasi ya mosuni na ye.
4 Mpe Nkolo abimelaki ye o patatalu ya Mamre, mpe atindaki basato ba banzelu na ye ya mosala mpo na kotala ye, mpe afandaki na ekuke ya hema, mpe atombolaki miso mpe amonaki, mpe tala bato misato bazalaki koya uta mosika, mpe atɛlɛmaki mpe akimaki mbangu mpo na kokutana na bango, mpe afukamaki liboso ya bango mpe amemaki bango o ndako ya ye.
+ 5 Mpe alobaki na bango ete: "Soki sikoyo nazwi ngɔlu na miso na bino, bókɔta mpe bólya mwa limpa; mpe afinaki bango, mpe babalukaki na kati mpe apesaki bango mai mpe basukolaki makolo ma bango, mpe atyaki bango na nse ya nzete moko na ekuke ya hema.
+ 6 Mpe Abalayama akimaki mbangu mpe akamataki mwana-ngɔmbɛ moko ya pɛtɛɛ mpe ya malamu, mpe apesaki yango mbangumbangu mpo na koboma yango, mpe apesaki yango na mosaleli na ye Eliezere mpo na kolata yango.
+ 7 Mpe Abrahama ayaki epai ya Sara na kati ya hema, mpe alobaki na ye ete: "Bongisá nokinoki bamezire misato ya farini ya malamu, tyá yango mpe salá bagato mpo na kozipa nzungu oyo ezalaki na misuni, mpe ye asalaki bongo."
8 Mpe Abalayama asalaki mbangu mpe amemeki liboso lya bango manteka mpe miliki, nyama ya ngombe mpe nyama ya mpate, mpe apesaki yango liboso lya bango mpo ya kolia yambo mosuni mwa mwana-ngɔmbɛ esila kokoka, mpe baliaki.
+ 9 Mpe ntango basilisaki kolya, moko na bango alobaki na ye ete: "Nakozonga epai na yo engebene ntango ya bomoi, mpe Sara mwasi na yo akobota mwana mobali."
10 Mpe na nsima bato yango balongwaki mpe bakendaki na bisika oyo batindaki bango.
11 O mikolo wana bato banso ba Sodomo mpe Gomola, mpe ba bingumba mitano mobimba, bazalaki na nkuna

mpenza mpe na masumu epai ya Nkolo mpe basilikisaki Nkolo na nsɔni na bango, mpe balendisaki na bobange na ndenge ya nsɔni mpe ya kotyola liboso ya Nkolo, mpe nkuna mpe mbeba ya bango ezalaki na mikolo wana enene liboso ya Nkolo.
12 Mpe bazalaki na mboka ya bango lobwaku moko ya monene mpenza, penepene na ndambo ya mokolo ya kotambola, mpe o kati na yango ezalaki na maziba ya mai mpe ebele ya matiti ya matiti zingazinga ya mai.
+ 13 Mpe bato nyonso ya Sodomo mpe ya Gomola bazalaki kokende kuna mbala minei na mbula, elongo na basi na bango mpe bana na bango mpe biloko na bango nyonso, mpe bazalaki kosepela kuna na banzembo mpe na mabina.
14 Mpe o ntango ya esengo bango banso bakotelema mpe bakosimba basi ba mozalani wa bango, mpe basusu, bana basi ba ngɔndɔ ba bazalani ba bango, mpe basepelaki bango, mpe moto na moto amonoki mwasi na ye mpe mwana mwasi o maboko ma mozalani wa ye mpe alobaki ata liloba moko te.
15 Mpe basalaki bongo uta ntongo kino butu, mpe na nsima bazongaki ndako moko na moko na ndako na ye mpe mwasi moko na moko na hema na ye; yango wana bazalaki ntango nyonso kosala yango mbala minei na mbula.
16 Lisusu ntango mopaya moko ayaki o bingumba bya bango mpe amemaki biloko biye asombaki na mokano mwa kobwaka kuna, bato ba bingumba boye bazalaki kosangana, mibali, basi mpe bana, bilenge mpe mikóló, mpe bazalaki kokende epai ya mobali mpe kozwa biloko na ye na makasi, kopesaka mwa moke na moto moko na moko kino ekosuka na biloko nyonso ya nkolo oyo amemaki na mboka.
+ 17 Mpe soki nkolo biloko yango azalaki koswana na bango, kolobaka ete: “Mosala oyo osali ngai ezali nini, + bongo bazalaki kopusana penepene na ye moko na moko, mpe moto na moto azalaki kolakisa ye mwa ndambo moke oyo azwaki mpe kotyola ye, kolobaka ete: “Nazwaki kaka mwa moke oyo opesaki ngai; mpe ntango ayokaki eye uta na bango banso, akotelema mpe akokende uta na bango na mawa mpe bololo bwa molimo, ntango bango banso bakotelema mpe bakokende nsima na ye, mpe babengana ye libanda lya engumba na makelele mpe mobulu monene.
18 Mpe ezalaki na moto moko uta na mboka ya Elama oyo azalaki kokende na nzela na kimia, afandaki likolo ya mpunda na ye, oyo ememaki elamba ya malamu ya langi ndenge na ndenge, mpe elamba ekangamaki na nsinga na mpunda.
19 Mpe moto yango azalaki na mobembo na ye na balabala ya Sodoma ntango moi elalaki na mpokwa, mpe atikalaki kuna mpo na kotikala na butu, kasi moto moko te alingaki kokɔtisa ye na ndako na ye; mpe o ntango wana ezalaki na Sodomo moto moko ya nkuna mpe ya mobulu, moko ya mayele ya kosala mabe, mpe nkombo na ye ezalaki Hedada.
20 Mpe atombolaki miso na ye mpe amonaki motamboli na balabala ya engumba, mpe ayaki epai na ye mpe alobaki ete: “Outi wapi mpe ozali kokende wapi?”
+ 21 Mpe moto yango alobaki na ye ete: “Nazali kosala mobembo longwa na Hebrone tii na Elama epai nazali, + mpe ntango nazali koleka moi kolala mpe moto moko te akotika ngai nakɔta na ndako na ye, atako nazalaki na mampa mpe mai mpe lisusu matiti ya matiti mpe bilei mpo na mpunda na ngai, mpe nazangi eloko te.”
+ 22 Mpe Hedade ayanolaki mpe alobaki na ye ete: “Nyonso oyo okozala na mposa na yango ekopesama na ngai, kasi okofanda na balabala butu mobimba te.”
+ 23 Mpe Hedade amemaki ye na ndako na ye, mpe alongoli elamba na mpunda na nsinga, mpe amemaki yango na ndako na ye, mpe apesaki mpunda matiti ya matiti mpe bilei ntango motambwisi azalaki kolya mpe komɛla na ndako ya Hedada, mpe afandaki kuna na butu wana.
+ 24 Mpe na ntɔngɔ, motambwisi yango atɛlɛmaki ntɔngɔntɔngɔ mpo na kokoba mobembo na ye, + ntango Hedada alobaki na ye ete: “Zela, kobɔndisa motema na yo na mwa limpa mpe na nsima kende, mpe moto yango asalaki bongo; mpe atikalaki elongo na ye, mpe bango mibale balyaki mpe bamelaki elongo na moi, ntango moto yango atɛlɛmaki mpo na kokende.
+ 25 Mpe Hedade alobaki na ye ete: “Talá sikoyo mokolo ezali kokita, ekozala malamu otikala butu mobimba mpo motema na yo ebɔndisama; mpe afinaki ye na boye ete afandaki kuna butu mobimba, mpe na mokolo ya mibale atɛlɛmaki ntɔngɔntɔngɔ mpo na kokende, ntango Hedada afinaki ye, alobi: “Bondingisa motema na yo na mwa limpa mpe na nsima kende, mpe atikalaki mpe alyaki elongo na ye mpe mokolo ya mibale, mpe na nsima moto yango atɛlɛmaki mpo na kokoba mobembo na ye.”
+ 26 Mpe Hedade alobaki na ye ete: “Talá sikoyo mokolo ezali kokita, vanda epai na ngai mpo na kobɔndisa motema na yo mpe na ntɔngɔ, telemá ntɔngɔntɔngɔ mpe kende.”
+ 27 Mpe mobali yango alingaki kotikala te, kasi atɛlɛmaki mpe akangaki mpunda na ye, mpe ntango azalaki kokangisa mpunda na ye, mwasi ya Hedada alobaki na mobali na ye ete: “Talá mobali oyo atikali elongo na biso mikolo mibale na kolya mpe komɛla mpe apesi biso eloko te, + mpe sikoyo akokende mosika na biso kozanga kopesa eloko? mpe Hedada alobaki na ye ete: “Zalá nyɛɛ.”
+ 28 Mpe mobali yango akangaki mpunda na ye mpo na kokende, mpe asɛngaki Hedada apesa ye nsinga mpe elamba mpo na kokangisa yango na mpunda.
29 Bongo Hedada alobi na ye: "Olobi nini?" Mpe alobaki na ye ete: “Nkolo na ngai okopesa ngai nsinga mpe elamba oyo esalemi na langi ndenge na ndenge, oyo obombaki epai na yo na ndako na yo mpo na kobatela yango.”
+ 30 Mpe Hedade ayanolaki moto yango: “Oyo nde ndimbola ya ndɔtɔ na yo, nsinga oyo omoni, elakisi ete bomoi na yo ekokóma molai lokola nsinga, mpe lokola omoni elamba ya langi ya ndenge na ndenge, elakisi ete okozala na elanga ya vinyo oyo okolona banzete ya mbuma nyonso.
31 Mpe motambwisi ayanolaki, alobi: "Ezali bongo te nkolo na ngai, mpo nalamukaki ntango napesaki yo nsinga mpe lisusu elamba oyo etongamaki na balangi ndenge na ndenge, oyo olongolaki mpunda mpo na kolata yango mpo na ngai; mpe Hedada ayanolaki mpe alobaki ete: “Ya solo nayebisi yo ndimbola ya ndoto na yo mpe ezali ndoto ya malamu, mpe oyo ezali ndimbola na yango.”
32 Sikawa bana ya bato bapesi ngai biteni minei ya palata, oyo ezali mokumba na ngai mpo na kolimbola bandoto, mpe kaka yo nazali kosenga biteni misato ya palata.

33 Mpe moto yango asilikaki na maloba ya Hedade, mpe agangaki na bololo, mpe amemaki Hedade epai ya Selaka mosambisi ya Sodomo.
+ 34 Mpe moto yango atyaki likambo na ye liboso ya Serake mosambisi, ntango Hedade ayanolaki ete: “Ezali bongo te, kasi likambo ezali boye; mpe mosambisi alobaki na motamboli ete: “Moto oyo Hedade azali koyebisa yo solo, mpo ayebani mingi na bingumba mpo na ndimbola ya sikisiki ya bandoto.”
+ 35 Mpe moto yango agangaki na liloba ya mosambisi, mpe alobaki ete: “Ezali bongo te Nkolo na ngai, mpo ezalaki mokolo oyo napesaki ye nsinga mpe elamba oyo ezalaki likoló ya mpunda, mpo na kotya yango na ndako na ye; mpe bango mibale bazalaki kowelana liboso ya mosambisi, moko alobaki ete: “Likambo ezali bongo, mpe mosusu asakoli ete ezali bongo te.”
+ 36 Mpe Hedade alobaki na moto yango ete: “Pesá ngai biteni minei ya palata oyo nakosɛnga mpo na kolimbola bandoto na ngai; Nakopesa ata allowance moko te; mpe pesa ngai mosolo mwa bilei minei oyo olyaki o ndako na ngai.
+ 37 Mpe mobali yango alobaki na Hedada ete: “Ya solo nakofuta yo mpo na biloko oyo nalyaki na ndako na yo, pesá ngai kaka nsinga mpe elamba oyo obombaki na ndako na yo.”
+ 38 Mpe Hedade ayanolaki liboso ya mosambisi mpe alobaki na moto yango ete: “Nayebisaki yo ndimbola ya ndɔtɔ na yo te?” nsinga elakisi ete mikolo mya yo mikozala milai lokola nsinga, mpe elamba, ete okozala na elanga ya vinyo oyo okolona nzete ya mbuma ya ndenge na ndenge.
39 Oyo ezali ndimbola ya malamu ya ndoto na yo, sikawa pesá ngai biteni minei ya palata oyo nazali kosenga lokola lifuta, mpo nakopesa yo ndingisa te.
+ 40 Mpe moto yango agangaki na maloba ya Hedade mpe bango mibale baswanaki liboso ya mosambisi, mpe mosambisi apesaki mitindo epai ya basaleli na ye, oyo babenganaki bango na lombangu na ndako.
+ 41 Mpe bakendaki na koswana epai ya mosambisi, ntango bato ya Sodoma bayokaki bango, mpe bayanganaki zingazinga na bango mpe bagangaki na mopaya yango, mpe babenganaki ye na lombangu na engumba.
42 Mpe moto akobaki mobembo na ye likolo ya mpunda na ye na bololo ya molimo, kolela mpe kolela.
+ 43 Mpe ntango azalaki kotambola, alelaki mpo na likambo oyo ekómelaki ye na engumba ya Sodoma oyo ebebaki.

MOKAPO YA 19

1 Mpe bingumba ya Sodomo ezalaki na basambisi minei kino bingumba minei, mpe bankombo na yango ezalaki: Selaka na engumba Sodomo, Sharkade na Gomora, Zabanake na Adma, mpe Menone na Zeboime.
+ 2 Mpe mosaleli ya Eliezere Abrahama apesaki bango bankombo ndenge na ndenge, mpe abongolaki Serake na Shakra, Sharkade na Shakrura, Zebinake na Kezobime, mpe Menone na Matzlodini.
+ 3 Mpe na mposa ya basambisi na bango minei, bato ya Sodoma mpe ya Gomola batɛlɛmisaki mbeto na balabala ya bingumba, mpe soki moto moko ayei na bisika oyo bazalaki kokanga ye mpe bazalaki komema ye na moko ya mbeto na bango, mpe na makasi balalisaki ye na kati na yango.
+ 4 Mpe ntango azalaki kolala, mibali misato bazalaki kotɛlɛma na motó na ye mpe misato na makolo na ye, mpe komeka ye na bolai ya mbeto, mpe soki moto yango azalaki moke koleka mbeto bato motoba oyo bazalaki kosembola ye na nsuka mokomoko, mpe ntango azalaki koganga epai na bango bazalaki koyanola ye te.
5 Mpe soko azalaki molai koleka mbeto balingaki kobenda esika moko mipanzi mibale ya mbeto na nsuka moko na moko, kino moto akokoma na bikuke bya liwa.
6 Mpe soko akobaki kobelela epai ya bango, balingaki koyanola na ye, kolobaka: Boye ekosalema na moto moko oyo akoya o mboka na biso.
7 Mpe ntango bato bayokaki makambo manso maye bato ba bingumba ya Sodomo basalaki, baboyaki koya kuna.
8 Mpe ntango mobola moko ayaki o mboka ya bango bazalaki kopesa ye palata mpe wolo, mpe kosala esakola moko o engumba mobimba mpo na kopesa ye mwa ndambo ya limpa te mpo na kolia, mpe soko mopaya atikala kuna mikolo misusu, mpe akufaki na nzala, kozangaka makoki ya kozwa mwa lipa, nde na liwa lya ye bato banso ba engumba bakoya mpe kozwa palata mpe wolo ya bango oyo bapesaki ye.
9 Mpe baoyo bakokaki koyeba palata to wolo oyo bapesaki ye bazwaki yango lisusu, mpe na liwa na ye mpe balongolaki ye bilamba na ye, mpe bazalaki kobunda mpo na yango, mpe ye oyo alongaki mozalani na ye azwaki yango.
10 Nsima na yango balingaki komema ye mpe kokunda ye na nse ya mwa matiti na esobe; boye basalaki mikolo inso na moto nyonso oyo ayaki epai na bango mpe akufaki o mboka ya bango.
11 Mpe na boumeli ya ntango, Sara atindaki Eliezere na Sodome, mpo na kotala Lota mpe kotuna bolamu na ye.
+ 12 Mpe Eliezere akendaki na Sodoma, mpe akutanaki na moto moko ya Sodome oyo azalaki kobunda na mopaya moko, mpe moto ya Sodome alongolaki mobola yango bilamba na ye nyonso mpe akendaki.
+ 13 Mpe mobola wana alengelaki Eliezere mpe abondelaki ye boboto mpo na likambo oyo moto ya Sodomo asalelaki ye.
14 Mpe alobi na ye: "Mpo na nini ozali kosala boye na mobola oyo ayei na mboka na yo?
+ 15 Mpe moto ya Sodomo ayanolaki Eliezere ete: “Moto oyo azali ndeko na yo, to bato ya Sodome bakómisi yo mosambisi lelo oyo olobi mpo na moto oyo?”
+ 16 Mpe Eliezere abundaki na moto ya Sodome mpo na mobola, mpe ntango Eliezere apusanaki pene mpo na kozwa bilamba ya mobola epai ya moto ya Sodome, akendaki mbangu mpe abɛtaki Eliezere na elongi na libanga.
+ 17 Mpe makila esopanaki mingi na elongi ya Eliezere, mpe ntango moto yango amonaki makila yango, asimbaki Eliezere mpe alobaki ete: “Pesá ngai lifuti na ngai mpo nalongoli yo makila mabe oyo ezalaki na elongi na yo, mpo momeseno mpe mibeko ezali boye na mokili na biso.”
+ 18 Mpe Eliezere alobaki na ye ete: “Ozokisi ngai mpe osɛngi ngai nafuta yo lifuti na yo; mpe Eliezere alingaki te koyoka maloba ma moto wa Sodomo.

+ 19 Mpe moto yango akangaki Eliezere mpe amemaki ye epai ya Shakra mosambisi ya Sodome mpo na kosambisa.
+ 20 Mpe moto yango alobaki na mosambisi, alobi ete: "Nabondeli yo nkolo na ngai, boye moto oyo asali, mpo nabɛtaki ye na libanga oyo makila ekɔtaki na elongi na ye, mpe alingi te kopesa ngai lifuti na ngai."
+ 21 Mosambisi alobaki na Eliezere ete: "Moto oyo azali koloba solo epai na yo, pesá ye lifuti na ye, mpo boye ezali momeseno na mokili na biso; mpe Eliezere ayokaki maloba ma mosambisi, mpe atombolaki libanga mpe abɛtaki mosambisi, mpe libanga libetamaki na elongi na ye, mpe makila esopanaki mingi uta na elongi ya mosambisi, mpe Eliezere alobaki: Soko boye ezali momeseno na mboka na yo pesa moto oyo oyo nasengelaki kopesa ye, mpo eye ezalaki mokano na yo, yo nde ozwaki mokano.
+ 22 Mpe Eliezere atikaki moto ya Sodoma epai ya mosambisi, mpe akendaki.
+ 23 Mpe ntango bakonzi ya Elama babundisaki bakonzi ya Sodome, bakonzi ya Elama bakangaki biloko nyonso ya Sodoma, mpe bakangaki Lota na boombo, elongo na biloko na ye, mpe ntango bayebisaki Abalayama akendaki kobunda na bakonzi ya Elama, mpe azwaki na mabɔkɔ na bango biloko nyonso ya Lota lokola mpe biloko ya Sodomo.
+ 24 Na ntango wana, mwasi ya Lota abotaki mwana mwasi, mpe apesaki ye nkombo Palite, mpe alobaki ete: "Mpo Nzambe abikisaki ye ná bato ya ndako na ye mobimba na mabɔkɔ ya bakonzi ya Elama; mpe Palite mwana mwasi ya Lota akolaki, mpe moko na mibali ya Sodome azwaki ye mwasi.
+ 25 Mpe mobola moko ayaki na engumba mpo na koluka bilei, mpe atikalaki na engumba mikolo mosusu, mpe bato nyonso ya Sodome basalaki esakola ya momeseno na bango ete bápesa moto oyo ata limpa moko te mpo na kolya, tii ntango akweaki akufi na mabele, mpe basalaki bongo.
26 Mpe Paliti mwana mwasi wa Lota amonoki moto oyo alali o balabala na nzala, mpe moto moko te alingaki kopesa ye eloko moko te mpo na kobatela ye na bomoi, mpe azalaki kaka penepene na liwa.
27 Mpe molimo mwa ye etondaki na mawa mpo ya moto, mpe aleisaki ye na kobombana na mampa mpo na mikolo mingi, mpe molimo mwa moto oyo esekwisamaki.
28 Mpo ntango azalaki kobima mpo na kozwa mai azalaki kotia limpa na kati ya mbɛki ya mai, mpe ntango azalaki kokóma na esika wapi mobola azalaki, azwaki limpa na mbɛki mpe apesaki ye yango mpo na kolya; bongo asalaki mikolo mingi.
+ 29 Mpe bato nyonso ya Sodomo mpe ya Gomola bamitunaki ndenge nini moto oyo akoki koyika mpiko na nzala na boumeli ya mikolo mingi boye.
+ 30 Mpe balobina: "Ekoki kozala kaka ete azali kolya mpe komɛla, mpo moto moko te akoki koyika mpiko na nzala na boumeli ya mikolo mingi to kozala na bomoi lokola moto oyo, ata elongi na ye ebongwana te; mpe bato misato bamibombaki o esika moko wapi mobola atelemaki, mpo na koyeba nani oyo amemelaki ye limpa mpo na kolia.
31 Mpe Paliti mwana mwasi wa Lota abimaki mokolo wana mpo na kozwa mai, mpe atiaki limpa o kati ya mbɛki na ye ya mai, mpe akendaki kosokola mai pembeni ya esika ya mobola, mpe abimisaki mampa na mbɛki mpe apesaki yango epai ya mobola mpe ye alyaki yango.
32 Mpe mibali misato bamonoki oyo Paltith asalaki na mobola, mpe balobi na ye: "Ezali yo nde osungaki ye, mpe na yango akufi na nzala te, to abongolaki lolenge ya komonana te mpe akufi lokola basusu te."
33 Mpe bato misato babimaki o esika wapi babombamaki, mpe bakangaki Paliti mpe mampa maye mazalaki o loboko la mobola.
34 Mpe bakangaki Paltith mpe bamemaki ye liboso ya basambisi ba bango, mpe balobaki epai ya bango: "Asalaki boye, mpe ezali ye oyo apesaki mobola limpa, yango wana akufaki te ntango oyo nyonso; sikawa yango wana yebisa biso etumbu oyo esengeli na mwasi oyo mpo abukaki mobeko na biso.
+ 35 Mpe bato ya Sodoma mpe ya Gomora bayanganaki mpe bapelisaki mɔtɔ na balabala ya engumba, mpe bakangaki mwasi yango mpe babwakaki ye na mɔtɔ mpe atumbaki mputulu.
36 Mpe na engumba ya Adma ezalaki na mwasi moko oyo basalelaki ye ndenge wana.
+ 37 Mpo motambwisi moko ayaki na engumba Adma mpo na kofanda kuna butu mobimba, na mokano ya kozonga ndako na ntɔngɔ, mpe afandaki liboso ya ekuke ya ndako ya tata ya elenge mwasi, mpo na kotikala kuna, lokola moi elalaki ntango be akómaki na esika wana; mpe elenge mwasi yango amonaki ye afandi pembeni ya ekuke ya ndako.
+ 38 Mpe asɛngaki ye amɛla mai mpe alobi na ye ete: "Ozali nani?" mpe alobaki na ye ete: "Nazalaki lelo kokende na nzela, mpe nakomaki awa ntango moi ezali kolala, bongo nakofanda awa butu mobimba, mpe na ntɔngɔ nakolamuka ntɔngɔntɔngɔ mpe nakoba mobembo na ngai."
+ 39 Mpe elenge mwasi yango akɔtaki na ndako mpe amemaki limpa mpe mai mpo na kolya mpe komɛla mobali yango.
40 Mpe likambo liye liyebanaki na bato ba Adama, mpe basanganaki mpe bamemaki elenge mwasi liboso lya basambisi, ete bakosambisa ye mpo ya mosala moye.
41 Mpe mosambisi alobaki: "Esambiselo ya liwa esengeli koleka likolo ya mwasi oyo mpo ete abukaki mobeko na biso, mpe yango wana ezali mokano oyo etali ye."
+ 42 Mpe bato ya bingumba wana basanganaki mpe babimisaki elenge mwasi yango, mpe bapakolaki ye mafuta ya nzoi banda na motó tii na makolo, ndenge mosambisi atindaki ye, mpe batyaki ye liboso ya etonga ya nzoi oyo ezalaki na ntango wana na kati ya bandako na bango ya nzoi, mpe nzoi epumbwaki likoló na ye mpe eswaki ye ete nzoto na ye mobimba evimbaki.
43 Mpe elenge mwasi yango agangaki mpo na nzoi, kasi moto moko te amonaki ye to ayokelaki ye mawa, mpe kolela na ye emataki na likoló.
44 Mpe Nkolo asilikaki na eye mpe na misala minso mya bingumba bya Sodomo, mpo bazalaki na ebele ya bilei, mpe bazalaki na kimia o ntei ya bango, mpe naino balingaki te kosunga babola mpe bazangi, mpe o mikolo iye misala mya bango mpe masumu ma bango makomaki manene liboso lya Nkolo.

+ 45 Mpe Yehova atindaki bábenga baanzelu mibale oyo bayaki na ndako ya Abalayama, mpo na kobebisa Sodoma mpe bingumba na yango.
+ 46 Mpe baanzelu batɛlɛmaki na ekuke ya hema ya Abalayama, nsima ya kolya mpe komɛla, mpe bakómaki na Sodoma na mpokwa, mpe na ntango wana Lota afandaki na ekuke ya Sodoma, mpe ntango amonaki bango atɛlɛmaki mpo na kokutana na bango, mpe afukamaki na mabele.
47 Mpe afinaki bango mingi mpe akomemaki bango o ndako ya ye, mpe apesaki bango bilei biye balyaki, mpe bafandaki butu mobimba o ndako ya ye.
+ 48 Mpe baanzelu balobaki na Lota ete: “Tɛlɛmá, bima na esika oyo, yo mpe bato nyonso oyo bazali na yo, noki te olimwa na mabe ya engumba oyo, mpo Nkolo akobebisa esika oyo.”
49 Mpe baanzelu basimbaki loboko la Lota mpe loboko la mwasi wa ye, mpe maboko ma bana ba ye, mpe biloko binso bya ye, mpe bamemaki ye libanda mpe batiaki ye libanda ya bingumba.
+ 50 Balobaki na Lota ete: “Kima mpo na bomoi na yo, mpe akimaki mpe biloko na ye nyonso.”
+ 51 Bongo Nkolo abɛtaki mbula na Sodoma mpe na Gomora mpe na bingumba nyonso wana, soufre mpe mɔtɔ oyo euti na Yehova longwa na likoló.
52 Mpe abukaki bingumba biye, patatalu inso mpe bafandi banso ba bingumba, mpe eye ekolaki likolo lya mabele; mpe Ado mwasi ya Lota atalaki nsima mpo na komona libebi ya bingumba, mpamba te mawa na ye etungisamaki mpo na bana na ye ya basi oyo batikalaki na Sodoma, mpo bakendaki elongo na ye te.
53 Mpe etalaki nsima akomaki likonzí ya mungwa, mpe ezali naino na esika wana kino lelo.
54 Mpe bangɔmbɛ oyo batɛlɛmaki na esika wana mokolo na mokolo bazalaki kolɛmbisa mungwa tii na nsuka ya makolo na bango, mpe na ntɔngɔ ezalaki kobima lisusu, mpe bazalaki kolɛmbisa yango lisusu tii lelo.
+ 55 Mpe Lota ná bana na ye mibale ya basi oyo batikalaki elongo na ye bakimaki mpe bakimaki na libulu ya Adulama, mpe batikalaki kuna mwa ntango.
+ 56 Mpe Abrahama atɛlɛmaki na ntɔngɔntɔngɔ mpo na kotala makambo oyo esalemaki na bingumba ya Sodoma; mpe atalaki mpe amonaki milinga ya bingumba ekomata lokola milinga ya litumbu.
57 Mpe Lota mpe bana basi ba ye babale batikalaki o kati ya libulu, mpe bameli tata wa bango vinyo, mpe balalaki elongo na ye, mpo balobaki ete ezalaki na moto moko te likolo lya mabele oyo akokaki kotombola mboto uta na bango, mpo bakanisaki ete mabele mobimba ebebisamaki.
+ 58 Mpe bango mibale balalaki epai ya tata na bango, mpe bazwaki zemi mpe babotaki bana mibali, mpe mwana ya liboso abengaki mwana na ye Moabe mpe alobaki ete: “Nazwaki zemi epai ya tata na ngai; azali tata ya Bamoaba tii lelo.
59 Mpe leki mpe abengaki mwana na ye Benami; azali tata wa bana ba Amona kino lelo.
60 Mpe nsima ya eye Lota mpe bana basi ba ye babale bakendaki mosika uta kuna, mpe afandaki o ngambo mosusu ya Yordani elongo na bana ba ye mibale ya basi mpe bana ba bango babali, mpe bana babali ba Lota bakolaki, mpe bakendaki mpe bamikamataki basi uta o mboka ya Kanana, mpe babotaki bana mpe babotamaki mpe bakolaki.

MOKAPO YA 20

1 Mpe o ntango ena Abalayama atambolaki uta o patatalu ya Mamere, mpe akendaki o mboka ya Bafilistia, mpe afandaki o Gerare; ezalaki na mobu mwa ntuku mibale na mitano mwa bozali bwa Abalayama o mboka ya Kanana, mpe mobu mwa nkama mwa bomoi bwa Abalayama, nde ayaki o Gerare o mboka ya Bafilistia.
2 Mpe ntango bakotaki na mboka alobaki na Sara mwasi na ye: “Lobá ete ozali ndeko na ngai ya mwasi, epai ya moto nyonso oyo akotuna yo, mpo ete tokoka kokima mabe ya bafandi ya mboka.”
3 Mpe ntango Abalayama azalaki kofanda na mokili ya Bafilistia, basaleli ya Abimeleke, mokonzi ya Bafilistia, bamonaki ete Sara azalaki kitoko mpenza, mpe batunaki Abalayama mpo na ye, mpe alobaki ete: “Azali ndeko na ngai ya mwasi.”
+ 4 Mpe basaleli ya Abimeleke bakendaki epai ya Abimeleke + mpe balobi ete: “Moto moko oyo autaki na mokili ya Kanana ayei kofanda na mokili yango, mpe azali na ndeko mwasi moko ya kitoko mpenza.”
+ 5 Mpe Abimeleke ayokaki maloba ya basaleli na ye oyo bakumisaki Sara epai na ye, mpe Abimeleke atindaki basoda na ye, mpe bamemaki Sara epai ya mokonzi.
+ 6 Mpe Sara akómaki na ndako ya Abimeleke, mpe mokonzi amonaki ete Sara azalaki kitoko, mpe asepelaki na ye mingi.
+ 7 Mpe apusanaki pene na ye mpe alobaki na ye ete: “Moto oyo oyaki elongo na ye na mokili na biso ezali nini?” mpe Sara ayanolaki mpe alobaki Azali ndeko mobali wa ngai, mpe toyaki uta o mboka ya Kanana mpo ya kofanda wapi tokokaki kozwa esika.
8 Mpe Abimeleke alobaki epai ya Sara, Tala mboka ya ngai ezali liboso lya yo, tia ndeko wa yo o eteni yoko yoko ya mboka eye eye esepelisi yo, mpe ekozala mokumba mwa biso kotombola mpe kotombola ye likolo lya bato banso ba mboka uta azali ndeko wa yo.
+ 9 Mpe Abimeleke atindaki bato bábenga Abrahama, mpe Abrahama akómaki epai ya Abimeleke.
+ 10 Mpe Abimeleke alobaki na Abalayama ete: “Talá napesi mitindo ete okokumisa yo lokola olingi mpo na ndeko na yo ya mwasi Sara.”
11 Mpe Abalayama alongwaki epai ya mokonzi, mpe makabo ya mokonzi balandaki ye.
12 Lokola na mpokwa, liboso ete bato bálala mpo na kopema, mokonzi afandaki na kiti na ye ya bokonzi, mpe mpɔngi makasi ekwelaki ye, mpe alalaki na kiti ya bokonzi mpe alalaki tii na ntɔngɔ.
+ 13 Mpe alotaki ete anzelu moko ya Nkolo ayei epai na ye na mopanga oyo ebimi na lobɔkɔ na ye, mpe anzelu atɛlɛmaki likoló ya Abimeleke, mpe alingaki koboma ye na mopanga, + mpe mokonzi abangaki na ndɔtɔ na ye, mpe alobaki na anzelu ete: “Na likambo nini nasali yo lisumu mpo oye koboma ngai na mopanga na yo?”
14 Mpe anzelu ayanolaki mpe alobaki na Abimeleke ete: “Talá, ozali kokufa mpo na mwasi oyo omemaki lobi na butu na ndako na yo, mpo azali mwasi oyo abalá, mwasi ya Abalayama oyo ayaki na ndako na yo; sikawa bongo

zongisa mobali wana mwasi na ye, mpo azali mwasi na ye; mpe soko okozongisa ye te, yeba ete okokufa solo, yo mpe banso ba yo.
15 Mpe o butu ena ezalaki koganga enene o mboka ya Bafilistia, mpe bafandi ba mboka bamonoki elilingi ya moto moko atelemi na mopanga monyatami o loboko la ye, mpe abetaki bavandi ba mboka na mopanga, iyo akobaki kobeta bango.
+ 16 Mpe anzelu ya Yehova abɛtaki mokili mobimba ya Bafilistia na butu wana, mpe mobulungano monene esalemaki na butu wana mpe na ntɔngɔ oyo elandaki.
+ 17 Mpe libumu nyonso ekangamaki, + mpe bana na yango nyonso, + mpe lobɔkɔ ya Nkolo ezalaki likoló na bango mpo na Sara, mwasi ya Abalayama, oyo Abimeleke azwaki.
18 Mpe o ntongo Abimeleke atɛlɛmaki na nsɔmɔ mpe na mobulungano mpe na bobangi monene, mpe atindaki mpe atindaki basali ba ye babenga, mpe ayebisaki bango ndoto na ye, mpe bato babangaki mingi.
+ 19 Mpe mobali moko atɛlɛmaki na kati ya basaleli ya mokonzi ayanolaki mokonzi ete: “Ee mokonzi-mokonzi, zongisá mwasi oyo epai ya mobali na ye, mpo azali mobali na ye, mpo likambo ya ndenge wana ekómelaki mokonzi ya Ezipito ntango moto oyo ayaki na Ezipito.”
20 Mpe alobaki na ntina ya mwasi na ye: “Azali ndeko na ngai ya mwasi, mpo lolenge na ye ya kosala ezali boye ntango akoya kofanda na mboka oyo azali mopaya.”
21 Mpe Farao atindaki mpe azwaki mwasi oyo mpo na mwasi mpe Nkolo amemelaki ye malɔzi ya makasi kino azongisaki mwasi epai ya mobali na ye.
22 Sikawa yango wana, O mokonzi-mokonzi, yeba nini esalemaki lobi na butu na mboka mobimba, mpo ezalaki bokamwi bonene mpenza mpe mpasi mpe boleli bonene, mpe toyebi ete ezalaki na ntina ya mwasi oyo okamataki.
23 Sikawa, na yango, zongisá mwasi oyo epai ya mobali na ye, noki te ekómela biso lokola esalemaki na Farao mokonzi wa Ezipito mpe bato ba ye, mpe ete tokoka kokufa te; mpe Abimeleke asalaki mbangu mpe abengaki mpe asalaki ete Sara abenga, mpe ayaki liboso na ye, mpe atindaki Abalayama abenga, mpe ayaki liboso na ye.
+ 24 Mpe Abimeleke alobaki na bango ete: “Mosala nini bozali kosala mpo na koloba ete bozali ndeko mobali mpe ndeko mwasi, mpe nazwi mwasi oyo mpo na kozala mwasi?”
25 Mpe Abalayama alobaki ete: “Mpo nakanisaki ete nasengeli konyokwama na liwa mpo na mwasi na ngai; mpe Abimeleke akamataki bitonga mpe bangɔmbɛ, mpe basali mibali mpe basali ya basi, mpe biteni nkóto ya palata, mpe apesaki yango epai ya Abalayama, mpe azongisi Sara epai na ye.
+ 26 Mpe Abimeleke alobaki na Abrahama ete: “Talá mokili mobimba ezali liboso na yo, fanda na yango esika nyonso oyo okopona.”
27 Mpe Abalayama ná Sara, mwasi na ye, babimaki na miso ya mokonzi na lokumu mpe na limemya, mpe bafandaki na mboka, kutu na Gerare.
+ 28 Mpe bafandi nyonso ya mokili ya Bafilistia mpe basaleli ya mokonzi bazalaki naino na mpasi, mpo na bolɔzi oyo anzelu apesaki bango butu mobimba mpo na Sara.
+ 29 Mpe Abimeleke atindaki bato bábenga Abrahama mpe alobi ete: “Bondela sikoyo mpo na basaleli na yo epai ya Yehova Nzambe na yo, + mpo alongola bomoi oyo ekufaka epai na biso.”
30 Mpe Abalayama abondelaki na ntina ya Abimeleke ná bato na ye, mpe Nkolo ayokaki libondeli ya Abalayama, mpe abikisaki Abimeleke ná bato na ye nyonso.

MOKAPO YA 21

1 Mpe ezalaki na ntango wana na nsuka ya mbula moko na sanza minei ya bofandi ya Abalayama na mokili ya Bafilistia na Gerare, nde Nzambe akendaki kotala Sara, mpe Nkolo akanisaki ye, mpe azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali epai ya Abalayama.
+ 2 Mpe Abrahama apesaki mwana oyo abotamaki na ye nkombo Yisaka.
3 Mpe Abalayama akataki mwana na ye Yisaka ngenga na mikolo mwambe, lokola Nzambe atindaki Abalayama asala na momboto na ye nsima na ye; mpe Abalayama azalaki na mibu nkama moko, mpe Sara azalaki na mibu ntuku libwa, ntango Yisaka abotamaki na bango.
4 Mpe mwana akolaki mpe alongolamaki mabɛlɛ, mpe Abalayama asalaki fɛti monene na mokolo oyo Yisaka alongolaki mabɛlɛ.
+ 5 Mpe Seme ná Ebere + mpe bato minene nyonso ya mokili yango, + mpe Abimeleke mokonzi ya Bafilistia + ná basaleli na ye, + mpe Pikole, mokonzi ya mampinga na ye, bayaki kolya mpe komɛla mpe kosepela na fɛti oyo Abalayama asalaki na mokolo oyo mwana na ye Yisaka alongolamaki mabɛlɛ.
6 Lisusu, Tera, tata ya Abrahama, ná ndeko na ye Nahore, bautaki na Harane, bango ná bato nyonso ya bango, mpo basepelaki mingi ntango bayokaki ete Sara abotami mwana mobali.
+ 7 Mpe bayaki epai ya Abalayama, mpe balyaki mpe bamɛlaki na fɛti oyo Abalayama asalaki na mokolo ya kotika Yisaka mabɛlɛ.
8 Mpe Tera ná Nahore basepelaki elongo na Abalayama, mpe bafandaki elongo na ye mikolo mingi na mokili ya Bafilistia.
9 Na ntango wana, Seruge mwana ya Reu akufaki, na mbula ya liboso ya mbotama ya Yisaka mwana ya Abrahama.
10 Mpe mikolo nyonso ya Seruke ezalaki mbula nkama mibale na ntuku misato na libwa, mpe akufaki.
11 Mpe Yismaele mwana ya Abrahama akolaki na mikolo wana; azalaki na mbula zomi na minei ntango Sara abotaki Yisaka epai ya Abalayama.
12 Mpe Nzambe azalaki elongo na Yismaele mwana ya Abrahama, mpe akolaki, mpe ayekolaki kosalela likonga mpe akomaki mobɛti masasi.
13 Mpe ntango Yisaka akómaki na mbula mitano, afandaki elongo na Yismaele na ekuke ya hema.
14 Mpe Yismaele ayaki epai ya Yisaka mpe afandaki liboso na ye, mpe azwaki likonga mpe abendaki yango mpe atyaki flèche na kati, mpe akanaki koboma Yisaka.
+ 15 Mpe Sara amonaki likambo oyo Yisamaele alingaki kosala na mwana na ye Yisaka, mpe yango epesaki ye mawa mingi mpo na mwana na ye, mpe atindaki kobenga Abrahama, mpe alobaki na ye ete: “Bóbengana moombo

oyo ná mwana na ye ya mobali, mpo mwana na ye akozala mosangoli ya libula elongo na mwana na ngai ya mobali te, mpamba te alukaki kosala ye lelo."
16 Mpe Abalayama ayokaki mongongo ya Sara, mpe atɛlɛmaki na ntɔngɔntɔngɔ, mpe azwaki mampa zomi na mibale mpe molangi ya mai oyo apesaki Agare, mpe atindaki ye elongo na mwana na ye, mpe Agare akendaki elongo na mwana na ye na esobe, mpe bafandaki na esobe ya Parane elongo na bato oyo bafandi na esobe, mpe Yishmaele azalaki mobɛti masasi, mpe afandaki na esobe esobe ntango molai.
+ 17 Na nsima, ye ná mama na ye bakendaki na mokili ya Ezipito, mpe bafandaki kuna, mpe Agare azwaki mwasi mpo na mwana na ye ya mobali na Ezipito, mpe nkombo na ye Meriba.
18 Mpe mwasi ya Yismaele azwaki zemi mpe abotaki bana mibali minei mpe bana basi mibale, mpe Yismaele ná mama na ye mpe mwasi na ye mpe bana na ye na nsima bakendaki mpe bazongaki na esobe.
19 Mpe basalaki bangomei bahema o esobe, wapi bafandaki, mpe bakobaki mobembo mpe nsima kopema sanza na sanza mpe mbula na mbula.
20 Mpe Nzambe apesaki Yismaele bitonga mpe bangɔmbɛ mpe bahema mpo na tata na ye Abalayama, mpe moto yango akómaki mingi na bibwele.
+ 21 Mpe Yismaele afandaki na esobe mpe na bahema, azalaki kotambola mpe kopema ntango molai, mpe amonaki elongi ya tata na ye te.
+ 22 Mpe na mwa ntango na nsima, Abrahama alobaki na Sara mwasi na ye ete: "Nakokende kotala mwana na ngai Yismaele, mpo nazali na mposa ya komona ye, + mpamba te banda kala namoná ye te."
23 Mpe Abalayama amataki na moko ya bakamela na ye na esobe mpo na koluka mwana na ye Yisamaele, mpo ayokaki ete afandi na hema moko na esobe elongo na biloko na ye nyonso.
+ 24 Mpe Abalayama akendaki na esobe, mpe akómaki na hema ya Yisamaele pene na midi, mpe atunaki Yismaele, mpe akutaki mwasi ya Yismaele afandi na hema elongo na bana na ye, mpe Yismaele mobali na ye mpe mama na ye bazalaki elongo na bango te.
+ 25 Mpe Abrahama atunaki mwasi ya Yismaele: "Ishimaele akei wapi?" mpe alobaki ete: "Akei na elanga mpo na kobundisa banyama, mpe Abalayama azalaki naino komata na kamela, mpo alingaki te kokita na mabele lokola alapaki ndai epai ya mwasi na ye Sara ete akokita na kamela te.
+ 26 Mpe Abrahama alobaki na mwasi ya Yismaele ete: "Mwana na ngai ya mwasi, pesá ngai mwa mai mpo namɛla, mpo nalɛmbi na mobembo."
+ 27 Mwasi ya Yismaele ayanolaki mpe alobaki na Abrahama ete: "Tozali na mai te mpe limpa te, mpe afandaki na hema te mpe amonaki Abrahama te, mpe atunaki ye te soki azali nani."
+ 28 Kasi azalaki kobɛta bana na ye na hema, + mpe alakelaki bango mabe, + mpe alakelaki mobali na ye Yismaele mabe mpe kofinga ye, mpe Abalayama ayokaki maloba ya mwasi ya Yismaele epai ya bana na ye, mpe asilikaki mingi mpe asepelaki te.
+ 29 Mpe Abalayama abengaki mwasi yango abima epai na ye longwa na hema, mpe mwasi yango ayaki mpe atɛlɛmaki liboso ya Abalayama, mpamba te Abalayama azalaki naino komata na kamela.
+ 30 Mpe Abrahama alobaki na mwasi ya Yismaele ete: "Ntango mobali na yo Yismaele akozonga na ndako, loba na ye maloba oyo.
31 Mobange moko mpenza uta na mboka ya Bafilistia ayaki awa mpo na koluka yo, mpe boye ezalaki komonana mpe lolenge na ye; Natunaki ye te soki azalaki nani, mpe amonaki ete ozali awa te, alobaki na ngai mpe alobaki ete: "Ntango Yismaele mobali na yo azongi koyebisa ye boye: 'Ntango okozonga na ndako, longola nsɛtɛ oyo ya hema oyo otye awa, mpe tyá nsɛtɛ mosusu na esika na yango."
+ 32 Mpe Abrahama asilisaki malako na ye epai ya mwasi, mpe abalukaki mpe azongaki na kamela.
+ 33 Mpe nsima na yango, Yismaele autaki na kobengana ye ná mama na ye, mpe azongaki na hema, mpe mwasi na ye alobaki na ye maloba oyo.
34 Mobange moko mpenza uta na mboka ya Bafilistia ayaki koluka yo, mpe boye ezalaki komonana mpe lolenge na ye; Natunaki ye te soki azalaki nani, mpe amonaki ete ozali na ndako te, alobaki na ngai ete: "Ntango mobali na yo akozonga na ndako yebisa ye, boye mobange alobi: "Tika nsɛtɛ ya hema oyo otye awa mpe tyá nsɛtɛ mosusu na esika na yango."
35 Mpe Yisamaele ayokaki maloba ma mwasi wa ye, mpe ayebaki ete ezalaki tata wa ye, mpe ete mwasi wa ye akumisaki ye te.
36 Mpe Yisamaele asosolaki maloba ma tata wa ye ete alobelaki mwasi wa ye, mpe Yismaele ayokaki mongongo mwa tata wa ye, mpe Yismaele abwakaki mwasi wana mpe akendaki.
+ 37 Mpe na nsima, Yismaele akendaki na mokili ya Kanana, mpe azwaki mwasi mosusu mpe amemaki ye na hema na ye na esika oyo azalaki kofanda na ntango wana.
+ 38 Mpe na nsuka ya mbula misato, Abalayama alobaki ete: "Nakokende lisusu mpe nakomona Yismaele mwana na ngai, + mpamba te banda kala namoná ye te."
+ 39 Mpe amataki na kamela na ye mpe akendaki na esobe, mpe akómaki na hema ya Yismaele pene na midi.
+ 40 Mpe atunaki nsima ya Yismaele, mpe mwasi na ye abimaki na hema mpe alobaki ete: "Azali awa te nkolo na ngai, mpo akei kobundisa banyama na bilanga mpe koleisa bakamela, mpe mwasi yango alobaki na Abalayama ete: "Bangolá nkolo na ngai na hema, mpe kolya mwa limpa, mpo molimo na yo esengeli kolɛmba mpo na mobembo."
+ 41 Mpe Abrahama alobaki na ye ete: "Nakotika te mpo nazali kokende mbangumbangu mpo na kokoba mobembo na ngai, kasi pesá ngai mwa mai mpo namɛla, mpo nazali na mposa ya mai; mpe mwasi akimaki mbangu mpe akimaki mbangu o kati ya hema mpe abimisaki mai mpe limpa epai ya Abalayama, oyo atyaki liboso na ye mpe alendisaki ye alya, mpe alyaki mpe amelaki mpe motema na ye ebɔndisamaki mpe apambolaki mwana na ye Yismaele.
42 Mpe asilisaki bilei na ye mpe apambolaki Nkolo, mpe alobaki na mwasi ya Yismaele ete: "Ntango Yismaele akozonga na ndako loba na ye maloba oyo.
+ 43 Mobange moko mpenza ya mokili ya Bafilistia ayaki awa mpe atunaki yo, mpe ozalaki awa te; mpe nabimisaki ye limpa mpe mai mpe aliaki mpe amelaki mpe motema mwa ye mobondisamaki.

44 Mpe alobaki maloba maye epai ya ngai: Ntango Yismaele mobali na yo akozonga na ndako, lobá na ye ete: Nsɛtɛ ya hema oyo ozali na yango ezali malamu mingi, longola yango mosika na hema te.
+ 45 Mpe Abrahama asilisaki kopesa mwasi yango mitindo, mpe akendaki na mpunda na ndako na ye na mokili ya Bafilistia; mpe ntango Yisamaele ayaki o hema ya ye mwasi wa ye abimaki mpo na koyamba ye na esengo mpe na motema ya esengo.
+ 46 Mpe alobi na ye: "Mobange moko ayaki awa uta na mokili ya Bafilistia mpe ndenge oyo azalaki komonana, mpe atunaki yo mpe ozalaki awa te, bongo nabimisaki limpa mpe mai, mpe alyaki mpe amelaki mpe motema na ye ebɔndisamaki."
+ 47 Mpe alobaki na ngai maloba oyo: "Ntango Yismaele mobali na yo akozonga na ndako, loba na ye ete: "Nsɛki ya hema oyo ozali na yango ezali malamu mingi, longola yango mosika na hema te."
48 Mpe Yisamaele ayebaki ete ezalaki tata wa ye, mpe ete mwasi wa ye akumisaki ye, mpe Nkolo apambolaki Yisamaele.

MOKAPO YA 22

+ 1 Mpe Yismaele alongwaki mpe akamataki mwasi na ye mpe bana na ye mpe bangɔmbɛ na ye mpe biloko na ye nyonso, mpe alongwaki kuna mpe akendaki epai ya tata na ye na mokili ya Bafilistia.
+ 2 Mpe Abrahama ayebisaki mwana na ye Yismaele likambo oyo Yismaele azwaki na mwasi ya liboso.
+ 3 Mpe Yisamaele ná bana na ye bafandaki elongo na Abalayama mikolo mingi na mokili yango, mpe Abalayama afandaki ntango molai na mokili ya Bafilistia.
+ 4 Mpe mikolo ekómaki mingi mpe ekómaki mbula ntuku mibale na motoba, mpe nsima na yango Abalayama elongo na basaleli na ye mpe biloko na ye nyonso balongwaki na mokili ya Bafilistia mpe bakendaki mosika mpenza, mpe bakómaki pene na Hebrone, mpe batikalaki kuna, mpe basaleli ya Abalayama batimolaki mabulu ya mai, mpe Abalayama mpe bato nyonso ya ye bafandaki pembeni ya mai, mpe basaleli ya Abimeleke mokonzi ya Bafilistia bayokaki nsango ete basaleli ya Abalayama batimolaki mabulu ya mai na ndelo ya mokili.
5 Mpe bayaki mpe baswanaki na basali ba Abalayama, mpe bayibaki bango libulu monene liye batimolaki.
+ 6 Mpe Abimeleke mokonzi ya Bafilistia ayokaki likambo yango, mpe ye elongo na Pikole mokonzi ya mampinga na ye mpe bato na ye ntuku mibale bayaki epai ya Abalayama, mpe Abimeleke alobaki na Abalayama mpo na basaleli na ye, mpe Abalayama apamelaki Abimeleke mpo na libulu oyo basaleli na ye bayibaki ye.
+ 7 Mpe Abimeleke alobaki na Abalayama ete: "Lokola Yehova azali na bomoi oyo akelaki mabele mobimba, nayokaki te likambo oyo basaleli na ngai basalaki epai ya basaleli na yo tii lelo."
+ 8 Mpe Abrahama akamataki bana-mpate ya mpate nsambo mpe apesaki yango na Abimeleke, mpe alobaki ete: "Nabondeli yo, longola yango na mabɔkɔ na ngai mpo ezala litatoli mpo na ngai ete natimolaki libulu oyo."
+ 9 Mpe Abimeleke akamataki bana-mpate-mpate nsambo oyo Abalayama apesaki ye, mpo apesaki ye mpe bangɔmbɛ mpe bangɔmbɛ na ebele, mpe Abimeleke alapaki ndai epai ya Abalayama na ntina ya libulu, yango wana abengaki libulu yango Beersheba, mpo kuna bango mibale balapaki ndai mpo na yango.
+ 10 Mpe bango mibale basalaki kondimana na Beere-sheba, mpe Abimeleke atɛlɛmaki elongo na Pikole mokonzi ya mampinga na ye mpe bato na ye nyonso, mpe bazongaki na mokili ya Bafilistia, mpe Abalayama mpe bato nyonso ya ye bafandaki na Beere-sheba mpe azalaki na mokili yango ntango molai.
11 Mpe Abalayama alonaki elanga enene o Beere-sheba, mpe asali na yango baporte minei etalani na mipanzi minei ya mabele, mpe alonaki elanga ya vinyo na kati na yango, boye soko motamboli moko ayei epai ya Abalayama akota na ekuke nyonso oyo ezalaki na nzela na ye, mpe atikalaka kuna mpe alyaki mpe amɛlaki mpe amitondisaki mpe na nsima alongwaki.
+ 12 Mpo ndako ya Abrahama ezalaki ntango nyonso kofungwama mpo na bana ya bato oyo bazalaki koleka mpe kozonga, oyo bazalaki koya mokolo na mokolo mpo na kolya mpe komɛla na ndako ya Abrahama.
13 Mpe moto nyonso oyo azalaki na nzala mpe ayaki o ndako ya Abalayama, Abalayama akopesa ye limpa ete akoka kolia mpe komela mpe kotonda, mpe moto nyonso oyo akoya bolumbu na ndako ya ye akolata bilamba lokola akoki kopona, mpe kopesa ye palata mpe wolo mpe koyebisa ye Nkolo oyo akelaki ye o mabele; yango nde Abrahama asalaki bomoi na ye mobimba.
14 Mpe Abrahama ná bana na ye ná bato na ye nyonso bafandaki na Beersheba, mpe atɛlɛmisaki hema na ye tii na Hebrone.
15 Mpe Nahore ndeko ya Abalayama ná tata na ye ná bato nyonso oyo bazalaki na bango bafandaki na Harane, mpamba te bayaki elongo na Abalayama na mokili ya Kanana te.
16 Mpe bana babotamaki na Nahore oyo Milka mwana mwasi ya Harane mpe ndeko mwasi ya Sara, mwasi ya Abalayama, abotelaki ye.
17 Mpe oyo ezali bankombo ya baoyo babotamaki na ye: Uze, Buze, Kemuele, Kesede, Kazo, Pildase, Tidlaf, mpe Betuele, lokola bana mibali mwambe, oyo ezali bana ya Milka oyo abotaki na Nahore, ndeko ya Abrahama.
18 Mpe Nahore azalaki na makango moko mpe nkombo na ye Reuma, mpe abotaki mpe Nahore, Zebake, Gakase, Takase mpe Maaka, bazalaki bana minei ya mibali.
+ 19 Mpe bana oyo babotamaki na Nahore bazalaki bana mibali zomi na mibale longola kaka bana na ye ya basi, mpe babotaki bango mpe bana na Harane.
+ 20 Mpe bana ya Uze + mwana ya liboso ya Nahore bazalaki Abi, Kerefe, Gadine, Melusi + mpe Debora ndeko na bango ya mwasi.
+ 21 Mpe bana ya Buze bazalaki Berakale, Naamate, Seva mpe Madonu.
+ 22 Mpe bana ya Kemuele bazalaki Arame ná Rekobe.
23 Mpe bana ba Kesede bazalaki Anameleke, Meshai, Benone ná Yifi; mpe bana ba Kazo bazalaki Pildase, Meki mpe Ofere.
+ 24 Mpe bana ya Pildase bazalaki Arude, Kamume, Merede mpe Moloke.
25 Mpe bana ba Tidlaf bazalaki Mushane, Kushane ná Mutsi.

+ 26 Mpe bana ya Betuele bazalaki Sekara, Labana mpe Rebeka ndeko na bango ya mwasi.
+ 27 Wana ezali mabota ya bana ya Nahore, oyo babotamaki na Harane; mpe Arame mwana ya Kemuele mpe Rekobe ndeko na ye balongwaki na Harane, mpe bakutaki lobwaku moko na mokili pembeni ya ebale Efrate.
28 Mpe batongaki engumba moko kuna, mpe bapesaki nkombo ya engumba yango na nkombo ya Petore mwana ya Arame, oyo ezali Arame Naheraime tii lelo.
29 Mpe bana ba Kesede bakendaki mpe kofanda wapi bakokaki kokuta esika yoko, mpe bakendaki mpe bakutaki lobwaku yoko etalani na mboka ya Sinare, mpe bafandaki kuna.
30 Mpe bango kuna bamitongaki engumba yoko, mpe babengaki nkombo o engumba Kesed nsima ya nkombo ya tata wa bango, yango ezali mboka Kadime kino lelo, mpe bakadime bafandaki o mboka ena mpe babotamaki mpe bababakisaki mpenza.
+ 31 Mpe Tera, tata ya Nahore mpe Abrahama, akendaki mpe azwaki mwasi mosusu na ntango ya bobange na ye, mpe nkombo na ye Pelila, mpe azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali mpe apesaki ye nkombo Zoba.
+ 32 Mpe Tera aumelaki mbula ntuku mibale na mitano nsima ya kobota Zoba.
+ 33 Mpe Tera akufaki na mbula wana, elingi koloba na mbula ya ntuku misato na mitano ya mbotama ya Yisaka mwana ya Abrahama.
+ 34 Mpe mikolo ya Tera ezalaki mbula nkama mibale na mitano, mpe akundamaki na Harane.
+ 35 Mpe Zoba mwana ya Tera aumelaki mbula ntuku misato (30) mpe abotaki Arame, Akilisi mpe Merike.
36 Mpe Arame mwana ya Zoba mwana ya Tera, azalaki na basi misato mpe abotaki bana mibali zomi na mibale mpe bana basi misato; mpe Nkolo apesaki Alame mwana mobali wa Zoba, bomengo mpe bozwi, mpe ebele ya bangɔmbɛ, mpe bitonga mpe bitonga, mpe moto yango akómaki mingi.
+ 37 Mpe Arame mwana ya Zoba + ná ndeko na ye ya mobali mpe bato nyonso ya ndako na ye balongwaki na Harane, + mpe bakendaki kofanda epai basengelaki kokuta esika, + mpo biloko na bango ezalaki mingi mpenza mpo na kotikala na Harane; mpo bakokaki te kotelemela o Harane elongo na bandeko ba bango bana ba Nahore.
+ 38 Mpe Arame mwana ya Zoba akendaki elongo na bandeko na ye, mpe bakutaki lobwaku moko mosika na ngámbo ya ɛsti mpe bafandaki kuna.
39 Mpe batongaki lisusu engumba yoko kuna, mpe babengaki nkombo ya yango Alama, nsima ya nkombo ya ndeko mobali wa bango ya liboso; yango nde Aram Zoba tii lelo.
+ 40 Mpe Yisaka mwana ya Abalayama azalaki kokola na mikolo wana, mpe Abraham tata na ye ateyaki ye nzela ya Nkolo mpo na koyeba Nkolo, mpe Nkolo azalaki elongo na ye.
41 Mpe ntango Yisaka akómaki na mbula ntuku misato na nsambo, Yismaele ndeko na ye azalaki kotambolatambola elongo na ye na hema.
42 Mpe Yisamaele amikumisaki epai ya Yisaka, kolobaka: “Nazalaki na mibu zomi na misato ntango Nkolo alobaki na tata wa ngai mpo ya kokata biso ngenga, mpe nasalaki engebene na liloba lya Nkolo liye alobelaki tata wa ngai, mpe napesaki molimo mwa ngai epai ya Nkolo, mpe nabukaki te liloba lya ye liye atindaki tata wa ngai.
+ 43 Mpe Yisaka ayanolaki Yismaele: “Mpo na nini ozali komikumisa epai na ngai mpo na mwa ndambo ya mosuni na yo oyo ozwaki na nzoto na yo, oyo Nkolo apesaki yo mitindo?”
44 Lokola Nkolo azali na bomoi, Nzambe wa tata wa ngai Abalayama, soko Nkolo akoloba epai ya tata wa ngai, Kamata sikawa mwana wa yo Yisaka mpe mema ye likabo liboso lya ngai, nakoboya te kasi nakondimela yango na esengo.
45 Mpe Nkolo ayokaki liloba liye Yisaka alobaki na Yisamaele, mpe emonanaki malamu na miso ya Nkolo, mpe akanisaki komeka Abrahama na likambo liye.
46 Mpe mokolo mokoki ntango bana baNzambe bayaki mpe bamitia liboso lya Nkolo, mpe Satana ayaki mpe elongo na bana baNzambe liboso lya Nkolo.
47 Nkolo alobi na Satana: "Owuti wapi?" mpe Satana ayanolaki Nkolo mpe alobaki ete: “Longwa na kokende epai na epai na mabele, mpe uta kotambola likolo mpe na nse kati na yango.”
+ 48 Nkolo alobi na Satana: “Liloba na yo ezali nini epai na ngai mpo na bana nyonso ya mabele?” mpe Satana ayanolaki Nkolo mpe alobaki, Namoni bana banso ba mabele baye basalelaka yo mpe bakanisaka yo ntango bazali kosenga eloko moko uta na yo.
49 Mpe ntango opesi bango eloko eye basengi epai ya yo, bafandi na kimia ya bango, mpe basundoli yo mpe bamikundoli yo lisusu te.
+ 50 Omoni Abrahama mwana mobali wa Tela, oyo na ebandeli azalaki na bana te, + mpe asalelaki yo mpe atelemisaki bitumbelo epai na yo epai nyonso oyo ayaki, mpe azalaki kobimisa makabo likoló na bango, mpe azalaki kosakola nkombo na yo ntango nyonso epai ya bana nyonso ya mabele.
51 Mpe sikawa lokola mwana wa ye Yisaka abotami epai ya ye, asundoli yo, asali elambo enene mpo ya bavandi banso ba mboka, mpe Nkolo abosani.
+ 52 Mpo na kati ya makambo nyonso oyo asali, amemeli yo likabo te; likabo ya kotumba te to mbeka ya kimya te, ezala ngombe, mwana ya mpate to ntaba te na biloko nyonso oyo abomaki mokolo oyo mwana na ye alongolamaki mabɛlɛ.
53 Kutu uta ntango ya mbotama ya mwana wa ye kino sikawa, kozalaka mibu ntuku misato na nsambo, atongaki etumbelo moko te liboso na yo, mpe amemaki likabo moko te epai ya yo, mpo amonaki ete opesaki oyo asengaki liboso na yo, mpe yango wana atikaki yo.
54 Mpe Nkolo alobaki na Satana ete: “Okanisaki mosaleli na ngai Abrahama boye?” mpo ezali moko te lokola ye likolo lya mabele, moto moko ya kokoka mpe ya sembo liboso lya ngai, oyo abangaka Nzambe mpe akimi bobe; lokola nazali na bomoi, soko naloba epai ya ye ete, Mema Yisaka mwana na yo liboso na ngai, akopekisa ngai te, mingi koleka soki nayebisaki ye ete amema mbeka ya kotumba liboso na ngai uta na bitonga to bangɔmbɛ na ye.
55 Mpe Satana ayanolaki Nkolo mpe alobaki ete: “Lobá sikoyo epai ya Abalayama ndenge olobi, mpe okomona soki lelo akobuka mobeko te mpe akobwaka maloba na yo pembeni.”

MOKAPO YA 23

1 Na tango wana liloba ya Nkolo eyaki epai ya Abraham, pe alobi na ye: "Abrahama, pe alobi: "Nazali oyo."
+ 2 Mpe alobaki na ye ete: "Kamá sikoyo mwana na yo ya mobali, mwana na yo se moko oyo olingaka, kutu Yisaka, + mpe kende na mokili ya Moria, mpe pesá ye kuna lokola likabo ya kotumba likoló ya moko ya bangomba oyo bakolakisa yo, mpo kuna okomona lipata mpe nkembo ya Nkolo."
+ 3 Mpe Abrahama alobaki na motema na ye ete: "Ndenge nini nakokabola mwana na ngai Yisaka na Sara mama na ye, mpo na kobɔkɔla ye mpo na likabo ya kotumba liboso ya Nkolo?"
+ 4 Mpe Abrahama akɔtaki na hema, mpe afandaki liboso ya mwasi na ye Sara, mpe alobaki na ye maloba oyo.
5 Mwana wa ngai Yisaka akoli mpe ayekoli mwa ntango te mosala mwa Nzambe wa ye, sikawa lobi nakokende mpe komema ye epai ya Seme, mpe Eber mwana na ye, mpe kuna akoyekola banzela ya Nkolo, mpo bakoteya ye koyeba Nkolo lokola mpe koyeba ete ntango akosambela ntango nyonso liboso ya Nkolo, akoyanola ye, yango wana kuna akoyeba nzela ya kosalela Nkolo Nzambe na ye.
6 Mpe Sara alobaki ete: "Olobi malamu, kende nkolo na ngai mpe salá epai na ye ndenge olobi, kasi longola ye na ntaka monene te na ngai, mpe atikala kuna ntango molai te, mpo molimo na ngai ekangami na kati ya molimo na ye."
7 Mpe Abalayama alobaki na Sara: "Mwana na ngai ya mwasi, tika tobondela Nkolo Nzambe wa biso ete asala na biso bolamu."
+ 8 Mpe Sara akamati mwana na ye Yisaka mpe afandaki na ye butu mobimba, mpe apesaki ye beze mpe ayambaki ye, mpe apesaki ye malako tii na ntɔngɔ.
+ 9 Mpe alobaki na ye ete: "Ee mwana na ngai, ndenge nini molimo na ngai ekoki kokabwana na yo?" Mpe azalaki kaka kopesa ye beze mpe koyamba ye, mpe apesaki Abraham malako mpo na ye.
+ 10 Mpe Sara alobaki na Abalayama ete: "Ee nkolo na ngai, nabondeli yo okeba na mwana na yo, mpe tyá miso na yo likoló na ye, mpo nazali na mwana mobali mosusu te to mwana mwasi mosusu te longola kaka ye."
11 O tika ye te. Soki azali na nzala, pesá ye limpa, mpe soki azali na mposa ya mai, pesá ye mai amɛla; kotika ye akende na makolo te, mpe afanda na moi te.
12 Tika ye akende ye moko te na nzela, to kotindika ye te na eloko nyonso oyo alingi, kasi sala ye ndenge akoki koloba na yo.
13 Mpe Sara alelaki na bololo butu mobimba mpo na Yisaka, mpe apesaki ye malako tii na ntɔngɔ.
14 Mpe na ntongo, Sara aponaki elamba moko ya malamu mpenza mpe ya kitoko na bilamba wana oyo azalaki na yango na ndako, oyo Abimeleke apesaki ye.
+ 15 Mpe alatisaki mwana na ye Yisaka na yango, mpe alataki libanga na motó na ye, mpe akangaki libanga moko ya motuya na nsɔngɛ ya turban, mpe apesaki bango bilei mpo na nzela, mpe babimaki, mpe Yisaka akendaki elongo na tata na ye Abalayama, mpe basali mosusu ya bango bakendaki elongo na bango mpo na komona bango na nzela.
16 Mpe Sara abimaki elongo na bango, mpe akendaki elongo na bango na nzela mpo na kotika bango, mpe balobaki na ye ete: "Zonga na hema."
17 Mpe ntango Sara ayokaki maloba ma mwana na ye Yisaka alelaki na bololo, mpe Abrahama mobali na ye alelaki elongo na ye, mpe mwana na bango ya mobali alelaki elongo na bango na kolela monene; lisusu baoyo bakendaki elongo na bango balelaki mingi.
18 Mpe Sara akangaki mwana na ye Yisaka, mpe asimbi ye na maboko na ye, mpe ayambaki ye mpe akobaki kolela elongo na ye, mpe Sara alobi: "Nani ayebi soki nsima ya lelo nakomona yo lisusu?"
19 Mpe bazalaki kaka kolela elongo, Abalayama, Sara mpe Yisaka, mpe bato nyonso oyo bazalaki elongo na bango na nzela balelaki elongo na bango, mpe na nsima Sara abalukaki epai ya mwana na ye, kolela makasi, mpe basaleli na ye nyonso mibali mpe basali ya basi bazongaki elongo na ye na hema.
+ 20 Mpe Abalayama akendaki elongo na Yisaka mwana na ye mpo na komema ye lokola likabo liboso ya Nkolo, ndenge apesaki ye mitindo.
+ 21 Mpe Abrahama azwaki bilenge na ye mibale elongo na ye, Yismaele mwana ya Agare mpe mosaleli na ye Eliezere, mpe bakendaki elongo na bango, mpe ntango bazalaki kotambola na nzela bilenge mibali yango balobaki maloba oyo.
+ 22 Mpe Yismaele alobaki na Eliezere ete: "Sikoyo, tata na ngai Abrahama azali kokende elongo na Yisaka mpo na komema ye mpo na likabo ya kotumba epai ya Yehova, ndenge apesaki ye mitindo."
23 Sikawa ntango akozonga akopesa ngai nyonso oyo azali na yango, mpo na kozwa libula nsima na ye, mpo nazali mwana na ye ya liboso.
+ 24 Mpe Eliezere ayanolaki Yisamaele mpe alobaki ete: "Ya solo, Abalayama abwakaki yo elongo na mama na yo, + mpe alapi ndai ete okozwa eloko moko te na biloko nyonso oyo azali na yango, + mpe nani akopesa biloko nyonso oyo azali na yango, elongo na biloko na ye nyonso ya motuya, + kasi epai na ngai mosaleli na ye, oyo azalaki sembo na ndako na ye, oyo asalelaki ye butu na moi, mpe asali nyonso oyo alingaki ngai? akotikela ngai na liwa na ye nyonso oyo azali na yango.
25 Mpe ntango Abalayama azalaki kotambola elongo na mwana na ye Yisaka na nzela, Satana ayaki mpe abimelaki Abalayama na elilingi ya mobali moko ya mobange mpenza, ya komikitisa mpe ya elimo ya mawa, mpe apusanaki penepene na Abalayama mpe alobaki na ye ete: "Ozali zoba to moto ya nyama, ete okei kosala likambo oyo lelo epai ya mwana na yo se moko?"
26 Mpo Nzambe apesaki yo mwana mobali o mikolo mya yo mya nsuka, o bobange bwa yo, mpe okokende koboma ye lelo mpo ete asalaki mobulu te, mpe okosala ete molimo mwa mwana wa yo se moko ekufa o mabele?
27 Oyebi te mpe oyebi te ete likambo oyo ekoki kouta na Nkolo te? mpo Nkolo akoki te kosala moto mabe ya boye likolo lya mabele mpo ya koloba na ye: Kende koboma mwana na yo.
28 Mpe Abalayama ayokaki eye mpe ayebaki ete ezalaki liloba lya Satana oyo asalaki makasi mpo ya kobenda ye mosika na nzela ya Nkolo, kasi Abalayama alingaki te koyoka mongongo mwa Satana, mpe Abalayama apamelaki ye ete akendeki mosika.

29 Mpe Satana azongi mpe ayaki epai ya Yisaka; mpe abimaki epai ya Yisaka na lolenge ya elenge mobali moko ya kitoko mpe ya boboto malamu.
30 Mpe apusanaki penepene na Yisaka mpe alobi na ye ete: “Oyebi te mpe oyebi te ete tata na yo ya kala ya zoba azali komema yo na koboma bato lelo mpamba?”
31 Sikawa bongo, mwana mobali wa ngai, yoka te to kengela ye te, mpo azali mobange ya zoba, mpe tika te molimo mwa yo ya motuya mpe elilingi ya yo kitoko ebunga uta o mabele.
32 Mpe Yisaka ayokaki yango, mpe alobi na Abalayama: “Oyoki, tata na ngai, oyo moto oyo alobi? ata boye alobi.
+ 33 Mpe Abrahama ayanolaki mwana na ye Yisaka mpe alobaki na ye ete: “Kebá na ye mpe yoka maloba na ye te, mpe tótya likebi na ye te, mpo azali Satana, azali kosala makasi mpo na kobenda biso lelo na mitindo ya Nzambe.”
34 Mpe Abalayama apamelaki Satana naino, mpe Satana alongwaki uta na bango, mpe komonaka ete akokaki te kolonga bango, amibombaki liboso lya bango, mpe akendaki mpe alekaki liboso lya bango o nzela; mpe amibongoli na ebale moko monene ya mai o nzela, mpe Abalayama mpe Yisaka mpe bilenge mibali ba ye babale bakomaki na esika wana, mpe bamonoki ebale moko monene mpe ya nguya lokola mai ya nguya.
+ 35 Mpe bakɔtaki na ebale mpe baleki na yango, mpe na ebandeli mai ekómaki na makolo na bango.
36 Mpe bakendeki na mozindo o ebale mpe mai makomaki kino na nkingo ya bango, mpe bango banso babangaki mpo ya mai; mpe ntango bazalaki kokatisa ebale Abalayama ayebaki esika yango, mpe ayebaki ete mai ezalaki kuna liboso te.
+ 37 Mpe Abrahama alobaki na mwana na ye Yisaka ete: “Nayebi esika oyo ebale to mai ezalaki te, sikoyo ezali Satana oyo azali kosala biso makambo nyonso wana mpo na kobenda biso lelo na mitindo ya Nzambe.”
+ 38 Mpe Abraham apamelaki ye mpe alobaki na ye ete: “Yehova apamela yo, Ee Satana, abotaki epai na biso mpo tozali kokende na mitindo ya Nzambe.”
39 Mpe Satana abangaki na mongongo ya Abalayama, mpe alongwaki mosika na bango, mpe esika yango ekomaki lisusu mabele ya kokauka lokola ezalaki na ebandeli.
40 Mpe Abrahama akendaki elongo na Yisaka na esika oyo Nzambe ayebisaki ye.
+ 41 Mpe na mokolo ya misato, Abalayama atombolaki miso na ye mpe amonaki esika oyo Nzambe ayebisaki ye mosika.
+ 42 Mpe likonzí moko ya mɔtɔ emonanaki epai ya Ye oyo ekómaki uta na mabele tii na likoló, mpe lipata ya nkembo likoló ya ngomba, mpe nkembo ya Nkolo emonanaki na lipata.
+ 43 Mpe Abrahama alobaki na Yisaka ete: “Mwana na ngai, ozali komona na ngomba wana, oyo tozali komona mosika, oyo nazali komona likoló na yango?”
44 Mpe Yisaka ayanolaki mpe alobaki na tata wa ye: “Namoni mpe talá likonzí ya mɔtɔ mpe lipata, mpe nkembo ya Nkolo ezali komonana likoló ya lipata.”
+ 45 Mpe Abrahama ayebaki ete mwana na ye Yisaka andimami liboso ya Yehova mpo na likabo ya kotumba.
+ 46 Mpe Abrahama alobaki na Eliezere ná Yismaele mwana na ye ete: “Bozali mpe komona oyo tozali komona na ngomba oyo ezali mosika?”
47 Bongo bazongiselaki bango: "Tozali komona eloko mosusu te bobele lokola bangomba mosusu ya mabele." Mpe Abalayama ayebaki ete bandimaki te liboso ya Nkolo mpo na kokende elongo na bango, mpe Abalayama alobaki na bango ete: “Bófanda awa elongo na mpunda wana ngai ná Yisaka mwana na ngai tokokende na ngomba kuna mpe tokosambela kuna liboso ya Nkolo mpe na nsima tokozonga epai na bino.”
48 Mpe Eliezere ná Yismaele batikalaki na esika wana, ndenge Abalayama apesaki mitindo.
+ 49 Mpe Abrahama azwaki nkoni mpo na likabo ya kotumba mpe atyaki yango likoló ya mwana na ye Yisaka, mpe azwaki mɔtɔ mpe mbeli, mpe bango mibale bakendaki na esika yango.
+ 50 Mpe ntango bazalaki kokende, Yisaka alobaki na tata na ye ete: “Talá, nazali komona mɔtɔ mpe nkoni, mpe mwana-mpate oyo asengeli kozala likabo ya kotumba liboso ya Yehova azali wapi?”
+ 51 Mpe Abraham ayanolaki mwana na ye Yisaka ete: “Nkolo aponi yo mwana na ngai, mpo ozala likabo ya kotumba ya kokoka na esika ya mwana-mpate.”
52 Mpe Yisaka alobaki epai ya tata wa ye: “Nakosala nyonso oyo Nkolo alobaki na yo na esengo mpe na esengo ya motema.”
53 Mpe Abalayama alobaki lisusu na Yisaka mwana na ye: "Ezali na motema na yo likanisi to toli moko na ntina ya likambo oyo, oyo ebongi te?" yebisa ngai mwana na ngai, nabondeli yo, O mwana na ngai kobomba yango epai na ngai te.
54 Mpe Yisaka ayanolaki tata wa ye Abalayama mpe alobaki epai ya ye: “O tata wa ngai, lokola Nkolo azali na bomoi mpe lokola molimo na yo ezali na bomoi, eloko moko te ezali na motema na ngai mpo na kotinda ngai napengwa ezala na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi uta na liloba liye alobelaki yo.
55 Ezala enama to misisa eningani te to eninganaki na likambo oyo, to ezali te na motema na ngai likanisi to toli ya mabe etali likambo oyo.
56 Kasi nazali na motema ya esengo mpe ya esengo na likambo oyo, mpe nalobi: Nkolo apambolami oyo aponi ngai lelo mpo na kozala mbeka ya kotumba liboso na Ye.
57 Mpe Abalayama asepelaki mingi na maloba ma Yisaka, mpe bakobaki mpe bayaki elongo o esika eye Nkolo alobelaki.
+ 58 Mpe Abalayama apusanaki mpo na kotonga etumbelo na esika wana, mpe Abalayama azalaki kolela, mpe Yisaka azwaki mabanga mpe mabanga ya ntalo tii ntango basilisaki kotonga etumbelo.
+ 59 Mpe Abalayama akamataki mabaya mpe atyaki yango na molɔngɔ likoló ya etumbelo oyo atongaki.
+ 60 Mpe akamataki mwana na ye Yisaka mpe akangaki ye mpo na kotya ye likoló ya nzete oyo ezalaki likoló ya etumbelo, mpo na koboma ye mpo na likabo ya kotumba liboso ya Nkolo.
+ 61 Mpe Yisaka alobaki na tata na ye ete: “Kangá ngai malamu mpe na nsima tyá ngai likoló ya etumbelo, noki nabalukaka mpe naningana te mpe nabukana makasi ya mbeli na mosuni na ngai mpe na yango nakómisa mbeka ya kotumba mbindo; mpe Abalayama asalaki bongo.
+ 62 Mpe Yisaka alobaki naino na tata na ye ete: “Ee tata na ngai, ntango okoboma ngai mpe okotumba ngai mpo na

likabo, kamá elongo na yo eloko oyo ekotikala na mputulu na ngai mpo na komema epai ya Sara mama na ngai, mpe lobá na ye ete: “Oyo ezali nsolo kitoko ya Yisaka; kasi koyebisa ye boye te soko akofanda penepene na libulu to likolo lya esika moko ya likolo, noki abwaka molimo mwa ye nsima na ngai mpe akufa.
63 Mpe Abalayama ayokaki maloba ma Yisaka, mpe atombolaki mongongo mwa ye mpe alelaki ntango Yisaka alobaki maloba maye; mpe mpisoli ya Abalayama esopani likolo lya Yisaka mwana wa ye, mpe Yisaka alelaki na bololo, mpe alobaki na tata wa ye ete: “Yo tata na ngai, salá na ngai mokano ya Nkolo Nzambe na biso lokola apesi yo mitindo.”
64 Mpe mitema mya Abalayama mpe Yisaka misepelaki na likambo liye Nkolo atindaki bango; kasi liso elelaki na bololo ntango motema ezalaki kosepela.
+ 65 Mpe Abalayama akangaki mwana na ye Yisaka, mpe atyaki ye na etumbelo likoló ya nzete, mpe Yisaka asembolaki nkingo na ye likoló ya etumbelo liboso ya tata na ye, mpe Abalayama asembolaki lobɔkɔ na ye mpo na kozwa mbeli mpo na koboma mwana na ye lokola likabo ya kotumba liboso ya Nkolo.
+ 66 Na ntango wana, baanzelu ya motema mawa bayaki liboso ya Yehova mpe balobaki na ye mpo na Yisaka.
67 0 Nkolo, ozali Mokonzi ya ngolu mpe ya mawa likolo lya nyonso oyo okelaki o lola mpe o mabele, mpe ozali kosunga bango banso; pesa bongo lisiko mpe bosikoli na esika ya mosali wa yo Yisaka, mpe mawa mpe yoka mawa na Abalayama mpe Yisaka mwana na ye, baye bazali lelo kokokisa mitindo na yo.
68 Ee Nkolo, omoni ndenge nini Yisaka mwana ya Abrahama mosaleli na yo akangami na nse mpo na kobomama lokola nyama? sikawa yango wana tika mawa ma yo elamuka mpo ya bango, O Nkolo.
69 Na ntango wana Nkolo abimelaki Abalayama, mpe abengaki ye, uta na lola, mpe alobaki epai na ye: "Tia loboko na yo likolo ya elenge mobali te, mpe osala ye eloko moko te, mpo sikoyo nayebi ete ozali kobanga Nzambe na kosalaka mosala oyo, mpe na koboya te mwana na yo, mwana na yo se moko, epai na ngai."
70 Mpe Abalayama atombolaki miso na ye mpe amonoki, mpe tala, mpate-mobali moko ekangamaki na zamba na maseke na ye; yango ezalaki mpate-mobali oyo Nkolo Nzambe akelaki na mabele na mokolo oyo asalaki mabele mpe lola.
71 Mpo Nkolo abongisaki mpate-mobali oyo uta mokolo wana, mpo ezala likabo ya kotumba na esika ya Yisaka.
+ 72 Mpe mpate-mobali oyo ezalaki kokende liboso epai ya Abalayama ntango Satana akangaki ye mpe akangaki maseke na ye na zamba, mpo ete akende liboso te epai ya Abalayama, + mpo Abalayama aboma mwana na ye.
+ 73 Mpe Abalayama, amonaki mpate-mobali yango ezali kokende liboso epai na ye mpe Satana azali kopekisa ye, amemaki ye mpe amemaki ye liboso ya etumbelo, mpe afungolaki mwana na ye Yisaka na esika na ye ya kokangama, mpe atyaki mpate-mobali na esika na ye, mpe Abalayama abomaki mpate-mobali yango likoló ya etumbelo, mpe amemaki yango lokola likabo na esika ya mwana na ye Yisaka.
+ 74 Mpe Abrahama asopaki mwa makila ya mpate-mobali na etumbelo, mpe agangaki mpe alobaki ete: “Oyo ezali na esika ya mwana na ngai ya mobali, mpe tika ete likambo oyo etalelama lelo lokola makila ya mwana na ngai liboso ya Nkolo.”
75 Mpe nyonso oyo Abalayama asalaki na libaku oyo pembeni ya etumbelo, azalaki koganga mpe koloba, Oyo ezali na shambre ya mwana na ngai, mpe tika ete lelo etalelama liboso ya Nkolo na esika ya mwana na ngai; mpe Abalayama asilisaki mosala mobimba penepene na etumbelo, mpe mosala mondimamaki liboso lya Nkolo, mpe etalelamaki lokola soko ezalaki Yisaka; mpe Nkolo apambolaki Abalayama mpe momboto mwa ye o mokolo mona.
76 Mpe Satana akendaki epai ya Sara, mpe abimelaki ye na elilingi ya mobange moko ya komikitisa mingi mpe ya bopɔlɔ, mpe Abalayama azalaki naino komipesa na likabo ya kotumba liboso ya Nkolo.
77 Mpe alobi na ye ete: “Oyebi te mosala nyonso oyo Abrahama asali na mwana na yo se moko lelo?” mpo akangaki Yisaka mpe atongaki etumbelo, mpe abomaki ye, mpe amemaki ye lokola mbeka likolo lya etumbelo, mpe Yisaka agangaki mpe alelaki liboso ya tata wa ye, kasi atalaki ye te, mpe ayokelaki ye mawa te.
78 Mpe Satana azongelaki maloba maye, mpe akendaki mosika epai na ye, mpe Sara ayokaki maloba manso ma Satana, mpe akanisaki ye lokola mobange moko uta o ntei ya bana ba bato baye bazalaki elongo na mwana mobali wa ye, mpe ayaki mpe ayebisaki ye makambo maye.
79 Mpe Sara atombolaki mongongo na ye mpe alelaki mpe agangaki na bololo mpo na mwana na ye ya mobali; mpe amibwakaki likolo lya mabele mpe abwakaki mputulu likolo lya motó na ye, mpe alobaki, O mwana mobali wa ngai, Yisaka mwana wa ngai, O soki nakufaki lelo na esika ya yo. Mpe akobaki kolela mpe alobaki ete: “Ezali kopesa ngai mawa mpo na yo, Ee mwana na ngai, mwana na ngai Yisaka, O soki nakufaki lelo na esika na yo.”
80 Mpe azalaki kaka kolela, mpe alobaki ete: “Ezali kopesa ngai mawa mpo na yo nsima ya kobɔkɔla yo mpe kobɔkɔla yo; sikawa esengo ya ngai ebongwanaki na mawa likolo lya yo, ngai oyo nazalaki na mposa ya yo, mpe nabelelaki mpe nasambelaki epai ya Nzambe kino nabotaki yo na mibu ntuku libwa; mpe sikawa osali lelo mpo ya mbeli mpe moto, mpo ya kopesama likabo.
81 Kasi namibɔndisi ngaimei elongo na yo, mwana mobali wa ngai, o bozali bwa yango liloba lya Nkolo, mpo osalaki etinda ya Nzambe wa yo; mpo nani akoki kobuka liloba ya Nzambe na biso, oyo na maboko na ye molimo ya ekelamu nyonso ya bomoi ezali?
82 Ozali sembo, O Nkolo Nzambe wa biso, mpo misala mya yo minso mizali malamu mpe sembo; mpo ngai mpe nasepeli na liloba lya yo liye otindaki, mpe ntango liso lya ngai lizali kolela bololo motema mwa ngai mosepelaka.
83 Mpe Sara atyaki motó na ye na ntolo ya moko ya basali na ye ya basi, mpe akómaki kimya lokola libanga.
84 Na nsima atɛlɛmaki mpe akendaki kotuna mituna tii akómaki na Hebrone, mpe atunaki bato nyonso oyo akutanaki na bango bazalaki kotambola na nzela, mpe moto moko te akokaki koyebisa ye nini ekómelaki mwana na ye.
85 Mpe ayaki elongo na basali na ye ya basi mpe basali ya mibali na Kireate-Arba, oyo ezali Hebrone, mpe atunaki na ntina ya Mwana na ye ya mobali, mpe atikalaki kuna

ntango atindaki basali ba ye mosusu mpo na koluka esika wapi Abalayama akendaki elongo na Yisaka; bakendaki koluka ye o ndako ya Seme mpe Eber, mpe bakokaki te kokuta ye, mpe balukaki o mboka mobimba mpe azalaki kuna te.
86 Mpe tala, Satana ayaki epai ya Sara na lolenge ya mobange, mpe ayaki mpe atelemaki liboso lya ye, mpe alobaki epai ya ye, nalobaki na yo lokuta, mpo ete Abalayama abomaki mwana wa ye te mpe akufi te; mpe eyokaki liloba esengo ya ye ezalaki mpenza mobulu na ntina ya mwana wa ye, ete molimo mwa ye ebimaki na bosepeli; akufaki mpe ayanganisamaki epai ya bato na ye.
+ 87 Mpe ntango Abalayama asilaki mosala na ye, azongaki elongo na mwana na ye Yisaka epai ya bilenge mibali na ye, mpe batɛlɛmaki mpe bakendaki elongo na Beersheba, mpe bazongaki na ndako.
88 Mpe Abalayama alukaki Sara, kasi azwaki ye te, mpe atunaki ye, mpe balobi na ye: "Akendaki tii na Hebrone mpo na koluka bino mibale esika bokendaki, mpo ete bayebisaki ye boye."
+ 89 Mpe Abalayama mpe Yisaka bakendaki epai na ye na Hebrone, mpe ntango bamonaki ete akufi, batombolaki mingongo na bango mpe balelaki ye na bololo; mpe Yisaka akweyaki na elongi ya mama na ye mpe alelaki ye, mpe alobaki ete: "O mama na ngai, mama na ngai, ndenge nini otiki ngai, mpe okeyi wapi?" O boniboni, boni otiki ngai!
90 Mpe Abalayama mpe Yisaka balelaki mingi mpe basali ba bango banso balelaki elongo na bango mpo ya Sara, mpe balelaki ye mawa monene mpe ya kilo.

MOKAPO YA 24

1 Mpe bomoi bwa Sara bozalaki mibu nkama moko na tuku mibale na sambo, mpe Sara akufaki; mpe Abalayama atɛlɛmaki liboso ya bakufi na ye mpo na koluka esika ya kokundama mpo na kokunda mwasi na ye Sara; mpe akendaki mpe alobaki na bana ba Heti, bafandi ba mboka, kolobaka:
2 Nazali mopaya mpe mopaya elongo na bino na mboka na bino; pesa ngai esika ya bokundi na mokili na yo, mpo nakunda bakufi na ngai uta liboso na ngai.
3 Mpe bana ba Heti balobaki epai ya Abalayama, tala mboka ezali liboso lya yo, o boponi bwa malita bwa biso kokunda bakufi ba yo, mpo moto moko te akopekisa yo kokunda bakufi ba yo.
+ 4 Mpe Abrahama alobaki na bango ete: "Soki bondimi likambo oyo, kende kobondela ngai epai ya Efrone, mwana ya Zokare, + mpe kosɛnga ete apesa ngai libulu ya Makpela, oyo ezali na nsuka ya elanga na ye, mpe nakosomba yango epai na ye na eloko nyonso oyo azali na mposa na yango."
5 Mpe Efrane afandaki o ntei ya bana ba Hete, mpe bakendaki mpe babengaki ye, mpe ayaki liboso ya Abalayama, mpe Efrone alobaki epai ya Abalayama, Tala nyonso oyo olingi mosaleli na yo akosala; mpe Abalayama alobaki ete: "Te, kasi nakosomba libulu mpe elanga oyo ozali na yango na motuya, + Mpo ezala esika ya kokundama mpo na libela."
+ 6 Mpe Efrone ayanolaki mpe alobaki ete: "Talá elanga mpe libulu ezali liboso na yo, pesá nyonso oyo olingi; mpe Abalayama alobaki ete: "Nakosomba yango kaka na motuya mobimba na lobɔkɔ na yo, mpe na mabɔkɔ ya baoyo bakokɔta na ekuke ya engumba na yo, mpe na lobɔkɔ ya momboto na yo mpo na libela."
+ 7 Mpe Eferone ná bandeko na ye nyonso bayokaki yango, mpe Abalayama amekaki na Efrone kilo nkama minei ya palata na mabɔkɔ ya Efrone mpe na mabɔkɔ ya bandeko na ye nyonso; mpe Abalayama akomaki mombongo moye, mpe akomaki yango mpe atatolaki yango elongo na batatoli minei.
+ 8 Mpe oyo ezali bankombo ya batatoli: Amigale mwana ya Abisina Mohite, Adikolome mwana ya Asunake Mohivi, Abdone mwana ya Akirame Mogomeri, Bakedile mwana ya Abudise Mosidoni.
+ 9 Mpe Abalayama akamataki mokanda ya kosomba, mpe atyaki yango na kati ya biloko na ye ya motuya, mpe oyo ezali maloba oyo Abalayama akomaki na buku yango.
+ 10 Ete libulu mpe elanga oyo Abrahama asombaki epai ya Efrone Mohite, + mpe na momboto na ye, + mpe epai ya baoyo bakobima na engumba na ye, + mpe na momboto na bango mpo na libela, + esengeli kozala eloko ya kosomba mpo na Abalayama mpe mpo na momboto na ye mpe mpo na baoyo bazali kobima na loketo na ye, mpo na kozala esika ya kokundama mpo na libela; mpe atyaki elembo na yango mpe atatolaki yango elongo na batatoli.
11 Mpe elanga mpe libulu liye lizalaki o kati na yango mpe esika inso etiamaki na Abalayama mpe mpo ya nkona ya ye nsima na ye, uta na bana ba Heti; tala ezali liboso ya Mamere o Hebrone, eye ezali o mboka ya Kanana.
12 Mpe nsima ya eye Abalayama akundaki mwasi wa ye Sara kuna, mpe esika eye mpe ndelo ya yango mobimba ekomaki mpo ya Abalayama mpe mpo ya nkona ya ye mpo ya bozwi bwa esika ya bokundi.
13 Mpe Abalayama akundaki Sara na lolendo lokola emonanaki na bokundi ya bakonzi, mpe akundamaki na bilamba ya kitoko mpenza mpe ya kitoko.
+ 14 Mpe na esika oyo ebembe na ye ezalaki na Seme, bana na ye ya mibali Eber ná Abimeleke, elongo na Anare, Ashole ná Mamere, mpe bato minene nyonso ya mokili balandaki ebembe na ye.
15 Mpe mikolo mya Sara mizalaki mibu nkama moko na ntuku mibale na nsambo mpe akufaki, mpe Abalayama asalaki mawa monene mpe ya kilo, mpe asalaki milulu ya kolela mikolo nsambo.
+ 16 Mpe bafandi nyonso ya mokili yango babɔndisaki Abrahama ná Yisaka mwana na ye mpo na Sara.
17 Mpe ntango mikolo ya mawa ma bango elekaki, Abalayama atindaki mwana wa ye Yisaka, mpe akendaki o ndako ya Seme mpe Eber, mpo ya koyekola banzela ya Nkolo mpe malako na ye, mpe Abalayama atikalaki kuna mibu misato.
18 Na ntango wana, Abrahama atɛlɛmaki elongo na basaleli na ye nyonso, mpe bakendaki mpe bazongaki na ndako na bango na Beere-sheba, mpe Abalayama ná basaleli na ye nyonso batikalaki na Beere-sheba.
19 Mpe na bozongisi ya mobu Abimeleke mokonzi ya Bafilistia akufaki na mbula wana; azalaki na mibu nkama moko na ntuku libwa na misato na liwa na ye; mpe Abalayama akendaki elongo na bato ba ye o mboka ya Bafilistia, mpe babɔndisaki ndako mobimba mpe basali ba ye banso, mpe na nsima abalukaki mpe azongaki ndako.

20 Mpe ezalaki nsima ya liwa ya Abimeleke ete bato ba Gerare bakamataki Benmalike mwana wa ye, mpe azalaki bobele na mibu zomi na mibale, mpe balalisa ye na esika ya tata wa ye.
21 Mpe babengaki ye nkombo Abimeleke na nkombo ya tata wa ye, mpo boye ezalaki momeseno ya bango kosala o Gerare, mpe Abimeleke ayangelaki na esika ya Abimeleke tata wa ye, mpe afandaki likolo lya kiti na ye ya bokonzi.
+ 22 Mpe Lota mwana ya Harane akufaki mpe na mikolo wana, na mbula ya ntuku misato na libwa ya bomoi ya Yisaka, mpe mikolo nyonso oyo Lota azalaki na bomoi ezalaki mbula nkama moko na ntuku minei mpe akufaki.
+ 23 Mpe oyo ezali bana ya Lota, oyo babotamaki na ye na bana na ye ya basi, nkombo ya mwana ya liboso Moaba, mpe nkombo ya mwana ya mibale Benami.
24 Mpe bana babale ba Lota bakendaki mpe bamikamataki basi uta o mboka ya Kanana, mpe babotaki bana, mpe bana ba Moaba bazalaki Ed, Mayon, Tarse, mpe Kanvil, bana bana minei, baye bazali batata na bana ba Moaba kino lelo.
25 Mpe mabota manso ma bana ba Lota bakendaki kofanda bisika binso basengelaki kongenga, mpo babotamaki mpe bababakisaki mingi.
26 Mpe bakendaki mpe bamitongaki bingumba o mboka wapi bafandaki, mpe babengaki bankombo ya bingumba biye batongaki nsima ya bankombo ya bangomei.
+ 27 Mpe Nahore mwana ya Tera, ndeko ya Abrahama, akufaki o mikolo yango na mbula ya ntuku minei ya bomoi ya Yisaka, mpe mikolo nyonso ya Nahore ezalaki mbula nkama moko na ntuku nsambo na mibale mpe akufaki mpe akundamaki na Harane.
28 Mpe ntango Abalayama ayokaki ete ndeko mobali wa ye akufi ayokaki mawa na mawa, mpe alelaki ndeko wa ye mikolo mingi.
+ 29 Mpe Abalayama abengaki Eliezere mosaleli na ye, + mpo na kopesa ye mitindo mpo na ndako na ye, mpe ayaki mpe atɛlɛmaki liboso na ye.
30 Mpe Abalayama alobaki na ye: “Talá nazali mobange, nayebi mokolo ya liwa na ngai te; mpo nakómi mokóló na mikolo; sikawa yango wana telema, kende mpe kozwa mwasi te mpo ya mwana mobali wa ngai uta na esika eye mpe uta na mboka eye, uta na bana basi ba Bakanana baye tofandi o ntei ya bango.
31 Kasi kende o mboka ya ngai mpe na esika ya mbotama na ngai, mpe kamata uta kuna mwasi mpo ya mwana mobali wa ngai, mpe Nkolo Nzambe wa Lola mpe mabele oyo azwaki ngai uta na ndako ya tata wa ngai mpe amemaki ngai o esika eye, mpe alobaki epai ya ngai, Na nkona ya yo nakopesa mboka eye mpo ya libula libela libela, akotinda anzelu na ye liboso na yo mpe okozwa bomengo mpo na nzela na yo mwana mobali uta na libota na ngai mpe uta na ndako ya tata na ngai.
+ 32 Mpe mosaleli ayanolaki nkolo na ye Abrahama mpe alobaki ete: “Talá nazali kokende na esika ya kobotama na yo mpe na ndako ya tata na yo, mpe nakozwa mwasi mpo na mwana na yo ya mobali longwa kuna; kasi soko mwasi alingi te kolanda ngai o mboka eye, nakozongisa mwana wa yo o mboka ya mboka ya mbotama na yo?
33 Mpe Abalayama alobaki na ye ete: “Kebá ete omema lisusu mwana na ngai awa te, mpo Nkolo oyo natambolaki liboso na ye akotinda anzelu na ye liboso na yo mpe akopesa yo bomengo.”
34 Mpe Eliezere asalaki lokola Abalayama apesaki ye mitindo, mpe Eliezere alapaki ndai epai ya Abrahama nkolo na ye na likambo liye; mpe Eliezere atɛlɛmaki mpe akamataki bakamela zomi na bakamela ya nkolo na ye, mpe mibali zomi epai ya basali ya nkolo na ye elongo na ye, mpe batɛlɛmaki mpe bakendaki na Harane, engumba ya Abalayama mpe ya Nahore, mpo na kozwa mwasi mpo na Yisaka mwana ya Abrahama; mpe ntango bazalaki kokende Abalayama atindaki o ndako ya Seme mpe Eber, mpe bamemaki uta kuna mwana na ye Yisaka.
+ 35 Mpe Yisaka azongaki na ndako ya tata na ye na Beere-sheba, ntango Eliezere ná bato na ye bakómaki na Harane; mpe batelemaki o engumba penepene na esika ya kosopela mai, mpe asali ete bakamela na ye bafukama pembeni ya mai mpe batikalaki kuna.
+ 36 Mpe Eliezere, mosaleli ya Abalayama, abondelaki mpe alobaki ete: “Ee Nzambe ya Abrahama nkolo na ngai; tindela ngai nabondeli yo mbangu malamu lelo mpe kolakisa boboto epai ya nkolo wa ngai, ete okopona mokolo lelo mwasi mpo na mwana mobali wa nkolo wa ngai uta na libota na ye.
+ 37 Mpe Nkolo ayokaki mongongo ya Eliezere, mpo na mosaleli na ye Abalayama, mpe akutanaki na mwana mwasi ya Betuele, mwana ya Milka, mwasi ya Nahore, ndeko ya Abalayama, mpe Eliezere ayaki na ndako na ye.
+ 38 Mpe Eliezere alobelaki bango makambo nyonso oyo ezalaki kotungisa ye, + mpe ete azalaki mosaleli ya Abalayama, mpe basepelaki mingi mpo na ye.
39 Mpe bango nyonso bapambolaki Nkolo oyo amemi likambo oyo, mpe bapesaki ye Rebeka, mwana mwasi ya Betuele, mpo na mwasi ya Yisaka.
40 Mpe elenge mwasi yango azalaki kitoko mpenza, azalaki ngɔndɔ, mpe Rebeka azalaki na mbula zomi na mikolo wana.
41 Mpe Betuele ná Labana ná bana na ye basalaki fɛti na butu wana, mpe Eliezere ná bato na ye bayaki kolya mpe bamɛlaki mpe basepelaki kuna na butu wana.
+ 42 Mpe Eliezere atɛlɛmaki na ntɔngɔ, ye ná bato oyo bazalaki elongo na ye, mpe abengaki ndako mobimba ya Betuele mpe alobaki ete: “Bótika ngai nakende epai ya nkolo na ngai; mpe batelemaki mpe batindi Rebeka mpe mobateli na ye Debora, mwana mwasi wa Uze, mpe bapesaki ye palata mpe wolo, basali mibali mpe basali ya basi, mpe bapambolaki ye.
+ 43 Mpe batindi Eliezere elongo na bato na ye; mpe basali bakangaki Rebeka, mpe akendaki mpe azongaki epai ya nkolo na ye na mokili ya Kanana.
+ 44 Mpe Yisaka akangaki Rebeka mpe akómaki mwasi na ye, mpe akɔtisaki ye na hema.
+ 45 Mpe Yisaka azalaki na mbula ntuku minei (40) ntango abalaki Rebeka mwana ya Betuele yaya na ye ya mobali.

MOKAPO YA 25

1 Mpe ezalaki na ntango wana ete Abalayama azwaki lisusu mwasi na bobange na ye, mpe nkombo na ye ezalaki Ketura, uta na mboka ya Kanana.
2 Mpe abotaki epai na ye Zimerane, Yokashane, Medane, Midiane, Ishibake mpe Shuake, bazalaki bana mibali motoba. Mpe bana ba Zimrane bazalaki Abihene, Molike mpe Narime.

+ 3 Mpe bana ya Yokashane bazalaki Sheba ná Dedane, mpe bana ya Medane bazalaki Amida, Yoabe, Goki, Elisa mpe Notake; mpe bana ba Midiane bazalaki Efa, Efere, Kanoke, Abida mpe Eldaa.
+ 4 Mpe bana ya Ishibake bazalaki Makiro, Beyodua mpe Tator.
+ 5 Mpe bana mibali ya Shuake bazalaki Bilidade, Mamadade, Munane mpe Mebane; nyonso wana ezali mabota ya bana ya Ketura, mwasi Mokanana, oyo abotaki epai ya Abrahama Moebele.
6 Mpe Abalayama atindaki bango nyonso, mpe apesaki bango makabo, mpe bakendaki mosika na mwana na ye Yisaka mpo na kofanda esika nyonso oyo basengelaki kozwa esika.
7 Mpe bango banso bakendaki o ngomba o esti, mpe bamitongaki bingumba motoba biye bafandaki kino lelo.
8 Kasi bana ba Seba mpe ba Dedani, bana ba Yokashana, elongo na bana ba bango, bafandaki te elongo na bandeko ba bango o bingumba bya bango, mpe basalaki mobembo mpe batyaki kaa na bamboka mpe na esobe kino lelo.
9 Mpe bana ba Midian, mwana wa Abrahama, bakendaki o esti ya mboka ya Kush, mpe bakutaki kuna lobwaku moko monene o mboka ya esti, mpe batikalaki kuna mpe batongaki engumba, mpe bafandaki kuna, yango ezali mboka ya Midiane kino lelo.
+ 10 Mpe Midiane afandaki na engumba oyo atongaki, ye ná bana na ye mitano ya mibali mpe bato nyonso ya ye.
+ 11 Mpe oyo ezali bankombo ya bana ya Midiane na kolanda bankombo na bango na bingumba na bango: Efa, Efere, Kanoke, Abida mpe Eldaa.
12 Mpe bana ya Efa bazalaki Metake, Meshare, Avi ná Tzanua, mpe bana ya Efere bazalaki Efrane, Zure, Alirune ná Medine, mpe bana ya Kanoke bazalaki Reuel, Rekeme, Azi, Alyosube ná Alade.
13 Mpe bana ba Abida bazalaki Kure, Melude, Kerure, Molki; mpe bana ba Eldaa bazalaki Mikere, Reba, Malkyaya mpe Gabol; oyo ezali bankombo ya Bamidiane engebene na mabota na bango; mpe nsima mabota ma Midiane mapalanganaki o mboka mobimba ya Midiane.
+ 14 Mpe oyo ezali mabota ya Yismaele mwana mobali Abrahama, oyo Agare, mosali ya Sara, abotaki epai ya Abalayama.
+ 15 Mpe Yismaele abotaki mwasi na mokili ya Ezipito, mpe nkombo na ye Riba, + ye Meriba.
16 Mpe Riba abotaki Yisamaele Nebayote, Kedar, Adbeele, Mibisame mpe ndeko na bango ya mwasi Bosmate.
+ 17 Mpe Yismaele abwakaki mwasi na ye Riba, mpe mwasi yango alongwaki epai na ye mpe azongaki na Ezipito na ndako ya tata na ye, mpe afandaki kuna, mpo azalaki mabe mpenza na miso ya Yismaele mpe na miso ya tata na ye Abalayama.
18 Mpe na nsima, Yismaele azwaki mwasi na mokili ya Kanana, mpe nkombo na ye Malkute, mpe aboteli ye Nishima, Duma, Masa, Kadade, Tema, Yeture, Nafishi mpe Kedema.
+ 19 Bango bazali bana ya Yismaele, + mpe oyo ezali bankombo na bango, bazalaki bankumu zomi na mibale engebene bikólo na bango; mpe mabota ma Yisamaele nsima epalanganaki, mpe Yismaele akamataki bana ba ye mpe biloko binso biye azwaki, elongo na milimo ya ndako ya ye mpe nyonso ya ye, mpe bakendaki kofanda esika wapi basengelaki kokuta esika.
20 Mpe bakendaki mpe bafandaki penepene na esobe ya Parane, mpe esika ya kofanda na bango ezalaki uta Havila kino Shure, oyo ezali liboso ya Ezipito ntango ozali koya epai ya Asulia.
21 Mpe Yisamaele mpe bana ba ye bafandaki o mboka, mpe babotaki bana, mpe babotaki mpe bakolaki mingi.
+ 22 Mpe oyo ezali bankombo ya bana ya Nebayote + mwana ya liboso ya Yisamaele; Bobongisa, Tinda, Mayon; mpe bana ba Kedare bazalaki Alyon, Kezeme, Kamade mpe Eli.
+ 23 Mpe bana ya Adbeele bazalaki Kamade ná Yabini; mpe bana ba Mibesame bazalaki Obadia, Ebedemeleke mpe Yeushe; oyo ezali mabota ya bana ya Riba mwasi ya Yismaele.
+ 24 Mpe bana ya Mishima mwana ya Yismaele bazalaki Shamua, Zekayoni mpe Obede; mpe bana ba Duma bazalaki Kezede, Eli, Makemade mpe Amede.
+ 25 Mpe bana ya Masa bazalaki Melon, Mula mpe Ebidadone; mpe bana ba Kadade bazalaki Azure, Minzare mpe Ebedemeleke; mpe bana ba Tema bazalaki Seire, Sadone mpe Yakole.
26 Mpe bana ba Yeture bazalaki Meriti, Yaish, Alyo, mpe Pakote; mpe bana ba Nafishi bazalaki Ebede-Tamede, Abiyasafe mpe Mire; mpe bana ba Kedema bazalaki Kalipe, Takiti, mpe Omire; bango bazalaki bana ya Malkute mwasi ya Yismaele, na kolanda mabota na bango.
27 Bango banso bazali mabota ma Yisamaele engebene na mabota ma bango, mpe bafandaki o bikolo biye wapi bamitongaki bingumba kino lelo.
28 Mpe Rebeka mwana mwasi ya Betuele, mwasi ya Yisaka mwana ya Abrahama, azalaki kobota na mikolo wana, azalaki na bana te; mpe Yisaka afandaki elongo na tata wa ye o mboka ya Kanana; mpe Nkolo azalaki elongo na Yisaka; mpe Arpakshade mwana ya Seme mwana ya Noa akufaki na mikolo wana, na mbula ya ntuku minei na mwambe ya bomoi ya Yisaka, mpe mikolo nyonso oyo Arpakshade azalaki na bomoi ezalaki mbula nkama minei na ntuku misato na mwambe, mpe akufaki.

MOKAPO YA 26

1 Mpe o mobu mwa ntuku mitano na libwa mwa bomoi bwa Yisaka mwana wa Abalayama, Rebeka mwasi wa ye azalaki kaka kobota o mikolo iye.
2 Mpe Rebeka alobaki na Yisaka: “Ya solo, nayoki, nkolo na ngai, ete mama na yo Sara azalaki kobota na mikolo na ye kino Nkolo na ngai Abalayama, tata na yo, abondelaki mpo na ye mpe azwaki zemi na ye.”
3 Sikawa bongo, telema, bondela lisusu epai ya Nzambe mpe akoyoka losambo na yo mpe akokanisa biso na nzela ya ngolu na ye.
4 Mpe Yisaka ayanolaki mwasi na ye Rebeka: "Abrahama asilá kobondela ngai epai ya Nzambe mpo na kokólisa momboto na ye, sikawa yango wana kobota oyo esengeli kouta epai na yo."
5 Mpe Rebeka alobaki epai ya ye: “Kasi yo mpe telema mpe kosambela, ete Nkolo ayoka losambo na yo mpe apesa ngai bana, mpe Yisaka ayokaki maloba ma mwasi na ye, mpe Yisaka mpe mwasi na ye batelemaki mpe bakendaki

na mboka ya Molia mpo na kosambela kuna mpe koluka Nkolo, mpe ntango bakómaki na esika wana Yisaka atɛlɛmaki mpe abondelaki Nkolo na ntina ya mwasi na ye mpo ete azalaki ebota.
6 Mpe Yisaka alobaki, O Nkolo Nzambe wa lola mpe mabele, oyo bolamu mpe ngolu na ye etondisi mabele, yo oyo okamataki tata wa ngai uta na ndako ya tata wa ye mpe uta na esika ya mbotama na ye, mpe omemaki ye o mboka eye, mpe olobaki epai ya ye, Na nkona na yo nakopesa mboka, mpe olakaki ye mpe osakolaki epai ya ye, nakobakisa mingi ya yo nkona lokola minzoto ya lola mpe lokola zelo ya mbu, sikawa tika ete maloba ma yo mandimisama maye olobaki epai ya tata wa ngai.
7 Mpo yo ozali Nkolo Nzambe wa biso, miso ma biso mazali epai na yo mpo ya kopesa biso nkona ya bato, lokola olakaki biso, mpo ozali Nkolo Nzambe wa biso mpe miso na biso etali yo kaka.
8 Mpe Nkolo ayokaki losambo ya Yisaka mwana ya Abalayama, mpe Nkolo abondelaki ye mpe Rebeka mwasi na ye azwaki zemi.
+ 9 Mpe na boumeli ya sanza soki nsambo nsima ya bana kobundana elongo na kati na ye, mpe eyokaki ye mpasi mingi ete alɛmbaki mpo na bango, mpe alobaki na basi nyonso oyo bazalaki na ntango wana na mboka ete: “Likambo ya boye esalemaki epai na bino lokola ekómelaki ngai?” mpe balobaki na ye ete: “Te.”
10 Mpe alobi na bango ete: “Mpo na nini nazali ngai moko na likambo oyo kati na basi nyonso oyo bazalaki na mabele?” mpe akendaki o mboka ya Molia mpo ya koluka Nkolo na ntina ya eye; mpe akendaki epai ya Seme mpe Eber mwana wa ye mpo ya kosala mituna epai ya bango o likambo liye, mpe ete baluka Nkolo o likambo liye litali ye.
11 Mpe asengaki lisusu Abalayama aluka mpe atuna Nkolo na ntina ya manso maye makomeli ye.
12 Mpe bango banso batunaki Nkolo na ntina ya likambo liye, mpe bamemaki liloba lya ye uta na Nkolo mpe bayebisaki ye: Bana babale bazali na libumu na yo, mpe bikolo mibale bikosekwa uta na bango; mpe ekolo moko ekozala makasi koleka ekolo mosusu, mpe monene akosalela elenge.
13 Mpe esilisaki mikolo mya ye mpo ya kobota, afukamaki, mpe tala ezalaki na mapasa o libumu lya ye, lokola Nkolo alobaki epai ya ye.
+ 14 Mpe oyo ya liboso abimaki motane lokola elamba ya nsuki, mpe bato nyonso ya mboka bapesaki ye nkombo Esau mpe balobaki ete: “Ete oyo asili kotosa uta na libumu.”
15 Mpe nsima na yango ayaki ndeko mobali wa ye, mpe loboko la ye esimbaki litindi ya Esau, yango wana babengaki ye nkombo Yakobo.
+ 16 Mpe Yisaka, mwana ya Abrahama, azalaki na mbula ntuku motoba ntango abotaki bango.
17 Mpe bana mibali bakolaki kino mobu mwa bango mwa zomi na mitano, mpe bayaki o ntei ya lisanga lya bato. Esau azalaki moto ya mayele mpe ya bokosi, mpe mobomi-nyama ya mayele na elanga, mpe Yakobo azalaki moto ya kokoka mpe ya mayele, azalaki kofanda na bahema, koleisa bitonga mpe koyekola malako ya Nkolo mpe mitindo ya tata mpe mama na ye.
18 Mpe Yisaka mpe bana ba ndako na ye bafandaki elongo na tata wa ye Abalayama o mokili ya Kanana, lokola Nzambe atindaki bango.
+ 19 Mpe Yismaele mwana ya Abrahama akendaki elongo na bana na ye mpe biloko na bango nyonso, mpe bazongaki kuna na mokili ya Havila, mpe bafandaki kuna.
+ 20 Mpe bana nyonso ya makango ya Abalayama bakendaki kofanda na mokili ya ɛsti, mpamba te Abalayama atikaki bango mosika na mwana na ye, mpe apesaki bango makabo, mpe bakendaki.
+ 21 Mpe Abrahama apesaki mwana na ye Yisaka biloko nyonso oyo azalaki na yango, mpe apesaki ye biloko na ye nyonso ya motuya.
22 Mpe apesaki ye mitindo ete: "Oyebi te mpe ososolaka te ete Nkolo azali Nzambe na lola mpe na mabele, mpe moto mosusu azali te longola se ye?"
23 Mpe ezalaki ye oyo akamataki ngai uta na ndako ya tata wa ngai, mpe uta na esika ya mbotama ya ngai, mpe apesaki ngai bisengo binso likolo lya mabele; oyo abikisaki ngai na toli ya moto mabe, mpo ete natyelaki ye motema.
24 Mpe amemi ngai o esika eye, mpe abikisaki ngai uta o Ure Kasidime; mpe alobaki epai ya ngai, Na nkona na yo nakopesa bikolo biye binso, mpe bakozwa libula lya yango ntango bakobatela mitindo mya ngai, mibeko mya ngai mpe masambisi ma ngai maye natindaki yo, mpe maye nakotinda bango.
25 Sikawa bongo mwana mobali wa ngai, yoka mongongo mwa ngai, mpe abatela mitindo mya Nkolo Nzambe wa yo, miye natindaki yo, kobaluka te uta o nzela ya sembo soko o loboko la mobali to o loboko la mwasi, ete ekoka kozala malamu na yo mpe bana ba yo nsima na yo libela.
26 Mpe bomikundola misala ya kokamwa ya Nkolo, mpe boboto bwa ye boye alakisaki epai ya biso, na kobikisaka biso uta o maboko ma bayini ba biso, mpe Nkolo Nzambe wa biso atikaki bango bakweya o kati ya maboko ma biso; mpe sikawa yango wana, batela manso maye natindaki yo, mpe kobalusa te uta na mitindo mya Nzambe wa yo, mpe kosalela moko te longola se ye, ete ekoka kozala malamu elongo na yo mpe nkona ya yo nsima na yo.
27 Mpe teya bana ba yo mpe nkona ya yo malako ma Nkolo mpe mitindo ya ye, mpe teya bango nzela ya sembo eye basengeli kokende, ete ekoka kozala malamu epai ya bango libela.
28 Mpe Yisaka ayanolaki tata wa ye mpe alobaki epai ya ye: “Eloko oyo Nkolo na ngai apesi mitindo ete nakosala, mpe nakolongwa te na mitindo ya Nkolo Nzambe na ngai, nakobatela nyonso oyo atindaki ngai; mpe Abalayama apambolaki mwana wa ye Yisaka, mpe lisusu bana ba ye; mpe Abalayama ateyaki Yakobo mateya ma Nkolo mpe banzela ya ye.
29 Mpe ezalaki o ntango ena Abalayama akufaki, o mobu mwa zomi na mitano mwa bomoi bwa Yakobo mpe Esau, bana ba Yisaka, mpe mikolo minso mya Abalayama mizalaki mibu nkama moko na ntuku nsambo na mitano, mpe akufaki mpe asangisamaki epai ya bato ba ye na bobange malamu, mobange mpe atondisaki mikolo, mpe Yisaka mpe Yismaele bana ba ye bakundaki ye.
+ 30 Mpe ntango bafandi ya Kanana bayokaki ete Abalayama akufi, bango nyonso bayaki elongo na bakonzi na bango mpe bankumu na bango mpe bato na bango nyonso mpo na kokunda Abalayama.
+ 31 Mpe bato nyonso oyo bafandi na mokili ya Harane, mpe mabota nyonso ya ndako ya Abalayama, mpe bankumu mpe bankoko nyonso, mpe bana ya Abrahama na

nzela ya bamakango, bango nyonso bayaki ntango bayokaki liwa ya Abalayama, mpe bazongisi motema boboto ya Abalayama, mpe babɔndisaki Yisaka mwana na ye, mpe bakundaki Abalayama na libulu oyo asombaki epai ya Eferone Mohite mpe bana na ye, mpo na bozwi ya Abalayama esika ya kokunda bato.
+ 32 Mpe bato nyonso oyo bafandi na Kanana, + mpe bato nyonso oyo bayebaki Abrahama, balelaki mpo na Abalayama mbula mobimba, mpe mibali mpe basi balelaki mpo na ye.
33 Mpe bana mike banso, mpe bafandi banso ba mboka balelaki mpo ya Abalayama, mpo ete Abalayama azalaki malamu epai ya bango banso, mpe mpo ete azalaki sembo elongo na Nzambe mpe bato.
34 Mpe etelemaki te moto moko te oyo abangaki Nzambe lokola Abalayama, mpo abangaki Nzambe wa ye uta bolenge bwa ye, mpe asalelaki Nkolo, mpe akendeki na banzela ya ye inso o ntango ya bomoi bwa ye, uta bomwana bwa ye kino mokolo mwa liwa lya ye.
35 Mpe Nkolo azalaki elongo na ye mpe abikisaki ye na toli ya Nimilode mpe bato ba ye, mpe ntango asalaki etumba na bakonzi minei ya Elama alongaki bango.
36 Mpe amemaki bana banso ba mabele o mosala mwa Nzambe, mpe ateyaki bango banzela mya Nkolo, mpe asalaki bango bayeba Nkolo.
37 Mpe asalaki elanga mpe alonaki elanga ya vinyo o kati na yango, mpe azalaki ntango inso kobongisa o hema na ye bilei mpe masanga epai ya baoyo bazalaki koleka na mboka, ete bakoka komitondisa na ndako ya ye.
+ 38 Mpe Nkolo Nzambe abikisaki mabele mobimba mpo na Abalayama.
39 Mpe ezalaki nsima ya liwa ya Abalayama nde Nzambe apambolaki mwana wa ye Yisaka mpe bana ba ye, mpe Nkolo azalaki elongo na Yisaka lokola azalaki elongo na tata wa ye Abalayama, mpo Yisaka abatelaki mitindo manso ma Nkolo lokola Abraham tata wa ye atindaki ye; abalukaki te na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi uta na nzela ya sembo eye tata na ye atindaki ye.

MOKAPO YA 27

1 Mpe Esau na ntango wana, nsima ya liwa ya Abrahama, mbala mingi azalaki kokende na elanga mpo na kobundisa banyama.
2 Mpe Nimilode mokonzi ya Babele, ye moko Amerafele, azalaki mpe mbala mingi kokende elongo na bato na ye ya nguya mpo na kobundisa banyama na elanga, mpe kotambolatambola elongo na bato na ye na malili ya moi.
+ 3 Mpe Nimilode azalaki kotala Esau mikolo nyonso, mpamba te zuwa ekómaki na motema ya Nimilode mpo na Esau mikolo nyonso.
4 Mpe na mokolo moko Esau akendaki na elanga mpo na kobundisa banyama, mpe akutaki Nimilode azali kotambola na esobe elongo na bato na ye mibale.
+ 5 Mpe mibali na ye nyonso ya nguya mpe bato na ye bazalaki elongo na ye na esobe, kasi balongwaki mosika na ye, mpe bakendaki epai na ye na ngámbo ekeseni mpo na kobundisa banyama, mpe Esau amibombaki mpo na Nimilode, mpe azalaki kolala mpo na ye na esobe.
+ 6 Mpe Nimilode ná bato na ye oyo bazalaki elongo na ye bayebaki ye te, mpe Nimilode ná bato na ye bazalaki mbala mingi kotambolatambola na elanga na malili ya moi, mpe mpo na koyeba epai bato na ye bazalaki koluka banyama na elanga.
+ 7 Mpe Nimilode ná bato na ye mibale oyo bazalaki elongo na ye bakómaki na esika oyo bazalaki, ntango Esau abandaki na mbalakaka longwa na esika oyo azalaki kolala, mpe abimisaki mopanga na ye, mpe akimaki mbangu epai ya Nimilode mpe akataki motó na ye.
+ 8 Mpe Esau abundisaki bato mibale oyo bazalaki elongo na Nimilode, mpe ntango babelelaki ye, Esau abalukaki epai na bango mpe abomaki bango na mopanga na ye.
+ 9 Mpe mibali nyonso ya nguya ya Nimilode, oyo batikaki ye mpo na kokende na esobe, bayokaki koganga na mosika, mpe bayebaki mingongo ya bato wana mibale, mpe bakimaki mbangu mpo na koyeba ntina na yango, ntango bakutaki mokonzi na bango mpe bato mibale oyo bazalaki elongo na ye balali bakufi na esobe.
10 Mpe ntango Esau amonaki mibali ya nguya ya Nimilode bazali koya mosika, akimaki, mpe na yango akimaki; mpe Esau akamataki bilamba ya motuya ya Nimilode, oyo tata ya Nimilode atikaki na Nimilode, mpe oyo Nimilode alongaki na yango mokili mobimba, mpe akimaki mbangu mpe abombaki yango na ndako na ye.
+ 11 Mpe Esau akamataki bilamba yango mpe akimaki mbangu na engumba mpo na bato ya Nimilode, mpe akómaki na ndako ya tata na ye alɛmbi mpe alɛmbi mpo na etumba, mpe akómaki pene ya kokufa na mawa ntango apusanaki pene na ndeko na ye Yakobo mpe afandaki liboso na ye.
12 Mpe alobaki epai ya ndeko mobali wa ye Yakobo: Tala nakokufa lelo, mpe mpo na nini nazali na mposa ya lotomo ya liboso? Mpe Yakobo asalaki na mayele elongo na Esau na likambo oyo, mpe Esau atɛkaki lotomo na ye ya liboso epai ya Yakobo, mpo ete yango esalemaki na Nkolo.
+ 13 Mpe eteni ya Esau na kati ya libulu ya elanga ya Makpela, oyo Abrahama asombaki epai ya bana ya Hete mpo na kozala esika ya kokundama, Esau atɛkaki mpe Yakobo, mpe Yakobo asombaki yango nyonso epai ya ndeko na ye Esau na motuya oyo epesamaki.
14 Mpe Yakobo akomaki makambo maye mobimba o buku moko, mpe atatolaki yango elongo na batatoli, mpe akangaki yango elembo, mpe buku yango etikalaki na maboko ma Yakobo.
15 Mpe ntango Nimilode mwana ya Kush akufaki, bato na ye batombolaki ye mpe bamemaki ye na nsɔmɔ, mpe bakundaki ye na engumba na ye, mpe mikolo nyonso oyo Nimilode azalaki na bomoi ezalaki mbula nkama mibale na zomi na mitano mpe akufaki.
16 Mpe mikolo miye Nimilode ayangelaki likolo lya bato ba mboka ezalaki mibu nkama moko na ntuku mwambe na mitano; mpe Nimilode akufaki na mopanga ya Esau na nsɔni mpe na kotyola, mpe momboto ya Abalayama esalaki liwa na ye lokola amonaki na ndoto na ye.
17 Mpe na liwa ya Nimilode bokonzi bwa ye bokabwanaki na bokabwani mingi, mpe biteni binso biye biye Nimilode ayangelaki bizongisamaki na bakonzi moko na moko ya mboka, baye bazongelaki bango nsima ya liwa ya Nimilode, mpe bato banso ba ndako ya Nimilode bazalaki mpo na ntango molai bowumbu ya bakonzi basusu banso ba mboka.

MOKAPO YA 28

1 Mpe o mikolo myango, nsima ya liwa lya Abalayama, o mobu mona Nkolo amemeki nzala ya makasi o mboka, mpe ntango nzala ezalaki makasi o mboka ya Kanana, Yisaka atelemaki mpo ya kokita o Ezipito na ntina ya nzala, lokola tata wa ye Abalayama asalaki.
+ 2 Mpe Yehova abimelaki Yisaka na butu wana mpe alobaki na ye ete: "Kokita na Ezipito te kasi telema mpe kende na Gerare, epai ya Abimeleke mokonzi ya Bafilistia, + mpe kotikala kuna tii nzala ekosila."
3 Mpe Yisaka atɛlɛmaki mpe akendaki na Gerare, ndenge Nkolo atindaki ye, mpe afandaki kuna mbula mobimba.
4 Mpe ntango Yisaka ayaki na Gerare, bato ya mboka bamonaki ete Rebeka mwasi na ye azalaki na lolenge ya kitoko, mpe bato ya Gerare batunaki Yisaka na ntina ya mwasi na ye, mpe alobaki ete: "Azali ndeko na ngai ya mwasi, mpo abangaki koloba ete azali mwasi na ye noki bato ya mboka baboma ye mpo na ye."
+ 5 Mpe bankumu ya Abimeleke bakendaki mpe bakumisaki mwasi yango epai ya mokonzi, kasi ayanolaki bango te, + mpe ayokaki maloba na bango te.
6 Kasi ayokaki bango koloba ete Yisaka alobaki ete azali ndeko na ye ya mwasi, yango wana mokonzi abombaki likambo yango na kati na ye.
+ 7 Mpe ntango Yisaka atikalaki sanza misato na mokili, Abimeleke atalaki na lininisa, mpe amonaki, mpe talá Yisaka azalaki kosakana na Rebeka mwasi na ye, mpo Yisaka afandaki na ndako ya libándá oyo ezalaki ya mokonzi, boye ndako ya Yisaka ezalaki na ngámbo ya ndako ya mokonzi.
8 Mpe mokonzi alobi na Yisaka ete: "Nini osali biso na kolobaka na mwasi na yo ete: "Azali ndeko na ngai ya mwasi?" boniboni pete moko wa bato minene ba bato alalaki elongo na ye, mpe olingaki ntango wana komema mbeba likolo lya biso.
9 Mpe Yisaka alobaki na Abimeleke ete: "Lokola nabangaki noki nakufa mpo na mwasi na ngai, yango wana nalobaki ete: "Azali ndeko na ngai ya mwasi."
10 Na ntango wana, Abimeleke apesaki mitindo na bakonzi na ye nyonso mpe bato minene, mpe bakamataki Yisaka ná mwasi na ye Rebeka mpe bamemaki bango liboso ya mokonzi.
+ 11 Mpe mokonzi apesaki mitindo ete bálatisa bango bilamba ya bakonzi, mpe básala bango na mpunda na balabala ya engumba, mpe básakola liboso na bango na mokili mobimba, balobi ete: "Oyo azali mobali mpe oyo azali mwasi na ye; moto nyonso oyo akosimba mobali oyo to mwasi na ye akokufa mpenza. Mpe Yisaka azongaki elongo na mwasi na ye na ndako ya mokonzi, mpe Nkolo azalaki elongo na Yisaka mpe akobaki kokóma monene mpe azalaki na eloko te.
12 Mpe Nkolo atindaki Yisaka azwa ngɔlu na miso ya Abimeleke, mpe na miso ya bato nyonso oyo bazalaki koyangela na ye, mpe Abimeleke asalaki malamu elongo na Yisaka, mpo Abimeleke amikundolaki ndai mpe kondimana oyo ezalaki kati na tata na ye mpe Abalayama.
13 Mpe Abimeleke alobaki na Yisaka: "Talá mabele mobimba ezali liboso na yo; kofanda esika nyonso oyo ekoki komonana malamu na miso na yo kino okozonga na mboka ya yo; mpe Abimeleke apesaki Yisaka bilanga mpe bilanga ya vinyo mpe eteni eleki malamu ya mboka ya Gerare, mpo na kolona mpe kobuka mpe kolia mbuma ya mabele kina mikolo ya nzala esengelaki koleka.
14 Mpe Yisaka alonaki o mboka eye, mpe azwaki mbala nkama moko o mobu moko, mpe Nkolo apambolaki ye.
15 Mpe moto yango akómaki monene, mpe azalaki na bitonga ya bitonga mpe bitonga ya bangɔmbɛ mpe ebombelo enene ya basali.
16 Mpe esilisaki mikolo mya nzala Nkolo abimelaki Yisaka mpe alobaki epai ya ye, Telema, kende uta na esika eye mpe zonga o mboka ya yo, o mboka ya Kanana; mpe Yisaka atɛlɛmaki mpe azongaki o Hebrone eye ezali o mboka ya Kanana, ye mpe bato banso ba ye lokola Nkolo atindaki ye.
+ 17 Mpe nsima na yango Selaka mwana mobali na Arpakshade akufaki na mbula wana, oyo ezali mbula ya zomi na mwambe ya bomoi ya Yakobo mpe Esau; mpe mikolo nyonso oyo Selaka azalaki na bomoi ezalaki mbula nkama minei na ntuku misato na misato mpe akufaki.
18 Na ntango wana Yisaka atindaki Yakobo mwana na ye ya leki na ndako ya Seme ná Ebere, mpe ayekolaki malako ya Nkolo, mpe Yakobo atikalaki na ndako ya Seme ná Ebere mbula ntuku misato na mibale, mpe Esau ndeko na ye akendaki te, mpo alingaki kokende te, mpe atikalaki na ndako ya tata na ye na mokili ya Kanana.
19 Mpe Esau azalaki ntango nyonso koluka banyama na bilanga mpo na kozongisa biloko oyo akokaki kozwa na ndako, mpe Esau azalaki kosala bongo mikolo nyonso.
20 Mpe Esau azalaki moto ya mayele mpe ya bokosi, oyo azalaki koluka mitema ya bato mpe kozipa bango, mpe Esau azalaki moto ya mpiko na elanga, mpe na boumeli ya ntango akendaki lokola momesano mpo na kobundisa banyama; mpe ayaki o elanga ya Seire, yango nde Edome.
21 Mpe atikalaki o mboka ya Seire kobundisa banyama na elanga mbula moko na sanza minei.
+ 22 Mpe Esau amonaki na mokili ya Seire mwana mwasi ya moto moko ya Kanana, + mpe nkombo na ye Yehudite, mwana ya Beeri, mwana ya Efere, oyo autaki na mabota ya Hete mwana ya Kanana.
23 Mpe Esau azwaki ye mwasi, mpe ayaki epai na ye; Esau azalaki na mibu ntuku minei ntango akangaki ye, mpe amemaki ye na Hebrone, mokili ya ndako ya tata na ye, mpe afandaki kuna.
24 Mpe esalemaki ete o mikolo miye, o mobu mo nkama na zomi mwa bomoi bwa Yisaka, elingi koloba o mobu mwa ntuku mitano mwa bomoi bwa Yakobo, o mobu mona Seme mwana mobali wa Noa akufaki; Seme azalaki na mbula nkama motoba ntango akufaki.
25 Mpe ntango Seme akufaki Yakobo azongaki epai ya tata na ye na Hebrone oyo ezali na mokili ya Kanana.
26 Mpe o mobu mwa ntuku mitano na motoba mwa bomoi bwa Yakobo, bato bayaki uta na Harane, mpe Rebeka ayebisamaki na ntina ya ndeko wa ye Labana mwana wa Betuele.
27 Mpo mwasi wa Labana azalaki kobota o mikolo wana, mpe abotaki bana te, mpe lisusu basali ba ye banso babotaki ye moko te.
28 Mpe Nkolo nsima akanisaki Adina mwasi wa Labana, mpe azwaki zemi mpe abotaki bana basi ya mapasa, mpe Labana abengaki bankombo ya bana na ye ya basi, nkombo ya nkulutu Lea, mpe nkombo ya Rashele ya leki.

29 Mpe bato wana bayaki mpe bayebisaki Rebeka makambo maye, mpe Rebeka asepelaki mingi ete Nkolo akendaki kotala ndeko mobali wa ye mpe ete abotaki bana.

MOKAPO YA 29

1 Mpe Yisaka mwana ya Abrahama akómaki mobange mpe akómaki mobange, mpe miso na ye ekómaki kilo na boumeli ya mbula; bazalaki molili mpe bazalaki komona te.
+ 2 Na ntango wana Yisaka abengaki mwana na ye Esau mpe alobaki ete: “Nabondeli yo bibundeli na yo, mbeli na yo mpe likonga na yo, telema mpe kende na elanga mpe komela ngai mwa nyama ya nyama, mpe salelá ngai mosuni ya elɛngi mpe amemela ngai yango, + mpo nalya yango + mpo napambola yo liboso ya liwa na ngai, + ndenge nakómi sikoyo mobange mpe na motó mpɛmbɛ.”
3 Mpe Esau asalaki bongo; mpe azwaki ebundeli ya ye mpe akendeki libanda o elanga mpo ya koluka nyama ya nyama, lokola momesano, mpo ya komema epai ya tata wa ye lokola atindaki ye, ete akoka kopambola ye.
4 Mpe Rebeka ayokaki maloba manso maye Yisaka alobaki na Esau, mpe akendeki mbangu mpe abengaki mwana na ye Yakobo, kolobaka ete: Tata na yo alobaki boye na ndeko na yo Esau, mpe boye nayokaki, sikawa yango wana salá mbangu mpe sala oyo nakoyebisa yo.
+ 5 Tɛlɛmá mpe kende, nabondeli yo, epai ya etonga mpe bómemela ngai bana-ntaba mibale ya malamu, mpe nakozwa mosuni ya elɛngi mpo na tata na yo, mpe okomema mosuni ya elɛngi oyo akoki kolya liboso ete ndeko na yo akoya uta na kolandalanda, mpo ete tata na yo apambola yo.
+ 6 Mpe Yakobo asalaki mbangu mpe asalaki ndenge mama na ye apesaki ye mitindo, mpe asalaki bilei ya elɛngi mpe amemaki yango liboso ya tata na ye liboso Esau auta na kolandalanda na ye.
7 Mpe Yisaka alobaki na Yakobo ete: “Ozali nani, mwana na ngai?” Mpe alobaki ete: “Nazali mwana na yo ya liboso Esau, nasali ndenge opesaki ngai mitindo, sikoyo nabondeli yo, telema, mpe lia mbuma na ngai ya kobundisa banyama, mpo molimo na yo epambola ngai ndenge olobaki na ngai.”
8 Mpe Yisaka atɛlɛmaki mpe alyaki mpe amelaki, mpe motema na ye ebɔndisamaki, mpe apambolaki Yakobo mpe Yakobo akendaki mosika na tata wa ye; mpe noki lokola Yisaka apambolaki Yakobo mpe akendaki mosika uta na ye, tala Esau ayaki uta na bobomi bwa ye uta o elanga, mpe asalaki lisusu mosuni ya elengi mpe amemeki yango epai ya tata wa ye mpo ya kolia yango mpe mpo ya kopambola ye.
+ 9 Yisaka alobi na Esau: “Mpe nani azalaki moto oyo akangaki nyama ya nyama mpe amemeli ngai yango liboso ya koya mpe napambolaki ye?” Mpe Esau ayebaki ete ndeko na ye Yakobo asalaki boye, mpe nkanda ya Esau epelisaki ndeko na ye Yakobo ete asalaki ye boye.
10 Mpe Esau alobi: "Ebongi te kobengama Yakobo?" mpo asili kozwa esika na ngai mbala mibale, alongolaki lotomo na ngai ya liboso mpe sikawa alongoli lipamboli na ngai; mpe Esau alelaki mingi; mpe ntango Yisaka ayokaki mongongo ya mwana na ye Esau kolela, Yisaka alobaki na Esau: “Mwana na ngai, nakoki kosala nini, ndeko na yo ayaki na mayele mabe mpe alongolaki lipamboli na yo; mpe Esau ayinaki ndeko wa ye Yakobo na ntina ya lipamboli liye tata wa ye apesaki ye, mpe nkanda na ye elamusaki ye mingi.
11 Mpe Yakobo abangaki mingi ndeko na ye Esau, mpe atɛlɛmaki mpe akimaki na ndako ya Eber mwana ya Seme, mpe amibombaki kuna mpo na ndeko na ye, mpe Yakobo azalaki na mibu ntuku motoba na misato ntango abimaki uta na mokili ya Kanana uta na Hebrone, mpe Yakobo abombamaki na ndako ya Eber mibu zomi na minei mpo na ndeko na ye Esau, mpe akobaki kuna koyekola banzela ya Nkolo mpe mitindo na ye.
12 Mpe ntango Esau amonaki ete Yakobo akimaki mpe akimaki liboso na ye, mpe ete Yakobo azwaki lipamboli na mayele mabe, na nsima Esau ayokaki mawa mingi, mpe atungisamaki mpe na tata na ye mpe mama na ye; mpe atelemaki lisusu mpe akamataki mwasi wa ye mpe akendaki mosika uta na tata mpe mama wa ye o mboka ya Seire, mpe afandaki kuna; mpe Esau amonaki kuna mwasi moko uta o ntei ya bana basi ba Hete oyo nkombo na ye ezalaki Bosmate, mwana mwasi wa Elone Mohite, mpe azwaki ye lokola mwasi longola se mwasi na ye ya liboso, mpe Esau abengaki ye nkombo Ada, kolobaka ete lipamboli lilekaki uta na ye na ntango wana.
+ 13 Mpe Esau afandaki na mokili ya Seire sanza motoba kozanga komona tata na ye mpe mama na ye, mpe na nsima Esau azwaki basi na ye mpe atɛlɛmaki mpe azongaki na mokili ya Kanana, mpe Esau atyaki basi na ye mibale na ndako ya tata na ye na Hebrone.
+ 14 Mpe basi ya Esau batungisaki mpe basilikisaki Yisaka mpe Rebeka na misala na bango, mpo batambolaki te na banzela ya Nkolo, kasi bazalaki kosalela banzambe ya tata na bango ya nzete mpe ya mabanga lokola tata na bango ateyaki bango, mpe bazalaki bato mabe koleka tata na bango.
+ 15 Mpe bakendaki engebene na bamposa mabe ya mitema na bango, mpe bapesaki mbeka mpe batumbaki mpaka ya malasi epai ya Baali, mpe Yisaka mpe Rebeka balɛmbaki bango.
16 Mpe Rebeka alobaki ete: “Nalembi bomoi na ngai mpo na bana basi ya Hete; soko Yakobo azwi mwasi na bana basi ba Hete, lokola baye bazali na bana basi ba mboka, bomoi ezali bolamu nini mpo na ngai?
17 Mpe na mikolo wana Ada mwasi ya Esau azwaki zemi mpe abotaki ye mwana mobali, mpe Esau apesaki nkombo ya mwana oyo abotamaki na ye Elifaze, mpe Esau azalaki na mibu ntuku motoba na mitano ntango abotaki ye.
18 Mpe Yismaele mwana mobali wa Abalayama akufaki o mikolo miye, o mobu mwa tuku motoba na minei mwa bomoi bwa Yakobo, mpe mikolo minso miye Yisamaele azalaki na bomoi mizalaki mibu nkama moko na ntuku misato na nsambo mpe akufaki.
19 Mpe ntango Yisaka ayokaki ete Yisamaele akufi alelaki ye, mpe Yisaka amilelaki mpo na ye mikolo mingi.
20 Mpe o nsuka ya mibu zomi na minei ya bofandi bwa Yakobo o ndako ya Ebere, Yakobo azalaki na mposa ya komona tata mpe mama wa ye, mpe Yakobo ayaki o ndako ya tata mpe mama wa ye o Hebrone, mpe Esau abosanaki o mikolo wana maye Yakobo asalaki epai na ye na kozwaka lipamboli uta na ye o mikolo wana.

21 Mpe ntango Esau amonaki Yakobo koya epai ya tata mpe mama na ye, amikundolaki oyo Yakobo asalaki ye, mpe asilikelaki ye mingi mpe alukaki koboma ye.
+ 22 Mpe Yisaka mwana ya Abrahama akómaki mobange mpe akómaki mobange, + mpe Esau alobaki ete: "Ntango ya tata na ngai ekómi pene ete asengeli kokufa, mpe ntango akokufa nakoboma ndeko na ngai Yakobo."
23 Mpe yango eyebisamaki na Rebeka, mpe atindaki noki mpe atindaki mpe abengaki Yakobo mwana na ye, mpe alobaki na ye: "Tɛlɛmá, kende mpe kokima na Harane epai ya ndeko na ngai Labana, mpe kotikala kuna mwa ntango, kino nkanda ya ndeko na yo ekolongwa epai na yo mpe na nsima okozonga."
24 Mpe Yisaka abengaki Yakobo mpe alobaki epai na ye: "Kamata mwasi te na bana basi ya Kanana, mpo boye tata na biso Abalayama atindaki biso engebene na liloba ya Nkolo oyo atindaki ye, kolobaka ete: 'Nakopesa momboto na yo mokili oyo; soko bana ba yo babateli boyokani bwa ngai boye nasalaki elongo na yo, nde nakosala mpe epai ya bana ba yo eye nalobaki epai ya yo mpe nakotika bango te.
+ 25 Sikawa bongo mwana na ngai ya mobali yoka mongongo na ngai, na nyonso oyo nakopesa yo mitindo, mpe boboya kobala mwasi na kati ya bana basi ya Kanana; telema, kende na Harane na ndako ya Betuele tata ya mama na yo, mpe kende epai na yo mwasi na bana basi ya Labana ndeko ya mama na yo.
26 Yango wana keba ete obosana Nkolo Nzambe wa yo mpe banzela mya ye inso o mboka eye okei, mpe okozwa boyokani elongo na bato ba mboka mpe olanda mpamba mpe otika Nkolo Nzambe wa yo.
27 Kasi ntango okoya o mboka salela kuna Nkolo, kobaluka te na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi uta na nzela eye natindaki yo mpe eye oyekolaki.
28 Mpe tika Nzambe Mozwi-ya-Nguya-Nyonso apesa yo boboto o miso mya bato ba mabele, ete okoka kokamata kuna mwasi engebene na boponi bwa yo; moto oyo azali malamu mpe sembo na banzela ya Nkolo.
29 Mpe tika Nzambe apesa yo mpe nkona ya yo lipamboli lya tata wa yo Abalayama, mpe asala yo kobota mpe kokola yo, mpe okoki kokoma ebele ya bato o mboka wapi okei, mpe tika Nzambe asala yo ozonga o mboka eye, mboka ya bofandi bwa tata wa yo, elongo na bana mpe na bomengo bonene, na esengo mpe na esengo.
30 Mpe Yisaka asilaki kopesa mitindo na Yakobo mpe kopambola ye, mpe apesaki ye makabo mingi, elongo na palata mpe wolo, mpe atindaki ye mosika; mpe Yakobo ayokaki tata mpe mama wa ye; apesaki bango beze mpe atɛlɛmaki mpe akendaki na Padane-Alama; mpe Yakobo azalaki na mibu ntuku nsambo na nsambo ntango abimaki uta na mokili ya Kanana uta na Beere-sheba.
+ 31 Mpe ntango Yakobo akendaki mpo na kokende na Harane, Esau abengaki mwana na ye Elifaze, mpe alobaki na ye na kobombana: "Sikoyo, salá mbangu, kamata mopanga na yo na lobɔkɔ na yo mpe landa Yakobo mpe leka liboso na ye na nzela, mpe zongɛla ye, mpe koboma ye na mopanga na yo na moko ya bangomba, mpe kamata biloko na ye nyonso mpe zonga."
+ 32 Mpe Elifaze mwana ya Esau azalaki moto ya molende mpe ya mayele na likonga lokola tata na ye ateyaki ye, mpe azalaki mobomi-nyama oyo ayebani mingi na elanga mpe moto ya mpiko.
33 Mpe Elifaza asalaki lokola tata wa ye atindaki ye, mpe Elifaze azalaki na mibu zomi na misato na ntango wana, mpe Elifaze atɛlɛmaki mpe akendaki mpe azwaki bandeko zomi ya mama na ye elongo na ye mpe alandaki Yakobo.
34 Mpe alandaki Yakobo penepene, mpe alandaki mpo na ye na ndelo ya mokili ya Kanana, oyo etalani na engumba ya Shekeme.
35 Mpe Yakobo amonaki Elifaze ná bato ba ye bazali kolanda ye, mpe Yakobo atɛlɛmaki kaka na esika oyo azalaki kokende, mpo na koyeba nini yango ezalaki, mpo ayebaki likambo yango te; mpe Elifaze abendaki mopanga mwa ye mpe akobaki kokende liboso, ye mpe bato ba ye, epai ya Yakobo; mpe Yakobo alobaki na bango ete: "Ezali likambo nini na bino ete boyei awa, mpe elingi koloba nini bozali kolanda na mipanga na bino."
36 Mpe Elifaze apusanaki penepene na Yakobo mpe ye ayanolaki mpe alobaki na ye: Tata na ngai apesaki ngai mitindo boye, mpe sikawa na yango nakopengwa te na mitindo miye tata na ngai apesaki ngai; mpe ntango Yakobo amonaki ete Esau alobaki na Elifaze mpo na kosalela makasi, Yakobo apusanaki penepene mpe abondelaki Elifaze ná bato na ye, mpe alobaki na ye ete:
37 Tala manso maye nazali na yango mpe maye tata mpe mama wa ngai bapesaki epai ya ngai, baye bakamataka epai ya yo mpe bakeyi uta na ngai, mpe babomaka ngai te, mpe tika ete likambo liye litalelama epai ya yo bosembo.
38 Mpe Nkolo atindaki Yakobo azwa ngɔlu na miso ya Elifaze mwana ya Esau, mpe bato na ye, mpe bayokaki mongongo ya Yakobo, mpe babomaki ye te, mpe Elifaze mpe bato na ye bakamataki biloko nyonso ya Yakobo elongo na palata mpe wolo oyo amemaki elongo na ye uta na Beere-sheba; batikaki ye eloko te.
+ 39 Mpe Elifaze ná bato na ye balongwaki epai na ye mpe bazongaki epai ya Esau na Beere-sheba, mpe bayebisaki ye makambo nyonso oyo ekómelaki Yakobo, mpe bapesaki ye biloko nyonso oyo bazwaki epai ya Yakobo.
+ 40 Mpe Esau asilikelaki mwana na ye Elifaze mpe bato na ye oyo bazalaki elongo na ye, mpo babomaki Yakobo te.
41 Bongo bazongiselaki Esau: "Lokola Yakobo abondelaki biso na likambo oyo ete tóboma ye te, mawa na biso esepelaki na ye. mpe Esau akamataki palata mpe wolo nyonso oyo Elifaze azwaki epai ya Yakobo mpe atyaki yango na ndako na ye.
+ 42 Na ntango wana, ntango Esau amonaki ete Yisaka apambolaki Yakobo mpe apesaki ye mitindo ete: "Okozwa mwasi te na kati ya bana basi ya Kanana, + mpe bana basi ya Kanana bazalaki mabe na miso ya Yisaka ná Rebeka."
43 Na nsima, akendaki na ndako ya yaya na ye ya mobali ya Yismaele, mpe longola basi na ye ya mikóló, azwaki Makalate mwana mwasi ya Yismaele, ndeko mwasi ya Nebayote mpo na kozala mwasi.

MOKAPO YA 30

1 Mpe Yakobo abimaki kokoba nzela ya ye o Harane, mpe ayaki o ngomba Molia, mpe afandaki kuna butu mobimba penepene na engumba ya Luzi; mpe Nkolo abimelaki Yakobo na butu wana, mpe alobaki epai ya ye: "Nazali Nkolo Nzambe wa Abalayama mpe Nzambe wa Yisaka tata wa yo; mboka eye olali likolo na yango nakopesa yo mpe nkona na yo.

2 Mpe tala nazali elongo na yo mpe nakobatela yo bisika binso okokende, mpe nakobakisa nkona ya yo lokola minzoto ya Lola, mpe nakosala ete bayini ba yo banso bakweya liboso lya yo; mpe ntango bakosala etumba elongo na yo bakolonga te likolo lya yo, mpe nakomeme yo lisusu o mboka eye na esengo, elongo na bana, mpe na bomengo bonene.
3 Mpe Yakobo alamuki uta na pongi ya ye mpe asepelaki mingi na emonaneli eye amonoki; mpe apesaki esika yango nkombo Betele.
4 Mpe Yakobo atɛlɛmaki longwa na esika wana na esengo mpenza, mpe ntango atambolaki makolo na ye eyokaki pole epai na ye mpo na esengo, mpe alongwaki kuna na mboka ya bana ya Est, mpe azongaki na Harane mpe atyaki pembeni ya libulu ya mobateli ya mpate.
5 Mpe akutaki kuna bato mosusu; balongwe na Harane mpo na koleisa bitonga na bango, mpe Yakobo atunaki bango, mpe balobaki ete: "Tozali bato ya Harane."
6 Mpe alobaki na bango ete: "Boyebi Labana, mwana ya Nahore?" mpe balobaki ete: "Toyebi ye, mpe tala mwana na ye Laele azali koya mpo na koleisa etonga ya tata na ye."
7 Ntango azalaki naino kosolola na bango, Rashele mwana ya Labana ayaki koleisa bampate ya tata na ye, mpo azalaki mobateli ya mpate.
8 Mpe ntango Yakobo amonaki Rashele, mwana mwasi ya Labana, ndeko ya mama na ye, akimaki mbangu mpe apesaki ye beze, mpe atombolaki mongongo mpe alelaki.
9 Mpe Yakobo ayebisaki Rashele ete azali mwana ya Rebeka, ndeko mwasi ya tata na ye, mpe Rashele akimaki mbangu mpe ayebisaki tata na ye, mpe Yakobo akobaki kolela mpo azalaki na eloko moko te elongo na ye mpo na komema na ndako ya Labana.
10 Mpe ntango Labana ayokaki ete Yakobo mwana ya ndeko na ye ya mwasi ayei, akimaki mbangu mpe apesaki ye beze mpe ayambaki ye mpe amemaki ye na ndako mpe apesaki ye limpa, mpe alyaki.
+ 11 Mpe Yakobo ayebisaki Labana makambo oyo ndeko na ye Esau asalelaki ye, mpe oyo mwana na ye Elifaze asalelaki ye na nzela.
12 Mpe Yakobo afandaki na ndako ya Labana sanza moko, mpe Yakobo alyaki mpe amɛlaki na ndako ya Labana, mpe na nsima Labana alobaki na Yakobo ete: "Yebisa ngai lifuti na yo ekozala nini, mpo ndenge nini okoki kosalela ngai mpamba?"
13 Mpe Labana azalaki na bana mibali te, bobele bana basi, mpe basi na ye basusu mpe basali na ye ya basi bazalaki naino kobota na mikolo wana; mpe eye ezali bankombo ya bana basi ba Labana oyo mwasi wa ye Adina abotaki epai ya ye; nkombo ya nkulutu yango ezalaki Lea mpe nkombo ya leki ezalaki Rahel; mpe Lea azalaki na miso ya boboto, kasi Rashele azalaki kitoko mpe na boboto, mpe Yakobo azalaki kolinga ye.
14 Mpe Yakobo alobaki na Labana ete: "Nakosalela yo mbula nsambo mpo na Rashele mwana na yo ya mwasi ya leki; mpe Labana andimaki yango mpe Yakobo asalelaki Labana mibu nsambo mpo na mwana na ye ya mwasi Rashele.
15 Mpe o mobu mwa mibale mwa bofandi bwa Yakobo o Harane, elingi koloba na mobu mwa ntuku nsambo na libwa mwa bomoi bwa Yakobo, o mobu mona Eber mwana wa Seme akufaki, azalaki na mibu nkama minei na ntuku motoba na minei na liwa lya ye.
16 Mpe eyokaki Yakobo ete Ebere akufi ayokaki mawa mingi, mpe amilelaki mpe alelaki mpo ya ye mikolo mingi.
17 Mpe na mbula ya misato ya bofandi ya Yakobo na Harane, Bosmate, mwana mwasi ya Yismaele, mwasi ya Esau, abotaki mwana mobali, mpe Esau apesaki ye nkombo Reuel.
18 Mpe o mobu mwa minei mwa bovandi bwa Yakobo o ndako ya Labana, Nkolo akendaki kotala Labana mpe amikundolaki ye na ntina ya Yakobo, mpe bana babali babotamaki epai ya ye, mpe mwana wa ye ya yambo azalaki Beore, mwana wa ye ya mibale azalaki Alibe, mpe ya misato ezalaki Korasi.
19 Mpe Nkolo apesaki Labana bomengo mpe lokumu, bana babali mpe bana basi, mpe moto akobakisama mingi mpo ya Yakobo.
20 Mpe Yakobo o mikolo myango asalelaki Labana na lolenge inso ya mosala, o ndako mpe o elanga, mpe lipamboli lya Nkolo lizalaki o maye manso mazalaki ma Labana o ndako mpe o elanga.
21 Mpe na mbula ya mitano, Yehudite, mwana mwasi ya Beeri, mwasi ya Esau, akufaki na mokili ya Kanana, mpe abotaki bana mibali te kaka bana basi.
22 Mpe oyo ezali bankombo ya bana na ye ya basi oyo abotaki epai ya Esau, nkombo ya nkulutu ezalaki Marzite, mpe nkombo ya leki Puite.
23 Mpe ntango Yehudite akufaki, Esau atɛlɛmaki mpe akendaki na Seire mpo na kobundisa banyama na elanga, lokola momeseno, mpe Esau afandaki na mokili ya Seire ntango molai.
+ 24 Mpe na mbula ya motoba Esau azwaki mwasi, longola basi na ye mosusu, Alibama, mwana mwasi ya Zebeone Mohivi, mpe Esau amemaki ye na mokili ya Kanana.
25 Mpe Alibama azwaki zemi mpe aboteli Esau bana misato ya mibali: Yeush, Yaalane mpe Kora.
+ 26 Mpe na mikolo wana, na mokili ya Kanana, koswana ezalaki kati na babateli ya mpate ya Esau mpe babateli ya mpate ya bafandi ya mboka ya Kanana, mpo ete bibwele mpe biloko ya Esau ezalaki mingi mpenza mpo na ye kotikala na mokili ya Kanana, na ndako ya tata na ye, mpe mokili ya Kanana ekokaki te koyika mpiko na ntina ya bibwele na ye.
+ 27 Mpe ntango Esau amonaki ete koswana na ye ekómaki mingi na bafandi ya mokili ya Kanana, atɛlɛmaki mpe akamataki basi na ye mpe bana na ye ya mibali mpe bana na ye ya basi, mpe biloko nyonso ya ye, mpe bangɔmbɛ oyo azalaki na yango, mpe biloko na ye nyonso oyo azwaki na mokili ya Kanana, mpe akendaki mosika na bafandi ya mokili yango na mokili ya Seire, mpe Esau mpe bato nyonso oyo bazalaki na yango ye afandaki na mokili ya Seire.
28 Kasi ntango na ntango Esau azalaki kokende kotala tata na ye mpe mama na ye na mokili ya Kanana, mpe Esau azalaki kobalana na Bahori, mpe azalaki kopesa bana na ye ya basi epai ya bana ya Seire, Mohore.
+ 29 Mpe apesaki mwana na ye ya mwasi ya liboso Marzite epai ya Ana, mwana ya Zebeone, ndeko ya mwasi na ye, mpe Puite apesaki Azare, mwana ya Bilhane Mohori;

mpe Esau afandaki o ngomba, ye mpe bana ba ye, mpe babotamaki mpe bakómaki mingi.

MOKAPO YA 31

1 Mpe o mobu mwa nsambo, mosala mwa Yakobo oyo asalelaki Labana esilaki, mpe Yakobo alobaki epai ya Labana: Pesá ngai mwasi na ngai, mpo mikolo ya mosala na ngai ekokisami; mpe Labana asalaki boye, mpe Labana mpe Yakobo basangisaki bato banso ba esika wana mpe basalaki elambo.
+ 2 Mpe na mpokwa Labana ayaki na ndako, mpe na nsima Yakobo ayaki kuna elongo na bato ya fɛti, mpe Labana abomaki miinda nyonso oyo ezalaki kuna na ndako.
3 Yakobo alobi ombe Labana: "Mpo na nini ozali kosala biso likambo boye?" mpe Labana ayanolaki ete: “Momeseno na biso ya kosala na mboka oyo.”
4 Mpe nsima Labana akamataki mwana na ye ya mwasi Lea, mpe amemaki ye epai ya Yakobo, mpe ayaki epai na ye mpe Yakobo ayebaki te ete azalaki Lea.
+ 5 Mpe Labana apesaki Lea mwana na ye ya mwasi Zilipa, mpo azala mosali ya mwasi.
+ 6 Mpe bato nyonso oyo bazalaki na fɛti bayebaki makambo oyo Labana asalaki na Yakobo, kasi bayebisaki Yakobo likambo yango te.
+ 7 Mpe bato nyonso ya kartye bayaki na butu wana na ndako ya Yakobo, mpe balyaki mpe bamɛlaki mpe basepelaki, mpe babɛtaki liboso ya Lea na makɛlɛlɛ, mpe na mabina, mpe bayanolaki liboso ya Yakobo, + Helea, + Helea.
8 Mpe Yakobo ayokaki maloba ma bango kasi asosolaki ndimbola ya bango te, kasi akanisaki boye ekoki kozala momesano mwa bango o mboka eye.
+ 9 Mpe bato ya kartye balobaki maloba oyo liboso ya Yakobo na butu, mpe miinda nyonso oyo ezalaki na ndako Labana ezimaki na butu wana.
10 Mpe na ntongo, ntango moi ebimaki, Yakobo abalukaki epai ya mwasi na ye mpe amonaki, mpe talá ezalaki Lea oyo alalaki na ntolo na ye, mpe Yakobo alobaki: “Talá sikawa nayebi oyo bato ya kartye balobaki lobi na butu, Heleah, balobaki, mpe nayebaki yango te.”
11 Bongo Yakobo abengaki Labana pe alobi na ye: "Nini oyo osaleli ngai?" Ya solo, nasalelaki yo mpo na Rashele, mpe mpo na nini okosaki ngai mpe opesaki ngai Lea?
12 Mpe Labana ayanolaki Yakobo, alobi: "Esalemi bongo te na esika na biso kopesa mwana ya leki liboso ya nkulutu sikoyo, soko olingi kozwa ndeko na ye ya mwasi ndenge moko, mema ye epai na yo mpo na mosala oyo okosalela ngai mbula nsambo mosusu."
13 Mpe Yakobo asalaki bongo, mpe azwaki mpe Rashele mpo na mwasi, mpe asalelaki Labana mibu nsambo lisusu, mpe Yakobo ayaki mpe epai ya Rashele, mpe alingaki Laele koleka Lea, mpe Labana apesaki ye mosali na ye ya mwasi Bila mpo na mosali ya mwasi.
14 Mpe emonoki Nkolo ete Lea ayinamaki, Nkolo afungolaki libumu lya ye, mpe azwaki zemi mpe abotaki Yakobo bana babali minei o mikolo miye.
15 Mpe oyo ezali bankombo na bango: Rubene Simeone, Levi, mpe Yuda, mpe na nsima atikaki kobota.
+ 16 Mpe na ntango wana Rashele azalaki kobota, + mpe azalaki na bana te, + mpe Rashele ayokaki likunya na ndeko na ye ya mwasi Lea, + mpe ntango Rashele amonaki ete abotaki bana te epai ya Yakobo, akamataki Bilha, mosali na ye ya mwasi, mpe abotaki Yakobo bana mibali mibale, Dani mpe Naftali.
17 Mpe ntango Lea amonaki ete atikaki kobota, azwaki mpe mosali na ye ya loboko Zilpa, mpe apesaki ye na Yakobo mpo na mwasi, mpe Yakobo ayaki mpe na Zilpa, mpe abotaki lisusu Yakobo bana mibali mibale, Gade mpe Ashere.
18 Mpe Lea azwaki zemi lisusu mpe abotaki Yakobo na mikolo wana bana mibali mibale mpe mwana mwasi moko, mpe oyo ezali bankombo na bango: Yisakare, Zebulone, mpe ndeko na bango ya mwasi Dina.
19 Mpe Lahele azalaki naino kobota na mikolo wana, mpe Rashele abondelaki Nkolo na ntango wana, mpe alobaki ete: “Ee Nkolo Nzambe kanisá ngai mpe kotala ngai, nabondeli yo, mpo sikoyo mobali na ngai akobwaka ngai, mpo naboteli ye bana te.”
20 Sikawa O Nkolo Nzambe, yoka libondeli lya ngai liboso lya yo, mpe tala botungisi bwa ngai, mpe pesa ngai bana lokola moko wa basali-basi, ete nakoka lisusu te komema bofingi bwa ngai.
21 Mpe Nzambe ayokaki ye mpe afungoli libumu na ye, mpe Rashele azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali, mpe alobaki ete: “Nkolo alongoli nsɔni na ngai, mpe abengaki ye nkombo Yosefe, mpe alobaki ete: “Nkolo abakisa ngai mwana mobali mosusu; mpe Yakobo azalaki na mibu ntuku libwa na moko ntango abotaki ye.
+ 22 Na ntango wana, Rebeka, mama ya Yakobo, atindaki Debora mwana mwasi ya Uze, mpe basaleli mibale ya Yisaka epai ya Yakobo.
+ 23 Mpe bayaki epai ya Yakobo na Harane mpe balobaki na ye ete: “Rebeka atindi biso epai na yo ete ozonga na ndako ya tata na yo na mokili ya Kanana; mpe Yakobo ayokaki bango na eye mama wa ye alobaki.
24 O ntango wana, mibu nsambo mosusu miye Yakobo asalelaki Labana mpo ya Rashele esilaki, mpe ezalaki na nsuka ya mibu zomi na minei ete afandaki o Harana ete Yakobo alobaki epai ya Labana, pesa ngai basi ba ngai mpe tinda ngai mosika, ete nakoka kokende o mboka ya ngai, mpo tala mama wa ngai atindaki epai ya ngai uta na mboka na Kanana ete nakozonga o ndako ya tata wa ngai.
25 Mpe Labana alobaki na ye: “Nabondeli yo bongo te; soko nazwi ngolu na miso na yo kotika ngai te; pesa ngai lifuti na yo mpe nakopesa yango, mpe tikala elongo na ngai.
+ 26 Mpe Yakobo alobaki na ye ete: “Okopesa ngai lifuti, + lelo nakoleka na kati ya etonga na yo mobimba mpe nakolongola epai na bango mwana-mpate nyonso ya motane mpe ya motane mpe oyo ezali motane na kati ya bampate mpe na kati ya bantaba, mpe soki olingi kosala ngai likambo oyo nakozonga mpe nakoleisa etonga na yo mpe nakobatela bango lokola na ebandeli.”
+ 27 Mpe Labana asalaki bongo, mpe Labana alongolaki na etonga na ye nyonso oyo Yakobo alobaki mpe apesaki ye yango.
+ 28 Mpe Yakobo atyaki biloko nyonso oyo alongolaki na etonga ya Labana na mabɔkɔ ya bana na ye ya mibali, mpe Yakobo azalaki koleisa etonga ya Labana oyo etikalaki.
29 Mpe emonoki basali ba Yisaka baye atindaki epai ya Yakobo bamonoki ete Yakobo akozonga te elongo na bango o mboka ya Kanana epai ya tata wa ye, na nsima

bakendaki mosika na ye, mpe bazongaki ndako o mboka ya Kanana.
30 Mpe Debora atikalaki elongo na Yakobo na Harane, mpe azongaki te elongo na basali ya Yisaka na mokili ya Kanana, mpe Debora afandaki elongo na basi mpe bana ba Yakobo na Harane.
+ 31 Mpe Yakobo asalelaki Labana mibu motoba lisusu, mpe ntango bampate ebotaki, Yakobo alongolaki epai na bango baoyo bazalaki na matata mpe bampota, lokola akanaki na Labana, mpe Yakobo asalaki bongo na Labana na boumeli ya mibu motoba, mpe mobali yango akómaki mingi mpe azalaki na bangɔmbɛ mpe basali ya basi mpe basali ya mibali, bakamela, mpe mpunda.
32 Mpe Yakobo azalaki na bitonga nkama mibale ya bangɔmbɛ, mpe bibwele na ye ezalaki ya bonene mpe ya lolenge kitoko mpe ezalaki kobota mbuma mingi, mpe mabota manso ma bana ba bato bazalaki na mposa ya kozwa mwa ndambo ya bangɔmbɛ ya Yakobo, mpo bazalaki na bomengo mpenza.
+ 33 Mpe mingi kati na bana mibali ya bato bayaki mpo na kozwa mwa ndambo ya etonga ya Yakobo, mpe Yakobo apesaki bango mpate moko mpo na mosaleli mobali to mosali ya mwasi to mpo na mpunda to kamela, to nyonso oyo Yakobo alingaki epai na bango bapesaki ye.
34 Mpe Yakobo azwaki bomengo mpe lokumu mpe bozwi na nzela ya boyokani boye elongo na bana ba bato, mpe bana ba Labana bayokelaki ye zuwa mpo ya lokumu eye.
+ 35 Mpe na boumeli ya ntango ayokaki maloba ya bana ya Labana, kolobaka ete: "Yakobo alongoli nyonso oyo ezalaki ya tata na biso, mpe na oyo ezalaki ya tata na biso azwi nkembo oyo nyonso."
36 Mpe Yakobo amonoki elongi ya Labana mpe ya bana ba ye, mpe tala ezalaki te epai ya ye o mikolo iye lokola ezalaki liboso.
37 Mpe Nkolo abimelaki Yakobo na bosilisi bwa mibu motoba, mpe alobaki epai ya ye: Tɛlɛmá, kende libanda ya mboka eye, mpe zonga o mboka ya mboka ya mbotama na yo mpe nakozala elongo na yo.
38 Mpe Yakobo atɛlɛmaki o ntango wana mpe amataki bana na ye mpe basi na ye mpe biloko nyonso ya ye likoló ya bakamela, mpe abimaki mpo na kokende na mokili ya Kanana epai ya tata na ye Yisaka.
39 Mpe Labana ayebaki te ete Yakobo alongwaki epai na ye, mpo Labana azalaki mokolo wana kokatakata mpate.
+ 40 Mpe Rashele ayibi bikeko ya tata na ye, mpe azwaki yango mpe abombaki yango likoló ya kamela oyo afandaki likoló na yango, mpe akendeki liboso.
41 Mpe eye ezali lolenge ya bilili; na kokamataka moto oyo azali mwana ya liboso mpe koboma ye mpe kolongola nsuki na motó na ye, mpe kokamata mungwa mpe kotya mungwa na motó mpe kopakola yango na mafuta, na nsima kozwa mwa etanda ya kwivre to etanda ya wolo mpe kokoma nkombo likoló na yango, mpe kotya etanda yango na nse ya lolemo na ye, mpe kokanga motó na etanda na nse ya lolemo mpe kotya yango na ndako, mpe kongɛngisa miinda liboso na yango mpe kofukama liboso na yango.
42 Mpe o ntango ekofukama epai ya yango, elobaka epai ya bango na makambo manso maye basengi yango, na nzela ya nguya ya nkombo eye ekomami o kati na yango.
43 Mpe basusu basali yango na bilili ya bato, ya wolo mpe ya palata, mpe bakendaka epai na bango na ntango eyebani na bango, mpe bililingi yango ezwi bopusi ya minzoto, mpe eyebisaka bango makambo ya mikolo ekoya, mpe na lolenge oyo ezalaki bikeko biye Laele ayibaki epai ya tata wa ye.
+ 44 Mpe Rashele ayibi bikeko wana oyo ezalaki ya tata na ye, + mpo Labana ayeba te na nzela na yango epai Yakobo akendaki.
45 Mpe Labana ayaki na ndako mpe atunaki na ntina ya Yakobo mpe ndako ya ye, mpe asengelaki te kozwama, mpe Labana alukaki bikeko bya ye mpo ya koyeba wapi Yakobo akendaki, mpe akokaki te kokuta yango, mpe akendaki epai ya bikeko mosusu, mpe atunaki bango mpe bayebisaki ye ete Yakobo akimaki uta na ye kino na ndako ya tata wa ye, o mboka ya Kanana.
46 Mpe Labana atelemaki mpe akangaki bandeko ba ye mpe basali ba ye banso, mpe abimaki mpe alandaki Yakobo, mpe azwaki ye na ngomba ya Gileadi.
+ 47 Mpe Labana alobaki na Yakobo ete: "Nini osali ngai mpo na kokima mpe kokosa ngai, mpe kokamba bana na ngai ya basi mpe bana na bango lokola bakangami oyo bakangami na mopanga?"
48 Mpe otikaki te ngai napesa bango beze mpe natinda bango mosika na esengo, mpe oyibaki banzambe ba ngai mpe okendeki mosika.
+ 49 Mpe Yakobo ayanolaki Labana ete: "Mpo nazalaki kobanga noki okozwa bana na yo ya basi na makasi epai na ngai; mpe sikawa elongo na ye oyo okokuta banzambe ba yo akokufa.
50 Mpe Labana alukaki bikeko mpe atalaki na bahema mpe biloko binso bya Yakobo, kasi azwaki yango te.
51 Mpe Labana alobaki na Yakobo: "Tokosala boyokani elongo mpe ekozala litatoli kati na ngai mpe yo; soko okotungisa bana basi ba ngai, to okozwa basi basusu longola se bana basi ba ngai, kutu Nzambe akozala motatoli o ntei ya ngai mpe yo o likambo liye.
+ 52 Mpe bakamataki mabanga mpe basalaki liboke, mpe Labana alobaki ete: "Libondo oyo ezali litatoli kati na ngai ná yo, yango wana apesaki yango nkombo Gileade."
53 Mpe Yakobo mpe Labana bapesaki mbeka likolo lya ngomba, mpe baliaki kuna penepene na liboke, mpe bawumelaki o ngomba butu mobimba, mpe Labana atɛlɛmaki ntongo ya ntongo, mpe alelaki elongo na bana na ye ya basi mpe apesaki bango beze, mpe azongaki na esika na ye.
54 Mpe akendaki mbangu mpe atindaki mwana na ye Beore, oyo azalaki na mibu zomi na nsambo, elongo na Abikorofe mwana ya Uze, mwana ya Nahore, mpe elongo na bango bazalaki mibali zomi.
55 Mpe bakendeki mbangu mpe bakendeki mpe balekaki o nzela liboso lya Yakobo, mpe bayaki na nzela mosusu o mboka ya Seire.
+ 56 Mpe bayaki epai ya Esau mpe balobi na ye: "Talá oyo ndeko na yo mpe ndeko na yo, Labana, mwana ya Betuele, ndeko ya mama na yo, alobi boye:
57 Oyokaki nini Yakobo ndeko mobali wa yo asali epai ya ngai, oyo ayaki yambo epai ya ngai bolumbu mpe aboti, mpe nakendaki kokutana na ye, mpe namemaki ye o ndako ya ngai na lokumu, mpe nakomisaki ye monene, mpe napesaki ye bana basi ba ngai babale mpo ya basi mpe lisusu mibale ya basi ba ngai.

58 Mpe Nzambe apambolaki ye mpo ya ngai, mpe akolaki mingi, mpe abotaki bana mibali, bana basi mpe basali ya basi.
+ 59 Azali mpe na etonga monene ya bitonga mpe ya bangɔmbɛ, bakamela mpe bampunda, mpe palata mpe wolo ebele; mpe emonoki ete bomengo bwa ye bobakisami, atikaki ngai ntango nazalaki kokende kokata bampate ba ngai, mpe atɛlɛmaki mpe akimaki na nkuku.
60 Mpe atombolaki basi mpe bana ba ye likolo lya bakamela, mpe akambaki mosika bibwele mpe biloko bya ye binso biye azwaki o mboka ya ngai, mpe atombolaki elongi ya ye mpo ya kokende epai ya tata wa ye Yisaka, o mboka ya Kanana.
61 Mpe atikaki ngai te napesa bana basi ba ngai mpe bana ba bango lipwɛpwɛ, mpe akambaki bana na ngai ya basi lokola bakangami na mopanga, mpe ayibi lisusu banzambe ba ngai mpe akimaki.
62 Mpe sikawa natiki ye o ngomba ya ebale ya Yabuki, ye mpe nyonso ya ye; azali kozanga eloko te.
63 Soko ezali mposa ya yo ya kokende epai na ye, kende ntango wana mpe kuna okokuta ye, mpe okoki kosala epai ya ye lokola molimo mwa yo molingi; mpe bamemi-nsango ya Labana bayaki mpe bayebisaki Esau makambo maye manso.
+ 64 Mpe Esau ayokaki maloba nyonso ya bamemi-nsango ya Labana, mpe nkanda na ye epelisaki Yakobo, mpe amikundolaki koyina na ye, mpe nkanda na ye ezikaki na kati na ye.
+ 65 Mpe Esau akendaki mbangu mpe akamataki bana na ye mpe basaleli na ye mpe milimo ya ndako na ye, bazalaki mibali ntuku motoba, mpe akendaki mpe ayanganisaki bana nyonso ya Seire Mohori mpe bato na bango, bazalaki bato nkama misato na ntuku minei, mpe azwaki motángo yango nyonso ya bato nkama minei na mipanga oyo ebimisami, mpe akendaki epai ya Yakobo mpo na kobeta ye.
+ 66 Mpe Esau akabolaki motángo yango na biteni mingi, mpe azwaki mibali ntuku motoba ya bana na ye mpe basaleli na ye mpe milimo ya ndako na ye lokola mokonzi moko, mpe apesaki bango na mabɔkɔ ya Elifaze mwana na ye ya liboso.
+ 67 Mpe mitó oyo etikalaki, apesaki bana mibali motoba ya Seire + Mohori, mpe atyaki moto na moto likoló ya mabota na ye mpe bana na ye.
+ 68 Mpe bato nyonso ya kaa oyo bakendaki ndenge ezalaki, mpe Esau akendaki na bango epai ya Yakobo, mpe atambwisaki bango na mbangu.
+ 69 Mpe bamemi-nsango ya Labana balongwaki na Esau mpe bakendaki na mokili ya Kanana, mpe bakómaki na ndako ya Lebeka mama ya Yakobo ná Esau.
+ 70 Mpe bayebisaki ye ete: “Talá mwana na yo Esau akei kobundisa ndeko na ye Yakobo elongo na bato nkama minei, mpo ayoki ete azali koya, mpe akei kobunda na ye mpe kobundisa ye mpe kokanga biloko nyonso oyo azali na yango.”
71 Mpe Rebeka akendeki mbangu mpe atindaki bato ntuku nsambo na mibale uta na basali ba Yisaka mpo na kokutana na Yakobo na nzela; mpo alobaki ete: “Mbala mosusu, Esau akoki kobunda na nzela ntango akokutana na ye.”
72 Mpe bamemi-nsango wana bakendaki na nzela mpo na kokutana na Yakobo, mpe bakutanaki na ye na nzela ya ebale oyo ezali na ngámbo mosusu ya ebale Yabuke, mpe Yakobo alobaki ntango amonaki bango ete: “Kaa oyo epesameli ngai epai ya Nzambe, mpe Yakobo apesaki nkombo ya esika yango Maknaime.”
73 Mpe Yakobo ayebaki bato banso ba tata wa ye, mpe apesaki bango beze mpe ayambaki bango mpe ayaki elongo na bango, mpe Yakobo atunaki bango na ntina ya tata na ye mpe mama na ye, mpe balobaki ete: “Bazalaki malamu.”
+ 74 Mpe bamemi-nsango oyo balobi na Yakobo ete: “Rebeka mama na yo atindi biso epai na yo, koloba ete: “Nayoki, mwana na ngai, ete ndeko na yo Esau abimi na nzela elongo na bato oyo bautaki na bana ya Seire Mohori.”
75 Mpe yango wana, mwana mobali wa ngai, yoka na mongongo mwa ngai mpe tala na toli ya yo nini okosala, mpe ntango akoya komata epai ya yo, bondela ye, mpe koloba na ye noki te, mpe pesa ye likabo uta na oyo ozali na yango, mpe uta na nini Nzambe apesi yo boboto.
76 Mpe ntango akotuna yo etali makambo ma yo, bomba eloko te epai ya ye, mbala mosusu akoki kobaluka uta na nkanda ya ye na yo mpe okobikisa na yango molimo mwa yo, yo mpe banso baye bazali ba yo, mpo ezali mokumba mwa yo kokumisa ye, mpo azali ndeko wa yo nkulu.
77 Mpe eyokaki Yakobo maloba ma mama wa ye maye bamemi-nsango balobaki epai ya ye, Yakobo atombolaki mongongo mwa ye mpe alelaki na bololo, mpe asalaki lokola mama wa ye ntango wana atindaki ye.

MOKAPO YA 32

1 Mpe o ntango wana Yakobo atindaki bamemi-nsango epai ya ndeko na ye Esau epai ya mokili ya Seire, mpe alobaki na ye maloba ya kobondela.
+ 2 Mpe apesaki bango mitindo ete: “Bóloba na nkolo na ngai Esau boye: ‘Mosaleli na yo Yakobo alobi boye: ‘Nkolo na ngai akanisa te ete lipamboli ya tata na ngai oyo apambolaki ngai esili kozala na litomba mpo na ngai.”
3 Mpo nazalaki mibu ntuku mibale oyo elongo na Labana, mpe akosaki ngai mpe abongolaki lifuti na ngai mbala zomi, lokola nyonso esi eyebisamaki epai ya nkolo wa ngai.
4 Mpe nasalelaki ye o ndako ya ye na mosala makasi mpenza, mpe Nzambe nsima amonoki mpasi ya ngai, mosala mwa ngai mpe mosala mwa maboko ma ngai, mpe asalaki ngai nazwa ngolu mpe ngolu o miso na ye.
5 Mpe na nsima na nzela ya ngolu mpe boboto monene ya Nzambe nazwaki bangɔmbɛ mpe bampunda mpe bangɔmbɛ, mpe mibali basali mpe basali ya basi.
6 Mpe sikawa nazali koya o mboka ya ngai mpe ndako ya ngai epai ya tata mpe mama wa ngai, baye bazali o mboka ya Kanana; mpe natindi mpo ya kotika nkolo wa ngai ayeba manso maye mpo ya kozwa ngolu o miso ya nkolo wa ngai, ete akoka kokanisa te ete nazwi epai ya ngaimei bomengo, to ete lipamboli liye tata wa ngai apambolaki ngai esali ngai litomba.
+ 7 Mpe bamemi-nsango wana bakendaki epai ya Esau, mpe bakutaki ye na ndelo ya mokili ya Edome oyo ezali kokende epai ya Yakobo, mpe mibali nkama minei ya bana ya Seire Mohore batɛlɛmaki na mipanga oyo elongolamaki.
+ 8 Mpe bamemi-nsango ya Yakobo bayebisaki Esau maloba nyonso oyo Yakobo alobaki na bango mpo na Esau.

+ 9 Mpe Esau ayanolaki bango na lolendo mpe na kotyola, mpe alobaki na bango ete: “Ya solo, nayoki mpe solo eyebisami epai na ngai oyo Yakobo asali Labana, oyo atombolaki ye na ndako na ye mpe apesaki ye bana na ye ya basi mpo na basi, mpe abotaki bana mibali mpe bana basi, mpe abakisaki bozwi mpe bozwi mingi na ndako ya Labana na nzela ya makoki na ye.
10 Mpe emonoki ete bomengo bwa ye bozalaki mingi mpe bomengo bwa ye bonene akimaki elongo na biloko bya ye binso, uta na ndako ya Labana, mpe akambaki bana basi ba Labana mosika na elongi ya tata wa bango, lokola bakangami bakangamaki na mopanga kozanga koyebisa ye yango.
11 Mpe kaka te epai ya Labana Yakobo asali boye kasi lisusu epai ya ngai asali boye mpe asili kozwa esika ya ngai mbala mibale, mpe nakozala nyɛɛ?
12 Sikawa yango wana nayei lelo elongo na bakaa mya ngai mpo ya kokutana na ye, mpe nakosala epai ya ye engebene na mposa ya motema mwa ngai.
+ 13 Mpe bamemi-nsango bazongaki mpe bayaki epai ya Yakobo mpe balobi na ye ete: “Toyei epai ya ndeko na yo, epai ya Esau, mpe toyebisaki ye maloba na yo nyonso, mpe azongiseli biso boye, mpe talá ayei kokutana na yo elongo na bato nkama minei.”
14 Sikoyo, yeba pe tala nini okosala, pe bondela liboso ya Nzambe po abikisa yo na ye.
15 Mpe eyokaki maloba ma ndeko mobali wa ye maye alobaki epai ya bamemi-nsango ba Yakobo, Yakobo abangaki mingi mpe atungisamaki.
16 Mpe Yakobo abondelaki Nkolo Nzambe wa ye, mpe alobaki ete: “Ee Nkolo Nzambe ya bankɔkɔ na ngai, Abalayama mpe Yisaka, olobaki na ngai ntango nalongwaki na ndako ya tata na ngai, olobaki ete:
17 Nazali Nkolo Nzambe wa tata wa yo Abalayama mpe Nzambe wa Yisaka, epai na yo nakopesa mboka eye mpe nkona ya yo nsima na yo, mpe nakosala nkona ya yo lokola minzoto ya lola, mpe okopanzana na ngambo minei ya lola, mpe na yo mpe na nkona ya yo mabota manso ma mabele makopambolama.
18 Mpe otelemisaki maloba ma yo, mpe opesaki epai ya ngai bomengo mpe bana mpe bibwele, lokola mposa ya nsuka ya motema mya ngai opesaki epai ya mosali wa yo; opesaki ngai nyonso oyo nasengaki epai na yo, boye nazangaki eloko te.
19 Mpe olobaki na ngai na nsima, Zongela baboti ba yo mpe na esika ya mbotama na yo mpe nakosala kaka malamu elongo na yo.
20 Mpe sikawa lokola nayaki, mpe obikisaki ngai uta na Labana, nakokweya o maboko ma Esau oyo akoboma ngai, iyo, elongo na bamama ba bana ba ngai.
21 Sikoyo, Ee Nkolo Nzambe, bikisa ngai, nabondeli yo, lisusu na maboko ya ndeko na ngai Esau, mpo nazali kobanga ye mingi.
22 Mpe soko boyengebene ezali te kati na ngai, sala yango mpo ya bolamu ya Abalayama mpe tata wa ngai Yisaka.
23 Mpo nayebi ete na nzela ya boboto mpe ngolu nazwi bomengo boye; sikawa yango wana nabondeli yo obikisa ngai lelo na boboto bwa yo mpe oyanola ngai.
+ 24 Mpe Yakobo atikaki kobondela Nkolo, mpe akabolaki bato oyo bazalaki elongo na ye elongo na bitonga mpe bangɔmbɛ na bakaa mibale, mpe apesaki ndambo na yango epai ya Dameseke, mwana ya Eliezere, mosaleli ya Abalayama, mpo na kaa moko, elongo na bana na ye, mpe ndambo mosusu apesaki mpo na kobatela ndeko na ye Eliano mwana ya Eliezere, mpo na kozala mpo na kaa elongo na bana na ye.
+ 25 Mpe apesaki bango mitindo ete: “Bómibatela mosika na bakaa na bino, mpe bópusana penepene te, mpe soki Esau ayei na kaa moko mpe abomi yango, kaa mosusu oyo ezali mosika na yango ekokima ye.”
26 Mpe Yakobo afandaki kuna na butu wana, mpe na butu mobimba apesaki basaleli na ye malako na ntina ya mampinga mpe bana na ye.
27 Mpe Nkolo ayokaki losambo ya Yakobo o mokolo mona, mpe Nkolo abikisaki Yakobo na maboko ma ndeko wa ye Esau.
+ 28 Mpe Yehova atindaki baanzelu misato ya baanzelu ya likoló, mpe bakendaki liboso ya Esau mpe bayaki epai na ye.
+ 29 Mpe baanzelu yango babimelaki Esau ná bato na ye lokola bato nkóto mibale, bamati na bampunda oyo elatisami na bisaleli ya etumba ya ndenge nyonso, mpe bamonanaki na miso ya Esau mpe bato na ye nyonso mpo na kokabolama na bakaa minei, mpe bakonzi minei epai na bango.
30 Mpe kaa moko ekendeki liboso mpe bakutaki Esau azali koya elongo na bato nkama minei epai ya ndeko na ye Yakobo, mpe kaa oyo ekendeki mbangu epai ya Esau mpe bato na ye mpe ebangisaki bango, mpe Esau akweyaki na mpunda na nsɔmɔ, mpe bato na ye nyonso bakabwanaki na ye na esika wana, mpo babangaki mingi.
+ 31 Mpe bato nyonso ya kaa bagangaki nsima na bango ntango bakimaki Esau, mpe bato nyonso ya bitumba bazongiselaki bango ete:
32 Solo tozali basaleli ya Yakobo, oyo azali mosaleli ya Nzambe, mpe nani akoki kotelemela biso? Mpe Esau alobaki na bango ete: “Ee, nkolo na ngai mpe ndeko na ngai Yakobo azali nkolo na bino, oyo namoni te uta mibu ntuku mibale oyo, mpe sikawa lokola nayei lelo mpo na komona ye, bozali kosala ngai boye?
+ 33 Mpe baanzelu bazongiselaki ye ete: “Lokola Nkolo azali na bomoi, soki Yakobo oyo ozali kolobela ndeko na yo te, totikaki moto moko te atikala na yo mpe bato na yo, kasi kaka mpo na Yakobo tokosala bango eloko moko te.”
34 Mpe kaa eye elekaki uta na Esau mpe bato ba ye mpe ekendaki, mpe Esau mpe bato ba ye balongwaki mosika na bango penepene na ligue moko ntango kaa ya mibale eyaki epai na ye na bibundeli ya ndenge na ndenge, mpe basalaki lisusu epai ya Esau mpe bato na ye lokola kaa ya yambo esalaki bango.
35 Mpe ntango batikaki yango mpo na kokende liboso, talá kaa ya misato eyaki epai na ye mpe bango nyonso babangaki, mpe Esau akweyaki na mpunda, mpe kaa mobimba egangaki, mpe balobaki ete: “Solo tozali basaleli ya Yakobo, oyo azali mosaleli ya Nzambe, mpe nani akoki kotɛlɛma liboso na biso?”
36 Mpe Esau azongiselaki bango lisusu kolobaka ete: “Ee, Yakobo nkolo na ngai mpe nkolo na bino azali ndeko na ngai, mpe uta mibu ntuku mibale namoni elongi na ye te mpe nayoki lelo ete azali koya, nakei lelo mpo na kokutana na ye, mpe bozali kosala ngai boye?

37 Mpe bazongiselaki ye, mpe balobi na ye: “Lokola Nkolo azali na bomoi, Yakobo azalaki ndeko na yo te lokola olobaki, totikaki te motikali na yo mpe bato na yo, kasi mpo na Yakobo oyo ozali kolobela lokola ndeko na yo, tokomikɔtisa na yo te to bato na yo te.”
38 Mpe kaa ya misato mpe elekaki uta na bango, mpe akobaki kaka nzela ya ye elongo na bato ba ye epai ya Yakobo, ntango kaa ya minei eyaki epai na ye, mpe basalaki lisusu epai ya ye mpe bato ba ye lokola basusu basalaki.
+ 39 Mpe ntango Esau amonaki mabe oyo baanzelu minei basalaki ye mpe bato na ye, abangaki mingi ndeko na ye Yakobo, mpe akendaki kokutana na ye na kimya.
+ 40 Mpe Esau abombaki koyina na ye epai ya Yakobo, + mpo azalaki kobanga bomoi na ye mpo na ndeko na ye Yakobo, + mpe mpo akanisaki ete bakaa minei oyo apelisaki ezalaki basaleli ya Yakobo.
41 Mpe Yakobo afandaki na butu wana elongo na basali ba ye na bakaa na bango, mpe azwaki mokano elongo na basali ba ye mpo na kopesa Esau likabo moko uta na nyonso oyo azalaki na yango elongo na ye, mpe uta na biloko bya ye nyonso; mpe Yakobo atɛlɛmaki o ntongo, ye mpe bato ba ye, mpe baponaki o ntei ya bangɔmbɛ likabo mpo na Esau.
+ 42 Mpe oyo ezali motuya ya likabo oyo Yakobo aponaki na etonga na ye mpo na kopesa ndeko na ye Esau: mpe aponaki mitó nkama mibale na ntuku minei na kati ya bitonga, mpe aponaki na bakamela mpe bampunda ntuku misato mokomoko, mpe na kati ya bangɔmbɛ-ngɔmbɛ ntuku mitano.
+ 43 Mpe atyaki bango nyonso na bitonga zomi, mpe atyaki lolenge mokomoko na yango moko, mpe apesaki yango na mabɔkɔ ya basaleli na ye zomi, mokomoko na bitonga na ye moko.
+ 44 Mpe apesaki bango mitindo mpe alobaki na bango ete: “Bómibatela mosika moko na mosusu, mpe bótya esika na kati ya bitonga, + mpe ntango Esau ná bato oyo bazali elongo na ye bakokutana na bino mpe bakotuna bino ete: ‘Bozali ya nani, mpe bozali kokende wapi, mpe oyo nyonso ezali ya nani liboso na bino, bokoloba na bango ete: ‘Tozali basaleli ya Yakobo, + mpe tokoya kokutana na Esau na kimya, mpe talá Yakobo.” eyei nsima na biso.
+ 45 Mpe oyo ezali liboso na biso ezali likabo oyo Yakobo atindaki epai ya ndeko na ye Esau.
46 Mpe soko bakoloba epai ya bino: Mpo na nini azali koumela nsima na bino, mpo na koya kokutana na ndeko na ye mpe komona elongi na ye, boye bokoloba na bango: Solo akoya na esengo nsima na biso mpo na kokutana na ndeko na ye, mpo alobaki ete, Nakokitisa ye motema na likabo oyo ekokende epai na ye, mpe nsima na yango nakomona elongi na ye, mbala mosusu akondimela ngai.
+ 47 Bongo likabo mobimba elekaki na mabɔkɔ ya basaleli na ye, mpe ekendaki liboso na ye na mokolo yango, mpe afandaki na butu wana elongo na bakaa na ye pembeni ya ndelo ya ebale Yabuke, mpe atɛlɛmaki na katikati ya butu, mpe akamataki basi na ye mpe basaleli na ye ya basi, mpe biloko na ye nyonso, mpe ye na butu wana alekisaki bango na ebale Yabuke.
+ 48 Mpe ntango alekaki biloko nyonso ya ye na ebale, Yakobo atikaki ye moko, mpe moto moko akutanaki na ye, mpe abundaki na ye na butu wana tii moi ebandaki, mpe libulu ya loketo ya Yakobo elongwaki na litonga na nzela ya kobunda elongo na ye.
49 Mpe na bopemi ya moi moto yango atikaki Yakobo kuna, mpe apambolaki ye mpe akendaki, mpe Yakobo alekaki ebale na bopemi ya moi, mpe atɛlɛmaki na loketo na ye.
50 Mpe moi ebimaki likolo lya ye ntango alekaki ebale, mpe amataki na esika ya bibwele mpe bana na ye.
51 Mpe bakendeki kino midi, mpe ntango bazalaki kokende likabo ezalaki koleka liboso ya bango.
52 Mpe Yakobo atombolaki miso mpe atalaki, mpe talá Esau azalaki mosika, koyaka elongo na bato mingi, soko nkama minei, mpe Yakobo abangaki mingi ndeko na ye.
+ 53 Mpe Yakobo akendaki mbangu mpe akabolaki bana na ye epai ya basi na ye mpe basali na ye ya basi, mpe mwana na ye ya mwasi Dina atyaki ye na sanduku, mpe apesaki ye na mabɔkɔ ya basali na ye.
54 Mpe alekaki liboso lya bana ba ye mpe basi ba ye mpo ya kokutana na ndeko mobali wa ye, mpe afukamaki o nse o mabele, iyo afukamaki mbala nsambo kina apusanaki penepene na ndeko mobali wa ye, mpe Nzambe asalaki Yakobo azwa ngolu mpe ngolu o miso ya Esau mpe bato ba ye, mpo Nzambe ayokaki losambo la Yakobo.
55 Mpe bobangi ya Yakobo mpe nsɔmɔ na ye ekwelaki ndeko na ye Esau, mpo Esau abangaki Yakobo mingi mpo na oyo baanzelu ya Nzambe basalaki Esau, mpe nkanda ya Esau epai ya Yakobo ebongwanaki boboto.
56 Mpe ntango Esau amonaki Yakobo azali kokima epai na ye, ye mpe akimaki mbangu epai na ye mpe ayambaki ye, mpe akweyaki na nkingo na ye, mpe bapesanaki beze mpe balelaki.
57 Mpe Nzambe atyaki bobangi mpe boboto epai ya Yakobo na mitema ya bato oyo bayaki elongo na Esau, mpe bapesaki Yakobo beze mpe bayambaki ye.
58 Mpe lisusu Elifaza, mwana mobali wa Esau, elongo na bandeko ba ye minei, bana ba Esau, alelaki elongo na Yakobo, mpe bapesaki ye beze mpe bayambaki ye, mpo bobangi bwa Yakobo bokweyaki likolo lya bango banso.
+ 59 Mpe Esau atombolaki miso mpe amonaki basi yango elongo na bana na bango, bana ya Yakobo, bazali kotambola nsima ya Yakobo mpe kofukama na nzela epai ya Esau.
+ 60 Mpe Esau alobi na Yakobo ete: “Banani bazali elongo na yo, ndeko na ngai?” bazali bana na yo to basaleli na yo? mpe Yakobo ayanolaki Esau mpe alobaki ete: “Bazali bana na ngai oyo Nzambe apesi mosaleli na yo na boboto.”
61 Mpe ntango Yakobo azalaki koloba na Esau mpe bato na ye, Esau amonaki kaa mobimba, mpe alobaki na Yakobo ete: “Ozwi kaa mobimba oyo nakutanaki na yango lobi na butu epai wapi?” mpe Yakobo alobaki ete: “Mpo na kozwa ngɔlu na miso ya nkolo na ngai, ezali oyo Nzambe apesaki mosaleli na yo na boboto.”
+ 62 Mpe likabo eyaki liboso ya Esau, mpe Yakobo afinaki Esau mpe alobaki ete: “Nabondeli yo, zwá likabo oyo namemeli nkolo na ngai, mpe Esau alobaki ete: “Mpo na nini mokano na ngai ezali?” bomba oyo ozali na yango mpo na yomei.
63 Mpe Yakobo alobaki: "Ezali mokumba na ngai ya kopesa nyonso oyo, lokola namoni elongi na yo, ete ozali naino na bomoi na kimia."

64 Mpe Esau aboyaki kozwa likabo, mpe Yakobo alobaki na ye: "Nabondeli yo nkolo na ngai, soko sikawa nazwi ngolu na miso na yo, bongo zwa likabo na ngai na loboko na ngai, mpo na yango namoni elongi na yo, lokola nde namonaki elongi lokola nzambe, mpo osepelaki na ngai."
65 Mpe Esau azwi likabo, mpe Yakobo apesaki Esau palata mpe wolo mpe bdellium, mpo afinaki ye mingi mpenza mpe azwaki yango.
+ 66 Mpe Esau akabolaki bangɔmbɛ oyo ezalaki na kaa, mpe apesaki ndambo na yango epai ya bato oyo bayaki elongo na ye, mpo bayaki na lifuti, mpe ndambo mosusu apesaki na mabɔkɔ ya bana na ye.
+ 67 Mpe palata mpe wolo mpe bdellium apesaki na mabɔkɔ ya Elifaze mwana na ye ya liboso, mpe Esau alobaki na Yakobo: "Tiká tótikala elongo na yo, mpe tokokende mokemoke elongo na yo tii okokóma esika na ngai elongo na ngai, + mpo tófanda kuna elongo."
68 Mpe Yakobo ayanolaki ndeko mobali wa ye mpe alobaki: "Nalingi kosala lokola nkolo wa ngai alobi epai ya ngai, kasi nkolo wa ngai ayebi ete bana bazali na boboto, mpe bitonga mpe bitonga elongo na bana na bango oyo bazali elongo na ngai, bokende kaka malembe, mpo soko bakendaki noki bango banso balingaki kokufa, mpo oyebi mikumba ya bango mpe bolembi bwa bango.
69 Yango wana tika nkolo wa ngai aleka liboso ya mosali na ye, mpe nakokende malembe mpo na bolamu ya bana mpe etonga, kino nakokoma na esika ya nkolo na ngai na Seire.
+ 70 Mpe Esau alobaki na Yakobo ete: "Nakotya elongo na yo bato mosusu oyo bazali elongo na ngai mpo bábatela yo na nzela, mpe bámema bolɛmbu na yo mpe mokumba na yo, mpe alobaki ete: "Ezali na ntina nini nkolo na ngai, soki nazwi ngolu na miso na yo?"
71 Tala nakoya epai ya yo o Seire mpo ya kofanda kuna elongo lokola olobaki, kende yo bongo elongo na bato ba yo mpo nakolanda yo.
+ 72 Mpe Yakobo alobaki bongo epai ya Esau mpo na kolongola Esau ná bato na ye epai na ye, mpo na nsima Yakobo akende na ndako ya tata na ye na mokili ya Kanana.
+ 73 Mpe Esau ayokaki mongongo ya Yakobo, mpe Esau azongaki elongo na bato nkama minei oyo bazalaki elongo na ye na nzela na bango ya Seire, mpe Yakobo ná bato na ye nyonso bakendaki mokolo wana tii na nsuka ya mokili ya Kanana na ndelo na yango, mpe atikalaki kuna mwa ntango.

MOKAPO YA 33

1 Mpe o mwa ntango nsima Yakobo akendaki mosika uta na ndelo ya mboka, mpe ayaki o mboka ya Shalem, eye ezali engumba ya Sekeme, eye ezali o mboka ya Kanana, mpe apemaki liboso lya engumba.
+ 2 Mpe asombaki eteni moko ya elanga oyo ezalaki kuna, epai ya bana ya Hamore bato ya mboka yango, na shekele mitano.
3 Mpe Yakobo kuna amitongaki ndako, mpe atelemisaki hema ya ye kuna, mpe asalaki bandako mpo ya bibwele na ye, yango wana abengaki nkombo ya esika wana Sukote.
4 Mpe Yakobo atikalaki na Sukote mbula moko na sanza motoba.
+ 5 Na ntango wana basi mosusu ya bafandi ya mboka yango bakendaki na engumba ya Shekeme mpo na kobina mpe kosepela elongo na bana basi ya bato ya engumba, mpe ntango babimaki na nsima Laele mpe Lea basi ya Yakobo elongo na mabota na bango bakendaki mpe kotala esengo ya bana basi ya engumba.
6 Mpe Dina mwana mwasi wa Yakobo akendeki mpe elongo na bango mpe amonoki bana basi ba engumba, mpe batikalaki kuna liboso lya bana basi baye ntango bato banso ba engumba batelemaki penepene na bango mpo ya kotala bosepeli bwa bango, mpe bato banso banene ba engumba bazalaki kuna.
+ 7 Mpe Shekeme + mwana ya Hamore, mokonzi ya mokili yango mpe atɛlɛmaki wana mpo na komona bango.
8 Mpe Shekeme amonaki Dina mwana mwasi ya Yakobo afandi elongo na mama na ye liboso ya bana basi ya engumba, mpe mwana mwasi yango asepelaki na ye mingi, mpe atunaki baninga na ye mpe bato na ye kuna: "Mwana mwasi ya nani oyo afandi na kati ya basi, oyo nayebi te na engumba oyo?
+ 9 Mpe balobaki na ye ete: "Ya solo, oyo azali mwana mwasi ya Yakobo mwana ya Yisaka Moebele, oyo afandi na engumba oyo banda mwa ntango, mpe ntango bayebisaki ete bana basi ya mboka yango bazalaki kokende kosepela, akendaki elongo na mama na ye mpe basaleli na ye ya basi mpo na kofanda na kati na bango ndenge ozali komona."
10 Mpe Shekeme amonaki Dina mwana mwasi ya Yakobo, mpe ntango atalaki ye molimo na ye ekangamaki na Dina.
11 Mpe atindaki mpe atindaki ete bakanga ye na makasi, mpe Dina ayaki o ndako ya Shekeme mpe akangaki ye na makasi mpe alalaki elongo na ye mpe akitisaki ye, mpe alingaki ye mingi mpe atiaki ye o ndako ya ye.
+ 12 Mpe bayaki mpe bayebisaki Yakobo likambo yango, mpe ntango Yakobo ayokaki ete Shekeme asilisaki mwana na ye ya mwasi Dina mbindo, Yakobo atindaki basaleli na ye zomi na mibale mpo na kozwa Dina na ndako ya Shekeme, mpe bakendaki mpe bakómaki na ndako ya Sekeme mpo na kolongola Dina kuna.
+ 13 Mpe ntango bakómaki, Shekeme abimaki epai na bango elongo na bato na ye mpe abenganaki bango na ndako na ye, mpe atikaki te ete báya liboso ya Dina, kasi Shekeme afandaki elongo na Dina mpe azalaki kopesa ye beze mpe koyamba ye liboso ya miso na bango.
+ 14 Mpe basaleli ya Yakobo bazongaki mpe bayebisaki ye ete: "Ntango tokómaki, ye ná bato na ye babenganaki biso, + mpe bongo Shekeme asalaki Dina liboso ya miso na biso."
15 Mpe Yakobo ayebaki lisusu ete Shekeme asilisaki mwana na ye ya mwasi mbindo, kasi alobaki eloko te, mpe bana ba ye babali bazalaki koleisa bangɔmbɛ na ye na elanga, mpe Yakobo afandaki nyɛɛ tii ntango bazongaki.
+ 16 Mpe liboso bana na ye ya mibali bázonga na ndako, Yakobo atindaki bana basi mibale ya bana basi ya basaleli na ye mpo bábatela Dina na ndako ya Shekeme, mpe bátikala epai na ye, mpe Sekeme atindaki baninga na ye misato epai ya tata na ye Hamore mwana ya Kidekeme, mwana ya Perede, mpo na koloba ete: "Bózwa ngai mwana mwasi oyo mpo nazala mwasi."
17 Mpe Hamore mwana ya Kidekeme Mohivi ayaki na ndako ya Shekeme mwana na ye, mpe afandaki liboso na ye, mpe Hamore alobaki na mwana na ye ete: "Sekeme:

"Bongo mwasi moko te kati na bana basi ya bato na yo okozwa mwasi Moebre oyo azali moto ya bato na yo te?"
+ 18 Bongo Shekeme alobaki na ye ete: "Osengeli kozwa kaka ye moko mpo na ngai, mpo asepeli na miso na ngai; mpe Hamolo asalaki engebene na liloba lya mwana mobali wa ye, mpo alingami mingi na ye.
19 Mpe Hamore abimaki epai ya Yakobo mpo ya kosolola elongo na ye na ntina ya likambo liye, mpe elongwaki uta na ndako ya mwana wa ye Shekeme, yambo ya koya epai ya Yakobo mpo ya koloba na ye, tala bana mibali ba Yakobo bayaki uta na elanga, ntango kaka bayokaki likambo liye Sekeme mwana mobali wa Hamore asalaki.
20 Mpe mibali bayokaki mawa mingi na ntina ya ndeko wa bango ya mwasi, mpe bango banso bazongaki ndako na nkanda, yambo ya ntango ya kosangana na bibwele bya bango.
+ 21 Mpe bayaki mpe bafandaki liboso ya tata na bango mpe balobaki na ye na nkanda makasi, balobi ete: "Solo liwa lisengeli na moto oyo mpe na ndako na ye, + mpamba te Nkolo Nzambe ya mabele mobimba atindaki Noa mpe bana na ye ete moto akoyiba soko moke te, to asala ekobo te; sikawa tala Shekeme abebisi mpe asali pite elongo na ndeko wa biso, mpe moko te wa bato banso ba engumba alobaki ata liloba moko te epai ya ye.
+ 22 Solo oyebi mpe oyebi ete esambiselo ya liwa esengeli mpo na Sekeme, + mpe na tata na ye, mpe na engumba mobimba mpo na likambo oyo ye asali.
23 Mpe ntango bazalaki koloba liboso lya tata wa bango o likambo liye, tala Hamore tata wa Shekeme ayaki koloba na Yakobo maloba ma mwana wa ye etali Dina, mpe afandaki liboso lya Yakobo mpe liboso lya bana ba ye babali.
+ 24 Mpe Hamore alobaki na bango ete: "Molimo ya mwana na ngai Shekeme ezali na mposa makasi ya mwana na bino ya mwasi; Nabondeli yo opesa ye mpo ya mwasi mpe obalana na biso; pesa biso bana na bino ya basi mpe tokopesa bino bana na biso ya basi, mpe bokofanda elongo na biso na mboka na biso mpe tokozala lokola bato moko na mboka.
25 Mpo mboka ya biso ezali monene mpenza, boye bofandaka mpe bosala mombongo kati na yango mpe bozwa biloko kati na yango, mpe bósala kati na yango lokola bolingi, mpe moto moko te akopekisa bino na kolobaka liloba moko epai ya bino.
26 Mpe Hamore atikaki koloba epai ya Yakobo mpe bana ba ye, mpe tala Shekeme mwana wa ye ayaki nsima na ye, mpe afandaki liboso lya bango.
+ 27 Mpe Shekeme alobaki liboso ya Yakobo ná bana na ye ya mibali ete: "Tiká nazwa boboto na miso na yo ete okopesa ngai mwana na yo ya mwasi, + mpe nyonso oyo okoloba epai na ngai, nakosala yango mpo na ye."
28 Senga ngai ebele ya libala mpe likabo, mpe nakopesa yango, mpe nyonso okoloba epai ya ngai oyo nakosala, mpe nani akozala oyo akotombokela mitindo na bino, akokufa; pesa ngai kaka mwana mwasi mpo na mwasi.
+ 29 Bongo Simeona ná Levi bazongiselaki Hamore ná Shekeme mwana na ye na bokosi ete: "Nyonso oyo olobi na biso tokosala mpo na bino."
30 Mpe tala ndeko mwasi wa biso azali o ndako ya bino, kasi bobatela mosika na ye kina tokotinda epai ya tata wa biso Yisaka etali likambo liye, mpo tokoki kosala eloko te kozanga ndingisa ya ye.
31 Mpo ayebi banzela ya tata wa biso Abalayama, mpe nyonso oyo akoloba epai ya biso tokoyebisa bino, tokobombela bino eloko moko te.
+ 32 Mpe Simeone ná Levi balobaki boye epai ya Shekeme ná tata na ye mpo na koluka ntina, mpe koluka toli oyo esengelaki kosalema na Shekeme mpe na engumba na ye na likambo oyo.
33 Mpe ntango Shekeme ná tata na ye bayokaki maloba ya Simeone ná Levi, emonanaki malamu na miso na bango, mpe Shekeme ná tata na ye babimaki mpo na kozonga na ndako.
34 Mpe ekei, bana ba Yakobo balobaki epai ya tata wa bango, kolobaka ete: "Tala, toyebi ete liwa lizali na ntina ya bato ba nkuna oyo mpe na engumba ya bango, zambi babukaki boye Nzambe atindaki epai ya Noa mpe bana ba ye mpe nkona na ye nsima na bango.
35 Mpe lisusu mpo ete Sekeme asalaki likambo liye epai ya ndeko wa biso Dina na kobebisa ye, mpo ete bosoto boye bokosalama soko te o ntei ya biso.
+ 36 Sikoyo, yebá mpe bótala oyo bokosala, + mpe bóluka toli mpe bólobela likambo oyo ekosalema na bango, mpo na koboma bafandi nyonso ya engumba oyo.
+ 37 Simeona alobaki na bango ete: "Talá toli oyo ebongi mpo na bino: yebisa bango ete bákata mobali nyonso kati na bango ngenga ndenge biso tokatamaki ngenga, mpe soki balingi kosala yango te, tokolongola mwana na biso ya mwasi epai na bango mpe tokokende."
38 Mpe soko bandimi kosala eye mpe bakosala yango, nde ntango bakozinda na nse na mpasi, tokobundisa bango na mipanga na biso, lokola likolo ya moto oyo azali kimia mpe na kimia, mpe tokoboma moto nyonso ya mobali o ntei ya bango.
+ 39 Mpe toli ya Simeona esepelisaki bango, mpe Simeone ná Levi bazwaki ekateli ya kosala bango ndenge esengelaki.
40 Mpe o ntongo elandaki, Shekeme mpe Hamore tata wa ye bayaki lisusu epai ya Yakobo mpe bana ba ye babali, mpo ya koloba etali Dina, mpe koyoka eyano nini bana ya Yakobo bakopesa na maloba ma bango.
+ 41 Mpe bana ya Yakobo balobaki na bango na bokosi ete: "Toyebisaki tata na biso Yisaka maloba na yo nyonso, mpe maloba na yo esepelisaki ye."
+ 42 Kasi ye alobaki na biso ete: "Boye Abrahama tata na ye atindaki ye epai ya Nzambe Nkolo ya mabele mobimba, ete moto nyonso oyo azali na bakitani na ye te oyo alingi kozwa moko ya bana na ye ya basi, asala ete mobali nyonso oyo azali na ye akatama ngenga, ndenge tozali kokatama ngenga, mpe na nsima tokoki kopesa ye mwana na biso ya mwasi mpo azala mwasi."
43 Sikawa toyebisaki bino banzela na biso nyonso oyo tata na biso alobelaki biso, mpo tokoki te kosala eye oyo olobelaki biso, mpo na kopesa mwana na biso ya mwasi epai ya moto oyo akatamaki ngenga te, mpo ezali nsɔni mpo na biso.
+ 44 Kasi awa tokondimela bino, mpo na kopesa bino mwana na biso ya mwasi, mpe tokozwa lisusu bana na bino ya basi epai na bisomei, mpe tokofanda o ntei ya bino mpe tokozala bato se moko lokola bolobi, soko bokoyoka biso, mpe bokondima kozala lokola biso, kokata mobali nyonso oyo azali ya bino ngenga, lokola biso tokatami ngenga.

45 Mpe soko bokoyoka biso te, mpo ete mobali nyonso akatama ngenga lokola biso tokatamaki ngenga, lokola topesaki mitindo, boye tokoya epai na bino, mpe tokolongola mwana na biso ya mwasi epai na bino mpe tokokende.
+ 46 Mpe Shekeme ná tata na ye Hamore bayokaki maloba ya bana ya Yakobo, mpe likambo yango esepelisaki bango mingi, + mpe Shekeme ná tata na ye Hamore basalaki mbangu mpo na kosala bamposa ya bana ya Yakobo, mpo Shekeme azalaki kolinga Dina mingi, mpe molimo na ye ekangamaki na ye.
+ 47 Mpe Shekeme ná Hamore, tata na ye, bakendaki mbangu na ekuke ya engumba, mpe bayanganisaki bato nyonso ya engumba na bango mpe balobaki na bango maloba ya bana ya Yakobo.
48 Toyaki epai ya bato baye, bana mibali ba Yakobo, mpe tosololaki epai ya bango etali mwana mwasi wa bango, mpe mibali baye bakondima kosala engebene na mposa ya biso, mpe tala mboka ya biso ezali ya bonene enene mpo ya bango, mpe bakofanda o kati ya yango, mpe bakomeka na yango, mpe tokozala bato moko; tokokamata bana basi ba bango, mpe bana basi ba biso tokopesa bango mpo ya basi.
49 Kasi bobele na ezalela eye bakondima kosala likambo liye, ete mobali nyonso kati na biso akatama ngenga lokola bakataka ngenga, lokola Nzambe na bango atindaki bango, mpe ntango tokosala engebene na malako na bango mpo na kokatama ngenga, nde bakofanda o ntei ya biso, elongo na bibwele mpe biloko bya bango, mpe tokozala lokola bato moko elongo na bango.
50 Mpe ntango bato banso ba engumba bayokaki maloba ma Shekeme mpe Hamore ya tata wa ye, nde bato banso ba mboka na bango bandimaki likanisi liye, mpe batosaki mpo ya kokatama ngenga, mpo ete Shekeme mpe tata wa ye Hamore bapesamaki lokumu mingi na bango, kozalaka bankumu ba mboka.
51 Mpe na mokolo oyo elandaki, Shekeme ná Hamore tata na ye balamukaki na ntɔngɔntɔngɔ, mpe basangisaki bato nyonso ya engumba na bango na katikati ya engumba, mpe babengaki bana ya Yakobo, oyo bakataki mobali nyonso oyo azalaki na bango ngenga na mokolo wana mpe na mokolo oyo elandaki.
52 Mpe bakatelaki Shekeme mpe Hamore tata na ye ngenga, mpe bandeko mitano ya Shekeme, mpe na nsima moto na moto atɛlɛmaki mpe azongaki na ndako, mpo likambo oyo eutaki epai ya Nkolo mpo na kotɛmɛla engumba ya Shekeme, mpe epai ya Nkolo ezalaki toli ya Simeone na likambo oyo, mpo ete Nkolo akoka kopesa engumba ya Shekeme na mabɔkɔ ya bana mibali mibale ya Yakobo.

MOKAPO YA 34

1 Mpe motángo ya mibali nyonso oyo bakatamaki ngenga, ezalaki mibali nkama motoba na ntuku minei na mitano, mpe bana nkama mibale na ntuku minei na motoba.
2 Kasi Kidekeme, mwana wa Perede, tata wa Hamore, mpe bandeko ba ye motoba, balingaki te koyoka Sekeme mpe tata wa ye Hamore, mpe balingaki kokatama ngenga te, mpo ete litindo lya bana ba Yakobo lizalaki koyinama na miso na bango, mpe nkanda na bango elamukaki mingi na likambo liye, ete bato ba engumba bayokaki bango te.
+ 3 Mpe na mpokwa ya mokolo ya mibale, bakutaki bana mike mwambe oyo bakatamaki ngenga te, + mpamba te bamama na bango babombaki bango epai ya Sekeme ná tata na ye Hamore, mpe epai ya bato ya engumba.
+ 4 Mpe Shekeme ná tata na ye Hamore batindaki bámema bango liboso na bango mpo bákatama ngenga, ntango Kidekeme ná bandeko na ye motoba bapumbwaki na mipanga na bango mpe balukaki koboma bango.
5 Mpe balukaki koboma lisusu Sekeme mpe tata wa ye Hamore mpe balukaki koboma Dina elongo na bango mpo ya likambo liye.
6 Mpe batunaki bango ete: “Likambo oyo bosali ezali nini? ezali na basi te o ntei ya bana basi ba bandeko ba bino Bakanana, oyo bolingi kozwa bana basi ba Baebele, baye boyebaki liboso te, mpe bokosala mosala moye moye batata ba bino batindaki bino ata moke te?
7 Okanisi ete okolonga na nzela ya mosala oyo osali? mpe bokoyanola nini na likambo liye epai ya bandeko ba bino Bakanana, baye bakoya lobi mpe bakotuna bino na ntina ya likambo liye?
8 Mpe soko mosala mwa bino bokomonana bosembo mpe bolamu o miso ya bango te, bokosala nini mpo ya bomoi bwa bino, mpe ngai mpo ya bomoi bwa biso, na koyokaka bino te mingongo ya biso?
9 Mpe soko bafandi ba mboka mpe bandeko ba bino banso bana ba Hama, bakoyoka mosala mwa bino, kolobaka;
+ 10 Mpo na mwasi moko ya Moebele, Shekeme ná Hamore tata na ye, + mpe bato nyonso oyo bafandi na engumba na bango, basalaki makambo oyo bayebaki te mpe oyo bankɔkɔ na bango bapesaki bango mitindo ata mokolo moko te, boye bokopumbwa wapi to bokobomba nsɔni na bino wapi, mikolo na bino nyonso liboso ya bandeko na bino, bato oyo bafandi na mokili ya Kanana?
11 Sikawa yango wana tokoki te koyika mpiko na likambo liye liye bosali, mpe tokoki te kozala na bozito na ekanganeli eye likolo lya biso, eye bankoko ba biso batindaki biso te.
12 Tala lobi tokokende mpe kosangisa bandeko ba biso banso, bandeko ba Kanana baye bafandi o mboka, mpe biso banso tokoya mpe kobeta bino mpe bango banso baye batiela bino elikia, ete ekozala te motikali moko te kotikala uta na bino to bango.
13 Mpe ntango Hamolo mpe mwana wa ye Shekeme mpe bato banso ba engumba bayokaki maloba ma Kidekeme mpe bandeko ba ye, babangaki mpenza bomoi bwa bango na maloba ma bango, mpe bayambolaki mpo ya maye basalaki.
14 Mpe Shekeme ná Hamore tata na ye bazongiselaki tata na bango Kidekeme ná bandeko na ye, mpe balobaki na bango ete: “Maloba nyonso oyo olobi na biso ezali solo.”
15 Sikawa boloba te, mpe bokanisa te na mitema na bino ete mpo na bolingo ya Baebele tosalaki likambo oyo bankɔkɔ na biso bapesaki biso mitindo te.
16 Kasi zambi tomonoki ete ezalaki te mokano mpe mposa ya bango ya kondima bamposa ya biso etali mwana wa bango ya mwasi lokola mpo ya kozwa ye, longola se na ezalela eye, boye toyokaki na mingongo ya bango mpe tosalaki mosala eye oyo bomonaki, mpo ya kozwa mposa ya biso uta na bango.

17 Mpe ekozwa bosenga bwa biso uta na bango, na nsima tokozonga epai ya bango mpe tokosala epai ya bango eye olobi epai ya biso.
18 Tobondeli bino bongo kozela mpe koumela kino nzoto ya biso ekobikisama mpe tokokoma lisusu makasi, mpe tokokende nsima elongo na bango, mpe tokosala epai ya bango eye ezali na mitema ya bino mpe na ya biso.
+ 19 Mpe Dina mwana mwasi ya Yakobo ayokaki maloba nyonso wana oyo Kidekeme ná bandeko na ye balobaki, mpe oyo Hamore ná mwana na ye ya mobali Shekeme ná bato ya engumba na bango bayanolaki bango.
+ 20 Mpe asalaki mbangu mpe atindaki moko ya bana basi na ye, oyo tata na ye atindaki mpo na kobatela ye na ndako ya Shekeme, epai ya Yakobo tata na ye mpe epai ya bandeko na ye ya mibali.
21 Boye Kidekeme ná bandeko na ye bapesaki toli mpo na bino, mpe boye Hamore ná Sekeme ná bato ya engumba bayanolaki bango.
22 Mpe eyokaki Yakobo maloba maye atondaki na nkanda, mpe asilikelaki bango, mpe nkanda ya ye epelisaki bango.
23 Mpe Simeona ná Levi balapaki ndai mpe balobaki ete: "Lokola Yehova azali na bomoi, Nzambe ya mabele mobimba, na ntango oyo lobi, ata moto moko te akotikala na engumba mobimba."
+ 24 Mpe bilenge mibali ntuku mibale (20) bamibombaki oyo bakatamaki ngenga te, mpe bilenge mibali yango babundaki na Simeona ná Levi, mpe Simeona ná Levi babomaki zomi na mwambe kati na bango, mpe mibale bakimaki epai na bango mpe bakimaki na mabulu mosusu ya limese oyo ezalaki na engumba, mpe Simeona ná Levi balukaki bango, kasi bazwaki bango te.
+ 25 Mpe Simeona ná Levi bakobaki kotambolatambola na engumba, mpe babomaki bato nyonso ya engumba na mopanga, mpe batikaki moko te.
26 Mpe ezalaki boningisi bonene o katikati ya engumba, mpe koganga ya bato ya engumba emataki o lola, mpe basi mpe bana banso bagangaki na mongongo makasi.
27 Mpe Simeona ná Levi babomaki engumba mobimba; batikaki mobali moko te atikali na engumba mobimba.
+ 28 Mpe babomaki Hamore ná Shekeme mwana na ye na mopanga, mpe balongolaki Dina na ndako ya Shekeme mpe balongwaki kuna.
29 Mpe bana ba Yakobo bakendaki mpe bazongaki, mpe bayaki likolo lya babomami, mpe bapunzaki biloko bya bango binso biye bizalaki o engumba mpe o elanga.
+ 30 Mpe ntango bazalaki kobɔtɔla biloko, bato nkama misato batɛlɛmaki mpe babwakelaki bango mputulu mpe babɛtaki bango na mabanga, ntango Simeone abalukaki epai na bango mpe abomaki bango nyonso na mopanga, mpe Simeone abalukaki liboso ya Levi, mpe akɔtaki na engumba.
31 Mpe balongolaki bampate ba bango mpe bangɔmbɛ ba bango mpe bangɔmbɛ ba bango, mpe lisusu batikali ba basi mpe bana mike, mpe bakambaki bango banso mosika, mpe bafungolaki ekuke mpe babimaki mpe bayaki epai ya tata wa bango Yakobo na makasi.
32 Mpe ntango Yakobo amonaki nyonso oyo basalaki na engumba, mpe amonaki biloko oyo bazwaki epai na bango, Yakobo asilikelaki bango mingi, mpe Yakobo alobaki na bango ete: "Eloko nini bosaleli ngai?" tala nazwaki bopemi o ntei ya bafandi Bakanana ba mboka, mpe moko te wa bango amikotisaki elongo na ngai.
33 Mpe sikawa bosali kosala ngai mbeba epai ya bavandi ba mboka, o ntei ya Bakanana mpe Baperezi, mpe nazali kaka ya motango moke, mpe bango banso bakosangana kotelemela ngai mpe bakoboma ngai ntango bakoyoka mosala mwa bino elongo na bandeko ba bango, mpe ngai mpe ndako ya ngai tokobebisama.
34 Mpe Simeona ná Levi ná bandeko na bango nyonso elongo na bango bazongiselaki tata na bango Yakobo mpe balobi na ye ete: "Talá tofandi na mokili yango, mpe Shekeme akosala ndeko na biso ya mwasi boye?" mpo na nini ozali nyɛɛ ata moke te oyo Shekeme asali? mpe akosala na ndeko na biso ya mwasi lokola na mwasi ya ndumba na babalabala?
+ 35 Mpe motángo ya basi oyo Simeone ná Levi bakangaki na engumba Shekeme, oyo babomaki te, ezalaki ntuku mwambe na mitano oyo bayebaki moto te.
36 Mpe o ntei ya bango ezalaki elenge mwasi moko ya lolenge kitoko mpe ya boboto malamu, oyo nkombo na ye ezalaki Buna, mpe Simeona azwaki ye mpo ya mwasi, mpe motango mwa mibali baye bakangaki bango mpe babomaki te, ezalaki mibali ntuku minei na nsambo, mpe basusu babomaki.
+ 37 Mpe bilenge mibali mpe basi nyonso oyo Simeone ná Levi bakangaki na mboka ya Shekeme, bazalaki baombo ya bana ya Yakobo mpe ya bana na bango oyo balandaki bango, tii mokolo oyo bana ya Yakobo babimaki na mokili ya Ezipito.
38 Mpe ntango Simeona ná Levi babimaki longwa na engumba, bilenge mibali mibale oyo batikalaki, oyo bamibombaki na engumba, mpe bakufaki te na kati ya bato ya engumba, batɛlɛmaki, mpe bilenge mibali oyo bakendaki na engumba mpe batambolaki na kati na yango, mpe bakutaki engumba yango mpamba kozanga mobali, mpe kaka basi oyo bazalaki kolela, mpe bilenge mibali oyo bazalaki koganga mpe balobaki ete: "Talá, oyo ezali oyo." bobe boye bana ba Yakobo Moebele basalaki na engumba eye na kozalaka na bango lelo babebisaki moko wa bingumba bya Kanana, mpe babangaki te bomoi bwa bango bwa mboka mobimba ya Kanana.
+ 39 Mpe mibali yango balongwaki na engumba mpe bakendaki na engumba ya Tapinake, mpe bakómaki kuna mpe bayebisaki bato oyo bafandi na Tapenake makambo nyonso oyo ekómelaki bango, mpe makambo nyonso oyo bana ya Yakobo basalaki na engumba ya Shekeme.
+ 40 Mpe nsango yango ekómaki epai ya Yasube mokonzi ya Tapenake, + mpe atindaki bato na engumba ya Shekeme mpo na kotala bilenge yango, mpo mokonzi andimaki bango te na likambo yango, mpe alobaki ete: "Ndenge nini bato mibale bakokaki kobebisa mboka monene lokola Shekeme?"
+ 41 Mpe bamemi-nsango ya Yasube bazongaki mpe bayebisaki ye ete: "Toyei na engumba, mpe esili kobebisama, moto moko te azali kuna; kaka basi oyo bazali kolela; mpe etonga to bibwele ezali te kuna, mpo bana ya Yakobo balongolaki biloko nyonso oyo ezalaki na engumba.
42 Mpe Yasube akamwaki na likambo yango, alobaki ete: "Ndenge nini bato mibale bakokaki kosala likambo oyo,

mpo na kobebisa engumba monene boye, kasi moto moko te akokaki kotɛlɛma na bango?"
+ 43 Mpo likambo ya ndenge wana esalemaki te banda na mikolo ya Nimilode, + mpe ata banda na ntango ya mosika mpenza, likambo ya ndenge wana esalemaki te; mpe Yasube, mokonzi ya Tapinake, alobaki na bato ba ye: "Bózala na mpiko mpe tokokende kobunda na Baebele oyo, mpe tosala bango ndenge basalaki na engumba, mpe tokozongisa mabe mpo na bato ya engumba."
+ 44 Mpe Yasube, mokonzi ya Tapenake, asololaki na bapesi-toli na ye mpo na likambo yango, mpe bapesi-toli na ye balobaki na ye ete: "Yo yo moko okolonga Baebele te, mpo basengeli kozala na nguya mpo na kosala mosala yango epai ya engumba mobimba."
+ 45 Soki mibale kati na bango babebisaki engumba mobimba, + mpe moto moko te atelemaki liboso na bango, soko olingi kobundisa bango, bango nyonso bakotelema mpo na kobundisa biso mpe bakobebisa biso ndenge moko.
+ 46 Kasi soko okotinda epai ya bakonzi nyonso oyo bazingi biso, mpe okotika bango báya esika moko, nde tokokende elongo na bango mpe tokobunda na bana ya Yakobo; nde okolonga bango.
47 Mpe Yasube ayokaki maloba ma bapesi-toli ba ye, mpe maloba ma bango masepelisaki ye mpe bato ba ye, mpe asalaki boye; mpe Yasube mokonzi ya Tapenake atindaki epai ya bakonzi nyonso ya Baamore oyo bazingaki Shekeme ná Tapenake.
+ 48 Bomata elongo na ngai mpe bosalisa ngai, mpe tokobeta Yakobo Moebele mpe bana na ye nyonso ya mibali, mpe tokoboma bango na mabele, mpo boye asalaki na engumba ya Shekeme, mpe boyebi yango te?
+ 49 Mpe bakonzi nyonso ya Baamore bayokaki mabe oyo bana ya Yakobo basalaki na engumba ya Shekeme, mpe bakamwaki mingi mpo na bango.
+ 50 Mpe bakonzi nsambo ya Baamore bayanganaki elongo na mampinga na bango nyonso, bato soko nkóto zomi na mipanga oyo elongolami, mpe bayaki kobunda na bana ya Yakobo; mpe Yakobo ayokaki ete bakonzi ba Baamore basanganaki mpo ya kobunda na bana ba ye, mpe Yakobo abangaki mingi, mpe yango etungisaki ye.
+ 51 Bongo Yakobo agangaki na Simeona ná Levi ete: "Likambo oyo bosalaki ezali nini?" mpo na nini ozokisi ngai, mpo na kobundisa ngai bana nyonso ya Kanana mpo na kobebisa ngai mpe ndako na ngai? mpo nazalaki na bopemi, kutu ngai mpe bato ya ndako na ngai, mpe bosali likambo liye epai ya ngai, mpe bosilisi bavandi ba mboka na ngai na nzela ya bosambisi bwa bino.
+ 52 Bongo Yuda ayanolaki tata na ye ete: "Ezalaki mpamba te bandeko na ngai Simeone ná Levi babomaki bato nyonso oyo bafandaki na Shekeme?" Solo ezalaki mpo ete Sekeme akitisaki ndeko na biso ya mwasi, mpe abukaki etinda ya Nzambe na biso epai ya Noa mpe bana ba ye, mpo Sekeme alongolaki ndeko na biso ya mwasi na makasi, mpe asalaki ekobo elongo na ye.
+ 53 Mpe Shekeme asalaki mabe nyonso wana mpe ata moko te kati na bafandi ya engumba na ye akɔtaki na ye, mpo na koloba ete: "Mpo na nini okosala boye?" solo mpo ya eye bandeko ba ngai bakendaki mpe babetaki engumba, mpe Nkolo apesaki yango o maboko ma bango, zambi bafandi ba yango babukaki mitindo mya Nzambe wa biso. Bongo ezali mpamba nde basali makambo nyonso wana?
54 Mpe sikawa mpo na nini ozali kobanga to kotungisama, mpe mpo na nini osepeli te na bandeko babali ba ngai, mpe mpo na nini nkanda ya yo epeli bango?
55 Solo Nzambe wa biso oyo apesaki o loboko la bango engumba ya Shekeme mpe bato ba yango, akopesa mpe na maboko na biso bakonzi banso ya Kanana oyo bazali koya kobundisa biso, mpe tokosala epai ya bango lokola bandeko na ngai basalaki na Shekeme.
56 Sikawa zala kimia nzinganzinga ya bango mpe bwaka mosika bobangi bwa yo, kasi tia elikia na Nkolo Nzambe wa biso, mpe bosambela epai ya ye mpo ya kosunga biso mpe kobikisa biso, mpe kopesa bayini ba biso o maboko ma biso.
+ 57 Mpe Yuda abengaki moko ya basaleli ya tata na ye ete: "Bókende sikawa kotala epai bakonzi wana, oyo bazali koya kobundisa biso, batɛlɛmi elongo na mampinga na bango."
+ 58 Mpe mosaleli akendaki mpe atalaki mosika, mpe amataki na ngámbo mosusu ya Ngomba Sihone, mpe amonaki bakaa nyonso ya bakonzi etɛlɛmi na bilanga, mpe azongaki na Yuda mpe alobaki ete: "Talá bakonzi bafandi na elanga elongo na bakaa na bango nyonso, bato ebele mpenza, lokola zɛlo na libongo ya mbu."
+ 59 Mpe Yuda alobaki na Simeone ná Levi mpe na bandeko na ye nyonso ete: "Bómilendisa mpe bózala bana ya mpiko, mpo Yehova Nzambe na biso azali elongo na biso, bóbanga bango te."
+ 60 Tɛlɛmá moto na moto, alati bibundeli na ye ya etumba, likonga na ye mpe mopanga na ye, mpe tokokende kobunda na bato oyo bakatamaki ngenga te; nkolo azali Nzambe na biso, Akobikisa biso.
61 Mpe batelemaki, mpe moko na moko alataki bibundeli na ye ya etumba, ya minene mpe ya mike, bana zomi na moko ya Yakobo, mpe basali banso ba Yakobo elongo na bango.
+ 62 Mpe basali nyonso ya Yisaka oyo bazalaki elongo na Yisaka na Hebrone, bango nyonso bayaki epai na bango na bisaleli ya ndenge nyonso ya etumba, mpe bana ya Yakobo mpe basaleli na bango, bazalaki bato nkama moko na zomi na mibale, bakendaki epai ya bakonzi yango, mpe Yakobo mpe akendaki elongo na bango.
+ 63 Mpe bana ya Yakobo batindaki epai ya tata na bango Yisaka mwana ya Abalayama na Hebrone, oyo azali Kireate-Arba.
64 Bondela tobondeli yo mpo ya biso epai ya Nkolo Nzambe wa biso, mpo na kobatela biso na maboko ma Bakanana baye bazali koya kobundisa biso, mpe kopesa bango o maboko ma biso.
65 Mpe Yisaka mwana mobali wa Abalayama abondelaki Nkolo mpo ya bana ba ye babali, mpe alobaki: O Nkolo Nzambe, olakaki tata wa ngai, kolobaka ete, nakobakisa nkona na yo lokola minzoto ya lola, mpe olakaki ngai lisusu, mpe otelemisi liloba lya yo, sikawa ete bakonzi ba Kanana bazali koya elongo, mpo na kobunda na bana ba ngai mpo basalaki mobulu te.
66 Sikawa bongo, O Nkolo Nzambe, Nzambe wa mabele mobimba, bobongola, nabondeli yo, toli ya bakonzi baye ete bakoka te kobunda na bana babali ba ngai.
67 Mpe kamisa mitema mya bakonzi baye mpe bato ba bango na bobangi bwa bana babali ba ngai mpe bokitisa

lolendo lya bango, mpe ete bakoka kotika bana babali ba ngai.
68 Mpe na loboko la yo ya makasi mpe loboko la yo esembolami bikisa bana babali ba ngai mpe basali ba bango uta na bango, mpo nguya mpe bokasi bozali o maboko ma yo mpo ya kosala inso eye.
69 Mpe bana ba Yakobo mpe basali ba bango bakendaki epai ya bakonzi baye, mpe batiaki motema na Nkolo Nzambe wa bango, mpe ntango bazalaki kokende, Yakobo tata wa bango mpe abondelaki epai ya Nkolo mpe alobaki: O Nkolo Nzambe, Nzambe wa nguya mpe atombolami, oyo ayangelaki uta mikolo ya kala, uta kuna kino sikawa mpe libela;
70 Ozali Ye oyo azali kolamusa bitumba mpe kosala ete yango esila, o loboko la yo ezali nguya mpe nguya ya kotombola mpe ya kokitisa; O tika ete losambo na ngai endimama liboso na yo ete okoka kobaluka epai na ngai na ngolu na yo, mpo na kokamwisa mitema ya bakonzi oyo mpe bato na bango na nsɔmɔ ya bana na ngai ya mibali, mpe kobangisa bango mpe bakaa na bango, mpe na boboto na yo monene kobikisa baoyo nyonso batyelaka yo motema, mpo ezali yo nde okoki komema bato na nse ya biso mpe kokitisa bikólo na nse ya nguya ya biso.

MOKAPO YA 35

+ 1 Mpe bakonzi nyonso ya Baamore bayaki mpe batɛlɛmaki na elanga mpo na kosolola na bapesi-toli na bango makambo oyo esengelaki kosalema na bana ya Yakobo, mpo bazalaki naino kobanga bango, mpe balobaki ete: “Talá, mibale kati na bango babomaki engumba mobimba ya Shekeme.”
2 Mpe Nkolo ayokaki mabondeli ma Yisaka mpe Yakobo, mpe atondisaki mitema mya bapesi-toli ba bakonzi baye banso na bobangi mpe bobangi mpenza ete bagangaki na bomoko;
+ 3 Ozali zoba lelo, to bososoli ezali te kati na yo, ete okobunda na Baebele, mpe mpo na nini okosepela na libebi na yo moko lelo?
4 Tala mibale kati na bango bayaki o engumba ya Sekeme kozanga bobangi to bobangi, mpe babomaki bafandi banso ba engumba, ete moto moko te atelemaki na bango, mpe boniboni bokokoka kobunda elongo na bango banso?
5 Solo boyebi ete Nzambe wa bango alingaka bango mingi, mpe asali makambo ya nguya mpo ya bango, lokola oyo esalemaki te uta mikolo ya kala, mpe o ntei ya banzambe banso ba bikolo, ezali moko te akoki kosala lokola na misala mya ye ya nguya.
+ 6 Ya solo, abikisaki tata na bango Abrahama, Moebele, na lobɔkɔ ya Nimilode, mpe na lobɔkɔ ya bato na ye nyonso oyo balukaki koboma ye mbala mingi.
+ 7 Abikisaki ye mpe na mɔtɔ oyo Mokonzi Nimilode abwakaki ye, mpe Nzambe na ye abikisaki ye na mɔtɔ yango.
8 Mpe nani mosusu akoki kosala bongo? ya solo, Abrahama nde abomaki bakonzi mitano ya Elama, ntango basimbaki mwana ya ndeko na ye oyo afandaki na Sodome na mikolo wana.
+ 9 Mpe akamataki mosaleli na ye oyo azalaki sembo na ndako na ye mpe mwa bato na ye, mpe balandaki bakonzi ya Elama na butu moko mpe babomaki bango, mpe bazongisi epai ya mwana ya ndeko na ye biloko nyonso oyo bazwaki epai na ye.
10 Mpe ya solo boyebi ete Nzambe ya Baebele oyo asepelaka mingi na bango, mpe bango mpe basepelaka na ye, mpo bayebi ete abikisaki bango na banguna na bango nyonso.
11 Mpe tala na nzela ya bolingo bwa ye epai ya Nzambe wa ye, Abalayama akamataki mwana wa ye se moko mpe wa motuya mpe akanaki komema ye lokola likabo ya kotumba epai ya Nzambe wa ye, mpe soko ezalaki te mpo ya Nzambe oyo apekisaki ye kosala eye, alingaki nde kosala yango na nzela ya bolingo bwa ye epai ya Nzambe wa ye.
12 Mpe Nzambe amonoki misala mya ye minso, mpe alapaki ndai epai ya ye, mpe alakaki ye ete akobikisa bana ba ye mpe nkona ya ye banso uta na mpasi inso ekoyela bango, zambi asalaki likambo liye, mpe na nzela ya bolingo bwa ye epai ya Nzambe wa ye akangaki motema mawa ma ye mpo ya mwana wa ye.
+ 13 Boyokaki te oyo Nzambe na bango asalaki Farao mokonzi ya Ezipito mpe Abimeleke mokonzi ya Gerare, na nzela ya kokamata mwasi ya Abalayama, oyo alobaki mpo na ye ete: “Azali ndeko na ngai ya mwasi, noki te báboma ye mpo na ye, + mpe bákanisa kokamata ye lokola mwasi?” mpe Nzambe asalaki epai ya bango mpe bato ba bango manso maye boyokaki.
14 Mpe tala, bisomei tomonoki na miso na biso ete Esau, ndeko mobali wa Yakobo, ayaki epai na ye elongo na bato nkama minei, na mokano mwa koboma ye, mpo abengaki na makanisi ete alongolaki ye lipamboli lya tata wa ye.
+ 15 Mpe akendaki kokutana na ye ntango autaki na Siri, mpo na kobɛta mama yango elongo na bana, + mpe nani abikisaki ye na mabɔkɔ na ye longola kaka Nzambe na ye oyo atyelaki motema? abikisaki ye na loboko ya ndeko na ye mpe lisusu na maboko ya banguna na ye, mpe na ntembe te akobatela bango lisusu.
16 Nani ayebi te ete ezalaki Nzambe na bango nde afulamaki na makasi mpo na kosala na mboka ya Shekeme mabe oyo boyokaki?
17 Bongo ekokaki kozala na makasi na bango moko nde bato mibale bakokaki kobebisa engumba monene lokola Shekeme soki ezalaki te mpo na Nzambe na bango oyo bazalaki kotyela motema? alobaki mpe asalaki epai ya bango nyonso eye mpo ya koboma bavandi ba engumba o engumba ya bango.
18 Mpe bokoki bongo kolonga bango baye babimaki elongo uta na engumba ya bino mpo ya kobunda elongo na bango mobimba, ata soki mbala nkoto koleka bakoya mpo na kosunga bino?
+ 19 Ya solo boyebi mpe bososoli ete boyei kobunda elongo na bango te, kasi boyei kobunda na Nzambe na bango oyo aponaki bango, mpe yango wana bino nyonso boyei lelo mpo na kobomama.
20 Sikawa bongo bomiboya bobe boye bozali kosala makasi mpo na komema likolo lya binomei, mpe ekozala malamu mpo na bino kokende etumba elongo na bango te, ata bazali bobele moke na motango, mpo ete Nzambe wa bango azali elongo na bango.
21 Mpe ntango bakonzi ba Baamore bayokaki maloba manso ma bapesi-toli ba bango, mitema mya bango

mitondaki na nsomo, mpe babangaki bana ba Yakobo mpe balingaki kobunda na bango te.
22 Mpe bakitisaki matoyi ma bango na maloba ma bapesi toli ba bango, mpe bayokaki maloba ma bango manso, mpe maloba ma bapesi toli masepelisaki bakonzi mingi, mpe basalaki boye.
23 Mpe bakonzi babalukaki mpe baboyaki bana mibali ba Yakobo, mpo bazalaki na mpiko te kopusana penepene na bango mpo ya kosala etumba elongo na bango, mpo babangaki bango mingi, mpe mitema ya bango enyangwaki o kati ya bango uta na bobangi bwa bango epai ya bango.
+ 24 Mpo yango eutaki epai ya Nkolo epai na bango, mpo ayokaki mabondeli ya basaleli na ye Yisaka mpe Yakobo, mpo batyaki motema epai na ye; mpe bakonzi baye banso bazongaki elongo na bakaa ba bango o mokolo mona, moko na moko o mboka na ye, mpe babundaki te na ntango wana elongo na bana ba Yakobo.
+ 25 Mpe bana ya Yakobo babatelaki esika na bango mokolo wana tii na mpokwa liboso ya ngomba Sihone, mpe bamonaki ete bakonzi yango bayaki kobunda na bango te, bana ya Yakobo bazongaki na ndako.

MOKAPO YA 36

"
2 Mpe Yakobo atɛlɛmaki elongo na bana ba ye mpe biloko nyonso ya ye, mpe bakendaki mpe bayaki na Betele engebene na liloba ya Nkolo.
3 Mpe Yakobo azalaki na mibu ntuku libwa na libwa ntango amataki o Betele, mpe Yakobo mpe bana ba ye babali mpe bato banso baye bazalaki elongo na ye, batikalaki o Betele o Luzi, mpe atongaki kuna etumbelo mpo ya Nkolo oyo abimelaki ye, mpe Yakobo mpe bana ba ye babali batikalaki o Betele sanza motoba.
4 Na ntango wana, Debora mwana mwasi ya Uze, mobateli ya bana ya Rebeka, oyo azalaki elongo na Yakobo, akufaki; mpe Yakobo akundaki ye na nse ya Betele na nse ya nzete ya chêne oyo ezalaki kuna.
5 Mpe Rebeka mwana mwasi ya Betuele, mama ya Yakobo, akufaki mpe na ntango wana na Hebrone, ye moko ezali Kireate-Arba, mpe akundamaki na libulu ya Makpela oyo Abrahama asombaki epai ya bana ya Hete.
6 Mpe bomoi bwa Rebeka bozalaki mibu nkama moko na ntuku misato na misato, mpe akufaki mpe ntango Yakobo ayokaki ete mama wa ye Rebeka akufi alelaki na bololo mpo na mama wa ye, mpe alelaki monene mpo na ye, mpe mpo na Debora mobateli na ye na nse ya nzete ya chêne, mpe abengaki esika wana nkombo Allon-bachute.
+ 7 Mpe Labana Mosiri akufaki na mikolo yango, mpamba te Nzambe abɛtaki ye mpo abukaki kondimana oyo ezalaki kati na ye ná Yakobo.
8 Mpe Yakobo azalaki na mibu nkama moko ntango Nkolo abimelaki ye, mpe apambolaki ye mpe abengaki ye nkombo Yisalaele, mpe Rashele mwasi wa Yakobo azwaki zemi o mikolo wana.
9 Mpe na ntango wana Yakobo ná bato na ye nyonso balongwe na Betele mpo na kokende na ndako ya tata na ye, na Hebrone.
10 Mpe ntango bazalaki kokende na nzela, mpe ezalaki naino kaka mwa nzela moke mpo na koya na Efrate, Rashele abotaki mwana mobali mpe azalaki na mosala makasi mpe akufaki.
11 Mpe Yakobo akundaki ye na nzela ya Efrate, oyo ezali Beteleme, mpe atyaki likonzí moko likolo ya lilita na ye, oyo ezali kuna tii lelo; mpe mikolo mya Laele mizalaki mibu ntuku minei na mitano mpe akufaki.
12 Mpe Yakobo apesaki nkombo ya mwana na ye oyo abotamaki na ye, oyo Rashele abotaki epai na ye: Benyamina, mpo abotamaki na ye na mokili na lobɔkɔ ya mobali.
13 Mpe ezalaki nsima ya liwa ya Rashele, Yakobo atelemisaki hema na ye na hema ya mosali na ye ya mwasi Bila.
14 Mpe Rubene azalaki na zuwa mpo na mama na ye Lea mpo na likambo oyo, mpe atondaki na nkanda, mpe atɛlɛmaki na nkanda na ye mpe akendaki mpe akɔtaki na hema ya Bila mpe alongwaki kuna alongolaki mbeto ya tata na ye.
+ 15 Na ntango wana, eteni ya lotomo ya mwana ya liboso, elongo na mikumba ya bokonzi mpe ya nganga-nzambe elongolamaki na bana ya Rubene, mpo akómisaki mbeto ya tata na ye mbindo, mpe lotomo ya mwana ya liboso epesamaki na Yozefe, mokumba ya bokonzi epai ya Yuda, mpe bonganga-nzambe epai ya Levi, mpamba te Rubene akómisaki mbeto ya tata na ye mbindo.
16 Mpe oyo ezali mabota ma Yakobo baye babotamaki na ye o Padane-Alama, mpe bana ba Yakobo bazalaki zomi na mibale.
+ 17 Bana ya Lea bazalaki Rubene mwana ya liboso, mpe Simeone, Levi, Yuda, Yisakare, Zebulone mpe Dina ndeko na bango ya mwasi; mpe bana ba Rashele bazalaki Yozefe mpe Benyamina.
+ 18 Bana ya Zilipa, mosali ya Lea, + Gade ná Ashere, mpe bana ya Bila, mosali ya Rashele, + Dane ná Naftali; oyo ezali bana ya Yakobo oyo babotamaki na ye na Padane-Alama.
+ 19 Mpe Yakobo ná bana na ye ya mibali ná bato na ye nyonso basalaki mobembo mpe bakómaki na Mamere, oyo ezali Kireate-Arba, oyo ezali na Hebrone, epai Abalayama ná Yisaka bafandaki, mpe Yakobo ná bana na ye ya mibali mpe bato nyonso oyo bazalaki na ye, bafandaki elongo na tata na ye na Hebrone.
+ 20 Mpe ndeko na ye Esau mpe bana na ye ya mibali, mpe bato nyonso ya ye bakendaki na mokili ya Seire mpe bafandaki kuna, mpe bazwaki biloko na mokili ya Seire, mpe bana ya Esau babotamaki mpe bakómaki mingi mpenza na mokili ya Seire.
21 Mpe oyo ezali mabota ya Esau oyo abotamaki na ye na mokili ya Kanana, mpe bana ya Esau bazalaki mitano.
+ 22 Mpe Ada abotelaki Esau mwana na ye ya liboso Elifaze, mpe abotelaki ye Reuel, mpe Alibama aboteli ye Yeush, Yaalame mpe Kora.
+ 23 Wana ezali bana ya Esau oyo babotamaki na ye na mokili ya Kanana; mpe bana ba Elifaze mwana ya Esau bazalaki Temane, Omar, Zefo, Gatame, Kenaze mpe Amalexe, mpe bana ya Reuel ezalaki Nakate, Zerake, Shama mpe Miza.
24 Mpe bana ba Yeushe bazalaki Timna, Alva, Yetete; mpe bana ba Yaalame bazalaki Ala, Finore mpe Kenaze.

+ 25 Mpe bana ya Kora bazalaki Temane, Mibisare, Magdiele mpe Erame; oyo ezali mabota ya bana ya Esau engebene na bokonzi na bango na mokili ya Seire.
+ 26 Mpe oyo ezali bankombo ya bana ya Seire Mohore, bafandi ya mokili ya Seire, Lotane, Sobale, Zibeone, Ana, Dishane, Ezere mpe Dishone, bazalaki bana mibali nsambo.
+ 27 Mpe bana ba Lotane bazalaki Hori, + Hemane mpe Timna, ndeko na bango ya mwasi, + elingi koloba Timina oyo ayaki epai ya Yakobo ná bana na ye ya mibali, + mpe babotaki ye matoi te, + mpe akendaki mpe akómaki makango na Elifaze mwana ya Esau, mpe aboteli ye Amaleke.
+ 28 Mpe bana ya Sobale bazalaki Alvane, Manahate, Ebale, Shefo, + mpe Oname, mpe bana ya Zibeone bazalaki Aya, mpe Ana, oyo ezalaki Ana oyo amonaki Yemime na esobe ntango aleisaki bampunda ya Zibeone tata na ye.
29 Mpe ntango azalaki koleisa mpunda ya tata wa ye akambaki bango o esobe na bantango ekeseni mpo ya koleisa bango.
30 Mpe ezalaki mokolo moko ete amemaki bango na moko ya esobe na libongo lya mbu, otalani ya esobe ya bato, mpe ntango azalaki koleisa bango, tala mopepe makasi mpenza eyaki uta o ngambo mosusu ya mbu mpe epemaki likolo lya mpunda oyo ezalaki koleisa kuna, mpe bango banso batelemaki kaka.
31 Mpe nsima pene na nkama moko na ntuku mibale ya banyama minene mpe ya nsomo ebimaki uta na esobe na ngambo mosusu ya mbu, mpe bango banso bayaki na esika wapi bampunda bazalaki, mpe bamitiamaki kuna.
32 Mpe banyama wana, uta katikati na bango kino na nse, bazalaki na lolenge ya bana ya bato, mpe uta katikati na bango kino likolo, bamosusu bazalaki na lolenge ya ba-urse, mpe bamosusu bazalaki na lolenge ya ba-keha, na mikila nsima na bango uta o ntei ya mapeka na bango kokita na mabele, lokola mikila ya ducheephath, mpe banyama oyo bayaki mpe bamatamaki mpe bamataki likolo ya bampunda oyo, mpe bakambaki bango mosika, mpe bakendaki mosika kino lelo.
+ 33 Mpe moko ya banyama yango epusanaki pene na Ana mpe ebɛtaki ye na mokila na ye, mpe na nsima ekimaki longwa na esika wana.
34 Mpe emonoki mosala moye abangaki mpenza bomoi bwa ye, mpe akimaki mpe akimaki o mboka.
35 Mpe ayebisaki bana babali mpe bandeko ba ye manso maye makomelaki ye, mpe bato mingi bakendaki koluka bampunda kasi bakokaki te kokuta bango, mpe Ana mpe bandeko ba ye bakendaki lisusu na esika wana te uta mokolo wana elandaki, mpo babangaki mingi bomoi bwa bango.
+ 36 Mpe bana ya Ana + mwana ya Seire, bazalaki Dishone ná ndeko na ye ya mwasi Alibama, mpe bana ya Dishone bazalaki Hemedane, + Eshbane, Itrane mpe Keran, mpe bana ya Ezere bazalaki Bilihane, Zaavane + mpe Akane, mpe bana ya Dishone bazalaki Uze ná Arane.
+ 37 Wana ezali mabota ya bana ya Seire + Mohore, na kolanda bokonzi na bango na mokili ya Seire.
38 Mpe Esau mpe bana ba ye bafandaki o mboka ya Seire Mohore, mofandi wa mboka, mpe bazalaki na biloko o kati na yango mpe babotamaki mpe babakisaki mingi mpenza, mpe Yakobo mpe bana ba ye mpe bato banso ba bango, bafandaki elongo na tata wa bango Yisaka o mboka ya Kanana, lokola Nkolo atindaki Abalayama tata wa bango.

MOKAPO YA 37

1 Mpe o mobu mwa nkama moko na mitano mwa bomoi bwa Yakobo, yango ezali mobu mwa libwa mwa bofandi bwa Yakobo elongo na bana ba ye o mboka ya Kanana, ayaki uta na Padana-Alama.
+ 2 Mpe o mikolo wana Yakobo asalaki mobembo elongo na bana ba ye uta na Hebrone, mpe bakendaki mpe bazongaki o engumba ya Shekeme, bango mpe bato banso ba bango, mpe bafandaki kuna, mpo bana ba Yakobo bazwaki mabele ya koleisa banyama malamu mpe ya mafuta mpo na bibwele na bango o engumba ya Shekeme, engumba ya Sekeme etongamaki lisusu na ntango wana, mpe ezalaki na kati na yango mibali mpe basi soko nkama misato.
+ 3 Mpe Yakobo ná bana na ye ná bato na ye nyonso bafandaki na eteni ya elanga oyo Yakobo asombaki epai ya Hamore tata ya Shekeme, ntango autaki na Padane-Alama liboso ete Simeone ná Levi bábundisa engumba yango.
+ 4 Mpe bakonzi nyonso wana ya Bakanana mpe ya Baamore oyo bazingaki engumba ya Shekeme, bayokaki ete bana ya Yakobo bakómaki lisusu na Shekeme mpe bafandaki kuna.
+ 5 Mpe balobaki ete: “Bana ya Yakobo Moebele bakozonga lisusu na engumba mpe bakofanda kuna, nsima ya kobɛta bafandi na yango mpe kobengana bango?” bakozonga sikawa mpe bakobengana lisusu baoyo bafandi na engumba to bakoboma bango?
6 Mpe bakonzi nyonso ya Kanana bayanganaki lisusu, mpe bayanganaki mpo na kobunda na Yakobo mpe bana na ye ya mibali.
+ 7 Mpe Yasube mokonzi ya Tapenake atindaki mpe epai ya bakonzi nyonso oyo bazalaki pembeni na ye, + epai ya Elane mokonzi ya Gaas, + mpe epai ya Yihuri mokonzi ya Shilo, + mpe epai ya Parathone mokonzi ya Kazare + mpe epai ya Susi mokonzi ya Sartone + mpe epai ya Labana mokonzi ya Betekorane + mpe epai ya Sabire mokonzi ya Otanaya-ma, + mpe alobaki ete:
+ 8 Bómata epai na ngai mpe bósalisa ngai, mpe tóbɛta Yakobo Moebele ná bana na ye ya mibali, + mpe bato nyonso oyo bazali na ye, mpo bakómi lisusu na Shekeme mpo na kozwa yango mpe koboma bafandi na yango lokola liboso.
9 Mpe bakonzi baye banso basanganaki elongo mpe bayaki elongo na bakaa ba bango banso, bato mingi mpenza lokola zelo likolo lya libongo lya mbu, mpe bango banso bazalaki otalana na Tapinake.
+ 10 Mpe Yasube mokonzi ya Tapenake abimaki epai na bango elongo na mampinga na ye nyonso, mpe atyaki kaa elongo na bango na ngámbo mosusu ya Tapenake na libándá ya engumba, mpe bakonzi yango nyonso bakaboli bango na bituluku nsambo, bazalaki bakaa nsambo mpo na kobundisa bana ya Yakobo.
+ 11 Mpe batindelaki Yakobo ná mwana na ye liyebisi: “Bóbima bino nyonso epai na biso mpo tósolola elongo na patatalu, mpe tózongisa mabe mpo na bato ya Sekeme oyo bobomaki na engumba na bango, mpe bokozonga lisusu na

engumba ya Shekeme mpe bokofanda kuna, mpe boboma bafandi na yango lokola liboso."
12 Mpe bana ba Yakobo bayokaki eye mpe nkanda ya bango epeli mpenza na maloba ma bakonzi ba Kanana, mpe zomi ya bana ba Yakobo bakendeki mbangu mpe batelemaki, mpe moko na moko na bango alataki mandoki ma ye ma etumba; mpe ezalaki nkama moko na mibale ya basali ba bango elongo na bango bazwaki bibongiseli na etumba.
+ 13 Mpe mibali oyo nyonso, bana ya Yakobo elongo na basaleli na bango, bakendaki epai ya bakonzi yango, mpe Yakobo tata na bango azalaki elongo na bango, mpe bango nyonso batɛlɛmaki likoló ya liboke ya Sekeme.
14 Mpe Yakobo abondelaki Nkolo mpo ya bana ba ye babali, mpe atamboli maboko ma ye epai ya Nkolo, mpe alobaki, O Nzambe, ozali Nzambe Mozwi-ya-Nguya-Nyonso, ozali tata wa biso, yo nde osalaki biso mpe tozali misala mya maboko ma yo; Nabondeli yo obikisa bana ba ngai na nzela ya ngolu na yo uta o loboko la banguna ba bango, baye bazali lelo koya kobunda elongo na bango mpe kobikisa bango o loboko la bango, mpo na loboko la yo ezali nguya mpe nguya, mpo ya kobikisa bato moke uta na ebele.
15 Mpe pesa epai ya bana babali ba ngai, basali ba yo, bokasi bwa motema mpe bokasi mpo ya kobunda elongo na bayini ba bango, mpo ya kotia bango, mpe kosala ete bayini ba bango bakweya liboso lya bango, mpe tika te bana babali ba ngai mpe basali ba bango bakufa o nzela ya maboko ma bana ba Kanana.
16 Kasi soko emonani malamu o miso na yo kolongola bomoi bwa bana babali babali mpe basali ba bango, kamata bango na ngolu ya yo enene na nzela ya maboko ma basali ba yo, ete bakoka te kokufa lelo na maboko ma bakonzi ba Baamore.
17 Mpe ntango Yakobo atikaki kosambela epai ya Nkolo mabele eninganaki uta esika na yango, mpe moi molili molili, mpe bakonzi baye banso babangaki mpe bokamwi bonene bokangaki bango.
18 Mpe Nkolo ayokaki losambo la Yakobo, mpe Nkolo akamwisi mitema mya bakonzi banso mpe mampinga ma bango na bobangi mpe bobangi bwa bana ba Yakobo.
+ 19 Mpo Nkolo atikaki bango koyoka mongongo ya makalo, mpe mongongo ya bampunda ya nguya uta na bana ya Yakobo, mpe mongongo ya limpinga enene elongo na bango.
20 Mpe bakonzi baye bakangamaki na bobangi bonene na bana ba Yakobo, mpe ntango bazalaki kotelema o ndako ya bango, tala bana babali ba Yakobo bakendeki liboso likolo lya bango, elongo na bato nkama moko na zomi na mibale, na koganga enene mpe ya somo.
21 Mpe ntango bakonzi bamonoki bana ba Yakobo bazali kokende liboso epai ya bango, bazalaki naino kobanga mingi, mpe bazalaki na mposa ya kozonga nsima uta liboso ya bana ba Yakobo lokola na ebandeli, mpe kobunda elongo na bango te.
+ 22 Kasi bazongaki nsima te, balobaki ete: "Ekozala likambo ya nsɔni mpo na biso mbala mibale soki tozongi nsima liboso ya Baebele."
23 Mpe bana ba Yakobo bapusanaki mpe bakendeki liboso kobundisa bakonzi baye banso mpe mampinga ma bango, mpe bamonoki, mpe tala ezalaki bato ba nguya mpenza, ebele lokola zelo ya mbu.
24 Mpe bana ba Yakobo babengaki epai ya Nkolo mpe balobi: "Ee Nkolo, sunga biso mpe pesa biso eyano, mpo tozali kotia motema na yo, mpe tika tokufa te na maboko ya bato baye bakatakata ngenga te, baye bayaki kobundisa biso lelo.
+ 25 Mpe bana ya Yakobo balataki bibundeli na bango ya etumba, mpe bazwaki moto na moto nguba na ye mpe likɔnga na ye na mabɔkɔ, mpe bapusanaki pene na etumba.
+ 26 Mpe Yuda, mwana ya Yakobo, akimaki liboso liboso ya bandeko na ye, mpe basaleli na ye zomi elongo na ye, mpe akendaki epai ya bakonzi yango.
+ 27 Mpe Yasube, mokonzi ya Tapinake, mpe abimaki liboso elongo na limpinga na ye liboso ya Yuda, mpe Yuda amonaki Yasube ná limpinga na ye bazali koya epai na ye, mpe nkanda ya Yuda epeli, mpe nkanda na ye epeli na kati na ye, mpe apusanaki pene na etumba oyo Yuda amipesaki na bomoi na ye.
+ 28 Mpe Yasube ná limpinga na ye nyonso bazalaki kokende liboso epai ya Yuda, mpe azalaki komata na mpunda moko ya makasi mpenza mpe ya nguya, + mpe Yasube azalaki moto moko ya mpiko mpenza, mpe azipamaki na ebende mpe na motako banda na motó tii na makolo.
29 Mpe ntango azalaki likolo lya mpunda, abetamaki na maboko mibale uta liboso mpe nsima, lokola ezalaki lolenge na ye na bitumba na ye binso, mpe azangaki ata moke te esika wapi akambaki ba flèches na ye.
+ 30 Mpe ntango Yasube ayaki kobunda na Yuda, mpe azalaki kobwaka baflɛ́mɛ mingi mpo na kobundisa Yuda, Nkolo akangaki lobɔkɔ ya Yasube, mpe baflɛ́mɛ nyonso oyo abetamaki ezongaki na bato na ye moko.
31 Mpe atako bongo, Yasube akobaki kokende liboso epai ya Yuda, mpo na kotelemela ye na baflɛ́mbɛ, kasi ntaka kati na yango ezalaki mapeko soko ntuku misato, mpe ntango Yuda amonaki Yasube kopumbwapumbwa na ye baflɛ́mɛ na ye, akimaki mbangu epai na ye na nguya na ye oyo esepelisaki nkanda.
+ 32 Mpe Yuda akamataki libanga moko monene na mabele, kilo na yango ezalaki shekele ntuku motoba, mpe Yuda akimaki mbangu epai ya Yasube, mpe na libanga yango abɛtaki ye na nguba na ye, yango wana Yasube akamwaki na libenga na ye, mpe akweyaki longwa na mpunda na ye na mabele.
+ 33 Mpe nguba epasuka na lobɔkɔ ya Yasube, mpe na nguya ya kobɛta yango epumbwaki na ntaka ya mapeko soki zomi na mitano, mpe nguba yango ekweaki liboso ya kaa ya mibale.
+ 34 Mpe bakonzi oyo bayaki elongo na Yasube bamonaki mosika makasi ya Yuda, mwana ya Yakobo, mpe makambo oyo asalaki Yasube, mpe babangaki Yuda na nsɔmɔ.
+ 35 Mpe bayanganaki pene na kaa ya Yasube, bamonaki mobulungano na ye, mpe Yuda abimisi mopanga na ye mpe abomaki mibali ntuku minei na mibale ya kaa ya Yasube, mpe kaa mobimba ya Yasube bakimaki liboso ya Yuda, mpe moto moko te atɛlɛmaki liboso na ye, mpe batikaki Yasube mpe bakimaki liboso na ye, mpe Yasube afukamaki naino na mabele.

+ 36 Mpe Yasube amonaki ete bato nyonso ya kaa na ye bakimaki liboso na ye, atɛlɛmaki nokinoki mpe atɛlɛmaki na nsɔmɔ mpo na kobundisa Yuda, mpe atɛlɛmaki na makolo na ye liboso ya Yuda.
+ 37 Mpe Yasube abundisaki Yuda mbala moko, mpe atyaki nguba epai ya nguba, mpe bato nyonso ya Yasube bakimaki, mpamba te bazalaki kobanga Yuda mingi.
+ 38 Mpe Yasube azwaki likɔnga na ye na lobɔkɔ na ye mpo na kobɛta Yuda na motó na ye, kasi Yuda atyaki nokinoki nguba na ye na motó na ye na likɔnga ya Yasube, na boye ete nguba ya Yuda ezwaki likɔnga na likɔnga ya Yasube, mpe nguba yango mpe ekabwanaki.
+ 39 Mpe ntango Yuda amonaki ete nguba na ye epasuka, abimisaki nokinoki mopanga na ye mpe abɛtaki Yasube na makolo na ye, mpe akataki makolo na ye ete Yasube akweyaki na mabele, mpe likɔnga ekweaki na lobɔkɔ na ye.
+ 40 Mpe Yuda azwaki mbangumbangu likɔnga ya Yasube, oyo akataki motó na ye mpe abwakaki yango pembeni ya makolo na ye.
+ 41 Mpe ntango bana ya Yakobo bamonaki oyo Yuda asalaki Yasube, bango nyonso bakimaki mbangu na molɔngɔ ya bakonzi mosusu, mpe bana ya Yakobo babundaki na mampinga ya Yasube mpe mampinga ya bakonzi nyonso oyo bazalaki kuna.
+ 42 Mpe bana ba Yakobo bakweisaki bato nkóto zomi na mitano ya bato na bango, mpe babɛtaki bango lokola nde babɛtaki mbuma, mpe basusu bakimaki mpo na kobikisa bomoi na bango.
+ 43 Mpe Yuda azalaki naino kotɛlɛma pembeni ya nzoto ya Yasube, mpe alongolaki Yasube elamba na ye.
+ 44 Mpe Yuda alongolaki mpe ebende mpe motako oyo ezalaki zingazinga ya Yasube, mpe talá mibali libwa ya bakapitɛni ya Yasube bayaki mpo na kobunda na Yuda.
+ 45 Mpe Yuda akendeki mbangu mpe azwaki libanga moko na mabele, mpe na yango abɛtaki moko na bango na motó, mpe mokuwa na ye ya motó ebukanaki, mpe nzoto mpe ekweaki longwa na mpunda kino na mabele.
+ 46 Mpe bakonzi mwambe oyo batikalaki, ntango bamonaki makasi ya Yuda, babangaki mingi mpe bakimaki, mpe Yuda elongo na bato na ye zomi balandaki bango, mpe bazwaki bango mpe babomaki bango.
47 Mpe bana mibali ba Yakobo bazalaki naino kobeta mampinga ma bakonzi, mpe babomaki mingi kati na bango, kasi bakonzi wana na mpiko babatelaki etelemelo ya bango elongo na bakapiteni ba bango, mpe bazongaki nsima te uta na bisika bya bango, mpe bagangaki na bango ya mampinga ma bango maye bakimaki uta liboso lya bana ba Yakobo, kasi moko te akoyoka bango, mpo babangaki bomoi bwa bango noki bakufa.
+ 48 Mpe bana nyonso ya Yakobo, nsima ya kobɛta mampinga ya bakonzi, bazongaki mpe bayaki liboso ya Yuda, mpe Yuda azalaki naino koboma bakonzi mwambe ya Yasube, mpe kolongola bilamba na bango.
+ 49 Mpe Levi amonaki Elone, mokonzi ya Gaashe, azali kokende epai na ye, elongo na bakapitɛni na ye zomi na minei mpo na kobɛta ye, kasi Levi ayebaki yango mpenza te.
+ 50 Mpe Elone elongo na bakapiteni na ye bapusanaki penepene, mpe Levi atalaki nsima mpe amonaki ete etumba epesameli ye na nsima, mpe Levi akimaki mbangu elongo na basaleli na ye zomi na mibale, mpe bakendaki mpe babomaki Elon mpe bakapiteni na ye na mopanga.

MOKAPO YA 38

1 Mpe Ihuri mokonzi wa Shilo ayaki mpo na kosunga Eloni, mpe apusanaki penepene na Yakobo, ntango Yakobo abendaki likonga na ye oyo ezalaki na loboko na ye mpe na flèche abɛtaki Ihuri oyo esalaki ete akufa.
2 Mpe ntango Ihuri mokonzi ya Shilo akufaki, bakonzi minei oyo batikalaki bakimaki na esika na bango elongo na bakapiteni mosusu, mpe basalaki makasi mpo na kozonga nsima, kolobaka ete: “Tozali lisusu na makasi te elongo na Baebele nsima ya koboma bakonzi misato mpe bakapiteni na bango oyo bazalaki na nguya koleka biso.”
3 Mpe emonoki bana ba Yakobo ete bakonzi batikali balongwaki uta na esika na bango, balandaki bango, mpe Yakobo ayaki mpe uta na liboke ya Sekeme uta na esika wapi atelemaki, mpe balandaki bakonzi mpe bapusanaki penepene na bango elongo na basali ba bango.
4 Mpe bakonzi mpe bakapiteni elongo na mampinga ma bango masusu, bamonoki ete bana ba Yakobo bapusanaki penepene na bango, babangaki bomoi bwa bango mpe bakimaki kino bakomaki o engumba ya Kazare.
+ 5 Mpe bana ba Yakobo balandaki bango kino na ekuke ya engumba ya Chazare, mpe babetaki bopunzi bonene o ntei ya bakonzi mpe mampinga ma bango, bato soko nkóto minei, mpe ntango bazalaki kobeta limpinga ya bakonzi, Yakobo akangamaki na likonga na ye kokangama mpo na kobeta bakonzi, mpe abomaki bango banso.
+ 6 Mpe abomaki Parathone mokonzi ya Kazare na ekuke ya engumba ya Kazare, mpe na nsima abetaki Susi mokonzi ya Sarton, mpe Labana mokonzi ya Betekorine, mpe Shabire mokonzi ya Maknaima, mpe abomaki bango nyonso na baflɛ́mɛ, flèche mpo na mokomoko na bango, mpe bakufaki.
7 Mpe bana ba Yakobo bamonoki ete bakonzi banso bakufi mpe ete babukanaki mpe bazongaki nsima, bakobaki kokoba etumba elongo na mampinga ma bakonzi otalana na ekuke ya Chazare, mpe bazalaki kaka kobeta bato ba bango soko nkama minei.
+ 8 Mpe mibali misato kati na basaleli ya Yakobo bakweaki na etumba wana, mpe ntango Yuda amonaki ete basaleli na ye misato bakufi, yango epesaki ye mawa mingi, mpe nkanda na ye epelisaki Baamore.
9 Mpe bato banso batikalaki na mampinga ma bakonzi babangaki mingi mpo ya bomoi bwa bango, mpe bakimaki mbangu mpe babukaki ekuke ya bifelo ya engumba ya Chazare, mpe bango banso bakotaki na engumba mpo ya libateli.
10 Mpe bamibombaki o katikati ya engumba ya Chazare, mpo ete engumba ya Chazare ezalaki monene mpenza mpe monene, mpe ntango mampinga maye manso makota na engumba, bana ba Yakobo bakimaki mbangu nsima na bango o engumba.
11 Mpe bato minei ya nguya, baye bayebaki etumba, babimaki uta na engumba mpe batelemaki na bokoti bwa engumba, na mipanga mpe makula ya kobendama na maboko ma bango, mpe bamitiamaki otala bana ba Yakobo, mpe balingaki te kotika bango kokota o engumba.

12 Mpe Naftali akimaki mbangu mpe ayaki kati na bango mpe na mopanga na ye abɛtaki mibale kati na bango, mpe akataki mitó na bango na mbala moko.
13 Mpe abalukaki epai ya babale basusu, mpe tala bakimaki, mpe alandaki bango, akangaki bango, abetaki bango mpe abomaki bango.
14 Mpe bana ba Yakobo bayaki o engumba mpe bamonoki, mpe talá efelo mosusu ezalaki epai ya engumba, mpe balukaki mpo na ekuke ya efelo mpe bakokaki te kokuta yango, mpe Yuda apumbwaki likolo ya efelo, mpe Simeona mpe Levi balandaki ye, mpe bango nyonso misato bakitaki uta na efelo mpo na kokota na engumba.
+ 15 Mpe Simeona mpe Levi babomaki mibali nyonso oyo bakimaki mpo na libateli na engumba, mpe lisusu bafandi ya engumba elongo na basi na bango mpe bana mike, babomaki na mopanga, mpe koganga ya engumba emataki na likoló.
16 Mpe Dane ná Naftali bapumbwaki likoló ya efelo mpo na komona nini ebimisaki makɛlɛlɛ ya kolela, mpamba te bana ya Yakobo bayokaki mitungisi mpo na bandeko na bango, mpe bayokaki bato oyo bafandi na engumba yango bazali koloba na kolela mpe na mabondeli, bazali koloba ete: “Bókamata biloko nyonso oyo tozali na yango na engumba mpe bókende, bobele koboma biso te.”
17 Mpe ntango Yuda, Simeona mpe Levi batikaki kobeta bafandi ya engumba, bamataki na efelo mpe babengaki Dane ná Naftali, oyo bazalaki likoló ya efelo, mpe bandeko na bango mosusu, mpe Simeona ná Levi bayebisaki bango nzela ya kokɔta na engumba, mpe bana nyonso ya Yakobo bayaki kozwa biloko oyo bapunzaki.
18 Mpe bana ba Yakobo bakamataki biloko bipunzami bya engumba ya Chazare, bitonga mpe bangɔmbɛ, mpe biloko, mpe bakamataki nyonso oyo ekokaki kokangama, mpe bakendaki mokolo wana longwa na engumba.
19 Mpe o mokolo molandaki bana ba Yakobo bakendaki o Sarton, mpo bayokaki ete bato ba Sarton baye batikalaki o engumba bazalaki kosangana mpo ya kobunda elongo na bango mpo ete babomaki mokonzi wa bango, mpe Sarton ezalaki engumba moko ya likolo mpenza mpe ya makasi, mpe ezalaki na efelo moko ya mozindo oyo ezingamaki na engumba.
+ 20 Mpe likonzí ya efelo ezalaki na mapeko soko ntuku mitano mpe bonene na yango mapeko ntuku minei, mpe esika moko te mpo na moto moko akota na engumba mpo na efelo, mpe bana ya Yakobo bamonaki efelo ya engumba, mpe balukaki esika ya kokota na kati na yango kasi bazwaki yango te.
+ 21 Mpo esika ya kokɔta na engumba ezalaki na nsima, mpe moto nyonso oyo alingi kokota na engumba yango azalaki koya na nzela yango mpe azalaki kozinga engumba mobimba, mpe na nsima akɔtaki na engumba.
22 Mpe bana ba Yakobo bamonoki bakokaki te kozwa nzela ya kokota na engumba, nkanda ya bango epeli mpenza, mpe bafandi ba engumba bamonoki ete bana ba Yakobo bazalaki koya epai na bango babangaki mingi mpo na bango, mpo bayokaki bokasi bwa bango mpe nini basalaki epai ya Kazare.
23 Mpe bavandi ba engumba ya Sarton bakokaki te kobima epai ya bana ba Yakobo nsima ya kosangana o engumba mpo ya kobunda na bango, noki bakoka na yango kokota o engumba, kasi emonoki ete bazalaki koya epai ya bango, babangaki mingi mpo ya bango, mpo bayokaki bokasi bwa bango mpe nini basalaki epai ya Chazare.
+ 24 Bongo bafandi ya Sarton balongolaki nokinoki pont ya nzela ya engumba, na esika na yango, liboso ete bana ya Yakobo báya, mpe bamemaki yango na engumba.
25 Mpe bana bana ba Yakobo bayaki mpe balukaki nzela o kati ya engumba, mpe bakokaki te kokuta yango mpe bafandi ba engumba bamataki o nsonge ya efelo, mpe bamonoki, mpe tala bana mibali ba Yakobo bazalaki koluka bokoti o kati ya engumba.
+ 26 Mpe bafandi ya engumba bafingi bana ya Yakobo uta na nsɔngɛ ya efelo, mpe balakelaki bango mabe, mpe bana ya Yakobo bayokaki kofinga yango, mpe basilikaki makasi, mpe nkanda na bango epeli na kati na bango.
27 Mpe bana ba Yakobo basilikelaki bango, mpe bango banso batelemaki mpe bapumbwaki likolo lya lopango na nguya ya bokasi bwa bango, mpe na bokasi bwa bango balekaki bonene bwa mapeko ntuku minei ya lopango.
+ 28 Mpe ntango balekisaki efelo yango batɛlɛmaki na nse ya efelo ya engumba, mpe bakutaki bikuke nyonso ya engumba ekangamaki na bikuke ya ebende.
+ 29 Mpe bana ya Yakobo bapusanaki penepene mpo na kobuka baporte ya bikuke ya engumba, mpe bafandi batikaki bango te, mpo uta na nsɔngɛ ya efelo bazalaki kobwaka mabanga mpe baflɛ́mɛ likoló na bango.
+ 30 Mpe motángo ya bato oyo bazalaki likoló ya efelo ezalaki mibali soko nkama minei, mpe ntango bana ya Yakobo bamonaki ete bato ya engumba batikaki bango te kofungola baporte ya engumba, bapumbwaki mpe bamataki na nsɔngɛ ya efelo, mpe Yuda amataki liboso na eteni ya ɛsti ya engumba.
+ 31 Mpe Gade ná Asher bamataki nsima na ye na nsɔngɛ ya wɛsti ya engumba, mpe Simeone ná Levi na nɔrdi, mpe Dane ná Rubene na sudi.
+ 32 Mpe mibali oyo bazalaki likoló ya efelo, bafandi ya engumba, bamonaki ete bana ya Yakobo bazalaki komata epai na bango, bango nyonso bakimaki na efelo, bakitaki na engumba, mpe bamibombaki na katikati ya engumba.
+ 33 Mpe Yisakare ná Naftali oyo batikalaki na nse ya efelo bapusanaki mpe babukaki baporte ya engumba, mpe bapelisaki mɔtɔ na baporte ya engumba, ete ebende enyangwaki, mpe bana nyonso ya Yakobo bakɔtaki na engumba, bango mpe bato na bango nyonso, mpe babundaki na bafandi ya engumba Sarton, mpe babɛtaki bango na mopanga ya mopanga, mpe moto moko te atɛlɛmaki liboso na bango.
+ 34 Mpe mibali soko nkama mibale bakimaki longwa na engumba, mpe bango nyonso bakendaki mpe bamibombaki na ndako molai moko boye na engumba, mpe Yuda alandaki bango tii na ndako molai mpe abukaki ndako molai, oyo ekweyaki likoló ya bato, mpe bango nyonso bakufaki.
35 Mpe bana ba Yakobo bamataki na nzela ya nsamba ya linɔ́ngi yango, mpe bamonaki, mpe tala ezalaki na ndako molai mosusu ya makasi mpe ya molai na mosika na engumba, mpe nsɔngɛ na yango ekómaki tii na lola, mpe bana mibali ya Yakobo bakitaki mbangu mpe bakitaki, mpe bakendaki elongo na bato na bango nyonso na ndako molai yango, mpe bakutaki yango etondi na mibali soko nkama misato, basi mpe bana mike.

36 Mpe bana ba Yakobo babetaki bobeti bonene o ntei ya bato wana o ndako molai mpe bakimaki mpe bakimaki mosika na bango.
+ 37 Mpe Simeona ná Levi balandaki bango, + ntango mibali zomi na mibale ya nguya mpe ya mpiko babimaki epai na bango longwa na esika oyo bamibombaki.
+ 38 Mpe mibali zomi na mibale wana babatelaki etumba makasi na Simeona ná Levi, mpe Simeona ná Levi bakokaki kolonga bango te, mpe bato wana ya mpiko babukaki nguba ya Simeona ná Levi, mpe moko na bango abɛtaki motó ya Levi na mopanga na ye, ntango Levi atyaki lobɔkɔ na ye nokinoki na motó na ye, mpo abangaki mopanga, mpe mopanga ebɛtaki lobɔkɔ ya Levi, mpe yango alingaki kasi moke na lobɔkɔ ya Levi oyo bakataki.
+ 39 Mpe Levi akangaki mopanga ya moto ya mpiko na lobɔkɔ na ye, mpe azwaki yango na makasi epai ya moto yango, mpe na yango abɛtaki motó ya moto yango ya nguya, mpe akataki motó na ye.
+ 40 Mpe mibali zomi na moko bapusanaki penepene mpo na kobunda na Levi, mpo bamonaki ete moko na bango abomami, mpe bana ya Yakobo babundaki, kasi bana ya Yakobo bakokaki te kolonga bango, mpo bato wana bazalaki na nguya mingi.
+ 41 Mpe bana ya Yakobo bamonoki ete bakokaki te kolonga bango, Simeona agangaki makasi mpe makasi, mpe bato zomi na moko ya nguya bakamwaki na mongongo ya koganga ya Simeona.
+ 42 Mpe Yuda mosika ayebaki mongongo ya koganga ya Simeona, mpe Naftali ná Yuda bakimaki mbangu na nguba na bango epai ya Simeona ná Levi, mpe bakutaki bango bazali kobunda na bato wana ya nguya, bakokaki te kolonga bango lokola nguba na bango ebukanaki.
+ 43 Mpe Naftali amonaki ete nguba ya Simeona ná Levi ebukanaki, mpe azwaki nguba mibale epai ya basaleli na ye mpe amemaki yango epai ya Simeone ná Levi.
+ 44 Mpe Simeona, Levi mpe Yuda na mokolo wana babundaki bango nyonso misato na mibali zomi na moko ya nguya tii na ntango ya kolala ya moi, kasi bakokaki kolonga bango te.
45 Mpe eye eyebisamaki epai ya Yakobo, mpe ayokaki mawa mingi, mpe abondelaki epai ya Nkolo, mpe ye mpe Naftali mwana wa ye bakendaki kobunda na bato ba nguya baye.
46 Mpe Yakobo apusanaki mpe abendaki litimbo lya ye, mpe ayaki penepene na bato ba nguya, mpe abomaki bato misato ya bango elongo na likonga, mpe mwambe batikali bazongaki nsima, mpe tala, etumba ebundaki na bango o liboso mpe nsima, mpe babangaki mingi mpo ya bomoi bwa bango, mpe bakokaki te kotelema liboso lya bana ba Yakobo, mpe bakimaki liboso lya bango.
+ 47 Mpe na kokima na bango bakutanaki na Dane ná Ashere bazalaki koya epai na bango, mpe na mbalakaka bakweyaki likoló na bango, mpe babundaki na bango, mpe babomaki bango mibale, mpe Yuda mpe bandeko na ye balandaki bango, mpe babɛtaki bato oyo batikalaki, mpe babomaki bango.
+ 48 Mpe bana nyonso ya Yakobo bazongaki mpe batambolaki zingazinga ya engumba, kolukaka soki bakokaki kokuta mibali, mpe bakutaki bilenge mibali soko ntuku mibale na kati ya libulu moko na engumba, mpe Gade ná Ashere babotaki bango nyonso, mpe Dani mpe Naftali bapelisaki bato mosusu oyo bakimaki mpe bakimaki na ndako molai ya mibale, mpe babɛtaki bango nyonso.
+ 49 Mpe bana ya Yakobo babɛtaki bafandi nyonso ya engumba ya Sarton, kasi basi mpe bana mike batikaki bango na engumba mpe babomaki bango te.
50 Mpe bafandi banso ba engumba ya Sarton bazalaki bato ba nguya, moko wa bango akolanda nkoto moko, mpe mibale kati na bango bakokima te na nkoto zomi ya bato batikali.
51 Mpe bana ba Yakobo babomaki bafandi banso ba engumba ya Sarton na mopanga, ete moto moko te atelemela bango, mpe batikaki basi o engumba.
52 Mpe bana ba Yakobo bakamataki biloko binso bipunzamaki bya engumba, mpe bakangaki maye balingaki, mpe bakamataki bitonga mpe bangɔmbɛ mpe biloko uta na engumba, mpe bana mibali ba Yakobo basalaki epai ya Sarton mpe bafandi na yango lokola basalaki na Chazare mpe bafandi na yango, mpe babalukaki mpe bakendaki mosika.

MOKAPO YA 39

1 Mpe ntango bana ba Yakobo bakendaki uta o engumba ya Sarton, bakendaki penepene na mapeko nkama mibale ntango bakutanaki na bafandi ba Tapenake koya epai na bango, mpo babimaki mpo na kobunda elongo na bango, mpo ete babetaki mokonzi wa Tapinake mpe bato ba ye banso.
+ 2 Bongo bato nyonso oyo batikalaki na engumba Tapenake babimaki mpo na kobunda na bana ya Yakobo, mpe bakanisaki kobɔtɔla bango biloko oyo bapunzaki mpe biloko oyo bazwaki na Kazare mpe na Sarton.
3 Mpe bato basusu ba Tapenake babundaki na bana ba Yakobo o esika ena, mpe bana ba Yakobo babetaki bango, mpe bakimaki liboso lya bango, mpe balandaki bango o engumba ya Arbelani, mpe bango banso bakweyaki liboso lya bana ba Yakobo.
+ 4 Mpe bana ba Yakobo bazongaki mpe bayaki o Tapenake, mpo na kobɔtɔla biloko ya Tapenake, mpe ntango bakómaki na Tapenake bayokaki ete bato ya Arbelani babimaki mpo na kobikisa biloko oyo bapunzaki na bandeko na bango, mpe bana ya Yakobo batikaki bato zomi na bango na Tapenake mpo na kopunza engumba, mpe babimaki epai ya bato ya Arne.
+ 5 Mpe mibali ya Arbelani babimaki elongo na basi na bango mpo na kobunda na bana mibali ya Yakobo, mpo basi na bango bayebaki etumba, mpe babimaki, mibali mpe basi soki nkama minei.
+ 6 Mpe bana nyonso ya Yakobo bagangaki na mongongo makasi, mpe bango nyonso bakimaki mbangu epai ya bafandi ya Arbelane, mpe na mongongo monene mpe ya nsɔmɔ.
+ 7 Mpe bafandi ya Arbelane bayokaki makɛlɛlɛ ya koganga ya bana ya Yakobo, mpe konguluma na bango lokola makɛlɛlɛ ya nkosi mpe lokola konguluma ya mbu mpe mbonge na yango.
8 Mpe bobangi mpe nsomo ezwaki mitema mya bango na ntina ya bana ba Yakobo, mpe babangaki na nsomo mpo ya bango, mpe bazongaki nsima mpe bakimaki liboso lya bango o kati ya engumba, mpe bana mibali ba Yakobo

balandaki bango o ekuke ya engumba, mpe bayaki likolo lya bango o engumba.
9 Mpe bana ba Yakobo babundaki elongo na bango o engumba, mpe basi ba bango banso bazalaki kobundisa bana ba Yakobo, mpe etumba ezalaki makasi mpenza o ntei ya bango mokolo mobimba o mokolo mona kino mpokwa.
10 Mpe bana ba Yakobo bakokaki te kolonga bango, mpe bana ba Yakobo bapemeli kokufa o etumba ena, mpe bana ba Yakobo babelelaki epai ya Nkolo mpe bazwaki makasi mingi epai ya mpokwa, mpe bana mibali ba Yakobo babetaki bafandi banso ba Arbelani na mopanga mwa mopanga, mibali, basi mpe bana mike.
11 Mpe lisusu batikali ba bato baye bakimaki uta na Sarton, bana mibali ba Yakobo babetaki bango o Arbelani, mpe bana ba Yakobo basalaki epai ya Arbelani mpe Tapinaki lokola basalaki na Chazare mpe Sarton, mpe ntango basi bamonoki ete mibali banso bakufaki, bakendaki likolo lya nsamba ya engumba mpe babetaki bana mibali ba Yakobo na kosopaka mabanga lokola mbula.
12 Mpe bana ba Yakobo bakendeki mbangu mpe bayaki o engumba mpe bakangaki basi banso mpe babomaki bango na mopanga, mpe bana ba Yakobo bakangaki biloko binso bipunzamaki mpe bipunzami, bitonga mpe bitonga mpe bangɔmbɛ.
13 Mpe bana ba Yakobo basalaki epai ya Maknaima lokola basalaki na Tapinake, na Kazare mpe na Shilo, mpe babalukaki uta kuna mpe bakendaki.
14 Mpe o mokolo mwa mitano bana ba Yakobo bayokaki ete bato ba Gaas bayanganaki na bango mpo ya etumba, mpo babomaki mokonzi wa bango mpe bakapiteni ba bango, mpo ezalaki na bakapiteni zomi na minei o engumba ya Gaashe, mpe bana ba Yakobo babomaki bango banso o etumba ya yambo.
+ 15 Mpe bana ba Yakobo mokolo wana balataki bibundeli na bango ya etumba, mpe batambolaki mpo na kobunda na bafandi ya Gaashe, mpe na Gaashe ezalaki na bato moko ya makasi mpe ya nguya ya bato ya Baamore, mpe Gaashe ezalaki engumba oyo elekaki makasi mpe ya makasi koleka na bingumba nyonso ya Baamore, mpe ezalaki na bifelo misato.
16 Mpe bana ba Yakobo bayaki o Gaashe mpe bakutaki baporte ya engumba ekangamaki, mpe bato soko nkama mitano batelemi o nsɔngɛ ya efelo ya libanda mpenza, mpe bato mingi lokola zelo na libongo ya mbu bazalaki na esika ya kobombana mpo na bana ya Yakobo uta libanda ya engumba na nsima na yango.
17 Mpe bana ba Yakobo bapusanaki mpo ya kofungola bikuke bya engumba, mpe ntango bazalaki kopusana penepene, tala bango baye bazalaki na esika ya kobombana o nsima ya engumba babimaki uta na bisika bya bango mpe bazingaki bana ba Yakobo.
18 Mpe bana ba Yakobo bakangamaki o ntei ya bato ba Gaashe, mpe etumba ezalaki liboso mpe nsima na bango, mpe bato banso baye bazalaki likolo lya efelo, bazalaki kobwaka uta na efelo likolo lya bango, ba flèches mpe mabanga.
+ 19 Mpe Yuda, komonaka ete bato ya Gaas bazalaki kokóma kilo mingi mpo na bango, apesaki mongongo moko ya kotɔbɔla mpenza mpe ya nsɔmɔ mpe bato nyonso ya Gaas babangaki na mongongo ya koganga ya Yuda, mpe bato bakweaki uta na efelo na koganga na ye ya nguya, mpe baoyo nyonso bautaki na libándá mpe na kati ya engumba babangaki mingi bomoi na bango.
+ 20 Mpe bana ya Yakobo bapusanaki naino pene mpo na kobuka baporte ya engumba, ntango bato ya Gaashe babwakelaki bango mabanga mpe baflɛ́mɛ longwa na nsɔngɛ ya efelo, mpe bakimaki bango longwa na ekuke.
21 Mpe bana ba Yakobo bazongaki kobundisa bato ba Gaashe baye bazalaki elongo na bango uta libanda lya engumba, mpe babetaki bango na nsomo, lokola babetaki na mbeli, mpe bakokaki te kotelema liboso ya bana ba Yakobo, mpo ete bobangi mpe nsɔmɔ ekangaki bango na koganga ya Yuda.
22 Mpe bana ba Yakobo babomaki bato banso baye bazalaki libanda lya engumba, mpe bana ba Yakobo bazalaki kaka kopusana penepene mpo na kosala bokoti na engumba, mpe kobunda na nse ya bifelo ya engumba, kasi bakokaki te mpo ete bafandi banso ba Gaashe baye batikalaki o engumba bazingaki bifelo ya Gaashe na ngambo nyonso, boye bana ba Yakobo bakokaki te kopusana penepene na engumba mpo na kobunda elongo na bango.
+ 23 Mpe bana ya Yakobo bapusanaki penepene na nsɔngɛ moko mpo na kobunda na nse ya efelo, bafandi ya Gaas babwakelaki bango baflɛ́mɛ mpe mabanga lokola mbula ya mbula, mpe bakimaki na nse ya efelo.
+ 24 Mpe bato ya Gaashe oyo bazalaki na efelo, bamonaki ete bana ya Yakobo bakokaki te kolonga bango longwa na nse ya efelo, bafingi bana ya Yakobo na maloba oyo:
25 Likambo nini ezali na bino na etumba oyo bokoki kolonga te? bokoki bongo kosala epai ya engumba ya nguya ya Gaashe mpe bafandi na yango lokola bosalaki na bingumba ya Baamore oyo ezalaki na nguya mingi te? Solo epai ya bato wana ya bolembu kati na biso osalaki makambo wana, mpe obomaki bango na ekuke ya engumba, mpo bazalaki na makasi te ntango bazalaki kobanga na lokito ya koganga na yo.
26 Mpe sikoyo bokokoka kobunda na esika oyo? Ya solo awa, bino nyonso bokokufa, mpe tokozongisa mabe mpo na bingumba wana oyo obebisi.
27 Mpe bafandi ba Gaashe bafingi mpenza bana ba Yakobo mpe bafingi bango elongo na banzambe ba bango, mpe bakobaki kobwaka mabanga mpe mabanga likolo lya bango uta o efelo.
+ 28 Mpe Yuda mpe bandeko na ye bayokaki maloba ya bato oyo bafandi na Gaashe mpe nkanda na bango elamukaki makasi, mpe Yuda ayokelaki Nzambe na ye zuwa na likambo yango, mpe agangaki mpe alobaki ete: "Ee Nkolo, sunga, tindela biso mpe bandeko na biso lisalisi."
+ 29 Mpe akimaki mosika na makasi na ye nyonso, na mopanga na ye oyo ebendamaki na lobɔkɔ na ye, mpe apumbwaki uta na mabele mpe na makasi na ye, amataki na efelo, mpe mopanga na ye ekweaki uta na lobɔkɔ na ye.
+ 30 Mpe Yuda agangaki na efelo, mpe bato nyonso oyo bazalaki likoló ya efelo babangaki, mpe bamosusu kati na bango bakweaki longwa na efelo na engumba mpe bakufaki, mpe baoyo bazalaki naino likoló ya efelo, ntango bamonaki makasi ya Yuda, babangaki mingi mpe bakimaki mpo na bomoi na bango na engumba mpo na libateli.

31 Mpe bamosusu bazwaki mpiko ya kobunda na Yuda likolo ya efelo, mpe bapusanaki penepene na koboma ye ntango bamonaki mopanga moko te na loboko ya Yuda, mpe bakanisaki kobwaka ye uta na efelo epai ya bandeko na ye, mpe bato ntuku mibale ya engumba bamataki mpo na kosunga bango, mpe bazingaki Yuda mpe bango banso bagangaki likolo na ye, mpe bapusanaki penepene na ye na mipanga oyo elongolamaki, mpe babangaki Yuda, mpe Yuda agangaki na bandeko na ye uta na efelo.
+ 32 Mpe Yakobo mpe bana na ye ya mibali babendaki likonga na nse ya efelo, mpe babɛtaki misato kati na mibali oyo bazalaki likoló ya efelo, mpe Yuda akobaki koganga mpe agangaki ete: "Ee Nkolo sunga biso, O Nkolo bikisa biso, mpe agangaki na mongongo makasi likoló ya efelo, mpe koganga eyokanaki mosika mpenza.
+ 33 Mpe nsima ya koganga oyo azongelaki lisusu koganga, mpe bato nyonso oyo bazingaki Yuda na nsɔngɛ ya efelo babangaki, mpe moko na moko abwakaki mopanga na ye na lobɔkɔ na ye na lokito ya koganga ya Yuda mpe koningana na ye, mpe bakimaki.
+ 34 Mpe Yuda azwaki mipanga oyo ekweaki na mabɔkɔ na bango, mpe Yuda abundaki na bango mpe abomaki bato na bango ntuku mibale na efelo.
+ 35 Mpe mibali mpe basi soko ntuku mwambe bazalaki naino komata na efelo longwa na engumba mpe bango nyonso bazingaki Yuda, mpe Nkolo atyaki bobangi ya Yuda na mitema na bango, ete bakokaki te kopusana penepene na ye.
36 Mpe Yakobo mpe bato banso bazalaki elongo na ye babendaki likonga uta o nse ya efelo, mpe babomaki bato zomi likolo lya efelo, mpe bakweyaki o nse ya efelo, liboso lya Yakobo mpe bana ba ye babali.
+ 37 Mpe bato oyo bazalaki na efelo bamonaki ete bato na bango ntuku mibale bakweyaki, bazalaki kaka kokima mbangu epai ya Yuda na mipanga oyo ebimisamaki, kasi bakokaki te kopusana pene na ye mpo ete babangaki mingi na makasi ya Yuda.
+ 38 Mpe moko na mibali na bango ya nguya oyo nkombo na ye Arude apusanaki pene mpo na kobɛta Yuda na motó na mopanga na ye, ntango Yuda atyaki nguba na ye nokinoki na motó na ye, mpe mopanga ebɛtaki nguba yango, mpe ekabwanaki na biteni mibale.
+ 39 Mpe moto ya nguya oyo nsima ya kobɛta Yuda akimaki mpo na kobikisa bomoi na ye, na bobangi ya Yuda, mpe makolo na ye ekɔtaki na efelo mpe akweyaki o ntei ya bana ya Yakobo oyo bazalaki na nse ya efelo, mpe bana ya Yakobo babɛtaki ye mpe babomaki ye.
+ 40 Mpe motó ya Yuda epesaki ye mpasi mpo na kobɛtama ya moto ya nguya, mpe Yuda asilaki kokufa mpo na yango.
+ 41 Mpe Yuda agangaki na efelo na ntina ya mpasi oyo ebimisamaki na kobɛtama, ntango Dani ayokaki ye, mpe nkanda na ye ezikaki na kati na ye, mpe ye mpe atɛlɛmaki mpe akendaki mosika mpe akimaki mpe apumbwaki longwa na mabele mpe amataki na efelo na makasi na ye oyo esepelisaki nkanda.
+ 42 Mpe ntango Dani akómaki likoló ya efelo pene na Yuda, bato nyonso oyo bazalaki na efelo bakimaki, oyo batɛlɛmaki liboso ya Yuda, mpe bamataki na efelo ya mibale, mpe babwakaki baflɛ́mɛ mpe mabanga likoló ya Dani mpe Yuda longwa na efelo ya mibale, mpe basalaki makasi mpo na kobengana bango na efelo.
+ 43 Mpe baflɛ́mɛ mpe mabanga ebɛtaki Dane ná Yuda, mpe etikalaki moke báboma bango likoló ya efelo, mpe epai nyonso oyo Dane ná Yuda bakimaki longwa na efelo, babundisaki bango na baflɛ́mɛ mpe mabanga longwa na efelo ya mibale.
44 Mpe Yakobo mpe bana ba ye bazalaki naino o ekuke ya engumba o nse ya efelo ya yambo, mpe bakokaki te kobenda likonga na bango na bafandi ba engumba, lokola bakokaki komonana te na bango, kozalaka likolo lya efelo ya mibale.
+ 45 Mpe Dani ná Yuda ntango bakokaki lisusu te komema mabanga mpe baflɛ́mɛ oyo ekweaki likoló na bango longwa na efelo ya mibale, bango mibale bapumbwaki likoló ya efelo ya mibale pene na bato ya engumba, mpe ntango bato ya engumba oyo bazalaki likoló ya efelo ya mibale bamonaki ete Dane ná Yuda bayaki epai na bango likoló ya efelo ya mibale, bango nyonso bagangaki mpe bakitaki na nse kati na bifelo.
+ 46 Mpe Yakobo ná bana na ye ya mibali bayokaki makɛlɛlɛ ya koganga oyo euti na bato ya engumba, mpe bazalaki naino na ekuke ya engumba, mpe bazalaki komitungisa mpo na Dani mpe Yuda oyo bamonanaki na bango te, bazalaki likoló ya efelo ya mibale.
+ 47 Mpe Naftali amataki na makasi na ye oyo esepelisaki nkanda mpe apumbwaki likoló ya efelo ya liboso mpo na komona nini esalaki makɛlɛlɛ ya koganga oyo bayokaki na engumba, mpe Yisakare ná Zebulone bapusanaki pene mpo na kobuka baporte ya engumba, mpe bafungolaki baporte ya engumba mpe bakɔtaki na engumba.
48 Mpe Naftali apumbwaki uta na efelo ya yambo kino na ya mibale, mpe ayaki kosunga bandeko na ye, mpe bafandi ya Gaas oyo bazalaki likolo ya efelo, komonaka ete Naftali azalaki moto ya misato oyo amataki mpo na kosunga bandeko na ye, bango nyonso bakimaki mpe bakitaki na engumba, mpe Yakobo mpe bana na ye nyonso ya mibali mpe bilenge mibali na bango nyonso bayaki na engumba epai na bango.
+ 49 Mpe Yuda ná Dane ná Naftali bakitaki longwa na efelo na engumba mpe balandaki bafandi ya engumba, mpe Simeona ná Levi bautaki na libándá ya engumba mpe bayebaki te ete ekuke efungwamaki, mpe bamataki longwa kuna tii na efelo mpe bakitaki epai ya bandeko na bango na engumba.
50 Mpe bafandi ba engumba bango banso bakitaki o kati ya engumba, mpe bana ba Yakobo bayaki epai na bango na ngambo ekeseni, mpe etumba esalamaki na bango uta liboso mpe nsima, mpe bana mibali ba Yakobo babetaki bango na nsomo, mpe babomaki penepene na nkoto tuku mibale ya bango mibali mpe basi, ata moko te na bango akokaki kotelema liboso ya bana ba Yakobo.
+ 51 Mpe makila ezalaki kosopana mingi na engumba, mpe ezalaki lokola ebale ya mai, mpe makila ezalaki kosopana lokola ebale tii na libándá ya engumba, mpe ekómaki na esobe ya Betekorini.
+ 52 Mpe bato ya Betekolini bamonaki mosika makila oyo ezalaki kouta na engumba ya Gaashe, mpe bato soki ntuku nsambo na kati na bango bakimaki mbangu mpo na komona makila, mpe bakómaki na esika oyo makila ezalaki.

53 Mpe balandaki nzela ya makila mpe bayaki o efelo ya engumba ya Gaashe, mpe bamonoki makila mazali kobima uta na engumba, mpe bayokaki mongongo ya koganga uta na bavandi ba Gaashe, mpo ete emataki o lola, mpe makila mazalaki kokoba kosopana mingi lokola ebale ya mai.
+ 54 Mpe bana nyonso ya Yakobo bazalaki naino kobɛta bato oyo bafandi na Gaashe, mpe bazalaki koboma bango tii na mpokwa, mibali mpe basi soki nkóto ntuku mibale (20 000), mpe bato ya Korine balobaki ete: “Ya solo, oyo ezali mosala ya Baebele, mpamba te bazali naino kobunda na bingumba nyonso ya Baamore.”
+ 55 Mpe bato wana bakendaki mbangu mpe bakimaki mbangu na Betekorini, mpe moko na moko azwaki bibundeli na ye ya etumba, mpe babelelaki epai ya bafandi nyonso ya Betekolini, oyo mpe balataki bibundeli na bango ya etumba mpo na kokende kobunda elongo na bana ya Yakobo.
+ 56 Mpe ntango bana mibali ya Yakobo basilaki kobeta bafandi ya Gaashe, batambolaki zingazinga ya engumba mpo na kolongola babomami nyonso, mpe koyaka na kati ya engumba mpe mosika koleka bakutanaki na bato misato ya nguya mingi, mpe mopanga ezalaki te na loboko na bango.
+ 57 Mpe bana ya Yakobo bamataki na esika oyo bazalaki, mpe bato ya nguya bakimaki, mpe moko na bango akangaki Zebulone, oyo amonaki ete azalaki elenge mobali mpe molai mokuse, mpe na makasi na ye abwakaki ye na mabele.
+ 58 Mpe Yakobo akimaki mbangu epai na ye na mopanga na ye mpe Yakobo abɛtaki ye na nse ya loketo na ye na mopanga, mpe akataki ye na biteni mibale, mpe nzoto ekweaki likoló ya Zebulone.
59 Mpe ya mibale apusanaki penepene mpe akangaki Yakobo mpo na kokweisa ye na mabele, mpe Yakobo abalukaki epai na ye mpe agangaki epai na ye, nzokande Simeona ná Levi bakimaki mbangu mpe babɛtaki ye na loketo na mopanga mpe bakweyaki ye na mabele.
+ 60 Mpe moto ya nguya atɛlɛmaki na mabele na nguya ya nkanda, mpe Yuda ayaki epai na ye liboso ete azwa makolo na ye, mpe abɛtaki ye na motó na mopanga, mpe motó na ye ekabwanaki mpe akufaki.
61 Mpe moto ya misato ya nguya, amonoki ete baninga ba ye babomamaki, akimaki liboso lya bana ba Yakobo, mpe bana ba Yakobo balandaki ye o engumba; mpe ntango moto wa nguya azalaki kokima akutaki moko wa mipanga ya bavandi ba engumba, mpe akamataki yango mpe abalukaki epai ya bana ba Yakobo mpe abundisaki bango na mopanga mona.
+ 62 Mpe moto ya nguya akimaki mbangu epai ya Yuda mpo na kobɛta ye na motó na mopanga, mpe nguba ezalaki te na lobɔkɔ ya Yuda; mpe ntango azalaki na mokano ya kobɛta ye, Naftali azwaki nokinoki nguba na ye mpe atyaki yango na motó ya Yuda, mpe mopanga ya moto ya nguya ebɛtaki nguba ya Naftali mpe Yuda akimaki mopanga.
+ 63 Mpe Simeona ná Levi bakimaki mbangu likoló na moto ya nguya na mipanga na bango mpe babɛtaki ye na makasi na mipanga na bango, mpe mipanga mibale ekɔtaki na nzoto ya moto ya nguya mpe ekabolaki yango na biteni mibale, na bolai.
+ 64 Mpe bana ya Yakobo babɛtaki mibali misato ya nguya na ntango wana, elongo na bato nyonso oyo bafandaki na Gaashe, mpe mokolo yango elingaki kosila.
65 Mpe bana ba Yakobo batambolaki nzinganzinga ya Gaashe mpe bakamataki biloko binso bya mboka, kutu bana mike mpe basi bapesamaki nzela te ya kozala na bomoi, mpe bana ba Yakobo basalaki epai ya Gaashe lokola basalaki na Sarton mpe Shilo.

MOKAPO YA 40

+ 1 Mpe bana ya Yakobo bamemaki biloko nyonso oyo epunzamaki na Gaashe, mpe babimaki na engumba na butu.
+ 2 Bazalaki kobima na kotambola epai ya ndako-nzambe ya Betekorin, mpe bafandi ya Betekolini bazalaki kokende na ndako monene mpo na kokutana na bango, mpe na butu wana bana ya Yakobo babundaki elongo na bafandi ya Betekolini, na ndako monene ya Betekorini.
3 Mpe bafandi banso ba Betekolini bazalaki bato ba nguya, moko wa bango alingaki te kokima liboso lya bato nkoto, mpe babundaki o butu wana likolo lya ndako-nzambe, mpe makelele ma bango mayokamaki na butu wana uta mosika, mpe mabele eninganaki na koganga na bango.
4 Mpe bana banso ba Yakobo babangaki bato wana, lokola bamesanaki kobunda na molili te, mpe bayokaki nsɔni mingi, mpe bana ya Yakobo babelelaki epai ya Nkolo, kolobaka ete, Pesá biso lisalisi O Nkolo, bikisa biso ete tokoka kokufa te na maboko ya bato oyo bakatamaki ngenga te.
5 Mpe Nkolo ayokaki mongongo mwa bana ba Yakobo, mpe Nkolo asalaki bobangi bonene mpe mobulungano mpo ya kokanga bato ba Betekorini, mpe babundaki o ntei ya bangomei moko na mosusu o molili ya butu, mpe babetaki bango na bango na motango monene.
6 Mpe bana ba Yakobo, koyebaka ete Nkolo amemeki molimo mwa bopengwi o ntei ya bato wana, mpe ete babundisaki moto na moto elongo na mozalani wa ye, babimaki uta o ntei ya bituluku bya bato ba Betekorini mpe bakendeki mosika o bokiti bwa ndako-nzambe ya Betekolini, mpe mosika, mpe bafandaki kuna na libateli elongo na bilenge mibali na bango o butu wana.
7 Mpe bato ba Betekolini babundaki butu mobimba, moto moko elongo na ndeko mobali wa ye, mpe mosusu na mozalani wa ye, mpe bagangaki na ngambo nyonso likolo lya ndako-nzambe, mpe koganga ya bango eyokanaki mosika, mpe mabele mobimba eninganaki na mongongo ya bango, mpo bazalaki na nguya likolo lya bato banso ba mabele.
+ 8 Mpe bafandi nyonso ya bingumba ya Bakanana, Baheti, Baamore, Bahivi + mpe bakonzi nyonso ya Kanana, mpe lisusu baoyo bazalaki na ngámbo mosusu ya Yordani, bayokaki makɛlɛ ya koganga na butu wana.
+ 9 Mpe balobaki ete: “Ya solo, oyo ezali bitumba ya Baebele oyo bazali kobunda na bingumba nsambo, oyo bapusanaki pene na bango; mpe nani akoki kotelemela Baebele wana?
+ 10 Mpe bafandi nyonso ya bingumba ya Bakanana, mpe bato nyonso oyo bazalaki na ngámbo mosusu ya Yordani, babangaki mpenza bana ya Yakobo, mpo balobaki ete: “Talá ekosalema na biso ndenge moko na bingumba yango, mpo nani akoki kotɛlɛma na makasi na bango ya makasi?”

11 Mpe kolela ya Bakolini ezalaki monene mpenza na butu wana, mpe ekobaki kobakisama; mpe babɛtakina kino ntongo, mpe motango mwa bango babomamaki.
+ 12 Mpe ntɔngɔ ebimaki, mpe bana nyonso ya Yakobo batɛlɛmaki na ntɔngɔntɔngɔ mpe bamataki na ndako-nzambe, mpe babɛtaki baoyo batikalaki na Bakolini na lolenge ya nsomo, mpe bango nyonso babomamaki na ndako monene.
13 Mpe mokolo ya motoba ebimaki, mpe bafandi nyonso ya Kanana bamonaki mosika bato nyonso ya Betekorine balali ekufa na ndako monene ya Betekorine, mpe bapalangani lokola bibembe ya bana ya mpate mpe ya bantaba.
+ 14 Mpe bana ba Yakobo bakambaki biloko binso bipunzamaki uta Gaashe mpe bakendaki o Betekorini, mpe bakutaki engumba etondi na bato lokola zelo ya mbu, mpe babundaki na bango, mpe bana ba Yakobo babotaki bango kuna kino mpokwa.
15 Mpe bana ba Yakobo basalaki na Betekorini lokola basalaki na Gaashe mpe Tapenake, mpe lokola basalaki na Kazare, na Sartone mpe na Shilo.
+ 16 Mpe bana ya Yakobo bakamataki na bango biloko oyo bapunzaki na Betekorine mpe biloko nyonso oyo epunzamaki na bingumba, mpe na mokolo yango bazongaki na ndako na Shekeme.
17 Mpe bana ba Yakobo bazongaki ndako o engumba ya Shekeme, mpe batikalaki libanda ya engumba, mpe na nsima bapemaki kuna uta na etumba, mpe bafandaki kuna butu mobimba.
18 Mpe basaleli na bango nyonso elongo na biloko nyonso oyo bazwaki na bingumba, batikaki libanda ya engumba, mpe bakɔtaki na engumba te, mpo balobaki ete: "Ekoki kozala ete bato mosusu bakobunda na biso, mpe bakoya kozinga biso na Shekeme."
+ 19 Mpe Yakobo ná bana na ye ya mibali ná basaleli na bango batikalaki na butu wana mpe na mokolo oyo elandaki na eteni ya elanga oyo Yakobo asombaki na Hamore na shekele mitano, mpe biloko nyonso oyo bakangaki ezalaki elongo na bango.
20 Mpe biloko binso bya bopunzami biye bana ba Yakobo bakangaki, bizalaki o eteni ya elanga, bonene lokola zelo o libongo lya mbu.
21 Mpe bafandi ba mboka batalaki bango uta mosika, mpe bafandi banso ba mboka babangaki bana ba Yakobo baye basalaki likambo liye, mpo mokonzi moko te uta mikolo ya kala asalaki naino boye.
+ 22 Mpe bakonzi nsambo ya Bakanana bazwaki ekateli ya kosala kimya na bana ya Yakobo, mpo babangaki mpenza bomoi na bango, mpo na bana ya Yakobo.
+ 23 Mpe na mokolo yango, lokola mokolo ya nsambo, Yafia mokonzi ya Hebrone atindaki na kobombana epai ya mokonzi ya Ai, + mpe mokonzi ya Gibeone, + mpe epai ya mokonzi ya Shaleme + mpe epai ya mokonzi ya Adulame + mpe epai ya mokonzi ya Lakisi + mpe epai ya mokonzi ya Chazare, + mpe epai ya bakonzi nyonso ya Kanana oyo bazalaki na nse ya bokonzi na bango, mpe koloba ete:
+ 24 Bomata elongo na ngai, mpe yaka epai na ngai ete tokoka kokende epai ya bana ya Yakobo, mpe nakosala kimya elongo na bango, mpe nakosala boyokani elongo na bango, noki te mabele na bino nyonso ebebisama na mipanga ya bana ya Yakobo, lokola basalaki na Sekeme mpe bingumba oyo ezali zingazinga na yango, lokola boyokaki mpe bomoni.
+ 25 Mpe ntango bokoya epai na ngai, koya elongo na bato mingi te, kasi tiká mokonzi nyonso amema bakapitɛni na ye misato, mpe kapitɛni mokomoko amema bakonzi na ye misato.
26 Mpe boyaka bino banso o Hebrone, mpe tokokende elongo epai ya bana ba Yakobo, mpe tokobondela bango ete basala boyokani ya kimia elongo na biso.
27 Mpe bakonzi baye banso basalaki lokola mokonzi wa Hebrone atindaki epai ya bango, mpo bango banso bazalaki na nse ya toli mpe etinda na ye, mpe bakonzi banso ba Kanana basanganaki mpo ya kokende epai ya bana ba Yakobo, mpo ya kosala kimia na bango; mpe bana ba Yakobo bazongaki mpe bakendaki o eteni ya elanga eye ezalaki o Sekeme, mpo batiaki elikia te o bakonzi ba mboka.
+ 28 Mpe bana ya Yakobo bazongaki mpe batikalaki na eteni ya elanga mikolo zomi, mpe moto moko te ayaki kobunda na bango.
+ 29 Mpe ntango bana ya Yakobo bamonaki ete etumba ezalaki komonana te, bango nyonso bayanganaki mpe bakendaki na engumba ya Shekeme, mpe bana ya Yakobo batikalaki na Shekeme.
+ 30 Mpe na nsuka ya mikolo ntuku minei, bakonzi nyonso ya Baamore bayanganaki longwa na bisika na bango nyonso mpe bakómaki na Hebrone, epai ya Yafia, mokonzi ya Hebrone.
+ 31 Mpe motángo ya bakonzi oyo bayaki na Hebrone, mpo na kosala kimya na bana ya Yakobo, ezalaki bakonzi ntuku mibale na moko, mpe motángo ya bakapiteni oyo bayaki elongo na bango ezalaki ntuku motoba na libwa, mpe bato na bango bazalaki nkama moko na ntuku mwambe na libwa, mpe bakonzi yango nyonso mpe bato na bango bapemaki pembeni ya Ngomba Hebrone.
+ 32 Mpe mokonzi ya Hebrone abimaki elongo na bakapiteni na ye misato mpe bato libwa, mpe bakonzi yango bazwaki ekateli ya kokende epai ya bana ya Yakobo mpo na kosala kimya.
+ 33 Mpe balobaki na mokonzi ya Hebrone: "Kende liboso na biso elongo na bato na yo, mpe lobá mpo na biso epai ya bana ya Yakobo, mpe tokoya nsima na yo mpe tokondimisa maloba na yo, mpe mokonzi ya Hebrone asalaki bongo."
+ 34 Mpe bana ya Yakobo bayokaki ete bakonzi nyonso ya Kanana bayanganaki mpe bapemaki na Hebrone, mpe bana ya Yakobo batindaki basaleli na bango minei lokola banɔngi, mpe balobi ete: "Bókende kotala bakonzi oyo, mpe bóluka mpe bótalela bato na bango soki bazali moke to mingi, mpe soki bazali moke, bótánga bango nyonso mpe bózonga."
35 Mpe basali ba Yakobo bakendaki na kobombana epai ya bakonzi baye, mpe basalaki lokola bana ba Yakobo bapesaki bango mitindo, mpe na mokolo wana bazongaki epai ya bana ya Yakobo, mpe balobaki epai ya bango: Toyaki epai ya bakonzi wana, mpe bazali kaka moke na motango, mpe totangaki bango nyonso, mpe tala, bazalaki nkama mibale na ntuku mwambe na mwambe, bakonzi mpe bato.
+ 36 Mpe bana ya Yakobo balobaki ete: "Bazali kaka moke, yango wana biso nyonso tokobima epai na bango te; mpe o

ntongo bana ba Yakobo batelemaki mpe baponaki ntuku motoba na mibale na bato ba bango, mpe zomi na bana ba Yakobo bakendaki elongo na bango; mpe bakangaki bibundeli na bango ya etumba, mpo balobaki: "Bazali koya mpo na kobunda na biso, mpo bayebaki te ete bazalaki koya kosala kimya elongo na bango."
37 Mpe bana ya Yakobo bakendaki elongo na basaleli na bango na ekuke ya Sekeme, epai ya bakonzi wana, mpe tata na bango Yakobo azalaki elongo na bango.
38 Mpe ntango babimaki, tala, mokonzi wa Hebrone mpe bakapiteni ba ye misato mpe bato libwa elongo na ye bazalaki koya na nzela mpo na kobundisa bana ba Yakobo, mpe bana ba Yakobo batombolaki miso, mpe bamonoki mosika Yafia, mokonzi wa Hebrone, elongo na bakapiteni ba ye, koya epai na bango, mpe bana ba Yakobo batelemaki o esika ya ekuke ya Sekeme, mpe bakufaki kokende liboso te.
+ 39 Mpe mokonzi ya Hebrone akobaki kokende liboso, ye ná bakapiteni na ye, tii akómaki pene na bana ya Yakobo, + mpe ye ná bakapiteni na ye bafukamaki liboso na bango na mabele, mpe mokonzi ya Hebrone afandaki elongo na bakapiteni na ye liboso ya Yakobo mpe bana na ye ya mibali.
+ 40 Mpe bana ya Yakobo balobi na ye: "Ee mokonzi ya Hebrone, ekómeli yo nini?" mpo na nini oyei epai na biso lelo? ozali kosenga nini epai na biso? mpe mokonzi ya Hebrone alobaki na Yakobo ete: "Nabondeli yo nkolo na ngai, bakonzi nyonso ya Bakanana bayei lelo mpo na kosala kimya elongo na yo."
41 Mpe bana ba Yakobo bayokaki maloba ma mokonzi wa Hebrone, mpe bandimaki te makanisi ma ye, mpo bana ba Yakobo bazalaki na bondimi te epai ya ye, mpo bakanisaki ete mokonzi wa Hebrone alobelaki bango na bokosi.
42 Mpe mokonzi wa Hebrone ayebaki uta na maloba ma bana ba Yakobo, ete bandimaki maloba ma ye te, mpe mokonzi wa Hebrone apusanaki penepene na Yakobo, mpe alobaki epai ya ye, Nabondeli yo, nkolo wa ngai, ozala na bondimi ete bakonzi baye banso bayei epai na yo na maloba ma kimia, mpo bayaki te elongo na bato ba bango banso, mpe bamemaki te mandoki ma bango ma etumba elongo na bango, mpo bayaki mpo na koluka kimya epai ya nkolo na ngai mpe bana na ye ya mibali.
+ 43 Mpe bana ya Yakobo bayanolaki na mokonzi ya Hebrone, balobi ete: "Tinda yo epai ya bakonzi oyo nyonso, + mpe soko ozali koloba solo epai na biso, tiká ete mokomoko na bango aya ye moko liboso na biso, mpe soki bakoya epai na biso kozanga bibundeli, tokoyeba bongo ete bazali koluka kimya epai na biso."
44 Mpe Yafia, mokonzi ya Hebrone atindaki moko ya bato na ye epai ya bakonzi, mpe bango nyonso bayaki liboso ya bana ya Yakobo, mpe bafukamaki liboso na bango na mabele, mpe bakonzi yango bafandaki liboso ya Yakobo mpe bana na ye ya mibali, mpe balobaki na bango:
45 Toyoki manso maye bosalaki epai ya bakonzi ba Baamore na mopanga na bino mpe loboko la nguya mingi mpenza, ete moto moko te akoka kotelema liboso lya bino, mpe tobangaki bino mpo ya bolamu bwa bomoi bwa biso, noki ekoyela biso lokola esalemaki epai ya bango.
46 Bongo toyei epai ya bino mpo ya kosala boyokani ya kimia o ntei ya biso, mpe sikawa bongo kosala boyokani elongo na biso boyokani bwa kimia mpe bosolo, ete bokomikotisa te elongo na biso, mpenza lokola tomikotisaki elongo na bino te.
47 Mpe bana ba Yakobo bayebaki ete bayaki mpenza mpo ya koluka kimia epai ya bango, mpe bana mibali ba Yakobo bayokaki bango, mpe basalaki boyokani elongo na bango.
+ 48 Mpe bana ba Yakobo balapi ndai epai ya bango ete bakokɔtela bango te, mpe bakonzi nyonso ya Bakanana balapaki ndai epai na bango, mpe bana ya Yakobo bapesaki bango mpako banda mokolo wana.
49 Mpe nsima ya eye bakapiteni banso ba bakonzi baye bayaki elongo na bato ba bango liboso lya Yakobo, na makabo na maboko ma bango mpo ya Yakobo mpe bana ba ye babali, mpe bafukamaki epai ya ye o mabele.
+ 50 Mpe bakonzi oyo na nsima balendisaki bana ya Yakobo mpe babondelaki bango ete bázongisa biloko nyonso oyo bazwaki na bingumba nsambo ya Baamore, mpe bana ya Yakobo basalaki bongo, mpe bazongisaki nyonso oyo bakangaki, basi, bana mike, bangɔmbɛ mpe biloko nyonso oyo bapunzaki, mpe batindaki bango, mpe bakendaki moko na moko na engumba na ye.
51 Mpe bakonzi baye banso bafukamaki lisusu liboso lya bana ba Yakobo, mpe batindaki to bamemeli bango makabo mingi o mikolo miye, mpe bana ba Yakobo batindaki bakonzi baye mpe bato ba bango, mpe bakendeki mosika na bango na kimia o bingumba bya bango, mpe bana ba Yakobo bazongaki mpe o ndako na bango, o Sekeme.
52 Mpe kimia ezalaki uta mokolo wana liboso kati na bana ya Yakobo mpe bakonzi ya Bakanana, kino bana ya Yisraele bayaki mpo na kozwa libula ya mokili ya Kanana.

MOKAPO YA 41

1 Mpe na bozongisi bwa mobu bana bana ba Yakobo basalaki mobembo longwa na Shekeme, mpe bayaki o Hebrone, epai ya tata wa bango Yisaka, mpe bafandaki kuna, kasi bitonga mpe bangɔmbɛ na bango bazalaki koleisa mokolo na mokolo na Shekeme, mpo ezalaki kuna na mikolo wana matiti ya koleisa banyama malamu mpe ya mafuta, mpe Yakobo mpe bana ba ye babali mpe ndako na bango mobimba bafandaki na lobwaku ya Hebrone.
2 Mpe ezalaki o mikolo miye, o mobu mona, kozalaka mobu mwa nkama na motoba mwa bomoi bwa Yakobo, o mobu mwa zomi mwa boyei bwa Yakobo uta na Padana-Alama, ete Lea mwasi wa Yakobo akufaki; azalaki na mibu ntuku mitano na moko ntango akufaki na Hebrone.
+ 3 Mpe Yakobo ná bana na ye ya mibali bakundaki ye na libulu ya elanga ya Makpela, oyo ezali na Hebrone, oyo Abalayama asombaki epai ya bana ya Hete, mpo na kozala esika ya kokundama.
4 Mpe bana ba Yakobo bafandaki elongo na tata wa bango o lobwaku ya Hebrone, mpe bafandi banso ba mboka bayebaki bokasi bwa bango mpe lokumu bwa bango elekaki o mboka mobimba.
+ 5 Mpe Yozefe mwana ya Yakobo mpe ndeko na ye Benyamina, bana ya Rashele, mwasi ya Yakobo, bazalaki naino bilenge na mikolo wana, mpe babimaki te elongo na bandeko na bango na ntango ya bitumba na bango na bingumba nyonso ya Baamore.

6 Mpe emonoki Yozefe bokasi bwa bandeko ba ye, mpe bonene bwa bango, akumisaki bango mpe akumisaki bango, kasi amipesaki na molongo monene koleka bango, mpe amikumisaki likolo lya bango; mpe Yakobo, tata wa ye, alingaki ye mpe koleka bana ba ye banso, mpo azalaki mwana mobali wa bobange bwa ye, mpe na nzela ya bolingo bwa ye epai ya ye, asalaki ye kazaka ya balangi mingi.
7 Mpe emonoki Yozefe ete tata wa ye alingaki ye koleka bandeko ba ye, akobaki komitombola likolo lya bandeko ba ye, mpe amemeki epai ya tata wa ye mayebisi mabe etali bango.
8 Mpe bana ba Yakobo bamonoki etamboli mobimba ya Yozefe epai ya bango, mpe ete tata wa bango alingaki ye koleka moko na bango, bayinaki ye mpe bakokaki te koloba na ye na kimia mikolo nyonso.
9 Mpe Yozefe azalaki na mibu zomi na nsambo, mpe azalaki naino komikumisa likolo lya bandeko ba ye, mpe akanisaki komitombola likolo lya bango.
10 Na ntango wana alotaki ndoto, mpe ayaki epai ya bandeko na ye mpe ayebisaki bango ndoto na ye, mpe alobaki epai ya bango: "Nalotaki ndoto, mpe tala biso banso tozalaki kokangisa bibende na elanga, mpe liboke na ngai etombolaki mpe emitiaki likolo lya mabele mpe bitonga na bino bizingaki yango mpe ekumbamaki liboso na yango.
11 Bandeko na ye bazongiselaki ye mpe balobi na ye: Ndɔtɔ oyo olɔtaki elimboli nini? ozali kokanisa na motema na yo koyangela to koyangela biso?
12 Mpe ayaki naino, mpe ayebisaki likambo liye epai ya tata wa ye Yakobo, mpe Yakobo apesaki Yozefe beze ntango ayokaki maloba maye uta na monoko mwa ye, mpe Yakobo apambolaki Yozefe.
13 Mpe emonoki bana ba Yakobo ete tata wa bango apambolaki Yozefe mpe apesaki ye beze, mpe ete alingaki ye mingi mpenza, bakomaki zuwa mpo na ye mpe bayinaki ye mingi koleka.
14 Mpe nsima ya eye Yosefe alotaki ndoto mosusu mpe alobelaki ndoto epai ya tata wa ye o miso ya bandeko ba ye, mpe Yozefe alobaki epai ya tata mpe bandeko ba ye, Tala nalotaki lisusu ndoto, mpe tala moi mpe sanza mpe minzoto zomi na moko efukama epai ya ngai.
15 Mpe tata wa ye ayokaki maloba ma Yozefe mpe ndoto na ye, mpe amonoki ete bandeko ba ye bayinaki Yozefe mpo ya likambo liye, Yakobo apamelaki Yozefe liboso lya bandeko ba ye mpo ya likambo liye, kolobaka ete: "Ndoto eye oyo olotaki, mpe oyo komikumisa liboso ya bandeko na yo oyo baleki yo elimboli nini?
16 Okanisi o motema mwa yo ete ngai mpe mama wa yo mpe bandeko ba yo zomi na moko bakoya mpe bakofukama epai ya yo, ete olobi makambo maye?
17 Mpe bandeko ba ye bayokelaki ye zuwa na ntina ya maloba mpe ndoto na ye, mpe bakobaki koyina ye, mpe Yakobo abombaki ndoto na motema mwa ye.
18 Mpe bana ba Yakobo bakendaki mokolo moko mpo na koleisa etonga ya tata na bango na Shekeme, mpo bazalaki naino babateli ya mpate na mikolo wana; mpe ntango bana mibali ba Yakobo bazalaki mokolo wana koleisaka o Sekeme batikaki, mpe ntango ya kosangana na bibwele elekaki, mpe bakomaki te.
+ 19 Mpe Yakobo amonaki ete bana na ye ya mibali baumelaki na Shekeme, + mpe Yakobo alobaki na motema na ye ete: "Mbala mosusu bato ya Shekeme batɛlɛmi mpo na kobunda na bango, yango wana bazongelaki koya lelo."
+ 20 Mpe Yakobo abengaki Yozefe mwana na ye mpe apesaki ye mitindo ete: "Talá bandeko na yo bazali kolya na Shekeme lelo, mpe talá bazongi naino te; kende sikawa bongo mpe tala wapi bazali, mpe zongisa ngai liloba etali bolamu bwa bandeko ba yo mpe bolamu bwa etonga.
+ 21 Mpe Yakobo atindaki mwana na ye Yozefe o lobwaku ya Hebrone, mpe Yozefe ayaki mpo na bandeko na ye na Sekeme, mpe akokaki te kokuta bango, mpe Yozefe atambolaki na elanga oyo ezalaki pene na Shekeme, mpo na komona epai bandeko ba ye babalukaki, mpe azangaki nzela na ye na esobe, mpe ayebaki te nzela nini asengelaki kokende.
22 Mpe anzelu moko wa Nkolo akutaki ye koyengayenga o nzela epai ya elanga, mpe Yozefe alobaki epai ya anzelu wa Nkolo, Nazali koluka bandeko ba ngai; oyoki te esika bazali kolya? mpe anzelu wa Nkolo alobaki epai ya Yozefe, namonoki bandeko ba yo koleisaka awa, mpe nayokaki bango koloba ete bakokende koleisa o Dotane.
23 Mpe Yozefe ayokaki mongongo mwa anzelu wa Nkolo, mpe akendaki epai ya bandeko ba ye o Dotane mpe akutaki bango o Dotane bazali koleisa etonga.
24 Mpe Yozefe akendeki liboso epai ya bandeko ba ye, mpe yambo apusana penepene na bango, bazwaki mokano mwa koboma ye.
+ 25 Mpe Simeona alobaki na bandeko na ye ete: "Talá moto ya bandoto azali koya epai na biso lelo, mpe sikoyo yaka mpe tóboma ye mpe tóbwaka ye na moko ya mabulu oyo ezali na esobe, mpe ntango tata na ye akoluka ye epai na biso, tokoloba ete nyama moko ya mabe esili kolya ye."
+ 26 Mpe Rubene ayokaki maloba ya bandeko na ye mpo na Yozefe, mpe alobaki na bango ete: "Bosengeli kosala likambo oyo te, mpo ndenge nini tokoki kotala tata na biso Yakobo?" Bwaka ye na libulu oyo mpo na kokufa kuna, kasi sembola loboko moko te likolo na ye mpo na kosopa makila na ye; mpe Rubene alobaki boye mpo ya kobikisa ye na loboko na bango, mpo na kozongisa ye epai ya tata wa ye.
27 Mpe ntango Yozefe ayaki epai ya bandeko ba ye afandaki liboso ya bango, mpe batelemaki likolo lya ye mpe bakangaki ye mpe babetaki ye na mabele, mpe balongolaki kazaka ya langi mingi oyo alataki.
+ 28 Mpe bakangaki ye mpe babwakaki ye na libulu moko, mpe na kati ya libulu yango mai ezalaki te, kasi banyoka mpe ba-scorpions. Mpe Yozefe abangaki banyoka mpe banzoku oyo bazalaki na libulu. Mpe Yozefe agangaki na mongongo makasi, mpe Nkolo abombaki banyoka mpe ba scorpions o mipanzi ya libulu, mpe basalaki Yosefe mabe te.
29 Bongo Yozefe agangaki uta na libulu epai ya bandeko na ye, pe alobi na bango: "Nasali bino nini, pe nasali lisumu na nini? mpo na nini bozali kobanga Nkolo te mpo na ngai? nazali ya mikuwa mpe mosuni na yo te, mpe Yakobo tata na yo te, tata na ngai? mpo na nini bozali kosala likambo liye epai ya ngai lelo, mpe boniboni bokokoka kotala likolo epai ya tata wa biso Yakobo?
30 Mpe akobaki koganga mpe kobelela epai ya bandeko ba ye uta na libulu, mpe alobaki, O Yuda, Simeona, mpe Levi,

bandeko ba ngai, botombola ngai uta na esika ya molili etiaka ngai, mpe yaka lelo mpo ya koyokela ngai mawa, bino bana ba Nkolo, mpe bana ba Yakobo tata wa ngai. Mpe soko nasalaki lisumu epai ya bino, bozali bana ba Abrahama, Yisaka, mpe Yakobo te? soki bamoni orphelin bayokelaki ye mawa, to oyo azali na nzala, bapesaki ye mampa mpo na kolia, to oyo azali na mposa ya mai, bapesaki ye mai mpo na komɛla, to oyo azali bolumbu, bazipaka ye na bilamba!
31 Mpe boniboni bongo bokoboya mawa ma bino epai ya ndeko wa bino, mpo nazali ya mosuni mpe mikuwa ya bino, mpe soko nasalaki lisumu epai ya bino, solo bokosala eye na ntina ya tata wa ngai!
32 Mpe Yozefe alobaki maloba maye uta o libulu, mpe bandeko ba ye bakokaki te koyoka ye, to kosembola matoyi ma bango na maloba ma Yosefe, mpe Yosefe azalaki kolela mpe kolela o libulu.
33 Mpe Yozefe alobaki, O soko tata wa ngai ayebaki, lelo, mosala moye bandeko ba ngai basalaki epai ya ngai, mpe maloba maye balobelaki ngai lelo.
34 Mpe bandeko ba ye banso bayokaki kolela na ye mpe kolela na ye na libulu, mpe bandeko ba ye bakendaki mpe bamilongolaki uta na libulu, ete bakoka te koyoka kolela ya Yozefe mpe kolela na ye na libulu.

MOKAPO YA 42

1 Mpe bakendaki mpe bafandaki na ngambo mosusu, penepene na ntaka ya lisasi ya likonga, mpe bafandaki kuna mpo na kolia mampa, mpe ntango bazalaki kolia, basimbaki toli elongo nini esengelaki kosalema na ye, soki koboma ye to kozongisa ye epai ya tata na ye.
2 Basimbaki toli, ntango batombolaki miso, mpe bamonaki, mpe talá ezalaki na etuluku moko ya Baismaele oyo bazalaki koya mosika na nzela ya Gileade, kokita na Ezipito.
+ 3 Bongo Yuda alobi na bango ete: “Litomba nini tokozwa soki tobomi ndeko na biso?” mbala mosusu Nzambe akosenga ye epai na biso; boye ezali toli oyo epesameli mpo na ye, oyo bokosala epai na ye: Talá etuluku oyo ya Baismaele oyo bazali kokita na Ezipito, .
4 Sikawa bongo, yaka tobwaka ye epai ya bango, mpe tika te loboko la biso ezala likolo lya ye, mpe bakokamba ye elongo na bango, mpe akobunga o ntei ya bato ba mboka, mpe tokoboma ye te na maboko ma bisomei. Mpe likanisi yango esepelisaki bandeko ba ye mpe basalaki engebene na liloba lya Yuda.
5 Mpe ntango bazalaki koloba na ntina ya likambo liye, mpe yambo ya lisanga lya Ba-Ishimaele koya epai ya bango, bato nsambo ya mombongo ya Midiane balekaki penepene na bango, mpe ntango bazalaki koleka bazalaki na mposa ya mai, mpe batombolaki miso mpe bamonoki libulu liye Yozefe azangaki, mpe batalaki, mpe tala lolenge nyonso ya ndɛkɛ ezalaki likolo na ye.
6 Mpe Bamidiani baye bakimaki mbangu o libulu mpo na komela mai, mpo bakanisaki ete ezalaki na mai, mpe ntango bayaki liboso ya libulu bayokaki mongongo mwa Yozefe kolela mpe kolela o libulu, mpe batalaki na nse o kati ya libulu, mpe bamonoki mpe tala ezalaki elenge moko ya lolenge kitoko mpe ya boboto malamu.
7 Mpe babengaki ye mpe balobi ete: “Ozali nani mpe nani amemaki yo awa, mpe nani atyaki yo na libulu oyo, na esobe?” mpe bango banso basalisaki mpo ya kotombola Yozefe mpe babendaki ye libanda, mpe bamemaki ye uta na libulu, mpe bakamataki ye mpe bakendeki mosika o mobembo mwa bango mpe balekaki penepene na bandeko ba ye.
8 Bango balobi na bango: "Mpo na nini bozali kosala boye, mpo na kolongola mosaleli na biso epai na biso mpe kokende mosika?" ya solo totia elenge oyo o libulu mpo ete atombokelaki biso, mpe boyaka mpe bomemi ye mpe bokamba ye mosika; sikoyo bongo zongisa biso mosali na biso.
+ 9 Bamidiani bazongiseli bana ya Yakobo ete: “Oyo azali mosaleli na bino, to moto oyo azali koyanganisa bino?” mbala mosusu bino banso bozali basaleli na ye, mpo azali kitoko mpe asepelisami malamu koleka moko na bino, mpe mpo na nini bino banso bozali koloba na biso lokuta?
+ 10 Sikawa bongo tokoyoka maloba na yo te, + mpe tokotya likebi na yo te, + mpo tokutaki elenge yango na libulu na esobe, + mpe tokamataki ye; yango wana tokokende liboso.
+ 11 Mpe bana nyonso ya Yakobo bapusanaki pene na bango mpe batɛlɛmaki epai na bango mpe balobi na bango ete: “Bózongisa biso mosaleli na biso, mpe mpo na nini bino nyonso bokokufa na mopanga?” Mpe Bamidiane bagangaki na bango, mpe babendaki mipanga na bango, mpe bapusanaki pene mpo na kobunda na bana ya Yakobo.
12 Mpe tala Simeona atɛlɛmaki uta na kiti na ye mpo na kotelemela bango, mpe apumbwaki likolo lya mabele mpe abendaki mopanga mwa ye mpe apusanaki penepene na Bamidiane mpe apesaki makelele ya nsomo liboso lya bango, boye koganga ya ye eyokanaki mosika, mpe mabele eninganaki na koganga ya Simeona.
13 Mpe Bamidiane babangaki mpo na Simeone mpe makɛlɛlɛ ya koganga na ye, mpe bakweaki na bilongi na bango, mpe babangaki mingi.
14 Mpe Simeone alobaki na bango ete: “Ya solo, ngai nazali Simeona, mwana ya Yakobo Moebele, oyo, kaka elongo na ndeko na ngai, babebisi engumba ya Shekeme mpe bingumba ya Baamore; boye Nzambe akosala lisusu epai ya ngai, ete soko bandeko ba bino banso bato ba Midiane, mpe lisusu bakonzi ba Kanana, balingaki koya elongo na bino, bakokaki te kobunda na ngai.
+ 15 Sikoyo, zongisá biso bilenge oyo okangaki, + noki napesa mosuni na yo epai ya bandɛkɛ ya likoló mpe banyama ya mabele.
16 Mpe Bamidiane babangaki mingi Simeone, mpe bapusanaki penepene na bana ya Yakobo na nsɔmɔ mpe na bobangi mpe na maloba ya mawa, mpe balobi ete:
+ 17 Solo olobi ete elenge mobali yango azali mosaleli na yo, + mpe atombokelaki yo, mpe yango wana otyaki ye na libulu; bongo okosala nini na mosaleli oyo atombokela nkolo na ye? Sikawa bongo, botɛka ye epai na biso, mpe tokopesa bino nyonso oyo bozali kosɛnga mpo na ye; mpe Nkolo asepelaki kosala eye mpo ete bana mibali ba Yakobo baboma ndeko mobali wa bango te.
18 Mpe Bamidiane bamonoki ete Yozefe azalaki na lolenge ya kitoko mpe ya boboto; bazalaki na mposa na ye na mitema na bango mpe bazalaki na lombangu mpo na kosomba ye epai ya bandeko na ye.

19 Mpe bana ba Yakobo bayokaki Bamidiane mpe bateki ndeko wa bango Yozefe epai na bango na biteni ntuku mibale ya palata, mpe ndeko na bango Rubene azalaki elongo na bango te, mpe Bamidiane bakangaki Yozefe mpe bakobaki mobembo na bango na Gileade.
+ 20 Bazalaki kotambola na nzela, mpe Bamidiane babongoli motema mpo na likambo oyo basalaki, ntango basombaki elenge mobali yango, mpe moko alobaki na mosusu ete: "Likambo nini tosali mpo na kobɔtɔla elenge oyo na mabɔkɔ ya Baebre, oyo azali na nzoto kitoko mpe azali na boboto mingi."
21 Mbala mosusu bayibi elenge oyo na mokili ya Baebele, mpe mpo na nini tosali likambo oyo? mpe soko akolukama mpe akozwama o maboko ma biso tokokufa na nzela na ye.
+ 22 Sikawa ya solo, bato ya makasi mpe ya nguya batɛki ye epai na biso, makasi ya moko oyo bomoni lelo; mbala mosusu bayibaki ye uta na mboka ya ye na nguya ya bango mpe na loboko la bango ya nguya, mpe yango wana bateki ye epai ya biso mpo ya motuya moke oyo topesaki epai ya bango.
23 Mpe ntango bazalaki koloba elongo, batalaki, mpe bamonaki lisanga ya Baismaele oyo ezalaki koya liboso, mpe oyo bana ya Yakobo bamonaki, ezalaki kokende liboso epai ya Bamidiane, mpe Bamidiane balobakina bango na bango: Yaka toteka elenge oyo na lisanga ya Baismaele oyo bazali koya epai na biso, mpe tokozwa mpo na ye mwa moke oyo topesaki mpo na ye, mpe tokozala abikisami na mabe na ye.
24 Mpe basalaki bongo, mpe bakómaki epai ya Baismaele, mpe Bamidiane batɛkaki Yozefe epai ya Baismaele na biteni ntuku mibale ya palata oyo bapesaki mpo na ye epai ya bandeko na ye.
+ 25 Mpe Bamidiane bakendaki na nzela na bango na Gileade, mpe Baismaele bakangaki Yozefe mpe batikaki ye amata na moko ya bakamela, mpe bazalaki komema ye na Ezipito.
26 Mpe Yozefe ayokaki ete Baismaele bazalaki kokende na Ezipito, mpe Yozefe amilelaki mpe alelaki na likambo liye ete asengelaki kozala mosika mpenza uta na mokili ya Kanana, uta na tata wa ye, mpe alelaki na bololo ntango azalaki komata likolo ya kamela, mpe moko ya bato na bango atalaki ye, mpe atindaki ye akita uta na kamela mpe kotambola na makolo, mpe atako bongo Yosefe akobaki kolela mpe kolela, mpe ye alobaki: "E tata na ngai, tata na ngai."
27 Mpe moko wa Baismaele atɛlɛmaki mpe abɛtaki Yozefe na litama, mpe kaka akobaki kolela; mpe Yozefe alɛmbi o nzela, mpe akokaki te kokende liboso na ntina ya bololo ya molimo mwa ye, mpe bango banso babetaki ye mpe banyokolaki ye o nzela, mpe babangisi ye mpo ete akoka kotika kolela.
28 Mpe Nkolo amonoki mposa ya Yozefe mpe mpasi ya ye, mpe Nkolo akitisaki likolo lya bato wana molili mpe mobulungano, mpe loboko la moto nyonso oyo abetaki ye ekomaki kokauka.
29 Bongo batunaki bango na bango: "Likambo nini Nzambe asali biso na nzela?" mpe bayebaki te ete eye ekómelaki bango na ntina ya Yozefe. Mpe mibali yango bakendaki na nzela, mpe balekaki na nzela ya Efrate epai bakundaki Lahele.
30 Mpe Yozefe akómaki na lilita ya mama na ye, mpe Yozefe akendaki mbangu mpe akimaki mbangu na lilita ya mama na ye, mpe akweyaki likoló ya lilita mpe alelaki.
31 Mpe Yozefe agangaki na mongongo makasi likolo lya lilita lya mama wa ye, mpe alobi: "O mama wa ngai, mama wa ngai, O yo oyo abotaki ngai, lamuka sikawa, mpe telema mpe tala mwana na yo ya mobali, boniboni atekamaki mpo na moombo, mpe moto moko te akoyokela ye mawa.
32 O telema mpe tala mwana wa yo, lela elongo na ngai na ntina ya matungisi ma ngai, mpe tala motema mwa bandeko ba ngai.
33 Lamusá mama wa ngai, lamuka, lamuka uta na pongi ya yo mpo ya ngai, mpe kamba bitumba na yo na bandeko ba ngai. O boniboni balongoli ngai kazaka na ngai, mpe bateki ngai deja mbala mibale mpo na moombo, mpe bakaboli ngai na tata na ngai, mpe moto moko te akoyokela ngai mawa.
+ 34 Lamusá mpe tyá likambo na yo liboso ya Nzambe, + mpe tala nani Nzambe akokweisa ye na bosambisi, mpe nani akokweisa bango.
35 Telema, O mama wa ngai, telema, lamuka uta na pongi ya yo mpe tala tata wa ngai boniboni molimo mwa ye mozali elongo na ngai lelo, mpe kobondisa ye mpe kopemisa motema mwa ye.
36 Mpe Yozefe akobaki koloba maloba maye, mpe Yozefe agangaki na mongongo mpe alelaki na bololo likolo lya lilita lya mama wa ye; mpe atikaki koloba, mpe uta na bololo bwa motema akomaki kaka lokola libanga likolo lya lilita.
37 Mpe Yozefe ayokaki mongongo moko koloba na ye uta o nse ya mabele, oyo eyanolaki ye na motema bololo, mpe na mongongo ya kolela mpe kosambela na maloba maye.
38 Mwana wa ngai, mwana wa ngai Yosefe, nayoki mongongo mwa kolela na yo mpe mongongo mwa boleli bwa yo; Namoni mpisoli na yo; Nayebi mpasi na yo, mwana na ngai, mpe ezali kopesa ngai mawa mpo na yo, mpe mawa mingi ebakisami na mawa na ngai.
39 Sikawa bongo mwana mobali wa ngai, Yosefe mwana wa ngai, elikia epai ya Nkolo, mpe zela ye mpe kobanga te, mpo Nkolo azali elongo na yo, akobikisa yo uta na mpasi inso.
40 Tɛlɛmá mwana na ngai, kita na Ezipito elongo na bankolo na yo, mpe kobanga te, mpo Nkolo azali elongo na yo, mwana na ngai. Mpe akobaki koloba lokola maloba maye epai ya Yozefe, mpe azalaki kimia.
41 Mpe Yozefe ayokaki eye, mpe akamwaki mingi na eye, mpe akobaki kolela; mpe nsima ya eye moko wa Baismaele amonaki ye kolela mpe kolela likolo lya lilita, mpe nkanda ya ye epelisaki ye, mpe abenganaki ye uta kuna, mpe abetaki ye mpe alakelaki ye mabe.
+ 42 Bongo Yozefe alobaki na bato yango: "Tiká nazwa boboto na miso na bino mpo na kozongisa ngai na ndako ya tata na ngai, mpe akopesa bino bozwi mingi."
43 Bongo bazongiseli ye: "Ozali moombo te, mpe tata na yo azali wapi?" mpe soko ozalaki na tata olingaki te etekamaki kala mbala mibale mpo ya moombo na motuya moke boye; mpe nkanda ya bango ezalaki naino kolamusama na ye, mpe bakobaki kobeta ye mpe kopesa ye etumbu, mpe Yozefe alelaki na bololo.

44 Mpe Nkolo amonoki mpasi ya Yozefe, mpe Nkolo abɛtaki lisusu bato baye, mpe apesaki bango etumbu, mpe Nkolo asalaki ete molili ezinga bango likolo lya mabele, mpe nkake engengamaki mpe nkake egangaki, mpe mabele eninganaki na mongongo ya nkake mpe ya mopepe makasi, mpe bato babangaki mpe bayebaki te wapi basengelaki kokende.
+ 45 Mpe banyama mpe bakamela batɛlɛmaki kaka, mpe bakambaki bango, kasi balingaki kokende te, babɛtaki bango, mpe bagumbamaki na mabele; mpe bato yango batunaki bango na bango ete: “Eloko nini Nzambe asali biso?” masumu na biso ezali nini, mpe masumu na biso nini oyo likambo oyo ekómeli biso boye?
+ 46 Mpe moko na bango ayanolaki mpe alobaki na bango: “Mbala mosusu mpo na lisumu ya kotungisa moombo oyo, likambo oyo ekómeli biso lelo; sikawa yango wana kobondela ye makasi alimbisa biso, mpe nde tokoyeba na ntina ya nani bobe boye bozali koyela biso, mpe soko Nzambe akoyokela biso mawa, nde tokoyeba ete inso eye ekoya epai ya biso na ntina ya lisumu ya kotungisa moombo oyo.
47 Mpe bato basalaki bongo, mpe babondelaki Yozefe mpe batindiki ye mpo na kolimbisa bango; mpe balobaki ete, Tosali lisumu epai ya Nkolo mpe epai ya yo, sikawa bongo tokoki kosenga na Nzambe wa yo ete alongola liwa liye uta o ntei ya biso, mpo tosali lisumu epai ya ye.
48 Mpe Yozefe asalaki engebene na maloba ma bango, mpe Nkolo ayokaki Yosefe, mpe Nkolo alongolaki bolɔzi liye apesaki bato wana na ntina ya Yozefe, mpe banyama batombolaki uta na mabele mpe bakambaki bango, mpe bakendaki, mpe mopepe makasi mokiti mpe mabele ekomaki kimia, mpe bato bakendeki na mobembo mwa bango mpo ya kokita o Ezipito, mpe bato bayebaki yango mabe oyo ekómelaki bango mpo na Yozefe.
49 Mpe balobakina bango na bango: Tala toyebi ete ezalaki na ntina ya mpasi na ye nde bobe boye bokwelaki biso; sikawa bongo mpo na nini tokomeme liwa liye likolo lya bozo bwa biso? Tósimba toli oyo tosengeli kosala moombo oyo.
+ 50 Mpe moko ayanolaki mpe alobaki ete: “Ya solo, ayebisaki biso ete tózongisa ye epai ya tata na ye; sikawa yango wana yaka, tozongisa ye mpe tokokende na esika eye akoyebisa biso, mpe tokozwa na libota na ye motuya oyo topesaki mpo na ye mpe tokokende nsima.
51 Mpe moko ayanolaki lisusu mpe alobaki: “Tala toli eye ezali malamu mpenza, kasi tokoki kosala yango te mpo ete nzela ezali mosika mpenza na biso, mpe tokoki te kobima na nzela na biso.”
52 Mpe moko lisusu ayanolaki na bango: "Oyo ezali toli oyo esengeli kozwama, tokopengwa na yango te; tala tozali kokende lelo o Ezipito, mpe ekoya tokoya o Ezipito, tokoteka ye kuna na ntalo monene, mpe tokobikisama uta na bobe bwa ye.
53 Mpe likambo liye lisepelisaki bato mpe basalaki bongo, mpe bakobaki mobembo mwa bango o Ezipito elongo na Yozefe.

MOKAPO YA 43

1 Mpe ntango bana ba Yakobo batekaki ndeko wa bango Yosefe epai ya Bamidiani, mitema mya bango mibetamaki mpo ya ye, mpe bayambolaki na misala mya bango, mpe balukaki ye mpo na kozongisa ye, kasi bakokaki te kokuta ye.
2 Mpe Rubene azongaki o libulu liye Yozefe atiamaki, mpo ya kotombola ye libanda, mpe kozongisa ye epai ya tata wa ye, mpe Rubene atɛlɛmaki pembeni ya libulu, mpe ayokaki liloba moko te, mpe abengaki Yozefe! Yozefe! mpe moto moko te ayanolaki to abimisaki liloba moko te.
3 Mpe Rubene alobaki: "Yozefe akufi na bobangi, to nyoka moko ebomi ye; mpe Rubene akitaki o kati ya libulu, mpe alukaki Yozefe mpe akokaki te kokuta ye na libulu, mpe abimaki lisusu.
+ 4 Mpe Rubene apasolaki bilamba na ye mpe alobaki ete: “Mwana azali wana te, mpe ndenge nini nakoyokanisa tata na ngai soki akufi?” mpe akendaki epai ya bandeko ba ye mpe akutaki bango na mawa na ntina ya Yozefe, mpe kopesaka toli elongo boniboni koyokanisa tata wa bango na ntina ya ye, mpe Rubeni alobaki epai ya bandeko ba ye, Nayaki o libulu mpe tala Yosefe azalaki kuna te, nini bongo tokoloba epai ya tata wa biso, mpo tata wa ngai akoluka kaka mwana mobali epai na ngai.
5 Mpe bandeko ba ye bazongiselaki ye kolobaka: “Boye mpe boye tosalaki, mpe mitema na biso nsima ebetaki biso mpo ya mosala moye, mpe tofandi sikawa mpo na koluka ntina ya lolenge nini tokoyokanisa tata wa biso na yango.
6 Mpe Rubene alobaki na bango ete: “Nini bosali mpo na kokitisa nsuki ya mpɛmbɛ ya tata na biso na mawa na lilita?” likambo yango ezali malamu te, oyo osali.
+ 7 Mpe Rubene afandaki elongo na bango, mpe bango nyonso batɛlɛmaki mpe balapani ndai ete bakoyebisa Yakobo likambo oyo te, mpe bango nyonso balobaki ete: “Moto oyo akoyebisa tata na biso to bato ya ndako na ye likambo oyo, to oyo akoyebisa moto moko ya bana ya mboka yango, biso nyonso tokotɛlɛma na ye mpe tokoboma ye na mopanga.”
+ 8 Mpe bana ya Yakobo babangakina na likambo oyo, banda na mwana ya nsuka tii na mokóló, mpe moto moko te alobaki ata liloba moko te, mpe babombaki likambo yango na mitema na bango.
9 Mpe nsima bafandaki mpo ya kokata mpe kokela eloko moko mpo ya koloba epai ya tata wa bango Yakobo etali makambo maye manso.
+ 10 Mpe Yisakare alobaki na bango ete: “Talá toli mpo na bino soki ezali malamu na miso na bino kosala likambo oyo, bókamata kazaka oyo ezali ya Yozefe mpe bópasola yango, mpe bóboma mwana ya ntaba mpe bózindisa yango na makila na yango.”
11 Mpe tindela yango epai ya tata wa biso mpe ntango akomona yango akoloba nyama moko ya mabe esili kolia ye, yango wana bopasola kazaka ya ye mpe tala makila ya ye ekozala likolo lya kazaka ya ye, mpe na kosalaka bino boye tokozala na bonsomi na koimaima ya tata wa biso.
12 Mpe toli ya Isakare esepelisaki bango, mpe bayokaki ye mpe basalaki engebene na liloba lya Isakare liye apesaki bango toli.
+ 13 Mpe bakendaki mbangu mpe bakamataki kazaka ya Yozefe mpe bapasoli yango, mpe babomaki ntaba ya ntaba mpe bazindisaki kazaka yango na makila ya mwana ya ntaba, mpe na nsima banyataki yango na mputulu, mpe batindaki kazaka yango epai ya tata na bango Yakobo na

lobɔkɔ ya Naftali, mpe bapesaki ye mitindo ete aloba maloba oyo:
14 Toyanganaki na kati ya bangɔmbɛ mpe tokómaki tii na nzela ya Shekeme mpe mosika, ntango tokutaki kazaka oyo na nzela na esobe ezindisamaki na makila mpe na mputulu; yango wana yeba soki ezali kazaka ya mwana na yo to te.
15 Mpe Naftali akendaki mpe ayaki epai ya tata wa ye mpe apesaki ye kazaka, mpe alobaki epai ya ye maloba manso maye bandeko ba ye bapesaki ye mitindo.
16 Mpe Yakobo amonaki kazaka ya Yozefe mpe ayebaki yango mpe akweyaki na elongi na ye na mabele, mpe akómaki kimia lokola libanga, mpe na nsima atɛlɛmaki mpe agangaki na mongongo makasi mpe ya kolela mpe alobaki ete: "Ezali kazaka ya mwana na ngai Yosefe!
17 Mpe Yakobo akendeki mbangu mpe atindaki moko ya basaleli na ye epai ya bana na ye ya mibali, mpe akendaki epai na bango mpe akutaki bango bazali koya na nzela elongo na etonga.
18 Mpe bana mibali ba Yakobo bayaki epai ya tata wa bango penepene na mpokwa, mpe tala bilamba na bango epasolamaki mpe mputulu ezalaki likolo lya mitó ya bango, mpe bakutaki tata wa bango koganga mpe kolela na mongongo makasi.
19 Yakobo alobi ombe bana ba yeye: "Bóyebisa ngai solo mabe nini bomemeli ngai lelo na mbalakaka? mpe bayanolaki tata wa bango Yakobo, kolobaka ete: Tozalaki koya lelo nsima ya koyanganisama ya etonga, mpe tokomaki mosika o engumba ya Sekeme pembeni ya nzela o esobe, mpe tokutaki kazaka eye etondi na makila likolo lya mabele, mpe toyebaki yango mpe totindaki epai na yo soko okokaki koyeba yango.
+ 20 Mpe Yakobo ayokaki maloba ya bana na ye ya mibali mpe agangaki na mongongo makasi, mpe alobaki ete: "Ezali kazaka ya mwana na ngai, nyama mabe esili kolya ye; Yozefe apasuka na biteni, mpo natindaki ye lelo mpo na komona soki ezali malamu mpo na yo mpe malamu mpo na bitonga mpe mpo na kozongisa ngai liloba uta na yo, mpe akendaki lokola napesaki ye mitindo, mpe likambo oyo ekómeli ye lelo ntango nakanisaki ete mwana na ngai azali elongo na yo.
+ 21 Mpe bana ya Yakobo bazongiselaki bango ete: "Ayaki epai na biso te, + mpe tomoná ye te banda ntango tolongwaki epai na yo tii sikoyo."
22 Mpe eyokaki Yakobo maloba ma bango agangaki lisusu na mongongo makasi, mpe atɛlɛmaki mpe apasolaki bilamba na ye, mpe alataki saki na loketo na ye, mpe alelaki na bololo mpe alelaki mpe atombolaki mongongo na ye na kolela mpe agangaki mpe alobaki maloba maye,
23 Yozefe mwana wa ngai, O mwana mobali wa ngai Yosefe, natindaki yo lelo nsima ya bolamu bwa bandeko ba yo, mpe tala opasolami na biteni; na nzela ya lobɔkɔ na ngai likambo oyo ekómeli mwana na ngai ya mobali.
24 Ezali kopesa ngai mawa mpo na yo Yozefe mwana na ngai, ezali kopesa ngai mawa mpo na yo; boniboni elengi ozalaki mpo na ngai na ntango ya bomoi, mpe sikawa boniboni bololo mingi mpenza liwa lya yo mpo na ngai.
25 0 ete nakufaki na esika na yo Yozefe mwana na ngai, mpo ezali kopesa ngai mawa mpo na yo mwana na ngai, O mwana na ngai, mwana na ngai. Yozefe mwana na ngai, ozali wapi, mpe babendi yo wapi? lamuka, lamuka uta na esika na yo, mpe yaka kotala mawa na ngai mpo na yo, O mwana wa ngai Yozefe.
26 Yaka sikawa mpe kotanga mpisoli ya miso na ngai na matama na ngai, mpe mema yango likolo liboso ya Nkolo, ete nkanda na ye ekobaluka uta na ngai.
27 0 Yozefe mwana mobali wa ngai, boniboni okweyaki, na loboko la moto oyo moto moko te akweyaki uta o ebandeli ya mokili kino lelo; mpo obomamaki na bobete bwa monguna, bosalami na motema mabe, kasi ya solo nayebi ete eye ekómeli yo, na ntina ya ebele ya masumu ma ngai.
28 Lamuka sikawa mpe tala boniboni bololo ezali mpasi na ngai mpo na yo mwana mobali wa ngai, ata nabokolaki yo te, to nasala yo te, to pepesaki yo mpema mpe molimo te, kasi ezalaki Nzambe oyo asalaki yo mpe atongaki mikuwa na yo mpe azipaki yango na mosuni, mpe apemaki na zolo na yo mpema ya bomoi, mpe nsima apesaki yo epai ya ngai.
29 Sikawa solo Nzambe oyo apesaki yo epai ya ngai, alongoli yo epai na ngai, mpe ya boye ekómeli yo
30 Mpe Yakobo akobaki koloba lokola maloba maye etali Yozefe, mpe alelaki na bololo; akweyaki na mabele mpe akómaki kimya.
31 Mpe bana banso ba Yakobo bamonoki mpasi ya tata wa bango, bayambolaki na maye basalaki, mpe balelaki mpe bololo.
32 Mpe Yuda atɛlɛmaki mpe atombolaki motó ya tata na ye longwa na mabele, mpe atyaki yango na loketo na ye, mpe apangusi mpisoli ya tata na ye na matama na ye, mpe Yuda alelaki kolela monene mpenza, wana motó ya tata na ye etandamaki na loketo na ye, kaka lokola libanga.
33 Mpe bana ba Yakobo bamonoki mpasi ya tata wa bango, mpe batombolaki mingongo ya bango mpe bakobaki kolela, mpe Yakobo alali naino na mabele lokola libanga.
+ 34 Mpe bana na ye nyonso ya mibali mpe basaleli na ye mpe bana ya mosaleli na ye batɛlɛmaki mpe batɛlɛmaki zingazinga na ye mpo na kobɔndisa ye, mpe aboyaki kobɔndisama.
35 Mpe ndako mobimba ya Yakobo batelemaki mpe balelaki mawa monene mpo ya Yozefe mpe mpasi ya tata wa bango, mpe mayele makomaki epai ya Yisaka, mwana wa Abalayama, tata wa Yakobo, mpe alelaki na bololo mpo ya Yozefe, ye mpe bato banso ya ndako na ye, mpe alongwaki uta na esika wapi afandaki o Hebrone, mpe bato ba ye elongo na ye, mpe abondisaki Yakobo mwana na ye, mpe aboyaki mpo na kobɔndisama.
36 Mpe nsima ya eye, Yakobo atɛlɛmaki uta na mabele, mpe mpisoli ya ye ezalaki kokita na matama na ye, mpe alobaki epai ya bana ba ye, Tɛlɛmá mpe bokamata mipanga na bino mpe mbeli na bino, mpe bokende na elanga, mpe boluka soki bokoki kokuta nzoto ya mwana mobali wa ngai mpe komema yango epai ya ngai ete nakoka kokunda yango.
37 Boluka lisusu, nabondeli bino, o ntei ya nyama mpe bolukaka bango, mpe eye ekoya yambo yambo yambo bokanga mpe bomeme yango epai ya ngai, mbala mosusu Nkolo akoyokela ngai mawa lelo, mpe akolengela liboso ya bino oyo epasolaki mwana mobali wa ngai na biteni, mpe ekomeme yango epai ya ngai, mpe nakozongisa mabe mpo na likambo lya mwana mobali wa ngai.
38 Mpe bana ba ye babali basalaki lokola tata wa bango atindaki bango, mpe batelemaki na ntongo ya ntongo, mpe

moko na moko akamataki mopanga na ye mpe likonga na ye na loboko na ye, mpe bakendeki na elanga mpo na kobundisa banyama.
39 Mpe Yakobo azalaki naino koganga na mongongo makasi mpe kolela mpe kotambola epai na epai na ndako, mpe azalaki kobɛtabɛta mabɔkɔ na ye esika moko, kolobaka ete: “Yozefe mwana na ngai, Yozefe mwana na ngai.”
+ 40 Mpe bana ba Yakobo bakendaki o esobe mpo na kokanga banyama, mpe tala mbwa ya zamba moko eyaki epai na bango, mpe bakangaki ye, mpe bamemaki ye epai ya tata na bango, mpe balobaki na ye: “Oyo ezali moto ya liboso oyo tomoni, mpe tomemeli ye epai na yo ndenge opesaki biso mitindo, mpe nzoto ya mwana na yo tokokaki te kokuta.”
41 Mpe Yakobo akamataki nyama na maboko ma bana ba ye babali, mpe agangaki na mongongo makasi mpe ya kolela, asimbi nyama na loboko la ye, mpe alobaki na motema ya bololo epai ya nyama ete: Mpo na nini oliaki mwana na ngai Yosefe, mpe ndenge nini obangaki Nzambe wa mabele te, to mpasi na ngai mpo na mwana na ngai Yosefe?
42 Mpe oliaki mwana mobali wa ngai mpamba, zambi asalaki mobulu te, mpe na yango azongisaki ngai na ngambo na ntina ya ye, yango wana Nzambe akosenga ye oyo anyokolami.
43 Mpe Nkolo afungolaki monoko mwa nyama mpo ya kobɔndisa Yakobo na maloba ma yango, mpe eyanolaki Yakobo mpe alobaki maloba maye epai ya ye;
44 Lokola Nzambe azali na bomoi oyo akelaki biso o mabele, mpe lokola molimo na yo ezali na bomoi, nkolo wa ngai, namonoki mwana wa yo te, mpe napasoli ye te, kasi uta mboka moko ya mosika nayaki mpe koluka mwana wa ngai oyo akendaki uta na ngai lelo, mpe nayebi te soki azali na bomoi to akufi.
45 Mpe nayaki lelo o elanga mpo ya koluka mwana mobali wa ngai, mpe bana ba bino bakutaki ngai, mpe bakangaki ngai mpe bababakisaki mawa ma ngai, mpe lelo bamemi ngai liboso lya yo, mpe nalobi sikawa maloba ma ngai manso epai ya yo.
46 Mpe sikawa yango wana, O mwana mobali wa moto, nazali o maboko ma yo, mpe sala epai ya ngai lelo lokola ekoki komonana malamu o miso ya yo, kasi na bomoi bwa Nzambe oyo akelaki ngai, namonoki mwana wa yo te, to napasoli ye te na biteni, mpe mosuni ya moto ekoti te na monoko mwa ngai mikolo minso ya bomoi bwa ngai.
47 Mpe eyokaki Yakobo maloba ma nyama yango akamwaki mingi, mpe atindaki nyama yango uta na loboko la ye, mpe akendeki nzela na ye.
48 Mpe Yakobo azalaki kaka koganga na mongongo makasi mpe kolela Yosefe mikolo na mokolo, mpe azalaki kolela mwana na ye mikolo mingi.

MOKAPO YA 44

+ 1 Mpe bana ba Yismaele oyo basombaki Yozefe epai ya Bamidiane, oyo basombaki ye epai ya bandeko na ye, bakendaki na Ezipito elongo na Yozefe, mpe bakómaki na ndelo ya Ezipito, mpe ntango bakómaki pene na Ezipito, bakutanaki na bato minei ya bana ya Medane mwana ya Abalayama, oyo babimaki na mokili ya Ezipito na mobembo na bango.
2 Ba-Ishimaele balobi na bango ete: “Bozali na mposa ya kosomba moombo oyo epai na biso?” mpe balobaki ete: “Bópesa ye epai na biso, mpe bapesaki Yozefe epai na bango, mpe bamonaki ye, ete azalaki elenge moko kitoko mpenza mpe basombaki ye na shekele ntuku mibale.”
+ 3 Mpe Baismaele bakobaki mobembo na bango na Ezipito mpe Bamedani mpe bazongaki na Ezipito mokolo wana, mpe Bamedani balobaki na bango na bango ete: “Talá toyoki ete Potifare, mokonzi ya Farao, kapitɛni ya bakɛngɛli, azali koluka mosaleli moko ya malamu oyo akotɛlɛma liboso na ye mpo na kosalisa ye, mpe kotya ye mokɛngɛli ya ndako na ye mpe biloko na ye nyonso.”
4 Sikawa bongo yaka toteka ye epai ya ye mpo ya nini tokoki kolinga, soko akoki kopesa biso eye tokosenga mpo ya ye.
+ 5 Mpe Bamedani oyo bakendaki mpe bayaki na ndako ya Potifare, mpe balobi na ye: “Toyoki ete ozali koluka mosaleli moko ya malamu mpo na kolanda yo, talá tozali na mosaleli moko oyo akosepelisa yo, soko okoki kopesa biso eloko oyo tokoki kolinga, mpe tokoteka ye epai na yo.”
6 Potifare alobaki ete: “Bómema ye liboso na ngai, mpe nakomona ye, mpe soki asepeli na ngai nakopesa bino oyo bokoki kosɛnga mpo na ye.”
+ 7 Mpe Medanime bakendaki mpe bamemaki Yozefe mpe batyaki ye liboso ya Potifare, mpe amonaki ye, mpe asepelisaki ye mingi, mpe Potifare alobaki na bango ete: “Bóyebisa ngai nini bozali kosɛnga mpo na elenge oyo?”
+ 8 Mpe balobaki ete: “Tozali na mposa na ye biteni nkama minei ya palata, mpe Potifare alobaki ete: “Nakopesa yo yango soki omemeli ngai mokanda ya kotɛka na ye epai na yo, mpe akoyebisa ngai lisolo na ye, mpo mbala mosusu bakoki koyiba ye, mpo elenge oyo azali moombo te, mpe mwana ya moombo te, kasi nazali komona epai na ye komonana ya moto ya malamu mpe ya kitoko.”
+ 9 Mpe Bamedani bakendaki mpe bamemaki epai na ye Baismaele oyo batɛkaki ye epai na bango, mpe bayebisaki ye ete: “Azali moombo mpe totɛki ye epai na bango.”
10 Mpe Potifare ayokaki maloba ma Baismaele na kopesaka ye palata epai ya Bamedanime, mpe Bamedani bakamataki palata mpe bakendaki na mobembo na bango, mpe Baismaele mpe bazongaki na ndako.
11 Mpe Potifare akangaki Yozefe mpe amemaki ye na ndako na ye mpo ete asalela ye, mpe Yozefe azwaki boboto na miso ya Potifare, mpe atyelaki ye motema, mpe atyaki ye mokɛngɛli ya ndako na ye, mpe apesaki ye nyonso na lobɔkɔ na ye.
12 Mpe Nkolo azalaki elongo na Yozefe mpe akomaki moto wa bomengo, mpe Nkolo apambolaki ndako ya Potifare mpo ya Yozefe.
+ 13 Mpe Potifare atikaki biloko nyonso oyo azalaki na yango na lobɔkɔ ya Yozefe, + mpe Yozefe azalaki moko oyo azalaki kosala ete makambo ekɔta mpe ebima, + mpe makambo nyonso ebongisamaki na mposa na ye na ndako ya Potifare.
14 Mpe Yozefe azalaki na mibu zomi na mwambe, elenge moko na miso kitoko mpe na lolenge ya kitoko, mpe azalaki lokola ye te o mboka mobimba ya Ezipito.

15 Na ntango wana ntango azalaki na ndako ya nkolo na ye, kokota mpe kobima na ndako mpe kotalaka nkolo na ye, Zelika, mwasi ya nkolo na ye, atombolaki miso na ye epai ya Yozefe mpe atalaki ye, mpe tala azalaki elenge moko ya kitoko mpe ya boboto.
16 Mpe azalaki na mposa ya kitoko ya ye o motema na ye, mpe molimo wa ye ekangamaki na Yozefe, mpe abendaki ye mokolo na mokolo, mpe Zelika andimisaki Yozefe mokolo na mokolo, kasi Yozefe atombolaki miso na ye te mpo na kotala mwasi wa nkolo wa ye.
17 Mpe Zelika alobaki na ye ete: "Emonaneli mpe lolenge na yo ezali malamu mpenza, solo natali baombo nyonso, mpe namoni moombo moko kitoko lokola yo te; mpe Yozefe alobaki na ye ete: "Ya solo, moto oyo akelaki ngai na libumu ya mama na ngai, akelaki bato nyonso."
+ 18 Mpe alobi na ye: "Miso na yo ezali kitoko mpenza, oyo osili kozipa bato nyonso oyo bafandi na Ezipito, mibali mpe basi; mpe alobaki epai ya ye ete: "Bazali kitoko boni ntango tozali na bomoi, kasi soki omoni bango na lilita, solo olingaki kolongwa mosika na bango."
19 Mpe alobi epai ya ye: "Maloba na yo nyonso ezali kitoko mpe esepelisaka; kamata sikawa, nabondeli yo, nzɛnzɛ oyo ezali na ndako, mpe beta na maboko na yo mpe tika toyoka maloba na yo.
20 Mpe alobaki epai ya ye: "Maloba na ngai ezali kitoko mpe esepelisaka boni ntango nazali koloba masanzoli ya Nzambe na ngai mpe nkembo na ye; mpe alobaki na ye ete: "Nsuki ya motó na yo ezali kitoko mpenza, talá peigne ya wolo oyo ezali na ndako, nabondeli yo, zwá yango, mpe kangá nsuki ya motó na yo."
21 Mpe alobi na ye: "Tii ntango boni okoloba maloba maye?" tika koloba maloba maye epai ya ngai, mpe telema mpe keba na makambo ma yo ya ndako.
22 Mpe alobi na ye: "Moto moko te azali na ndako na ngai, mpe eloko moko te ya kotalela longola se maloba na yo mpe mposa na yo; nzokande atako enso eye, akokaki te komema Yozefe epai ya ye, mpe atiaki liso lya ye te likolo lya ye, kasi akambaki miso mya ye o nse o mabele.
23 Mpe Zelika asengaki Yozefe o motema mwa ye, ete alali elongo na ye, mpe o ntango eye Yozefe afandaki o ndako kosalaka mosala mwa ye, Zelika ayaki mpe afandaki liboso lya ye, mpe abendaki ye mokolo na mokolo na lisoló lya ye mpo na kolala elongo na ye, to mokolo moko mpo na kotala ye, kasi Yozefe alingaki koyoka ye te.
24 Mpe alobi na ye: "Soki osali te engebene na maloba na ngai, nakopesa yo etumbu na etumbu ya liwa, mpe nakotia ekanganeli ya ebende likolo na yo."
25 Bongo Yozefe alobi na ye: "Ya solo, Nzambe oyo akelaki moto afungolaka minyɔlɔlɔ ya bakangami, mpe ye nde akobikisa ngai na boloko na yo mpe na bosambisi na yo."
26 Mpe ekokaki te kolonga ye, mpo ya kondimisa ye, mpe molimo mwa ye kokangama naino likolo lya ye, mposa ya ye ebwakaki ye o bokono bwa nsolo.
+ 27 Mpe basi nyonso ya Ezipito bayaki kotala ye, mpe balobaki na ye ete: "Mpo na nini ozali na ezalela ya kokita oyo?" yo oyo ozangi eloko te; solo mobali na yo azali mokonzi monene mpe ya lokumu na miso ya mokonzi, osengeli kozanga eloko moko ya oyo motema na yo ezali na mposa?
+ 28 Mpe Zelika ayanolaki bango ete: "Lelo, bakoyebisa bino ete mobulu oyo euti epai oyo bozali komona ngai.
29 Mpe apesaki bango bambeli mpo na kolongola ba citrons mpo na kolia yango, mpe atindaki ete balata Yozefe bilamba ya ntalo, mpe ete abima liboso ya bango, mpe Yozefe ayaki liboso ya miso na bango mpe basi banso batalaki Yozefe, mpe bakokaki te kolongola miso na bango uta na ye, mpe bango banso bakataki maboko na bango na bambeli oyo bazalaki na yango na maboko na bango, mpe ba citrons nyonso oyo ezalaki na maboko na bango etondaki na makila.
30 Mpe bayebaki te nini basalaki kasi bakobaki kotalaka kitoko ya Yozefe, mpe babalolaki te bapaupi ya miso ya bango uta na ye.
31 Bongo Zelika amoni oyo basalaki, pe alobi na bango: "Mosala oyo bosali ezali nini?" tala napesaki bino ba citrons mpo na kolia mpe bino banso bokati maboko na bino.
32 Mpe basi banso bamonoki maboko ma bango, mpe tala matondi na makila, mpe makila ma bango masopanaki o nse likolo lya bilamba mya bango, mpe balobaki epai ya ye, moombo oyo o ndako ya bino alongi biso, mpe tokokaki te kobalola paupière ya miso ya biso uta na ye na ntina ya kitoko ya ye.
33 Mpe alobi na bango: "Ya solo, likambo oyo ekómelaki bino na ngonga oyo botalaki ye, mpe bokokaki te komipekisa na ye; bongo ndenge nini nakoki koboya ntango azali ntango nyonso na ndako na ngai, mpe nazali komona ye mokolo na mokolo azali kokɔta mpe kobima na ndako na ngai? bongo ndenge nini nakoki koboya kokita to ata kokufa mpo na likambo oyo?
34 Mpe balobaki epai ya ye, maloba mazali solo, mpo nani akoki komona lolenge eye ya kitoko o ndako mpe koboya ye, mpe azali moombo mpe mosali wa yo te o ndako ya yo, mpe mpo na nini oyebisaka ye te eye ezali na motema mwa yo, mpe otiki molimo wa yo ekufa na nzela ya likambo eye?
35 Mpe alobaki epai ya bango: "Nazali mokolo na mokolo kosala makasi mpo na kondimisa ye, mpe akondima te mposa na ngai, mpe nalakaki ye nyonso oyo ezali malamu, mpe nzokande nakokaki kokutana na bozongi te uta na ye; Nazali bongo na ezalela ya kokita lokola bozali komona.
36 Mpe Zelika azwaki bokono mingi mpo ya mposa na ye epai ya Yozefe, mpe azalaki na bokono ya bolingo makasi mpo ya ye, mpe bato banso ba ndako ya Zelika mpe mobali na ye bayebaki eloko moko te na likambo liye, ete Zelika azalaki bokono mpo ya bolingo bwa ye epai ya Yozefe.
37 Mpe bato nyonso ya ndako na ye batunaki ye: "Mpo na nini ozali kobɛla mpe ozali kolɛmba, mpe ozali na eloko te?" mpe alobaki epai ya bango, Nayebi te likambo liye lizali kokola likolo lya ngai mokolo na mokolo.
+ 38 Mpe basi nyonso mpe baninga na ye bazalaki koya mokolo na mokolo mpo na komona ye, mpe bazalaki koloba na ye, mpe ye alobaki na bango: "Oyo ekoki kozala kaka na bolingo ya Yozefe; mpe balobaki na ye ete: "Benda ye mpe kanga ye na kobombana, mbala mosusu ayoka yo, mpe alongola liwa oyo epai na yo."
39 Mpe Zelika akomaki mabe koleka uta na bolingo bwa ye epai ya Yozefe, mpe akobaki kokita, kino azwaki makasi mingi te mpo na kotelema.
40 Mpe o mokolo moko Yozefe azalaki kosala mosala mwa nkolo wa ye o ndako, mpe Zelika ayaki na

kobombana mpe akweyaki na mbalakaka likolo lya ye, mpe Yozefe atelemaki na ye, mpe azalaki na nguya koleka ye, mpe akitisaki ye o mabele.
41 Mpe Zelika alelaki mpo ya mposa ya motema na ye epai na ye, mpe abondelaki ye na kolela, mpe mpisoli na ye esopanaki na matama na ye, mpe alobaki na ye na mongongo ya kobondela mpe na bololo ya molimo, kolobaka:
42 Osilá koyoka, komona to oyebi mwasi kitoko boye lokola ngai, to aleki ngaimei, oyo alobaka mokolo na mokolo epai ya yo, kokweya na bokiti na nzela ya bolingo mpo na yo, kopesa lokumu eye mobimba likolo lya yo, mpe atako bongo okoyoka te mongongo mwa ngai?
43 Mpe soko ezali na bobangi bwa nkolo wa yo noki te apesa yo etumbu, lokola mokonzi azali na bomoi mbeba moko te ekoya epai ya yo uta na nkolo wa yo na nzela ya likambo liye; sikawa, yango wana sambela yoka ngai, mpe ndima na ntina ya lokumu eye napesaki yo, mpe longola liwa liye uta na ngai, mpe mpo na nini nakokufa mpo ya yo? mpe atikaki koloba.
+ 44 Bongo Yozefe ayanolaki ye: “Bokima ngai, mpe tiká likambo oyo epai ya nkolo na ngai; tala nkolo wa ngai ayebi te nini ezali elongo na ngai o ndako, mpo nyonso oyo ezali ya ye apesi o loboko la ngai, mpe ndenge nini nakosala makambo maye o ndako ya nkolo wa ngai?
45 Mpo akumisi ngai mingi o ndako ya ye, mpe akomisi ngai lisusu mokɛngɛli likolo lya ndako ya ye, mpe atombolaki ngai, mpe ezali na moto moko te monene o ndako eye koleka ngai, mpe nkolo wa ngai apemi eloko te epai ya ngai, longola se yo oyo ozali mwasi wa ye, boniboni bongo okoki koloba maloba maye epai ya ngai, mpe ndenge nini nakoki kosala bobe bonene boye mpe lisumu epai ya Nzambe mpe epai ya mobali wa yo?
46 Sikawa bongo, bomiboya ngai, mpe koloba lisusu te maloba lokola maye, mpo nakoyoka te maloba ma yo. Kasi Zelika alingaki te koyoka Yozefe ntango azalaki koloba maloba maye epai ya ye, kasi azalaki kobenda ye mokolo na mokolo mpo na koyoka ye.
47 Mpe ezalaki nsima ya eye nde ebale ya Ezipito etondaki likolo lya mipanzi ya yango inso, mpe bafandi banso ba Ezipito bakendeki, mpe lisusu mokonzi mpe bankumu bakendeki na mabaku mpe mabina, mpo ezalaki bosepeli bonene o Ezipito, mpe molulu molulu o ntango ya bozindi bwa mbu Sihor, mpe bakendaki kuna mpo ya kosepela mokolo mobimba.
48 Mpe ntango Baezipito babimaki na ebale mpo na kosepela, lokola momeseno na bango, bato nyonso ya ndako ya Potifare bakendaki elongo na bango, kasi Zelika alingaki kokende elongo na bango te, mpo alobaki ete: “Nazali na mpasi, mpe atikalaki ye moko na ndako, mpe moto mosusu te azalaki elongo na ye na ndako.”
+ 49 Mpe atɛlɛmaki mpe amataki na tempelo na ye na ndako, mpe alataki bilamba ya bakonzi, mpe atyaki na motó na ye mabanga ya ntalo ya mabanga ya onix, oyo ekɔtisamaki na palata mpe wolo, mpe akembisaki elongi mpe loposo na ye na ndenge nyonso ya mai ya kopetola basi, mpe apesaki malasi na tempelo mpe na ndako na kasia mpe malasi, mpe apakolaki nsolo kitoko na tempelo mpe na ndako aloes, mpe na nsima afandaki o ekuke ya tempelo, na nzela ya ndako, oyo Yozefe alekaki mpo na kosala mosala na ye, mpe tala Yozefe ayaki uta na elanga, mpe akoti na ndako mpo na kosala mosala mwa nkolo na ye.
50 Mpe akómaki na esika oyo asengelaki koleka, mpe amonaki mosala nyonso ya Zelika, mpe azongaki nsima.
51 Mpe Zelika amonoki Yozefe azongi nsima longwa na ye, mpe abengaki ye, kolobaka Nini ozali kozokisa Yosefe? yaka o mosala mwa yo, mpe tala nakopesa esika mpo ya yo kina okoleka o kiti ya yo.
52 Mpe Yozefe azongaki mpe ayaki o ndako, mpe alekaki uta kuna na esika ya kiti ya ye, mpe afandaki mpo ya kosala mosala mwa nkolo wa ye lokola momesano mpe tala Zelika ayaki epai na ye mpe atelemaki liboso lya ye na bilamba ya mokonzi, mpe nsolo uta na bilamba na ye epalanganaki mosika.
53 Mpe akendeki mbangu mpe asimbaki Yozefe mpe bilamba na ye, mpe alobaki na ye: “Lokola mokonzi azali na bomoi soko olingi te kokokisa bosenga na ngai okokufa lelo, mpe akendaki mbangu mpe asembolaki loboko na ye mosusu mpe abimisaki mopanga na nse ya bilamba na ye, mpe atyaki yango na nkingo ya Yozefe, mpe alobaki ete: “Tɛlɛmá mpe kokokisa bosenga na ngai, mpe soki te okufi lelo.”
54 Mpe Yozefe abangaki ye na kosalaka ye likambo eye, mpe atɛlɛmaki mpo na kokima ye, mpe akangaki liboso ya bilamba na ye, mpe na nsɔmɔ ya kokima na ye elamba eye Zelika akangaki epasolamaki, mpe Yozefe atikaki elamba na loboko ya Zelika, mpe akimaki mpe abimaki, mpo azalaki na bobangi.
55 Mpe emonoki Zelika ete elamba ya Yozefe epasuka, mpe ete atikaki yango o loboko la ye, mpe akimaki, abangaki bomoi na ye, noki te liyebisi epalangana etali ye, mpe atɛlɛmaki mpe asalaki na mayele mabe, mpe alongolaki bilamba biye alataki, mpe alataki bilamba na ye mosusu.
+ 56 Mpe akamataki elamba ya Yozefe, mpe atyaki yango pembeni na ye, mpe akendaki mpe afandaki na esika oyo afandaki na maladi na ye, liboso ete bato ya ndako na ye bábima na ebale, mpe abengaki elenge mobali moko oyo azalaki na ntango wana na ndako, mpe apesaki ye mitindo ete abenga bato ya ndako epai na ye.
+ 57 Mpe ntango amonaki bango, alobaki na bango na mongongo makasi mpe na kolela: “Talá Moebre oyo nkolo na bino amemeli ngai na ndako, mpo ayei lelo mpo na kolala elongo na ngai.”
58 Mpo ntango bobimaki, ayaki na ndako, mpe amonaki ete moto moko te azalaki na ndako, ayaki epai na ngai, mpe akangaki ngai, na mokano ya kolala elongo na ngai.
59 Mpe nakangaki bilamba na ye mpe napasolaki yango mpe nabelelaki ye na mongongo makasi, mpe etombolaki mongongo mwa ngai abangaki bomoi bwa ye mpe atikaki elamba ya ye liboso lya ngai, mpe akimaki.
60 Mpe bato ba ndako ya ye balobaki eloko te, kasi nkanda ya bango epeli mpenza na Yozefe, mpe bakendaki epai ya nkolo wa ye mpe bayebisaki ye maloba ma mayele mabe ma ye.
61 Mpe Potifare azongaki na ndako na nkanda, mpe mwasi na ye agangaki epai na ye: "Likambo nini osaleli ngai mpo na komema Ye." komela mosali na ndako ya ngai, mpo ayaki epai na ngai lelo mpo na kosakana elongo na ngai; boye asalaki epai ya ngai lelo.

62 Mpe Potifare ayokaki maloba ma mwasi na ye, mpe apesaki mitindo ete apesa Yozefe etumbu ya kobɛta makasi, mpe basalaki ye bongo.
63 Mpe ntango bazalaki kobɛta ye, Yozefe agangaki na mongongo makasi, mpe atombolaki miso na ye epai ya lola, mpe alobaki ete: “Ee Nkolo Nzambe, oyebi ete nazali na ngambo te na makambo maye manso, mpe mpo na nini nakokufa lelo na nzela ya lokuta, na lobɔkɔ ya bato mabe oyo bakatamaki ngenga te, oyo oyebi?
64 Mpe ntango bato ba Potifare bazalaki kobeta Yozefe, akobaki koganga mpe kolela, mpe mwana moko azalaki kuna na sanza zomi na moko, mpe Nkolo afungolaki monoko ya mwana, mpe alobaki maloba maye liboso ya bato ba Potifare, baye bazalaki kobeta Yosefe, kolobaka:
65 Nini bozali na mposa ya moto oyo, mpe mpo na nini bozali kosala ye mabe boye? mama na ngai alobaka lokuta mpe abimisaka lokuta; boye nde mombongo yango ezalaki.
66 Mpe mwana ayebisaki bango na bosikisiki makambo manso masalemaki, mpe maloba manso ma Zelika epai ya Yozefe mokolo na mokolo asakolaki epai ya bango.
67 Mpe bato banso bayokaki maloba ma mwana mpe bakamwaki mingi na maloba ma mwana, mpe mwana atikaki koloba mpe akomaki kimia.
68 Mpe Potifare ayokaki nsoni mingi na maloba ma mwana wa ye, mpe atindaki bato ba ye babeta Yosefe lisusu te, mpe bato batikaki kobeta Yosefe.
+ 69 Mpe Potifare akangaki Yozefe mpe apesaki mitindo ete básambisa ye liboso ya banganga-nzambe, oyo bazalaki basambisi ya mokonzi, mpo básambisa ye mpo na likambo yango.
70 Mpe Potifare ná Yozefe bayaki liboso ya banganga-nzambe oyo bazalaki basambisi ya mokonzi, + mpe alobaki na bango ete: “Nabondeli bino, bózwa ekateli nini mpo na mosaleli, mpo asali boye.”
71 Bongo banganga-nzambe balobi na Yozefe ete: “Mpo na nini osali nkolo na yo likambo oyo?” mpe Yozefe ayanolaki bango, kolobaka ete: “Ezali bongo te bankolo na ngai, likambo lizalaki boye; mpe Potifare alobaki epai ya Yozefe ete: “Ya solo napesaki na mabɔkɔ na yo nyonso oyo ezalaki ya ngai, mpe naboyaki yo eloko mosusu te longola kaka mwasi na ngai, mpe ndenge nini okokaki kosala mabe oyo?”
72 Mpe Yozefe ayanolaki kolobaka ete: “Ezali bongo te nkolo na ngai, lokola Nkolo azali na bomoi, mpe lokola molimo na yo ezali na bomoi, nkolo na ngai, liloba oyo oyokaki epai ya mwasi na yo ezali solo te, mpo likambo yango ezalaki lelo.
73 Mbula moko eleki mpo na ngai uta nazalaki na ndako na yo; omoni mabe moko na ngai, to eloko moko oyo ekoki kotinda yo osɛnga bomoi na ngai?
+ 74 Mpe banganga-nzambe balobaki na Potifare: “Tinda, tobondeli yo, mpe tika ete bámema liboso na biso elamba ya Yozefe oyo epasuka, mpe tómona mpisoli na yango, mpe soki ekozala ete mpisoli yango ezali liboso ya elamba, boye elongi na ye esengeli kozala na ngámbo mosusu na ye mpe asengeli kosimba ye, mpo na koya epai na ye, mpe na bokosi mwasi na yo asalaki nyonso oyo alobaki.
+ 75 Mpe bamemaki elamba ya Yozefe liboso ya banganga-nzambe oyo bazalaki basambisi, mpe bamonaki mpe bamonaki mpisoli yango ezalaki liboso ya Yozefe, mpe banganga-nzambe nyonso oyo bazalaki kosambisa bayebaki ete afinaki ye, mpe balobaki ete: “Esambiselo ya liwa esengelaki te mpo na moombo oyo mpo asali eloko moko te, kasi esambiselo na ye ezali ete, atya ye na ndako ya boloko mpo na lapolo, oyo na nzela na ye eleki.” kobima na mwasi na yo.
76 Mpe Potifare ayokaki maloba na bango, mpe atyaki ye na ndako ya boloko, esika wapi bakangami ya mokonzi bakangami, mpe Yozefe azalaki na ndako ya bokangami mibu zomi na mibale.
77 Mpe atako boye, mwasi wa nkolo wa ye abalukaki te, mpe atikaki te koloba na ye mokolo na mokolo mpo ya koyoka ye, mpe o nsuka ya sanza misato Zelika akobaki kokende epai ya Yozefe o ndako ya bokangami mokolo na mokolo, mpe abendaki ye mpo na koyoka ye, mpe Zelika alobaki epai ya Yozefe, ntango boni okotikala o ndako eye? kasi yoka sikawa mongongo mwa ngai, mpe nakobima yo o ndako eye.
78 Bongo Yozefe ayanolaki ye: "Ezali malamu mpo na ngai kotikala na ndako oyo na esika ya koyoka maloba na yo, kosala lisumu epai ya Nzambe; mpe alobaki na ye ete: “Soki olingi kokokisa mposa na ngai te, nakolongola miso na yo, nakobakisa minyɔlɔlɔ na makolo na yo, mpe nakopesa yo na mabɔkɔ ya bato oyo oyebaki liboso te.”
79 Mpe Yozefe ayanolaki ye mpe alobaki ete: “Tala Nzambe ya mabele mobimba azali na makoki ya kobikisa ngai na nyonso oyo okoki kosala epai na ngai, mpo afungolaka miso ya bato bakufá miso, mpe afungolaka baoyo bakangami, mpe abatelaka bapaya nyonso oyo bayebi mokili te.
80 Mpe ekokaki te kondimisa Yozefe mpo na koyoka ye, atikaki kokende kobenda ye; mpe Yozefe akangamaki naino na ndako ya bokangami. Mpe Yakobo tata wa Yozefe, mpe bandeko ba ye banso baye bazalaki o mboka ya Kanana bazalaki naino kolela mpe kolela na mikolo wana mpo ya Yozefe, mpo Yakobo aboyaki kobɔndisama mpo ya mwana na ye Yosefe, mpe Yakobo agangaki na mongongo makasi, mpe alelaki mpe alelaki mikolo nyonso wana.

MOKAPO YA 45

1 Mpe ezalaki na ntango wana na mobu wana, oyo ezali mobu ya kokita ya Yozefe na Ezipito nsima ya bandeko ba ye bateka ye, nde Rubene mwana ya Yakobo akendaki na Timna mpe azwaki Eliurame, mwana mwasi ya Avi Mokanana, mpe ayaki epai na ye.
2 Mpe Eliurame mwasi ya Rubene azwaki zemi mpe abotaki ye Hanoke, Palu, Ketzron mpe Carmi, bana minei ya mibali; mpe Simeone ndeko na ye ya mobali azwaki Dina ndeko na ye ya mwasi, mpe abotaki epai na ye Memuele, Yamini, Ohade, Yakini mpe Zokar, bana mibali mitano.
3 Mpe na nsima ayaki epai ya Buna mwasi Mokanana, ye moko ezali Buna oyo Simeone akangaki ye na engumba ya Shekeme, mpe Buna azalaki liboso ya Dina mpe asalisaki ye, mpe Simeone ayaki epai na ye, mpe abotaki epai na ye Saulo.
+ 4 Mpe Yuda akendaki na ntango wana na Adulame, mpe ayaki epai ya moto moko ya Adulame, mpe nkombo na ye Hira, mpe Yuda amonaki kuna mwana mwasi ya moto moko ya Kanana, mpe nkombo na ye Aliyate, mwana

mwasi ya Shua, mpe akamataki ye, mpe ayaki epai na ye, mpe Aliyate abotaki epai ya Yuda, Ere, Onane mpe Shilo; bana misato ya mibali.
+ 5 Mpe Levi ná Yisakare bakendaki na mokili ya ɛsti, mpe bazwaki bana basi ya Yobabe + mwana ya Yoktana, mwana ya Ebere. mpe Yobabe mwana ya Yokata azalaki na bana basi mibale; nkombo ya nkulutu ezalaki Adina, mpe nkombo ya leki Arida.
+ 6 Mpe Levi akangaki Adina, mpe Yisakare akangaki Arida, mpe bakómaki na mokili ya Kanana, na ndako ya tata na bango, mpe Adina abotaki Levi, Geresone, Kehate mpe Merari; bana misato ya mibali.
7 Mpe Arida abotelaki Yisakare Tola, Puva, Yobo mpe Somelone bana mibali minei; + mpe Dani akendaki na mokili ya Moaba mpe abotaki Afalalete, mwana mwasi ya Kamudani Momoabe, mpe amemaki ye na mokili ya Kanana.
+ 8 Mpe Afalalete azalaki kobota, azalaki na bana te, mpe na nsima Nzambe akanisaki Afalalete mwasi wa Dani, mpe azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali, mpe apesaki ye nkombo Kushime.
+ 9 Mpe Gade ná Naftali bakendaki na Harane mpe bazwaki bana basi ya Amurame + mwana ya Uze, mwana ya Nahore.
10 Mpe eye ezali bankombo ya bana basi ba Amurame; nkombo ya nkulutu ezalaki Merima, mpe nkombo ya elenge Uzite; mpe Naftali azwaki Merima, mpe Gade azwaki Uzite; mpe amemaki bango na mokili ya Kanana, na ndako ya tata na bango.
11 Mpe Merima abotelaki Naftali Yakezeele, Guni, Yazere mpe Shalem, bana mibali minei; mpe Uzite abotaki Gade Zefione, Kagi, Suni, Ezebone, Eri, Arodi mpe Arali bana mibali nsambo.
+ 12 Mpe Ashere abimaki mpe azwaki Adone mwana mwasi ya Afalale, mwana ya Hadade, mwana ya Yisamaele, mpo azala mwasi, mpe amemaki ye na mokili ya Kanana.
13 Mpe Adone mwasi ya Ashere akufaki na mikolo wana. mpe ezalaki nsima ya liwa ya Adone nde Asere akendaki na ngámbo mosusu ya ebale mpe abataki Hadura mwana mwasi ya Abimaele, mwana ya Ebere, mwana ya Seme.
14 Mpe elenge mwasi yango azalaki na nzoto kitoko, mpe mwasi ya mayele, mpe azalaki mwasi ya Malakiele mwana ya Elama, mwana ya Seme.
15 Mpe Hadura abotaki mwana mwasi epai ya Malkiele, mpe apesaki ye nkombo Serake, mpe Malkiele akufaki nsima na yango, mpe Hadura akendaki mpe atikalaki na ndako ya tata na ye.
16 Mpe nsima ya liwa ya mwasi na Ashere akendaki mpe azwaki Hadura mpo na mwasi, mpe amemaki ye na mokili ya Kanana, mpe Serake mwana na ye ya mwasi amemaki mpe elongo na bango, mpe azalaki na mbula misato, mpe mwana mwasi yango akolaki na ndako ya Yakobo.
17 Mpe mwana mwasi azalaki na lolenge ya kitoko, mpe azalaki kokende na banzela esantisami ya bana ba Yakobo; azangaki eloko te, mpe Nkolo apesaki ye mayele mpe bososoli.
18 Mpe Hadura, mwasi ya Ashere azwaki zemi mpe abotaki epai na ye Yimina, Yishiva, Yishivi mpe Beria; bana minei ya mibali.
+ 19 Mpe Zebulone akendaki na Midian, mpe abalaki Merisha mwana mwasi ya Molade, mwana ya Abida, mwana ya Midiane, mpe amemaki ye na mokili ya Kanana.
20 Mpe Merusha aboteli Zebulone Serede, Elone ná Yakileele; bana misato ya mibali.
21 Mpe Yakobo atindaki epai ya Arame, mwana ya Zoba, mwana ya Tera, mpe azwaki mpo na mwana na ye Benyamina Mekalia mwana mwasi ya Arame, mpe akómaki na mokili ya Kanana na ndako ya Yakobo; mpe Benyamina azalaki na mibu zomi ntango azwaki Mekalia mwana mwasi ya Arame mpo na kozala mwasi.
22 Mpe Mekalia azwaki zemi mpe abotaki Benyamina Bela, Bekere, Ashbele, Gera mpe Naamane bana mibali mitano; mpe Benyamina akendaki nsima mpe azwaki mwasi Aribate, mwana mwasi wa Somelone, mwana mobali wa Abalayama, longola mwasi wa ye ya yambo, mpe azalaki na mibu zomi na mwambe; mpe Aribate abotaki na Benyamina Aki, Vosh, Mupime, Kupime, mpe Orde; bana mibali mitano.
+ 23 Mpe na mikolo yango Yuda akendaki na ndako ya Seme mpe azwaki Tamare mwana ya Elama mwana ya Seme mpo azala mwasi ya mwana na ye ya liboso Ere.
24 Mpe Ere ayaki epai ya mwasi na ye Tamare, mpe mwasi akómaki mwasi na ye, mpe ntango ayaki epai na ye abebisaki momboto na ye na libándá, mpe mosala na ye ezalaki mabe na miso ya Nkolo, mpe Nkolo abomaki ye.
+ 25 Mpe ezalaki nsima ya liwa ya Ere, mwana ya liboso ya Yuda, nde Yuda alobaki na Onane, kende epai ya mwasi ya ndeko na yo mpe bala ye lokola ndeko na yo, mpe kobokola momboto epai ya ndeko na yo.
26 Mpe Onane akamataki Tamare mpo ya mwasi mpe ayaki epai na ye, mpe Onani mpe asalaki lokola mosala mwa ndeko mobali wa ye, mpe mosala mwa ye mozalaki mabe o miso ya Nkolo, mpe abomaki ye lokola.
+ 27 Mpe ntango Onane akufaki, Yuda alobaki na Tamare ete: “Tikala na ndako ya tata na yo kino mwana na ngai Shilo akokola, mpe Yuda asepelaki lisusu na Tamare te mpo na kopesa ye na Shilo, mpamba te alobaki ete: “Mbala mosusu akokufa lokola bandeko na ye.”
28 Mpe Tamare atɛlɛmaki mpe akendaki mpe afandaki na ndako ya tata na ye, mpe Tamare azalaki na ndako ya tata na ye mwa ntango.
29 Mpe na bozongisi ya mobu, Aliyath mwasi ya Yuda akufaki; mpe Yuda abɔndisamaki mpo na mwasi na ye, mpe nsima ya liwa ya Aliyate, Yuda amataki elongo na moninga na ye Hira na Timna mpo na kokata bampate na bango.
30 Mpe Tamare ayokaki ete Yuda amataki na Timna mpo na kokata bampate, mpe ete Shilo akoli, mpe Yuda asepelaki na ye te.
+ 31 Mpe Tamare atɛlɛmaki mpe alongolaki bilamba ya mwasi na ye oyo akufelá mobali, mpe alatisaki ye elamba, mpe amizipaki mobimba, mpe akendaki kofanda na nzela ya bato nyonso, oyo ezali na nzela ya Timna.
32 Mpe Yuda alekaki mpe amonaki ye mpe akamataki ye mpe ayaki epai na ye, mpe azwaki zemi na ye, mpe o ntango ya kobota, tala, mapasa bazalaki na libumu na ye, mpe abengaki nkombo ya Perez ya yambo, mpe nkombo ya Zara ya mibale.

MOKAPO YA 46

1 Na mikolo wana Yozefe akangamaki kaka na ndako ya boloko na mokili ya Ezipito.
+ 2 Na ntango wana, basaleli ya Farao batɛlɛmaki liboso na ye, bakonzi ya bato oyo basalaka mampa mpe bakonzi ya bato oyo basalaka mampa, oyo bazalaki mokonzi ya Ezipito.
+ 3 Mpe mosali-mampa azwaki vinyo mpe atyaki yango liboso ya mokonzi mpo na komɛla, mpe mosali-mampa atyaki mampa liboso ya mokonzi mpo na kolya, mpe mokonzi amɛlaki vinyo yango mpe alyaki limpa yango, ye ná basaleli na ye mpe basaleli na ye oyo bazalaki kolya na mesa ya mokonzi.
+ 4 Mpe ntango bazalaki kolya mpe komɛla, mosali-mampa mpe mosali-mampa batikalaki kuna, mpe baministre ya Falo bakutaki bampuku mingi na vinyo, oyo mosali-mampa amemaki, mpe mabanga ya nitre ezwamaki na mampa ya mosali-mampa.
+ 5 Mpe kapitɛni ya bakɛngɛli atyaki Yozefe lokola mosaleli na bakonzi ya Farao, mpe basoda ya Farao bakangamaki mbula moko.
6 Mpe o nsuka ya mobu, bango mibale balɔtaki ndoto na butu moko, o esika ya bokangami wapi bazalaki, mpe o ntongo Yozefe ayaki epai ya bango mpo na kobatela bango lokola momesano, mpe amonoki bango, mpe tala bilongi bya bango bizalaki na mawa mpe mawa.
7 Bongo Yozefe atunaki bango ete: "Mpo na nini bilongi na bino bizali na mawa mpe mawa lelo? mpe balobaki na ye ete: "Tolɔtaki ndoto, mpe moto moko te akoki kolimbola yango; mpe Yozefe alobaki epai ya bango: "Bóyebisa, nabondeli bino, ndoto ya bino epai ya ngai, mpe Nzambe akopesa bino eyano ya kimia lokola bolingi.
8 Mpe mobateli ya ndako alobelaki ndoto ya ye epai ya Yozefe, mpe alobaki, Namonoki o ndoto ya ngai, mpe tala nzete moko ya vinyo enene ezalaki liboso na ngai, mpe likolo lya nzete ya vinyo ena namonaki bitape misato, mpe nzete ya vinyo efulaki noki mpe ekomaki na bosanda monene, mpe maboke ma yango makoli mpe makomaki mbuma ya vinyo.
+ 9 Mpe nakamataki mbuma ya vinyo mpe nafinaki yango na kɔpɔ, mpe natyaki yango na lobɔkɔ ya Farao mpe amɛlaki; mpe Yozefe alobaki na ye ete: "Bitape misato oyo ezalaki likoló ya nzete ya vinyo ezali mikolo misato."
10 Nzokande na mikolo misato, mokonzi akopesa mitindo ete bábimisa yo mpe akozongisa yo na mosala na yo, mpe okopesa mokonzi vinyo na ye mpo na komɛla lokola na ebandeli ntango ozalaki mobateli na ye ya vinyo; kasi tika ngai nazwa ngolu na miso na yo, ete omikundola ngai epai ya Falao ntango ekozala malamu mpo na yo, mpe osalaka boboto epai ya ngai, mpe ozwa ngai namememi uta na boloko eye, mpo bayibaki ngai mosika uta o mboka ya Kanana mpe natekamaki mpo ya moombo o esika eye.
11 Mpe lisusu eye eyebisamaki yo etali mwasi wa nkolo wa ngai ezali lokuta, mpo batiaki ngai o kati ya boloko eye mpo na mpamba; mpe mosali ya ndako ayanolaki Yozefe, alobi ete: "Soki mokonzi asali ngai malamu lokola na ebandeli, lokola olimbolaki ngai mpo na mbala ya nsuka, nakosala nyonso oyo olingi, mpe nakobimisa yo na boloko oyo."
+ 12 Mpe mosali-mampa, amonaki ete Yozefe alimbolaki mpenza ndɔtɔ ya mosali-mampa, apusanaki pene mpe ayebisaki Yozefe ndɔtɔ na ye mobimba.
13 Mpe alobaki epai ya ye: "Na ndoto na ngai, namonaki mpe talá bakitunga misato ya mpɛmbɛ na motó na ngai, mpe natalaki, mpe talá na kitunga oyo eleki likoló ezalaki na bilei ndenge na ndenge ya kotumba mpo na Farao, mpe talá bandɛkɛ bazalaki kolya yango longwa na motó na ngai."
14 Bongo Yozefe alobaki na ye ete: "Bakitunga misato oyo omoni ezali mikolo misato, kasi na mikolo misato, Farao akolongola motó na yo mpe akokangisa yo na nzete, mpe bandɛkɛ ekolya mosuni na yo, ndenge omonaki na ndɔtɔ na yo."
15 Na mikolo wana mokonzi-mwasi alingaki kobotama, mpe o mokolo mona abotaki mwana mobali epai ya mokonzi ya Ezipito, mpe basakolaki ete mokonzi azwi mwana na ye ya liboso ya mobali mpe bato banso ya Ezipito elongo na bakonzi mpe basali ya Farao basepelaki mingi.
+ 16 Mpe na mokolo ya misato ya mbotama na ye, Farao asalaki fɛti mpo na bakonzi mpe basali na ye, mpo na mampinga ya mokili ya Soare mpe ya mokili ya Ezipito.
+ 17 Mpe bato nyonso ya Ezipito mpe basaleli ya Farao bayaki kolya mpe komɛla elongo na mokonzi na fɛti ya mwana na ye, mpe kosepela na esengo ya mokonzi.
+ 18 Mpe bakonzi nyonso ya mokonzi ná basaleli na ye bazalaki kosepela na ntango wana mikolo mwambe na fɛti, mpe bazalaki kosepela na bibɛtɛli ya miziki ya ndenge nyonso, na bibɛtɛli ya miziki mpe na mabina na ndako ya mokonzi na boumeli ya mikolo mwambe.
19 Mpe mobateli ya ndako, oyo Yozefe alimbolaki ndoto na ye, abosanaki Yozefe, mpe alobelaki ye te epai ya mokonzi lokola alakaki, mpo likambo oyo eutaki na Nkolo mpo na kopesa Yozefe etumbu mpo ete atiaki motema na moto.
20 Mpe Yozefe atikalaki nsima na yango na ndako ya boloko mibu mibale, kino asilisaki mibu zomi na mibale.

MOKAPO YA 47

1 Mpe Yisaka mwana mobali wa Abalayama azalaki naino kofanda na mikolo wana o mboka ya Kanana; akómaki mobange mpenza, na mbula nkama moko na ntuku mwambe, mpe Esau mwana na ye, ndeko ya Yakobo, azalaki na mokili ya Edome, mpe ye ná bana ba ye bazalaki na biloko na kati na yango o ntei ya bana ba Seire.
+ 2 Mpe Esau ayokaki ete ntango ya tata na ye ekómaki pene mpo na kokufa, mpe ye na bana na ye ya mibali mpe bato ya ndako bayaki na mokili ya Kanana, na ndako ya tata na ye, mpe Yakobo mpe bana na ye ya mibali balongwaki na esika oyo bafandaki na Hebrone, mpe bango nyonso bayaki epai ya tata na bango Yisaka, mpe bakutaki Esau mpe bana na ye ya mibali na hema.
3 Mpe Yakobo ná bana ba ye bafandaki liboso ya tata wa ye Yisaka, mpe Yakobo azalaki naino kolela mpo na mwana na ye Yozefe.
4 Mpe Yisaka alobaki epai ya Yakobo: "Mema ngai awa bana na yo ya mibali mpe nakopambola bango; mpe Yakobo amemaki bana ba ye zomi na moko liboso ya tata wa ye Yisaka.

+ 5 Mpe Yisaka atyaki mabɔkɔ na ye likoló ya bana nyonso ya Yakobo, mpe asimbaki bango mpe ayambaki bango, mpe apesaki bango lipwɛpwɛ moko na moko, mpe Yisaka apambolaki bango na mokolo yango, mpe alobaki na bango ete: "Tiká Nzambe ya bankɔkɔ na bino apambola bino mpe abakisa momboto na bino lokola minzoto ya likoló mpo na motángo."
+ 6 Mpe Yisaka apambolaki bana ya Esau mpe alobaki ete: "Nzambe akómisa yo nsɔmɔ mpe nsɔmɔ mpo na bato nyonso oyo bakomona yo mpe mpo na banguna na yo nyonso."
7 Mpe Yisaka abengaki Yakobo mpe bana ba ye, mpe bango banso bayaki mpe bafandaki liboso lya Yisaka, mpe Yisaka alobaki epai ya Yakobo: Nkolo Nzambe wa mabele mobimba alobaki epai na ngai: Nakopesa momboto na yo mokili eye lokola libula soko bana na yo babatelaki mibeko na ngai mpe banzela na ngai, mpe nakokokisa bango ndai oyo nalapaki tata na yo Abalayama.
8 Sikawa bongo mwana mobali wa ngai, teya bana ba yo mpe bana ba bana ba yo kobanga Nkolo, mpe kokende o nzela elamu eye ekosepelisa Nkolo Nzambe wa yo, mpo soko obateli banzela mya Nkolo mpe mibeko mya ye Nkolo akobatela lisusu epai ya yo boyokani bwa ye elongo na Abalayama, mpe akosala malamu elongo na yo mpe nkona na yo mikolo inso.
9 Mpe esilisaki Yisaka kotinda Yakobo mpe bana ba ye, atikaki molimo mpe akufaki, mpe asangisamaki epai ya bato ba ye.
10 Mpe Yakobo ná Esau bakweaki na elongi ya tata na bango Yisaka, mpe balelaki, mpe Yisaka azalaki na mbula nkama moko na ntuku mwambe ntango akufaki na mokili ya Kanana, na Hebrone, mpe bana na ye ya mibali bamemaki ye na libulu ya Makpela, oyo Abalayama asombaki epai ya bana ya Hete mpo na kozala esika ya kokundama.
11 Mpe bakonzi nyonso ya mokili ya Kanana bakendaki elongo na Yakobo ná Esau mpo na kokunda Yisaka, mpe bakonzi nyonso ya Kanana bapesaki Yisaka lokumu monene na liwa na ye.
12 Mpe bana ya Yakobo ná bana ya Esau batambolaki makolo ngulu, bazalaki kotambola mpe kolela tii ntango bakómaki na Kireate-Arba.
13 Mpe Yakobo ná Esau bakundaki tata na bango Yisaka na libulu ya Makpela, oyo ezali na Kireate-Arba na Hebrone, mpe bakundaki ye na lokumu monene mpenza, lokola na matanga ya bakonzi.
+ 14 Mpe Yakobo ná bana na ye ya mibali, + Esau + ná bana na ye ya mibali, + mpe bakonzi nyonso ya Kanana balelaki makasi, mpe bakundaki ye mpe balelaki ye mikolo mingi.
+ 15 Mpe na liwa ya Yisaka, atikaki bibwele na ye mpe biloko na ye mpe biloko na ye nyonso epai ya bana na ye ya mibali; mpe Esau alobaki epai ya Yakobo: Tala, nabondeli yo, nyonso oyo tata na biso atikaki tokokabola yango na biteni mibale, mpe nakozala na boponi, mpe Yakobo alobaki, Tokosala bongo.
+ 16 Mpe Yakobo akamataki biloko nyonso oyo Yisaka atikaki na mokili ya Kanana, bangɔmbɛ mpe biloko, mpe atyaki yango na biteni mibale liboso ya Esau mpe bana na ye ya mibali, mpe alobaki na Esau: "Talá nyonso oyo ezali liboso na yo, poná mpo na yo moko ndambo oyo okozwa."
17 Mpe Yakobo alobaki na Esau: "Yoka yo, nabondeli yo nini nakoloba na yo, kolobaka: Nkolo Nzambe ya lola mpe ya mabele alobaki na bankɔkɔ na biso Abalayama mpe Yisaka: "Nakopesa momboto na yo mokili oyo mpo na libula libela."
18 Sikawa yango wana manso maye tata wa biso atikaki mazali liboso lya yo, mpe tala mboka mobimba ezali liboso lya yo; poná kati na bango oyo ozali na mposa na yango.
19 Soko olingi mboka mobimba zwa yango mpo ya yo mpe bana ba yo libela, mpe nakozwa bomengo boye, mpe bolingi bomengo bomema yango epai ya yo, mpe nakozwa mboka eye mpo ya ngai mpe mpo ya bana ba ngai mpo ya kozwa libula lya yango libela.
+ 20 Na ntango wana, Nebayote, mwana ya Yisamaele, azalaki na mokili yango elongo na bana na ye, mpe Esau akendaki na mokolo yango mpe asololaki na ye.
21 Boye Yakobo alobaki epai ya ngai, mpe boye ayanolaki ngai, sikawa pesa toli ya yo mpe tokoyoka.
22 Mpe Nebayote alobaki ete: "Nini oyo Yakobo alobi na yo?" tala bana banso ba Kanana bafandi na libateli o mboka ya bango, mpe Yakobo alobi akozwa yango elongo na nkona ya ye mikolo inso.
+ 23 Bongo kende sikoyo mpe kamata bozwi nyonso ya tata na yo mpe tiká Yakobo ndeko na yo na mboka, ndenge ye alobaki.
24 Mpe Esau atɛlɛmaki mpe azongaki epai ya Yakobo, mpe asalaki nyonso oyo Nebayote mwana ya Yismaele apesaki toli; mpe Esau akamataki bomengo nyonso oyo Yisaka atikaki, milimo, banyama, bangɔmbɛ mpe biloko, mpe bozwi nyonso; apesaki eloko moko te epai ya ndeko na ye Yakobo; mpe Yakobo azwaki mokili mobimba ya Kanana, banda na ebale ya Ezipito tii na ebale Efrate, mpe azwaki yango mpo na libela, mpe mpo na bana na ye mpe mpo na momboto na ye nsima na ye libela.
+ 25 Yakobo azwaki mpe epai ya ndeko na ye Esau libulu ya Makpela, oyo ezali na Hebrone, oyo Abrahama asombaki epai ya Efrone mpo ezala esika ya kokunda ye ná momboto na ye mpo na libela.
26 Mpe Yakobo akomaki makambo maye manso o buku ya bosombi, mpe atyaki sinyatili na yango, mpe atatolaki nyonso wana elongo na batatoli minei ya sembo.
27 Mpe oyo ezali maloba maye Yakobo akomaki o buku, kolobaka: Mokili ya Kanana mpe bingumba binso bya Baheti, Bahivi, Bayebusi, Baamore, Baperezi, mpe Bagergasi, bikolo binso nsambo uta na ebale ya Ezipito kino na ebale Efrate.
+ 28 Mpe engumba ya Hebrone Kireate-Arba, mpe libulu oyo ezali na kati, Yakobo asombaki yango mobimba epai ya ndeko na ye Esau mpo na motuya, + mpo ezala eloko mpe mpo na libula mpo na momboto na ye nsima na ye mpo na libela.
29 Mpe Yakobo akamataki buku ya bosombi mpe sinyatili, etinda mpe mibeko mpe buku oyo emonisami, mpe atyaki yango na mbɛki ya mabele mpo ete etikala ntango molai, mpe apesaki yango na maboko ya bana na ye.
+ 30 Esau azwaki biloko nyonso oyo tata na ye atikaki ye nsima ya liwa na ye epai ya ndeko na ye Yakobo, mpe azwaki biloko nyonso oyo ezalaki na moto mpe na nyama, na kamela mpe na mpunda, na ngombe mpe na mwana na mpate, na palata mpe wolo, na mabanga mpe na bdellium, mpe na bozwi nyonso oyo ezalaki ya Yisaka mwana ya

Abrahama; ezalaki na eloko moko te etikalaki oyo Esau azwaki te mpo na yemei, uta na nyonso oyo Yisaka atikaki nsima ya liwa na ye.
+ 31 Mpe Esau azwaki nyonso wana, mpe ye ná bana na ye bazongaki na ndako ya Seire Mohore, mosika na ndeko na ye Yakobo ná bana na ye.
32 Mpe Esau azalaki na biloko na kati ya bana ya Seire, mpe Esau azongaki na mokili ya Kanana te banda mokolo wana.
+ 33 Mpe mokili mobimba ya Kanana ekómaki libula ya bana ya Yisraele mpo na libula ya seko, mpe Esau elongo na bana na ye nyonso bazwaki ngomba ya Seire.

MOKAPO YA 48

1 Na mikolo wana, nsima ya liwa ya Yisaka, Nkolo atindaki mpe abimisaki nzala na mabele mobimba.
2 Na ntango wana Farao mokonzi ya Ezipito afandaki na kiti na ye ya bokonzi na mokili ya Ezipito, mpe alalaki na mbeto na ye mpe azalaki kolɔta bandɔtɔ, mpe Farao amonaki na ndɔtɔ na ye ete atɛlɛmaki pembeni ya ebale ya Ezipito.
3 Mpe ntango azalaki kotelema amonoki mpe tala bangɔmbɛ nsambo ya mafuta ya mosuni mpe ya boboto malamu emati libanda ya ebale.
4 Mpe bangɔmbɛ mosusu nsambo, ya mosuni ya mafutamafuta mpe ya boboto mabe, ematamaki nsima na bango, mpe bangɔmbɛ nsambo oyo ebongaki te emelaki oyo ezwaki boboto malamu, mpe naino komonana na bango ezalaki mabe lokola na ebandeli.
5 Mpe alamuki, mpe alali lisusu mpe alotaki mbala ya mibale, mpe amonaki mpe tala matoi nsambo ya masangu mamatamaki likolo lya lititi moko, molongo mpe malamu, mpe matoi nsambo ya mike mipepelaki na mopepe ya esti ebimaki, likolo nsima na yango, mpe matoi ya mike mike emelaki oyo etondi, mpe Farao alamuki uta na ndoto na ye.
6 Mpe o ntongo mokonzi amikundolaki ndoto na ye, mpe molimo mwa ye motungisamaki na mawa mpo ya bandoto na ye, mpe mokonzi akendeki mbangu mpe atindaki mpe abengaki banganga-nkisi banso ya Ezipito, mpe bato ya mayele, mpe bayaki mpe batelemaki liboso ya Farao.
7 Mpe mokonzi alobaki epai ya bango: “Nalotaki bandɔtɔ, mpe moto moko te akoki kolimbola yango; mpe balobaki epai ya mokonzi, lobela ndoto na yo epai ya basali ba yo mpe tika toyoka yango.
8 Mpe mokonzi alobelaki bandoto mya ye epai ya bango, mpe bango banso bayanolaki mpe balobaki na mongongo moko epai ya mokonzi, tika mokonzi na bomoi libela; mpe eye ezali ndimbola ya ndoto ya yo.
9 Ngombe nsambo ya malamu eye omoni elakisi bana basi nsambo baye bakobotama epai ya yo o mikolo mya nsuka, mpe bangɔmbɛ nsambo eye omoni koya nsima na bango, mpe emelaki bango, ezali mpo ya elembo ete bana basi baye bakobotama epai ya yo bakokufa banso o ntango ya bomoi ya mokonzi.
10 Mpe eye omonoki o ndoto ya mibale ya matoyi malamu matondi nsambo ma koya likolo lya lititi lyoko, eye ezali ndimbola ya bango, ete okotonga mpo ya yomei o mikolo mya nsuka bingumba sambo o mboka mobimba ya Ezipito; mpe eye omonoki o matoyi nsambo ya masangu oyo epanzani kobima nsima na yango mpe komela yango ntango ozalaki komona yango na miso na yo, ezali mpo ya elembo ete bingumba biye okotonga bikobebisama nyonso o mikolo mya nsuka, o ntango ya bomoi ya mokonzi.
11 Mpe elobaki maloba maye mokonzi akitisaki litoi lya ye te epai ya maloba ma bango, mpe atelemisaki motema mwa ye te likolo lya bango, mpo mokonzi ayebaki o bwania bwa ye ete bapesaki te ndimbola ebongi ya ndoto; mpe ntango basilisaki koloba liboso ya mokonzi, mokonzi ayanolaki bango ete: “Likambo oyo bolobi na ngai ezali nini?” solo olobi lokuta mpe olobi lokuta; yango wana sikawa pesa ndimbola ya malamu ya ndoto na ngai, ete bokoka kokufa te.
12 Mpe mokonzi atindaki nsima ya eye, mpe atindaki mpe abengaki lisusu bato mosusu ya mayele, mpe bayaki mpe batelemaki liboso ya mokonzi, mpe mokonzi alobelaki bango bandɔtɔ na ye, mpe bango nyonso bayanolaki ye engebene na ndimbola ya yambo, mpe nkanda ya mokonzi epeli mpe asilaki mpenza, mpe mokonzi alobaki epai ya bango, Solo bozali koloba lokuta mpe kobimisa lokuta na maye bolobi.
13 Mpe mokonzi atindaki ete esakola moko ebimisama na mokili mobimba ya Ezipito, kolobaka: “Ekani na mokonzi mpe bato minene na ye, ete moto nyonso ya mayele oyo ayebi mpe akososoli ndimbola ya bandoto, mpe akoya te lelo liboso ya mokonzi, akokufa.”
14 Mpe moto oyo akosakola epai ya mokonzi ndimbola ebongi ya ndoto na ye, kuna akopesama epai ya ye nyonso oyo akosenga epai ya mokonzi. Mpe bato nyonso ya mayele ya mokili ya Ezipito bayaki liboso ya mokonzi, elongo na banganga-nkisi mpe banganga-nkisi nyonso oyo bazalaki na Ezipito mpe na Goshene, na Rameses, na Takapanke, na Soare, mpe na bisika nyonso na ndelo ya Ezipito, mpe bango nyonso batɛlɛmaki liboso ya mokonzi.
+ 15 Mpe bankumu nyonso mpe bankumu, mpe basali ya mokonzi, bayanganaki uta na bingumba nyonso ya Ezipito, mpe bango nyonso bafandaki liboso ya mokonzi, mpe mokonzi alobelaki bandɔtɔ na ye liboso ya bato ya mayele, mpe bankumu, mpe bato nyonso oyo bafandaki liboso ya mokonzi bakamwaki na emonaneli yango.
16 Mpe bato banso ba mayele baye bazalaki liboso ya mokonzi bakabwanaki mingi na ndimbola ya bango ya ndoto ya ye; bamosusu kati na bango balimbolaki yango epai ya mokonzi, balobi ete: “Ngombe nsambo ya malamu ezali bakonzi nsambo, oyo uta na libumu ya mokonzi bakobɔkɔla Ezipito.”
17 Mpe bangɔmbɛ nsambo ya mabe ezali bankumu nsambo, oyo bakotelema na bango na mikolo ya nsuka mpe bakoboma bango; mpe matoi nsambo ya masangu ezali bankumu minene nsambo ya Ezipito, oyo bakokweya na maboko ya bankumu nsambo ya nguya moke ya banguna na bango, na bitumba ya nkolo na biso mokonzi.
18 Mpe bamosusu kati na bango balimbolaki mokonzi boye: “Ngombe nsambo ya malamu ezali bingumba ya makasi ya Ezipito, mpe bangɔmbɛ nsambo ya mabe ezali bikólo nsambo ya mokili ya Kanana, oyo bakoya kobundisa bingumba nsambo ya Ezipito na mikolo ya nsuka mpe bakobebisa yango.”
19 Mpe oyo omoni na ndoto ya mibale, ya matoi nsambo ya malamu mpe ya mabe ya mbuma, ezali elembo ete boyangeli ya Ezipito ekozonga lisusu na momboto na yo lokola na ebandeli.

+ 20 Mpe na boyangeli na ye bato ya bingumba ya Ezipito bakobundisa bingumba nsambo ya Kanana oyo eleki bango makasi, mpe bakobebisa yango, mpe boyangeli ya Ezipito ekozonga epai ya momboto na yo.
21 Mpe bamosusu kati na bango balobaki na mokonzi ete: "Oyo ezali ndimbola ya bandoto na yo; bangɔmbɛ nsambo ya malamu ezali basi-mwasi nsambo, oyo okozwa basi na mikolo ya nsuka, mpe bangɔmbɛ nsambo ya mabe elakisi ete basi wana nyonso bakokufa na bomoi ya mokonzi.
22 Mpe matoi nsambo malamu mpe mabe ma mbuma maye omonoki o ndoto ya mibale ezali bana zomi na minei, mpe ekozala o mikolo mya nsuka ete bakotelema mpe bakobunda o ntei ya bangomei, mpe nsambo kati na bango bakobeta nsambo oyo ezali na nguya mingi koleka.
23 Mpe basusu kati na bango balobaki maloba maye epai ya mokonzi, kolobaka ete: "Ngombe nsambo ya malamu elakisi ete bana nsambo bakobotama epai ya yo, mpe bakoboma bana nsambo ya bana na yo o mikolo mya nsuka; mpe matoi nsambo malamu ma mbuma maye omonoki o ndoto ya mibale, ezali bankumu bango baye bakonzi sambo mosusu ya nguya moke bakobunda mpe bakobebisa bango o mikolo mya nsuka, mpe bakozongisa mabe mpo na likambo lya bana ba yo, mpe boyangeli ekozonga lisusu epai ya nkona ya yo.
+ 24 Mpe mokonzi ayokaki maloba manso ma bato ya mayele ya Ezipito mpe ndimbola na bango ya bandoto na ye, mpe moko te kati na yango esepelisaki mokonzi.
25 Mpe mokonzi ayebaki o bwania bwa ye ete balobaka mpenza te na bosembo o maloba maye manso, mpo eye ewutaki na Nkolo mpo ya kobuka maloba ma bato ba mayele ba Ezipito, ete Yozefe akoka kobima uta na ndako ya bokangami, mpe mpo ete akoma monene o Ezipito.
+ 26 Mpe mokonzi amonaki ete moto moko te kati na bato nyonso ya mayele mpe banganga-nkisi ya Ezipito alobaki na ye malamu, mpe nkanda ya mokonzi epeli, mpe nkanda na ye epeli na kati na ye.
+ 27 Mpe mokonzi atindaki ete bato nyonso ya mayele mpe banganga-nkisi bábima liboso na ye, mpe bango nyonso babimaki liboso ya mokonzi na nsɔni mpe na nsɔni.
+ 28 Mpe mokonzi apesaki mitindo ete bátinda esakola na Ezipito mobimba mpo na koboma banganga-nkisi nyonso oyo bazalaki na Ezipito, mpe ata moko te na bango asengeli kotika ete azala na bomoi.
+ 29 Mpe bakapiteni ya bakɛngɛli ya mokonzi batɛlɛmaki, mpe moto na moto abimisaki mopanga na ye, mpe babandaki koboma banganga-nkisi ya Ezipito mpe bato ya mayele.
30 Mpe nsima na yango Merode, mosungi monene ya mokonzi, ayaki mpe afukamaki liboso ya mokonzi mpe afandaki liboso na ye.
31 Mpe mosali ya ndako alobi na mokonzi ete: "Tika ete mokonzi azala na bomoi libela na libela, mpe boyangeli na ye etombwama na mboka."
32 Osilikaki epai ya mosali wa yo o mikolo iye, sikawa mibu mibale mileki, mpe otiaki ngai o palwasi, mpe nazalaki mpo ya mwa ntango o palwasi, ngai mpe mokonzi wa basalisi mampa.
+ 33 Mpe ezalaki elongo na biso mosaleli Moebele moko ya kapitɛni ya bakɛngɛli, nkombo na ye Yozefe, mpo nkolo na ye asilikelaki ye mpe atyaki ye na ndako ya bokangami, mpe azalaki kotala biso kuna.
34 Mpe o ntango moko nsima ntango tozalaki o palwasi, tolɔtaki bandoto na butu moko, ngai mpe mokonzi ya basali-mampa; tolɔtaki, moto na moto engebene ndimbola ya ndoto na ye.
35 Mpe toyaki na ntongo mpe toyebisaki bango na mosaleli wana, mpe alimbolaki biso bandoto na biso, na moto na moto engebene na ndoto na ye, alimbolaki malamu.
36 Mpe esalemaki lokola alimbolaki epai ya biso, boye ezalaki likambo; maloba na ye moko te ekweaki na mabele.
37 Mpe sikawa yango wana nkolo mpe mokonzi wa ngai babomaka bato ba Ezipito mpamba te; tala moombo wana akangami naino na ndako na kapiteni wa bakɛngɛli nkolo na ye, na ndako ya bokangami.
38 Soko esepeli na mokonzi tika atinda kobenga ye aya liboso na yo pe ayebisa yo, ndimbola ya sembo ya ndoto oyo olotaki.
+ 39 Mpe mokonzi ayokaki maloba ya mokonzi ya mosali-biloko, mpe mokonzi apesaki mitindo ete bato ya mayele ya Ezipito báboma te.
40 Mpe mokonzi atindaki basaleli na ye bámema Yozefe liboso na ye, mpe mokonzi alobaki na bango ete: "Bókende epai na ye mpe bóbangisa ye te, noki te abulungana mpe akoyeba koloba malamu te."
+ 41 Mpe basaleli ya mokonzi bakendaki epai ya Yozefe, mpe babimisaki ye nokinoki longwa na bolɔkɔ, mpe basaleli ya mokonzi bakataki ye nsuki, mpe abongolaki elamba na ye ya bolɔkɔ mpe ayaki liboso ya mokonzi.
+ 42 Mpe mokonzi afandaki na kiti na ye ya bokonzi na elamba ya mokonzi oyo akangisami na efode ya wolo, + mpe wolo kitoko oyo ezalaki likoló na yango ezalaki kongɛnga, + mpe kabukule ná rubi mpe émeraude, elongo na mabanga nyonso ya motuya oyo ezalaki likoló ya motó ya mokonzi, ezalaki kokamwisa miso, mpe Yozefe akamwaki mingi na mokonzi.
+ 43 Mpe kiti ya bokonzi oyo mokonzi afandaki likoló na yango ezipamaki na wolo mpe na palata, mpe na mabanga ya onix, mpe ezalaki na matambe ntuku nsambo.
+ 44 Mpe ezalaki momeseno na bango na mokili mobimba ya Ezipito, ete moto nyonso oyo ayaki koloba na mokonzi, soko azalaki mokonzi to moto oyo azali na motuya mingi na miso ya mokonzi, azalaki komata na kiti ya bokonzi ya mokonzi tii na litambe ya ntuku misato na moko, mpe mokonzi azalaki kokita na litambe ya ntuku misato na motoba, mpe kosolola na ye.
45 Soki azalaki moko ya bato mpamba, azalaki komata na litambe ya misato, mpe mokonzi azalaki kokita na litambe ya minei mpe koloba na ye, mpe momeseno na bango ezalaki, lisusu, ete moto nyonso oyo asosolaki koloba na minoko nyonso ntuku nsambo, azalaki komata na matambe ntuku nsambo, mpe azalaki komata mpe koloba tii akokóma epai ya mokonzi.
46 Mpe moto nyonso oyo akokaki te kosilisa ntuku nsambo, amataki na matambe mingi lokola minoko eye ayebaki koloba na yango.
+ 47 Mpe ezalaki momeseno na mikolo wana na Ezipito ete moto moko te akoyangela bango, kasi oyo ayebaki koloba na minɔkɔ ntuku nsambo.
48 Mpe ntango Yozefe ayaki liboso ya mokonzi afukamaki na mabele liboso ya mokonzi, mpe amataki na etape ya

misato, mpe mokonzi afandaki na etape ya minei mpe alobaki na Yozefe.
49 Mpe mokonzi alobaki epai ya Yozefe: "Nalotaki ndoto, mpe ezali na molimboli te mpo na kolimbola yango malamu, mpe natindaki lelo ete banganga-nkisi banso ya Ezipito mpe bato ya mayele na yango, baya liboso na ngai, mpe nayebisaki bango bandoto na ngai, mpe moto moko te alimboli yango malamu epai ya ngai.
50 Mpe nsima ya eye lelo nayokaki etali yo, ete ozali moto wa mayele, mpe okoki kolimbola malamu ndoto nyonso oyoyoki.
+ 51 Bongo Yozefe ayanolaki Farao ete: "Tiká Farao alobela bandɔtɔ na ye oyo alotaki; solo bandimbola ezali ya Nzambe; mpe Farao alobelaki Yozefe bandɔtɔ na ye, ndɔtɔ ya bangɔmbɛ, mpe ndoto ya matoi ya masangu, mpe mokonzi atikaki koloba.
52 Mpe Yozefe alataki molimo mwa Nzambe liboso lya mokonzi, mpe ayebaki makambo manso makoyela mokonzi uta mokolo mona liboso, mpe ayebaki ndimbola elongobani ya ndoto ya mokonzi, mpe alobaki liboso lya mokonzi.
53 Mpe Yozefe azwaki ngolu na miso ya mokonzi, mpe mokonzi akitisaki matoyi na ye mpe motema na ye, mpe ayokaki maloba manso ma Yosefe. Mpe Yozefe alobaki na mokonzi ete: "Kokanisa te ete ezali bandoto mibale, mpo ezali kaka ndoto moko, mpo Nzambe aponi kosala na mokili mobimba oyo alakisaki mokonzi na ndoto na ye, mpe oyo ezali ndimbola oyo ebongi mpo na ndoto na yo.
+ 54 Ngombe nsambo ya malamu mpe mbuma ya masangu ezali mbula nsambo, mpe bangɔmbɛ nsambo ya mabe mpe matoi ya masangu ezali mpe mbula nsambo; ezali ndɔtɔ moko.
55 Tala mibu nsambo miye mizali koya kuna ekozala ebele enene o mboka mobimba, mpe nsima na yango mibu nsambo mya nzala mikolanda bango, nzala moko ya nsomo mpenza; mpe ebele nyonso ekobosanama uta na mboka, mpe nzala ekosilisa bavandi ba mboka.
56 Mokonzi alotaki ndoto moko, mpe ndoto yango ezongelamaki epai ya Farao zambi likambo yango etiamaki na Nzambe, mpe Nzambe akokokisa yango noki.
57 Sikawa yango wana nakopesa yo toli mpe nakobikisa molimo mwa yo mpe milimo mya bafandi ba mboka uta na bobe bwa nzala, ete oluka o bokonzi bwa yo mobimba mpo ya moto moko ya mayele mpe ya bwanya mingi, oyo ayebi makambo manso ma boyangeli, mpe akopona ye mpo ya kokamba mboka ya Ezipito.
+ 58 Mpe tiká moto oyo otye likoló ya Ezipito apona bakonzi na nse na ye, + mpo báyanganisa bilei nyonso ya bambula ya malamu oyo ezali koya, + mpe tiká bábomba mbuma mpe bátya yango na bibombelo na yo.
59 Mpe tika babatela bilei wana mpo ya mibu nsambo ya nzala, ete ekoka kozwama mpo ya yo mpe bato ba yo mpe mboka ya yo mobimba, mpe ete yo mpe mboka ya yo bokatama te na nzala.
60 Tika ete bafandi banso ba mboka bapesameli motindo lisusu ete basangisa o kati, moto na moto mbuma ya elanga ya ye, ya lolenge nyonso ya bilei, na boumeli ya mibu nsambo ya malamu, mpe ete batia yango o kati ya ebombelo ya bango, ete ekoka kozwama mpo ya bango o mikolo ya nzala mpe ete bakoka kofanda likolo lya yango.
61 Oyo ezali ndimbola ebongi ya ndoto ya yo, mpe eye ezali toli epesami mpo ya kobikisa molimo mwa yo mpe milimo ya bato banso ya yo.
62 Mpe mokonzi ayanolaki mpe alobi na Yozefe ete: "Nani alobi mpe nani ayebi ete maloba na yo mazali sembo? Mpe alobaki na mokonzi ete: "Oyo ekozala elembo mpo na yo mpo na maloba na ngai nyonso, ete ezali solo mpe ete toli na ngai ezali malamu mpo na yo."
63 Tala mwasi wa yo afandi lelo likolo lya kiti ya kobota, mpe akobota yo mwana mobali mpe okosepela elongo na ye; ntango mwana wa yo akobima uta o libumu lya mama wa ye, mwana wa yo ya yambo oyo abotami mibu mibale miye nsima akokufa, mpe okobɔndisama na mwana oyo akobotama epai ya yo lelo.
64 Mpe Yozefe asilisaki koloba maloba maye epai ya mokonzi, mpe afukamaki liboso ya mokonzi mpe abimaki, mpe ntango Yozefe abimaki uta o miso ya mokonzi, bilembo biye biye Yosefe alobaki epai ya mokonzi masalemaki o mokolo mona.
+ 65 Mpe mokonzi-mwasi abotaki mwana mobali o mokolo wana mpe mokonzi ayokaki nsango ya esengo mpo na mwana na ye, mpe asepelaki, mpe ntango mopanzi-nsango abimaki na miso ya mokonzi, basali ya mokonzi bakutaki mwana mobali ya liboso ya mokonzi akwei akufi na mabele.
+ 66 Mpe kolela mpe makɛlɛlɛ makasi ezalaki na ndako ya mokonzi, + mpe mokonzi ayokaki yango, mpe alobaki ete: "Makɛlɛlɛ mpe kolela oyo nayoki na ndako ezali nini?" mpe bayebisaki mokonzi ete mwana mobali wa ye ya yambo akufi; nde mokonzi ayebaki ete maloba manso ma Yozefe maye alobaki mazali sembo, mpe mokonzi abondisamaki mpo ya mwana na ye na mwana oyo abotamaki na ye mokolo wana lokola Yozefe alobaki.

MOKAPO YA 49

1 Nsima ya makambo maye, mokonzi atindaki mpe ayanganisaki bakonzi na ye nyonso mpe basali na ye, mpe bankumu mpe bato minene nyonso ya mokonzi, mpe bango nyonso bayaki liboso ya mokonzi.
2 Mpe mokonzi alobaki epai ya bango: Tala bomoni mpe boyoki maloba manso ma Moebele oyo, mpe bilembo binso biye asakolaki bikosalema, mpe ata maloba ma ye moko te makweyi o mabele.
+ 3 Oyebi ete apesi ndimbola oyo ebongi mpo na ndɔtɔ yango, + mpe ekosalema mpenza, sikawa bózwa toli, mpe boyeba nini bokosala mpe ndenge nini mokili ekobikisama na nzala.
4 Boluka sikawa mpe botala soki bato ya ndenge wana bakoki kozwama, oyo kati na motema na ye ezali na bwania mpe boyebi, mpe nakopona ye likolo ya mboka.
+ 5 Mpo boyoki oyo Moebele apesi toli na ntina na likambo oyo mpo na kobikisa mokili na yango na nzala, mpe nayebi ete mokili ekobikisama na nzala te kasi na toli ya Moebele, ye oyo apesaki ngai toli.
+ 6 Mpe bango nyonso bayanolaki na mokonzi mpe balobaki ete: "Toli oyo Moebele apesi mpo na likambo yango ezali malamu; sikawa yango wana, nkolo mpe mokonzi wa biso, tala mboka mobimba ezali o loboko la yo, sala eye emonani malamu o miso ya yo.

7 Ye oyo oponi, mpe oyo oyebi na mayele na yo ete azali na bwanya mpe akoki kobikisa mboka na bwanya na ye, mokonzi akopona ye mpo na kozala na nse na ye likolo ya mboka.
8 Mpe mokonzi alobaki epai ya bakonzi banso: Nakanisaki ete uta Nzambe ayebisaki moto Moebele nyonso oyo alobaki, ezali na moto moko te ya mayele mpe ya bwanya boye o mboka mobimba lokola ye; soki emonani malamu na miso na yo nakotia ye likolo ya mokili, mpo akobikisa mokili na mayele na ye.
+ 9 Mpe bakonzi nyonso bazongiseli mokonzi mpe balobi ete: "Nzokande, ekomami na mibeko ya Ezipito, + mpe esengeli kobukana te ete moto moko te akoyangela Ezipito, mpe akozala moto ya mibale nsima ya mokonzi, kasi moto oyo ayebi minɔkɔ nyonso ya bana ya bato."
10 Sikawa bongo nkolo mpe mokonzi wa biso, tala moto oyo Moebele akoki koloba kaka monoko ya Liebele, mpe boniboni bongo akoki kozala likolo lya biso ya mibale na nse ya boyangeli, moto oyo ayebi kutu monoko mwa biso te?
11 Sikawa tobondeli yo otinda kobenga ye, mpe tika ye aya liboso na yo, mpe ameka ye na makambo manso, mpe asala lokola omoni malamu.
12 Mpe mokonzi alobaki ete: "Ekosalema lobi, mpe likambo oyo olobi ezali malamu; mpe bakonzi nyonso bayaki na mokolo wana liboso ya mokonzi.
13 Mpe o butu wana Nkolo atindaki moko wa banzelu na ye ya mosala, mpe ayaki o mboka ya Ezipito epai ya Yozefe, mpe anzelu wa Nkolo atelemaki likolo lya Yosefe, mpe tala Yozefe alali o mbeto o butu o ndako ya nkolo wa ye o kati ya boloko, mpo nkolo wa ye azongisaki ye o kati ya boloko na ntina ya mwasi na ye.
14 Mpe anzelu alamusaki ye uta na mpɔngi na ye, mpe Yozefe atɛlɛmaki mpe atɛlɛmaki na makolo na ye, mpe tala anzelu ya Nkolo atelemaki otalana na ye; mpe anzelu wa Nkolo alobaki elongo na Yozefe, mpe ateyaki ye minoko inso ya bato na butu wana, mpe abengaki ye nkombo Yehosefe.
15 Mpe anzelu wa Nkolo alongwaki uta na ye, mpe Yozefe azongaki mpe alali likolo lya mbeto ya ye, mpe Yozefe akamwaki na emonaneli eye amonoki.
16 Mpe esalemaki ete o ntongo, mokonzi atindaki kobenga bakonzi mpe basali ba ye banso, mpe bango banso bayaki mpe bafandaki liboso lya mokonzi, mpe mokonzi atindaki ete bamema Yosefe, mpe basali ba mokonzi bakendaki mpe bamemaki Yosefe liboso ya Farao.
17 Mpe mokonzi abimaki mpe amataki na matambe ya kiti ya bokonzi, mpe Yozefe alobaki na mokonzi na minoko inso, mpe Yozefe amataki epai na ye mpe alobaki na mokonzi kina akomaki liboso ya mokonzi na etape ya ntuku nsambo, mpe afandaki liboso ya mokonzi.
18 Mpe mokonzi asepelaki mingi mpo ya Yozefe, mpe bakonzi nyonso ya mokonzi basepelaki mingi elongo na mokonzi ntango bayokaki maloba manso ma Yozefe.
+ 19 Mpe likambo emonanaki malamu na miso ya mokonzi mpe ya bakonzi, + mpo na kotya Yozefe azala na esika ya mibale na nsima ya mokonzi + na mokili mobimba ya Ezipito, + mpe mokonzi alobaki na Yozefe.
20 Sikawa opesaki ngai toli mpo ya kopona moto moko ya bwania likolo lya mboka ya Ezipito, na ntina elongo na bwania bwa ye mpo ya kobikisa mboka uta o nzala; sikawa yango wana, lokola Nzambe ayebisaki yo nyonso oyo, mpe maloba manso maye olobi, ezali te o mboka mobimba moto moko ya mayele mpe ya bwania lokola yo.
21 Mpe nkombo na yo ekobengama lisusu Yosefe te, kasi Zafnate Paanea ekozala nkombo na yo; okozala ya mibale na ngai, mpe engebene na liloba lya yo ekozala makambo manso ma boyangeli bwa ngai, mpe na liloba lya yo bato ba ngai bakobima mpe bakokokota.
22 Lisusu uta o nse ya loboko la yo basali mpe bakonzi ba ngai bakozwa lifuti lya bango liye lipesameli bango sanza na sanza, mpe epai ya yo bato banso ba mboka bakofukama; kaka na kiti na ngai ya bokonzi nde nakoleka yo.
+ 23 Mpe mokonzi alongolaki lopɛtɛ na ye na lobɔkɔ na ye mpe atyaki yango na lobɔkɔ ya Yozefe, mpe mokonzi alatisaki Yozefe elamba ya mokonzi, mpe atyaki motole ya wolo na motó na ye, mpe atyaki monyɔlɔlɔ ya wolo na nkingo na ye.
+ 24 Mpe mokonzi apesaki mitindo na basaleli na ye, mpe bamatisaki ye na likalo ya mibale ya mokonzi, oyo ezalaki kokende na ngámbo mosusu ya likalo ya mokonzi, mpe atindaki ye amata na mpunda moko monene mpe ya makasi oyo eutaki na bampunda ya mokonzi, mpe atambwisaki ye na balabala ya mokili ya Ezipito.
25 Mpe mokonzi atindaki ete baoyo banso bazalaki kobeta na nzɛnzɛ, nzɛnzɛ mpe bibɛtɛli mosusu ya miziki bákende elongo na Yozefe; ba timbres nkoto moko, mecholoth nkoto moko, mpe ba nebalim nkoto moko balandaki ye.
+ 26 Mpe mibali nkóto mitano, na mipanga oyo ebendami kongɛnga na mabɔkɔ na bango, mpe bakendaki kotambola mpe kosakana liboso ya Yozefe, mpe nkóto ntuku mibale ya bato minene ya mokonzi balataki mikaba ya loposo oyo ezipami na wolo, batambolaki na lobɔkɔ ya mobali ya Yozefe, mpe nkóto ntuku mibale na lobɔkɔ na ye ya mwasi, mpe basi nyonso mpe bana basi bakendaki likoló ya nsamba to batɛlɛmaki na balabala bazalaki kosakana mpe asepelaki na Yozefe, mpe atalaki komonana ya Yozefe mpe kitoko na ye.
+ 27 Mpe bato ya mokonzi bakendaki liboso na ye mpe nsima na ye, bazalaki kopesa nzela na malasi ya malasi mpe na kasia, mpe na malasi ya kitoko ya ndenge nyonso, mpe bapalanganisaki mire mpe aloe na nzela, mpe bato ntuku mibale basakolaki maloba oyo liboso na ye na mokili mobimba na mongongo makasi.
28 Omoni moto oyo mokonzi aponi azala ya mibale na ye? makambo manso ma boyangeli makokambama na ye, mpe moto oyo abuki mitindo na ye, to oyo afukami liboso na ye te na mabele, akokufa, mpo ete atombokela mokonzi mpe ya mibale na ye.
+ 29 Mpe ntango basakoli batikaki kosakola, bato nyonso ya Ezipito bagumbamaki na mabele liboso ya Yozefe mpe balobaki ete: "Tiká mokonzi azala na bomoi, + mpe ya mibale azala na bomoi; mpe bafandi banso ba Ezipito bafukamaki na nzela, mpe ntango basakoli bapusanaki penepene na bango, bafukamaki, mpe basepelaki na ba timbres ya ndenge na ndenge, mechol mpe nebal liboso ya Yozefe.
+ 30 Mpe Yozefe na mpunda na ye atombolaki miso na ye na likoló, + mpe agangaki mpe alobaki ete: "Azali kotombola mobola na mputulu, + Atomboli mobola longwa

na bosɔtɔ." O Nkolo na Bibele, esengo na moto oyo azali kotia motema na yo.
31 Mpe Yozefe alekaki na mokili mobimba ya Ezipito elongo na basaleli mpe bakonzi ya Farao, mpe balakisaki ye mokili mobimba ya Ezipito mpe biloko nyonso ya motuya ya mokonzi.
32 Mpe Yozefe azongaki mpe ayaki o mokolo mona liboso lya Falo, mpe mokonzi apesaki Yosefe bozwi o mboka ya Ezipito, bozwi bwa bilanga mpe bilanga ya vinyo, mpe mokonzi apesaki Yozefe talanta nkoto misato ya palata mpe talanta nkoto moko ya wolo, mpe mabanga ya onix mpe bdellium mpe makabo mingi.
+ 33 Mpe na mokolo oyo elandaki, mokonzi atindaki bato nyonso ya Ezipito bámemela Yozefe makabo mpe makabo, mpe ete ye oyo abukaki mobeko ya mokonzi akufa; mpe basalaki esika etombwami o balabala ya engumba, mpe batandolaki bilamba kuna, mpe moto nyonso oyo amemaki eloko moko epai ya Yozefe, atyaki yango na esika etombwaná.
+ 34 Mpe bato nyonso ya Ezipito babwakaki eloko moko na esika oyo etombwaná, moto moko lopɛtɛ ya matoi ya wolo, mpe mpɛtɛ mosusu mpe mpɛtɛ ya matoi, mpe bambɛki ndenge na ndenge ya mosala ya wolo mpe ya palata, mpe mabanga ya onix mpe bdellium abwakaki likoló ya esika oyo etombwaná; moto na moto apesaki eloko moko ya biloko oyo azalaki na yango.
+ 35 Mpe Yozefe azwaki nyonso wana mpe atyaki yango na bibombelo na ye ya mosolo, mpe bakonzi nyonso mpe bato minene ya mokonzi batombolaki Yozefe, mpe bapesaki ye makabo mingi, komonaka ete mokonzi aponaki ye mpo azala ya mibale na ye.
+ 36 Mpe mokonzi atindaki epai ya Potifera, mwana ya nganga-nzambe Ahilame ya On, mpe akamataki mwana na ye ya mwasi ya elenge Osnate mpe apesaki ye na Yozefe mpo azala mwasi.
37 Mpe mwana mwasi yango azalaki kitoko mpenza, ngɔndɔ, oyo moto ayebaki te, mpe Yozefe azwaki ye lokola mwasi; mpe mokonzi alobaki epai ya Yozefe: "Ngai nazali Falo, mpe longola se yo moko te akotombola loboko la ye to lokolo ya ye mpo ya kokamba bato ba ngai o mboka mobimba ya Ezipito.
38 Mpe Yozefe azalaki na mibu ntuku misato ntango atɛlɛmaki liboso ya Farao, mpe Yozefe abimaki liboso ya mokonzi, mpe akómaki moto ya mibale ya mokonzi na Ezipito.
39 Mpe mokonzi apesaki Yozefe basali nkama moko mpo na kobatela ye na ndako na ye, mpe Yozefe atindaki mpe asombaki basali mingi mpe batikalaki na ndako ya Yosefe.
40 Na nsima, Yozefe amitongaki ndako moko ya nkembo mpenza lokola bandako ya bakonzi, liboso ya lopango ya ndako ya mokonzi, mpe asalaki na ndako yango tempelo moko monene, oyo ezalaki komonana kitoko mpenza mpe ebongi mpo na kofanda na ye; mbula misato Yozefe azalaki kotonga ndako na ye.
41 Mpe Yozefe amisalaki kiti ya bokonzi ya kitoko mpenza ya ebele ya wolo mpe ya palata, mpe azipaki yango na mabanga ya onix mpe bdellium, mpe asali likolo lya yango bokokani bwa mboka mobimba ya Ezipito, mpe lolenge ya ebale ya Ezipito oyo ezali kosopela mboka mobimba ya Ezipito mai; mpe Yozefe afandaki na kimia likolo lya kiti ya bokonzi bwa ye o ndako ya ye mpe Nkolo abakisaki bwanya bwa Yosefe.
+ 42 Mpe bafandi nyonso ya Ezipito mpe basaleli ya Farao mpe bankumu na ye balingaki Yozefe mingi, mpamba te likambo yango eutaki epai ya Nkolo epai ya Yozefe.
+ 43 Mpe Yozefe azalaki na limpinga moko oyo ezalaki kobunda, bazalaki kobima na mampinga mpe na mampinga ya bato nkóto ntuku minei na nkama motoba, oyo bakokaki komema bibundeli mpo na kosunga mokonzi mpe Yozefe na monguna, longola kaka bakonzi ya mokonzi mpe basaleli na ye mpe bafandi ya Ezipito kozanga motángo.
+ 44 Mpe Yozefe apesaki bato na ye ya makasi, mpe na mampinga na ye nyonso, nguba mpe makula, mpe bakapo mpe bilamba ya poso mpe mabanga mpo na kobwaka.

MOKAPO YA 50

+ 1 Na ntango wana, bana ya Talasisi bayaki kobundisa bana ya Yismaele, mpe babundisaki bango, + mpe bana ya Talasisi bapunzaki Bayismaele ntango molai.
2 Mpe bana ba Ishimaele bazalaki moke o mikolo wana, mpe bakokaki te kolonga bana ba Talasisi, mpe banyokwamaki makasi.
+ 3 Mpe mibange ya Baismaele batindaki litatoli epai ya mokonzi ya Ezipito ete: "Nabondeli yo, tinda basaleli na yo bakonzi mpe mampinga mpo básalisa biso tóbunda na bana ya Talasisi, mpamba te tosili kosila banda kala."
4 Mpe Farao atindaki Yosefe elongo na bato ba nguya mpe mampinga baye bazalaki elongo na ye, mpe lisusu bato ba ye ba nguya uta na ndako ya mokonzi.
5 Mpe bakendaki o mboka ya Havila epai ya bana ba Ishimaele, mpo ya kosunga bango na bana ba Talasisi, mpe bana ba Yismaele babundaki elongo na bana ba Talasisi, mpe Yosefe alongaki Batalisisi mpe akitisaki mboka ya bango mobimba, mpe bana ba Yismaele bafandi kuna kino lelo.
+ 6 Mpe ntango mokili ya Talasisi ekómaki na nse ya bokonzi, Batarashisi nyonso bakimaki, mpe bakómaki na ndelo ya bandeko na bango bana ya Yavane, mpe Yozefe elongo na bato na ye nyonso ya nguya mpe mampinga bazongaki na Ezipito, + moto moko te kati na bango azangaki.
7 Mpe o bozongisi bwa mobu, o mobu mwa mibale mwa bokonzi bwa Yozefe likolo lya Ezipito, Nkolo apesaki ebele enene o mboka mobimba mpo ya mibu nsambo lokola Yozefe alobaki, mpo Nkolo apambolaki mbuma inso ya mabele o mikolo wana mpo ya mibu nsambo, mpe balyaki mpe batondisaki mingi.
+ 8 Mpe Yozefe na ntango wana azalaki na bakonzi na nse na ye, mpe bazalaki koyanganisa bilei nyonso ya bambula ya malamu, mpe bazalaki koyanganisa mbuma mbula na mbula, mpe bazalaki kotya yango na bibombelo ya mosolo ya Yozefe.
9 Mpe o ntango inso ntango basangisaki bilei Yosefe atindaki ete bameme masangu o matoyi, mpe lisusu bameme elongo na yango mwa mabele ya elanga, ete ekobebisa te.
10 Mpe Yozefe asalaki engebene na eye mbula na mbula, mpe ayanganisaki mbuma lokola zelo ya mbu mpo na ebele, mpo biloko biye bibombami binene mpe bikokaki te kotangama mpo ya ebele.

11 Mpe lisusu bafandi banso ba Ezipito basangisaki bilei bya lolenge inso o bibombe bya bango na boike bonene o mibu nsambo ya malamu, kasi basalaki te epai ya yango lokola Yozefe asalaki.
12 Mpe bilei binso biye Yozefe mpe Baezipito bayanganisaki o mibu nsambo ya bomengo, ebombamaki mpo ya mboka o ebombami mpo ya mibu nsambo ya nzala, mpo ya kosunga mboka mobimba.
13 Mpe bafandi ya Ezipito batondisaki moto na moto ebombelo na ye mpe esika na ye ya kobombana na masangu, mpo na kozala lisungi na ntango ya nzala.
14 Mpe Yozefe atyaki bilei nyonso oyo ayanganisaki na bingumba nyonso ya Ezipito, mpe akangaki biloko nyonso ya kobomba biloko mpe atyaki bakɛngɛli likoló na yango.
15 Mpe Osnate, mwana mwasi ya Potifera, mwasi ya Yozefe abotaki bana mibali mibale, Manase ná Efraime, mpe Yozefe azalaki na mbula ntuku misato na minei ntango abotaki bango.
16 Mpe bana mibali bakolaki mpe bakendaki na banzela na ye mpe na malako na ye, bapengwaki te na nzela eye tata wa bango ateyaki bango, ezala na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi.
17 Mpe Nkolo azalaki elongo na bana mibali, mpe bakolaki mpe bazalaki na bososoli mpe mayele na bwania inso mpe na makambo manso ma boyangeli, mpe bakonzi banso ba mokonzi mpe bato ba ye banene ba bafandi ba Ezipito batombolaki bana mibali, mpe bakolaki o ntei ya bana ba mokonzi.
18 Mpe mibu nsambo ya bomengo oyo ezalaki na mboka mobimba esilaki, mpe mibu nsambo ya nzala eyaki nsima na yango lokola Yozefe alobaki, mpe nzala ezalaki na mboka mobimba.
+ 19 Mpe bato nyonso ya Ezipito bamonaki ete nzala ebandaki na mokili ya Ezipito, mpe bato nyonso ya Ezipito bafungolaki bibombelo na bango ya mbuma mpo nzala elongaki bango.
+ 20 Mpe bakutaki bilei nyonso oyo ezalaki na bibombelo na bango, etondi na banyama mabe mpe oyo ebongi te mpo na kolya, mpe nzala ekɔtaki na mokili mobimba, mpe bafandi nyonso ya Ezipito bayaki mpe bagangaki liboso ya Farao, mpo nzala ezalaki makasi likoló na bango.
21 Mpe balobaki na Farao ete: “Pesa basali na yo bilei, mpe mpo na nini tokokufa na nzala liboso ya miso na yo, ata biso mpe bana na biso ya mike?”
22 Bongo Farao ayanolaki bango ete: “Mpe mpo na nini bozali kobelela epai na ngai?” Yozefe atindaki te ete masangu ebombama na boumeli ya mbula nsambo ya ebele mpo na bambula ya nzala? mpe mpo na nini boyokaki te mongongo mwa ye?
+ 23 Mpe bato ya Ezipito bazongiselaki mokonzi: “Nkolo na biso, + lokola molimo na yo ezali na bomoi, + basaleli na yo basali nyonso oyo Yozefe apesaki mitindo, + mpamba te basaleli na yo mpe bayanganisaki mbuma nyonso ya bilanga na bango na boumeli ya mbula nsambo ya bozwi mpe batyaki yango na bibombelo tii lelo.”
24 Mpe elongaki nzala likolo lya basali ba yo tofungolaki biboke bya biso, mpe tala mbuma ya biso inso etondaki na mbila mpe ebongaki te mpo ya kolia.
+ 25 Mpe ntango mokonzi ayokaki makambo nyonso oyo ekómelaki bafandi ya Ezipito, mokonzi abangaki mingi mpo na nzala, mpe abangaki mingi; mpe mokonzi ayanolaki bato ya Ezipito, kolobaka ete: “Lokola nyonso oyo ekómeli bino, bókende epai ya Yozefe, bósala nyonso oyo akoloba na bino, bóbuka mitindo na ye te.”
+ 26 Mpe bato nyonso ya Ezipito babimaki mpe bayaki epai ya Yozefe, mpe balobaki na ye ete: “Pesa biso bilei, mpe mpo na nini tokokufa liboso na yo na nzala?” mpo tosangisi o kati ya mbuma ya biso na mibu nsambo lokola otindaki, mpe totiaki yango o ebombelo, mpe boye ekómeli biso.
27 Mpe eyokaki Yozefe maloba manso ma bato ba Ezipito mpe maye makomeli bango, Yozefe afungolaki bibombelo bya ye binso bya mbuma mpe atekaki yango epai ya bato ba Ezipito.
+ 28 Mpe nzala ekɔtaki na mokili mobimba, mpe nzala ezalaki na mikili nyonso, kasi na mokili ya Ezipito ezalaki na mbuma mpo na kotɛka.
+ 29 Mpe bafandi nyonso ya Ezipito bayaki epai ya Yozefe mpo na kosomba mbuma, mpamba te nzala elongaki bango, mpe mbuma na bango nyonso epunzamaki, mpe mokolo na mokolo Yozefe azalaki kotɛka yango epai ya bato nyonso ya Ezipito.
+ 30 Mpe bato nyonso oyo bafandi na mokili ya Kanana mpe ya Bafilistia, mpe bato oyo bazalaki na ngámbo mosusu ya Yordani, + mpe bana ya ɛsti mpe bingumba nyonso ya mikili oyo ezalaki mosika mpe pene bayokaki ete mbuma ezalaki na Ezipito, mpe bango nyonso bayaki na Ezipito mpo na kosomba mbuma, mpo nzala ekɔtaki na bango.
+ 31 Mpe Yozefe afungolaki bibombelo ya masangu mpe atyaki bakambi likoló na yango, mpe mokolo na mokolo bazalaki kotɛlɛma mpe kotɛka epai ya bato nyonso oyo bazalaki koya.
32 Mpe Yozefe ayebaki ete bandeko ba ye mpe bakoya na Ezipito mpo na kosomba mbuma, mpo nzala etongaki na mabele mobimba. Mpe Yozefe atindaki bato na ye nyonso ete básakola yango na mokili mobimba ya Ezipito.
+ 33 Ezali esengo ya mokonzi, ya mibale mpe ya bato minene na bango, ete moto nyonso oyo alingi kosomba masangu na Ezipito akotinda basali na ye na Ezipito te mpo na kosomba, kasi bana na ye ya mibali, mpe lisusu Moezipito to Mokanana nyonso, oyo akouta na bibombelo nyonso uta na kosomba masangu na Ezipito, mpe akokende kotɛka yango na mokili mobimba, akokufa, mpo moto moko te akosomba longola se mpo na kosunga ndako na ye.
34 Mpe moto nyonso oyo azali kokamba banyama mibale to misato akokufa, mpo moto akokamba kaka nyama na ye moko.
+ 35 Mpe Yozefe atyaki bakɛngɛli na baporte ya Ezipito + mpe apesaki bango mitindo ete: “Moto nyonso oyo akoki koya kosomba mbuma, tika ye te akota tii ntango nkombo na ye mpe nkombo ya tata na ye mpe nkombo ya tata ya tata na ye ekokoma, + mpe makambo nyonso oyo ekomami na moi, tindela ngai bankombo na bango na mpokwa mpo nayeba bankombo na bango.”
36 Mpe Yozefe atyaki bakonzi o mboka mobimba ya Ezipito, mpe atindaki bango basala makambo maye manso.
37 Mpe Yozefe asalaki makambo maye manso, mpe asalaki mibeko miye, ete akoka koyeba ntango nini bandeko ba ye bakoya o Ezipito mpo ya kosomba mbuma; mpe bato ba Yosefe basalaki ete esakolama mokolo na

mokolo o Ezipito engebene na maloba maye mpe mibeko miye Yozefe atindaki.
+ 38 Mpe bafandi nyonso ya mboka ya ɛsti mpe ya wɛsti, mpe ya mabele mobimba, bayokaki mibeko mpe malako oyo Yozefe apesaki na Ezipito, mpe bato oyo bafandi na bisika ya nsuka ya mabele bayaki mpe basombaki mbuma na Ezipito mokolo na mokolo, mpe na nsima bakendaki.
+ 39 Mpe bakonzi nyonso ya Ezipito basalaki ndenge Yozefe apesaki mitindo, mpe bato nyonso oyo bayaki na Ezipito mpo na kosomba mbuma, bakɛngɛli ya baporte bazalaki kokoma bankombo na bango mpe bankombo ya batata na bango, mpe mokolo na mokolo bazalaki komema bango na mpokwa liboso ya Yozefe.

MOKAPO YA 51

1 Na nsima, Yakobo ayokaki ete mbuma ezali na Ezipito, mpe abengaki bana na ye ya mibali ete bákende na Ezipito mpo na kosomba mbuma, mpamba te nzala elongaki bango mpe, mpe abengaki bana na ye:
2 Tala nayoki ete ezali na masangu o Ezipito, mpe bato banso ba mabele bakendaka kuna mpo ya kosomba, sikawa bongo mpo na nini bokomilakisa botondi liboso lya mabele mobimba? bókita mpe na Ezipito mpe bósombela biso mwa mbuma na kati ya baoyo bakoya kuna, mpo tókufa te.
+ 3 Mpe bana ya Yakobo bayokaki mongongo ya tata na bango, mpe batɛlɛmaki mpo na kokita na Ezipito mpo na kosomba mbuma na kati ya bato mosusu oyo bayaki kuna.
+ 4 Mpe Yakobo tata na bango apesaki bango mitindo ete: “Ntango bokokɔta na engumba, bókɔta elongo na porte moko te, mpo na bato oyo bafandi na mokili yango.”
+ 5 Mpe bana ya Yakobo babimaki mpe bakendaki na Ezipito, + mpe bana ya Yakobo basalaki nyonso ndenge tata na bango apesaki bango mitindo, + mpe Yakobo atindaki Benyamina te, mpo alobaki ete: “Noki te likama ekómela ye na nzela lokola ndeko na ye; mpe zomi ya bana mibali ya Yakobo babimaki.
+ 6 Mpe ntango bana mibali ya Yakobo bazalaki kokende na nzela, bayambolaki na makambo oyo basalaki na Yozefe, mpe basololaki bango na bango, balobaki ete: “Toyebi ete ndeko na biso Yozefe akitaki na Ezipito, mpe sikoyo tokoluka ye epai tokokende, mpe soki tokokuti ye tokolongola ye epai ya nkolo na ye mpo na lisiko, mpe soki te, na makasi, mpe tokokufa mpo na ye.”
7 Mpe bana ba Yakobo bandimaki likambo liye mpe bamilendisaki mpo ya Yozefe, mpo ya kobikisa ye o loboko la nkolo wa ye, mpe bana ba Yakobo bakendaki o Ezipito; mpe ntango bapusanaki penepene na Ezipito bakabwanaki moko na mosusu, mpe balekaki na bikuke zomi ya Ezipito, mpe bakɛngɛli ya baporte bakomaki bankombo na bango na mokolo wana, mpe bamemaki bango epai ya Yozefe na mpokwa.
+ 8 Mpe Yozefe atángaki bankombo na lobɔkɔ ya bakɛngɛli-porte ya engumba, mpe amonaki ete bandeko ba ye bakotaki na bikuke zomi ya engumba, mpe Yozefe na ntango wana atindaki ete esakolama na mokili mobimba ya Ezipito, kolobaka ete:
+ 9 Bóbima bino banso bakɛngɛli ya ebombelo, bokanga bibombelo nyonso ya masangu mpe tiká kaka moko atikala polele, mpo ete baoyo bakoya básomba yango.
10 Mpe bakonzi nyonso ya Yozefe basalaki bongo na ntango wana, mpe bakangaki bamagazini nyonso mpe batikaki kaka moko polele.
+ 11 Mpe Yozefe apesaki nkombo ya bandeko na ye oyo ekomami epai ya moto oyo batyaki likoló ya magazini oyo efungwami, + mpe alobaki na ye ete: “Moto nyonso oyo akoya epai na yo mpo na kosomba mbuma, tuná nkombo na ye, mpe ntango bato ya bankombo yango bakoya liboso na yo, kanga bango mpe tinda bango, mpe basalaki bongo.”
12 Mpe ntango bana ba Yakobo bayaki o mboka, basangisaki esika moko o engumba mpo ya koluka Yozefe yambo bamisomba mbuma.
13 Mpe bakendaki o bifelo bya ndumba, mpe balukaki Yozefe o bifelo bya ndumba mpo ya mikolo misato, mpo bakanisaki ete Yozefe akoya o bifelo bya ndumba, mpo Yozefe azalaki kitoko mingi mpe asepelisamaki malamu, mpe bana ba Yakobo balukaki Yozefe mpo ya mikolo misato, mpe bakokaki te kokuta ye.
14 Mpe moto oyo atiamaki likolo ya ebombelo ya polele alukaki bankombo oyo Yozefe apesaki ye, mpe amonaki yango te.
15 Mpe atindaki epai ya Yozefe, alobi: "Mikolo misato oyo eleki, mpe bato oyo opesaki ngai nkombo na bango bayaki te; mpe Yozefe atindaki basali mpo na koluka bato na Ezipito mobimba, mpe komema bango liboso ya Yozefe.
16 Mpe basali ba Yozefe bakendaki mpe bayaki o Ezipito mpe bakokaki te kokuta bango, mpe bakendaki o Goshene mpe bazalaki kuna te, mpe nsima bakendaki o engumba ya Rameses mpe bakokaki te kokuta bango.
17 Mpe Yozefe akobaki kotinda basali zomi na motoba mpo na koluka bandeko ba ye, mpe bakendaki mpe bamipanzani na nsɔngɛ minei ya engumba, mpe minei kati na basali bakɔtaki na ndako ya basi ya ndumba, mpe bakutaki mibali zomi kuna bazalaki koluka ndeko na bango.
18 Mpe bato minei wana bakangaki bango mpe bamemaki bango liboso na ye, mpe bafukamaki liboso na ye na mabele, mpe Yozefe afandaki na kiti na ye ya bokonzi na tempelo na ye, alataki bilamba ya bakonzi, mpe na motó na ye ezalaki na motole moko monene ya wolo, mpe mibali nyonso ya nguya bafandaki zingazinga na ye.
19 Mpe bana ba Yakobo bamonoki Yozefe, mpe lolenge na ye mpe kitoko mpe lokumu ya elongi emonanaki lokola ya kokamwa na miso na bango, mpe bafukamaki lisusu liboso na ye na mabele.
20 Mpe Yozefe amonoki bandeko ba ye, mpe ayebaki bango, kasi bayebaki ye te, mpo Yozefe azalaki monene mpenza o miso ya bango, yango wana bayebaki ye te.
21 Bongo Yozefe alobaki na bango: "Bowuti wapi?" mpe bango nyonso bayanolaki mpe balobaki ete: “Basaleli na yo bauti na mokili ya Kanana mpo na kosomba masangu, mpo nzala ezali na mabele mobimba, mpe basali na yo bayoki ete masangu ezalaki na Ezipito, yango wana bayaki na kati ya bato mosusu oyo bayaki mpo na kosomba masangu mpo na kosunga bango.”
+ 22 Bongo Yozefe ayanolaki bango ete: “Soki boyei kosomba biloko ndenge bozali koloba, mpo na nini bozali koleka na baporte zomi ya engumba? ekoki kozala kaka ete oyei konɔnga na mokili.
+ 23 Mpe bango nyonso elongo bazongiselaki Yozefe mpe balobaki ete: “Bongo bongo te nkolo na ngai, tozali na ntina, basaleli na yo bazali banɔngi te, kasi toyei kosomba

masangu, mpo basaleli na yo nyonso bazali bandeko, bana ya moto moko na mokili ya Kanana, mpe tata na biso apesaki biso mitindo ete: “Ntango bokokóma na engumba, bokɔta elongo na porte moko te mpo na bato oyo bafandi na mokili yango.”
24 Bongo Yozefe azongiselaki bango mpe alobaki ete: “Ezali likambo oyo nalobi na bino, boyei konɔnga na mokili, yango wana bino banso bolekaki na bikuke zomi ya engumba; oyei komona bolumbu ya mboka.
+ 25 Ya solo, moto nyonso oyo akoya kosomba mbuma, akei na nzela na ye, + mpe ozali deja mikolo misato na mokili, mpe ozali kosala nini na bifelo ya basi ya ndumba oyo bozali kati na yango mikolo misato oyo? solo banɔngi basalaka lokola makambo maye.
26 Mpe balobaki epai ya Yozefe: “Ezala mosika na nkolo wa biso koloba boye, mpo tozali bandeko zomi na mibale, bana ba tata wa biso Yakobo, o mboka ya Kanana, mwana mobali wa Yisaka, mwana wa Abalayama, Moebele, mpe tala mwana ya nsuka azali elongo na tata wa biso lelo o mboka ya Kanana, mpe moko azali te, mpo abungi uta na biso, mpe tokanisaki mbala mosusu akoki kozala o mboka eye, boye tozali bazali koluka ye na mokili mobimba, mpe bayei kutu na bandako ya basi ya ndumba mpo na koluka ye kuna.
+ 27 Bongo Yozefe alobi na bango ete: “Bongo bolukaki ye na mabele mobimba, + kaka Ezipito etikali mpo ete bóluka ye? Mpe ndeko na yo asengeli kosala nini na bandako ya basi ya ndumba, atako azalaki na Ezipito? olobi te ete: ‘Outi na bana ya Yisaka, mwana ya Abrahama, mpe bana ya Yakobo bakosala nini na bandako ya basi ya ndumba?
+ 28 Mpe balobaki na ye ete: “Lokola toyokaki ete Baismaele bayibi ye epai na biso, mpe bayebisaki biso ete batɛkaki ye na Ezipito, mpe mosaleli na yo, ndeko na biso, azali kitoko mingi mpe asepeli na ye, yango wana tokanisaki ete akozala mpenza na bandako ya basi ya ndumba, yango wana basaleli na yo bakendaki kuna mpo na koluka ye mpe kopesa lisiko mpo na ye.
+ 29 Bongo Yozefe azongiselaki bango naino ete: “Ya solo, bozali koloba lokuta mpe koloba lokuta mpo na komilobela ete bozali bana ya Abrahama; lokola Farao azali na bomoi bozali banɔngi, yango wana boyei na bandako ya basi ya ndumba mpo ete báyeba bino te.
30 Bongo Yozefe alobi na bango: "Mpe sikawa soko bomoni ye, mpe nkolo na ye asengi na bino motuya monene, bokopesa yango mpo na ye? mpe balobaki ete: “Ekopesama.”
31 Mpe alobi na bango: "Soki nkolo na ye andimi te kokabwana na ye na motuya monene, bokosala nini na ntina na ye? mpe bazongiselaki ye, balobi: Soko apesi biso ye te tokoboma ye, mpe tokokamata ndeko na biso mpe tokokende.
32 Bongo Yozefe alobaki na bango: "Ezali likambo oyo nalobi na bino; bozali banɔngi, mpo boyei koboma bafandi ya mboka, mpo toyokaki ete bandeko na bino mibale babetaki bafandi nyonso ya Shekeme, na mokili ya Kanana, mpo na ndeko na yo ya mwasi, mpe oyei sikawa kosala bongo na Ezipito mpo na ndeko na yo.
33 Bobele na nzela oyo nakoyeba ete bozali bato ya solo; soko bokotinda ndako moko uta o ntei ya bino mpo ya kozwa ndeko wa bino ya leki uta na tata wa bino, mpe komema ye awa epai ya ngai, mpe na kosalaka likambo liye nakoyeba ete bozali na ntina.
34 Bongo Yozefe abengaki bato ntuku nsambo ya basoda na ye, mpe alobaki na bango ete: “Bókamata bato oyo mpe bókɔtisa bango na esika ya kokɛngɛla.”
35 Mpe bato ba nguya bakangaki bato zomi, bakangaki bango mpe batiaki bango o kati ya bokangami, mpe bazalaki na bokangami mikolo misato.
36 Mpe o mokolo mwa misato Yozefe atindaki bamema bango libanda lya lopango, mpe alobaki epai ya bango: “Bósala boye mpo na bino moko soko bozali bato ya solo, ete bokoka kozala na bomoi, moko ya bandeko na bino akokangama na bokangami ntango bokokende mpe komema mbuma mpo ya ndako na bino na ndako na mboka ya Kanana, mpe komema leki na bino ya mobali, mpe komema ye awa epai na ngai, ete nakoka koyeba ete bozali bato ya solo ntango bokosala boye eloko.
37 Mpe Yozefe abimaki uta na bango mpe akomaki o kati ya ndako, mpe alelaki kolela enene, mpo mawa ma ye masepelaki mpo ya bango, mpe asukolaki elongi na ye, mpe azongaki epai ya bango lisusu, mpe azwaki Simeona epai ya bango mpe atindaki ye akangama, kasi Simeona alingaki te kosalama boye, mpo azalaki moto moko ya nguya mingi mpe bakokaki te kokanga ye.
38 Mpe Yozefe abengaki epai ya bato ba nguya ba ye mpe bato ntuku nsambo ya mpiko bayaki liboso lya ye na mipanga mibimi na maboko ma bango, mpe bana ba Yakobo babangaki na bango.
+ 39 Bongo Yozefe alobaki na bango ete: “Bokanga moto oyo mpe bokanga ye na boloko kino bandeko na ye bakoya epai na ye, mpe bato ya mpiko ya Yozefe bakendaki mbangu mpe bango nyonso bakangaki Simeona mpo na kokanga ye, mpe Simeona agangaki makasi mpe ya nsomo mpe koganga eyokanaki mosika.
40 Mpe bato banso ba mpiko ba Yosefe babangaki na lokito ya makelele, ete bakweyaki o bilongi bya bango, mpe babangaki mingi mpe bakimaki.
41 Mpe bato banso baye bazalaki elongo na Yozefe bakimaki, mpo babangaki mingi mpo ya bomoi bwa bango, mpe bobele Yosefe mpe Manase mwana wa ye batikalaki kuna, mpe Manasa mwana mobali wa Yosefe amonoki bokasi bwa Simeona, mpe asilikaki mpenza.
+ 42 Mpe Manasa mwana ya Yozefe atɛlɛmaki epai ya Simeone, mpe Manasa abɛtaki Simeone na lobɔkɔ na ye na nsima ya nkingo na ye, mpe Simeone akitisaki nkanda na ye.
+ 43 Mpe Manasa akangaki Simeone mpe akangaki ye na mobulu mpe akangaki ye mpe amemaki ye na ndako ya bokangami, mpe bana nyonso ya Yakobo bakamwaki na likambo ya elenge.
44 Bongo Simeona alobaki na bandeko na ye: "Moko te kati na bino asengeli koloba ete oyo ezali kobetama ya Moezipito, kasi ezali nde kobetama ya ndako ya tata na ngai."
45 Mpe nsima ya eye Yosefe atindaki ye abengama oyo atiamaki likolo lya ndako ya kobomba biloko, mpo ya kotondisa basaki ba bango na masangu mingi lokola bakokaki komema, mpe kozongisa mbongo ya moto na moto o kati ya saki ya ye, mpe kopesa bango bilei mpo ya nzela, mpe boye asalaki epai ya bango.

46 Mpe Yozefe apesaki bango mitindo, kolobaka ete: “Bókeba noki te bobuka mitindo na ngai ya komema ndeko na bino lokola nayebisaki bino, mpe ekozala ntango bokomema ndeko na bino awa epai na ngai, bongo nakoyeba ete bozali bato ya solo, mpe bokotɛka na mboka, mpe nakozongisa epai na bino ndeko na bino, mpe bokozonga na kimya epai ya tata na bino.
47 Mpe bango nyonso bayanolaki mpe balobaki ete: “Engebene nkolo na biso azali koloba bongo tokosala bongo, mpe bafukamaki liboso na ye na mabele.”
+ 48 Mpe moto na moto atombolaki mbuma na ye likoló ya mpunda na ye, mpe babimaki mpo na kokende na mokili ya Kanana epai ya tata na bango; mpe bayaki o ndako ya bapaya mpe Levi atandolaki saki na ye mpo na kopesa bilei na mpunda na ye, ntango amonaki mpe amonaki mbongo na ye na kilo mobimba ezalaki naino na saki na ye.
+ 49 Mpe moto yango abangaki mingi, mpe alobaki na bandeko na ye: “Mbongo na ngai ezongisami, mpe talá, ezali kutu na saki na ngai, mpe bato yango babangaki mingi, mpe balobaki ete: “Nini oyo Nzambe asali biso?”
+ 50 Mpe bango nyonso balobaki ete: “Mpe boboto ya Nkolo ezali wapi epai ya bankɔkɔ na biso, epai ya Abalayama, Yisaka, nsuka Yakobo, + oyo Yehova apesi biso lelo na mabɔkɔ ya mokonzi ya Ezipito mpo na kosala mayele mabe mpo na kobundisa biso?”
51 Bongo Yuda alobi na bango: "Ya solo, tozali basumuki ya ngambo liboso ya Nkolo Nzambe na biso mpo totekaki ndeko na biso, mosuni na biso moko, mpe mpo na nini bozali koloba: Boboto ya Nkolo ezali wapi epai ya batata na biso?
+ 52 Mpe Rubene alobaki na bango ete: “Nalobi na bino te ete, bósala lisumu te epai ya mwana yango, + mpe bolingi koyoka ngai te?” sikawa Nzambe azali kosenga ye epai ya biso, mpe ndenge nini ozali na mpiko ya koloba, Boboto ya Nkolo ezali wapi epai ya batata na biso, ntango bosali masumu epai ya Nkolo?
+ 53 Mpe balalaki butu na esika wana, mpe balamukaki na ntɔngɔntɔngɔ mpe bamemaki bampunda na bango na mbuma na bango, mpe bakambaki bango mpe bakendeki liboso mpe bakómaki na ndako ya tata na bango na mokili ya Kanana.
54 Mpe Yakobo ná bato ya ndako na ye babimaki mpo na kokutana na bana na ye ya mibali, mpe Yakobo amonaki mpe talá ndeko na bango Simeone azalaki elongo na bango te, mpe Yakobo alobaki na bana na ye: “Ndeko na bino Simeona azali wapi, oyo nazali komona te?” mpe bana na ye ya mibali bayebisaki ye makambo nyonso oyo ekómelaki bango na Ezipito.

MOKAPO YA 52

1 Mpe bakotaki na ndako ya bango, mpe moto na moto afungolaki saki ya ye mpe bamonoki mpe tala liboke lya mbongo ya moto na moto ezalaki kuna, na yango bango mpe tata wa bango babangaki mingi.
2 Bongo Yakobo alobi na bango: "Eloko nini bosali ngai?" Natindaki ndeko na yo Yozefe atuna nsima ya bolamu na yo mpe olobaki na ngai. Nyama moko ya zamba elyaki ye mpenza.
+ 3 Mpe Simeona akendaki elongo na bino mpo na kosomba bilei mpe olobi ete mokonzi ya Ezipito akangaki ye na bolɔkɔ, mpe olingi kokanga Benyamina mpo na koboma ye mpe, mpe kokitisa nsuki na ngai ya mpɛmbɛ na mawa na lilita mpo na Benyamina mpe ndeko na ye Yozefe.
+ 4 Sikawa bongo mwana na ngai ya mobali akokita elongo na bino te, mpo ndeko na ye akufi mpe atikali ye moko, mpe mabe ekoki kokómela ye na nzela oyo bozali kokende, lokola ekómelaki ndeko na ye.
+ 5 Mpe Rubene alobaki na tata na ye ete: “Okoboma bana na ngai mibale ya mibali soki namemi mwana na yo te mpe natye ye liboso na yo te; mpe Yakobo alobaki na bana ba ye: “Bófanda awa mpe bokita na Ezipito te, mpo mwana na ngai akokita elongo na bino na Ezipito te, mpe akokufa te lokola ndeko na ye.”
+ 6 Mpe Yuda alobaki na bango ete: “Bóboya ye tii ntango mbuma ekosila, mpe akoloba ete: “Bókitisa ndeko na bino, ntango akomona bomoi na ye moko mpe bomoi ya ndako na ye na likama mpo na nzala.”
7 Mpe o mikolo ena nzala ezalaki makasi o mboka mobimba, mpe bato banso ba mabele bakendaki mpe bayaki o Ezipito mpo ya kosomba bilei, mpo nzala elongaki mingi o ntei ya bango, mpe bana ba Yakobo batikalaki o Kanana mobu moko na sanza mibale kino mbuma ya bango esilaki.
8 Mpe esalemaki ete nsima ya koleisa mbuma na bango, ndako mobimba ya Yakobo ekangamaki na nzala, mpe bana nyonso ya bana ya Yakobo bayaki esika moko mpe bapusanaki penepene na Yakobo, mpe bango nyonso bazingaki ye, mpe balobaki na ye: Pesá biso limpa, mpe mpo na nini biso banso tokokufa na nzala liboso na yo?
9 Yakobo ayokaki maloba ma bana ba mwana mobali wa ye, mpe alelaki kolela enene, mpe mawa ma ye malamukaki mpo ya bango, mpe Yakobo abengaki bana ba ye babali mpe bango banso bayaki mpe bafandaki liboso lya ye.
10 Yakobo alobaki na bango ete: “Bomoni te ndenge bana na bino bazali kolela ngai lelo, bazali koloba ete: ‘Pesá biso mampa, kasi ezali te?” sikoyo bongo zongá mpe sombela biso mwa bilei.
+ 11 Mpe Yuda ayanolaki mpe alobaki na tata na ye ete: “Soki otindi ndeko na biso elongo na biso tokokita mpe tokosomba mbuma mpo na yo, + mpe soki olingi kotinda ye te, tokokita te, + mpo ya solo mokonzi ya Ezipito apesaki biso mitindo mpenza, mpe alobaki ete: ‘Okomona elongi na ngai te soki ndeko na yo azali elongo na yo te, + mpo mokonzi ya Ezipito azali mokonzi ya makasi mpe ya nguya, + mpe talá soki tokokende epai ye sans ndeko na biso biso nionso tokoboma.
12 Oyebi te mpe oyoki te ete mokonzi oyo azali na nguya mingi mpe na mayele, mpe ezali te lokola ye o mabele mobimba? tala tomoni bakonzi banso ba mabele mpe tomonoki moko te lokola mokonzi wana, mokonzi wa Ezipito; solo o ntei ya bakonzi banso ba mabele ezali na moko te oyo aleki Abimeleke mokonzi wa Bafilistia, nzokande mokonzi wa Ezipito azali monene mpe na nguya koleka ye, mpe Abimeleke akoki kokokana bobele na moko wa bakonzi ba ye.
13 Tata, omoni te ndako ya ye ya bokonzi mpe kiti na ye ya bokonzi, mpe basali ba ye banso batelemi liboso lya ye; omoni te mokonzi wana na kiti na ye ya bokonzi na lokumu mpe lolenge na ye ya bokonzi, alati bilamba na ye ya bokonzi na motole monene ya wolo na motó na ye;

omoni te lokumu mpe nkembo eye Nzambe apesi ye, mpo ezali lokola ye te o mabele mobimba.
14 Tata, omoni te bwania, bososoli mpe boyebi boye Nzambe apesaki o motema mwa ye, mpe oyokaki te mongongo mwa ye elengi ntango alobaki epai ya biso.
15 Toyebi te, tata, nani ayebisaki ye nkombo na biso mpe makambo nyonso oyo ekómelaki biso, kasi atunaki mpe nsima na yo ete: “Tata na yo azali naino na bomoi, mpe azali malamu mpo na ye?”
+ 16 Omoni te makambo ya boyangeli ya Ezipito oyo ebongisami na ye, kozanga kotuna Farao nkolo na ye; omoni te bobangi mpe bobangi oyo atyaki na Baezipito nyonso.
17 Mpe lisusu ntango tokendeki uta na ye, tobangisaki kosala epai ya Ezipito lokola na bingumba bitikali bya Baamore, mpe tosilikaki mpenza na maloba ma ye manso maye alobaki etali biso lokola banɔngi, mpe sikawa ntango tokoya lisusu liboso lya ye bobangi bwa ye bokweyi likolo lya biso banso, mpe moko te wa biso akokoka koloba na ye soko mwa moke to likambo linene.
18 Sikawa bongo tata, tinda tobondela yo elenge mobali elongo na biso, mpe tokokita mpe tokosomba yo bilei mpo ya lisungi na biso, mpe tokokufa na nzala te. Yakobo alobaki ete: “Mpo na nini osali ngai mabe boye mpo na koyebisa mokonzi ete ozali na ndeko mobali? likambo oyo osali ngai ezali nini?
+ 19 Mpe Yuda alobaki na Yakobo tata na ye ete: “Pesá mwana yango na mabɔkɔ na ngai mpe tokotɛlɛma mpe tokokita na Ezipito mpe tokosomba mbuma, mpe tokozonga, mpe ekozala ntango tokozonga soki mwana yango azali elongo na biso te, tiká ngai namema foti na yo mpo na libela.”
20 Omoni bana ba biso banso bazali kolela yo na nzela ya nzala mpe nguya ezali te na loboko na yo mpo na kotondisa bango? sikawa tika mawa ma yo elamuka mpo ya bango mpe tinda ndeko wa biso elongo na biso mpe tokokende.
+ 21 Mpo ndenge nini boboto ya Nkolo ekomonana epai ya bankɔkɔ na biso ntango okoloba ete mokonzi ya Ezipito akolongola mwana na yo? lokola Nkolo azali na bomoi nakotika ye te kino nakomema ye mpe nakotia ye liboso lya yo; kasi bondela mpo ya biso epai ya Nkolo, ete akoka kosala na biso na boboto, mpo ya kosala ete toyambama na boboto mpe na boboto liboso lya mokonzi wa Ezipito mpe bato ba ye, mpo soko tozongaki te solo sikawa tozongaki mbala ya mibale elongo na mwana wa yo.
22 Mpe Yakobo alobaki na bana ba ye: "Nazali kotia motema na Nkolo Nzambe ete abikisa bino mpe apesa bino boboto na miso ya mokonzi ya Ezipito mpe na miso ya bato na ye nyonso."
+ 23 Sikawa bongo, telema mpe kende epai ya moto, mpe kamata mpo na ye na maboko na yo likabo moko uta na oyo ekoki kozwama na mboka mpe komema yango liboso na ye, mpe tika Nzambe Mozwi-ya-Nguya-Nyonso ayokela bino mawa liboso lya ye ete akoka kotinda bandeko ba bino Benyamina mpe Simeona elongo na bino.
24 Mpe bato banso batelemaki, mpe bakamataki ndeko wa bango Benyamina, mpe bakamataki o maboko ma bango likabo linene lya biloko bilamu bya mboka, mpe bakamataki lisusu eteni mibale ya palata.
+ 25 Mpe Yakobo apesaki bana na ye mitindo makasi na ntina na Benyamina ete: “Bókeba na ye na nzela oyo bozali kokende, mpe bomikabwana na ye te na nzela to na Ezipito.”
26 Mpe Yakobo atɛlɛmaki uta na bana ba ye babali mpe atamboli maboko ma ye mpe abondelaki Nkolo na ntina ya bana ba ye babali, kolobaka, O Nkolo Nzambe wa lola mpe mabele, omikundola boyokani bwa yo elongo na tata wa biso Abalayama, omikundola yango elongo na tata wa ngai Yisaka mpe sala na boboto na bana ba ngai babali mpe apesa bango te o maboko ma mokonzi wa Ezipito; sala yango Nabondeli yo O Nzambe mpo ya mawa ma yo mpe kosikola bana ba ngai banso mpe kobikisa bango na nguya ya Ezipito, mpe tindela bango bandeko ba bango mibale.
27 Mpe basi banso ba bana ba Yakobo mpe bana ba bango batombolaki miso na bango o lola mpe bango banso balelaki liboso lya Nkolo, mpe babelelaki epai ya ye mpo ya kobikisa batata ba bango uta o loboko la mokonzi wa Ezipito.
+ 28 Mpe Yakobo akomelaki mokonzi ya Ezipito likundoli mpe apesaki yango na lobɔkɔ ya Yuda mpe na mabɔkɔ ya bana na ye mpo na mokonzi ya Ezipito, + mpe alobaki ete:
29 Kobanda na mosaleli na yo Yakobo, mwana ya Yisaka, mwana ya Abrahama Moebele, mokonzi ya Nzambe, tii na mokonzi ya nguya mpe ya mayele, mobimisi ya basekele, mokonzi ya Ezipito, kopesa mbote.
+ 30 Eyeba na nkolo na ngai mokonzi ya Ezipito, nzala ezalaki makasi epai na biso na mokili ya Kanana, + mpe natindaki bana na ngai ya mibali epai na yo mpo na kosombela biso mwa bilei epai na yo mpo na kosunga biso.
31 Mpo bana na ngai ya mibali bazingaki ngai mpe nazali mobange mpenza nakoki komona na miso na ngai te, mpo miso na ngai ekomi kilo mingi na nzela ya mibu, lokola mpe na kolela ya mokolo na mokolo mpo na mwana na ngai, mpo ya Yozefe oyo abungaki uta liboso na ngai, mpe natindaki bana na ngai ya mibali ete bakota te na bikuke ya engumba ntango bakoya na Ezipito, na ntina ya bafandi ya mboka.
32 Mpe lisusu natindaki bango bakende zingazinga ya Ezipito mpo ya koluka mwana mobali wa ngai Yosefe, mbala mosusu bakokaki kokuta ye kuna, mpe basalaki boye, mpe otalaki bango lokola banɔngi ya mboka.
33 Toyokaki te etali yo ete olimbolaki ndoto ya Falo mpe olobelaki ye solo? Bongo ndenge nini oyebi te na mayele na yo soki bana na ngai bazali banɔngi to te?
34 Sikawa bongo, nkolo mpe mokonzi wa ngai, tala natindi mwana wa ngai liboso lya yo, lokola olobaki epai ya bana babali ba ngai; Nabondeli yo otia miso na yo na ye kino akozonga epai na ngai na kimia elongo na bandeko ba ye.
35 Mpo oyebi te, to oyoki te eye Nzambe wa biso asalaki epai ya Falo ntango akangaki mama wa ngai Sara, mpe nini asalaki epai ya Abimeleke mokonzi wa Bafilistia mpo ya ye, mpe lisusu nini tata wa biso Abalayama asalaki epai ya bakonzi libwa ba Elama, lolenge nini abetaki bango banso elongo na bato moke oyo bazalaki elongo na ye?
36 Mpe lisusu nini bana babali ba ngai babale Simeona mpe Levi basalaki epai ya bingumba mwambe bya Baamore, boniboni babebisaki bango mpo ya ndeko wa bango wa mwasi Dina?
37 Mpe lisusu na ntina ya ndeko mobali wa bango Benyamina bamibondisaki mpo ya bobungisi ya ndeko

mobali wa ye Yosefe; bongo bakosala nini mpo na ye ntango bakomona lobɔkɔ ya bato nyonso oyo ezali kolonga bango, mpo na ye?
38 Oyebi te, O mokonzi wa Ezipito, ete nguya ya Nzambe ezali elongo na biso, mpe ete lisusu Nzambe ayokaka mokolo moko mabondeli na biso mpe asundolaka biso mikolo nyonso te?
39 Mpe ntango bana babali ba ngai bayebisaki ngai misala mya yo elongo na bango, nabiangaki te epai ya Nkolo na ntina ya yo, mpo na ntango wana olingaki kokufa elongo na bato ba yo yambo ya mwana mobali wa ngai Benyamina ayaki liboso na yo, kasi nakanisaki ete lokola Simeona mwana mobali wa ngai azalaki o ndako ya yo, mbala mosusu okokaki kosala na boboto na ye, yango wana nasalaka yo likambo liye te.
40 Sikawa yango wana tala Benyamina mwana mobali wa ngai akoya epai ya yo elongo na bana babali ba ngai, bokeba na ye mpe botia miso lya yo likolo lya ye, mpe nsima Nzambe akotia miso mya ye likolo lya yo mpe o bokonzi bwa yo mobimba.
41 Sikawa nayebisaki yo manso mazali o motema mwa ngai, mpe tala bana babali ba ngai bazali koya epai na yo elongo na ndeko mobali wa bango, tala elongi ya mabele mobimba mpo ya bango mpe tinda bango lisusu na kimia elongo na bandeko ba bango.
+ 42 Mpe Yakobo apesaki litatoli yango epai ya bana na ye ya mibali na mabɔkɔ ya Yuda mpo na kopesa yango na mokonzi ya Ezipito.

MOKAPO YA 53

1 Mpe bana ba Yakobo batelemaki mpe bakamataki Benyamina mpe makabo mobimba, mpe bakendaki mpe bayaki na Ezipito mpe batelemaki liboso ya Yozefe.
2 Mpe Yozefe amonoki ndeko wa ye Benyamina elongo na bango mpe apesaki bango mbote, mpe bato baye bayaki o ndako ya Yosefe.
3 Mpe Yozefe atindaki mokambi wa ndako ya ye apesa na bandeko ba ye mpo ya kolia, mpe asalaki bongo epai ya bango.
4 Mpe na midi, Yozefe atindaki kobenga bato baya liboso na ye elongo na Benyamina, mpe bato bayebisaki mokambi ya ndako ya Yosefe na ntina ya palata oyo ezongisamaki na basaki na bango, mpe alobaki na bango ete: "Ekozala malamu mpo na bino, bobanga te, mpe amemaki ndeko na bango Simeone epai na bango."
+ 5 Mpe Simeone alobaki na bandeko na ye ete: "Nkolo ya Baezipito asali ngai boboto mpenza, akangaki ngai te, ndenge bomonaki na miso na bino, mpo ntango bobimaki na engumba, atikaki ngai na bonsomi mpe asalelaki ngai na boboto na ndako na ye."
+ 6 Mpe Yuda akangaki Benyamina na lobɔkɔ, mpe bayaki liboso ya Yozefe, mpe bafukamaki liboso na ye na mabele.
7 Mpe mibali bapesaki Yozefe likabo mpe bango nyonso bafandaki liboso na ye, mpe Yozefe alobaki na bango: "Ezali malamu mpo na bino, ezali malamu mpo na bana na bino, ezali malamu mpo na tata na bino ya mobange?" mpe balobaki ete: "Ezali malamu, mpe Yuda azwaki litatoli liye Yakobo atindaki mpe apesaki yango na lobɔkɔ ya Yozefe."
8 Mpe Yozefe atangaki mokanda mpe ayebaki bokomi bwa tata wa ye, mpe alingaki kolela mpe akoti o kati ya ndako yoko ya kati mpe alelaki kolela enene; mpe abimaki.
+ 9 Mpe atombolaki miso na ye mpe amonaki ndeko na ye Benyamina, mpe alobaki ete: "Oyo ndeko na yo oyo olobelaki ngai?" Mpe Benyamina apusanaki penepene na Yozefe, mpe Yozefe atye loboko na ye na motó na ye mpe alobaki na ye ete: "Nzambe ayokela yo boboto mwana na ngai."
10 Mpe ntango Yozefe amonaki ndeko na ye, mwana ya mama na ye, alingaki lisusu kolela, mpe akɔtaki na shambre, mpe alelaki kuna, mpe asukolaki elongi, mpe abimaki mpe aboyaki kolela, mpe alobaki ete: "Bóbongisa bilei."
+ 11 Mpe Yozefe azalaki na kɔpɔ moko oyo azalaki komɛla na yango, mpe ezalaki ya palata oyo ekɔtisamaki kitoko na mabanga ya onix mpe bdellium, mpe Yozefe abɛtaki kɔpɔ yango na miso ya bandeko na ye ntango bafandaki mpo na kolya elongo na ye.
12 Mpe Yozefe alobaki na mibali ete: "Nayebi na kɔpɔ oyo ete Rubene mwana ya liboso, Simeona ná Levi ná Yuda, Yisakare ná Zebulone bazali bana ya mama moko, bófanda mpo na kolya engebene mbotama na bino."
13 Mpe atiaki lisusu basusu engebene na mbotama na bango, mpe alobaki, Nayebi ete ndeko na yo ya mobali ya nsuka azali na ndeko mobali te, mpe ngai, lokola ye, nazali na ndeko mobali te, yango wana akofanda mpo na kolia elongo na ngai.
14 Mpe Benyamina amataki liboso ya Yozefe mpe afandaki o kiti ya bokonzi, mpe bato bamonoki misala mya Yosefe, mpe bakamwaki na bango; mpe bato baliaki mpe bamelaki o ntango ena elongo na Yozefe, mpe na nsima apesaki makabo epai ya bango, mpe Yozefe apesaki likabo moko epai ya Benyamina, mpe Manase mpe Efraime bamonoki misala mya tata wa bango, mpe bapesaki lisusu makabo epai ya ye, mpe Osanate apesaki ye likabo moko, mpe ezalaki makabo mitano o loboko la Benyamina.
15 Mpe Yozefe abimisaki bango vinyo mpo na komɛla, mpe baboyaki komɛla te, mpe balobaki ete: "Banda mokolo oyo Yozefe abungaki, tomɛlaki vinyo te, tolyaki bilei kitoko te."
16 Mpe Yozefe alapaki ndai epai ya bango, mpe afinaki bango makasi, mpe bamelaki mingi elongo na ye o mokolo mona, mpe na nsima Yosefe abalukaki epai ya ndeko mobali wa ye Benyamina mpo na koloba elongo na ye, mpe Benyamina azalaki naino kofanda na kiti ya bokonzi liboso ya Yozefe.
17 Bongo Yozefe alobi na ye: "Oboti bana? mpe alobaki: Mosali na yo azali na bana mibali zomi, mpe oyo ezali bankombo na bango: Bela, Bekere, Ashbala, Gera, Naamane, Aki, Rosh, Mupime, Kupime, mpe Ord, mpe nabengaki bankombo na bango na nkombo ya ndeko mobali na ngai oyo namoná te.
18 Mpe atindaki bango bamema liboso na ye karte ya ye ya minzoto, oyo Yozefe ayebaki ntango inso, mpe Yozefe alobaki na Benyamina: "Nayoki ete Baebele bayebi mayele manso, oyebi eloko moko ya likambo oyo?
+ 19 Mpe Benyamina alobaki ete: "Mosaleli na yo ayebi mpe na bwanya nyonso oyo tata na ngai ateyaki ngai, + mpe Yozefe alobaki na Benyamina: "Talá sikoyo esaleli

oyo mpe sosolá esika oyo ndeko na yo Yozefe azali na Ezipito, oyo olobaki ete akitaki na Ezipito.”
20 Mpe Benyamina amonoki esaleli ena elongo na karte ya minzoto ya lola, mpe azalaki na bwanya mpe atalaki o kati mpo na koyeba wapi ndeko wa ye azalaki, mpe Benyamina akabolaki mboka mobimba ya Ezipito na bokaboli minei, mpe akutaki ete ye oyo afandaki likolo lya kiti ya bokonzi liboso lya ye azalaki ndeko wa ye Yosefe, mpe Benyamina akamwaki mingi, mpe ntango amonoki ete ndeko wa ye Benyamina akamwaki mingi, alobaki epai ya Benyamina: Nini omoni, mpe mpo na nini ozali kokamwa?
21 Mpe Benyamina alobaki epai ya Yosefe, Nakoki komona na eye ete Yosefe ndeko mobali wa ngai afandi awa elongo na ngai likolo lya kiti ya bokonzi, mpe Yozefe alobaki epai ya ye, Nazali Yosefe ndeko wa yo, bimisa likambo liye te epai ya bandeko ba yo; tala nakotinda yo elongo na bango ntango bakokende mosika, mpe nakopesa bango mitindo ete bazongisa bango lisusu o kati ya engumba, mpe nakolongola yo mosika na bango.
22 Mpe soko bakomi mpiko na bomoi bwa bango mpe babundeli mpo ya yo, nde nakoyeba ete bayambolaki na maye basalaki epai ya ngai, mpe nakomimonisa epai ya bango, mpe soko basundolaki yo ntango nakokamata yo, nde okotikala elongo na ngai, mpe nakoswana elongo na bango, mpe bakokende mosika, mpe nakoyebana epai ya bango te.
23 Na ntango wana Yozefe atindaki mosali na ye ete atondisa basaki na bango na bilei, mpe atya mbongo ya moto na moto na saki na ye, mpe atya kɔpɔ na saki ya Benyamina, mpe apesa bango bilei mpo na nzela, mpe basalaki bango bongo.
+ 24 Mpe na mokolo oyo elandaki mibali batɛlɛmaki na ntɔngɔntɔngɔ, mpe bamemaki mpunda na bango na mbuma na bango, mpe babimaki elongo na Benyamina, mpe bakendaki na mokili ya Kanana elongo na ndeko na bango Benyamina.
+ 25 Bakendeki mosika na Ezipito te ntango Yozefe apesaki mitindo na moto oyo afandaki na ndako na ye ete: “Tɛlɛmá, landa bato yango liboso bákóma mosika mingi na Ezipito, mpe lobá na bango ete: “Mpo na nini boyibi kɔpɔ ya nkolo na ngai?”
26 Mpe mokonzi wa Yosefe atɛlɛmaki mpe akomaki epai ya bango, mpe alobaki epai ya bango maloba manso ma Yosefe; mpe ntango bayokaki likambo liye basilikaki mpenza, mpe balobaki, Ye oyo ekopo ya nkolo na yo ekozwama elongo na ye akokufa, mpe biso mpe tokokoma baombo.
+ 27 Mpe bakendeki mbangu mpe moto na moto akitisaki saki na ye uta na mpunda na ye, mpe batalaki na basaki na bango mpe bakutaki kɔpɔ na saki ya Benyamina, mpe bango nyonso bapasolaki bilamba na bango mpe bazongaki na engumba, mpe babɛtaki Benyamina na nzela, ntango nyonso kobɛtáká ye tii akomaki na engumba, mpe batɛlɛmaki liboso ya Yozefe.
+ 28 Mpe nkanda ya Yuda epeli mpe alobaki ete: “Moto oyo azongisi ngai kaka mpo na koboma Ezipito lelo.”
+ 29 Mpe mibali yango bakómaki na ndako ya Yozefe, mpe bakutaki Yozefe afandi na kiti na ye ya bokonzi, mpe mibali nyonso ya nguya batɛlɛmi na lobɔkɔ na ye ya mobali mpe ya mwasi.
30 Bongo Yozefe alobi na bango: "Likambo nini bosali, bolongolaki kopo na ngai ya palata pe bokendaki?" kasi nayebi ete ozwaki kɔpɔ na ngai mpo na koyeba na yango na eteni nini ya mboka ndeko na yo azalaki.
+ 31 Mpe Yuda alobaki ete: “Tokoloba nini na nkolo na biso, tokoloba nini mpe ndenge nini tokomilongisa, Nzambe amoni lelo mabe ya basaleli na yo nyonso, yango wana asali biso likambo oyo lelo.”
32 Mpe Yozefe atɛlɛmaki mpe asimbaki Benyamina mpe azwaki ye epai ya bandeko na ye na mobulu, mpe ayaki na ndako mpe akangaki ekuke epai na bango, mpe Yozefe apesaki mitindo na moto oyo atelemi likolo ya ndako na ye ete aloba na bango boye: Mokonzi alobi boye: Bokende na kimia epai ya tata na bino, talá nazwi moto oyo kopo na ngai ezwamaki na lobɔkɔ na ye.

MOKAPO YA 54

+ 1 Mpe ntango Yuda amonaki ndenge Yozefe asalelaki bango, Yuda apusanaki pene na ye mpe abukaki ekuke, mpe ayaki elongo na bandeko na ye liboso ya Yozefe.
2 Mpe Yuda alobi na Yozefe: "Tika ete emonana mpasi te na miso ya nkolo na ngai, mosaleli na yo akoki koloba liloba moko liboso na yo? mpe Yozefe alobaki na ye ete: “Lobá.”
3 Mpe Yuda alobaki liboso ya Yozefe, mpe bandeko ba ye batelemaki liboso na bango; mpe Yuda alobaki epai ya Yozefe: “Ya solo ntango toyaki liboso epai ya nkolo na biso mpo na kosomba bilei, otalelaki biso lokola banɔngi ya mboka, mpe tomemaki Benyamina liboso na yo, mpe ozali naino kosala masano na biso lelo.”
4 Sikawa bongo tika mokonzi ayoka maloba ma ngai, mpe atinda nabondeli ndeko wa biso ete akende elongo na biso epai ya tata wa biso, noki te molimo mwa yo ekufa lelo elongo na milimo nyonso ya bafandi ya Ezipito.
5 Oyebi te nini bandeko babali babale ba ngai, Simeona mpe Levi, basalaki epai ya engumba ya Shekeme, mpe na bingumba nsambo ya Baamore, na ntina ya ndeko wa biso ya mwasi Dina, mpe lisusu nini balingaki kosala mpo ya ndeko wa bango Benyamina?
6 Mpe ngai elongo na bokasi bwa ngai, oyo nazali monene mpe nguya koleka bango mibale, nakoya lelo likolo lya yo mpe mboka ya yo soko olingi te kotinda ndeko mobali wa biso.
7 Oyokaki te nini Nzambe wa biso oyo aponaki biso asalaki epai ya Farao na ntina ya Sara mama wa biso, oyo alongolaki ye epai ya tata wa biso, ete abetaki ye mpe bato ya ndako na ye na malɔzi ya kilo, ete kutu kino lelo Baezipito bayebisanaka na ntina ya kokamwa eye? boye Nzambe wa biso akosala epai ya yo na ntina ya Benyamina oyo ozwi lelo uta na tata wa ye, mpe na ntina ya bobe boye otomboli lelo likolo lya biso o mboka ya yo; mpo Nzambe wa biso akomikundola boyokani bwa ye elongo na tata wa biso Abalayama mpe akomemela yo bobe, mpo ete otungisaki molimo mwa tata wa biso lelo.
8 Sikawa yango wana yoka maloba ma ngai maye nalobi lelo epai ya yo, mpe tinda ndeko mobali wa biso ete akoka kokende mosika noki yo mpe bato ba mboka ya yo bakufa na mopanga, mpo bino banso bokoki te kolonga ngai.
9 Bongo Yozefe ayanolaki Yuda ete: “Mpo na nini ofungoli monɔkɔ na yo monene mpe mpo na nini ozali

komikumisa mpo na biso ete: ‘Bokasi ezali elongo na yo? lokola Falo azali na bomoi, soko natindi bato ba ngai banso ba mpiko ete babunda elongo na bino, solo yo mpe bandeko ba yo baye bolingaki kozinda o kati ya potopoto.

10 Bongo Yuda alobaki na Yozefe: "Ya solo, esengeli yo ná bato na yo bóbanga ngai; lokola Nkolo azali na bomoi soki mbala moko nabendi mopanga na ngai nakokanga yango lisusu te kino lelo nakoboma Ezipito mobimba, mpe nakobanda elongo na yo mpe nakosilisa elongo na Farao nkolo na yo.

11 Bongo Yozefe ayanolaki ye: "Solo makasi ezali ya yo moko te; Nazali makasi mpe na nguya koleka yo, solo soko obendi mopanga na yo nakotia yango na nkingo na yo mpe na nkingo ya bandeko na yo nyonso.

+ 12 Bongo Yuda alobaki na ye ete: “Soki lelo nafungoli yo monɔkɔ na ngai, nalingaki komɛla yo mpo obomama na mabele mpe okufa lelo na bokonzi na yo.” Mpe Yozefe alobaki ete: “Soki ofungoli monɔkɔ na yo nazali na nguya mpe na nguya ya kokanga monɔkɔ na yo na libanga kino okokoka koloba ata liloba moko te; tala boniboni mabanga mazali liboso lya biso, solo nakoki kozwa libanga, mpe kotindika yango na monoko na yo mpe kobuka mbanga na yo.

+ 13 Mpe Yuda alobaki ete: “Nzambe azali motatoli kati na biso, ete tii sikoyo tozali na mposa ya kobunda na yo te, pesá biso ndeko na biso mpe tokolongwa epai na yo; mpe Yozefe ayanolaki mpe alobaki ete: “Lokola Farao azali na bomoi, soki bakonzi nyonso ya Kanana bayangani elongo na bino, bosengeli kokamata ye na lobɔkɔ na ngai te.”

14 Sikoyo, kende epai ya tata na yo, mpe ndeko na yo akozala moombo epai na ngai, mpo ayibi ndako ya mokonzi. Mpe Yuda alobaki ete: “Ezali nini mpo na yo to mpo na bizaleli ya mokonzi, solo mokonzi atindi uta na ndako na ye, na mokili mobimba, palata mpe wolo ezala na makabo to na mosolo, mpe ozali naino kolobela kɔpɔ na yo oyo otyaki na saki ya ndeko na biso mpe olobi ete ayibi yo yango?

15 Nzambe apekisa ete ndeko na biso Benyamina to moto moko ya momboto ya Abalayama asala likambo oyo mpo na koyiba epai na yo, to moto mosusu, ezala mokonzi, mokonzi, to moto nyonso.

+ 16 Na yango, tiká kofunda oyo, + noki te mokili mobimba eyoka maloba na yo, oyo olobi: “Mpo na mwa palata mokonzi ya Ezipito abɛtaki na bato yango, mpe afundaki bango mpe azwaki ndeko na bango lokola moombo.”

17 Bongo Yozefe ayanolaki mpe alobaki ete: “Bókamata kɔpɔ oyo mpe bókende epai na ngai mpe bótika ndeko na bino mpo azala moombo, mpamba te ezali etumbu ya moyibi kozala moombo.”

18 Mpe Yuda alobaki: “Mpo na nini ozali koyoka nsɔni te mpo na maloba na yo, mpo na kotika ndeko na biso mpe kozwa kɔpɔ na yo?” Soko soko opesi biso kopo na yo, to mbala nkoto koleka, tokotika ndeko na biso te mpo na palata oyo ezwami na loboko ya moto moko te, ete tokokufa likolo na ye te.

19 Bongo Yozefe ayanolaki ete: “Mpe mpo na nini osundolaki ndeko na yo mpe otɛkaki ye na biteni ntuku mibale ya palata tii lelo, mpe mpo na nini okosala ndeko na yo oyo bongo te?”

+ 20 Mpe Yuda alobaki ete: “Nkolo azali motatoli kati na ngai mpe yo ete tozali na mposa ya bitumba na yo te; sikawa yango wana pesa biso ndeko wa biso mpe tokokende mosika na yo kozanga koswana.

21 Mpe Yozefe ayanolaki mpe alobaki ete: “Soki bakonzi nyonso ya mboka bayangani, bakokoka te kokanga ndeko na yo na lobɔkɔ na ngai; mpe Yuda alobaki ete: “Tokoloba nini epai ya tata wa biso, ntango akomona ete ndeko na biso azali koya elongo na biso te, mpe akoyoka mawa mpo na ye?”

22 Bongo Yozefe ayanolaki mpe alobaki ete: “Oyo ezali likambo oyo okoyebisa tata na yo ete: “Nsinga ekei nsima ya seau.”

+ 23 Bongo Yuda alobaki ete: “Ya solo ozali mokonzi, + mpe mpo na nini ozali koloba makambo oyo, ozali kopesa etumbu ya lokuta?” mawa na mokonzi oyo azali lokola yo.

+ 24 Bongo Yozefe ayanolaki mpe alobaki ete: “Ezali na lisambisi ya lokuta te kati na liloba oyo nalobaki mpo na ndeko na bino Yozefe, mpo bino nyonso botɛkaki ye epai ya Bamidiane na biteni ntuku mibale ya palata, mpe bino nyonso bowanganaki yango epai ya tata na bino mpe bolobaki na ye ete: “Nyama moko ya mabe esili kolya ye, Yozefe apasolami na biteni.”

+ 25 Mpe Yuda alobaki ete: “Talá mɔtɔ ya Seme ezali kopela na motema na ngai, sikoyo nakotumba mokili na bino mobimba na mɔtɔ; mpe Yozefe ayanolaki mpe alobaki ete: “Solo bokilo na yo ya mwasi Tamar, oyo abomaki bana na yo ya mibali, abomaki mɔtɔ ya Shekeme.”

+ 26 Mpe Yuda alobaki ete: “Soki nalongoli nsuki moko na mosuni na ngai, nakotondisa Ezipito mobimba na makila na yango.”

+ 27 Bongo Yozefe ayanolaki mpe alobaki ete: “Momeseno na yo ya kosala ndeko na yo oyo otɛkaki, + mpe ozindisaki kazaka na ye na makila mpe omemaki yango epai ya tata na yo mpo aloba ete nyama moko ya mabe elyaki ye mpe talá makila na ye.”

+ 28 Mpe ntango Yuda ayokaki likambo yango, asilikaki mingi mpe nkanda na ye ezikaki na kati na ye, mpe libanga moko ezalaki liboso na ye na esika wana, kilo na yango ezalaki soki shekele nkama minei, mpe nkanda ya Yuda epelisaki mpe azwaki libanga yango na lobɔkɔ moko mpe abwakaki yango na likoló mpe akangaki yango na lobɔkɔ na ye ya mwasi.

+ 29 Mpe na nsima atyaki yango na nse ya makolo na ye, mpe afandaki likoló na yango na makasi na ye nyonso mpe libanga yango ekómaki mputulu na nguya ya Yuda.

+ 30 Mpe Yozefe amonaki likambo ya Yuda mpe abangaki mingi, + kasi apesaki mitindo na Manasa mwana na ye mpe asalaki mpe na libanga mosusu lokola likambo ya Yuda, + mpe Yuda alobaki na bandeko na ye: “Moto moko te kati na bino aloba ete, moto oyo azali Moezipito, kasi na ndenge asali likambo oyo, azali moto ya libota ya tata na biso.”

+ 31 Bongo Yozefe alobaki ete: “Bobele bino kaka te nde bapesameli makasi, mpo biso mpe tozali bato ya nguya, + mpe mpo na nini bokomikumisa mpo na biso nyonso? mpe Yuda alobaki na Yozefe ete: “Tinda nabondeli yo ndeko na biso mpe abebisa mboka na yo te lelo.”

32 Bongo Yozefe azongiseli bango: "Bókende koyebisa tata na bino, nyama mabe esili kolia ye lokola bolobaki na ntina ya ndeko na bino Yozefe."

+ 33 Mpe Yuda alobaki na ndeko na ye Naftali, mpe alobaki na ye ete: “Bókende mbangu, kende sikoyo kotánga babalabala nyonso ya Ezipito mpe yaka koyebisa ngai; mpe Simeone alobaki na ye: “Tika likambo oyo ezala mpasi mpo na yo te; sikawa nakokende na ngomba mpe nakokamata libanga moko ya monene uta na ngomba mpe nakosembola yango na moto nyonso na Ezipito, mpe nakoboma baoyo nyonso bazali na kati.
34 Mpe Yozefe ayokaki maloba maye manso maye bandeko ba ye balobaki liboso lya ye, mpe bayebaki te ete Yozefe asosolaki yango, mpo bakanisaki ete ayebaki koloba Liebele te.
+ 35 Mpe Yozefe abangaki mingi na maloba ya bandeko na ye noki te babebisa Ezipito, + mpe apesaki mwana na ye Manase mitindo ete: “Kende sikawa mbangu mpe sangisa epai na ngai bato nyonso oyo bafandi na Ezipito, mpe bato nyonso ya mpiko elongo, mpe tiká báya epai na ngai sikoyo na mpunda mpe na makolo mpe na bibɛtɛli ya miziki ya ndenge nyonso, mpe Manase akendaki mpe asalaki bongo.”
+ 36 Mpe Naftali akendaki ndenge Yuda apesaki ye mitindo, mpamba te Naftali azalaki na makolo ya pɛpɛlɛ lokola moko ya bangɔmbɛ ya mbangu, mpe azalaki kokende na matoi ya mbuma mpe ezalaki kobukana na nse na ye te.
+ 37 Mpe akendaki kotánga balabala nyonso ya Ezipito, mpe amonaki ete ezalaki zomi na mibale, mpe ayaki nokinoki mpe ayebisaki Yuda, mpe Yuda alobaki na bandeko na ye ete: “Bósala mbangu mpe kolata mopanga na ye mokomoko na loketo na ye mpe tokokatisa Ezipito, mpe tokobeta bango nyonso, mpe tiká ete ata moto moko te atikala.”
+ 38 Mpe Yuda alobaki ete: “Talá, nakobebisa babalabala misato na makasi na ngai, mpe bino mokomoko bokobebisa balabala moko; mpe ntango Yuda azalaki koloba likambo oyo, talá bafandi ya Ezipito mpe bato nyonso ya nguya bayaki epai na bango na bibɛtɛli ya miziki ya ndenge nyonso mpe na koganga makasi.
39 Mpe motango mwa bango mozalaki basoda ba mpunda nkama mitano mpe nkoto zomi na makolo, mpe bato nkama minei baye bakokaki kobunda kozanga mopanga to likɔnga, kaka na maboko mpe makasi na bango.
+ 40 Mpe mibali nyonso ya nguya bayaki na mopɛpɛ makasi mpe koganga, mpe bango nyonso bazingaki bana ya Yakobo mpe babangisaki bango, mpe mabele eninganaki na lokito ya koganga na bango.
41 Mpe emono bana ba Yakobo basoda baye babangaki mingi mpo ya bomoi bwa bango, mpe Yozefe asalaki boye mpo ya kobangisa bana ba Yakobo mpo ya kokoma kimia.
+ 42 Bongo Yuda amonaki bandeko na ye mosusu bazali kobanga, alobi na bango ete: “Mpo na nini bozali kobanga ntango boboto ya Nzambe ezali elongo na biso?” mpe ntango Yuda amonaki bato nyonso ya Ezipito bazingaki bango na etinda ya Yozefe mpo na kobangisa bango, kaka Yozefe nde apesaki bango mitindo ete: “Bósimba ata moko te.”
+ 43 Bongo Yuda akendeki mbangu mpe abimisaki mopanga na ye, mpe abimisaki mongongo makasi mpe ya bololo, mpe abɛtaki na mopanga na ye, mpe apumbwaki na mabele mpe akobaki kaka koganga mpo na bato nyonso.
44 Mpe ntango asalaki likambo liye Nkolo asalaki ete nsɔmɔ ya Yuda mpe bandeko ba ye ekweya likolo ya bato ya mpiko mpe bato banso bazingaki bango.
+ 45 Mpe bango nyonso bakimaki na lokito ya makelele, mpe babangaki mpe bakweyaki moko na mosusu, mpe mingi kati na bango bakufaki ntango bazalaki kokweya, mpe bango nyonso bakimaki liboso ya Yuda mpe bandeko na ye mpe liboso ya Yozefe.
46 Mpe ntango bazalaki kokima, Yuda mpe bandeko ba ye balandaki bango o ndako ya Falo, mpe bango banso bakimaki, mpe Yuda afandaki lisusu liboso ya Yozefe mpe agangaki na ye lokola nkosi, mpe apesaki ye koganga monene mpe ya somo.
+ 47 Mpe makelele eyokanaki mosika, mpe bafandi banso ba Sukote bayokaki yango, mpe Ezipito mobimba eninganaki na lokito ya makelele, mpe lisusu bifelo ya Ezipito mpe ya mokili ya Goshene ekweyaki na kati uta na koningana ya mabele, mpe Farao mpe akweyaki uta na kiti na ye ya bokonzi likolo ya mabele, mpe lisusu basi banso ya zemi ya Ezipito mpe ya Goshene babotaki zemi ntango bayokaki makɛlɛlɛ ya koningana, mpo babangaki mpenza.
+ 48 Bongo Farao atindaki nsango ete: “Likambo oyo esalemi lelo na mokili ya Ezipito ezali nini?” mpe bayaki mpe bayebisaki ye makambo manso uta ebandeli kino nsuka, mpe Falao abangaki mpe akamwaki mpe abangaki mingi.
+ 49 Mpe nsɔmɔ na ye ekómaki makasi ntango ayokaki makambo nyonso wana, mpe atindaki epai ya Yozefe ete: “Omemeli ngai Baebele mpo na koboma Ezipito mobimba; okosala nini na moombo wana ya moyibi? tika ye mosika mpe tika ye akende elongo na bandeko ba ye, mpe tobebisa te na bobe bwa bango, kutu biso, yo mpe Ezipito mobimba.
50 Mpe soko olingi kosala likambo liye te, bwaka mosika uta na yo biloko binso bya motuya bya ngai, mpe kende elongo na bango o mboka ya bango, soko osepeli na yango, mpo lelo bakobebisa mboka ya ngai mobimba mpe bakoboma bato ba ngai banso; ata basi nyonso ya Ezipito balongoli zemi na nzela ya koganga na bango; tala nini basali bobele na koganga mpe koloba na bango, lisusu soki babundi na mopanga, bakobebisa mboka; sikoyo pona oyo olingi, ezala ngai to Baebele, ezala Ezipito to mboka ya Baebele.
51 Mpe bayaki mpe bayebisaki Yozefe maloba manso ma Farao maye alobaki mpo na ye, mpe Yozefe abangaki mingi na maloba ma Falo mpe Yuda mpe bandeko ba ye batelemaki naino liboso ya Yozefe na nkanda mpe na nkanda, mpe bana banso ba Yakobo bagangaki epai ya Yozefe, lokola konguluma ya mbu mpe mbonge na yango.
52 Mpe Yozefe abangaki mingi na bandeko ba ye mpe na ntina ya Falao, mpe Yozefe alukaki ntina mpo ya komiyebisa epai ya bandeko ba ye, noki te babebisa Ezipito mobimba.
+ 53 Mpe Yozefe atindaki mwana na ye Manase, mpe Manase akendaki mpe apusanaki pene na Yuda, mpe atyaki lobɔkɔ na ye na lipeka na ye, mpe nkanda ya Yuda ekiti.
+ 54 Mpe Yuda alobaki na bandeko na ye ete: “Moto moko te kati na bino aloba ete likambo oyo ezali likambo ya elenge Moezipito mpo oyo ezali mosala ya ndako ya tata na ngai.”

55 Mpe Yozefe amonaki mpe ayebaki ete nkanda ya Yuda ekiti, apusanaki penepene mpo na koloba na Yuda na monoko ya boboto.
+ 56 Mpe Yozefe alobaki na Yuda ete: “Ya solo, ozali koloba solo mpe lelo oyo osili kondimisa maloba na yo mpo na makasi na yo, + mpe tiká ete Nzambe na yo oyo asepelaka na yo, abakisa bolamu na yo; kasi yebisa ngai solo mpo na nini uta o ntei ya bandeko ba yo banso ozali kowelana na ngai mpo ya mwana mobali, lokola moko te kati na bango alobaki liloba moko epai ya ngai mpo na ye.
+ 57 Bongo Yuda ayanolaki Yozefe: “Ya solo, osengeli koyeba ete nazalaki libateli mpo na mwana mobali yango epai ya tata na ye, + ete: ‘Soki namemeli ye epai na ye te, nakomema foti na ye mpo na libela.”
58 Yango wana napusanaki penepene na yo uta o ntei ya bandeko ba ngai banso, mpo namonoki ete olingaki te kotika ye akende uta na yo; sikawa yango wana nakoki kokuta ngolu o miso mya yo ete okotinda ye akende elongo na biso, mpe tala nakotikala lokola mobateli mpo ya ye, mpo ya kosalela yo na nini olingi, mpo wapi binso okotinda ngai nakokende kosalela yo na nguya enene.
59 Tinda ngai sikawa epai ya mokonzi moko ya nguya oyo atombokelaki yo, mpe okoyeba nini nakosala epai ya ye mpe epai ya mboka ya ye; atako akoki kozala na basoda ya mpunda mpe ya makolo to bato ya nguya mingi koleka, nakoboma bango nyonso mpe nakomema motó ya mokonzi liboso na yo.
60 Oyebi te to oyoki te ete tata wa biso Abalayama elongo na mosali wa ye Eliezere babotaki bakonzi banso ba Elama elongo na mampinga ma bango na butu moko, batikaki moko te? mpe uta mokolo mona bokasi bwa tata wa biso mapesamaki epai ya biso mpo ya libula, mpo ya biso mpe nkona ya biso libela.
61 Mpe Yozefe ayanolaki mpe alobaki ete: “Bozali koloba solo, mpe lokuta ezali na monoko na bino te, mpo bayebisaki biso lisusu ete Baebele bazali na nguya mpe ete Nkolo Nzambe na bango asepelaka mingi na bango, mpe nani akoki kotelema liboso na bango?
+ 62 Nzokande, na kondima oyo nakotinda ndeko na yo, soki okomema liboso na ngai ndeko na ye mwana ya mama na ye, oyo olobaki na ntina na ye ete alongwaki na yo akitaki tii na Ezipito; mpe ekosalema ntango bokomeme epai ya ngai ndeko mobali wa ye nakokamata ye na esika ya ye, zambi moko te kati na bino azalaki libateli mpo ya ye epai ya tata wa bino, mpe ekoya epai ya ngai, na nsima nakotinda elongo na bino ndeko mobali wa ye oyo bozalaki libateli mpo na ye.
+ 63 Mpe nkanda ya Yuda epelisaki Yozefe ntango alobaki likambo oyo, + mpe miso na ye esopaki makila na nkanda, mpe alobaki na bandeko na ye ete: “Ndenge nini moto oyo lelo azali koluka libebi na ye moko mpe ya Ezipito mobimba!
64 Mpe Simeona ayanolaki Yozefe, kolobaka ete: “Toyebisaki yo na ebandeli te ete toyebaki te esika eye akendaki, mpe soki akufi to na bomoi, mpe mpo na nini nkolo na ngai azali koloba lokola makambo maye?
65 Bongo Yozefe atalaki elongi ya Yuda amonaki ete nkanda na ye ebandaki kopela ntango alobaki na ye: “Memelá ngai ndeko na yo mosusu na esika ya ndeko oyo.”
66 Mpe Yozefe alobaki epai ya bandeko ba ye: “Ya solo bolobaki ete ndeko wa bino akufi to abungi, sikawa soki nabengi ye lelo mpe akoya liboso na bino, bokopesa ye epai na ngai na esika ya ndeko na ye?
67 Mpe Yozefe abandaki koloba mpe kobelela: “Yozefe, Yozefe, yaka lelo liboso na ngai, mpe bóbima epai ya bandeko na yo mpe fanda liboso na bango.”
68 Mpe ntango Yozefe alobaki likambo liye liboso lya bango, batalaki moko na moko na nzela ekeseni mpo na komona uta wapi Yozefe akoya liboso lya bango.
69 Bongo Yozefe atalaki misala na bango nyonso, pe alobi na bango: "Mpo na nini bozali kotala awa na kuna?" Nazali Yozefe oyo otɛkaki na Ezipito, sikoyo tiká ete otɛkaki ngai mawa te, mpamba te Nzambe atindaki ngai liboso na yo lokola lisungi na ntango ya nzala.
70 Mpe bandeko ba ye babangaki na ye ntango bayokaki maloba ma Yozefe, mpe Yuda abangaki mpenza mpo na ye.
71 Mpe eyokaki Benyamina maloba ma Yosefe azalaki liboso lya bango o eteni ya kati ya ndako, mpe Benyamina akimaki mbangu epai ya Yosefe ndeko wa ye, mpe ayambaki ye mpe akweyaki o nkingo ya ye, mpe balelaki.
72 Mpe emonoki bandeko ba Yosefe ete Benyamina akweyaki o nkingo ya ndeko mobali wa ye mpe alelaki elongo na ye, bakweyaki mpe likolo lya Yozefe mpe bayambaki ye, mpe balelaki kolela enene elongo na Yozefe.
73 Mpe mongongo eyokanaki o ndako ya Yozefe ete bazalaki bandeko ba Yosefe, mpe esepelisaki Falo mpenza, mpo abangaki bango noki babebisa Ezipito.
74 Mpe Falo atindaki basali ba ye epai ya Yozefe mpo ya kopesa ye longonya na ntina ya bandeko ba ye baye bayaki epai na ye, mpe bakapiteni banso ba mampinga mpe mampinga baye bazalaki na Ezipito bayaki kosepela elongo na Yozefe, mpe Ezipito mobimba basepelaki mingi mpo na bandeko ba Yosefe.
+ 75 Mpe Farao atindaki basaleli na ye epai ya Yozefe, alobi: “Yebisa bandeko na yo bázwa biloko nyonso ya bango mpe báya epai na ngai, mpe nakotya yango na eteni eleki malamu ya mokili ya Ezipito, mpe basalaki bongo.”
76 Mpe Yozefe atindaki ye oyo atiamaki likolo lya ndako ya ye amemela bandeko ba ye makabo mpe bilamba, mpe abimisaki epai ya bango bilamba mingi ezalaki bilamba ya bokonzi mpe makabo mingi, mpe Yozefe akabolaki yango o ntei ya bandeko ba ye.
77 Mpe apesaki moko na moko wa bandeko ba ye ebongwana ya bilamba ya wolo mpe ya palata, mpe biteni nkama misato ya palata, mpe Yozefe atindaki bango banso balata bilamba maye, mpe komemema liboso lya Falo.
78 Mpe Farao amonoki ete bandeko banso ba Yozefe bazalaki bato ya mpiko, mpe ya komonana kitoko, asepelaki mingi.
79 Mpe na nsima babimaki uta o miso ya Farao mpo ya kokende o mboka ya Kanana, epai ya tata wa bango, mpe ndeko wa bango Benyamina azalaki elongo na bango.
80 Mpe Yozefe atɛlɛmaki mpe apesaki bango makalo zomi na moko uta na Falao, mpe Yozefe apesaki bango likalo na ye, oyo amataki likolo na yango mokolo ya kolata motole na ye na Ezipito, mpo na komema tata na ye na Ezipito; mpe Yozefe atindaki epai ya bana ba bandeko ba ye banso, bilamba engebene na motango mwa bango, mpe biteni nkama moko ya palata epai ya moko na moko na bango, mpe atindaki lisusu bilamba epai ya basi ba bandeko ba ye uta na bilamba ya basi ba mokonzi, mpe atindaki bango.

81 Mpe apesaki moko na moko wa bandeko ba ye mibali zomi mpo ya kokende elongo na bango o mboka ya Kanana mpo ya kosalela bango, mpo ya kosalela bana ba bango mpe banso ba bango na koyaka o Ezipito.
+ 82 Mpe Yozefe atindaki na lobɔkɔ ya ndeko na ye Benyamina bilamba zomi mpo na bana na ye zomi ya mibali, ndambo moko likoló ya bana mosusu ya bana ya Yakobo.
+ 83 Mpe atindaki moto na moto biteni ya palata ntuku mitano, mpe makalo zomi na ntina ya Farao, mpe atindaki epai ya tata na ye bampunda zomi oyo etondi na biloko nyonso ya kitoko ya Ezipito, mpe bampunda zomi ya basi oyo ememaki mbuma mpe mampa mpe bilei mpo na tata na ye, mpe na bato nyonso oyo bazalaki elongo na ye lokola bilei mpo na nzela.
84 Mpe atindaki ndeko na ye Dina bilamba ya palata mpe ya wolo, mpe mpaka ya malasi mpe ya mire, mpe aloe mpe biloko ya kokembisa ya basi na ebele mpenza, mpe atindaki yango moko uta na basi ya Farao epai ya basi ya Benyamina.
85 Mpe apesaki epai ya bandeko ba ye banso, lisusu na basi ba bango, lolenge inso ya mabanga ya onyx mpe bdellium, mpe uta na biloko binso bya motuya o ntei ya bato banene ba Ezipito, eloko moko te ya biloko binso bya ntalo etikalaki kaka maye Yosefe atindaki na ndako ya tata wa ye.
86 Mpe atindaki bandeko ba ye bakende, mpe bakendaki, mpe atindaki ndeko wa ye Benyamina elongo na bango.
87 Mpe Yozefe abimaki elongo na bango mpo ya kokende elongo na bango o nzela ya ndelo ya Ezipito, mpe atindaki bango na ntina ya tata wa ye mpe ndako ya ye, ya koya o Ezipito.
88 Mpe alobaki epai ya bango: “Bóswana na nzela te, mpo likambo oyo eutaki na Nkolo mpo na kobatela bato monene na nzala, mpo ekozala naino mibu mitano ya nzala na mboka.
+ 89 Mpe apesaki bango mitindo ete: “Ntango bokokóma na mokili ya Kanana, bóya na mbalakaka te liboso ya tata na ngai na likambo oyo, kasi bósala na mayele na bino.”
90 Mpe Yozefe atikaki kopesa bango mitindo, mpe abalukaki mpe azongaki o Ezipito, mpe bana ba Yakobo bakendaki o mboka ya Kanana na esengo mpe na esengo epai ya tata wa bango Yakobo.
91 Mpe bayaki o ndelo ya mboka, mpe balobakina bango na bango: Tokosala nini na likambo oyo liboso ya tata wa biso, mpo soko toyei na mbalakaka epai na ye mpe tokoyebisa ye likambo yango, akobanga mingi na maloba na biso mpe akondimela biso te.
92 Mpe bakendeki elongo kina bakomaki penepene na bandako ya bango, mpe bakutaki Serake, mwana mwasi wa Asere, kokende kokutana na bango, mpe mwana mwasi azalaki malamu mpenza mpe na mayele mabe, mpe ayebaki kobeta na nzɛnzɛ.
93 Mpe babengaki ye mpe ayaki liboso na bango, mpe apesaki bango beze, mpe bakamataki ye mpe bapesaki ye nzɛnzɛ, balobi: “Kende sikawa liboso ya tata na biso, mpe fanda liboso na ye, mpe beta nzɛnzɛ mpe koloba maloba oyo.”
94 Mpe batindaki ye akende o ndako ya bango, mpe akamataki nzɛnzɛ mpe akendeki mbangu liboso na bango, mpe ayaki mpe afandaki penepene na Yakobo.
95 Mpe abetaki malamu mpe ayemba, mpe alobaki na elengi ya maloba ma ye, Yozefe yaya na ngai ya mobali azali na bomoi, mpe azali koyangela mboka mobimba ya Ezipito, mpe akufi te.
96 Mpe akobaki kozongelaka mpe koloba maloba maye, mpe Yakobo ayokaki maloba ma ye mpe mandimaki na ye.
97 Ayokaki ntango azongelaki yango mbala mibale mpe misato, mpe esengo ekota na motema ya Yakobo na elengi ya maloba ma ye, mpe molimo mwa Nzambe ezalaki likolo lya ye, mpe ayebaki maloba ma ye manso mazali solo.
98 Mpe Yakobo apambolaki Serake ntango alobaki maloba maye liboso lya ye, mpe alobaki epai ya ye: Mwana na ngai ya mwasi, tika liwa elonga yo soko moke te, mpo ete osekwisi molimo mwa ngai; bobele koloba naino liboso lya ngai lokola olobi, mpo osepelisi ngai na maloba ma yo manso.
99 Mpe akobaki koyemba maloba maye, mpe Yakobo ayokaki mpe esepelisaki ye, mpe asepelaki, mpe molimo mwa Nzambe ezalaki likolo lya ye.
100 Ntango azalaki naino koloba elongo na ye, tala bana babali ba ye bayaki epai na ye na bampunda mpe makalo mpe bilamba ya bokonzi mpe basali bazalaki kopota mbangu liboso ya bango.
101 Mpe Yakobo atɛlɛmaki mpo na kokutana na bango, mpe amonaki bana ba ye balati bilamba ya bokonzi mpe amonaki biloko nyonso ya motuya oyo Yozefe atindaki epai na bango.
102 Mpe balobi na ye: "Yebisama ete ndeko na biso Yozefe azali na bomoi, mpe ezali ye oyo azali koyangela na mokili mobimba ya Ezipito, mpe ezali ye oyo alobelaki biso ndenge toyebisaki yo."
103 Mpe Yakobo ayokaki maloba manso ma bana ba ye babali, mpe motema mwa ye mobetaki na maloba ma bango, mpo akokaki te kondimamango kina amonoki manso maye Yozefe apesaki bango mpe maye atindaki ye, mpe bilembo binso biye Yosefe alobaki epai ya bango.
104 Mpe bafungolaki libanda liboso lya ye, mpe balakisaki ye manso maye Yosefe atindaki, bapesaki na moko na moko maye Yosefe atindaki ye, mpe ayebaki ete balobaki bosolo, mpe asepelaki mpenza lisolo ya mwana wa ye.
105 Yakobo alobaki ete: “Ekoki mpo na ngai ete mwana na ngai Yozefe azali naino na bomoi, nakokende kotala ye liboso nakufa.”
+ 106 Mpe bana na ye ya mibali bayebisaki ye makambo nyonso oyo ekómelaki bango, mpe Yakobo alobaki ete: “Nakokita na Ezipito mpo na komona mwana na ngai mpe bana na ye.”
107 Mpe Yakobo atɛlɛmaki mpe alataki bilamba biye Yosefe atindaki ye, mpe esilaki kosukola, mpe kokata nsuki na ye, alataki likolo ya motó na ye litamba oyo Yozefe atindaki ye.
+ 108 Mpe bato nyonso ya ndako ya Yakobo mpe basi na bango balataki bilamba oyo Yozefe atindaki epai na bango, + mpe basepelaki mingi epai ya Yozefe ete azalaki naino na bomoi mpe ete azalaki koyangela na Ezipito.
109 Bafandi banso ba Kanana bayokaki likambo liye, mpe bayaki mpe basepelaki mingi elongo na Yakobo ete azalaki naino na bomoi.
110 Mpe Yakobo asalaki elambo mpo ya bango mikolo misato, mpe bakonzi banso ba Kanana mpe bato ba lokumu

ba mboka balyaki mpe bamelaki mpe basepelaki o ndako ya Yakobo.

MOKAPO YA 55

1 Mpe esalemaki nsima ya eye ete Yakobo alobaki, Nakokende komona mwana mobali wa ngai o Ezipito mpe nakozonga nsima o mboka ya Kanana eye Nzambe alobelaki Abalayama, mpo nakoki te kotika mboka ya esika ya mbotama ya ngai.
2 Tala liloba lya Nkolo liyei epai na ye, kolobaka, Kita o Ezipito elongo na bato banso ba ndako na yo mpe vanda kuna, kobanga te kokita o Ezipito mpo ete nakokoma yo ekolo enene.
+ 3 Mpe Yakobo alobaki na motema na ye ete: “Nakokende kotala mwana na ngai soki bobangi ya Nzambe na ye ezali naino na motema na ye na kati ya bafandi nyonso ya Ezipito.”
4 Mpe Nkolo alobaki epai ya Yakobo, Bobanga Yosefe te, mpo abatelaka kaka bosembo bwa ye mpo ya kosalela ngai, lokola ekomonanaka malamu na miso na yo, mpe Yakobo asepelaki mingi na ntina ya mwana wa ye.
5 O ntango wana Yakobo atindaki bana ba ye mpe bato ba ndako ba ye bakende o Ezipito engebene na liloba lya Nkolo epai ya ye, mpe Yakobo atelemaki elongo na bana ba ye babali mpe ndako ya ye mobimba, mpe abimaki uta o mboka ya Kanana uta na Beersheba, na esengo mpe esengo ya motema, mpe bakendaki o mboka ya Ezipito.
+ 6 Mpe esalemaki ete ntango bakómaki pene na Ezipito, Yakobo atindaki Yuda liboso na ye epai ya Yozefe ete akoka kolakisa ye likambo moko na Ezipito, mpe Yuda asalaki engebene liloba ya tata na ye, mpe akendaki mbangu mpe akimaki mbangu mpe ayaki epai ya Yozefe, mpe bapesaki bango esika na mokili ya Goshe mpo na ndako na ye mobimba, mpe Yuda azongaki mpe ayaki na nzela epai ya tata na ye.
+ 7 Mpe Yozefe akangaki likalo, mpe ayanganisaki bato na ye nyonso ya nguya mpe basaleli na ye mpe bakonzi nyonso ya Ezipito mpo na kokende kokutana na tata na ye Yakobo, mpe esakolamaki na Ezipito mokumba ya Yozefe, mpe alobaki ete: “Bato nyonso oyo bakokende kokutana na Yakobo te bakokufa.”
+ 8 Mpe na mokolo oyo elandaki Yozefe abimaki elongo na Ezipito mobimba limpinga monene mpe ya nguya, bango nyonso balataki bilamba ya lini ya kitoko mpe ya motane-bulé mpe na bisaleli ya palata mpe ya wolo mpe na bisaleli na bango ya etumba elongo na bango.
+ 9 Mpe bango nyonso bakendaki kokutana na Yakobo na bibɛtɛli ya miziki ya ndenge nyonso, na bambɛki mpe na mabanga, bazalaki kopalanganisa mire mpe aloe na nzela mobimba, mpe bango nyonso balandaki lolenge oyo, mpe mabele eninganaki na koganga na bango.
“
11 Mpe ntango Yozefe akómaki na ntaka ya mapeko ntuku mitano longwa na tata na ye, akitaki na likalo mpe atambolaki epai ya tata na ye, mpe ntango bakonzi nyonso ya Ezipito mpe bato minene na ye bamonaki ete Yozefe akendaki na makolo epai ya tata na ye, bakitaki mpe batambolaki na makolo epai ya Yakobo.
12 Mpe ntango Yakobo apusanaki penepene na kaa ya Yozefe, Yakobo atalaki kaa oyo ezalaki koya epai na ye elongo na Yozefe, mpe esepelisaki ye mpe Yakobo akamwaki na yango.
+ 13 Mpe Yakobo alobaki na Yuda ete: “Moto oyo nazali komona na kaa ya Ezipito alati bilamba ya bokonzi, alati elamba ya motane mpenza mpe motole ya bokonzi na motó na ye, azali nani, oyo akiti na likalo na ye mpe azali koya epai na biso? mpe Yuda ayanolaki tata na ye: “Azali mwana na yo Yozefe mokonzi; mpe Yakobo asepelaki na komona nkembo ya mwana na ye.
14 Mpe Yozefe apusanaki penepene na tata wa ye mpe afukamaki epai ya tata wa ye, mpe bato banso ba kaa bagumbamaki na mabele elongo na ye liboso ya Yakobo.
15 Mpe tala Yakobo akimaki mbangu mpe akendeki mbangu epai ya mwana mobali wa ye Yosefe mpe akweyaki o nkingo ya ye mpe apesaki ye beze, mpe balelaki, mpe Yosefe mpe ayambaki tata wa ye mpe apesaki ye beze, mpe balelaki mpe bato banso ba Ezipito balelaki elongo na bango.
16 Mpe Yakobo alobaki na Yozefe ete: “Sikoyo nakokufa na esengo nsima ya komona elongi na yo, ete ozali naino na bomoi mpe na nkembo.”
17 Mpe bana ba Yakobo mpe basi ba bango mpe bana ba bango mpe basali ba bango, mpe ndako mobimba ya Yakobo balelaki mpenza elongo na Yozefe, mpe bapesaki ye beze mpe balelaki mingi elongo na ye.
18 Mpe Yozefe mpe bato ba ye banso bazongaki nsima na ndako o Ezipito, mpe Yakobo mpe bana ba ye babali mpe bana banso ba ndako na ye bayaki elongo na Yozefe o Ezipito, mpe Yozefe atyaki bango o eteni eleki malamu ya Ezipito, o mboka ya Goshe.
19 Mpe Yozefe alobaki epai ya tata wa ye mpe epai ya bandeko ba ye, Nakomata mpe nakoyebisa Falo, kolobaka: Bandeko ba ngai mpe ndako ya tata wa ngai mpe bato banso ba bango bayei epai ya ngai, mpe tala bazali o mboka ya Goshene.
20 Mpe Yozefe asalaki bongo mpe azwaki epai ya bandeko ba ye Rubene, Yisakare Zebulone mpe ndeko na ye Benyamina mpe atyaki bango liboso ya Farao.
21 Mpe Yozefe alobaki na Farao, alobi: "Bandeko ba ngai mpe bato ya ndako ya tata na ngai mpe bato banso na bango, elongo na bitonga na bango mpe bibwele na bango bayaki epai na ngai uta na mokili ya Kanana, mpo na kofanda na Ezipito; mpo nzala ezalaki makasi likolo na bango.
+ 22 Mpe Falo alobaki na Yozefe ete: “Tia tata na yo mpe bandeko na yo na eteni eleki malamu ya mokili, mpe te koboya bango biloko nyonso ya malamu, mpe koleisa bango mafuta ya mboka.”
+ 23 Yozefe ayanolaki ete: “Talá natɛlɛmisi bango na mokili ya Goshene, mpo bazali babateli ya mpate, yango wana tiká bátikala na Goshene mpo na koleisa bitonga na bango mosika na Baezipito.”
24 Mpe Farao alobaki epai ya Yozefe: “Salá na bandeko na yo nyonso oyo bakoloba na yo; mpe bana ba Yakobo bafukamaki liboso ya Falao, mpe babimaki uta na ye na kimia, mpe na nsima Yozefe amemaki tata wa ye liboso ya Falo.
25 Mpe Yakobo ayaki mpe afukamaki liboso ya Falo, mpe Yakobo apambolaki Falo, mpe na nsima abimaki; mpe Yakobo mpe bana ba ye banso, mpe ndako na ye mobimba bafandaki o mokili ya Gosene.

+ 26 Na mbula ya mibale, elingi koloba na mbula nkama na ntuku misato ya bomoi ya Yakobo, Yozefe abatelaki tata na ye mpe bandeko na ye, mpe ndako mobimba ya tata na ye, na mampa engebene bana na bango ya mike, mikolo nyonso ya nzala; bazalaki kozanga eloko moko te.
27 Mpe Yozefe apesaki bango eteni eleki malamu ya mboka mobimba; oyo eleki malamu ya Ezipito bazalaki na bango mikolo nyonso ya Yozefe; mpe Yozefe apesaki lisusu epai ya bango mpe na ndako mobimba ya tata wa ye, bilamba mpe bilamba mbula na mbula; mpe bana ba Yakobo batikalaki na Ezipito mikolo nyonso ya ndeko na bango.
+ 28 Mpe Yakobo bazalaki kolya ntango nyonso na mesa ya Yozefe, Yakobo ná bana na ye ya mibali bazalaki kobima na mesa ya Yozefe butu to moi te, longola kaka biloko oyo bana ya Yakobo bazalaki kolya na bandako na bango.
+ 29 Mpe Ezipito mobimba balyaki mampa na mikolo ya nzala oyo eutaki na ndako ya Yozefe, mpamba te Baezipito nyonso batɛkaki biloko na bango nyonso mpo na nzala.
30 Mpe Yozefe asombaki mabele manso mpe bilanga bya Ezipito mpo ya limpa na ntina ya Farao, mpe Yozefe apesaki Ezipito mobimba limpa mikolo nyonso ya nzala, mpe Yozefe ayanganisaki palata mpe wolo nyonso oyo eyaki epai na ye mpo ya mbuma oyo basombaki na mokili mobimba, mpe ayanganisaki wolo mpe palata mingi, longola se motango monene ya mabanga ya onyx, bedellium mpe ya motuya bilamba biye bamemaki epai ya Yozefe uta na biteni binso bya mboka ntango mbongo ya bango esilaki.
+ 31 Mpe Yozefe akamataki palata mpe wolo nyonso oyo eyaki na lobɔkɔ na ye, soko talanta ntuku nsambo na mibale ya wolo mpe palata, mpe lisusu mabanga ya onix mpe bdellium na ebele mpenza, mpe Yozefe akendaki mpe abombaki yango na biteni minei, mpe abombaki eteni moko na esobe pene na Mbu Motane, mpe eteni moko pembeni ya ebale Perath, mpe eteni ya misato mpe ya minei abombaki na esobe na ngámbo mosusu na esobe ya Perse mpe ya Mede.
32 Mpe azwaki ndambo ya wolo mpe palata oyo etikalaki, mpe apesaki yango na bandeko na ye nyonso mpe na ndako ya tata na ye mobimba, mpe na basi nyonso ya ndako ya tata na ye, mpe oyo etikali amemaki na ndako ya Farao, soko talanta ntuku mibale ya wolo mpe palata.
+ 33 Mpe Yozefe apesaki wolo mpe palata nyonso oyo etikalaki epai ya Farao, mpe Farao atyaki yango na esika ya kobomba mbongo, mpe mikolo ya nzala esilaki nsima ya yango na mokili, mpe balonaki mpe babukaki na mboka mobimba, mpe bazwaki motángo na bango ya momeseno mbula na mbula; bazalaki kozanga eloko moko te.
34 Mpe Yozefe afandaki na kimia o Ezipito, mpe mboka mobimba ezalaki na nse ya toli na ye, mpe tata wa ye mpe bandeko ba ye banso bafandaki o mboka ya Goshene mpe bazwaki yango.
35 Mpe Yozefe akómaki mobange mpenza, akómaki mibange, mpe bana ba ye mibale, Efraime mpe Manase, batikalaki ntango nyonso na ndako ya Yakobo, elongo na bana ya bana ya Yakobo bandeko na bango, mpo na koyekola banzela ya Nkolo mpe mobeko na ye.
36 Mpe Yakobo na bana ba ye bafandaki o mboka ya Ezipito o mboka ya Goshene, mpe bazwaki esika na yango, mpe babotamaki mpe bakolaki o kati na yango.

MOKAPO YA 56

1 Mpe Yakobo afandaki o mboka ya Ezipito mibu zomi na nsambo, mpe mikolo mi Yakobo, mpe mibu mya bomoi bwa ye mizalaki mibu nkama moko na ntuku minei na sambo.
2 Na ntango wana Yakobo abundisamaki na bokono boye akufaki mpe atindaki mpe abengaki mwana na ye Yozefe uta na Ezipito, mpe Yozefe mwana na ye ayaki uta na Ezipito mpe Yosefe ayaki epai ya tata wa ye.
3 Mpe Yakobo alobaki epai ya Yosefe mpe epai ya bana ba ye: Tala nakufi, mpe Nzambe wa bankoko na bino akotala bino, mpe akozongisa bino o mboka, eye Nkolo alapaki ndai ya kopesa bino mpe na bana ba bino nsima na bino, sikawa bongo ntango nakokufi, bokunda ngai o kati ya libulu liye lizali o Makpela o Hebrone o mboka ya Kanana, penepene na bankoko ba ngai.
+ 4 Mpe Yakobo alapaki bana na ye ya mibali ndai ya kokunda ye na Makapela, na Hebrone, mpe bana na ye ya mibali balapaki ndai epai na ye mpo na likambo oyo.
+ 5 Mpe apesaki bango mitindo ete: “Bósalela Yehova Nzambe na bino, mpo moto oyo abikisaki batata na bino akobikisa bino mpe na mpasi nyonso.”
6 Mpe Yakobo alobaki: “Binganga bana ba bino banso epai na ngai, mpe bana banso ba bana ba Yakobo bayaki mpe bafandaki liboso na ye, mpe Yakobo apambolaki bango, mpe alobaki na bango: Nkolo Nzambe ya bankɔkɔ na bino akopesa bino mbala nkóto koleka mpe akopambola bino, mpe tika ete apesa bino lipamboli ya tata na bino Abalayama; mpe bana banso ba bana ba Yakobo bakendeki o mokolo mona nsima ya kopambola bango.
7 Mpe o mokolo molandaki Yakobo abiangaki lisusu bana babali ba ye, mpe bango banso basanganaki mpe bayaki epai na ye mpe bafandaki liboso lya ye, mpe Yakobo o mokolo mona apambolaki bana babali ba ye yambo ya liwa lya ye, moto na moto apambolaki engebene na lipamboli lya ye; tala ekomami o buku ya mobeko mwa Nkolo eye etali Yisalaele.
8 Mpe Yakobo alobaki na Yuda ete: “Nayebi mwana na ngai ete ozali moto ya nguya mpo na bandeko na yo; mokonzi likolo lya bango, mpe bana ba yo babali bakoyangela bana ba bango libela.
9 Kaka koteya bana ba yo babali likonga mpe bibundeli binso bya etumba, mpo ete bakoka kobunda bitumba bya ndeko wa bango oyo akoyangela banguna ba ye.
10 Mpe Yakobo atindaki lisusu bana ba ye babali o mokolo mona, kolobaka: Tala nakosangisama lelo epai ya bato ba ngai; bomema ngai longwa na Ezipito, mpe bokunda ngai na libulu ya Makpela lokola napesi bino mitindo.
11 Nzokande, bókeba nabondeli bino ete moko te kati na bana na bino ya mibali amema ngai, bobele bino moko, mpe oyo ezali lolenge bokosala epai ya ngai, ntango bokomema nzoto na ngai mpo na kokende elongo na yango na mokili ya Kanana mpo na kokunda ngai,
+ 12 Yuda, Yisakare mpe Zebulone bakomema ebembe na ngai na ngámbo ya ɛsti; Rubene, Simeona mpe Gade na

sudi, Efraime, Manase mpe Benyamina na wɛsti, Dane, Ashere mpe Naftali na nɔrdi.
+ 13 Tika Levi amema elongo na yo te, mpo ye ná bana na ye ya mibali bakomema sanduku ya kondimana ya Yehova elongo na Bayisraele na kaa, + mpe Yozefe mwana na ngai amema te, + mpamba te nkembo na ye ezala lokola mokonzi; nzokande, Efraime mpe Manase bakozala na esika na bango.
14 Boye bokosala epai ya ngai ntango bokomema ngai mosika; koboya eloko moko te na nyonso oyo napesi yo mitindo; mpe ekosalema ntango bokosala eye epai ya ngai, ete Nkolo akomikundola bino na boboto mpe bana ba bino nsima ya bino libela.
+ 15 Mpe bino bana na ngai ya mibali, bókumisa moto na moto ndeko na ye mpe ndeko na ye, mpe tindela bana na bino mpe bana ya bana na bino nsima na bino básalela Nkolo Nzambe ya bankɔkɔ na bino mikolo nyonso.
+ 16 Mpo ete bokoka mikolo na bino na mokili, bino ná bana na bino ná bana ya bana na bino mpo na libela, ntango bokosala oyo ezali malamu mpe ya sembo na miso ya Yehova Nzambe na bino, mpo na kokende na banzela na ye nyonso.
17 Mpe yo, Yozefe mwana mobali wa ngai, limbisa nabondeli yo nsɔngɛ ya bandeko ba yo mpe misala mabe manso ma bango o bozoka boye bayanganisaki likolo lya yo, mpo Nzambe akanaki yango mpo ya bolamu bwa yo mpe bana ba yo.
18 Mpe O mwana mobali wa ngai tika te bandeko ba yo epai ya bafandi ba Ezipito, mpe kozokisa mayoki ma bango te, mpo tala napesi bango na loboko la Nzambe mpe o loboko la yo mpo ya kobatela bango uta na Baezipito; mpe bana ba Yakobo bayanolaki tata wa bango kolobaka ete: “O, tata wa biso, nyonso oyo opesi biso mitindo, boye tokosala; Nzambe azala kaka na biso.
19 Yakobo alobaki na bana ba ye: “Bongo Nzambe azala elongo na bino ntango bokobatela banzela na ye nyonso; kobalusama te na banzela na ye ezala na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi na kosalaka oyo ezali malamu mpe ya sembo na miso na ye.
20 Mpo nayebi ete matungisi mingi mpe ya mawa makoyela bino o mikolo mya nsuka o mboka, iyo bana ba bino mpe bana ba bana, bobele kosalela Nkolo mpe akobikisa bino uta na mpasi inso.
21 Mpe ekosalema ntango bokokende nsima ya Nzambe mpo na kosalela ye mpe bokoteya bana ba bino nsima na bino, mpe bana ba bana ba bino, mpo ya koyeba Nkolo, nde Nkolo akotombola epai ya bino mpe bana ba bino mosali moko uta o ntei ya bana ba bino, mpe Nkolo akobikisa bino na nzela ya loboko na ye uta na mpasi inso, mpe akomema bino libanda lya Ezipito mpe bokozongisa bino o mboka ya batata ba bino mpo na kosangola yango na libateli.
+ 22 Mpe Yakobo atikaki kopesa mitindo na bana ba ye, mpe abendaki makolo na ye na mbeto, akufaki mpe ayanganisamaki epai ya bato ba ye.
23 Mpe Yozefe akweyaki likolo lya tata wa ye mpe agangaki mpe alelaki likolo lya ye mpe apesaki ye beze, mpe agangaki na mongongo ya bololo, mpe alobaki, O tata wa ngai, tata wa ngai.
+ 24 Mpe basi ya mwana na ye mpe bato nyonso ya ndako na ye bayaki mpe bakweyaki likoló ya Yakobo, mpe balelaki mpo na ye, mpe bagangaki na mongongo makasi mpenza mpo na Yakobo.
+ 25 Mpe bana nyonso ya Yakobo batɛlɛmaki elongo, mpe bapasolaki bilamba na bango, mpe bango nyonso balataki saki na loketo na bango, mpe bakweaki na bilongi na bango, mpe babwakaki mputulu na mitó na bango epai ya lola.
+ 26 Mpe likambo yango eyebisamaki epai ya mwasi ya Osanate Yosefe, mpe atɛlɛmaki mpe alataki saki mpe ye elongo na basi nyonso ya Ezipito elongo na ye bayaki mpe balelaki mpe balelaki mpo na Yakobo.
27 Mpe lisusu bato banso ba Ezipito baye bayebaki Yakobo bayaki banso o mokolo mona ntango bayokaki likambo liye, mpe Ezipito mobimba balelaki mpo ya mikolo mingi.
28 Mpe lisusu uta o mboka ya Kanana basi bayaki o Ezipito ntango bayokaki ete Yakobo akufaki, mpe balelaki mpo ya ye o Ezipito mikolo ntuku nsambo.
29 Mpe esalemaki nsima ya eye, Yozefe atindaki basali ba ye minganga ete bapakola tata wa ye nkisi na mire mpe na mpaka ya malasi mpe na lolenge nyonso ya mpaka ya malasi mpe malasi, mpe minganga bapesaki Yakobo nkisi lokola Yozefe apesaki bango mitindo.
+ 30 Mpe bato nyonso ya Ezipito mpe bankulutu mpe bafandi nyonso ya mokili ya Goshene balelaki mpe balelaki mpo na Yakobo, mpe bana na ye nyonso ya mibali mpe bana ya ndako na ye bamilelaki mpe balelaki tata na bango Yakobo mikolo mingi.
31 Mpe esilaka mikolo mya ye kolela, o nsuka ya mikolo ntuku nsambo, Yosefe alobaki epai ya Farao, nakomata mpe nakokunda tata wa ngai o mboka ya Kanana lokola asalaki ngai ndai, mpe nsima nakozonga.
32 Bongo Farao atindaki Yozefe alobi: "Kende kokunda tata na yo ndenge alobaki, pe ndenge alapaki yo ndai; mpe Yozefe atelemaki elongo na bandeko ba ye banso mpo ya kokende o mboka ya Kanana mpo ya kokunda tata wa bango Yakobo lokola atindaki bango.
33 Mpe Farao apesaki mitindo ete esakolama na Ezipito mobimba, alobi: "Moto oyo akomata elongo na Yozefe ná bandeko na ye na mokili ya Kanana te mpo na kokunda Yakobo, akokufa."
+ 34 Mpe Ezipito mobimba bayokaki nsango ya kosakola ya Farao, mpe bango nyonso batɛlɛmaki elongo, mpe basaleli nyonso ya Farao, mpe mikóló ya ndako na ye, mpe mikóló nyonso ya mokili ya Ezipito bamataki elongo na Yozefe, mpe bakonzi nyonso ya bakonzi mpe bato minene ya Farao bamataki lokola basaleli ya Yozefe, mpe bakendaki kokunda Yakobo na mokili ya Kanana.
35 Mpe bana ba Yakobo bamemaki ebembe oyo alalaki likolo na yango; engebene na manso maye tata wa bango atindaki bango, boye bana ba ye babali basalaki epai ya ye.
+ 36 Mpe ebembe yango ezalaki ya wolo ya pɛto, mpe elatisamaki zingazinga na yango na mabanga ya onix mpe na bdellium; mpe ezipeli ya ebembe ezalaki mosala ya wolo oyo esalemi na bilamba, esangisamaki na bansinga, mpe likolo na yango ezalaki na bansinga ya mabanga ya onix mpe ya bdellium.
37 Mpe Yozefe atyaki likolo lya motó ya tata wa ye Yakobo motole monene ya wolo, mpe atyaki lingenda ya wolo na lobɔkɔ na ye, mpe bazingaki ebembe lokola momeseno ya bakonzi na boumeli ya bomoi na bango.

+ 38 Mpe basoda nyonso ya Ezipito bakendaki liboso na ye na molɔngɔ oyo, na ebandeli mibali nyonso ya nguya ya Farao, + mpe mibali ya nguya ya Yozefe, mpe nsima na bango bafandi mosusu ya Ezipito, mpe bango nyonso balambaki mipanga mpe balati bilamba na bilamba, mpe biloko ya etumba ezalaki likoló na bango.
+ 39 Mpe bato nyonso ya kolela mpe ya kolela bakendaki mosika na ngámbo mosusu ya bibembe, bazalaki kokende mpe kolela mpe kolela, mpe bato mosusu balandaki nsima ya ebembe.
+ 40 Mpe Yozefe ná bato ya ndako na ye bakendaki esika moko pene na mbeba ya ebembe makolo ngulu mpe kolela, mpe basaleli mosusu ya Yozefe batambolaki zingazinga na ye; moto na moto azalaki na biloko na ye ya kokembisa, mpe bango nyonso bazalaki na bibundeli na bango ya etumba.
+ 41 Mpe basaleli ntuku mitano kati na Yakobo bakendaki liboso ya libenga, mpe bapalanganisaki na nzela mire mpe aloe, + mpe malasi ya ndenge nyonso, + mpe bana nyonso ya Yakobo oyo bamemaki ebembe yango batambolaki likoló ya esika oyo batyaka malasi, mpe basaleli ya Yakobo bakendaki liboso na bango kopalanganisa malasi yango na nzela.
+ 42 Mpe Yozefe amataki elongo na kaa moko ya kilo, mpe bazalaki kosala boye mikolo nyonso kino bakomaki na mokili ya Kanana, mpe bakómaki na esika ya kotuta mbuma ya Atade, oyo ezalaki na ngambo mosusu ya Yordani, mpe balelaki mawa mingi mpenza mpe ya kilo na esika wana.
+ 43 Mpe bakonzi nyonso ya Kanana bayokaki likambo oyo mpe bango nyonso babimaki, moto na moto longwa na ndako na ye, bakonzi ntuku misato na moko ya Kanana, mpe bango nyonso bayaki elongo na bato na bango mpo na kolela mpe kolela Yakobo.
44 Mpe bakonzi baye banso bamonoki mbeto ya Yakobo, mpe tala motole ya Yozefe ezalaki likolo lya yango, mpe batiaki lisusu mitole mya bango likolo lya ebembe, mpe bazingaki yango na mitole.
+ 45 Mpe bakonzi nyonso wana basalaki na esika yango mawa monene mpe ya kilo elongo na bana ya Yakobo mpe ya Ezipito mpo na Yakobo, mpo bakonzi nyonso ya Kanana bayebaki mpiko ya Yakobo mpe bana na ye ya mibali.
+ 46 Mpe nsango ekómaki epai ya Esau ete: "Yakobo akufaki na Ezipito, mpe bana na ye ya mibali mpe Ezipito mobimba bazali komema ye na mokili ya Kanana mpo na kokunda ye."
+ 47 Mpe Esau ayokaki likambo yango, mpe azalaki kofanda na Ngomba Seire, mpe atɛlɛmaki elongo na bana na ye ya mibali mpe bato na ye nyonso mpe bato nyonso ya ndako na ye, bato mingi mpenza, mpe bayaki kolela mpe kolela Yakobo.
+ 48 Mpe esalemaki ete ntango Esau ayaki, alelaki ndeko na ye Yakobo, mpe Ezipito mobimba mpe Kanana mobimba batɛlɛmaki lisusu mpe balelaki mawa monene elongo na Esau mpo na Yakobo na esika wana
+ 49 Mpe Yozefe mpe bandeko ba ye bamemaki tata na bango Yakobo uta na esika wana, mpe bakendaki na Hebrone mpo na kokunda Yakobo na libulu pembeni ya batata na ye.
50 Mpe bayaki o Kireate-Arba, o libulu, mpe ntango bazalaki koya Esau atelemaki elongo na bana ba ye babali na Yozefe mpe bandeko ba ye lokola epekiseli o kati ya libulu, kolobaka ete: Yakobo akokundama o kati na yango te, mpo ezali ya biso mpe ya tata wa biso.
+ 51 Bongo Yozefe ná bandeko na ye bayokaki maloba ya bana ya Esau, mpe basilikaki makasi, + mpe Yozefe apusanaki pene na Esau mpe alobi: "Likambo oyo balobi ezali nini?" solo tata wa ngai Yakobo asombaki yango epai na yo mpo ya bomengo bonene nsima ya liwa lya Yisaka, sikawa mibu ntuku mibale na mibale eleki, mpe lisusu mboka mobimba ya Kanana asombaki uta na yo mpe uta na bana ba yo babali, mpe nkona ya yo nsima na yo.
52 Mpe Yakobo asombaki yango mpo ya bana ba ye babali mpe nkona ya ye nsima na ye mpo ya libula libela, mpe mpo na nini ozali koloba makambo maye lelo?
+ 53 Mpe Esau ayanolaki ete: "Ozali koloba lokuta mpe koloba lokuta, mpamba te natɛkaki eloko moko te ya ngai na mokili oyo mobimba, ndenge ozali koloba, mpe ndeko na ngai Yakobo asombaki eloko moko te ya ngai na mokili oyo."
+ 54 Mpe Esau alobaki makambo oyo mpo na kokosa Yozefe na maloba na ye, mpo Esau ayebaki ete Yozefe azalaki te na mikolo wana ntango Esau atɛkaki biloko na ye nyonso na mokili ya Kanana epai ya Yakobo.
+ 55 Bongo Yozefe alobaki na Esau ete: "Ya solo, tata na ngai akotisaki makambo oyo elongo na yo na mokanda ya kosomba, mpe atatolaki litatoli yango elongo na batatoli, mpe talá ezali elongo na biso na Ezipito."
56 Mpe Esau azongiselaki ye: "Mema litatoli, nyonso oyo okokuta na litatoli, biso mpe tokosala bongo."
57 Mpe Yozefe abengaki ndeko na ye Naftali, mpe alobaki ete: "Bósala mbangu, kotikala te, mpe nabondeli yo kokima na Ezipito mpe komema makundoli manso; dossier ya bosombi, dossier oyo ekangami pe dossier ya polele, pe lisusu mikanda nionso ya liboso oyo na kati na yango ba transactions nionso ya droit ya mbotama ekomami, mema yo.
58 Mpe okomeme bango epai ya biso awa, ete tokoka koyeba uta na bango maloba manso ma Esau mpe bana ba ye babali baye balobaki lelo.
+ 59 Mpe Naftali ayokaki mongongo ya Yozefe mpe akendeki mbangu mpe akimaki mbangu mpo na kokita na Ezipito, mpe Naftali azalaki pɛpɛlɛ na makolo koleka bangɔmbɛ nyonso oyo ezalaki na esobe, mpo azalaki kokende na matoi ya mbuma kozanga konyata yango.
+ 60 Mpe ntango Esau amonaki ete Naftali akendaki kozwa mikanda, ye ná bana na ye ya mibali babakisaki kotɛmɛla libulu, mpe Esau mpe bato na ye nyonso batɛlɛmaki mpo na kobundisa Yozefe mpe bandeko na ye mpo na etumba.
+ 61 Mpe bana nyonso ya Yakobo mpe bato ya Ezipito babundaki na Esau ná bato na ye, mpe bana ya Esau ná bato na ye babɛtaki liboso ya bana ya Yakobo, mpe bana ya Yakobo babomaki mibali ntuku minei na bato ya Esau.
62 Mpe Kushime mwana ya Dani, mwana ya Yakobo, azalaki na ntango wana elongo na bana ya Yakobo, kasi azalaki na ntaka ya mapeko soki nkama moko longwa na esika ya etumba, mpo atikalaki elongo na bana ya bana ya Yakobo pembeni ya ebembe ya Yakobo mpo na kokɛngɛla yango.

63 Mpe Kushime azalaki baba mpe matoi, nzokande asosolaki mongongo mwa bososoli o ntei ya bato.
64 Mpe atunaki: "Mpo na nini bozali kokunda bakufi té, mpe nsɔmɔ monene oyo ezali nini? mpe bayanolaki ye maloba ma Esau mpe bana ba ye; mpe akimaki mbangu epai ya Esau o katikati ya etumba, mpe abomaki Esau na mopanga, mpe akataki motó na ye, mpe epumbwaki mosika, mpe Esau akweyaki o ntei ya bato ya etumba.
65 Mpe ntango Kushime asalaki likambo liye bana ba Yakobo balongaki bana ba Esau, mpe bana ba Yakobo bakundaki tata wa bango Yakobo na makasi o kati ya libulu, mpe bana ba Esau bamonoki yango.
+ 66 Mpe Yakobo akundamaki o Hebrone, o kati ya libulu ya Makpela oyo Abalayama asombaki epai ya bana ya Hete mpo na kozwa esika ya kokundama, mpe akundamaki na bilamba ya ntalo mingi.
67 Mpe mokonzi moko te azalaki na lokumu ya boye lokola Yozefe afutaki epai ya tata wa ye na liwa lya ye, mpo akundaki ye na lokumu monene lokola bokundi bwa bakonzi.
68 Mpe Yozefe mpe bandeko ba ye basalaki mawa ya mikolo nsambo mpo ya tata wa bango.

MOKAPO YA 57

1 Mpe ezalaki nsima ya eye nde bana ba Esau babundaki na bana ba Yakobo, mpe bana ba Esau babundaki elongo na bana ba Yakobo o Hebrone, mpe Esau alali naino akufi, mpe akundamaki te.
+ 2 Mpe etumba ezalaki makasi kati na bango, mpe bana ba Esau babetamaki liboso ya bana ba Yakobo, mpe bana ba Yakobo babomaki mibali ntuku mwambe na bana ya Esau, mpe moko te akufaki na bato ya bana ya Yakobo; mpe loboko la Yozefe elongaki bato banso ba bana ba Esau, mpe akangaki Zefo, mwana wa Elifaze, mwana wa Esau, mpe bato ba ye ntuku mitano na bokangemi, mpe akangaki bango na minyɔlɔlɔ ya ebende, mpe apesaki bango na lobɔkɔ ya basaleli na ye mpo na komema bango na Ezipito.
3 Mpe esalemaki ete ntango bana ba Yakobo bakangaki Zefo mpe bato ba ye na bokangami, baye banso batikalaki babangaki mingi bomoi bwa bango uta na ndako ya Esau, noki bango mpe bakangami, mpe bango banso bakimaki elongo na Elifaze mwana wa Esau mpe bato ba ye, elongo na nzoto ya Esau, mpe bakendaki na nzela ya bango o Ngomba Seire.
4 Mpe bayaki o Ngomba Seire mpe bakundaki Esau o Seire, kasi bamemaki motó na ye elongo na bango te na Seire, mpo ekundamaki na esika wana wapi etumba ezalaki na Hebrone.
5 Mpe esalemaki ete ntango bana ba Esau bakimaki liboso lya bana ba Yakobo, bana ba Yakobo balandaki bango kino na ndelo ya Seire, kasi babomaki ata moto moko te uta o ntei ya bango ntango balandaki bango, mpo nzoto ya Esau oyo bamemaki elongo na bango elamusaki mobulungano na bango, boye bakimaki mpe bana ba Yakobo bazongaki nsima uta na bango mpe bamataki o esika wapi bandeko ba bango bazalaki Hebrone, mpe batikalaki kuna na mokolo wana, mpe na mokolo oyo elandaki tii ntango bapemaki na etumba.
6 Mpe esalemaki ete o mokolo mwa misato basangisaki bana banso ba Seire Mohori, mpe basangisaki bana banso ba esti, ebele ya bato lokola zelo ya mbu, mpe bakendeki mpe bakitaki o Ezipito mpo ya kobunda na Yozefe mpe bandeko ba ye, mpo ya kobikisa bandeko ba bango.
+ 7 Mpe Yozefe ná bana nyonso ya Yakobo bayokaki ete bana ya Esau mpe bana ya ɛsti bayaki na etumba mpo na kobikisa bandeko na bango.
8 Mpe Yozefe mpe bandeko ba ye mpe bato ba makasi ba Ezipito bakendeki mpe babundaki o engumba ya Ramesese, mpe Yozefe mpe bandeko ba ye bapesaki libembe linene o ntei ya bana ba Esau mpe bana ba esti.
+ 9 Mpe babomaki kati na bango mibali nkóto nkama motoba (600 000), mpe babomaki o ntei ya bango mibali nyonso ya nguya ya bana ya Seire Mohori; etikalaki kaka mwa ndambo ya bango, mpe babomaki lisusu mingi mpenza ya bana ba esti, mpe ya bana ba Esau; mpe Elifaze mwana ya Esau, mpe bana ya ɛsti, bango nyonso bakimaki liboso ya Yozefe mpe bandeko na ye.
10 Mpe Yozefe mpe bandeko ba ye balandaki bango kina bakomaki o Sukote, mpe babomaki naino o Sukote bato ntuku misato, mpe batikali bakimaki mpe bakimaki moko na moko o engumba ya ye.
11 Mpe Yozefe mpe bandeko ba ye mpe bato ba nguya ba Ezipito bazongaki nsima na bango na esengo mpe na esengo ya motema, mpo ete babetaki banguna na bango banso.
12 Mpe Zefo mwana ya Elifaze ná bato na ye bazalaki naino baombo na Ezipito ya bana ya Yakobo, mpe mpasi na bango ekómaki makasi.
+ 13 Mpe ntango bana ya Esau mpe bana ya Seire bazongaki na mokili na bango, bana ya Seire bamonaki ete bango nyonso bakweaki na mabɔkɔ ya bana ya Yakobo mpe ya bato ya Ezipito, mpo na etumba ya bana ya Esau.
14 Mpe bana ba Seire balobaki na bana ba Esau: “Bomoni mpe yango wana boyebi ete kaa eye ezalaki mpo na bino, mpe moto moko te ya nguya to moto oyo ayebi etumba atikali.”
15 Sikawa bongo bokende uta o mboka ya biso, bokende uta na biso o mboka ya Kanana o mboka ya bofandi bwa batata ba bino; mpo na nini bana ba bino bakozwa libula mya bana ba biso o mikolo mya nsuka?
16 Mpe bana ya Esau balingaki koyoka bana ya Seire te, mpe bana ya Seire bakanisaki kobunda na bango.
+ 17 Mpe bana ya Esau batindaki na kobombana epai ya Angease mokonzi ya Afrika, + ye moko Dinaba, + mpo na koloba ete:
18 Tindela biso basusu ba bato ba yo mpe tika bango baya epai ya biso, mpe tokobunda elongo na bana ba Seire Mohori, mpo bazwi mokano ya kobunda elongo na biso mpo ya kobengana biso mosika na mboka.
19 Mpe Angease mokonzi ya Dinaba asalaki bongo, mpo na mikolo wana azalaki moninga ya bana ya Esau, mpe Angease atindaki basoda nkama mitano ya mpiko na makolo epai ya bana ya Esau, mpe basoda nkama mwambe oyo batambolaka na mpunda.
+ 20 Mpe bana ya Seire batindaki bato epai ya bana ya ɛsti mpe epai ya bana ya Midiane: “Bomoni oyo bana ya Esau basalaki biso, + mpo na bango pene na biso nyonso tobomami, na etumba na bango elongo na bana ya Yakobo.”
21 Sikawa yango wana yaka epai ya biso mpe sunga biso, mpe tokobunda na bango elongo, mpe tokobengana bango uta o mboka mpe tokozongisa mabe na likambo lya

bandeko ba biso baye bakufaki mpo ya bolamu bwa bango o etumba ya bango elongo na bandeko ba bango bana ba Yakobo.
+ 22 Mpe bana nyonso ya ɛsti bayokaki bana ya Seire, mpe bayaki epai na bango mibali soki nkama mwambe na mipanga oyo ebimisamaki, mpe bana ya Esau babundaki na bana ya Seire na ntango wana na esobe ya Parane.
+ 23 Mpe bana ya Seire balongaki bana ya Esau, mpe bana ya Seire babomaki na mokolo wana ya bana ya Esau na etumba wana mibali soko nkama mibale ya bato ya Angease mokonzi ya Dinaba.
+ 24 Mpe na mokolo ya mibale bana ba Esau bayaki lisusu mpo na kobunda mbala ya mibale elongo na bana ba Seire, mpe etumba ezalaki makasi epai ya bana ya Esau mbala oyo ya mibale, mpe etungisaki bango mingi mpo na bana ba Seire.
+ 25 Mpe ntango bana ya Esau bamonaki ete bana ya Seire bazalaki na nguya mingi koleka bango, bato mosusu ya bana ya Esau babalukaki mpe basungaki bana ya Seire banguna na bango.
+ 26 Mpe bato ya bana ya Esau bakweaki na etumba ya mibale na bato ntuku mitano na mwambe na Angease mokonzi ya Dinaba.
+ 27 Mpe na mokolo ya misato bana ya Esau bayokaki ete bandeko na bango mosusu batikaki bango mpo na kobunda na bango na etumba ya mibale; mpe bana ba Esau balelaki ntango bayokaki likambo oyo.
28 Mpe balobi: “Tokosala nini epai ya bandeko ba biso baye batikaki biso mpo na kosunga bana ba Seire banguna ba biso? mpe bana ya Esau batindaki lisusu epai ya Angease mokonzi ya Dinaba.
29 Tindela biso lisusu bato basusu ete elongo na bango tokoka kobunda elongo na bana ba Seire, mpo basila kozala na kilo mbala mibale koleka biso.
+ 30 Mpe Angease atindaki lisusu bato ya mpiko soki nkama motoba epai ya bana ya Esau, mpe bayaki kosalisa bana ya Esau.
+ 31 Mpe na mikolo zomi bana ya Esau babundaki lisusu na bana ya Seire na esobe ya Parane, mpe etumba ezalaki makasi mpenza epai ya bana ya Seire, mpe bana ya Esau balongaki na ntango oyo bana ya Seire, mpe bana ya Seire babɛtamaki liboso ya bana ya Esau, mpe bana ya Esau babomaki bato soki nkóto mibale na bango.
32 Mpe bato banso ba nguya ba bana ba Seire bakufaki o etumba eye, mpe batikalaki kaka bana ba bango ba mike baye batikalaki o bingumba bya bango.
+ 33 Mpe Midiane mobimba mpe bana ya ɛsti bamipesaki mpo na kokima etumba, mpe batikaki bana ya Seire mpe bakimaki ntango bamonaki ete etumba ekómeli bango makasi, mpe bana ya Esau balandaki bana nyonso ya ɛsti tii ntango bakómaki na mokili na bango.
+ 34 Mpe bana ya Esau babomaki lisusu kati na bango mibali soko nkama mibale na ntuku mitano mpe uta na bato ya bana ya Esau bakweyaki na etumba wana mibali soko ntuku misato, kasi mabe oyo eyaki likolo na bango na nzela ya bandeko na bango kobalukaka uta na bango mpo na kosunga bana ya Seire Mohore, mpe bana ya Esau bayokaki lisusu misala mabe ya bandeko na bango, mpe balelaki lisusu mpo na likambo oyo.
35 Mpe esalemaki ete nsima ya etumba, bana ba Esau bazongaki nsima mpe bazongaki na ndako epai ya Seire, mpe bana ba Esau babomaki baoyo batikalaki o mboka ya bana ba Seire; babomaki lisusu basi ba bango mpe bana mike, batikaki molimo moko te na bomoi longola se bilenge mibali mpe basi ntuku mitano baye batikaki bango na bomoi, mpe bana ba Esau babomaki bango te, mpe bana mibali bakomaki baombo ba bango, mpe bana basi bakamataki mpo ya basi.
+ 36 Mpe bana ya Esau bafandaki na Seire na esika ya bana ya Seire, mpe bazwaki mabele na bango mpe bazwaki yango.
+ 37 Mpe bana ya Esau bakamataki biloko nyonso oyo ezalaki na mokili epai ya bana ya Seire, lisusu bitonga na bango, bangɔmbɛ na bango mpe biloko na bango, mpe biloko nyonso ya bana ya Seire, bana ya Esau bakamataki, mpe bana ya Esau bafandaki na Seire na esika ya bana ya Seire tii lelo, mpe bana ya Esau bakabolaki mokili yango na bokabwani na bana mitano ya Esau, engebene na mabota na bango.
38 Mpe esalemaki ete o mikolo wana, bana ba Esau bazwaki mokano ya kotiya motole ya mokonzi likolo lya bango o mboka eye bakomaki. Mpe balobakina bango na bango: “Ezali bongo te, mpo ye akoyangela biso na mboka na biso, mpe tokozala na nse ya toli na ye mpe akobunda bitumba na biso, na banguna na biso, mpe basalaki bongo.”
+ 39 Mpe bana nyonso ya Esau balapaki ndai ete: “Moto moko te kati na bandeko na bango akoyangela bango, kasi mopaya oyo azali na bandeko na bango te, mpo milimo ya bana nyonso ya Esau esilikaki moto na moto mpo na mwana na ye, ndeko na ye mpe moninga na ye, mpo na mabe oyo basungi bandeko na bango ntango bazalaki kobunda na bana ya Seire.
+ 40 Yango wana bana ya Esau balapaki ndai ete: “Banda mokolo wana, balingi kopona mokonzi moko te na kati ya bandeko na bango, kasi moko oyo autaki na mboka mopaya tii lelo.”
41 Mpe ezalaki na moto moko kuna uta na bato ba Angease mokonzi wa Dinaba; nkombo na ye ezalaki Bela mwana mobali wa Beore, oyo azalaki moto moko ya mpiko mpenza, kitoko mpe kitoko mpe mayele na bwania nyonso, mpe moto ya mayele mpe ya toli; mpe ezalaki moko te wa bato ba Angeas lokola ye.
+ 42 Mpe bana nyonso ya Esau bakangaki ye mpe bapakolaki ye mafuta mpe balati ye motole mpo azala mokonzi, mpe bafukamaki liboso na ye, mpe balobaki na ye ete: “Mokonzi azala na bomoi, mokonzi azala na bomoi.”
+ 43 Mpe batandolaki nkasa, mpe bamemelaki ye moto na moto boucle ya matoi ya wolo mpe ya palata to mpɛtɛ to bibɛlɔ, mpe bakómisaki ye mozwi mingi na palata mpe na wolo, na mabanga ya onix mpe na bdellium, mpe bakómisaki ye kiti ya bokonzi ya bokonzi, mpe batyaki motole moko ya bokonzi likoló ya motó na ye, mpe batongaki ndako ya mokonzi mpo na ye mpe afandaki kuna, mpe akómaki mokonzi bana nyonso ya Esau.
+ 44 Mpe bato ya Angease bazwaki lifuti na bango mpo na etumba na bango epai ya bana ya Esau, mpe bakendaki mpe bazongaki na ntango wana epai ya nkolo na bango na Dinaba.
45 Mpe Bela ayangelaki bana ba Esau mibu ntuku misato, mpe bana ba Esau bafandaki o mboka na esika ya bana ba Seire, mpe bafandaki na libateli na esika ya bango kino lelo.

MOKAPO YA 58

1 Mpe esalemaki ete o mobu mwa ntuku misato na mibale mwa Bayisalaele bakitaki o Ezipito, elingi koloba na mobu mwa ntuku nsambo na moko mwa bomoi bwa Yosefe, o mobu mona Falo mokonzi wa Ezipito akufaki, mpe Magrena mwana wa ye ayangelaki na esika na ye.
2 Mpe Falao atindaki Yozefe yambo ya liwa lya ye azala tata wa mwana wa ye, Magron, mpe ete Magron azala o nse ya bobateli ya Yozefe mpe o nse ya toli ya ye.
3 Mpe Ezipito mobimba endimaki likambo liye ete Yozefe azala mokonzi likolo lya bango, mpo ete Baezipito banso balingaki Yozefe lokola uta sikawa, bobele Magron mwana wa Farao afandaki likolo, kiti ya bokonzi ya tata wa ye, mpe akomaki mokonzi o mikolo wana na esika ya tata wa ye.
+ 4 Magron azalaki na mbula ntuku minei na moko ntango abandaki koyangela, mpe ayangelaki mbula ntuku minei na Ezipito, mpe Ezipito mobimba babengaki ye nkombo Farao na nkombo ya tata na ye, ndenge ezalaki momeseno na bango ya kosala na Ezipito epai ya mokonzi nyonso oyo azalaki koyangela bango.
5 Mpe esalemaki ete ntango Falo ayangelaki na esika ya tata wa ye, atiaki mibeko mya Ezipito mpe makambo manso ma boyangeli o loboko la Yozefe, lokola tata wa ye atindaki ye.
+ 6 Mpe Yozefe akómaki mokonzi ya Ezipito, + mpamba te azalaki kokamba Ezipito mobimba, + mpe Ezipito mobimba ezalaki na nse ya litambwisi na ye mpe na nse ya toli na ye, + mpamba te Ezipito mobimba elingaki Yozefe nsima ya liwa ya Farao, mpe balingaki ye mingi mpo ayangela bango.
7 Kasi bato mosusu bazalaki na kati na bango, oyo basepelaki na ye te, balobaki ete: "Mopaya moko te akoyangela biso; naino guvɛrnema mobimba ya Ezipito epesamaki na mikolo wana na Yozefe, nsima ya liwa ya Farao, ye azalaki mobongisi-nzela, kosala ndenge alingaki na mokili mobimba kozanga ete moto moko akɔta na likambo yango.
8 Mpe Ezipito mobimba ezalaki na nse ya bokengeli ya Yozefe, mpe Yozefe abundaki na banguna nyonso ya zingazinga na ye, mpe akitisaki bango; lisusu mboka mobimba mpe Bafilistia banso, kino na ndelo ya Kanana, Yosefe akitisaki, mpe bango banso bazalaki na nse ya nguya ya ye mpe bapesaki mpako ya mbula na mbula epai ya Yozefe.
9 Mpe Farao mokonzi ya Ezipito afandaki na kiti na ye ya bokonzi na esika ya tata na ye, kasi azalaki na nse ya bokonzi mpe toli ya Yozefe, lokola azalaki na ebandeli na nse ya bokonzi ya tata na ye.
10 Akonzi mpe te bobele o mboka ya Ezipito, o nse ya toli ya Yozefe, kasi Yozefe ayangelaki mboka mobimba o ntango wana, uta na Ezipito kino na ebale monene Perati.
11 Mpe Yozefe alongaki na banzela na ye inso, mpe Nkolo azalaki elongo na ye, mpe Nkolo apesaki Yosefe bwania ya kobakisa, mpe lokumu, mpe nkembo, mpe bolingo epai ya ye o mitema ya Baezipito mpe o mboka mobimba, mpe Yozefe ayangelaki mboka mobimba mibu ntuku minei.
12 Mpe bikolo binso bya Bafilistia mpe bya Kanana mpe Sidone, mpe o ngambo mosusu ya Yordani, bamemaki makabo epai ya Yozefe mikolo mya ye manso, mpe mboka mobimba ezalaki o loboko la Yozefe, mpe bamemelaki ye mpako ya mbula na mbula lokola etiamaki, mpo Yozefe abundaki na banguna ba ye banso ya nzinganzinga mpe akitisaki bango, mpe mboka mobimba ezalaki na loboko ya Yozefe, mpe Yozefe afandaki na kimia likolo ya kiti na ye ya bokonzi Ezipito.
13 Mpe lisusu bandeko ba ye banso bana mibali ba Yakobo bafandaki na libateli o mboka, mikolo minso mya Yosefe, mpe babotamaki mpe babakisaki mpenza o mboka, mpe basalelaki Nkolo mikolo mya bango manso, lokola tata wa bango Yakobo atindaki bango.
14 Mpe esalemaki ete o nsuka ya mikolo mingi mpe mibu mingi, ntango bana ba Esau bazalaki kofanda na kimia na mboka na bango elongo na Bela mokonzi na bango, bana ba Esau babotamaki mpe bakómaki mingi na mboka, mpe bazwaki mokano ya kokende kobunda na bana ya Yakobo mpe Ezipito mobimba, mpe kobikisa ndeko na bango Zefo, mwana ya Elifaze, mpe bato na ye, mpo bazalaki naino na mikolo wana baombo ya Yozefe.
+ 15 Mpe bana ya Esau batindaki bato epai ya bana nyonso ya ɛsti, mpe basalaki kimya na bango, + mpe bana nyonso ya ɛsti bayaki epai na bango mpo na kokende elongo na bana ya Esau na Ezipito mpo na kobunda.
16 Mpe eyaki lisusu epai yabango ya bato ba Angesa, mokonzi wa Dinihaba, mpe batindaki lisusu epai ya bana ba Yisamaele mpe bayaki lisusu epai ya bango.
17 Mpe bato baye banso basanganaki mpe bayaki o Seire mpo ya kosunga bana ba Esau o etumba ya bango, mpe kaa eye ezalaki monene mpenza mpe na kilo na bato, ebele lokola zelo ya mbu, bato soko nkama mwambe, basoda batambolaka na makolo mpe ba mpunda, mpe mampinga maye manso bakitaki o Ezipito mpo ya kobunda elongo na bana ba Yakobo, mpe batyaki kaa penepene na Rameses.
18 Mpe Yozefe abimaki elongo na bandeko ba ye elongo na bato ba nguya ba Ezipito, bato soko nkama motoba, mpe babundaki elongo na bango o mboka ya Ramese; mpe bana ba Yakobo o ntango ena babundaki lisusu elongo na bana ba Esau, o mobu mwa ntuku mitano mwa bana ba Yakobo kokita o Ezipito, yango ezali mobu mwa ntuku misato mwa bokonzi bwa Bela likolo lya bana ba Esau o Seire.
19 Mpe Nkolo apesaki bato banso ba nguya ba Esau mpe bana ba esti o loboko la Yozefe mpe bandeko ba ye, mpe bato ba bana ba Esau mpe bana ba esti babetamaki liboso lya Yozefe.
+ 20 Mpe na bato ya Esau mpe bana ya ɛsti oyo babomamaki, bato soki nkóto nkama mibale (20 000) bakweaki liboso ya bana ya Yakobo, mpe mokonzi na bango Bela mwana ya Beore akweyaki elongo na bango na etumba, mpe ntango bana ya Esau bamonaki ete mokonzi na bango akwei na etumba mpe akufi, mabɔkɔ na bango ekómaki makasi na etumba.
+ 21 Mpe Yozefe ná bandeko na ye mpe Ezipito mobimba bazalaki naino kobɛta bato ya ndako ya Esau, mpe bato nyonso ya Esau babangaki bana ya Yakobo mpe bakimaki liboso na bango.
22 Mpe Yozefe ná bandeko ba ye mpe Ezipito mobimba balandaki bango na mobembo ya mokolo moko, mpe babomaki lisusu na bango mibali soko nkama misato, bakobaki kobeta bango na nzela; mpe na nsima bazongaki nsima uta na bango.

23 Mpe Yozefe ná bandeko na ye nyonso bazongaki na Ezipito, moto moko te azangaki epai na bango, kasi na Baezipito mibali zomi na mibale bakufaki.
24 Mpe ntango Yozefe azongaki na Ezipito atindaki Zefo mpe bato na ye bákanga bango lisusu, mpe bakangaki bango na bibende mpe babakisaki mawa na bango.
+ 25 Mpe bato nyonso ya bana ya Esau mpe bana ya ɛsti bazongaki na nsɔni mokomoko na engumba na ye, mpamba te mibali nyonso ya nguya oyo bazalaki elongo na bango bakweaki na etumba.
+ 26 Mpe ntango bana ba Esau bamonaki ete mokonzi na bango akufi na etumba, bakendaki mbangu mpe bazwaki moto moko na kati ya bato ya bana ya ɛsti; nkombo na ye ezalaki Yobabe mwana ya Zarake, oyo autaki na mokili ya Botsela, mpe batindaki ye ayangela bango na esika ya Bela mokonzi na bango.
+ 27 Mpe Yobabe afandaki na kiti ya bokonzi ya Bela lokola mokonzi na esika na ye, mpe Yobabe ayangelaki bana nyonso ya Esau na Edome mbula zomi, mpe bana ya Esau bakendaki lisusu te kobunda na bana ya Yakobo banda mokolo wana, mpamba te bana ya Esau bayebaki mpiko ya bana ya Yakobo, mpe babangaki bango mingi.
28 Kasi uta mokolo wana bana ba Esau bayinaki bana ba Yakobo, mpe boyini mpe bonguna ezalaki makasi mpenza kati na bango mikolo nyonso, kino lelo.
+ 29 Mpe esalemaki ete nsima na yango, na nsuka ya mbula zomi, Yobabe, mwana ya Zarake, oyo autaki na Botsela, akufaki, mpe bana ya Esau bazwaki moto moko oyo nkombo na ye ezalaki Kushame, na mokili ya Temane, mpe bakómisaki ye mokonzi likoló na bango na esika ya Yobabe, mpe Kushame ayangelaki bana nyonso ya Esau na Edome na boumeli ya mbula ntuku mibale.
30 Mpe Yozefe, mokonzi wa Ezipito, mpe bandeko ba ye, mpe bana banso ba Yisalaele bafandaki na libateli o Ezipito o mikolo miye, elongo na bana banso ba Yozefe mpe bandeko ba ye, bazalaki na epekiseli te to likama ya mabe te mpe mboka ya Ezipito ezalaki na ntango wana na bopemi uta na etumba o mikolo ya Yosefe mpe bandeko ba ye.

MOKAPO YA 59

1 Mpe oyo ezali bankombo ya bana ba Yisalaele baye bafandaki o Ezipito, baye bayaki elongo na Yakobo, bana banso ba Yakobo bayaki o Ezipito, moto na moto elongo na ndako na ye.
+ 2 Bana ya Lea bazalaki Rubene, Simeone, Levi, Yuda, Yisakare ná Zebulone, ná ndeko na bango ya mwasi Dina.
3 Mpe bana ba Rahele bazalaki Yozefe ná Benyamina.
+ 4 Mpe bana ya Zilipa, mosali ya Lea, bazalaki Gade ná Ashere.
+ 5 Mpe bana ya Bila, mosali ya Rashele, + Dane ná Naftali.
6 Mpe baye bazalaki bana ba bango baye babotamaki epai ya bango o mboka ya Kanana, yambo ya koya o Ezipito elongo na tata wa bango Yakobo.
+ 7 Bana ya Rubene bazalaki Kanoke, Palu, Ketzrone ná Karmi.
+ 8 Mpe bana ya Simeone bazalaki Yemuele, Yamine, Ohade, Yakine, Zokare mpe Saulo, mwana ya mwasi Mokanana.
+ 9 Mpe bana ya Levi bazalaki Geresone, Kehate + mpe Merari, mpe ndeko na bango ya mwasi Yokebede, oyo abotamaki mpo na bango ntango bazalaki kokita na Ezipito.
10 Mpe bana ya Yuda bazalaki Ere, Onane, Sela, Pereze ná Zarake.
11 Mpe Ere mpe Onane bakufaki o mboka ya Kanana; mpe bana ba Pereze bazalaki Kezilone ná Kamulu.
+ 12 Mpe bana ya Yisakare bazalaki Tola, Puva, Yobo ná Somelone.
13 Mpe bana ya Zebulone bazalaki Serede, Elone ná Yakleele, mpe mwana ya Dane azalaki Kushime.
14 Mpe bana ya Naftali bazalaki Yakezeele, Guni, Yetsere ná Shilame.
15 Mpe bana ya Gade bazalaki Zifione, Kagi, Shuni, Ezebone, Eri, Arodi ná Areli.
16 Mpe bana ba Ashere bazalaki Jimna, Jishuva, Jishivi, Beria mpe ndeko na bango ya mwasi Serake; mpe bana ba Beria bazalaki Kebere mpe Malkiele.
17 Mpe bana ya Benyamina bazalaki Bela, Bekere, Ashbele, Gera, Naamane, Aki, Rosh, Mupime, Kupime mpe Orde.
+ 18 Mpe bana ya Yozefe, oyo babotamaki na Ezipito, bazalaki Manase ná Efraime.
19 Mpe milimo nyonso oyo elongwaki na loketo ya Yakobo, ezalaki milimo ntuku nsambo; bango nde baye bayaki elongo na Yakobo tata wa bango o Ezipito mpo na kofanda kuna: mpe Yozefe mpe bandeko ba ye banso bafandaki na kimia o Ezipito, mpe balyaki mbuma ya malamu koleka ya Ezipito mikolo nyonso ya bomoi ya Yozefe.
20 Mpe Yozefe afandaki na mokili ya Ezipito mibu ntuku libwa na misato, mpe Yozefe ayangelaki Ezipito mobimba mibu ntuku mwambe.
21 Mpe ntango mikolo mya Yosefe epusanaki penepene na kokufa, atindaki mpe abengaki bandeko ba ye mpe ndako ya tata wa ye banso, mpe bango banso basanganaki mpe bafandaki liboso lya ye.
22 Mpe Yozefe alobaki epai ya bandeko ba ye mpe epai ya ndako ya tata wa ye mobimba: Tala nazali kokufa, mpe Nzambe akokende kotala bino mpe akomema bino uta na mboka eye kino na mboka eye alapaki ndai epai ya batata na bino mpo na kopesa bango.
23 Mpe ekozala ntango Nzambe akotala bino mpo na komema bino uta awa na mboka ya batata na bino, nsima komema mikuwa na ngai elongo na bino uta awa.
+ 24 Mpe Yozefe alapi bana ya Yisraele ndai mpo na momboto na bango nsima na bango, alobi ete: "Nzambe akoya kotala bino mpenza mpe bokomema mikuwa na ngai elongo na bino longwa awa."
+ 25 Mpe esalemaki ete nsima na yango, Yozefe akufaki na mbula wana, mbula ya ntuku nsambo na moko ya Bayisraele oyo bazalaki kokita na Ezipito.
26 Mpe Yozefe azalaki na mibu nkama moko na zomi ntango akufaki o mboka ya Ezipito, mpe bandeko ba ye banso mpe basali ba ye banso batelemaki mpe bapesaki Yozefe nkisi, lokola ezalaki momeseno na bango, mpe bandeko ba ye mpe Ezipito mobimba balelaki mpo na ye mikolo ntuku nsambo.
+ 27 Mpe batyaki Yozefe na sanduku ya sanduku oyo etondi na biloko ya nsolo kitoko mpe malasi ya ndenge nyonso, mpe bakundaki ye pembenipembeni ya ebale, +

elingi koloba Sihore, + ná bana na ye ya mibali mpe bandeko na ye nyonso, mpe bato nyonso ya ndako ya tata na ye balelaki ye mikolo nsambo.
+ 28 Mpe esalemaki ete nsima ya liwa ya Yozefe, Baezipito banso babandaki o mikolo wana koyangela bana ya Yisalaele, mpe Farao, mokonzi ya Ezipito, oyo ayangelaki na esika ya tata na ye, azwaki mibeko nyonso ya Ezipito mpe akambaki boyangeli mobimba ya Ezipito na nse ya toli na ye, mpe ayangelaki na libateli likoló ya bato ba ye.

MOKAPO YA 60

+ 1 Mpe ekómaki mbula mobimba, lokola mbula ya ntuku nsambo na mibale oyo Bayisraele bazalaki kokita na Ezipito, nsima ya liwa ya Yozefe, Zefo, mwana ya Elifaze, mwana ya Esau, akimaki na Ezipito, ye ná bato na ye, mpe bakendaki.
+ 2 Mpe ayaki na Afrika, oyo ezali Dinaba, epai ya Angease mokonzi ya Afrika, mpe Angease ayambaki bango na lokumu monene, mpe akómisaki Zefo kapiteni ya mampinga na ye.
3 Mpe Zefo azwaki ngɔlu na miso ya Angease mpe na miso ya bato na ye, mpe Zefo azalaki kapitɛni ya mampinga ya Angease mokonzi ya Afrika na boumeli ya mikolo mingi.
+ 4 Mpe Zefo abendaki Angeasi mokonzi ya Afrika mpo na koyanganisa mampinga ma ye manso mpo na kokende kobunda elongo na Baezipito, mpe elongo na bana ba Yakobo, mpe mpo na kozongisa mabe na bango mpo ya bandeko ba ye.
5 Kasi Angease alingaki te koyoka Zefo mpo na kosala likambo liye, mpo ete Angease ayebaki bokasi bwa bana ba Yakobo, mpe nini basalaki na limpinga lya ye o etumba na bango elongo na bana ba Esau.
6 Mpe Zefo azalaki na mikolo wana monene mpenza na miso ya Angease mpe na miso ya bato na ye nyonso, mpe azalaki ntango nyonso kobenda bango mpo na kobunda na Ezipito, kasi balingaki te.
7 Mpe esalemaki ete o mikolo myango ezalaki o mboka ya Kitime moto moko o engumba ya Puzimina, oyo nkombo na ye ezalaki Uzu, mpe akomaki nzambe ya kobeba na bana ba Kitime, mpe moto yango akufaki mpe abotaki mwana mobali te, kaka mwana mwasi moko oyo nkombo na ye ezalaki Jania.
8 Mpe mwana mwasi azalaki kitoko mpenza, kitoko mpe mayele, ezalaki moko te amonanaki lokola ye mpo ya kitoko mpe bwania o mboka mobimba.
9 Mpe bato ba Angesa mokonzi wa Afrika bamonoki ye mpe bayaki mpe bakumisaki ye epai ya ye, mpe Angeas atindaki epai ya bana ba Kitime, mpe asengaki kokamata ye epai ya yemei mpo ya mwasi, mpe bato ba Kitime bandimaki kopesa ye epai ya ye mpo ya mwasi.
10 Mpe ntango bamemi-nsango ba Angeas bazalaki kokende uta o mboka ya Kitime mpo ya kosala mobembo mwa bango, tala bamemi-nsango ba Turnus mokonzi wa Bibentu bayaki epai ya Kitime, mpo Turnus mokonzi wa Bibentu atindaki mpe bamemi-nsango ba ye mpo ya kosenga Jania mpo ya ye, mpo ya kozwa epai ya yemei lokola mwasi, mpo bato ba ye banso bakumisaki ye epai na ye, yango wana atindaki basali ba ye banso epai ya ye ye.
11 Mpe basali ba Turnusi bayaki o Kitime, mpe basengaki Jania, mpo ya kokamata epai ya Turnusi mokonzi wa bango mpo ya mwasi.
12 Mpe bato ba Kitime balobaki epai ya bango: Tokoki kopesa ye te, mpo ete Angeas mokonzi ya Afrika alingaki ye azwa ye epai na ye mpo na mwasi liboso ete boya, mpe ete topesa ye epai na ye, mpe sikawa yango wana tokoki kosala likambo oyo te mpo na kolongola Angeas mwana mwasi mpo na kopesa ye epai ya Turnus.
13 Mpo tozali kobanga mingi Angeas noki te akoya na etumba na biso mpe abebisa biso, mpe Turnus nkolo na bino akokoka te kobikisa biso na loboko na ye.
14 Mpe ntango bamemi-nsango ba Turnuse bayokaki maloba manso ma bana ba Kitime, bazongaki epai ya nkolo wa bango mpe bayebisaki ye maloba manso ma bana ba Kitime.
15 Mpe bana ba Kitime batindi mokanda ya bokundoli epai ya Angease, kolobaka ete: “Tala Turnusi atindi kobenga Jania mpo na kozwa ye mpo na mwasi, mpe boye toyanoli ye; mpe toyoki ete asangisi mampinga ma ye manso mpo ya kokende kobunda na yo, mpe akani koleka o nzela ya Sardunia mpo ya kobunda na ndeko wa yo Lucus, mpe nsima na yango akoya kobunda na yo.
16 Mpe Angeas ayokaki maloba ma bana ba Kitime maye batindaki epai ya ye o kati ya likundoli, mpe nkanda ya ye epeli mpe atɛlɛmaki mpe ayanganisaki limpinga ya ye mobimba mpe ayaki na bisanga ya mbu, nzela ya Sardunia, epai ya ndeko na ye Lukusi mokonzi wa Sardunia.
17 Mpe Niblos, mwana ya Lucus, ayokaki ete yaya na ye ya mobali Angeas azali koya, mpe abimaki mpo na kokutana na ye na limpinga ya kilo, mpe apesaki ye lipwɛpwɛ mpe ayambaki ye, mpe Niblos alobaki na Angeas, Tango okosɛnga tata na ngai nsima ya bolamu na ye, ntango nakokende elongo na yo mpo na kobunda na Turnus, senga ye akómisa ngai kapiteni ya mampinga na ye, mpe Angeas asalaki bongo, mpe ayaki epai ya ndeko mobali wa ye mpe ndeko mobali wa ye ayaki kokutana na ye, mpe asengaki ye nsima ya bolamu bwa ye.
18 Mpe Angeas asengaki ndeko mobali wa ye Luku nsima ya bolamu bwa ye, mpe asala mwana wa ye Niblos kapiteni ya mampinga ma ye, mpe Lukusi asalaki bongo, mpe Angeas mpe ndeko wa ye Lukusi batelemaki mpe bakendaki epai ya Turnus mpo na etumba, mpe ezalaki elongo na bango limpinga monene mpe bato ya kilo.
19 Mpe ayaki na masuwa, mpe bayaki o etuka ya Ashtorase, mpe tala Turnusi ayaki epai ya bango, mpo akendeki o Sardunia, mpe akanaki kobebisa yango mpe nsima aleka uta kuna o Anjeasi mpo ya kobunda elongo na ye.
20 Mpe Angease mpe Lucus ndeko wa ye bakutanaki na Turnus o lobwaku ya Canopia, mpe etumba ezalaki makasi mpe makasi kati na bango o esika wana.
21 Mpe etumba ezalaki makasi likolo lya Lucus mokonzi wa Sardunia, mpe mampinga ma ye manso makweyaki, mpe Niblos mwana wa ye akweyaki mpe o etumba ena.
22 Mpe yaya na ye ya mobali Angeas atindaki basali ba ye mpe basalaki sanduku ya wolo mpo na Niblos mpe batiaki ye o kati na yango, mpe Angeas abundaki lisusu etumba epai ya Turnus, mpe Angeas azalaki na makasi koleka ye, mpe abomaki ye, mpe abomaki bato ba ye banso na mopanga ya mopanga, mpe Angeas azongiselaki likambo

ya mwana ya ndeko na ye Niblos mpe likambo ya limpinga ya ye ndeko mobali Lucus.
23 Mpe ntango Turnus akufaki, maboko ma baoyo babikaki na etumba ekómaki na bolɛmbu, mpe bakimaki liboso ya Angeas mpe Lucus ndeko na ye.
24 Mpe Angeas mpe ndeko mobali wa ye Lukusi balandaki bango kino na nzela monene, oyo ezali kati ya Alfanu mpe Roma, mpe babomaki limpinga mobimba ya Turnus na mopanga.
25 Mpe Lukusi mokonzi wa Sardunia atindaki basali ba ye ete basala sanduku ya ebembe ya motako, mpe ete batya o kati na yango nzoto ya mwana na ye Niblos, mpe bakundaki ye na esika wana.
26 Mpe batongaki likolo lya yango linɔ́ngi moko elai kuna likolo lya nzela enene, mpe babengaki nkombo ya yango nsima ya nkombo ya Niblos kino lelo, mpe bakundaki lisusu Turnus mokonzi wa Bibentu kuna o esika wana elongo na Niblos.
27 Mpe tala likolo lya nzela enene o ntei ya Alfanu mpe Roma lilita lya Niblos lizali o ngambo moko mpe lilita ya Turnus o ngambo mosusu, mpe pavement moko o ntei ya bango kino lelo.
28 Mpe ntango Niblos akundamaki, Lukusi tata wa ye azongaki elongo na limpinga lya ye o mboka ya ye Sardunia, mpe Angeas ndeko mobali wa ye mokonzi ya Afrika akendaki elongo na bato ba ye o engumba ya Bibentu, oyo ezali engumba ya Turnus.
29 Mpe bafandi ba Bibentu bayokaki lokumu na ye mpe babangaki mingi mpo na ye, mpe bakendeki kokutana na ye na kolela mpe na libondeli, mpe bafandi ba Bibentu babondelaki ba Angeas ete baboma bango te mpe babebisa engumba ya bango te; mpe asalaki boye, mpo Bibentu atangamaki o mikolo myango lokola moko wa bingumba bya bana ba Kitime; yango wana abebisaki engumba te.
+ 30 Kasi banda mokolo wana, basoda ya mokonzi ya Afrika bazalaki kokende na Kitime mpo na kopunza mpe kopunza yango, mpe ntango nyonso oyo bazalaki kokende, Zefo kapitɛni ya mampinga ya Angease azalaki kokende elongo na bango.
31 Mpe ezalaki nsima ya eye ete Angeas abalukaki elongo na limpinga lya ye mpe bayaki o engumba ya Puzimna, mpe Angeas azwaki uta kuna Jania mwana mwasi wa Uzu mpo ya mwasi mpe amemaki ye o engumba ya ye o Afrika.

MOKAPO YA 61

1 Mpe esalemaki ete o ntango ena Farao mokonzi wa Ezipito atindaki bato ba ye banso basalela ye ndako moko ya makasi na Ezipito.
2 Mpe atindaki lisusu bana ba Yakobo kosunga Baezipito na botongi, mpe Baezipito basalaki ndako moko kitoko mpe ya kitoko mpo ya bofandi ya bokonzi, mpe afandaki kuna mpe azongisaki sika boyangeli bwa ye mpe ayangelaki na libateli.
+ 3 Mpe Zebulone mwana ya Yakobo akufaki na mbula yango, elingi koloba mbula ya ntuku nsambo na mibale ya kokita ya Bayisraele na Ezipito, mpe Zebulune akufaki na mbula nkama moko na zomi na minei, mpe batyaki ye na sanduku ya ebembe mpe bapesaki ye na mabɔkɔ ya bana na ye.
4 Mpe o mobu mwa ntuku nsambo na mitano akufaki ndeko mobali wa ye Simeona, azalaki na mibu nkama moko na ntuku mibale na liwa lya ye, mpe atiamaki lisusu o kati ya sanduku ya ebembe mpe apesamaki o maboko ma bana ba ye.
5 Mpe Zefo mwana ya Elifaze mwana ya Esau, kapiteni ya mampinga ya Angease mokonzi ya Dinaba, azalaki kaka mokolo na mokolo kobenda Angease mpo na komibongisa mpo na etumba mpo na kobunda na bana ya Yakobo na Ezipito, mpe Angéasi alingaki te kosala likambo oyo, mpo basaleli na ye bayebisaki ye nguya nyonso ya bana ya Yakobo, oyo basalaki bango na etumba na bango na bana ya Yakobo Esau.
+ 6 Mpe Zefo azalaki na mikolo wana kobenda Angesa mokolo na mokolo mpo na kobunda na bana ya Yakobo na mikolo wana.
7 Mpe nsima ya mwa ntango Angease ayokaki maloba ma Zefo mpe andimaki ye kobunda elongo na bana ba Yakobo o Ezipito, mpe Angease azwaki bato ba ye banso na molongo, bato ba ye ebele lokola zelo eye ezali likolo lya libongo lya mbu, mpe asalaki mokano mwa ye ya kokende o Ezipito mpo ya etumba.
8 Mpe o ntei ya basali ba Angeas azalaki elenge moko ya mibu zomi na mitano, Balama mwana mobali wa Beore azalaki nkombo na ye mpe elenge yango azalaki na mayele mingi mpe asosolaki mayele ya kindoki.
+ 9 Mpe Angease alobaki na Balaama ete: “Nabondeli yo, bósangisa biso na ndɔki, mpo tóyeba nani akolonga na etumba oyo tozali kokende liboso.”
+ 10 Mpe Balama apesaki mitindo ete bámemela ye cire, mpe asalaki na yango elilingi ya makalo mpe bato oyo batambolaka na mpunda oyo bamonisaki limpinga ya Angeas mpe limpinga ya Ezipito, mpe atyaki yango na mai oyo ebongisamaki na mayele mabe oyo azalaki na yango mpo na yango, mpe azwaki na lobɔkɔ na ye bitape ya banzete ya mirte, mpe asalelaki mayele mabe na ye, mpe asangisaki yango likoló ya mai, mpe kuna abimaki epai na ye na mai oyo ekokani na bililingi ya mampinga ya Angeas oyo ekweaki liboso ya bikeko oyo ekokani na Baezipito mpe ya bana ya Yakobo.
+ 11 Mpe Balama ayebisaki Angease likambo yango, mpe Angease azangaki elikya mpe amipesaki bibundeli te mpo na kokita na Ezipito mpo na etumba, mpe atikalaki na engumba na ye.
12 Mpe ntango Zefo mwana ya Elifaze amonaki ete Angease azalaki na elikya te mpo na kokende kobunda na Baezipito, Zefo akimaki na Angease longwa na Afrika, mpe akendaki mpe akómaki na Kitime.
13 Mpe bato banso ba Kitime bayambaki ye na lokumu monene, mpe bafutaki ye mpo na kobunda bitumba bya bango mikolo minso, mpe Zefo akomaki na bozwi mingi mpenza o mikolo myango, mpe mampinga ma mokonzi wa Afrika bamipanzani naino na mikolo wana, mpe bana ba Kitime basanganaki mpe bakendaki na Ngomba Kutizie na ntina ya mampinga ma Angesa mokonzi wa Afrika, oyo bazalaki kokende liboso likolo lya bango.
14 Mpe ezalaki mokolo moko Zefo abungisaki mwana-ngɔmbɛ-mwasi moko, mpe akendaki koluka yango, mpe ayokaki yango koganga zingazinga ya ngomba.
15 Mpe Zefo akendaki mpe amonoki mpe tala ezalaki na libulu linene o nse ya ngomba, mpe ezalaki na libanga

linene kuna o ekukeli ya libulu, mpe Zefo apasolaki libanga mpe ayaki o kati ya libulu mpe atalaki mpe tala, nyama moko enene ezalaki kolia ngombe; banda na katikati kino na likoló ezalaki lokola moto, mpe banda na katikati kino na nse ezalaki lokola nyama, mpe Zefo atɛlɛmaki liboso ya nyama yango mpe abomaki yango na mipanga na ye.
+ 16 Mpe bato oyo bafandi na Kitime bayokaki likambo yango, mpe basepelaki mingi, mpe balobaki ete: "Tokosala nini epai ya moto oyo abomi nyama oyo alyaki bibwɛlɛ na biso?"
17 Mpe bango banso basanganaki mpo ya kobulisa mokolo moko na mobu epai ya ye, mpe bapesaki nkombo ya yango Zefo na nkombo ya ye, mpe bamemelaki ye makabo ya masanga mbula na mbula na mokolo wana, mpe bamemelaki ye makabo.
18 Na ntango wana Jania mwana mwasi ya Uzu mwasi ya mokonzi Angeas abɛlaki, mpe maladi na ye eyokanaki makasi na Angeas mpe bakonzi ba ye, mpe Angeas alobaki na bato na ye ya mayele: "Nakosala nini na Jania mpe ndenge nini nakobikisa ye na maladi na ye? Mpe bato na ye ya mayele balobi na ye ete: "Lokola mopɛpɛ ya mboka na biso ezali lokola mopɛpɛ ya mokili ya Kitime te, mpe mai na biso ezali lokola mai na bango te, yango wana mokonzi-mwasi asili kobɛla."
19 Mpo na nzela ya mbongwana ya mopepe mpe mai azwaki bokono, mpe lisusu mpo ete o mboka na ye amelaki kaka mai maye mawutaki na Purma, maye bankoko ba ye babokolaki na bapont.
20 Mpe Angease atindaki basali ba ye, mpe bamemaki epai ya ye o kati ya bambɛki ya mai ya Purma oyo ezalaki ya Kitime, mpe bamekaki mai wana na mai manso ma mboka ya Afrika, mpe bakutaki mai wana pete koleka mai ya Afrika.
21 Mpe Angeas amonoki likambo liye, mpe atindaki bakambi ba ye banso basangisa bakati mabanga na nkoto mpe zomi na nkoto, mpe bakati mabanga kozanga motango, mpe batongi bayaki mpe batongaki pont moko ya makasi mpenza, mpe bamemaki liziba lya mai uta o mboka ya Kitime o Afrika, mpe mai maye mazalaki mpo ya Jania mokonzi-mwasi mpe mpo ya mitungisi na ye nyonso, mpo na komela uta mpe kino kolamba, kosukola mpe kosukola na yango, mpe lisusu kosopela yango mai na yango mboto nyonso oyo bilei ekoki kozwama, mpe mbuma nyonso ya mabele.
22 Mpe mokonzi atindaki ete bamemela mabele ya Kitime na masuwa manene, mpe bamemaki lisusu mabanga mpo ya kotonga na yango, mpe batongi batongaki bandako minene mpo ya Jania mokonzi-mwasi, mpe mokonzi-mwasi abikisamaki na bokono bwa ye.
23 Mpe o bozongisi bwa mobu mampinga ma Afrika makobaki koya o mboka ya Kitime mpo ya kopunza lokola momeseno, mpe Zefo mwana wa Elifaza ayokaki lapolo ya bango, mpe apesaki mitindo etali bango mpe abundaki elongo na bango, mpe bakimaki liboso lya ye, mpe abikisaki mboka ya Kitime uta na bango.
24 Mpe bana ba Kitime bamonoki mpiko ya Zefo, mpe bana ba Kitime bazwaki mokano mpe batiaki Zefo mokonzi likolo lya bango, mpe akomaki mokonzi likolo lya bango, mpe ntango azalaki mokonzi bakendaki kotosa bana ba Tubale, mpe bisanga binso bya nzinganzinga.
+ 25 Mpe mokonzi na bango Zefo akendaki na motó ya bango mpe babundaki na Tubale mpe bisanga, mpe bakitisaki bango, mpe ntango bazongaki na etumba bazongisaki sika boyangeli na ye mpo na ye, mpe batongaki mpo na ye ndako moko monene mpenza mpo na efandelo na ye ya bokonzi mpe kiti na ye, mpe basalaki kiti ya bokonzi enene mpo na ye, mpe Zefo ayangelaki mokili mobimba ya Kitime mpe likolo ya mokili ya Italie mibu ntuku mitano.

MOKAPO YA 62

+ 1 Na mbula yango, na mbula ya ntuku nsambo na libwa ya Bayisraele oyo bazalaki kokita na Ezipito, Rubene mwana ya Yakobo akufaki na mokili ya Ezipito; Rubene azalaki na mibu nkama moko na ntuku mibale na mitano ntango akufaki, mpe batyaki ye na sanduku ya ebembe, mpe bapesaki ye na maboko ya bana na ye.
2 Mpe o mobu mwa tuku mwambe akufaki ndeko wa ye Dan; azalaki mibu nkama na ntuku mibale na liwa lya ye, mpe atiemaki lisusu o kati ya sanduku ya ebembe mpe apesamaki o maboko ma bana ba ye.
3 Mpe o mobu mona Kushame mokonzi wa Edome akufaki, mpe nsima na ye Hadade mwana wa Bedada ayangelaki mibu ntuku misato na mitano; mpe o mobu mwa ntuku mwambe na moko akufi Isakara mwana wa Yakobo, o Ezipito, mpe Isakara azalaki na mibu nkama moko na ntuku mibale na mibale na liwa lya ye, mpe batiaki ye o kati ya sanduku ya ebembe o Ezipito, mpe bapesaki ye o maboko ma bana ba ye.
4 Mpe o mobu mwa ntuku mwambe na mibale akufaki Asere ndeko wa ye, azalaki na mibu nkama moko na ntuku mibale na misato o liwa lya ye, mpe atiamamaki o kati ya sanduku ya ebembe o Ezipito, mpe apesamaki o maboko ma bana ba ye.
+ 5 Mpe na mbula ya ntuku mwambe na misato Gade akufaki, azalaki na mbula nkama moko na ntuku mibale na mitano na liwa na ye, mpe batyaki ye na sanduku ya ebembe na Ezipito, mpe bapesaki ye na mabɔkɔ ya bana na ye.
+ 6 Mpe esalemaki ete o mobu mwa ntuku mwambe na minei, elingi koloba mobu mwa ntuku mitano mwa bokonzi bwa Hadade, mwana wa Bedada, mokonzi wa Edome, ete Hadade ayanganisaki bana banso ba Esau, mpe azwaki limpinga lya ye mobimba, bato soko nkóto nkama minei, mpe akambaki nzela na ye na mokili ya Moaba, mpe akendaki kobunda na Moaba mpe kopesa bango mpako epai na ye.
+ 7 Mpe bana ya Moabe bayokaki likambo yango, mpe babangaki mingi, + mpe batindaki bato ya Midiane básalisa bango na kobunda na Hadade, mwana ya Bedada, mokonzi ya Edome.
+ 8 Mpe Hadade akómaki na mokili ya Moaba, mpe Moabe ná bana ya Midiane babimaki mpo na kokutana na ye, mpe bamipesaki na etumba mpo na kobundisa ye na elanga ya Moabe.
+ 9 Mpe Hadade abundaki na Moabe, mpe babomamaki mingi kati na bana ya Moabe mpe bana ya Midiane, mibali soko nkóto nkama mibale.
+ 10 Mpe etumba ezalaki makasi mpenza likoló na Moabe, mpe ntango bana ya Moaba bamonaki ete etumba ezali

makasi epai na bango, balɛmbisaki mabɔkɔ na bango mpe bazongisaki mokɔngɔ, mpe batikaki bana ya Midiane mpo na kokoba etumba.
+ 11 Mpe bana ya Midiane bayebaki te mikano ya Moabe, kasi bamipesaki makasi na etumba mpe babundaki na Hadade mpe mampinga na ye nyonso, mpe Midiane mobimba ekweaki liboso na ye.
+ 12 Mpe Hadade abɛtaki Midian mobimba na mobulu makasi, mpe abomaki bango na mopanga, atikaki moto moko te kati na baoyo bayaki kosalisa Moaba.
+ 13 Mpe ntango bana nyonso ya Midiane bakufaki na etumba, + mpe bana na Moaba bakimaki, Hadade apesaki Moaba mobimba na ntango wana mpako epai na ye, mpe bakómaki na nse ya lobɔkɔ na ye, mpe bapesaki mpako ya mbula na mbula ndenge esɛngamaki, mpe Hadade abalukaki mpe azongaki na mokili na ye.
14 Mpe na bozongisi bwa mobu, ntango bato basusu ba Midian baye bazalaki o mboka bayokaki ete bandeko ba bango banso bakweyaki na etumba elongo na Hadada mpo ya Moabe, mpo bana ba Moaba bapesaki mokɔngɔ na bango na etumba mpe batikaki Midiane mpo na kobunda, nde mitano ya bankumu ya Midiane bazwaki mokano elongo na bandeko na bango batikali oyo batikalaki na mboka na bango, mpo na kobunda na Moabe mpo na kozongisa mabe likambo ya bandeko na bango.
+ 15 Mpe bana ya Midiane batindaki epai ya bandeko na bango nyonso bana ya ɛsti, + mpe bandeko na bango nyonso, bana nyonso ya Ketura bayaki kosalisa Midiane mpo na kobunda na Moabe.
+ 16 Mpe bana ya Moabe bayokaki likambo yango, mpe babangaki mingi ete bana nyonso ya ɛsti bayanganaki mpo na kobundisa bango mpo na etumba, + mpe bango bana ya Moaba batindelaki Hadade mwana ya Bedade likundoli na mokili ya Edome.
17 Yaka sikawa epai ya biso mpe kosunga biso mpe tokobeta Midiane, mpo bango banso basanganaki elongo mpe bayei kobunda na biso elongo na bandeko ba bango banso bana ba esti mpo ya kobunda, mpo ya kozongisa mabe na ntina ya Midiane oyo ekweyaki o etumba.
+ 18 Mpe Hadade, mwana ya Bedade, mokonzi ya Edome, abimaki elongo na limpinga na ye mobimba mpe akendaki na mokili ya Moaba mpo na kobunda na Midiane, mpe Midiane ná bana ya ɛsti babundaki na Moaba na elanga ya Moaba, mpe etumba ezalaki makasi mpenza kati na bango.
+ 19 Mpe Hadade abomaki bana nyonso ya Midiane mpe bana ya ɛsti na mopanga, mpe Hadade na ntango wana abikisaki Moaba na lobɔkɔ ya Midiane, mpe baoyo batikalaki na Midiane mpe na bana ya ɛsti bakimaki liboso ya Hadada mpe mampinga na ye, mpe Hadade alandaki bango tii na mokili na bango, mpe abɛtaki bango na kobomama ya kilo mpenza, mpe bato oyo babomaki bakufaki na nzela.
+ 20 Mpe Hadade abikisaki Moaba na lobɔkɔ ya Midiane, mpo bana nyonso ya Midiane bakweaki na mopanga, mpe Hadade abalukaki mpe azongaki na mokili na ye.
21 Mpe uta mokolo mona, bana ba Midian bayinaki bana ba Moaba, zambi bakweyaki o etumba mpo ya bango, mpe bonguna bonene mpe bokasi bozalaki o ntei ya bango mikolo inso.
+ 22 Mpe baoyo nyonso bakutaki na Midiane na nzela ya mokili ya Moaba bakufaki na mopanga ya Moabe, + mpe baoyo nyonso bakutaki na Moabe na nzela ya mokili ya Midiane, bakufaki na mopanga ya Midiane; boye esalaki Midiane epai ya Moabe mpe Moabe epai ya Midiane mpo ya mikolo mingi.
+ 23 Mpe esalemaki ete na ntango wana Yuda mwana ya Yakobo akufaki na Ezipito, na mbula ya ntuku mwambe na motoba ya kokita ya Yakobo na Ezipito, mpe Yuda azalaki na mbula nkama moko na ntuku mibale na libwa na liwa na ye, mpe batyaki ye nkisi mpe batyaki ye na sanduku ya ebembe, mpe bapesaki ye na mabɔkɔ ya bana na ye.
24 Mpe o mobu mwa ntuku mwambe na libwa, Neftali akufaki, azalaki na mibu nkama moko na ntuku misato na mibale, mpe batiaki ye o kati ya sanduku ya ebembe mpe bapesaki ye o maboko ma bana ba ye.
+ 25 Mpe esalemaki ete na mbula ya ntuku libwa na moko ya Bayisalaele oyo bazalaki kokita na Ezipito, elingi koloba na mbula ya ntuku misato ya bokonzi ya Zefo mwana ya Elifaze, mwana ya Esau, + na bana ya Kitime, bana ya Afrika bayaki likoló ya bana ya Kitime mpo na kopunza bango lokola momeseno, kasi bayaki likoló na bango te na boumeli ya mbula zomi na misato oyo.
26 Mpe bayaki epai na bango o mobu mona, mpe Zefo mwana mobali wa Elifaza abimaki epai na bango elongo na bato ba ye mosusu mpe abetaki bango na nkanda makasi, mpe mampinga ma Afrika bakimaki liboso lya Zefo mpe babomami bakweyaki liboso lya ye, mpe Zefo mpe bato ba ye balandaki bango, kokende liboso mpe kobeta bango kino bakomaki penepene na Afrika.
27 Mpe Angease mokonzi ya Afrika ayokaki likambo liye Zefo asalaki, mpe yango etungisaki ye mingi, mpe Angease azalaki kobanga Zefo mikolo nyonso.

MOKAPO YA 63

1 Mpe na mbula ntuku libwa na misato Levi, mwana ya Yakobo, akufaki na Ezipito, mpe Levi azalaki na mbula nkama moko na ntuku misato na nsambo ntango akufaki, mpe batyaki ye na sanduku ya ebembe mpe bapesaki ye na mabɔkɔ ya bana na ye.
2 Mpe esalemaki ete nsima ya liwa ya Levi, emonoki Ezipito mobimba ete bana ba Yakobo bandeko ba Yosefe bakufaki, Baezipito banso babandaki kotungisa bana ba Yakobo, mpe koyokisa bomoi bwa bango bololo uta mokolo mona kino mokolo mwa bobimi bwa bango uta na Ezipito, mpe bakamataki o maboko ma bango bilanga binso bya vinyo mpe bilanga biye Yosefe apesaki bango, mpe bandako nyonso ya kitoko oyo bato ya Yisalaele bazalaki na bomoi, mpe mafuta nyonso ya Ezipito, Baezipito bazwaki nyonso epai ya bana ya Yakobo na mikolo wana.
+ 3 Mpe lobɔkɔ ya Ezipito mobimba ekómaki mpasi mingi na mikolo wana mpo na bana ya Yisraele, mpe Baezipito bazokisaki Bayisraele tii bana ya Yisraele balɛmbaki bomoi na bango mpo na Baezipito.
+ 4 Mpe esalemaki ete o mikolo wana, na mobu nkama na mibale ya kokita ya Yisalaele na Ezipito, ete Farao mokonzi ya Ezipito akufaki, mpe Melolo mwana na ye ayangelaki na esika na ye, mpe bato nyonso ya nguya ya Ezipito mpe nkola nyonso oyo bayebaki Yozefe mpe bandeko ba ye bakufaki o mikolo wana.

+ 5 Mpe nkola mosusu etelemaki na esika ya bango, oyo eyebaki te bana mibali ya Yakobo mpe bolamu nyonso oyo basalaki epai ya bango, mpe nguya ya bango nyonso na Ezipito.
6 Yango wana Ezipito mobimba ebandaki uta mokolo mona kopesa bololo bomoi bwa bana ba Yakobo, mpe kotungisa bango na mosala ya makasi ya ndenge inso, zambi bayebaki te bankoko ba bango baye babikisaki bango o mikolo ya nzala.
7 Mpe eye ezalaki lisusu uta na Nkolo, mpo ya bana ba Yisalaele, mpo ya litomba na bango o mikolo mya bango lya nsuka, ete bana banso ba Yisalaele bakoka koyeba Nkolo Nzambe wa bango.
8 Mpe mpo ya koyeba bilembo mpe makamwisi ya nguya maye Nkolo akosala o Ezipito na ntina ya bato ba ye Yisalaele, ete bana ba Yisalaele bakoka kobanga Nkolo Nzambe wa bankoko ba bango, mpe kotambola na banzela ya ye inso, bango mpe nkona ya bango nsima na bango mikolo inso.
+ 9 Melolo azalaki na mbula ntuku mibale ntango abandaki koyangela, mpe ayangelaki mbula ntuku libwa na minei, + mpe Ezipito mobimba babengaki ye nkombo Farao na nkombo ya tata na ye, ndenge ezalaki momeseno na bango ya kosala epai ya mokonzi nyonso oyo azalaki koyangela bango na Ezipito.
10 Na ntango wana basoda nyonso ya Angeas mokonzi ya Afrika bakendaki kopalangana na mokili ya Kitime lokola momeseno mpo na kopunza.
11 Mpe Zefo mwana ya Elifaze mwana ya Esau ayokaki nsango na bango, mpe abimaki mpo na kokutana na bango elongo na basoda na ye, mpe abundisaki bango kuna na nzela.
12 Mpe Zefo abetaki mampinga ma mokonzi wa Afrika na mopanga, mpe atikaki moko te na bango, mpe ata moko te azongaki epai ya nkolo na ye na Afrika.
+ 13 Mpe Angease ayokaki makambo oyo Zefo mwana ya Elifaze asalaki epai ya basoda na ye nyonso, + mpe Angease ayanganisaki mampinga na ye nyonso, bato nyonso ya mokili ya Afrika, bato ebele lokola zelo pembenipembeni ya libongo ya mbu.
14 Mpe Angease atindaki epai ya ndeko na ye ya Luku, alobi: "Yaka epai na ngai elongo na bato na yo nyonso mpe salisá ngai nabɛta Zefo mpe bana nyonso ya Kitime oyo babomi bato na ngai, mpe Lukusi ayaki elongo na limpinga na ye mobimba, limpinga monene mpenza, mpo na kosunga ndeko na ye Angeasi mpo na kobunda na Zefo mpe bana ba Kitime."
15 Mpe Zefo mpe bana ba Kitime bayokaki likambo liye, mpe babangaki mingi mpe bobangi bonene bokweyi o mitema mya bango.
16 Mpe Zefo atindaki mpe mokanda na mokili ya Edome epai ya Hadade mwana ya Bedade mokonzi ya Edome mpe epai ya bana nyonso ya Esau.
17 Nayoki ete Angeas mokonzi ya Afrika azali koya epai na biso elongo na ndeko na ye mpo na etumba na biso, mpe tozali kobanga ye mingi, mpo limpinga na ye ezali monene mpenza, mingimingi lokola azali koya kobundisa biso elongo na ndeko na ye mpe limpinga na ye ndenge moko.
18 Sikawa bongo boyaka lisusu elongo na ngai mpe bosalisa ngai, mpe tokobunda elongo na Angeas mpe ndeko wa ye Lucus, mpe bokobikisa biso libanda lya maboko ma bango, kasi soko te, boyeba ete biso banso tokokufa.
+ 19 Mpe bana ya Esau batindelaki bana ya Kitime mpe na Zefo mokonzi na bango mokanda: "Tokoki te kobunda na Angease ná bato na ye mpo kondimana ya kimya ekómi kati na biso bambula mingi oyo, banda na mikolo ya Bela mokonzi ya liboso, mpe banda na mikolo ya Yozefe mwana ya Yakobo mokonzi ya Ezipito, oyo tobundaki na ye na ngámbo mosusu ya Yordani ntango akundaki tata na ye."
+ 20 Mpe ntango Zefo ayokaki maloba ya bandeko na ye bana ya Esau, amiboyi bango, mpe Zefo abangaki mingi Angease.
21 Mpe Angease mpe Lukusi ndeko na ye babongisaki mampinga ma bango manso, soko bato nkoto nkama mwambe, mpo na kobundisa bana ba Kitime.
+ 22 Mpe bana nyonso ya Kitime balobaki na Zefo: "Bondela mpo na biso epai ya Nzambe ya bankɔkɔ na yo, mbala mosusu akoki kobikisa biso na lobɔkɔ ya Angease mpe mampinga na ye, mpo toyoki ete azali Nzambe monene mpe abikisaka bato nyonso oyo batyelaka ye motema."
23 Mpe Zefo ayokaki maloba na bango, mpe Zefo alukaki Nkolo mpe alobaki:
24 0 Nkolo Nzambe ya Abalayama mpe Yisaka bankɔkɔ na ngai, lelo nayebi ete ozali Nzambe ya solo, mpe banzambe nyonso ya bikólo bazali mpamba mpe mpamba.
25 Bomikundola sikawa lelo epai ya ngai boyokani bwa bino elongo na Abalayama tata wa biso, boye bankoko ba biso balobelaki epai ya biso, mpe bosalaka na ngolu elongo na ngai lelo mpo ya bolamu bwa Abalayama mpe Yisaka batata ba biso, mpe bikisa ngai mpe bana ba Kitime uta o loboko la mokonzi wa Afrika oyo akoya kobunda na biso mpo ya etumba.
+ 26 Mpe Nkolo ayokaki mongongo mwa Zefo, mpe atalelaki ye na ntina ya Abalayama mpe Yisaka, mpe Nkolo abikisaki Zefo mpe bana ba Kitime na loboko ya Angease mpe bato ba ye.
+ 27 Mpe Zefo abundisaki Angease mokonzi ya Afrika mpe bato na ye nyonso na mokolo yango, + mpe Nkolo apesaki bato nyonso ya Angease na mabɔkɔ ya bana ya Kitime.
28 Mpe etumba ezalaki makasi likolo lya Angeas, mpe Zefo abetaki bato banso ba Angeas mpe Lucus ndeko mobali wa ye, na mopanga mwa mopanga, mpe bakweyaki uta na bango o mpokwa o mokolo mona bato soko nkama minei.
29 Mpe emonoki ete bato ba ye banso bakufi, atindaki mokanda epai ya bafandi banso ba Afrika mpo na koya epai na ye, mpo na kosunga ye na etumba, mpe akomaki na mokanda, kolobaka ete: "Bato banso bazwami na Afrika tika baya epai na ngai uta na mibu zomi mpe koleka; tika bango banso baya epai ya ngai, mpe tala soko akoya te akokufa, mpe manso maye azali na yango, elongo na ndako ya ye mobimba, mokonzi akokamata.
30 Mpe bafandi banso basusu ba Afrika babangaki na maloba ma Angesa, mpe babimaki o engumba soko mibali mpe bana mibali nkoto nkama misato, uta mibu zomi likolo, mpe bayaki o Angeas.

+ 31 Mpe o nsuka ya mikolo zomi Angease azongelaki etumba na Zefo mpe bana ba Kitime, mpe etumba ezalaki monene mpenza mpe makasi kati na bango.
32 Mpe uta na limpinga lya Angease mpe Lukusi, Zefo atindaki mingi ya bazokaki o loboko la ye, bato soko nkoto mibale, mpe Sosifatare mokambi wa mampinga ya Angease akweyaki o etumba ena.
33 Mpe ntango Sosifatare akweyaki, basoda ba Afrika bazongisaki mokɔngɔ mpo na kokima, mpe bakimaki, mpe Angease mpe Lukusi ndeko na ye bazalaki elongo na bango.
34 Mpe Zefo ná bana ba Kitime balandaki bango, mpe babɛtaki bango naino makasi na nzela, bato soki nkama mibale, mpe balandaki Azudrubale mwana ya Angease oyo akimaki elongo na tata na ye, mpe babomaki bato na ye ntuku mibale na nzela, mpe Azudrubale akimaki na bana ya Kitime, mpe babomaki ye te.
35 Mpe Angease mpe Lukusi ndeko mobali wa ye bakimaki elongo na bato ba bango basusu, mpe bakimaki mpe bayaki o Afrika na nsɔmɔ mpe na nsɔmɔ, mpe Angease abangaki mikolo nyonso noki te Zefo mwana mobali wa Elifaza akokende kobunda elongo na ye.

MOKAPO YA 64

+ 1 Mpe Balama + mwana ya Beore azalaki na ntango wana elongo na Angease na etumba, mpe ntango amonaki ete Zefo alongi Angease, akimaki kuna mpe akómaki na Kitime.
2 Mpe Zefo mpe bana ba Kitime bayambaki ye na lokumu monene, mpo Zefo ayebaki bwanya bwa Balama, mpe Zefo apesaki Balama makabo mingi mpe atikalaki elongo na ye.
3 Mpe ezongaki Zefo uta o etumba, atindaki bana banso ba Kitime batangama baye bakendaki o etumba elongo na ye, mpe tala ata moko te azangaki.
4 Mpe Zefo asepelaki na likambo liye, mpe azongelaki bokonzi bwa ye, mpe asali elambo mpo ya bato banso bayangeli ye.
5 Kasi Zefo amikundolaki Nkolo te mpe akanisaki te ete Nkolo asalisaki ye o etumba, mpe ete abikisaki ye mpe bato ba ye uta o loboko la mokonzi wa Afrika, kasi atambolaki kaka na banzela ya bana ba Kitime mpe bana babe ba Esau, mpo ya kosalela banzambe mosusu oyo bandeko ba ye bana ba Esau bateyaki ye; yango wana balobaka ete: "Mabe ebimaka na moto mabe."
6 Mpe Zefo ayangelaki bana banso ba Kitime na libateli, kasi ayebaki te Nkolo oyo abikisaki ye mpe bato ba ye banso uta o loboko la mokonzi wa Afrika; mpe mampinga ma Afrika mayaki lisusu te o Kitime mpo ya kopunza lokola momeseno, mpo bayebaki nguya ya Zefo oyo abetaki bango banso na nsɔngɛ ya mopanga, boye Angeas abangaki Zefo mwana mobali wa Elifaza, mpe bana ba Kitime mikolo nyonso.
+ 7 Na ntango wana, ntango Zefo azongaki na etumba, mpe ntango Zefo amonaki ndenge alongaki bato nyonso ya Afrika mpe abomaki bango na etumba na mopanga, na nsima Zefo apesaki toli elongo na bana ya Kitime, bákende na Ezipito mpo na kobunda na bana ya Yakobo mpe na Farao mokonzi ya Ezipito.
+ 8 Mpo Zefo ayokaki ete bato ya nguya ya Ezipito bakufaki mpe ete Yozefe ná bandeko na ye bana mibali ya Yakobo bakufaki, + mpe bana na bango nyonso bana ya Yisraele batikali na Ezipito.
+ 9 Mpe Zefo akanisaki kokende kobunda na bango mpe na Ezipito mobimba, mpo na kozongisa mabe mpo na bandeko na ye bana ya Esau, oyo Yozefe elongo na bandeko na ye mpe Ezipito mobimba babɛtaki na mokili ya Kanana, ntango bamataki mpo na kokunda Yakobo na Hebrone.
+ 10 Mpe Zefo atindaki bamemi-nsango epai ya Hadade, mwana ya Bedada, mokonzi ya Edome, mpe epai ya bandeko na ye nyonso bana ya Esau.
11 Olobaki te ete bokobunda na mokonzi ya Afrika te mpo azali mosangani ya kondimana na bino? tala nabundaki elongo na ye mpe nabetaki ye mpe bato ba ye banso.
12 Sikawa yango wana nazwi mokano ya kobunda na Ezipito mpe bana ba Yakobo baye bazali kuna, mpe nakozongisa mabe na bango mpo ya maye Yosefe, bandeko ba ye mpe bankoko basalaki biso o mboka ya Kanana ntango bamataki mpo ya kokunda tata wa bango o Hebrone.
13 Sikoyo soki bolingi koya epai na ngai mpo na kosunga ngai na kobunda na bango mpe na Ezipito, bongo tokozongisa mabe mpo na bandeko na biso.
14 Mpe bana ya Esau bayokaki maloba ya Zefo, mpe bana ya Esau bayanganaki, bato monene mpenza, mpe bakendaki kosunga Zefo mpe bana ya Kitime na etumba.
+ 15 Mpe Zefo atindaki epai ya bana nyonso ya ɛsti mpe epai ya bana nyonso ya Yismaele na maloba lokola oyo, mpe bamisanganaki mpe bayaki mpo na kosunga Zefo mpe bana ba Kitime na etumba na Ezipito.
+ 16 Mpe bakonzi yango nyonso, mokonzi ya Edome mpe bana ya ɛsti, + mpe bana nyonso ya Yismaele, + mpe Zefo mokonzi ya Kitime babimaki mpe babongisaki mampinga na bango nyonso na Hebrone.
17 Mpe kaa ezalaki kilo mingi, etandaki na bolai ya mobembo ya mikolo misato, bato ebele lokola zelo na libongo ya mbu oyo ekoki kotangama te.
+ 18 Mpe bakonzi yango nyonso mpe mampinga na bango bakitaki mpe bayaki kobundisa Ezipito mobimba na etumba, mpe batyaki kaa elongo na lobwaku ya Patrose.
+ 19 Mpe Ezipito mobimba bayokaki nsango na bango, + mpe bato nyonso ya mokili ya Ezipito mpe ya bingumba nyonso ya Ezipito bayanganaki, mibali soki nkóto nkama misato (300 000).
+ 20 Mpe bato ya Ezipito batindaki mpe epai ya bana ya Yisraele oyo bazalaki na mikolo wana na mokili ya Goshene, mpo báya epai na bango mpo bákende kobunda na bakonzi yango.
+ 21 Mpe mibali ya Yisraele bayanganaki mpe bazalaki mibali soki nkama moko na ntuku mitano (150), mpe bakendaki na etumba mpo na kosunga Baezipito.
+ 22 Mpe bato ya Yisraele mpe ya Ezipito babimaki, bato soko nkóto nkama misato na bato nkama moko na ntuku mitano, mpe bakendaki epai ya bakonzi yango mpo na etumba, mpe bamitiaki uta na libándá ya mokili ya Gosene epai ya Patrosi.
+ 23 Mpe Baezipito bandimaki Yisraele te ete bákende elongo na bango na bakaa na bango elongo mpo na etumba, + mpamba te Baezipito nyonso balobaki ete: "Mbala mosusu bana ya Yisraele bakopesa biso na lobɔkɔ ya bana ya Esau mpe ya Yisamaele, mpo bazali bandeko na bango."

+ 24 Mpe Baezipito nyonso balobaki na bana ya Yisraele ete: "Bótikala awa elongo na esika na bino mpe tokokende kobunda na bana ya Esau mpe Yismaele, mpe soki bakonzi oyo balongi biso, boye bóyana na bango mobimba mpe bósalisa biso, mpe bana ya Yisraele basalaki bongo.
25 Mpe Zefo mwana ya Elifaze mwana ya Esau mokonzi ya Kitime, mpe Hadade mwana ya Bedade mokonzi ya Edome, mpe bakaa na bango nyonso, mpe bana nyonso ya ɛsti, mpe bana ya Yismaele, bato ebele lokola zelo, batyaki kaa esika moko na lobwaku ya Patrose, na ngámbo mosusu ya Takapanke.
+ 26 Mpe Balama + mwana ya Beore Mosiria azalaki wana na kaa ya Zefo, + mpo ayaki elongo na bana ya Kitime na etumba, mpe Balama azalaki moto oyo azwaki lokumu mingi na miso ya Zefo ná bato na ye.
+ 27 Mpe Zefo alobaki na Balama ete: "Meka na nzela ya kosakola mpo na biso mpo tóyeba nani akolonga na etumba, biso to Baezipito."
+ 28 Mpe Balama atɛlɛmaki mpe amekaki mayele ya kosakola makambo, + mpe ayebaki yango, kasi abulunganaki mpe mosala yango ebebisamaki na lobɔkɔ na ye.
29 Mpe amekaki yango lisusu kasi elongaki te, mpe Balama azangaki elikya mpo na yango mpe atikaki yango mpe asilisaki yango te, mpo ete eye ewutaki na Nkolo, mpo na kosala ete Zefo mpe bato ba ye bakweya o loboko la bana ba Yisalaele, baye batiaki motema na Nkolo, Nzambe wa bankoko ba bango, o etumba ya bango.
+ 30 Mpe Zefo ná Hadade batyaki mampinga na bango na etumba, mpe Baezipito nyonso bakendaki kobundisa bango, bato soki nkóto nkama misato (30 000), mpe moto moko te ya Yisraele azalaki elongo na bango.
+ 31 Mpe Baezipito nyonso babundaki elongo na bakonzi yango liboso ya Patrose mpe Takapanke, mpe etumba ezalaki makasi na Baezipito.
+ 32 Mpe bakonzi bazalaki na makasi koleka Baezipito na etumba wana, mpe bato soko nkama moko na ntuku mwambe ya Ezipito bakweyaki na mokolo wana, mpe bato soko ntuku misato ya mampinga ya bakonzi, mpe bato nyonso ya Ezipito bakimaki liboso ya bakonzi, bongo bana ya Esau mpe Yismaele balandaki Baezipito, bakobaki kobɛta bango tii na esika oyo kaa ya bana ya Yisalaele ezalaki.
+ 33 Mpe Baezipito nyonso babelelaki bana ya Yisraele ete: "Bókende mbangu epai na biso mpe bósalisa biso mpe bóbikisa biso na lobɔkɔ ya Esau, Yismaele mpe bana ya Kitime."
34 Mpe bato nkama na ntuku mitano ya bana ya Yisalaele bakimaki mbangu uta na esika ya bango na bakaa ya bakonzi baye, mpe bana ba Yisalaele babelelaki epai ya Nkolo Nzambe wa bango mpo na kobikisa bango.
+ 35 Mpe Nkolo ayokaki Yisalaele, mpe Yehova apesaki bato nyonso ya bakonzi na lobɔkɔ na bango, mpe bana ya Yisraele babundaki na bakonzi yango, mpe bana ya Yisraele babomaki bato soki nkóto minei ya bakonzi.
+ 36 Mpe Nkolo abwakaki nsɔmɔ monene na kaa ya bakonzi, boye bobangi ya bana ya Yisalaele ekwelaki bango.
37 Mpe mampinga manso ma bakonzi bakimaki liboso lya bana ba Yisalaele mpe bana ba Yisalaele balandaki bango kokoba kobeta bango kino na ndelo ya mboka ya Kushi.
+ 38 Mpe bana ya Yisraele babomaki kati na bango mibali nkóto mibale na nzela, mpe na bana ya Yisraele ata moko te akufaki.
+ 39 Mpe ntango Baezipito bamonaki ete bana ya Yisraele babundaki na bato moke boye elongo na bakonzi, mpe ete etumba ezalaki makasi mpenza na bango.
+ 40 Baezipito nyonso babangaki mpenza bomoi na bango mpo na etumba ya makasi, mpe Ezipito mobimba bakimaki, moto na moto amibombaki liboso ya mampinga oyo balandaki, mpe bamibombaki na nzela, mpe batikaki Bayisraele mpo na kobunda.
+ 41 Mpe bana ya Yisraele babɛtaki bato ya bakonzi libɛti moko ya nsɔmɔ, mpe bazongaki epai na bango nsima ya kobengana bango tii na ndelo ya mokili ya Kushe.
+ 42 Mpe Yisraele mobimba bayebaki likambo oyo bato ya Ezipito basalaki bango, ete bakimaki liboso na bango na etumba, mpe batikaki bango mpo na kobunda bango moko.
+ 43 Bongo bana ya Yisraele mpe basalaki na mayele mabe, mpe ntango bana ya Yisraele bazongaki na etumba, bakutaki Baezipito mosusu na nzela mpe babomaki bango kuna.
44 Mpe ntango bazalaki koboma bango, balobaki epai ya bango maloba maye:
45 Mpo na nini bokendeki uta na biso mpe botikaki biso, kozalaka bato moke, mpo ya kobunda na bakonzi baye bazalaki na bato banene mpo na kobeta biso, ete bokoka na yango kobikisa bozo bwa binomei?
+ 46 Mpe mpo na bato mosusu oyo Bayisraele bakutanaki na bango na nzela, bango bana ya Yisraele balobaki bango na bango ete: "Bóbɛta, bóbɛta, mpo azali Moismaele, + Moedome, to moto ya bana ya Kitime, + mpe batɛlɛmaki likoló na ye mpe babomaki ye, mpe bayebaki ete azali Moezipito."
+ 47 Mpe bana ya Yisraele basalaki makambo wana na mayele mabe mpo na Baezipito, mpamba te batikaki bango na etumba mpe bakimaki liboso na bango.
+ 48 Mpe bana ya Yisraele babomaki mibali ya Ezipito na nzela ndenge wana, mibali soki nkama mibale.
+ 49 Mpe bato nyonso ya Ezipito bamonaki mabe oyo bana ya Yisraele basalaki bango, bongo Ezipito mobimba babangaki mpenza bana ya Yisalaele, mpo bamonaki nguya na bango monene, mpe ete moto moko te kati na bango akweyaki.
+ 50 Bongo bana nyonso ya Yisraele bazongaki na esengo na nzela na bango ya Goshene, mpe bato mosusu ya Ezipito bazongaki moto na moto na esika na ye.

MOKAPO YA 65

1 Mpe esalemaki ete nsima ya makambo maye, bapesi-toli banso ba Farao, mokonzi wa Ezipito, mpe bankulutu banso ba Ezipito bayanganaki mpe bayaki liboso ya mokonzi mpe bafukamaki na mabele, mpe bafandaki liboso na ye.
+ 2 Mpe bapesi-toli mpe mikóló ya Ezipito balobaki na mokonzi:
3 Tala bato ba bana ba Yisalaele bazali monene mpe na nguya koleka biso, mpe oyebi mabe manso maye basalaki biso o nzela ntango tozongaki uta etumba.
4 Mpe omoni lisusu nguya ya bango ya bokasi, mpo nguya eye ezali epai ya bango uta na batata ba bango, mpo kasi bato moke batelemaki na bato ebele lokola zɛlo, mpe

babetaki bango na nsɔngɛ ya mopanga, mpe na bangomei moko te akweyaki, boye soko bazalaki ebele balingaki nde babebisaki bango mobimba.
5 Sikawa bongo, pesa biso toli nini tosengeli kosala na bango, kino tokobebisa bango mokemoke uta o ntei ya biso, noki te bakokoma mingi mpo na biso o mboka.
6 Mpo soko bana ba Yisalaele bakobakisa o mboka, bakokoma epekiseli mpo ya biso, mpe soko etumba yoko ekosalema, bango na bokasi bwa bango bonene bakosangana na monguna wa biso na biso, mpe bakobunda na biso, bakobebisa biso uta na mboka mpe bakokende mosika na yango.
+ 7 Bongo mokonzi ayanolaki na mikóló ya Ezipito mpe alobaki na bango ete: “Oyo ezali mwango oyo epesameli toli mpo na Yisraele, oyo tokolongwa te.
8 Tala o mboka ezali Pithome mpe Rameses, bingumba biye bibatelami te na etumba, esengeli yo mpe biso kotonga yango, mpe kolendisa yango.
+ 9 Sikoyo, bókende mpe bósala na mayele mabe epai na bango, mpe bósakola mongongo moko na Ezipito mpe na Goshene na etinda ya mokonzi.
10 Bino banso bato ya Ezipito, Goshene, Patros mpe bafandi na bango banso! mokonzi apesi biso mitindo ete tótonga Pitome mpe Ramese, mpe tóbatela yango makasi mpo na etumba; oyo kati na bino ya Ezipito mobimba, ya bana ya Yisalaele mpe ya bafandi nyonso ya bingumba, balingi kotonga elongo na biso, moto na moto akopesama lifuti na ye mokolo na mokolo na motindo ya mokonzi; bongo bókende liboso mpe bósala na mayele mabe, mpe bómisangana mpe bóya na Pithome mpe na Rameses mpo na kotonga.
+ 11 Mpe ntango bozali kotonga, bósala esakola ya lolenge oyo na Ezipito mobimba mokolo na mokolo na etinda ya mokonzi.
+ 12 Mpe ntango bana mosusu ya Yisraele bakoya kotonga elongo na yo, okopesa bango lifuti na bango mokolo na mokolo mpo na mwa mikolo.
13 Mpe nsima ya kotonga elongo na bino mpo ya lifuti ya bango ya mokolo na mokolo, bomibenda mosika na bango mokolo na mokolo moko na moko na kobombana, mpe nsima bokotelema mpe bokokoma bakambi ya misala mpe bakambi na bango, mpe bokotika bango nsima mpo na kotonga kozanga lifuti, mpe soko baboyi, nsima botindika bango na makasi na bino nyonso mpo na kotonga.
+ 14 Mpe soki bosali boye ekozala malamu mpo na biso kolendisa mokili na biso liboso ya bana ya Yisraele, mpo na ntina ya kolɛmba ya ndako mpe ya mosala, bana ya Yisalaele bakokita, mpamba te bokolongola bango na basi na bango mokolo na mokolo.
+ 15 Mpe bankulutu nyonso ya Ezipito bayokaki toli ya mokonzi, mpe toli yango emonanaki malamu na miso na bango mpe na miso ya basali ya Falo, mpe na miso ya Ezipito mobimba, mpe basalaki engebene liloba ya mokonzi.
+ 16 Mpe basaleli nyonso balongwaki epai ya mokonzi, mpe basakolaki na Ezipito mobimba, na Takapanche mpe na Goshene, mpe na bingumba nyonso oyo ezingamaki na Ezipito.
+ 17 Omoni oyo bana ya Esau ná Yismaele basalaki biso, baoyo bayaki kobunda na biso mpe balingaki koboma biso.
18 Sikawa bongo mokonzi atindaki biso tóbangisa mboka, tótonga bingumba Pithome mpe Rameses, mpe tóbatela yango mpo na etumba, soko bakoya lisusu kobunda na biso.
+ 19 Moto nyonso kati na bino oyo akouta na Ezipito mobimba mpe na bana ya Yisraele akoya kotonga elongo na biso, akopesama lifuti na ye ya mokolo na mokolo na mokonzi, ndenge etinda na ye epesameli biso.
+ 20 Mpe ntango Ezipito mpe bana nyonso ya Yisraele bayokaki nyonso oyo basaleli ya Farao balobaki, + Baezipito + mpe bana ya Yisraele bautaki mpo na kotonga elongo na basaleli ya Farao, Pitome + mpe Ramese, kasi moko te kati na bana ya Levi ayaki elongo na bandeko na bango mpo na kotonga.
+ 21 Mpe basaleli nyonso ya Farao mpe bankumu na ye bayaki liboso na bokosi mpo na kotonga elongo na Yisraele mobimba lokola basali oyo bafutamaka mokolo na mokolo, mpe bapesaki Yisraele lifuti na bango ya mokolo na mokolo na ebandeli.
22 Mpe basaleli ya Farao batongaki elongo na Yisraele mobimba, mpe basalaki mosala yango elongo na Yisraele na boumeli ya sanza moko.
+ 23 Mpe na nsuka ya sanza, basaleli nyonso ya Farao babandaki kobima na kobombana epai ya bato ya Yisraele mokolo na mokolo.
24 Mpe Yisraele akobaki na mosala na ntango wana, kasi na nsima bazwaki lifuti na bango ya mokolo na mokolo, mpamba te bato mosusu ya Ezipito bazalaki naino kosala mosala elongo na Yisraele na ntango wana; yango wana Baezipito bapesaki Yisalaele lifuti lya bango o mikolo mya bango, ete bango, Baezipito basali baninga ba bango, bakoka mpe kozwa lifuti lya mosala mwa bango.
+ 25 Mpe na nsuka ya mbula moko na sanza minei, Baezipito nyonso balongwaki na bana ya Yisraele, na boye ete bana ya Yisraele batikalaki bango moko na mosala yango.
26 Mpe nsima ya Baezipito banso kotika bana ya Yisalaele bazongaki mpe bakomaki banyokoli mpe bakonzi likolo lya bango, mpe bamosusu kati na bango batelemaki likolo lya bana ba Yisalaele lokola bakonzi ya misala, mpo ya kozwa epai na bango manso maye bapesaki bango mpo ya lifuti lya mosala mwa bango.
27 Mpe Baezipito basalaki boye na bana ba Yisalaele mokolo na mokolo, mpo ya kotungisa na mosala mwa bango.
+ 28 Mpe bana nyonso ya Yisraele bazalaki bango moko na mosala yango, mpe Baezipito baboyaki kopesa bana ya Yisraele lifuti moko te banda ntango wana.
+ 29 Mpe ntango bato mosusu ya Yisalaele baboyaki kosala mpo na lifuti oyo epesamaki na bango te, nde basɛngi mpe basali ya Farao banyokolaki bango mpe babɛtaki bango na makofi makasi, mpe basalaki bango kozonga na makasi, mpo na kosala elongo na bandeko na bango; boye Baezipito banso basalaki epai ya bana ba Yisalaele mikolo inso.
+ 30 Mpe bana nyonso ya Yisraele babangaki mpenza Baezipito na likambo yango, + mpe bana nyonso ya Yisraele bazongaki mpe basalaki bango moko kozanga lifuti.
31 Mpe bana ba Yisalaele batongaki Pitome mpe Rameses, mpe bana banso ba Yisalaele basalaki mosala, bamosusu basalaki babriki, mpe bamosusu kotonga, mpe bana ya

Yisalaele batongaki mpe bakangaki mabele mobimba ya Ezipito mpe bifelo na yango, mpe bana ya Yisalaele bamipesaki na mosala mpo na mibu mingi, kino ntango eyaki ntango Nkolo akanisaki bango mpe abimisaki bango uta na Ezipito.
+ 32 Kasi bana ya Levi bazalaki kosala mosala te elongo na bandeko na bango ya Yisraele, banda na ebandeli tii mokolo ya kobima na bango longwa na Ezipito.
+ 33 Mpo bana nyonso ya Levi bayebaki ete Baezipito balobaki maloba wana nyonso na bokosi epai ya Bayisraele, yango wana bana ya Levi baboyaki kopusana penepene na mosala elongo na bandeko na bango.
+ 34 Mpe Baezipito batyaki likebi na bango te mpo na kosala ete bana ya Levi básala na nsima, mpamba te bazalaki na bandeko na bango te na ebandeli, yango wana Baezipito batikaki bango kaka.
+ 35 Mpe mabɔkɔ ya bato ya Ezipito etalelamaki na nkanda makasi na bana ya Yisraele na mosala yango, mpe Baezipito basalaki bana ya Yisraele na makasi.
+ 36 Mpe Baezipito basilikisaki bomoi ya bana ya Yisalaele na mosala makasi, na mabanga mpe na babriki, mpe lisusu na mosala ya ndenge nyonso na elanga.
+ 37 Mpe bana ya Yisraele babengaki Melole mokonzi ya Ezipito "Merore, mokonzi ya Ezipito," mpamba te na mikolo na ye Baezipito basilisaki bomoi na bango mpasi na misala nyonso.
38 Mpe mosala inso wapi Baezipito basalaki bana ba Yisalaele mosala, basengaki na bokasi, mpo ya kotungisa bana ba Yisalaele, kasi mingi koleka bazalaki kotungisa bango, mingi koleka bakolaki mpe bakolaki, mpe Baezipito bayokaki mawa na ntina ya bana ya Yisalaele.

MOKAPO YA 66

+ 1 Na ntango wana, Hadade mwana ya Bedade mokonzi ya Edome akufaki, + mpe Samla + oyo autaki na Mesreka, + na mboka ya bana ya ɛsti, bakómaki mokonzi na esika na ye.
+ 2 Na mbula ya zomi na misato ya boyangeli ya Farao mokonzi ya Ezipito, oyo ezalaki mbula nkama na ntuku mibale na mitano ya Bayisraele oyo bazalaki kokita na Ezipito, Sama ayangelaki Edome mbula zomi na mwambe.
3 Mpe ntango ayangelaki, abendaki mampinga ma ye mpo ya kokende kobunda na Zefo mwana mobali wa Elifaze mpe bana ba Kitime, mpo ete basalaki etumba na Angeas mokonzi wa Afrika, mpe babebisaki limpinga lya ye mobimba.
+ 4 Nzokande apesaki ye etumba te, + mpamba te bana ya Esau bapekisaki ye mpe balobaki ete: "Azalaki ndeko na bango, + yango wana Samla ayokaki mongongo ya bana ya Esau, mpe azongaki nsima elongo na mampinga na ye nyonso na mokili ya Edome, mpe abandaki kobunda na Zefo mwana ya Elifaze te."
+ 5 Mpe Farao mokonzi ya Ezipito ayokaki likambo yango, alobaki ete: "Salama mokonzi ya Edome azwi ekateli ya kobunda na bana ya Kitime, mpe na nsima akoya kobunda na Ezipito."
6 Mpe ntango Baezipito bayokaki likambo liye, babakisi mosala likolo lya bana ba Yisalaele, noki te Bayisalaele basala bango lokola basalaki bango na etumba ya bango elongo na bana ba Esau o mikolo ya Hadade.
+ 7 Bongo Baezipito balobaki na bana ya Yisraele ete: "Bósala mbangu mpe bósala mosala na bino, mpe bósilisa mosala na bino, mpe bólendisa mokili, noki bana ya bandeko na bino ya Esau baya kobunda na biso, mpo na ntina na bino bakoya kobunda na biso.
8 Mpe bana ba Yisalaele basalaki mosala mwa bato ba Ezipito mokolo na mokolo, mpe Baezipito banyokolaki bana ba Yisalaele mpo ya kokitisa bango o mboka.
+ 9 Kasi lokola Baezipito babakisaki mosala likoló na bana ya Yisraele, bongo bana ya Yisalaele bakómaki mingi mpe bakómaki mingi, mpe Ezipito mobimba etondaki na bana ya Yisraele.
+ 10 Mpe na mbula nkama na ntuku mibale na mitano ya kokita ya Yisalaele na Ezipito, Baezipito nyonso bamonaki ete toli na bango elongaki te na Yisraele, kasi bakómaki mingi mpe bakolaki, mpe mokili ya Ezipito mpe mokili ya Goshene etondaki na bana ya Yisraele.
+ 11 Bongo mikóló nyonso ya Ezipito ná bato na yango ya mayele bayaki liboso ya mokonzi mpe bafukamaki liboso na ye mpe bafandaki liboso na ye.
12 Mpe mikóló nyonso ya Ezipito ná bato ya mayele balobaki na mokonzi ete: "Tiká ete mokonzi azala na bomoi libela na libela; opesaki biso toli mpo na bana ba Yisalaele, mpe tosalaki epai ya bango engebene na liloba lya mokonzi.
13 Kasi engebene na bokoli bwa mosala boye bakobakisaka mpe bakoli o mboka, mpe tala mboka mobimba etondisami na bango.
14 Sikawa bongo nkolo mpe mokonzi wa biso, miso ya Ezipito mobimba ezali na yo mpo ya kopesa bango toli na mayele na yo, na yango bakoki kolonga Yisalaele mpo na kobebisa bango, to kokitisa bango uta na mboka; mpe mokonzi ayanolaki bango ete: "Bópesa bino toli na likambo oyo ete tokoka koyeba nini tosengeli kosala epai na bango."
15 Mpe mokonzi moko ya bapesi-toli ya mokonzi, oyo nkombo na ye Yobo, autaki na Mesopotamia, na mokili ya Uze, ayanolaki na mokonzi:
16 Soki esepelisi mokonzi, ayoka toli ya mosaleli na ye; mpe mokonzi alobaki na ye ete: "Lobá."
+ 17 Mpe Yobo alobaki liboso ya mokonzi, + bankumu mpe liboso ya mikóló nyonso ya Ezipito:
18 Tala toli ya mokonzi eye apesaki toli ya kala na ntina ya mosala mwa bana ba Yisalaele ezali malamu mpenza, mpe bosengeli te kolongola uta na bango baye basalaka mosala libela.
+ 19 Kasi oyo ezali toli oyo epesameli toli oyo bokoki kokitisa bango, soki mokonzi amoni malamu ete anyokola bango.
20 Tala tobangi etumba uta kala, mpe tolobaki: Ntango Yisalaele ekobota mbuma na mboka, bakobengana biso uta na mboka soko etumba ekosalema.
+ 21 Soki mokonzi asepeli, tiká mobeko moko ya mokonzi ebima, + mpe ekomama na mibeko ya Ezipito oyo ekolongolama te, + ete mwana nyonso ya mobali oyo akobotama na Bayisraele, makila na ye ekosopama na mabele.
+ 22 Mpe na kosalaka bino boye, ntango bana nyonso ya mibali ya Yisalaele bakokufa, mabe ya bitumba na bango ekosila; tika mokonzi asala bongo mpe atinda kobenga basi babotisi nyonso ya Baebele mpe kopesa mitindo na bango

na likambo oyo ete báboma yango; bongo likambo yango esepelisaki mokonzi mpe bankumu, mpe mokonzi asalaki engebene liloba ya Yobo.
+ 23 Mpe mokonzi atindaki bábenga basi oyo babotisi Baebele, oyo moko na bango nkombo na bango ezalaki Shefra, mpe mosusu nkombo na bango Pua.
24 Mpe babotisi bayaki liboso ya mokonzi, mpe batɛlɛmaki liboso na ye.
+ 25 Mpe mokonzi alobaki na bango ete: "Ntango bokosala mosala ya mobotisi epai ya basi ya Baebele, mpe bomoni bango na etanda, soki azali mwana mobali, bokoboma ye, kasi soki azali mwana mwasi, akozala na bomoi."
+ 26 Kasi soki bokosala likambo oyo te, nakotumba bino mpe bandako na bino nyonso na mɔtɔ.
+ 27 Kasi babotisi bazalaki kobanga Nzambe mpe bayokaki te mokonzi ya Ezipito to maloba na ye, mpe ntango basi ya Baebele babotaki mwana mobali to mwana mwasi epai ya mobotisi, na ntango wana mobotisi asalaki nyonso oyo esengelaki mpo na mwana mpe atikaki ye na bomoi; babotisi basalaki bongo mikolo nyonso.
28 Mpe bayebisaki mokonzi likambo oyo, mpe atindaki mpe abengaki babotisi mpe alobaki na bango ete: "Mpo na nini bosali likambo oyo mpe bobikisi bana na bomoi?
+ 29 Mpe basi oyo babotisi bazongiselaki mpe balobaki elongo liboso ya mokonzi:
+ 30 Mokonzi akanisa te ete basi ya Baebre bazali lokola basi ya Ezipito, + mpo bana nyonso ya Yisraele bazali na nzoto kolɔngɔnɔ, + mpe liboso ete mobotisi aya epai na bango, baboti, + mpe mpo na biso basali na yo ya mabɔkɔ, mpo na mikolo mingi mwasi moko te ya Moebre aboteli biso, + mpamba te basi nyonso ya Baebele bazali babotisi na bango moko, + mpamba te bazali babotisi na bango moko.
31 Mpe Farao ayokaki maloba ma bango mpe andimaki bango o likambo liye, mpe babotisi bakendaki mosika na mokonzi, mpe Nzambe asalaki malamu na bango, mpe bato bakómaki mingi mpe bakómaki mingi mpenza.

MOKAPO YA 67

1 Ezalaki na moto moko na mokili ya Ezipito ya momboto ya Levi, nkombo na ye Amlama, mwana ya Kehate, mwana ya Levi, mwana ya Yisraele.
2 Mpe mobali oyo akendaki mpe azwaki mwasi, nkombo na ye Yokebede mwana mwasi ya Levi ndeko mwasi ya tata na ye, mpe azalaki na mbula nkama moko na ntuku mibale na motoba, mpe ayaki epai na ye.
+ 3 Mpe mwasi yango azwaki zemi mpe abotaki mwana mwasi, mpe apesaki ye nkombo Miriame, mpamba te na mikolo yango, Baezipito basilisaki bomoi ya bana ya Yisraele nkanda.
4 Mpe azwaki zemi lisusu mpe abotaki mwana mobali mpe abengaki ye nkombo Alona, mpo o mikolo ya zemi na ye, Falo abandaki kosopa makila ma bana ba mibali ba Yisalaele.
5 Na mikolo yango, Zefo mwana ya Elifaze, mwana ya Esau, mokonzi ya Kitime akufaki, mpe Janease ayangelaki na esika na ye.
+ 6 Mpe ntango oyo Zefo ayangelaki bana ya Kitime ezalaki mbula ntuku mitano, + mpe akufaki mpe akundamaki na engumba ya Nabana na mokili ya Kitime.
7 Mpe Janease, moko ya bato ya nguya ya bana ya Kitime, ayangelaki nsima na ye mpe ayangelaki mbula ntuku mitano.
+ 8 Mpe ezalaki nsima ya liwa ya mokonzi ya Kitime nde Balama + mwana ya Beore akimaki na mokili ya Kitime, mpe akendaki mpe akómaki na Ezipito epai ya Farao mokonzi ya Ezipito.
+ 9 Mpe Falo ayambaki ye na lokumu monene, mpo ayokaki bwanya na ye, mpe apesaki ye makabo mpe akómisaki ye mopesi-toli, mpe akómisaki ye monene.
+ 10 Mpe Balama afandaki na Ezipito, na lokumu epai ya bato minene nyonso ya mokonzi, + mpe bato minene batombolaki ye, + mpamba te bango nyonso bazalaki na mposa ya koyekola bwanya na ye.
+ 11 Mpe na mbula nkama na ntuku misato (130) ya kokita ya Yisraele na Ezipito, Farao alotaki ete afandi na kiti na ye ya bokonzi, mpe atombolaki miso na ye mpe amonaki mobange moko atɛlɛmi liboso na ye, mpe ezalaki na bimekeli na mabɔkɔ ya mobange yango, bimekeli lokola oyo bato ya mombongo basalelaka.
12 Mpe mobange yango akamataki bimekeli mpe akangaki yango liboso ya Farao.
+ 13 Mpe mobange yango akangaki mikóló nyonso ya Ezipito ná bato na yango nyonso ya lokumu mpe bato minene, mpe akangaki bango esika moko mpe atyaki yango na balansi moko.
14 Mpe akamataki mwana ya ntaba ya miliki mpe atyaki yango na mbɛki mosusu, mpe mwana ya ntaba alekaki nyonso.
15 Mpe Falao akamwaki na emonaneli eye ya nsomo, mpo na nini mwana ya ntaba akoki koleka bato banso, mpe Falo alamuki mpe tala ezalaki ndoto.
16 Mpe Farao atɛlɛmaki na ntɔngɔntɔngɔ mpe abengaki basaleli na ye nyonso mpe ayebisaki bango ndɔtɔ yango, mpe bato yango babangaki mingi.
17 Mpe mokonzi alobaki na bato na ye nyonso ya mayele: "Nabondeli bino, bólimbola ndɔtɔ oyo nalɔtaki, mpo nayeba yango."
+ 18 Mpe Balama + mwana ya Beore ayanolaki na mokonzi mpe alobaki na ye ete: "Yango elimboli eloko mosusu te bobele mabe moko monene oyo ekobimela Ezipito na mikolo ya nsuka."
+ 19 Mpo Yisraele akobotama mwana mobali oyo akoboma Ezipito mobimba mpe bafandi na yango, mpe akobimisa Bayisalaele longwa na Ezipito na lobɔkɔ moko ya nguya.
20 Sikawa bongo, O mokonzi, zwa toli likolo lya likambo liye, ete okoka kobebisa elikia ya bana ya Yisalaele mpe bozeli bwa bango, yambo bobe boye bobima na Ezipito.
+ 21 Mpe mokonzi alobi na Balama: "Mpe tokosala nini epai ya Yisraele?" solo nsima ya lolenge moko boye topesaki toli na ebandeli mpo na bango mpe tokokaki te kolonga bango.
+ 22 Na yango, bópesa bino mpe toli mpo na kobundisa bango, oyo na nzela na yango tólonga bango.
+ 23 Mpe Balama ayanolaki na mokonzi ete: "Tinda sikoyo mpe benga bapesi-toli na yo mibale, mpe tokomona toli na bango na likambo oyo mpe na nsima mosaleli na yo akoloba."

+ 24 Mpe mokonzi atindaki bábenga bapesi-toli na ye mibale Reuel Momidiane ná Yobo Mouzi, mpe bayaki kofanda liboso ya mokonzi.
+ 25 Mpe mokonzi alobaki na bango ete: “Bóyoki ndɔtɔ oyo nalɔtaki mpe ndimbola na yango; sikawa yango wana pesa toli mpe yeba mpe tala nini ekosalema epai ya bana ba Yisalaele, na yango tokoki kolonga bango, yambo bobe bwa bango bobima likolo lya biso.
+ 26 Mpe Reuel Momidiane ayanolaki mokonzi mpe alobaki ete: “Tiká ete mokonzi azala na bomoi, + mokonzi azala na bomoi libela na libela.”
+ 27 Soki mokonzi amoni malamu, atika Baebele mpe atika bango, + mpe asembola lobɔkɔ na ye te mpo na kobundisa bango.
28 Mpo baye bazali baye Nkolo aponaki o mikolo ya kala, mpe azwaki lokola likabo lya libula lya ye uta o ntei ya bikolo binso bya mabele mpe bakonzi ba mabele; mpe nani azali oyo asembolaki loboko na ye na bango na kozanga etumbu, oyo Nzambe na bango azongisaki mabe te?
+ 29 Ya solo oyebi ete ntango Abalayama akitaki na Ezipito, Farao, mokonzi ya kala ya Ezipito, amonaki Sara mwasi na ye, + mpe azwaki mwasi na ye, + mpamba te Abalayama alobaki ete: “Azali ndeko na ngai ya mwasi, mpo azalaki kobanga, noki mibali ya Ezipito báboma ye mpo na mwasi na ye.”
30 Mpe ntango mokonzi ya Ezipito akangaki Sara na ntango wana Nzambe abɛtaki ye mpe bato ya ndako na ye na malɔzi makasi, tii azongisi epai ya Abrahama Sara mwasi na ye, nde abikisamaki.
+ 31 Mpe Abimeleke Mogerari, mokonzi ya Bafilistia, Nzambe apesaki etumbu mpo na Sara mwasi ya Abalayama, mpo na kokanga libumu nyonso banda na moto tii na nyama.
+ 32 Ntango Nzambe na bango ayaki epai ya Abimeleke na ndɔtɔ ya butu mpe abangisaki ye mpo azongisa Sara oyo akangaki epai ya Abrahama, mpe na nsima bato nyonso ya Gerare bazwaki etumbu mpo na Sara, mpe Abalayama abondelaki Nzambe na ye mpo na bango, mpe abondelaki ye mpe abikisaki bango.
+ 33 Mpe Abimeleke abangaki mabe nyonso wana oyo ekómelaki ye mpe bato na ye, mpe azongaki epai ya Abrahama, Sara mwasi na ye, mpe apesaki ye makabo mingi.
+ 34 Asalaki Yisaka mpe bongo ntango abenganaki ye na Gerare, + mpe Nzambe asalaki ye makambo ya kokamwa, + na boye ete mai nyonso ya Gerare ekauki, + mpe banzete na yango oyo ebotaka mbuma ebota te.
+ 35 Kino Abimeleke ya Gerare, + mpe Ahuzate moko ya baninga na ye, + mpe Pikole + mokonzi ya mampinga na ye, bakendaki epai na ye mpe bagumbamaki mpe bagumbamaki liboso na ye na mabele.
36 Mpe basengaki epai ya ye kobondela mpo ya bango, mpe abondelaki epai ya Nkolo mpo ya bango, mpe Nkolo abondelaki ye mpe abikisaki bango.
+ 37 Yakobo mpe, moto ya mpamba, abikisamaki na nzela ya bosembo na ye na lobɔkɔ ya ndeko na ye Esau, mpe na lobɔkɔ ya Labana Mosiri + ndeko ya mama na ye, oyo alukaki koboma ye; ndenge moko uta o loboko la bakonzi banso ba Kanana baye basanganaki kobunda na ye mpe bana ba ye mpo ya kobebisa bango, mpe Nkolo abikisaki bango libanda lya maboko ma bango, ete babalukaki likolo lya bango mpe babetaki bango, mpo nani asembolaki loboko la ye liboso na bango na kozanga etumbu?
+ 38 Ya solo, Farao ya liboso, tata ya tata na yo, atombolaki Yozefe mwana ya Yakobo likoló ya bankumu nyonso ya mokili ya Ezipito, + ntango amonaki bwanya na ye, mpo na mayele na ye abikisaki bafandi nyonso ya mokili yango na nzala.
+ 39 Nsima na yango, apesaki mitindo ete Yakobo ná bana na ye bákita na Ezipito, + mpo ete na nzela ya bizaleli malamu na bango, mokili ya Ezipito ná mokili ya Goshene ekoka kosikola na nzala.
40 Sikawa bongo soko emonani malamu o miso na yo, tika kobebisa bana ba Yisalaele, kasi soko ezali bolingi bwa yo te ete bafanda o Ezipito, tinda bango uta awa, ete bakoka kokende o mboka ya Kanana, mboka wapi bankoko ba bango bafandaki.
41 Mpe ntango Farao ayokaki maloba ma Yetro, asilikelaki ye mingi, bongo atɛlɛmaki na nsɔni liboso ya mokonzi, mpe akendaki na Midian, mboka na ye, mpe azwaki nzete ya Yozefe elongo na ye.
+ 42 Mpe mokonzi alobaki na Yobo Mouzi: “Yobo olobi nini, mpe toli na yo ezali nini mpo na Baebele?”
+ 43 Bongo Yobo alobaki na mokonzi ete: “Talá bato nyonso oyo bafandi na mokili yango bazali na bokonzi na yo, tiká mokonzi asala ndenge ezali malamu na miso na ye.”
+ 44 Mpe mokonzi alobi na Balama ete: “Olobi nini, Balama, lobá liloba na yo mpo tóyoka yango.”
+ 45 Mpe Balama alobaki na mokonzi ete: “Na makambo nyonso oyo mokonzi apesi toli mpo na Baebre, bakobikisa bango, mpe mokonzi akokoka kolonga bango na toli moko te.”
+ 46 Mpo soko okanisi kokitisa bango na mɔtɔ oyo ezali kopela, okoki kolonga bango te, + mpo solo Nzambe na bango abikisaki Abrahama tata na bango na Ure ya Bakaladea; mpe soko okanisi koboma bango na mopanga, solo Yisaka tata wa bango abikisamaki uta na yango, mpe mpate-mobali etiamaki na esika ya ye.
47 Mpe soko na mosala makasi mpe ya bokasi okanisi kokitisa bango, okolonga te kutu na eye, mpo tata wa bango Yakobo asalelaki Labana na lolenge inso ya mosala makasi, mpe azwaki bomengo.
48 Sikawa bongo, O Mokonzi, yoka maloba ma ngai, mpo eye ezali toli eye epesameli toli na bango, na yango okolonga likolo lya bango, mpe osengeli te kolongwa.
49 Soko esepeli mokonzi tika apesa mitindo na bana ba bango banso baye bakobotama uta mokolo mwa lelo, babwakama o kati ya mai, mpo na eye okoki kopangusa nkombo ya bango, mpo moko te wa bango, to ya batata ba bango, amekamaki na lolenge eye.
+ 50 Mpe mokonzi ayokaki maloba ya Balama, mpe likambo yango esepelisaki mokonzi mpe bankumu, mpe mokonzi asalaki engebene liloba ya Balama.
+ 51 Mpe mokonzi apesaki mitindo ete bábimisa esakola mpe bátya mobeko na mokili mobimba ya Ezipito, oyo elobaka ete: “Mwana nyonso ya mobali oyo Baebele akobotama banda lelo, akobwakama na mai.”
+ 52 Bongo Farao abengaki basaleli na ye nyonso mpe alobaki ete: “Bókende sikoyo koluka na mokili mobimba ya Goshene epai bana ya Yisraele bazali, mpe bótala ete mwana mobali nyonso oyo akobotama na Baebre

akobwakama na ebale, kasi mwana mwasi nyonso bokotika ye na bomoi."
+ 53 Mpe ntango bana ya Yisraele bayokaki likambo oyo Farao atindaki, mpo na kobwaka bana na bango ya mibali na ebale, bato mosusu bakabwanaki na basi na bango mpe basusu bakangamaki na bango.
54 Mpe uta mokolo mona liboso, ntango ntango ya kobota ekomaki epai ya basi wana ya Yisalaele baye batikalaki elongo na mibali ba bango, bakendaki o elanga mpo na kobota kuna, mpe bamemaki libanda o elanga, mpe batikaki bana ba bango likolo lya elanga mpe bazongaki ndako.
+ 55 Mpe Nkolo oyo alapaki ndai epai ya bankoko na bango ete akobakisa bango, atindaki moko ya baanzelu na ye ya mosala oyo bazali na lola mpo na kosukola mwana moko na moko na mai, mpo na kopakola mpe kozipa ye mpe kotia na maboko na ye mabanga mibale ya petepete uta na moko na yango amɛlaki miliki mpe na mafuta ya nzoi mosusu, mpe asalaki ete nsuki na yango ekola tii na mabolongo na yango, na yango ekokaki komizipa; mpo na kobɔndisa yango mpe kokangama na yango, na nzela ya mawa na ye mpo na yango.
56 Mpe ntango Nzambe ayokelaki bango mawa mpe azalaki na mposa ya koyeisa bango mingi likolo lya etando ya mboka, atindaki mabele ma ye koyamba bango mpo ya kobatelama o kati ya ntango ya bokoli bwa bango, nsima na yango mabele efungolaki monoko mwa yango mpe esanza bango mpe babimaki uta na engumba lokola matiti ya mabele, mpe matiti ya zamba, mpe bazongaki moko na moko epai ya libota na ye mpe mpo na ndako ya tata na ye, mpe batikalaki na bango.
+ 57 Mpe bana mike ya bana ya Yisraele bazalaki na mabele lokola matiti ya elanga, na nzela ya ngolu ya Nzambe epai na bango.
+ 58 Mpe ntango Baezipito nyonso bamonaki likambo yango, babimaki, moto na moto na elanga na ye na ekanganeli na ye ya bangɔmbɛ mpe mbeli na ye ya kotimola, mpe batimolaki yango lokola moto azali kotimola mabele na ntango ya mboto.
+ 59 Mpe ntango bazalaki kotimola bakokaki te kozokisa bana ya bana ya Yisalaele, boye bato bakómaki mingi mpe bakómaki makasi mpenza.
+ 60 Mpe Farao apesaki mitindo na bakonzi na ye mokolo na mokolo ete bákende na Goshene mpo na koluka bana ya bana ya Yisraele.
61 Mpe ntango balukaki mpe bakutaki moko, bazwaki yango na ntolo ya mama na ye na makasi, mpe babwakaki yango na ebale, kasi mwana ya mwasi batikaki elongo na mama na ye; boye Baezipito basalaki Bayisraele mikolo nyonso.

MOKAPO YA 68

1 Mpe ezalaki na ntango wana molimo ya Nzambe ezalaki likolo ya Miriame mwana mwasi wa Amlama ndeko mwasi wa Arona, mpe abimaki mpe asakolaki na ntina ya ndako, kolobaka: Tala mwana mobali akobotama mpo na biso uta na tata mpe mama na ngai mbala oyo, mpe akobikisa Yisalaele na maboko ya Ezipito.
2 Mpe ntango Amlama ayokaki maloba ma mwana na ye ya mwasi, akendaki mpe azongaki na mwasi na ye na ndako, nsima ya kobengana ye na ntango wana Falo apesaki mitindo ete mwana nyonso ya mobali ya ndako ya Yakobo abwakama na mai.
+ 3 Bongo Amlama akangaki Yokebede mwasi na ye, mbula misato nsima ya kobengana ye, mpe ayaki epai na ye mpe azwaki zemi.
4 Mpe o nsuka ya sanza nsambo uta na zemi na ye abotaki mwana mobali, mpe ndako mobimba etondaki na pole monene lokola ya pole ya moi mpe sanza o ntango ya kongenga ya bango.
+ 5 Mpe ntango mwasi yango amonaki ete mwana yango azali malamu mpe esepelisaka miso, abombaki yango na boumeli ya sanza misato na shambre moko ya kati.
6 Na mikolo wana, Baezipito basalaki likita mpo na koboma Baebele nyonso oyo bazalaki kuna.
+ 7 Mpe basi ya Ezipito bakendaki na Goshe epai bana ya Yisraele bazalaki, mpe bamemaki bana na bango na mapeka na bango, bana na bango oyo bakokaki naino koloba te.
8 Mpe o mikolo miye, ntango basi ba bana ba Yisalaele bamemaki, mwasi moko na moko abombaki mwana wa ye liboso lya Baezipito, ete Baezipito bakoka koyeba te boboti bwa bango, mpe bakoka te kobebisa bango uta o mboka.
+ 9 Mpe basi Baezipito bakómaki na Goshene mpe bana na bango oyo bakokaki koloba te bazalaki na mapeka na bango, mpe ntango mwasi moko ya Ezipito akɔtaki na ndako ya mwasi moko Moebele mwana na ye abandaki kolela.
10 Mpe ntango egangaki, mwana oyo azalaki na kati ya shambre ayanolaki yango, bongo basi ya Ezipito bakendaki koyebisa yango na ndako ya Farao.
11 Mpe Farao atindaki bakonzi ba ye mpo na kokanga bana mpe koboma bango; boye Baezipito basalaki na basi ya Baebele mikolo nyonso.
12 Mpe ezalaki na ntango wana, pene na sanza misato uta ntango Yokebede abombaki mwana na ye, nde likambo yango eyebanaki na ndako ya Farao.
+ 13 Mpe mwasi yango akendaki mbangu mpo na kobɔtɔla mwana na ye liboso ete bakonzi ya basoda báya, mpe azwaki sanduku moko ya matiti ya matiti, mpe apakolaki yango na mputulu mpe na libumu, mpe atyaki mwana na kati, mpe atyaki yango na drapo pembenipembeni ya ebale.
14 Mpe Miriame ndeko na ye ya mwasi atɛlɛmaki mosika mpo na koyeba nini ekosalema na ye, mpe nini ekokómela ye na maloba na ye.
15 Mpe Nzambe atindaki na ntango wana molunge ya nsomo na mokili ya Ezipito, oyo ezikisaki mosuni ya moto lokola moi na zingazinga na ye, mpe enyokolaki mpenza Baezipito.
16 Mpe Baezipito nyonso bakitaki mpo na kosukola na ebale, mpo na molunge makasi oyo ezikisaki mosuni na bango.
17 Mpe Batia, mwana mwasi ya Farao, akendaki mpe kosukola na ebale, mpo na molunge makasi, mpe bana na ye ya basi batambolaki pembeni ya ebale, mpe basi nyonso ya Ezipito.
18 Mpe Batia atombolaki miso na ye na ebale, mpe amonaki masuwa likolo ya mai, mpe atindaki mosali na ye ya mwasi mpo na kozwa yango.

+ 19 Mpe afungoli yango mpe amonaki mwana yango, mpe talá mwana yango azali kolela, mpe ayokelaki ye mawa, mpe alobaki ete: “Oyo azali moko ya bana ya Baebele.”
+ 20 Mpe basi nyonso ya Ezipito oyo bazalaki kotambola na ngámbo ya ebale bazalaki na mposa ya komɛlisa ye mabɛlɛ, + kasi alingaki komɛlisa ye mabɛlɛ te, + mpamba te eloko yango eutaki epai ya Nkolo, mpo na kozongisa ye na ntolo ya mama na ye.
+ 21 Mpe Miriame ndeko na ye ya mwasi azalaki na ntango wana na kati ya basi ya Ezipito na pembenipembeni ya ebale, mpe amonaki likambo yango mpe alobaki na mwana mwasi ya Farao ete: “Nakende kozwa mobateli ya basi ya Baebele, mpo amɛlisa mwana mabɛlɛ mpo na yo?”
+ 22 Mpe mwana mwasi ya Farao alobaki na ye ete: “Kende, mpe elenge mwasi yango akendaki kobenga mama ya mwana yango.”
+ 23 Mpe mwana mwasi ya Farao alobaki na Yokebede ete: “Longola mwana oyo mpe pesá ngai mabɛlɛ, mpe nakofuta yo lifuti na yo, biteni mibale ya palata mokolo na mokolo; mpe mwasi yango azwaki mwana yango mpe amɛlaki ye mabɛlɛ.
24 Mpe na nsuka ya mibu mibale, ntango mwana akokola, amemaki ye epai ya mwana mwasi ya Farao, mpe akómaki epai na ye lokola mwana mobali, mpe apesaki ye nkombo Moize, mpo alobaki ete: “Mpo nabendaki ye na mai.”
25 Mpe Amlama tata na ye apesaki ye nkombo Kabare, mpo alobaki ete: “Ezalaki mpo na ye nde asanganaki na mwasi na ye oyo apɛngwi.”
26 Mpe Yokebede mama na ye apesaki ye nkombo Yekuthiele: Pamba te, alobaki ete: “Nazali na elikya mpo na ye epai ya Mozwi-ya-Nguya-Nyonso, + mpe Nzambe azongisi ye epai na ngai.”
27 Mpe Miriame ndeko na ye ya mwasi abengaki ye Yered, mpo akitaki nsima na ye na ebale mpo na koyeba nini nsuka na ye ekozala.
+ 28 Mpe Arona ndeko na ye apesaki nkombo na ye Abi Zanuke mpe alobaki ete: “Tata na ngai atikaki mama na ngai mpe azongaki epai na ye mpo na ntina na ye.”
+ 29 Mpe Kehate tata wa Amlama apesaki ye nkombo Abigdore, + mpamba te Nzambe abongisaki esika oyo ebukanaki na ndako ya Yakobo, + ete bakokaki lisusu te kobwaka bana na bango ya mibali na mai.
+ 30 Mpe mobateli na bango abengaki ye Abi Soko mpe alobaki ete: “Abombamaki na hema na ye sanza misato mpo na bana ya Hama.”
+ 31 Mpe Yisraele mobimba bapesaki ye nkombo Semaya, mwana ya Netanale, mpo balobaki ete: “Na mikolo na ye, Nzambe ayoki kolela na bango mpe abikisi bango na mabɔkɔ ya banyokoli na bango.”
32 Mpe Moize azalaki o ndako ya Farao, mpe azalaki epai ya Batia, mwana mwasi ya Farao, lokola mwana mobali, mpe Moize akolaki o ntei ya bana ya mokonzi.

MOKAPO YA 69

1 Mpe mokonzi wa Edome akufaki o mikolo miye, o mobu mwa zomi na mwambe mwa bokonzi bwa ye, mpe akundamaki o tempelo ya ye eye atongaki mpo ya yemei lokola ndako ya ye ya bokonzi o mboka ya Edome.
+ 2 Mpe bana ya Esau batindaki bato na Petore, + oyo ezali likoló ya ebale, mpe bazwaki elenge mobali moko ya miso kitoko mpe ya nzoto kitoko, oyo nkombo na ye Saulo, mpe batyaki ye mokonzi na bango na esika ya Samla.
+ 3 Mpe Saulo ayangelaki bana nyonso ya Esau na mokili ya Edome mbula ntuku minei.
+ 4 Mpe ntango Farao mokonzi ya Ezipito amonaki ete toli oyo Balama apesaki toli mpo na bana ya Yisraele elongaki te, kasi bazalaki kaka kobota mbuma, ekómaki mingi mpe ekómaki mingi na mokili mobimba ya Ezipito.
+ 5 Na mikolo yango, Farao apesaki mitindo ete báyebisa bana ya Yisraele na Ezipito mobimba ete: “Moto moko te akoki kokitisa mosala na ye ya mokolo na mokolo.”
6 Mpe moto oyo akozwama na bozangi na mosala na ye oyo azali kosala mokolo na mokolo, ezala na mabanga to na babriki, bongo mwana na ye ya nsuka akotiama na esika na yango.
7 Mpe mosala mwa Ezipito elendisamaki likolo lya bana ba Yisalaele o mikolo iye, mpe tala soko briki moko ezalaki na bozangi na mosala mwa moto wa mokolo na mokolo, Baezipito bakamataki mwana mobali wa ye ya elenge na makasi uta na mama wa ye, mpe batiaki ye o kati ya ndako o esika ya briki eye tata wa ye atikaki kozanga.
+ 8 Mpe mibali ya Ezipito bazalaki kosala bongo epai ya bana nyonso ya Yisraele mokolo na mokolo, mikolo nyonso na boumeli ya ntango molai.
+ 9 Kasi libota ya Levi basalaki na ntango wana te elongo na Bayisraele bandeko na bango, banda na ebandeli, mpo bana ya Levi bayebaki mayele mabe ya Baezipito oyo bazalaki kosalela na ebandeli epai ya Bayisraele.

MOKAPO YA 70

1 Mpe na mbula ya misato uta mbotama ya Moize, Farao afandaki na elambo, ntango Alparanite mokonzi-mwasi afandaki na lobɔkɔ na ye ya mobali mpe Batia na lobɔkɔ na ye ya mwasi, mpe elenge mobali Moize alali na ntolo na ye, mpe Balaama mwana ya Beore elongo na bana na ye mibale ya mibali, mpe bakonzi nyonso ya bokonzi bafandaki na mesa liboso ya mokonzi.
2 Mpe elenge mobali asembolaki loboko na ye likolo ya motó ya mokonzi, mpe azwaki motole na motó ya mokonzi mpe atyaki yango na motó na ye moko.
3 Mpe ntango mokonzi mpe bankumu bamonoki mosala moye mwana mobali asalaki, mokonzi mpe bankumu babangaki, mpe moto moko epai ya mozalani na ye amonisaki kokamwa.
+ 4 Mpe mokonzi alobaki na bankumu oyo bazalaki liboso na ye na mesa ete: “Ee bankumu, bozali koloba nini mpe bozali koloba nini mpo na likambo oyo, mpe etumbu nini esengeli kofunda mwana mobali yango mpo na likambo oyo?
+ 5 Mpe Balama + mwana ya Beore, nganga-nkisi ayanolaki liboso ya mokonzi mpe bankumu, + mpe alobaki ete: “Ee nkolo mpe mokonzi na ngai, kanisá ndɔtɔ oyo olɔtaki mikolo mingi banda wana, mpe oyo mosaleli na yo alimbolaki epai na yo.”
6 Sikawa bongo oyo azali mwana moko uta na bana ya Baebele, oyo kati na ye molimo ya Nzambe ezali, mpe tika te nkolo na ngai mokonzi akanisa ete elenge mobali oyo asalaki likambo oyo kozanga boyebi.
7 Mpo azali mwana mobali Moebele, mpe bwania mpe bososoli ezali elongo na ye, ata azali naino mwana moke,

mpe na bwanya asali boye mpe amiponi bokonzi bwa Ezipito.
+ 8 Mpo oyo ezali lolenge ya Baebele nyonso ya kokosa bakonzi mpe bato minene na bango, + mpo na kosala makambo nyonso wana na mayele mabe, + mpo na kolɛmbisa bakonzi ya mabele mpe bato na bango.
9 Solo oyebi ete Abalayama tata wa bango asalaki boye, oyo akosaki limpinga lya Nimilode mokonzi wa Babele, mpe Abimeleke mokonzi wa Gerare, mpe ete amizwaki mboka ya bana ba Hete mpe makonzi manso ma Kanana.
+ 10 Mpe ete akitaki na Ezipito mpe alobaki mpo na Sara mwasi na ye ete: "Azali ndeko na ngai ya mwasi, mpo na kobungisa Ezipito mpe mokonzi na ye nzela."
11 Mwana na ye Yisaka mpe asalaki bongo ntango akendaki na Gerare mpe afandaki kuna, mpe makasi na ye elongaki limpinga ya Abimeleke mokonzi ya Bafilistia.
12 Akanisaki mpe ete Bokonzi ya Bafilistia abɛtisa libaku, mpo na koloba ete mwasi na ye Rebeka azalaki ndeko na ye ya mwasi.
13 Yakobo mpe asalelaki ndeko na ye na bokosi, mpe azwaki na loboko na ye lotomo na ye ya liboso mpe lipamboli na ye.
+ 14 Na nsima, akendaki na Padane-Alama na ndako ya Labana ndeko ya mama na ye, mpe na mayele mabe azwaki mwana na ye ya mwasi, bangɔmbɛ na ye mpe biloko na ye nyonso, mpe akimaki mpe azongaki na mokili ya Kanana epai ya tata na ye.
+ 15 Bana na ye batɛkaki ndeko na bango Yozefe, oyo akitaki na Ezipito mpe akómaki moombo, mpe batyaki ye na ndako ya bolɔkɔ mbula zomi na mibale.
+ 16 Kino Farao ya kala alotaki bandɔtɔ, mpe alongolaki ye na ndako ya bolɔkɔ, + mpe akumisaki ye koleka bankumu nyonso ya Ezipito mpo alimbolaki ye bandɔtɔ na ye.
+ 17 Mpe ntango Nzambe abimisaki nzala na mokili mobimba atindaki mpe amemaki tata na ye mpe bandeko na ye nyonso, mpe bato nyonso ya ndako ya tata na ye, mpe asungaki bango kozanga motuya to mbano, mpe asombaki Baezipito mpo na baombo.
18 Sikawa yango wana nkolo wa ngai mokonzi tala mwana oyo atelemi na esika ya bango o Ezipito, mpo ya kosala engebene na misala mya bango mpe mpo ya kotombolaka na mokonzi, mokonzi mpe mosambisi moko na moko.
19 Soko esepelisi mokonzi, tika sikawa tósopa makila na ye na mabele, noki akokola mpe alongola bokonzi na loboko na yo, mpe elikya ya Ezipito ekufa nsima ya koyangela.
+ 20 Mpe Balama alobaki na mokonzi ete: "Tiká tóbenga lisusu basambisi nyonso ya Ezipito mpe bato ya mayele na yango, mpe tóyeba soki etumbu ya liwa esengelaki na mwana mobali oyo ndenge olobaki, mpe na nsima tokoboma ye."
+ 21 Mpe Farao atindaki mpe abengaki bato nyonso ya mayele ya Ezipito mpe bayaki liboso ya mokonzi, mpe anzelu moko ya Nkolo ayaki kati na bango, mpe azalaki lokola moko ya bato ya mayele ya Ezipito.
+ 22 Mpe mokonzi alobaki na bato ya mayele ete: "Ya solo boyoki likambo oyo mwana mobali Moebre oyo azali na ndako asali, mpe bongo Balama asambisi na likambo yango."
+ 23 Sikoyo, bósambisa bino mpe mpe botala nini esengeli na mwana mobali yango mpo na likambo oyo asali.
24 Mpe anzelu, oyo amonanaki lokola moko ya bato ya mayele ya Farao, ayanolaki mpe alobaki boye, liboso ya bato nyonso ya mayele ya Ezipito mpe liboso ya mokonzi mpe bankumu.
+ 25 Soko esepeli na mokonzi, tiká mokonzi atinda bato oyo bakomema liboso na ye libanga ya onix mpe makala ya mɔtɔ, mpe bakotya yango liboso ya mwana, mpe soki mwana akosembola lobɔkɔ na ye mpe akozwa libanga ya onix, boye tokoyeba ete na mayele elenge asali nyonso oyo asali, mpe tosengeli koboma ye.
26 Kasi soko asemboli loboko la ye likolo lya makala, nde tokoyeba ete ezalaki na boyebi te ete asalaki likambo liye, mpe akozala na bomoi.
27 Mpe likambo limonanaki malamu o miso mya mokonzi mpe bakonzi, boye mokonzi asalaki engebene na liloba lya anzelu wa Nkolo.
+ 28 Mpe mokonzi apesaki mitindo ete bámema libanga ya onix mpe makala mpe bátya yango liboso ya Moize.
29 Mpe batiaki mwana mobali liboso lya bango, mpe elenge mobali asalaki makasi mpo na kosembola loboko la ye epai ya libanga ya onix, kasi anzelu wa Nkolo akangaki loboko la ye mpe atyaki yango likolo ya makala, mpe makala ekomaki ekufaki na loboko na ye, mpe atombolaki yango mpe akotisaki yango na monoko na ye, mpe azikisaki ndambo ya mbɛbu na ye mpe ndambo ya monoko na ye, mpe akomaki kilo na monoko mpe monoko.
30 Mpe ntango mokonzi mpe bankumu bamonaki yango, bayebaki ete Moize asalaki na mayele te na kolongolaka motole na motó ya mokonzi.
31 Bongo mokonzi ná bankumu baboyaki koboma mwana, bongo Moize atikalaki na ndako ya Farao, ntango azalaki kokola, mpe Yehova azalaki elongo na ye.
32 Mpe ntango mwana mobali azalaki o ndako ya mokonzi, alataki elamba ya motane mpe akolaki o ntei ya bana ba mokonzi.
+ 33 Mpe ntango Moize akolaki na ndako ya mokonzi, Batia mwana mwasi ya Farao atalelaki ye lokola mwana mobali, mpe bato nyonso ya ndako ya Farao bakumisaki ye, mpe bato nyonso ya Ezipito babangaki ye.
34 Mpe mokolo na mokolo azalaki kokende mpe koya o mboka ya Goshene, wapi bandeko ba ye bana ba Yisalaele bazalaki, mpe Mose amonoki bango mokolo na mokolo na mpema mokuse mpe mosala makasi.
35 Mpe Moize atunaki bango ete: "Mpo na nini mosala oyo ezali kosalema mpo na bino mokolo na mokolo?"
+ 36 Mpe bayebisaki ye makambo nyonso oyo ekómelaki bango, mpe malako nyonso oyo Farao apesaki bango liboso ya kobotama na ye.
+ 37 Mpe bayebisaki ye toli nyonso oyo Balama + mwana ya Beore apesaki bango toli, + mpe oyo apesaki ye mpe mpo na koboma ye ntango alongolaki motole ya mokonzi na motó na ye.
+ 38 Mpe ntango Moize ayokaki makambo wana nkanda na ye epelisaki Balama, mpe alukaki koboma ye, mpe azalaki kokangama mpo na ye mokolo na mokolo.
+ 39 Mpe Balaama abangaki Moize, mpe ye mpe bana ba ye mibale batelemaki mpe babimaki uta na Ezipito, mpe bakimaki mpe babikisaki milimo na bango mpe bamipesaki na mokili ya Kushe epai ya Kikianosi, mokonzi ya Kushe.

40 Mpe Moize azalaki na ndako ya mokonzi kobima mpe kokota, Nkolo apesaki ye boboto na miso ya Farao, mpe na miso ya basaleli na ye nyonso, mpe na miso ya bato nyonso ya Ezipito, mpe balingaki Moize mingi.
+ 41 Mpe mokolo oyo Moize akendaki na Goshene mpo na komona bandeko na ye ekómaki, + amonaki bana ya Yisraele na mikumba na bango mpe na mosala makasi, mpe Moize ayokaki mawa mpo na bango.
+ 42 Mpe Moize azongaki na Ezipito mpe akómaki na ndako ya Farao, mpe ayaki liboso ya mokonzi, mpe Moize afukamaki liboso ya mokonzi.
43 Mpe Moize alobaki epai ya Farao, Nabondeli yo nkolo wa ngai, nayei koluka bosenga mwa moke epai ya yo, kobalusa elongi na ngai mpamba te; mpe Farao alobaki na ye ete: “Lobá.”
+ 44 Mpe Moize alobaki na Farao ete: “Tiká bápesa basaleli na yo bana ya Yisraele oyo bazali na Goshene mokolo moko mpo bápema kati na yango na mosala na bango.”
+ 45 Mpe mokonzi ayanolaki Moize mpe alobaki ete: “Talá natomboli elongi na yo na likambo oyo mpo na kokokisa bosenga na yo.”
+ 46 Bongo Farao apesaki mitindo ete bábimisa esakola na Ezipito mobimba mpe na Goshene.
+ 47 Epai na bino, bana nyonso ya Yisraele, boye alobi mokonzi, na boumeli ya mikolo motoba bokosala mosala na bino mpe mosala na bino, kasi na mokolo ya nsambo bokopema, mpe bokosala liboso mosala moko te, boye bokosala mikolo nyonso, lokola mokonzi mpe Moize mwana ya Batia bapesaki mitindo.
+ 48 Mpe Moize asepelaki na likambo oyo mokonzi apesaki ye, mpe bana nyonso ya Yisraele basalaki ndenge Moize apesaki bango mitindo.
+ 49 Mpo likambo oyo eutaki epai ya Nkolo epai ya bana ya Yisraele, mpo ete Nkolo abandaki komikundola bana ya Yisraele mpo na kobikisa bango mpo na bolamu ya batata na bango.
50 Mpe Nkolo azalaki elongo na Moize mpe lokumu na ye ekendeki na Ezipito mobimba.
+ 51 Mpe Moize akómaki monene na miso ya Baezipito nyonso, mpe na miso ya bana nyonso ya Yisraele, azalaki koluka bolamu mpo na bato na ye Yisraele mpe kolobaka maloba ya kimya na ntina na bango epai ya mokonzi.

MOKAPO YA 71

1 Mpe ntango Mose azalaki na mibu zomi na mwambe, azalaki na mposa ya komona tata na ye mpe mama na ye mpe akendaki epai na bango o Goshene, mpe ntango Mose akómaki pene na Goshene, akómaki na esika oyo bana ya Yisalaele bazalaki kosala mosala, mpe amonaki mikumba na bango, mpe amonaki Moezipito moko azali kobɛta moko ya bandeko na ye Baebele.
+ 2 Mpe ntango moto oyo babɛtamaki amonaki Moize akimaki mbangu epai na ye mpo na kosɛnga lisalisi, + mpo moto yango Moize azalaki komemya mingi na ndako ya Farao, + mpe alobaki na ye ete: “Nkolo na ngai apesá ngai, Moezipito oyo ayaki na ndako na ngai na butu, akangaki ngai, mpe ayaki epai ya mwasi na ngai liboso na ngai, mpe sikoyo azali koluka kolongola bomoi na ngai.”
+ 3 Mpe ntango Moize ayokaki likambo oyo ya mabe, nkanda na ye epeli Moezipito, mpe abalukaki epai oyo mpe epai mosusu, mpe ntango amonaki moto moko te kuna, abɛtaki Moezipito yango mpe abombaki ye na zelo, mpe abikisaki Moebele na lobɔkɔ ya moto oyo abɛtaki ye.
4 Mpe Moebele akendaki na ndako na ye, mpe Moize azongaki na ndako na ye, mpe abimaki mpe azongaki na ndako ya mokonzi.
5 Mpe ntango mobali azongaki ndako, akanisaki koboya mwasi na ye, mpo ezalaki malamu te o ndako ya Yakobo, mpo na mobali moko koya epai ya mwasi na ye nsima ya kobebisama.
+ 6 Mpe mwasi yango akendaki koyebisa bandeko na ye, mpe bandeko ya mwasi yango balukaki koboma ye, mpe akimaki na ndako na ye mpe akimaki.
7 Mpe na mokolo ya mibale Moize abimaki epai ya bandeko na ye, mpe amonaki, mpe talá mibali mibale bazali koswana, mpe alobaki na moto mabe ete: “Mpo na nini ozali kobɛta mozalani na yo?”
+ 8 Mpe ayanolaki ye mpe alobaki na ye ete: “Nani atye yo mokonzi mpe mosambisi likoló na biso?” ozali kokanisa koboma ngai lokola obomaki Moezipito? mpe Moize abangaki mpe alobaki ete: “Solo likambo yango eyebani?”
9 Mpe Falo ayokaki likambo liye, mpe atindaki Moize aboma, bongo Nzambe atindaki anzelu wa ye, mpe abimelaki Farao na lolenge ya kapiteni ya bakɛngɛli.
+ 10 Mpe anzelu ya Nkolo azwaki mopanga na lobɔkɔ ya kapitɛni ya bakɛngɛli, mpe alongolaki motó na ye elongo na yango, mpo ete elilingi ya kapitɛni ya bakɛngɛli ebongwanaki lokola Moize.
11 Mpe anzelu ya Nkolo asimbaki loboko ya mobali ya Moize, mpe abimisaki ye uta na Ezipito, mpe atyaki ye uta libanda ya ndelo ya Ezipito, ntaka ya mobembo ya mikolo ntuku minei.
+ 12 Mpe Arona ndeko na ye atikalaki kaka na mokili ya Ezipito, mpe asakolaki bana ya Yisraele.
+ 13 Talá oyo Yehova Nzambe ya bankɔkɔ na bino alobi: ‘Bóbwaka, moto na moto, makambo ya nsɔni ya miso na ye, mpe bómibebisa te na bikeko ya Ezipito.
+ 14 Mpe bana ya Yisraele batomboki mpe baboyaki koyoka Arona te na ntango wana.
15 Mpe Nkolo akanisaki kobebisa bango, soko ezalaki te ete Nkolo amikundolaki boyokani boye asalaki elongo na Abalayama, Yisaka mpe Yakobo.
+ 16 Na mikolo yango, lobɔkɔ ya Farao ekobaki kozala makasi epai ya bana ya Yisraele, + mpe anyataki bango mpe anyokolaki bango tii ntango Nzambe atindaki liloba na ye mpe amonisaki bango likebi.

MOKAPO YA 72

1 Mpe ezalaki o mikolo iye ete ezalaki etumba enene o ntei ya bana ba Kusi mpe bana ba esti mpe Alame, mpe batombokelaki mokonzi wa Kuse oyo bazalaki o maboko ma ye.
2 Bongo Kikianus mokonzi wa Kushe abimaki elongo na bana banso ba Kushe, bato ebele lokola zelo, mpe akendaki kobunda na Arame mpe bana ba est, mpo na kotia bango na nse ya bokonzi.

3 Mpe ntango Kikianus abimaki, atikaki Balaama nganga-nkisi, elongo na bana na ye mibale ya mibali, mpo na kokɛngɛla engumba, mpe lolenge ya nse ya bato ya mboka.
4 Bongo Kikianus abimaki o Arame mpe bana ba est, mpe abundisaki bango mpe abetaki bango, mpe bango banso bakweyaki na nse bazoka liboso ya Kikianus mpe bato ba ye.
5 Mpe akangaki mingi kati na bango bakangami mpe amemaki bango na nse ya botosi lokola na ebandeli, mpe atyaki kaa likolo lya mboka ya bango mpo ya kozwa mpako uta na bango lokola momesano.
+ 6 Mpe Balama + mwana ya Beore, ntango mokonzi ya Kush atikaki ye mpo na kokɛngɛla engumba mpe babola ya engumba, atɛlɛmaki mpe apesaki toli elongo na bato ya mboka ete bátombokela mokonzi Kikianus, bátika ye te akota na engumba ntango akozonga na ndako.
7 Mpe bato ba mboka bayokaki ye, mpe balapaki ndai epai ya ye mpe batiaki ye mokonzi likolo lya bango, mpe bana ba ye babale babali mpo ya bakapiteni ba mampinga.
+ 8 Bongo batɛlɛmaki mpe batombolaki bifelo ya engumba na nsɔngɛ mibale, mpe batongaki ndako moko ya makasi mpenza.
+ 9 Mpe na nsɔngɛ ya misato batimolaki mabulu kozanga motángo, o ntei ya engumba mpe ebale oyo ezingaki mokili mobimba ya Kushe, mpe basalaki ete mai ya ebale epasuka kuna.
+ 10 Na nsɔngɛ ya minei, bayanganisaki banyoka ebele na nzela ya masɛngami na bango mpe na mayele mabe na bango, mpe bakangaki engumba yango mpe bafandaki kuna, mpe moto moko te abimaki to akɔtaki liboso na bango.
11 Mpe Kikianus abundaki na Aram mpe bana ba est mpe akitisaki bango lokola liboso, mpe bapesaki ye mpako na bango ya momesano, mpe akendaki mpe azongaki na mboka na ye.
12 Mpe ntango Kikianus mokonzi ya Kush apusanaki penepene na engumba ya ye mpe bakapiteni banso ba mampinga elongo na ye, batombolaki miso mpe bamonaki ete bifelo ya engumba etongamaki mpe etombwamaki mingi, boye bato bakamwaki na likambo oyo.
+ 13 Mpe balobaki moko na mosusu ete: "Ezali mpo ete bamonaki ete toumelaki, na etumba, mpe babangaki biso mingi, yango wana basali likambo oyo mpe batombolaki bifelo ya engumba mpe balekisi yango makasi mpo ete bakonzi ya Kanana báya na etumba na bango te."
+ 14 Bongo mokonzi ná basoda bapusanaki pene na ekuke ya engumba mpe batalaki likoló mpe bamonaki, baporte nyonso ya engumba ekangamaki, mpe babelelaki bakɛngɛli ete: "Bófungolela biso, + mpo tókɔta na engumba."
+ 15 Kasi bakɛngɛli baboyaki kofungolela bango na etinda ya Balama + nganga-nkisi, mokonzi na bango, batikaki bango te bákɔta na engumba na bango.
16 Bongo batombolaki etumba elongo na bango otalani ya ekuke ya engumba, mpe bato nkama moko na ntuku misato ya mampinga na Kikianus bakweyaki na mokolo wana.
17 Mpe o mokolo molandaki bakobaki kobunda mpe babundaki o ngambo ya ebale; basalaki makasi mpo na koleka kasi bakokaki te, yango wana bamosusu kati na bango bazindaki na mabulu mpe bakufaki.
+ 18 Bongo mokonzi apesaki bango mitindo ete bákata banzete mpo na kosala mabaku, oyo bakokaki koleka epai na bango, mpe basalaki bongo.
19 Mpe ntango bakomaki na esika ya mabulu, mai ebalukaki na nzela ya masini, mpe bato nkama mibale na bamasu zomi bazindaki.
20 Mpe o mokolo mwa misato bayaki kobunda na mopanzi wapi banyoka bazalaki, kasi bakokaki te kopusana kuna, mpo banyoka babomaki bato nkama moko na ntuku nsambo, mpe batikaki kobunda na Kush, mpe bazingaki Kush mpo na mibu libwa, moto moko te abimaki to kokota.
+ 21 Na ntango wana, ntango etumba mpe bazingaki Kush, Moize akimaki na Ezipito epai ya Farao oyo alukaki koboma ye mpo abomaki Moezipito yango.
22 Mpe Moize azalaki na mibu zomi na mwambe ntango akimaki na Ezipito na miso ya Farao, mpe akimaki mpe akimaki na kaa ya Kikianus, oyo na ntango wana ezingaki Kushe.
+ 23 Mpe Moize azalaki na mbula libwa na kaa ya Kikianus mokonzi ya Kushe, ntango nyonso oyo bazalaki kozinga Kushe, mpe Moize abimaki mpe akɔtaki elongo na bango.
24 Mpe mokonzi mpe bankumu mpe bato banso babundi balingaki Moize, mpo ete azalaki monene mpe abongi, molai na ye ezalaki lokola nkosi ya lokumu, elongi na ye ezalaki lokola moi, mpe makasi na ye ezalaki lokola oyo ya nkosi, mpe azalaki mopesi-toli na mokonzi.
25 Mpe o nsuka ya mibu libwa, Kikianus akangamaki na bokono ya liwa, mpe bokono bwa ye elongaki ye, mpe akufaki o mokolo mwa nsambo.
+ 26 Bongo basaleli na ye batyaki ye nkisi mpe bamemaki ye mpe bakundaki ye na ngámbo ya porte ya engumba na nɔrdi ya mokili ya Ezipito.
27 Mpe batongaki likolo na ye ndako moko ya makasi mpe ya molai, mpe batyaki mabanga minene na nse.
28 Mpe bakomeli ba mokonzi bayemaki likolo lya mabanga maye bokasi manso ma mokonzi wa bango Kikianus, mpe bitumba bya ye binso biye abundaki, tala bikomami kuna o mokolo mwa lelo.
29 Nzokande nsima ya liwa ya Kikianus mokonzi ya Kush epesaki bato na ye mpe basoda na ye mawa mingi mpo na etumba.
+ 30 Bongo balobaki moko na mosusu ete: "Bópesa biso toli oyo tosengeli kosala na ntango oyo, mpamba te tofandi na esobe mbula libwa mosika na bandako na biso."
31 Soki tolobi tokobunda na engumba, mingi kati na biso tokokwea bazoki to bakoboma, pe soki totikali awa na kozingama tokokufa pe.
+ 32 Mpo sikawa bakonzi nyonso ya Arame mpe ya bana ya ɛsti bakoyoka ete mokonzi na biso akufi, mpe bakobundisa biso na mbalakaka na lolenge ya bonguna, mpe bakobunda na biso mpe bakotika motikali moko te ya biso.
+ 33 Sikoyo, tókende mpe tótya mokonzi + likoló na biso, + mpe tótikala na esika oyo bazingami tii ntango bakopesa biso engumba.
34 Mpe balingaki kopona na mokolo wana moto moko mpo ya mokonzi uta na limpinga ya Kikianus, mpe bazwaki eloko moko te ya kopona na bango lokola Mose mpo na koyangela bango.

35 Mpe basalaki mbangu mpe balongolaki moto na moto bilamba na ye mpe babwakaki yango na mabele, mpe basalaki liboke monene mpe batiaki Moize likolo lya yango.
+ 36 Mpe batɛlɛmaki mpe babɛtaki bakelelo mpe babelelaki liboso na ye, + mpe balobaki ete: “Tiká ete mokonzi azala na bomoi, + mokonzi azala na bomoi!”
37 Mpe bato banso mpe bato minene balapaki ndai epai ya ye ete bakopesa ye mpo na mwasi Adoniya mokonzi-mwasi, Mokushi, mwasi ya Kikianosi, mpe batyaki Moize mokonzi na bango na mokolo wana.
+ 38 Mpe bato nyonso ya Kushe babimisaki esakola na mokolo yango: “Moto na moto asengeli kopesa Moize eloko moko na biloko oyo azali na yango.”
+ 39 Mpe batandolaki lokasa moko likoló ya liboke, mpe moto na moto abwakaki na kati na yango eloko moko ya biloko oyo azalaki na yango, moko mbeli ya matoi ya wolo mpe mosusu mbongo ya ebende.
40 Lisusu na mabanga ya onix, bdellium, mayaka mpe marbre bana ba Kush babwakaki epai ya Mose likolo ya liboke, lisusu palata mpe wolo na ebele mpenza.
+ 41 Mpe Moize akamataki palata mpe wolo nyonso, bambɛki nyonso, mpe mabanga ya bdellium mpe ya onix, oyo bana nyonso ya Kush bapesaki ye, mpe atyaki yango na kati ya biloko na ye ya motuya.
42 Mpe Moize ayangelaki bana ba Kushe na mokolo wana, na esika ya Kikianosi mokonzi ya Kushe.

MOKAPO YA 73

1 Na mbula ya ntuku mitano na mitano ya bokonzi ya Farao mokonzi ya Ezipito, elingi koloba na mbula nkama na ntuku mitano na nsambo ya Bayisraele oyo bazalaki kokita na Ezipito, Moize ayangelaki na Kushi.
+ 2 Moize azalaki na mbula ntuku mibale na nsambo ntango abandaki koyangela Kush, mpe ayangelaki mbula ntuku minei (40).
3 Mpe Nkolo apesaki Mose boboto mpe ngolu o miso mya bana banso ba Kusi, mpe bana ba Kusi balingaki ye mpenza, boye Mose alingami na Nkolo mpe na bato.
+ 4 Mpe na mokolo ya nsambo ya bokonzi na ye, bana nyonso ya Kush bayanganaki mpe bayaki liboso ya Moize mpe bafukamaki liboso na ye na mabele.
5 Mpe bana nyonso balobaki elongo na miso ya mokonzi, balobi: "Pesá biso toli mpo tómona nini ekosalema na engumba oyo."
+ 6 Mpo esali sikoyo mbula libwa oyo tozingaki zingazinga ya engumba, + mpe tomoni bana na biso mpe basi na biso te.
+ 7 Bongo mokonzi ayanolaki bango ete: “Soki bokoyoka mongongo na ngai na makambo nyonso oyo nakopesa bino mitindo, + bongo Nkolo akopesa engumba yango na mabɔkɔ na biso mpe tokotya yango na nse.”
8 Mpo soko tobundi elongo na bango lokola na etumba ya kala oyo tozalaki na bango liboso ya liwa ya Kikianus, mingi kati na biso tokokwea na nse na bampota lokola liboso.
9 Sikawa bongo tala awa ezali toli mpo ya bino na likambo liye; soki bokoyoka mongongo na ngai, bongo engumba ekopesama na maboko na biso.
10 Bongo basoda nyonso bazongiselaki mokonzi ete: “Tokosala nyonso oyo nkolo na biso akopesa mitindo.”
11 Mpe Moize alobaki na bango ete: “Bóleka mpe bósakola mongongo moko na kaa mobimba epai ya bato nyonso.
+ 12 Mokonzi alobi boye: “Bókende na zamba mpe bómema na bana ya nsɛlɛlɛ, moto na moto mwana na lobɔkɔ na ye.”
13 Mpe moto nyonso oyo abuki liloba ya mokonzi, oyo akomema mwana na ye te, akokufa, mpe mokonzi akozwa biloko na ye nyonso.
+ 14 Mpe ntango okomema bango bakozala na libateli na yo, okobɔkɔla bango tii bakokola, mpe okoteya bango kopumbwa likoló na yango, lokola ezali nzela ya bana ya nsoso.
+ 15 Bongo bana nyonso ya Kushe bayokaki maloba ya Moize, mpe batɛlɛmaki mpe basakolaki na kaa mobimba.
16 Epai ya bino, bana banso ba Kushe, motindo mwa mokonzi mozali, ete bokende banso elongo o zamba, mpe bokanga kuna bana ba cigogne moto na moto mwana na ye na loboko na ye, mpe bokomema bango na ndako.
17 Mpe moto nyonso oyo akobuka mobeko ya mokonzi akokufa, mpe mokonzi akozwa biloko na ye nyonso.
18 Mpe bato banso basalaki bongo, mpe babimaki na zamba mpe bamataki na nzete ya sapin mpe bakangaki, moto na moto elenge moko na loboko na ye, bana banso ya ba cigogne, mpe bamemaki bango o kati ya esobe mpe babokolaki bango na etinda ya mokonzi, mpe bateyaki bango kopumbwa likolo, lokola bana ya nsoso.
19 Mpe nsima ya kobɔkɔla bana ya nsɛlɛlɛ, mokonzi apesaki mitindo ete bázala na nzala mikolo misato, mpe bato nyonso basalaki bongo.
20 Mpe o mokolo mwa misato, mokonzi alobaki epai ya bango, bomilendisa mpe bokoma bato ba mpiko, mpe balata moto na moto bibundeli bya ye mpe mokaba na mopanga mwa ye likolo lya ye, mpe komata moto na moto mpunda na ye mpe kokamata moko na moko mwana na ye ya ngulu o loboko la ye.
21 Mpe tokotelema mpe tokobunda na engumba o esika wapi banyoka bazali; mpe bato banso basalaki lokola mokonzi atindaki.
+ 22 Mpe moto na moto akangaki mwana na ye na lobɔkɔ na ye, mpe bakendaki, mpe ntango bakómaki na esika ya banyoka, mokonzi alobaki na bango ete: “Bótinda moto na moto mwana na ye ya nyoka likoló ya banyoka.”
+ 23 Mpe batindaki moto na moto mwana ya nsɛlɛlɛ na ye na motindo ya mokonzi, mpe bana ya nsɛlɛlɛ bakimaki mbangu likoló ya banyoka mpe balyaki bango nyonso mpe babebisaki bango na esika yango.
24 Mpe ntango mokonzi mpe bato bamonoki ete banyoka banso babebisamaki o esika wana, bato banso batelemisaki makelele monene.
+ 25 Mpe bapusanaki penepene mpe babundaki na engumba mpe bazwaki yango mpe bakitisaki yango, mpe bakotaki na engumba.
+ 26 Mpe na mokolo yango bakufaki mibali nkóto moko na nkama moko ya bato ya engumba, bato nyonso oyo bafandaki na engumba yango, kasi ya bato oyo bazingaki moto moko te akufaki.

+ 27 Bongo bana nyonso ya Kushe bakendaki mokomoko na ndako na ye, epai ya mwasi na ye mpe bana na ye mpe epai ya biloko na ye nyonso.
+ 28 Mpe Balama + nganga-nkisi, ntango amonaki ete bazwi engumba, afungolaki porte mpe ye ná bana na ye mibale ya mibali mpe bandeko na ye mwambe bakimaki mpe bazongaki na Ezipito epai ya Farao mokonzi ya Ezipito.
+ 29 Bazali banganga-nkisi mpe banganga-nkisi oyo balobeli na mokanda ya Mibeko, + batɛlɛmaki liboso ya Moize ntango Nkolo amemelaki Ezipito malɔzi.
+ 30 Bongo Moize azwaki engumba yango na mayele na ye, mpe bana ya Kushe batyaki ye na kiti ya bokonzi na esika ya Kikianus mokonzi ya Kushe.
+ 31 Mpe batyaki motole ya bokonzi na motó na ye, mpe bapesaki ye Adoniya mokonzi-mwasi ya Kushi, mwasi ya Kikianosi, mpo azala mwasi.
32 Mpe Moize abangaki Nkolo Nzambe ya bankɔkɔ na ye, boye ayaki epai na ye te, mpe abalusaki miso na ye te.
33 Pamba té Moize akanisaki ndenge Abalayama alapaki mosaleli na ye Eliezere ndai, alobi na ye: "Okozwa mwasi te na bana basi ya Kanana mpo na mwana na ngai Yisaka."
+ 34 Lisusu oyo Yisaka asalaki ntango Yakobo akimaki ndeko na ye, ntango apesaki ye mitindo ete: “Okozwa mwasi na bana basi ya Kanana te, + mpe osengeli kosala boyokani te na bana ya Hama.”
35 Mpo Nkolo Nzambe wa biso apesaki Hama mwana mobali wa Noa, mpe bana ba ye mpe nkona ya ye banso, lokola baombo ya bana ba Seme mpe bana ba Yafete, mpe mpo ya nkona ya bango nsima na bango mpo ya baombo, libela.
+ 36 Yango wana Moize abalusaki motema na ye te mpe miso na ye te epai ya mwasi ya Kikianus mikolo nyonso oyo ayangelaki Kushe.
37 Mpe Mose abangaki Nkolo Nzambe wa ye bomoi bwa ye mobimba, mpe Mose atambolaki liboso ya Nkolo na bosolo, na motema mpe molimo mwa ye mobimba, abalukaki te uta na nzela ya sembo mikolo nyonso ya bomoi bwa ye; aboyaki te na nzela ezala na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi, oyo Abalayama, Yisaka mpe Yakobo batambolaki.
38 Mpe Mose amilendisaki o bokonzi bwa bana ba Kushi, mpe akambaki bana ba Kushi na bwanya bwa ye ya momesano, mpe Mose azwaki bomengo o bokonzi bwa ye.
39 Mpe o ntango ena Arame mpe bana ba esti bayokaki ete Kikianus mokonzi wa Kush akufi, bongo Arame mpe bana ba est batombokelaki Kush na mikolo wana.
+ 40 Mpe Moize ayanganisaki bana banso ba Kushe, bato moko ya nguya mingi, bato soko nkóto ntuku misato (30 000), mpe abimaki mpo na kobunda na Arame mpe bana ya ɛsti.
+ 41 Mpe bakendaki liboso epai ya bana ya ɛsti, mpe ntango bana ya ɛsti bayokaki lapolo na bango, bakendaki kokutana na bango, mpe babandaki kobunda elongo na bango.
42 Mpe etumba ezalaki makasi na bana ba esti, boye Nkolo apesaki bana banso ba esti o loboko la Mose, mpe bato soko nkama misato bakweyaki na nse babomami.
+ 43 Mpe bana nyonso ya ɛsti bazongaki nsima mpe bazongaki nsima, bongo Moize mpe bana ya Kushe balandaki bango mpe bakitisaki bango, mpe batyaki mpako likoló na bango, lokola ezalaki momeseno na bango.
+ 44 Bongo Moize ná bato nyonso elongo na ye balongwaki kuna tii na mokili ya Arame mpo na etumba.
45 Mpe bato ba Alame bakendaki mpe kokutana na bango, mpe babundaki na bango, mpe Nkolo apesaki bango o loboko la Mose, mpe mingi ya bato ba Alama bakweyaki na nse bazokaki.
46 Mpe Alama lisusu akitisamaki na Mose mpe bato ba Kushi, mpe lisusu bapesaki mpako ya bango ya momesano.
+ 47 Mpe Moize akitisaki Arame mpe bana ya ɛsti na nse ya bana ya Kushe, mpe Moize mpe bato nyonso oyo bazalaki elongo na ye, babalukaki na mokili ya Kushi.
48 Mpe Moize amilendisaki o bokonzi bwa bana ba Kushi, mpe Nkolo azalaki elongo na ye, mpe bana banso ba Kushi babangaki ye.

MOKAPO YA 74

1 Na nsuka ya bambula, Saulo mokonzi ya Edome akufaki, mpe Baala-kanana mwana ya Akebore ayangelaki na esika na ye.
+ 2 Na mbula ya zomi na motoba ya boyangeli ya Moize likoló ya Kushe, Baala-kanana mwana ya Akebore ayangelaki bana nyonso ya Edome na mokili ya Edome na boumeli ya mbula ntuku misato na mwambe.
+ 3 Na mikolo na ye, Moabe atombokelaki nguya ya Edome, + banda na mikolo ya Hadade mwana ya Bedade, oyo abɛtaki bango ná Midiane, mpe atombolaki Moabe na nse ya Edome.
+ 4 Mpe ntango Baala-kanana + mwana ya Akebore ayangelaki Edome, bana nyonso ya Moabe balongolaki bosembo na bango na Edome.
5 Mpe Angeas mokonzi ya Afrika akufaki o mikolo wana, mpe Azudrubale mwana na ye ayangelaki na esika na ye.
6 Mpe o mikolo iye akufaki Janeas mokonzi wa bana ba Kitime, mpe bakundaki ye o tempelo ya ye eye atongaki mpo ya yemei o patatalu ya Canopia mpo ya bofandi, mpe Latinus ayangelaki esika ya ye.
+ 7 Na mbula ya ntuku mibale na mibale ya bokonzi ya Moize likoló ya bana ya Kushe, Latinus ayangelaki bana ya Kitime mbula ntuku minei na mitano.
8 Mpe atongaki lisusu mpo ya yemei linɔ́ngi enene mpe ya nguya, mpe atongaki kati na yango tempelo moko ya kitoko mpo ya bofandi na ye, mpo na kotambwisa boyangeli bwa ye, lokola ezalaki momesano.
+ 9 Na mbula ya misato ya bokonzi na ye, asakolaki bato na ye nyonso ya mayele, oyo basalaki masuwa mingi mpo na ye.
10 Mpe Latinus asangisi mampinga ma ye manso, mpe bayaki na masuwa, mpe bakendeki o kati mpo ya kobunda elongo na Azdrubal mwana wa Angeas mokonzi wa Afrika, mpe bayaki o Afrika mpe bamipesaki na etumba na Azdrubal mpe limpinga lya ye.
11 Mpe Latinus alongaki Azdrubal, mpe Latinus azwaki epai ya Azdrubal nzela ya mai oyo tata na ye amemaki epai ya bana ya Kitime, ntango azwaki Jania mwana mwasi ya Uzi mpo na mwasi, boye Latinus akwesaki pont ya nzela ya mai, mpe abɛtaki limpinga mobimba ya Azdrubal mpasi makasi.

12 Mpe bato ya makasi batikalaki ba Azudrubali bamilendisaki, mpe mitema mya bango mitondaki na likunya, mpe babotaki liwa, mpe bamipesaki lisusu na etumba na Latinus mokonzi wa Kitime.
13 Mpe etumba ezalaki makasi likolo lya bato banso ba Afrika, mpe bango banso bakweyaki bazoka liboso lya Latinus mpe bato ba ye, mpe Azdrubal mokonzi mpe akweyaki o etumba ena.
14 Mpe mokonzi Azudrubale azalaki na mwana mwasi moko ya kitoko mpenza, oyo nkombo na ye Ushpezena, mpe mibali nyonso ya Afrika bakangaki elilingi na ye na bilamba na bango, mpo na kitoko monene mpe lolenge na ye ya kitoko.
15 Mpe bato ba Latinus bamonaki Ushpezena, mwana mwasi wa Azudrubale, mpe bakumisaki ye epai ya Latinus mokonzi na bango.
16 Mpe Latinus apesaki mitindo ete bámema ye epai na ye, mpe Latinus akangaki Ushpezena mpo na mwasi, mpe azongaki nsima na nzela na ye na Kitime.
17 Mpe ezalaki nsima ya liwa ya Azdrubal mwana wa Angeas, ntango Latinus azongaki na mboka na ye uta na etumba, ete bafandi banso ba Afrika batelemaki mpe bakangaki Anibal mwana wa Angeas, leki ya Azdrubal, mpe batiaki ye mokonzi na esika na ye epai ya ndeko mobali wa ye likolo lya mboka mobimba o Afrika.
18 Mpe ntango ayangelaki, azwaki mokano ya kokende o Kitime mpo ya kobunda elongo na bana ba Kitime, mpo ya kozongisa mabe na likambo lya Azudrubale ndeko mobali wa ye, mpe likambo lya bavandi ba Afrika, mpe asalaki bongo.
19 Mpe asalaki masuwa mingi, mpe ayaki na kati na yango elongo na limpinga na ye mobimba, mpe akendaki na Kitime.
+ 20 Bongo Anibale abundaki na bana ya Kitime, mpe bana ya Kitime bazokaki liboso ya Anibale ná basoda na ye, mpe Anibale azongiselaki likambo ya ndeko na ye mabe.
21 Mpe Anibale akobaki etumba mibu zomi na mwambe elongo na bana ba Kitime, mpe Anibale afandaki o mboka ya Kitime mpe atyaki kaa kuna ntango molai.
+ 22 Mpe Anibale abɛtaki bana ya Kitime makasi mpenza, mpe abomaki bato minene mpe bankumu na bango, mpe na bato mosusu oyo batikali, abomaki bato soki nkóto ntuku mwambe (80 000).
23 Mpe o nsuka ya mikolo mpe mibu, Anibal azongaki o mboka na ye ya Afrika, mpe ayangelaki na libateli na esika ya Azudrubal ndeko na ye.

MOKAPO YA 75

+ 1 Na ntango wana, na mbula ya nkama na ntuku mwambe (180) ya Bayisraele oyo bazalaki kokita na Ezipito, bato ya mpiko babimaki na Ezipito, bato nkóto ntuku misato (30 000) na makolo, na bana ya Yisraele, oyo bazalaki bato nyonso ya libota ya Yozefe, ya bana ya Efraime mwana ya Yozefe.
+ 2 Mpo balobaki ete eleko oyo Nkolo aponaki bana ya Yisraele na ntango ya kala, oyo alobaki na Abalayama esilaki.
+ 3 Mpe bato yango bamikangaki, mpe batyaki moto na moto mopanga na ye na mopanzi na ye, mpe moto na moto bibundeli na ye likoló na ye, mpe batyaki motema na makasi na bango, mpe babimaki elongo uta na Ezipito na lobɔkɔ moko ya nguya.
4 Kasi bamemaki bilei te mpo na nzela, kaka palata mpe wolo, ata limpa mpo na mokolo wana bamemaki na maboko na bango, mpo bakanisaki kozwa bilei na bango mpo na lifuta epai ya Bafilistia, mpe soki te bakozwa yango na makasi.
5 Mpe bato baye bazalaki bato ya nguya mingi mpe ya mpiko, moto moko akokaki kolanda nkoto moko na mibale akokaki kolonga nkoto zomi, boye batiaki elikia na bokasi bwa bango mpe bakendaki elongo lokola bazalaki.
+ 6 Mpe bakambaki nzela na bango epai ya mboka ya Gate, mpe bakitaki mpe bakutaki babateli ya mpate ya Gate bazali koleisa bibwele ya bana ba Gate.
+ 7 Mpe balobaki na babateli ya mpate ete: “Bópesa biso mwa ndambo ya bampate mpo tólya, mpo tozali na nzala, mpamba te lelo tosili kolya limpa te.”
+ 8 Mpe babateli ya mpate balobaki ete: “Ezali bampate to bangɔmbɛ na biso oyo tosengeli kopesa bino yango ata mpo na lifuti?” yango wana bana ya Efraime bapusanaki pene mpo na kokanga bango na makasi.
+ 9 Mpe babateli ya mpate ya Gate bagangaki likoló na bango ete koganga na bango eyokamaki mosika, bongo bana nyonso ya Gate babimaki epai na bango.
10 Mpe emonoki bana ba Gate misala mabe ma bana ba Efraime, bazongaki mpe basangisaki bato ba Gate, mpe balataki moto na moto bibundeli bya ye, mpe babimaki epai ya bana ba Efraime mpo ya etumba.
11 Mpe babundaki elongo na bango o lobwaku ya Gate, mpe etumba ezalaki makasi, mpe babotaki bango na bango ebele mpenza na mokolo wana.
12 Mpe na mokolo ya mibale bana ya Gate batindaki na bingumba nyonso ya Bafilistia ete báya kosalisa bango, báloba ete:
13 Bomata epai ya biso mpe bosalisa biso, ete tokoka kobeta bana ba Efraime baye babimaki uta na Ezipito mpo ya kozwa bibwele bya biso, mpe mpo ya kobunda na biso kozanga ntina.
14 Nzokande milimo ya bana ya Efraime esilaki na nzala mpe na mposa ya mai, mpamba te balyaki limpa te na boumeli ya mikolo misato. Mpe mibali nkóto ntuku minei (40 000) balongwe na bingumba ya Bafilistia mpo na kosunga bato ya Gate.
15 Mpe bato baye bazalaki kobunda na bana ba Efraime, mpe Nkolo apesaki bana ba Efraime o maboko ma Bafilistia.
16 Mpe babomaki bana banso ba Efraime, bato banso babimaki uta na Ezipito, moko te atikalaki bobele mibali zomi oyo bakimaki na fianse.
17 Mpo bobe boye bowutaki na Nkolo na bana ba Efraime, mpo babukaki liloba lya Nkolo na kobima uta na Ezipito, yambo ya eleko ekoka eye Nkolo o mikolo ya kala aponaki mpo ya Yisalaele.
+ 18 Mpe na Bafilistia, bato mingi mpenza, bato nkóto ntuku mibale (20 000) bakweaki mpe bandeko na bango bamemaki bango mpe bakundaki bango na bingumba na bango.
+ 19 Mpe babomami ya bana ya Efraime batikalaki basundolami na lobwaku ya Gate mikolo mingi mpe mibu mingi, mpe bamemaki bango te mpo na kokundama, mpe lobwaku etondaki na mikuwa ya bato.

+ 20 Mpe mibali oyo bakimaki na etumba bayaki na Ezipito mpe bayebisaki bana nyonso ya Yisraele makambo nyonso oyo ekómelaki bango.
21 Mpe Efraime, tata na bango, alelaki bango mikolo mingi, mpe bandeko na ye bayaki kobɔndisa ye.
22 Mpe ayaki epai ya mwasi wa ye mpe abotaki mwana mobali, mpe abengaki nkombo ya ye Beriya, mpo azalaki na mawa o ndako ya ye.

MOKAPO YA 76

1 Mpe Moize mwana mobali wa Amlama azalaki naino mokonzi o mboka ya Kushe o mikolo iye, mpe azwaki bomengo o bokonzi bwa ye, mpe akambaki boyangeli bwa bana ba Kushi na bosembo, na bosembo, mpe na bosembo.
+ 2 Mpe bana nyonso ya Kush balingaki Moize mikolo nyonso oyo ayangelaki bango, mpe bafandi nyonso ya mokili ya Kush babangaki ye mingi.
+ 3 Mpe na mbula ya ntuku minei ya bokonzi ya Moize likoló ya Kushe, Moize afandaki na kiti ya bokonzi ntango Adoniya mokonzi-mwasi azalaki liboso na ye, mpe bato minene nyonso bafandaki zingazinga na ye.
+ 4 Mpe Adoniya + mokonzi-mwasi alobaki liboso ya mokonzi mpe bankumu ete: "Likambo nini oyo bino bana ya Kush bosali banda kala?"
+ 5 Ya solo boyebi ete na boumeli ya mbula ntuku minei (40) oyo moto yango ayangela Kush, apusanaki pene na ngai te, + mpe asalelaki banzambe ya bana ya Kush te.
6 Sikawa bongo, yoka, O bino bana ba Kushe, mpe tika moto oyo ayangela bino lisusu te lokola azali ya mosuni na biso te.
7 Tala Menakrus mwana mobali wa ngai akoli, tika ayangela likolo lya bino, mpo ezali malamu mpo na yo kosalela mwana wa nkolo wa yo, koleka kosalela mopaya, moombo wa mokonzi wa Ezipito.
+ 8 Mpe bato nyonso mpe bato minene ya bana ya Kushe bayokaki maloba oyo Adoniya + mokonzi-mwasi alobaki na matoi na bango.
9 Mpe bato banso bazalaki komilengela kino mpokwa, mpe na ntongo batelemaki ntongo mpe batiaki Menacrus, mwana wa Kikianus, mokonzi likolo lya bango.
10 Mpe bana banso ba Kusi babangaki kosembola loboko la bango na Mose, mpo Nkolo azalaki elongo na Mose, mpe bana ba Kusi bakanisaki ndai eye balapaki ndai epai ya Mose, yango wana basalaki ye mabe te.
11 Kasi bana ya Kushe bapesaki Moize makabo mingi, mpe batindaki ye epai na bango na lokumu monene.
12 Bongo Moize abimaki uta o mboka ya Kush, mpe azongaki ndako mpe atikaki koyangela likolo lya Kushi, mpe Mose azalaki na mibu ntuku motoba na motoba ntango abimaki uta na mboka ya Kush, mpo likambo yango ewutaki na Nkolo, mpo ete eleko ekomaki eye aponaki o mikolo ya kala, mpo ya kobimisa Yisalaele uta na mpasi ya bana ba Hama.
13 Bongo Moize akendaki na Midian, mpo azalaki kobanga kozonga na Ezipito mpo na Farao, mpe akendaki kofanda na libulu ya mai na Midian.
14 Mpe bana basi nsambo ya Reuel Momidiane babimaki mpo na koleisa etonga ya tata na bango.
+ 15 Mpe bayaki epai ya libulu mpe bamekaki mai mpo na komɛlisa etonga ya tata na bango.
+ 16 Bongo babateli ya mpate ya Midiane bayaki mpe babenganaki bango, mpe Moize atɛlɛmaki mpe asalisaki bango mpe apesaki etonga mai.
17 Mpe bazongaki na ndako epai ya tata na bango Reuel, mpe bayebisaki ye makambo oyo Moize asalaki mpo na bango.
+ 18 Mpe balobaki ete: "Moto moko ya Ezipito abikisaki biso na mabɔkɔ ya babateli ya mpate, alongoli biso mai mpe apesi biso mai."
+ 19 Bongo Reuel atunaki bana na ye ya basi: "Mpe azali wapi?" mpo na nini otiki moto yango?
+ 20 Mpe Reuel atindaki bato bábenga ye mpe amemaki ye mpe amemaki ye na ndako, mpe alyaki limpa elongo na ye.
21 Mpe Moize alobelaki Reuel ete akimaki na Ezipito mpe ete ayangelaki mibu ntuku minei na Kushi, mpe ete na nsima bazwaki bokonzi epai na ye, mpe batindaki ye na kimya na lokumu mpe na makabo.
+ 22 Mpe ntango Reuel ayokaki maloba ya Moize, Reuel alobaki na motema na ye ete: "Nakokɔtisa moto oyo na ndako ya bolɔkɔ, + mpo na yango nakoyokana na bana ya Kushe, mpo akimi bango."
+ 23 Mpe bakamataki mpe batyaki ye na ndako ya boloko, mpe Moize azalaki na boloko mbula zomi, mpe ntango Moize azalaki na ndako ya boloko, Zipora mwana mwasi ya Reuel ayokelaki ye mawa, mpe asungaki ye na mampa mpe na mai ntango nyonso.
+ 24 Mpe bana nyonso ya Yisraele bazalaki naino na mokili ya Ezipito kosalelaka Baezipito na mosala makasi ya ndenge nyonso, mpe lobɔkɔ ya Ezipito ekobaki na makasi likoló ya bana ya Yisraele na mikolo wana.
+ 25 Na ntango wana, Yehova abɛtaki Farao mokonzi ya Ezipito, + mpe anyokwamaki na maladi ya maba banda na makolo na ye tii na motole ya motó na ye; na ntina ya motema mabe oyo bana ya Yisalaele basalelaki, bolɔzi oyo na ntango wana eutaki na Nkolo likoló na Farao mokonzi ya Ezipito.
+ 26 Mpo Nkolo ayokaki losambo ya bato na ye bana ya Yisalaele, mpe koganga na bango ekómaki epai na ye mpo na mosala makasi na bango.
+ 27 Nzokande nkanda na ye ebalukaki epai ya bango te, mpe lobɔkɔ ya Farao etandamaki naino epai ya bana ya Yisraele, mpe Falo akómisaki nkingo na ye makasi liboso ya Nkolo, mpe abakisaki ekanganeli na ye likoló ya bana ya Yisraele, mpe asilisaki bomoi na bango nkanda na mosala makasi ya ndenge nyonso.
+ 28 Mpe ntango Nkolo asilisaki bolɔzi na Farao mokonzi ya Ezipito, asɛngaki bato na ye ya mayele mpe banganga-nkisi bábikisa ye.
+ 29 Mpe bato na ye ya mayele mpe banganga-nkisi balobaki na ye ete: "Soki batye makila ya bana mike na bampota, akobika."
30 Mpe Farao ayokaki bango, mpe atindaki baministre na ye na Goshene epai ya bana ya Yisraele mpo na kozwa bana na bango ya mike.
+ 31 Mpe baministre ya Farao bakendaki mpe bakamataki bana ya bana ya Yisraele na ntolo ya bamama na bango na makasi, mpe bazalaki komema bango epai ya Farao mokolo na mokolo, mwana moko mokolo na mokolo, mpe minganga bazalaki koboma bango mpe kopakola bango na bolɔzi; boye basalaki mikolo nyonso.

+ 32 Mpe motángo ya bana oyo Farao abomaki ezalaki nkama misato na ntuku nsambo na mitano.
+ 33 Nzokande Nkolo ayokaki te minganga ya mokonzi ya Ezipito, mpe bolɔzi yango ezalaki se kobakisama makasi.
34 Mpe Falo azalaki mibu zomi anyokwamaki na bolɔzi wana, naino motema ya Falo ezalaki makasi koleka liboso ya bana ya Yisalaele.
35 Mpe o nsuka ya mibu zomi Nkolo akobaki kotungisa Falao na malɔzi ya kobebisa.
+ 36 Mpe Nkolo abɛtaki ye na libumu ya mabe mpe maladi na libumu, mpe maladi yango ekómaki kotɔka makasi.
+ 37 Na ntango wana, baministre mibale ya Farao bautaki na mokili ya Goshene epai bana nyonso ya Yisraele bazalaki, mpe bakendaki na ndako ya Farao mpe balobaki na ye ete: "Tomoni bana ya Yisraele balɛmbi mosala na bango mpe bazangi bokɛngi na mosala na bango."
38 Mpe eyokaki Farao maloba ma baministre ba ye, nkanda na ye epeli mpenza na bana ba Yisalaele, mpo ete ayokaki mawa mingi na mpasi ya nzoto na ye.
+ 39 Mpe ayanolaki mpe alobaki ete: "Sikoyo lokola bana ya Yisraele bayebi ete nazali na maladi, bazali kobalukela biso mpe kosɛka biso, sikoyo kangá likalo na ngai mpo na ngai, mpe nakomimema na Goshene mpe nakomona maseki ya bana ya Yisraele oyo bazali kotyola ngai; yango wana basaleli na ye bakangaki likalo yango mpo na ye.
40 Mpe bakamataki mpe bamatisaki ye na mpunda, mpo akokaki te komata ye moko;
+ 41 Mpe amemaki basoda zomi ya mpunda mpe bato zomi oyo batambolaka na makolo, mpe akendaki epai ya bana ya Yisraele na Gosène.
+ 42 Mpe ntango bakómaki na ndelo ya Ezipito, mpunda ya mokonzi elekaki na esika moko ya moke, oyo etombwamaki na eteni ya mabulu ya elanga ya vinyo, oyo ezingamaki na lopango na ngámbo nyonso mibale, mboka ya nse mpe ya patatalu ezalaki na ngámbo mosusu.
+ 43 Mpe bampunda bakimaki mbangu na esika wana mpe bafinakina, mpe bampunda mosusu bafinaki mpunda ya mokonzi.
44 Mpe mpunda ya mokonzi ekweaki o kati ya patatalu ya nse ntango mokonzi azalaki komata likolo na yango, mpe ntango akweyaki likalo ebalukaki elongi ya mokonzi mpe mpunda elalaki likolo ya mokonzi, mpe mokonzi agangaki, mpo mosuni na ye ezalaki mpasi mingi.
45 Mpe mosuni mwa mokonzi mopasuka uta na ye, mpe mikuwa ya ye ebukanaki mpe akokaki te komata, mpo eloko eye ezalaki uta na Nkolo epai ya ye, mpo Nkolo ayokaki kolela ya bato ba ye bana ya Yisalaele mpe botungisi bwa bango.
+ 46 Mpe basaleli na ye bamemaki ye na mapeka na bango, mwa moke na mbala moko, mpe bazongisaki ye na Ezipito, mpe batambwisi bampunda oyo bazalaki elongo na ye bazongaki mpe na Ezipito.
+ 47 Mpe batyaki ye na mbeto na ye, mpe mokonzi ayebaki ete nsuka na ye ekómaki mpo na kokufa, bongo Aparanite mokonzi mwasi mwasi na ye ayaki mpe agangaki liboso ya mokonzi, mpe mokonzi alelaki kolela monene elongo na ye.
48 Mpe bato ba lokumu mpe basali ba ye banso bayaki o mokolo mona mpe bamonoki mokonzi o mpasi ena, mpe baleli kolela enene elongo na ye.
+ 49 Mpe bankumu ya mokonzi mpe bapesi-toli na ye nyonso bapesaki toli na mokonzi ete azala mokonzi na esika na ye na mboka, moto nyonso oyo akopona kati na bana na ye ya mibali.
+ 50 Mpe mokonzi azalaki na bana misato ya mibali mpe bana basi mibale oyo Aparanite + mokonzi-mwasi mwasi na ye abotelaki ye, longola bana ya makango ya mokonzi.
51 Mpe eye ezalaki bankombo ya bango, mwana ya liboso Otiri, ya mibale Adikame, mpe ya misato Molione, mpe bandeko basi ba bango, nkombo ya nkulutu Batia mpe ya Akuzi mosusu.
52 Mpe Otiri mwana ya liboso ya mokonzi azalaki zoba, azalaki kosala mbangu mpe azalaki kosala mbangumbangu na maloba na ye.
+ 53 Kasi Adikame azalaki moto ya mayele mabe mpe ya mayele mpe ayebaki na mayele nyonso ya Ezipito, kasi azalaki na lolenge oyo ebongi te, mosuni monene mpe molai mokuse mpenza; molai na ye ezalaki lipeko moko.
54 Mpe ntango mokonzi amonoki Adikame mwana wa ye mayele mpe bwanya na makambo manso, mokonzi azwaki mokano ete azala mokonzi na esika ya ye nsima ya liwa lya ye.
55 Mpe azwaki mwasi Geduda mwana mwasi ya Abilot, mpe azalaki na mbula zomi, mpe abotelaki ye bana mibali minei.
56 Mpe na nsima akendaki mpe azwaki basi misato mpe abotaki bana mibali mwambe mpe bana basi misato.
57 Mpe mobulu yango elongaki mpenza mokonzi, mpe mosuni na ye ezalaki koyoka nsolo lokola mosuni ya ebembe oyo ebwakami na elanga na ntango ya eleko ya molunge, na ntango ya molunge ya moi.
58 Mpe ntango mokonzi amonoki ete bokono bwa ye elendisamaki mingi likolo lya ye, atindaki ete mwana wa ye Adikame amemema epai na ye, mpe batiaki ye mokonzi likolo lya mboka na esika na ye.
+ 59 Mpe na nsuka ya mbula misato, mokonzi akufaki, na nsɔni, na nsɔni mpe na nsɔni, mpe basaleli na ye bamemaki ye mpe bakundaki ye na lilita ya bakonzi ya Ezipito na Zoane Mizraime.
+ 60 Nzokande batyaki ye nkisi ya nkisi te ndenge ezalaki kosalema epai ya bakonzi, mpamba te mosuni na ye epɔlaki, mpe bakokaki te kopusana mpo na kotya nkisi na ye mpo na nsolo mabe, yango wana bakundaki ye nokinoki.
61 Mpo bobe boye bowutaki na Nkolo epai ya ye, mpo Nkolo azongelaki ye bobe mpo ya bobe boye o mikolo mya ye asalaki epai ya Yisalaele.
62 Mpe akufaki na nsɔmɔ mpe na nsoni, mpe mwana na ye Adikama ayangelaki esika na ye.

MOKAPO YA 77

1 Adikame azalaki na mbula ntuku mibale (20) ntango ayangelaki Ezipito, ayangelaki mbula minei.
2 Na mbula nkama mibale na motoba ya kokita ya Yisraele na Ezipito, Adikame ayangelaki Ezipito, kasi akobaki ntango molai te na boyangeli na ye na Ezipito ndenge batata na ye bakobaki koyangela.
+ 3 Mpo Melolo tata na ye ayangelaki mbula ntuku libwa na minei na Ezipito, + kasi abɛlaki mbula zomi mpe akufaki, mpo azalaki moto mabe liboso ya Yehova.

+ 4 Mpe Baezipito nyonso bapesaki nkombo ya Adikame Farao lokola nkombo ya bankɔkɔ na ye, ndenge bazalaki kosala na Ezipito.
+ 5 Mpe bato nyonso ya mayele ya Farao bapesaki nkombo ya Adikama Ahuze, mpo na mokuse babengaka yango Ahuze na monɔkɔ ya Ezipito.
6 Mpe Adikame azalaki mabe mpenza, mpe azalaki na lipeko moko mpe etando moko mpe azalaki na mandefu moko monene oyo ekomaki kino na nse ya makolo na ye.
+ 7 Mpe Farao afandaki na kiti ya bokonzi ya tata na ye mpo na koyangela Ezipito, mpe akambaki boyangeli ya Ezipito na bwanya na ye.
8 Mpe ntango azalaki mokonzi alekaki tata wa ye mpe bakonzi banso bayambo na nkuna, mpe abakisaki ekanganeli ya ye likolo lya bana ba Yisalaele.
+ 9 Mpe akendaki elongo na basaleli na ye na Goshene epai ya bana ya Yisraele, mpe alendisaki mosala likoló na bango mpe alobaki na bango: "Bósilisa mosala na bino, mosala ya mokolo na mokolo, mpe tiká te ete mabɔkɔ na bino elɛmbisama na mosala na biso banda lelo lokola bosalaki na mikolo ya tata na ngai."
+ 10 Mpe atyaki bakonzi na bango na ntei ya bana ya Yisraele, + mpe atyaki bakonzi oyo bakonzi ya misala oyo bautaki na kati ya basaleli na ye.
+ 11 Mpe atyaki likoló na bango mezire moko ya babriki mpo básala yango engebene motángo yango, mokolo na mokolo, mpe azongaki nsima mpe akendaki na Ezipito.
12 Na ntango wana, bakonzi ya misala ya Farao bapesaki mitindo na bakonzi ya bana ya Yisraele na kolanda etinda ya Farao.
+ 13 Farao alobi boye: "Bósala mosala na bino mokolo na mokolo, mpe bósilisa mosala na bino, mpe bótosa meko ya babriki ya mokolo na mokolo; kokitisa eloko moko te.
14 Mpe ekosalema ete soko bozangi na babriki na bino ya mokolo na mokolo, nakotia bana na bino ya mike na esika ya bango.
15 Mpe bakonzi ya misala ya Ezipito basalaki bongo na mikolo wana ndenge Farao apesaki bango mitindo.
+ 16 Mpe ntango nyonso oyo ezangi moko ezwamaki na meko ya bana ya Yisalaele ya babriki na bango ya mokolo na mokolo, bakonzi ya misala ya Farao bazalaki kokende epai ya basi ya bana ya Yisraele mpe kozwa bana mike ya bana ya Yisalaele na motángo ya babriki oyo ezangi, bazalaki kozwa yango na makasi na loketo ya mama na bango, mpe kotya bango na ndako na esika ya babriki;
17 Ntango batata mpe bamama na bango bazalaki kolela likolo na bango mpe kolela ntango bayokaki mingongo ya kolela ya bana na bango ya bebe na efelo ya ndako.
+ 18 Mpe bakonzi ya misala balongaki Yisraele, ete Bayisraele bátya bana na bango na ndako, bongo moto moko atyaki mwana na ye na efelo mpe atyaki ye mabanga, wana miso na ye ezalaki kolela ye, mpe mpisoli na ye ezalaki kokita likoló ya mwana na ye.
+ 19 Mpe bakonzi ya misala ya Ezipito basalaki bongo epai ya bana ya Yisraele na boumeli ya mikolo mingi, mpe moto moko te ayokelaki bana mike ya bana ya Yisalaele mawa to mawa.
20 Mpe motango mwa bana banso babomamaki o ndako ezalaki nkama mibale na ntuku nsambo, basusu baye batongaki likolo lya bango na esika ya babriki baye batikaki na bozangi na batata ba bango, mpe basusu baye babendaki libanda bakufi uta na ndako.
+ 21 Mpe mosala oyo etiamaki likolo ya bana ya Yisalaele na mikolo ya Adikame elekaki na mpasi oyo basalaki na mikolo ya tata wa ye.
+ 22 Mpe bana ya Yisraele bazalaki kopema mikolo nyonso mpo na mosala na bango ya kilo, + mpamba te bazalaki komilobela ete: "Talá ntango Farao akokufa, mwana na ye akotɛlɛma mpe akolɛmbisa mosala na biso!"
+ 23 Kasi babakisaki mosala ya nsuka koleka oyo ya liboso, mpe bana ya Yisalaele bapemamaki na likambo oyo mpe koganga na bango ematamaki epai ya Nzambe mpo na mosala na bango.
24 Mpe Nzambe ayokaki mongongo mwa bana ba Yisalaele mpe koganga ya bango, o mikolo miye, mpe Nzambe akanisaki epai ya bango boyokani bwa ye boye asalaki elongo na Abalayama, Yisaka mpe Yakobo.
25 Mpe Nzambe amonaki bozito bwa bana ba Yisalaele, mpe mosala mwa bango mwa bozito o mikolo miye, mpe azwaki mokano mwa kobikisa bango.
26 Mpe Moize mwana ya Amlama azalaki naino kokangama na boloko na mikolo wana, na ndako ya Reuel Momidiane, mpe Zipora mwana mwasi ya Reuel azalaki kosunga ye na kobombana na bilei mokolo na mokolo.
+ 27 Mpe Moize akangamaki na bolɔkɔ na ndako ya Reuel mbula zomi.
+ 28 Mpe na nsuka ya mbula zomi oyo ezalaki mbula ya liboso ya bokonzi ya Farao likoló ya Ezipito, na esika ya tata na ye.
+ 29 Zipora alobaki na tata na ye Reuel: "Moto moko te atuni mpe alukaka Moebele, oyo okangaki na bolɔkɔ mbula zomi sikoyo."
30 Sikawa bongo, soko emonani malamu na miso na yo, tika totinda mpe totala soki azali na bomoi to akufi, kasi tata wa ye ayebaki te ete asungaki ye.
+ 31 Mpe Reuel tata na ye azongiseli ye ete: "Likambo ya ndenge wana esalemá naino te ete bákanga moto na bolɔkɔ na boumeli ya mbula zomi mpe azangi bilei mpe azala na bomoi?"
32 Mpe Zipora ayanolaki tata na ye ete: "Ya solo oyoki ete Nzambe ya Baebele azali monene mpe ya nsɔmɔ, mpe asalaka bango makamwisi ntango nyonso."
+ 33 Ye nde abikisaki Abalayama na Ure ya Bakaladea, mpe Yisaka na mopanga ya tata na ye, + mpe Yakobo na anzelu ya Yehova oyo abundaki na ye na esika oyo ekɔtaka na Yabuke.
+ 34 Lisusu na moto oyo asali makambo mingi, abikisaki ye na ebale na Ezipito mpe na mopanga ya Farao, mpe na bana ya Kushe, ndenge moko mpe akoki kobikisa ye na nzala mpe kopesa ye na bomoi.
+ 35 Mpe likambo yango emonanaki malamu na miso ya Reuel, mpe asalaki engebene liloba ya mwana na ye ya mwasi, mpe atindaki na bolɔkɔ mpo na koyeba nini esalemaki epai ya Moize.
36 Mpe amonoki, mpe tala moto Mose azalaki kofanda o kati ya boloko, kotelema o makolo ma ye, kosanzolaka mpe kosambela epai ya Nzambe wa bankoko ba ye.
+ 37 Mpe Reuel apesaki mitindo ete bábimisa Moize na bolɔkɔ, bongo bakataki ye nsuki mpe abongolaki bilamba na ye ya bolɔkɔ mpe alyaki mampa.

38 Mpe na nsima Mose akoti o elanga ya Reuel eye ezalaki nsima ya ndako, mpe abondelaki kuna epai ya Nkolo Nzambe wa ye, oyo asalaki makamwisi ya nguya mpo ya ye.
39 Mpe ezalaki ete ntango azalaki kosambela atalaki epai ya ye, mpe tala nzete moko ya safire etiamaki o mabele, oyo elonamaki o katikati ya elanga.
40 Mpe apusanaki penepene na nzete mpe atalaki, mpe tala nkombo ya Nkolo Nzambe wa mampinga eyemamaki likolo lya yango, ekomami mpe ekoli likolo lya nzete.
41 Mpe atangaki yango mpe asembolaki loboko la ye mpe abukaki yango lokola nzete ya zamba uta na zamba, mpe nzete ezalaki na loboko na ye.
42 Mpe eye ezali nzete eye na yango misala minso mya Nzambe wa biso misalemaki, nsima ya kokela lola mpe mabele, mpe mampinga manso ma bango, mbu, bibale mpe mbisi binso bya bango.
+ 43 Mpe ntango Nzambe abenganaki Adama na elanga ya Edene, akamataki nzete na lobɔkɔ na ye mpe akendaki kolona mabele oyo bazwaki ye.
+ 44 Mpe nzete yango ekita epai ya Noa mpe epesamaki na Seme ná bakitani na ye, tii ekómaki na lobɔkɔ ya Abrahama Moebele.
+ 45 Mpe ntango Abrahama apesaki mwana na ye Yisaka nyonso oyo azalaki na yango, apesaki ye mpe nzete oyo.
+ 46 Mpe ntango Yakobo akimaki na Padana-Alama, azwaki yango na lobɔkɔ na ye, mpe ntango azongaki epai ya tata na ye, atikaki yango te.
+ 47 Lisusu, ntango akitaki na Ezipito, azwaki yango na lobɔkɔ na ye mpe apesaki yango na Yozefe, ndambo moko likoló ya bandeko na ye, mpamba te Yakobo azwaki yango na makasi epai ya ndeko na ye Esau.
+ 48 Mpe nsima ya liwa ya Yozefe, bato minene ya Ezipito bakɔtaki na ndako ya Yozefe, mpe nzete yango ekɔtaki na lobɔkɔ ya Reuel Momidiane, mpe ntango abimaki na Ezipito, azwaki yango na lobɔkɔ na ye mpe alonaki yango na elanga na ye.
+ 49 Mpe mibali nyonso ya nguya ya Bakini bamekaki kobuka yango ntango balukaki kozwa Zipora mwana na ye ya mwasi, kasi balongaki te.
+ 50 Bongo nzete yango etikalaki kolonama na elanga ya Reuel, tii ntango moto oyo azalaki na lotomo ya kozwa yango ayaki mpe azwaki yango.
51 Mpe ntango Reuel amonaki nzete na lobɔkɔ ya Moize, akamwaki na yango, mpe apesaki ye mwana na ye ya mwasi Zipora mpo azala mwasi.

MOKAPO YA 78

1 Na ntango wana, Baala-kanane mwana ya Akebore, mokonzi ya Edome akufaki, mpe akundamaki na ndako na ye na mokili ya Edome.
+ 2 Mpe nsima ya liwa na ye, bana ya Esau batindaki bato na mokili ya Edome, + mpe bazwaki moto moko oyo azalaki na Edome, + nkombo na ye Hadade, mpe batyaki ye mokonzi na bango na esika ya Baala-kanana, mokonzi na bango.
+ 3 Mpe Hadade ayangelaki bana ya Edome mbula ntuku minei na mwambe.
4 Mpe ntango ayangelaki azwaki mokano ya kobunda na bana ba Moaba, mpo ya kokotisa bango o nse ya nguya ya bana ba Esau lokola bazalaki liboso, kasi akokaki te, mpo bana ba Moaba bayokaki likambo liye, mpe batelemaki mpe bakendeki mbangu mpo na kopona mokonzi moko likolo lya bango uta o ntei ya bandeko ba bango.
5 Mpe nsima basangisaki bato banene, mpe batindaki epai ya bana ba Amona bandeko ba bango mpo ya lisalisi mpo ya kobunda na Hadade mokonzi wa Edome.
6 Mpe Hadade ayokaki likambo liye bana ba Moaba basalaki, mpe abangaki bango mingi, mpe aboyaki kobunda na bango.
+ 7 Na mikolo yango, Moize, mwana ya Amlama, na Midiane, azwaki Zipora mwana ya Reuel Momidiane mpo akóma mwasi.
8 Mpe Zipora atambolaki na banzela ya bana basi ba Yakobo, azalaki moke te na boyengebene ya Sara, Rebeka, Rashele mpe Lea.
9 Mpe Zipora azwaki zemi mpe abotaki mwana mobali mpe apesaki ye nkombo Gereshome, mpo alobaki ete: “Nazalaki mopaya na mboka mopaya; kasi akataki loposo na ye ngenga te, na etinda ya Reuel bokilo na ye.
10 Mpe azwaki zemi lisusu mpe abotaki mwana mobali, kasi akataki loposo na ye ya liboso mpe apesaki ye nkombo Eliezere, mpo Moize alobaki ete: “Mpo Nzambe ya bankɔkɔ na ngai azalaki mosungi na ngai, mpe abikisaki ngai na mopanga ya Farao.”
+ 11 Mpe Falo mokonzi ya Ezipito abakisaki mpenza mosala ya bana ya Yisraele na mikolo wana, mpe akobaki kokómisa ekanganeli na ye kilo likoló ya bana ya Yisraele.
+ 12 Mpe apesaki mitindo ete básakola na Ezipito: “Bópesa bato lisusu matiti ya matiti te mpo básala na yango babriki, tiká bango bákende komiyanganisa matiti ya matiti ndenge bakoki komona yango.”
13 Lisusu lisapo ya babriki oyo bakosala tika bango bapesa mokolo na mokolo, mpe bakitisa eloko moko te uta na bango, mpo bazali na mosala mpamba.
14 Mpe bana ba Yisalaele bayokaki eye, mpe balelaki mpe bapemaki, mpe babelelaki epai ya Nkolo na ntina ya bololo ya bozo bwa bango.
+ 15 Mpe Nkolo ayokaki kolela ya bana ya Yisalaele, mpe amonaki minyoko oyo Baezipito banyokolaki bango.
16 Mpe Nkolo azalaki na zuwa mpo ya bato ba ye mpe libula lya ye, mpe ayokaki mongongo mwa bango, mpe azwaki mokano mwa kolongola bango o botungisi bwa Ezipito, mpo ya kopesa bango mboka ya Kanana mpo ya bozwi.

MOKAPO YA 79

1 Mpe o mikolo ena Moize azalaki koleisa etonga ya Reuel Momidiane bokilo na ye, na ngambo mosusu ya esobe ya Sin, mpe nzete eye azwaki epai ya bokilo na ye ezalaki na loboko na ye.
2 Mpe esalemaki mokolo moko ete mwana ya ntaba moko abungaki uta o etonga, mpe Mose alandaki yango mpe eyaki o ngomba ya Nzambe o Horebe.
3 Mpe ntango ayaki o Horebe, Nkolo abimelaki ye kuna o kati ya nzete, mpe akutaki nzete yango ezali kozika na moto, kasi moto ezalaki na nguya te likolo ya nzete mpo na kozikisa yango.
4 Mpe Mose akamwaki mingi na bomoni boye, yango wana matiti mazikisamaki te, mpe apusanaki mpo ya

komona eloko eye ya nguya, mpe Nkolo abengaki Mose libanda lya moto mpe atindaki ye akita o Ezipito, epai ya Falo mokonzi wa Ezipito, mpo ya kotinda bana ba Yisalaele uta na mosala mwa ye.
+ 5 Mpe Nkolo alobaki epai ya Moize: “Kende, zonga na Ezipito, mpo bato nyonso wana oyo balukaki bomoi na yo bakufi, mpe okoloba na Farao mpo na kotinda bana ya Yisraele longwa na mokili na ye.”
+ 6 Mpe Nkolo alakisaki ye kosala bilembo mpe makamwisi na Ezipito liboso ya miso ya Farao mpe ya bato na ye, + mpo bándima ete Nkolo atindaki ye.
+ 7 Mpe Moize ayokaki nyonso oyo Yehova apesaki ye mitindo, mpe azongaki epai ya bokilo na ye mpe ayebisaki ye likambo yango, mpe Reuel alobaki na ye ete: “Kende na kimya.”
8 Mpe Moize atɛlɛmaki mpo na kokende na Ezipito, mpe amemaki mwasi na ye mpe bana na ye ya mibali elongo na ye, mpe azalaki na ndako ya bapaya na nzela, mpe anzelu moko ya Nzambe akitaki, mpe alukaki libaku mpo na kobundisa ye.
9 Mpe alingaki koboma ye na ntina ya mwana na ye ya liboso, mpo akataki ye ngenga te, mpe abukaki kondimana eye Nkolo asalaki elongo na Abalayama.
10 Mpo Moize ayokaki maloba ma bokilo na ye oyo alobelaki ye, mpo na kokata mwana na ye ya liboso ngenga te, yango wana akataki ye ngenga te.
+ 11 Mpe Zipora amonaki anzelu ya Nkolo azali koluka libaku ya kobundisa Moize, mpe ayebaki ete likambo yango esalemaki mpo akataki mwana na ye Gerseme ngenga te.
12 Mpe Zipora akendeki mbangu mpe azwaki mabanga ya makasi oyo ezalaki kuna, mpe akataki mwana na ye ngenga, mpe abikisaki mobali na ye ná mwana na ye na lobɔkɔ ya anzelu ya Nkolo.
+ 13 Mpe Arona mwana ya Amlama, ndeko ya Moize, azalaki na Ezipito mpe azalaki kotambola pembenipembeni ya ebale na mokolo yango.
+ 14 Mpe Nkolo abimelaki ye na esika wana, mpe alobaki na ye ete: “Kende sikoyo epai ya Moize na esobe, mpe akendaki kokutana na ye na ngomba ya Nzambe, mpe apesaki ye beze.”
15 Mpe Arona atombolaki miso na ye, mpe amonaki Zipora mwasi ya Moize mpe bana na ye, mpe alobi na Moize ete: “Baoyo bazali banani mpo na yo?”
16 Mpe Moize alobaki na ye ete: “Bazali mwasi na ngai mpe bana na ngai ya mibali, oyo Nzambe apesaki ngai na Midian; mpe likambo yango epesaki Arona mpasi mpo na mwasi yango mpe bana na ye.
+ 17 Mpe Arona alobaki na Moize ete: “Tindá mwasi yango ná bana na ye bákende na ndako ya tata na ye, mpe Moize ayokaki maloba ya Arona mpe asalaki bongo.”
+ 18 Mpe Zipora azongaki elongo na bana na ye, mpe bakendaki na ndako ya Reuel, mpe batikalaki kuna tii ntango ekómaki ntango Nkolo akendaki kotala bato na ye, mpe abimisaki bango longwa na Ezipito longwa na lobɔkɔ ya Farao.
19 Mpe Moize mpe Alona bayaki o Ezipito o lisanga lya bana ba Yisalaele, mpe balobaki epai ya bango maloba manso ma Nkolo, mpe bato basepelaki bosepeli bonene mpenza.
+ 20 Mpe Moize ná Arona batɛlɛmaki na ntɔngɔntɔngɔ na mokolo oyo elandaki, mpe bakendaki na ndako ya Farao, mpe bazwaki nzete ya Nzambe na mabɔkɔ na bango.
+ 21 Mpe ntango bakomaki na ekuke ya mokonzi, bana-nkɔsi mibale bakangamaki kuna na bisaleli ya ebende, + mpe moto moko te abimaki to akɔtaki longwa liboso na bango, longola se soko baoyo mokonzi apesaki mitindo ete báya, ntango basalaki-nkisi bayaki mpe bazongisaki bankɔsi na nzela ya bibende na bango, mpe yango ememaki bango epai ya mokonzi.
+ 22 Mpe Moize akendaki mbangu mpe atombolaki nzete yango likoló ya bankɔsi, mpe afungolaki yango, mpe Moize ná Arona bakɔtaki na ndako ya mokonzi.
+ 23 Nkɔsi mpe bayaki elongo na bango na esengo, mpe balandaki bango mpe basepelaki lokola mbwa asepelaka nkolo na ye ntango auti na elanga.
24 Mpe ntango Farao amonoki likambo liye akamwaki na yango, mpe abangaki mingi mpo na liloba lya bango, mpo ete bomoni bwa bango bozalaki lokola bomoni bwa bana ba Nzambe.
+ 25 Bongo Farao alobaki na Moize: “Ozali kosɛnga nini?” mpe bazongiselaki ye: “Nkolo Nzambe ya Baebele atindi biso epai na yo, tóloba ete, Tinda bato na ngai básalela ngai.”
+ 26 Mpe ntango Farao ayokaki maloba na bango, abangaki mingi liboso na bango, + mpe alobaki na bango ete: “Bókende lelo mpe bózonga epai na ngai lobi, mpe basalaki engebene liloba ya mokonzi.”
+ 27 Mpe ntango bakendaki, Farao atindaki bábenga Balama + nganga-nkisi mpe epai ya Janne + mpe Yambrese + bana na ye, + mpe epai ya banganga-nkisi + mpe banganga-nkisi + mpe bapesi-toli + nyonso oyo bazalaki ya mokonzi, mpe bango nyonso bayaki mpe bafandaki liboso ya mokonzi.
+ 28 Mpe mokonzi ayebisaki bango maloba nyonso oyo Moize ná ndeko na ye Arona balobaki na ye, mpe banganga-nkisi balobaki na mokonzi ete: “Kasi ndenge nini bato yango bayaki epai na yo, mpo na bankɔsi oyo bakangaki na porte?”
+ 29 Mpe mokonzi alobaki ete: “Mpo batombolaki lingenda na bango liboso ya bankɔsi mpe bafungolaki bango, mpe bayaki epai na ngai, mpe bankɔsi mpe basepelaki na bango lokola mbwa esepelaka kokutana na nkolo na ye.”
+ 30 Mpe Balama + mwana ya Beore, nganga-nkisi azongiselaki mokonzi ete: “Bango bazali bato mosusu te bobele banganga-nkisi lokola biso.”
31 Sikawa bongo tinda kobenga bango, mpe tika bango baya mpe tokomeka bango, mpe mokonzi asalaki bongo.
+ 32 Mpe na ntɔngɔ, Farao atindaki bábenga Moize ná Arona báya liboso ya mokonzi, mpe bakamataki lingenda ya Nzambe, mpe bayaki epai ya mokonzi mpe balobaki na ye:
+ 33 Nkolo Nzambe ya Baebele alobaki boye: “Tinda bato na ngai básalela ngai.”
+ 34 Mpe mokonzi alobaki na bango ete: “Kasi nani akondimela bino ete bozali bamemi-nsango ya Nzambe mpe ete bozali koya epai na ngai na etinda na ye?”
35 Na yango, pesa likamwisi to elembo na likambo oyo, mpe na nsima maloba maye okoloba makondimama.

36 Mpe Arona akendeki mbangu mpe abwakaki lingenda na loboko na ye liboso ya Farao mpe liboso ya basaleli na ye, mpe lingenda yango ebongwanaki nyoka.
37 Mpe bandoki bamonoki eye mpe babwakaki moto na moto lingenda lya ye likolo lya mabele mpe bakomaki banyoka.
+ 38 Mpe nyoka ya lingenda ya Arona atombolaki motó na yango mpe afungolaki monɔkɔ mpo na komɛla banzete ya banganga-nkisi.
+ 39 Mpe Balama + nganga-nkisi ayanolaki mpe alobaki ete: "Eloko oyo euti na mikolo ya kala, nyoka emɛlaka moninga na yango, mpe bikelamu ya bomoi elyanaka moko na mosusu."
40 Sikawa bongo zongisá yango na lingenda lokola ezalaki na ebandeli, mpe tokozongisa lisusu lingenda ya biso lokola ezalaki na ebandeli, mpe soko lingenda na yo ekomela lingenda ya biso, nde tokoyeba ete molimo mwa Nzambe ezali kati na yo, mpe soko te, ozali kaka mosali ya mayele lokola bisomei.
41 Mpe Alona akendeki mbangu mpe asembolaki loboko la ye mpe asimbaki mokila mwa nyoka mpe ekomaki lingenda o loboko la ye, mpe bandoki basalaki boye na lingenda na bango, mpe basimbaki, moto na moto na mokila mwa nyoka na ye, mpe bakomaki lingenda lokola na ebandeli.
+ 42 Mpe ntango bazongisaki bango na banzete, lingenda ya Arona emelaki banzete na bango.
+ 43 Mpe ntango mokonzi amonaki likambo yango, apesaki mitindo ete bámema buku ya mikanda oyo elobelaki bakonzi ya Ezipito, mpe bamemaki buku ya makundoli, makambo ya kala ya bakonzi ya Ezipito, oyo bikeko nyonso ya Ezipito ekomamaki kati na yango, mpamba te bakanisaki kokuta kati na yango nkombo ya Yehova, kasi bamonaki yango te.
+ 44 Bongo Farao alobaki na Moize ná Arona ete: "Talá namoni nkombo ya Nzambe na bino te ekomami na buku oyo, + mpe nkombo na ye nayebi te."
+ 45 Mpe bapesi-toli mpe bato ya mayele bazongiselaki mokonzi ete: "Toyoki ete Nzambe ya Baebele azali mwana ya bato ya mayele, mwana ya bakonzi ya kala."
+ 46 Bongo Farao abalukaki epai ya Moize ná Arona mpe alobaki na bango ete: "Nayebi Nkolo oyo bosakoli te, + mpe nakotinda bato na ye te."
47 Mpe bazongiselaki mokonzi ete: "Nkolo Nzambe ya Banzambe azali nkombo na ye, mpe asakolaki nkombo na ye likoló na biso banda mikolo ya bankɔkɔ na biso, mpe atindaki biso ete: "Kende epai ya Farao mpe loba na ye ete: Tinda bato na ngai básalela ngai."
+ 48 Sikoyo tinda biso, + mpo tósala mobembo mikolo misato na esobe, + mpe mbeka epai na ye, + mpamba te banda mikolo ya kokita na biso na Ezipito, azwi likabo ya kotumba, likabo to mbeka na mabɔkɔ na biso te, mpe soki olingi te kotinda biso, nkanda na ye ekopela na yo, mpe akobɛta Ezipito ezala na bolɔzi to na mbeka mopanga.
+ 49 Farao alobaki na bango ete: "Bóyebisa ngai sikoyo nguya na ye mpe nguya na ye; mpe balobaki na ye ete: "Akeli lola mpe mabele, mbu mpe mbisi na yango nyonso, asali pole, akelaki molili, asali mbula na mabele mpe asopaki yango mai, mpe asali ete matiti mpe matiti ebima, akelaki moto mpe nyama mpe banyama ya zamba, bandeke ya mopepe mpe mbisi ya mbu, mpe na monoko na ye bazalaka na bomoi mpe bakufaka.
50 Solo akelaki yo o kati ya libumu ya mama wa yo, mpe akotisaki o kati na yo mpema ya bomoi, mpe abokolaki yo mpe atyaki yo likolo lya kiti ya bokonzi ya bokonzi ya Ezipito, mpe akolongola mpema mpe molimo na yo uta na yo, mpe akozonga yo o mabele wapi olongolamaki.
+ 51 Mpe nkanda ya mokonzi epeli na maloba na bango, + mpe alobaki na bango ete: "Kasi nani kati na Banzambe nyonso ya bikólo akoki kosala boye?" ebale na ngai ezali ya ngai moko, mpe nasali yango mpo na ngai moko.
+ 52 Mpe abenganaki bango epai na ye, mpe apesaki mitindo ete mosala na Yisraele ekóma makasi koleka ndenge ezalaki lobi mpe liboso.
+ 53 Mpe Moize ná Arona babimaki liboso ya mokonzi, mpe bamonaki bana ya Yisraele na ezalela ya mabe mpo bakonzi ya misala bakómisaki mosala na bango kilo mpenza.
54 Mpe Moize azongi epai ya Nkolo mpe alobaki: "Mpo na nini osali bato na yo mabe? mpo uta nayaki koloba na Farao nini otindaki ngai, asalelaki bana ya Yisalaele mabe mpenza.
+ 55 Mpe Yehova alobaki na Moize: "Talá okomona ete na lobɔkɔ oyo esembolami mpe na malɔzi ya kilo, Farao akotinda bana ya Yisraele longwa na mokili na ye."
+ 56 Mpe Moize ná Arona bafandaki epai ya bandeko na bango bana ya Yisraele na Ezipito.
+ 57 Mpe mpo na bana ya Yisraele, Baezipito basilikisaki bomoi na bango, na mosala monene oyo batyaki likoló na bango.

MOKAPO YA 80

1 Mpe o nsuka ya mibu mibale, Nkolo atindaki lisusu Mose epai ya Falo mpo ya kobimisa bana ba Yisalaele, mpe kotinda bango libanda lya mboka ya Ezipito.
2 Mpe Moize akendaki mpe ayaki o ndako ya Falo, mpe alobelaki ye maloba ma Nkolo oyo atindaki ye, kasi Falo alingaki te koyoka mongongo mwa Nkolo, mpe Nzambe alamusaki nguya na ye o Ezipito likolo lya Falo mpe bato ba ye, mpe Nzambe abetaki Farao mpe bato ba ye na malɔzi manene mpenza mpe ya mpasi.
+ 3 Mpe Yehova atindaki na lobɔkɔ ya Arona mpe abongoli mai nyonso ya Ezipito makila, elongo na bibale na yango nyonso mpe bibale na yango.
+ 4 Mpe ntango Moezipito moko ayaki komɛla mpe komeka mai, atalaki na kati ya mbɛki na ye, mpe talá mai nyonso ebongwanaki makila; mpe ntango ayaki komɛla na kɔpɔ na ye mai oyo ezalaki na kɔpɔ yango ekómaki makila.
+ 5 Mpe ntango mwasi moko azalaki kopakola pɔtɔpɔtɔ na ye mpe kolamba bilei na ye, komonana na yango ekómaki lokola makila.
+ 6 Mpe Nkolo atindaki lisusu mpe atindaki mai na bango manso ebimisa ba grenouilles, mpe ba grenouilles nionso ekomaki na bandako ya Baezipito.
+ 7 Mpe ntango Baezipito bamɛlaki, libumu na bango etondaki na ba grenouilles mpe bazalaki kobina na libumu na bango ndenge bazalaki kobina ntango bazali na ebale.
+ 8 Mpe mai na bango nyonso ya komɛla mpe mai ya kolamba ekómaki bambwa ya zamba, mpe ntango balalaki na mbeto na bango, motoki na bango ebotaki ba grenouilles.

+ 9 Atako nyonso wana nkanda ya Nkolo ebalukaki epai na bango te, mpe lobɔkɔ na ye esembolamaki epai ya Baezipito nyonso mpo na kobɛta bango na bolɔzi nyonso ya kilo.
+ 10 Mpe atindaki mpe abɛtaki mputulu na bango mpo ekóma nsɛlɛlɛ, mpe nsɛlɛlɛ yango ekómaki na Ezipito na bolai ya mapeko mibale na mabele.
+ 11 Ba nsɛlɛlɛ ezalaki mpe mingi mpenza, na mosuni ya moto mpe ya nyama, na bafandi nyonso ya Ezipito, lisusu likoló ya mokonzi mpe mokonzi-mwasi Nkolo atindaki nsɛlɛlɛ, mpe yango etungisaki Ezipito mawa mingi mpo na nsɛlɛlɛ.
12 Atako bongo, nkanda ya Nkolo ebalukaki te, mpe loboko na ye etandamaki naino likolo ya Ezipito.
13 Mpe Nkolo atindaki lolenge nyonso ya banyama ya zamba na Ezipito, mpe bayaki mpe babebisaki Ezipito mobimba, bato mpe banyama, mpe banzete, mpe biloko nyonso oyo ezalaki na Ezipito.
14 Mpe Nkolo atindaki banyoka ya mɔ́tɔ, ba scorpions, ba soso, ba weasles, ba toads, elongo na basusu oyo bazalaki kopumbwapumbwa na mputulu.
15 Bampuku, ba nsoso, bapuce, ba nsoso mpe ba nsoso, moko na moko etonga na lolenge na yango.
+ 16 Mpe banyama nyonso oyo ebendanaka na mabele mpe banyama ya mapapu engebene lolenge na yango eyaki na Ezipito mpe etungisaki Baezipito mawa mingi.
+ 17 Mpe bampuku mpe bampuku ekɔtaki na miso mpe na matoi ya Baezipito.
18 Mpe lisoba liyaki likolo lya bango mpe ebenganaki bango mosika, mpe balongwaki uta na yango na bashambre na bango ya kati, mpe elandaki bango.
+ 19 Mpe ntango Baezipito bamibombaki mpo na ebele ya banyama, bakangaki baporte na bango nsima na bango, mpe Nzambe atindaki Sulanute oyo azalaki na mbu, amata mpe akende na Ezipito.
20 Mpe azalaki na maboko milai, mapeko zomi na bolai ya lipeko ya mobali.
+ 21 Mpe akendaki likoló ya nsamba mpe afungolaki makonzí mpe mabelé mpe akataki yango, mpe asembolaki lobɔkɔ na ye na ndako mpe alongolaki likwangola mpe libenga, mpe afungolaki bandako ya Ezipito.
+ 22 Na nsima, etonga ya banyama ekɔtaki na bandako ya Ezipito, mpe etonga ya banyama ebebisaki Baezipito, mpe epesaki bango mawa mingi.
+ 23 Atako nkanda ya Nkolo ebalukaki te epai ya Baezipito, mpe lobɔkɔ na ye esembolamaki naino epai na bango.
24 Mpe Nzambe atindaki bokono, mpe bokono epanzani na Ezipito, na bampunda mpe bampunda, mpe na bakamela, na bitonga ya bangɔmbɛ mpe bampate mpe na bato.
+ 25 Mpe ntango Baezipito balamukaki na ntɔngɔntɔngɔ mpo na komema bangɔmbɛ na bango na matiti ya koleisa banyama, bakutaki bangɔmbɛ na bango nyonso ekufi.
+ 26 Mpe na bangɔmbɛ ya Baezipito etikalaki bobele moko kati na zomi, mpe na bangɔmbɛ ya Yisraele na Goshe, ata moko te akufaki.
+ 27 Mpe Nzambe atindaki kovimba makasi na mosuni ya Baezipito, oyo epasukaki mposo na bango, mpe ekómaki kolɛmba makasi epai ya Baezipito nyonso banda na nse ya makolo na bango tii na mitole ya mitó na bango.
28 Mpe masuki mingi mazalaki o mosuni mwa bango, ete mosuni mwa bango mobebisamaki kino ekomaki kopɔla mpe kopɔla.
+ 29 Nzokande nkanda ya Nkolo ebalukaki te, + mpe lobɔkɔ na ye etandamaki naino likoló ya Ezipito mobimba.
30 Mpe Nkolo atindaki mbula ya mabanga ya makasi mpenza, oyo ebetaki banzete ya vinyo ya bango mpe ebukaki banzete ya bango ya mbuma mpe ekaukisaki yango ete ekweaki likolo lya bango.
+ 31 Lisusu matiti nyonso ya motane ekauki mpe ekufaki, mpo mɔtɔ oyo esangani ezalaki kokita na katikati ya mbula ya mabanga, yango wana mbula ya mabanga mpe mɔtɔ ezikisaki biloko nyonso.
+ 32 Lisusu bato mpe banyama oyo bakutaki na mikili mosusu bakufaki mpo na mɔ́tɔ ya mɔ́tɔ mpe ya mbula ya mabanga, mpe bana-nkɔsi nyonso balɛmbaki.
+ 33 Mpe Yehova atindaki mpe amemaki mayoyo ebele na Ezipito, Chasel, Salome, Chargol, mpe Chagole, mayoyo mokomoko ya lolenge na yango, oyo elyaki biloko nyonso oyo mbula ya mabanga etikalaki.
+ 34 Bongo Baezipito basepelaki na mayoyo, atako basilisaki mbuma ya elanga, mpe bakangaki yango mingi mpe batyaki mungwa mpo na kolya.
35 Mpe Nkolo abalusaki mopepe moko ya makasi ya mbu eye elongolaki mayoyo manso, kutu maye mazalaki na mungwa, mpe abwakaki yango o kati ya Mbu Motane; ata nsoso moko te etikalaki na ndelo ya Ezipito.
36 Mpe Nzambe atindaki molili likolo ya Ezipito, ete mokili mobimba ya Ezipito mpe ya Patrosi ekómaki molili mikolo misato, boye moto moko akokaki komona lobɔkɔ na ye te ntango atombolaki yango na monɔkɔ na ye.
+ 37 Na ntango wana, bato mingi ya Yisraele bakufaki oyo batombokelaki Yehova mpe balingaki koyoka Moize ná Arona te, + mpe bandimaki te epai na bango ete Nzambe atindaki bango.
+ 38 Mpe moto oyo alobaki ete: “Tokobima na Ezipito te, + noki te tókufa na nzala na esobe oyo etikali mpamba, + mpe moto oyo akolinga te koyoka mongongo ya Moize.”
+ 39 Mpe Nkolo anyokolaki bango na mikolo misato ya molili, mpe Bayisraele bakundaki bango na mikolo wana, kozanga ete Baezipito báyeba bango to básepela na bango.
+ 40 Mpe molili ezalaki monene mpenza na Ezipito na boumeli ya mikolo misato, mpe moto nyonso oyo atɛlɛmaki ntango molili ekɔtaki, atikalaki kotɛlɛma na esika na ye, mpe moto oyo afandaki atikalaki kofanda, mpe moto oyo alali alali kaka na ezalela moko, mpe moto oyo azalaki kotambola atikalaki kofanda na mabele na esika yango moko; mpe likambo liye likómelaki Baezipito banso, kina molili elekaki.
+ 41 Mpe mikolo ya molili elekaki, + mpe Yehova atindaki Moize ná Arona epai ya bana ya Yisraele, + balobi ete: “Bósala fɛti na bino mpe bósala Elekeli na bino, mpo tala nazali koya na katikati ya butu na kati ya Baezipito nyonso, mpe nakobɛta bana na bango nyonso ya liboso, banda na mwana ya liboso ya moto tii na mwana ya liboso ya nyama, mpe ntango nakomona Elekeli na bino, nakoleka bino.”
42 Mpe bana ba Yisalaele basalaki engebene na nyonso oyo Nkolo atindaki Mose mpe Alona, boye basalaki na butu wana.
+ 43 Mpe esalemaki ete o katikati ya butu, Nkolo abimaki o katikati ya Ezipito, mpe abetaki bana banso ya liboso ya

Baezipito, banda na bana ya liboso ya moto tii na mwana ya liboso ya nyama.
+ 44 Mpe Farao atɛlɛmaki na butu, ye ná basaleli na ye nyonso mpe Baezipito nyonso, mpe koganga makasi esalemaki na Ezipito mobimba na butu wana, mpamba te ezalaki na ndako moko te oyo ebembe ezalaki te.
+ 45 Lisusu bililingi ya bana ya liboso ya Ezipito, oyo eyemamaki na bifelo na bandako na bango, ebebisamaki mpe ekweaki na mabele.
+ 46 Ata mikuwa ya bana na bango ya liboso oyo bakufaki liboso ya likambo oyo mpe bakundaki bango na bandako na bango, bambwa ya Ezipito bazwaki yango na butu wana mpe babendaki yango liboso ya Baezipito mpe babwakaki yango liboso na bango.
+ 47 Mpe Baezipito nyonso bamonaki mabe oyo ekómelaki bango na mbalakaka, mpe Baezipito nyonso bagangaki na mongongo makasi.
+ 48 Mpe mabota nyonso ya Ezipito balelaki na butu wana, moto na moto mpo na mwana na ye ya mobali mpe moto na moto mpo na mwana na ye ya mwasi, azalaki mwana ya liboso, mpe mobulu ya Ezipito eyokanaki mosika na butu wana.
+ 49 Mpe Batia mwana mwasi ya Farao abimaki elongo na mokonzi na butu wana mpo na koluka Moize ná Arona na bandako na bango, mpe bakutaki bango na bandako na bango, bazalaki kolya mpe komɛla mpe kosepela elongo na Yisraele mobimba.
+ 50 Mpe Batia alobaki na Moize ete: “Ezali nde mbano mpo na bolamu oyo nasali yo, oyo abɔkɔlaki yo mpe asembolaki yo, mpe omemeli ngai mpe ndako ya tata na ngai mabe oyo?”
+ 51 Mpe Moize alobaki na ye ete: “Ya solo, Nkolo amemeli Ezipito malɔzi zomi; likambo moko ya mabe ekɔtaki epai na yo epai ya moko na bango? moko na yango esimbaki yo? mpe alobaki ete: Te.
+ 52 Mpe Moize alobaki na ye ete: “Ata ozali mwana ya liboso ya mama na yo, + okokufa te, + mpe likambo moko te ya mabe ekokómela yo na katikati ya Ezipito.”
+ 53 Mpe alobaki ete: “Litomba nini ezali mpo na ngai, ntango nazali komona mokonzi, + ndeko na ngai ya mobali, + mpe bato nyonso ya ndako na ye mpe bato oyo bazali koyangela na ye, + oyo bana na ye ya liboso bazali kokufa elongo na bana nyonso ya liboso ya Ezipito?
+ 54 Mpe Moize alobaki na ye ete: “Solo ndeko na yo mpe bato ya ndako na ye, mpe bato oyo bazali koyangela, mabota ya Ezipito, balingaki te koyoka maloba ya Nkolo, yango wana mabe oyo ekómelaki bango.”
+ 55 Bongo Farao mokonzi ya Ezipito apusanaki pene na Moize ná Arona ná bana mosusu ya Yisraele oyo bazalaki elongo na bango na esika wana, mpe abondelaki bango ete:
+ 56 Tɛlɛmá mpe kamata bandeko na bino, bana nyonso ya Yisraele oyo bazali na mokili, elongo na bampate mpe bangɔmbɛ na bango, mpe biloko nyonso ya bango, bakotika eloko moko te etikali, bobele kosambela ngai epai ya Nkolo Nzambe na bino.
57 Mpe Moize alobaki na Farao ete: “Talá ata ozali mwana ya liboso ya mama na yo, kasi kobanga te, mpo ete okokufa te, mpo Nkolo apesi mitindo ete okozala na bomoi, mpo na kolakisa yo nguya monene mpe lobɔkɔ na ye ya makasi oyo esembolami.”
+ 58 Bongo Farao apesaki mitindo ete bátinda bana ya Yisraele, mpe Baezipito nyonso bamipesaki makasi mpo na kotinda bango, + mpamba te balobaki ete: “Biso nyonso tozali kokufa.”
59 Mpe Baezipito banso batindaki Bayisraele, na bomengo monene, bampate mpe bangɔmbɛ mpe biloko ya motuya, engebene ndai ya Nkolo kati na ye mpe Tata na biso Abalayama.
+ 60 Mpe bana ya Yisraele baumelaki kobima na butu, mpe ntango Baezipito bayaki epai na bango mpo na kobimisa bango, balobaki na bango ete: “Tozali miyibi, mpo tóbima na butu?”
+ 61 Mpe bana ya Yisraele basɛngaki Baezipito bambɛki ya palata, mpe bambɛki ya wolo mpe bilamba, mpe bana ya Yisraele balongolaki Baezipito bilamba.
+ 62 Mpe Moize akendaki mbangu mpe atɛlɛmaki mpe akendaki na ebale ya Ezipito, mpe amemaki sanduku ya ebembe ya Yozefe longwa kuna mpe amemaki yango elongo na ye.
+ 63 Bana ya Yisraele mpe bamemaki sanduku ya sanduku ya tata na ye elongo na ye, + mpe sanduku ya ebembe ya libota na ye.

MOKAPO YA 81

+ 1 Mpe bana ya Yisraele balongwaki na Ramesese tii na Sukote, mibali soki nkóto nkama motoba oyo batambolaki na makolo, longola bana mike mpe basi na bango.
2 Lisusu ebele ya bato ebele bamataki elongo na bango, mpe bitonga mpe bangɔmbɛ, ata bangɔmbɛ mingi.
+ 3 Mpe bopaya ya bana ya Yisraele, oyo bafandaki na mokili ya Ezipito na mosala makasi, ezalaki mbula nkama mibale na zomi.
4 Mpe o nsuka ya mibu nkama mibale na zomi, Nkolo abimisaki bana ba Yisalaele uta na Ezipito na loboko la makasi.
+ 5 Mpe bana ya Yisraele balongwaki na Ezipito mpe na Goshene mpe na Ramese, mpe batyaki kaa na Sukote na mokolo ya zomi na mitano ya sanza ya liboso.
+ 6 Mpe Baezipito bakundaki bana na bango nyonso ya liboso oyo Nkolo abomaki, mpe Baezipito nyonso bakundaki bato oyo babomamaki na boumeli ya mikolo misato.
+ 7 Mpe bana ya Yisraele balongwaki na Sukote mpe batyaki kaa na Etome, na nsuka ya esobe.
+ 8 Mpe na mokolo ya misato nsima ya Baezipito kokunda bana na bango ya liboso, mibali mingi batɛlɛmaki longwa na Ezipito mpe balandaki Yisraele mpo na kozongisa bango na Ezipito, mpo bayambolaki ete batindaki Bayisraele mosika na bowumbu na bango.
+ 9 Mpe moto moko alobaki na mozalani na ye ete: “Ya solo, Moize ná Arona balobaki na Farao ete: “Tokokende mobembo ya mikolo misato na esobe mpe tokopesa mbeka epai ya Yehova Nzambe na biso.”
10 Sikawa bongo tika totelema na ntongo ya ntongo mpe kotinda bango bazonga, mpe ekozala ete soko bazongi elongo na biso o Ezipito epai ya bankolo ba bango, nde tokoyeba ete bondimi bozali na bango, kasi soko bakozonga te, nde tokobunda elongo na bango, mpe tokosala ete bazonga na nguya enene mpe loboko la makasi.

+ 11 Mpe bato minene nyonso ya Farao batɛlɛmaki na ntɔngɔ, mpe elongo na bango mibali soki nkóto nkama nsambo (700 000), mpe balongwaki na Ezipito na mokolo yango, mpe bakómaki na esika oyo bana ya Yisraele bazalaki.
+ 12 Mpe Baezipito nyonso bamonaki mpe bamonaki Moize mpe Arona mpe bana nyonso ya Yisraele bafandi liboso ya Pi-hahirote, bazalaki kolya mpe komɛla mpe kosala fɛti ya Nkolo.
+ 13 Mpe Baezipito nyonso balobaki na bana ya Yisraele ete: "Ya solo bolobi ete: 'Tokokende mobembo mikolo misato na esobe mpe tokopesa mbeka epai ya Nzambe na biso mpe tokozonga."
14 Bongo mokolo oyo esali mikolo mitano banda bokendaki, mpo na nini bozongi epai ya bankolo na bino te?
+ 15 Mpe Moize ná Arona bazongiselaki bango ete: "Mpo ete Yehova Nzambe na biso atatoli kati na biso, alobi ete: 'Bokozonga lisusu na Ezipito te, kasi tokomimema na mokili oyo ezali kosopana na miliki mpe mafuta ya nzoi, ndenge Yehova Nzambe na biso alapaki ndai epai ya bankɔkɔ na biso ete akopesa biso."
+ 16 Mpe ntango bato minene ya Ezipito bamonaki ete bana ya Yisraele bayokaki bango te, mpo na kozonga na Ezipito, bamikangamaki mpo na kobunda na Yisalaele.
+ 17 Mpe Nkolo alendisaki mitema mya bana ba Yisalaele likolo lya Baezipito, ete bapesaki bango kobeta makasi, mpe etumba ezalaki makasi likolo lya Baezipito, mpe Baezipito banso bakimaki liboso lya bana ba Yisalaele, mpo mingi kati na bango bakufaki na loboko la Yisalaele.
+ 18 Mpe bato minene ya Farao bakendaki na Ezipito mpe bayebisaki Farao ete: "Bana ya Yisraele bakimi mpe bakozonga lisusu na Ezipito te, mpe Moize ná Arona balobaki na biso ndenge wana."
19 Mpe Falao ayokaki likambo liye, mpe motema mwa ye mpe mitema mya bato banso ba ye babalukaki na Yisalaele, mpe bayambolaki ete batindaki Yisalaele; mpe Baezipito nyonso bapesaki Farao toli ete alanda bana ya Yisraele mpo bázonga na mikumba na bango.
+ 20 Mpe moto na moto alobaki na ndeko na ye ete: "Eloko nini tosali, oyo totindi Yisraele longwa na boombo na biso?"
+ 21 Mpe Yehova alendisaki mitema ya Baezipito nyonso mpo na kolanda Bayisraele, + mpamba te Yehova azalaki na mposa ya kokweisa Baezipito na Mbu Motane.
+ 22 Mpe Farao atɛlɛmaki mpe akangaki likalo na ye, mpe apesaki mitindo na Baezipito nyonso ete báyangana, + mobali moko te atikalaki longola kaka bana mike mpe basi.
+ 23 Mpe Baezipito nyonso babimaki elongo na Farao mpo na kolanda bana ya Yisraele, mpe kaa ya Ezipito ezalaki kaa monene mpenza mpe ya kilo, bato soko nkóto nkama zomi.
+ 24 Mpe bato nyonso ya kaa oyo bakendaki mpe balandaki bana ya Yisraele mpo na kozongisa bango na Ezipito, mpe bakómaki na bango na kaa pembeni ya Mbu Motane.
+ 25 Mpe bana ya Yisraele batombolaki miso na bango, mpe bamonaki Baezipito banso bazali kolanda bango, mpe bana ya Yisalaele babangaki mingi mpo na bango, mpe bana ya Yisalaele babelelaki epai ya Nkolo.
+ 26 Mpe na ntina ya Baezipito, bana ya Yisraele bamikabolaki na bituluku minei, mpe bakabwanaki na makanisi na bango, mpo bazalaki kobanga Baezipito, mpe Moize alobaki na moko na moko na bango.
+ 27 Bokabwani ya liboso ezalaki ya bana ya Rubene, ya Simeona mpe ya Isakara, mpe bazwaki ekateli ya komibwaka na mbu, mpamba te babangaki mpenza Baezipito.
+ 28 Mpe Moize alobaki na bango ete: "Bóbanga te, bótelema mpe bómona lobiko ya Nkolo oyo akosala lelo mpo na bino."
+ 29 Likita ya mibale ezalaki ya bana ya Zebulone, ya Benyamina mpe ya Naftali, mpe bazwaki ekateli ya kozonga na Ezipito elongo na Baezipito.
+ 30 Mpe Moize alobaki na bango ete: "Bóbanga te, mpo ndenge bomoni Baezipito lelo, bokomona bango lisusu te."
+ 31 Liboke ya misato ezalaki ya bana ya Yuda ná Yozefe, mpe bazwaki ekateli ya kokende kokutana na Baezipito mpo na kobunda na bango.
+ 32 Mpe Moize alobaki na bango ete: "Bótɛlɛma na bisika na bino, mpo Yehova akobunda mpo na bino, mpe bokofanda nyɛɛ."
+ 33 Mpe bokaboli ya minei ezalaki ya bana ya Levi, Gade, mpe Ashere, mpe bazwaki ekateli ya kokende na katikati ya Baezipito mpo na kobulunganisa bango, mpe Moize alobaki na bango ete: "Bótikala na bisika na bino mpe bóbanga te, bóbenga kaka epai ya Nkolo ete abikisa bino na mabɔkɔ na bango."
34 Nsima na yango, Moize atɛlɛmaki na kati ya bato, mpe abondelaki Yehova mpe alobaki ete:
35 O Nkolo Nzambe wa mabele mobimba, longola sikawa bato ba yo baye obimisaki uta na Ezipito, mpe tika te Baezipito bamikumisa ete nguya mpe nguya ezali ya bango.
36 Bongo Nkolo alobi na Moize: "Ozali kobelela ngai mpo na nini? loba na bana ba Yisraele ete bakokende liboso, mpe osembola lingenda na yo likolo ya mbu mpe okaboli yango, mpe bana ya Yisalaele bakoleka na kati na yango.
+ 37 Mpe Moize asalaki bongo, mpe atombolaki lingenda na ye likoló ya mbu mpe akabolaki yango.
+ 38 Mpe mai ya mbu ekabwanaki na biteni zomi na mibale, mpe bana ya Yisraele bazalaki koleka na makolo, na sapato, lokola moto akoleka na nzela oyo ebongisami.
+ 39 Mpe Yehova amonisaki bana ya Yisraele makamwisi na ye na Ezipito mpe na mbu na lobɔkɔ ya Moize mpe ya Arona.
+ 40 Mpe ntango bana ya Yisraele bakotaki na mbu, Baezipito bayaki nsima na bango, mpe mai ya mbu ezongelaki bango, mpe bango nyonso bazindaki na mai, mpe moto moko te atikalaki longola se Falo, oyo apesaki matondi na Nkolo mpe andimaki ye, yango wana Nkolo atikaki te akufa o ntango wana elongo na Baezipito.
+ 41 Mpe Nkolo atindaki anzelu moko akamata ye na ntei ya Baezipito, oyo abwakaki ye na mokili ya Ninive mpe ayangelaki yango ntango molai.
42 Mpe o mokolo mona Nkolo abikisaki Yisalaele uta o loboko la Ezipito, mpe bana banso ba Yisalaele bamonoki ete Baezipito bakufaki, mpe bamonoki loboko monene mwa Nkolo, o maye asalaki o Ezipito mpe o mbu.
+ 43 Bongo Moize ná bana ya Yisraele bayembaki loyembo oyo epai ya Yehova, na mokolo oyo Yehova akweisaki Baezipito liboso na bango.
44 Mpe Yisraele mobimba bayembaki na bomoko, balobi: "Nakoyembela Nkolo mpo ete atombolami mingi, mpunda

mpe motambwisi na ye abwaki na mbu; tala ekomami o buku ya mobeko mwa Nzambe.
+ 45 Nsima na yango bana ya Yisraele babandaki mobembo na bango, mpe batyaki kaa na Mara, + mpe Yehova apesaki bana ya Yisraele mibeko mpe bikateli na esika yango na Mala, + mpe Yehova atindaki bana ya Yisraele bátambola na banzela na ye nyonso mpe básalela ye.
+ 46 Mpe balongwaki na Mara mpe bakómaki na Elime, mpe na Elime ezalaki na maziba zomi na mibale ya mai mpe banzete ya dati ntuku nsambo, mpe bana batyaki kaa kuna pembeni ya mai.
+ 47 Mpe balongwaki na Elime mpe bakómaki na esobe ya Sin, na mokolo ya zomi na mitano ya sanza ya mibale nsima ya kolongwa na bango na Ezipito.
+ 48 Na ntango wana, Yehova apesaki bana ya Yisraele mana mpo bálya, + mpe Yehova azalaki kosopela bana ya Yisraele bilei oyo euti na likoló mokolo na mokolo.
+ 49 Mpe bana ya Yisraele balyaki mana na boumeli ya mbula ntuku minei, mikolo nyonso oyo bazalaki na esobe, tii ntango bakómaki na mokili ya Kanana mpo na kozwa yango.
50 Mpe balongwaki uta o esobe ya Sin mpe batyaki kaa o Alushi.
51 Mpe balongwaki na Alusi mpe batyaki kaa na Refidime.
+ 52 Mpe ntango bana ya Yisraele bazalaki na Refidime, Amaleke + mwana ya Elifaze, mwana ya Esau, ndeko ya Zefo, ayaki kobunda na Yisraele.
+ 53 Mpe amemaki elongo na ye bato nkama mwambe na nkóto moko, banganga-nkisi mpe ba-ndoki, mpe amibongisaki mpo na etumba na Yisraele na Refidime.
+ 54 Mpe bamemaki etumba monene mpe ya makasi na Yisraele, mpe Yehova apesaki Amaleke mpe bato na ye na mabɔkɔ ya Moize mpe bana ya Yisraele, mpe na lobɔkɔ ya Yosua, mwana ya Nunu, Moefrata, mosaleli ya Moize.
+ 55 Mpe bana ya Yisraele babomaki Amaleke ná bato na ye na mopanga, kasi etumba ezalaki makasi mpenza epai ya bana ya Yisraele.
+ 56 Mpe Nkolo alobaki na Moize ete: "Komá likambo oyo lokola ekaniseli mpo na yo na buku, mpe tyá yango na lobɔkɔ ya Yosua, mwana ya Nune, mosaleli na yo, mpe okopesa bana ya Yisraele mitindo ete: 'Ntango okokóma na mokili ya Kanana, okolongola mpenza bokundoli ya Amaleke na nse ya likoló."
57 Mpe Moize asali bongo, mpe akamataki buku mpe akomaki likolo na yango maloba maye.
+ 58 Kanisá makambo oyo Amaleke asalelaki yo na nzela ntango olongwaki na Ezipito.
59 Ye akutanaki na yo na nzela mpe abɛtaki nsima na yo, kutu baoyo bazalaki na bolɛmbu nsima na yo ntango olɛmbaki mpe olɛmbaki.
60 Yango wana ekozala ntango Nkolo Nzambe wa yo akopesa yo bopemi uta na banguna ba yo banso nzinganzinga o mboka eye Nkolo Nzambe wa yo apesi yo mpo ya libula, mpo ya kozwa yango, ete okopangusa bokundoli bwa Amaleki uta o nse ya lola, okobosana yango te.
61 Mpe mokonzi oyo akoyokela Amaleki mawa, to likolo lya bokundoli bwa ye to likolo lya nkona ya ye, tala nakosenga yango epai ya ye, mpe nakokata ye uta o ntei ya bato ba ye.
62 Mpe Moize akomaki makambo maye manso o buku, mpe apesaki mitindo na bana ya Yisraele na ntina ya makambo maye manso.

MOKAPO YA 82

+ 1 Mpe bana ya Yisraele balongwaki na Refidime mpe batyaki kaa na esobe ya Sinai, na sanza ya misato banda babimaki na Ezipito.
+ 2 Na ntango wana, Reuel Momidiane, bokilo ya Moize, ayaki elongo na Zipora mwana na ye ya mwasi ná bana na ye mibale ya mibali, mpo ayokaki makamwisi ya Yehova oyo asalaki Yisraele, + ete abikisaki bango na lobɔkɔ ya Ezipito.
+ 3 Mpe Reuel akómaki epai ya Moize na esobe epai atyaki kaa, epai ngomba ya Nzambe ezalaki.
+ 4 Mpe Moize abimaki mpo na kokutana na bokilo na ye na lokumu monene, mpe Yisraele mobimba bazalaki elongo na ye.
+ 5 Mpe Reuel mpe bana na ye batikalaki na kati ya Bayisraele mikolo mingi, mpe Reuel ayebaki Yehova banda mokolo wana.
+ 6 Mpe na sanza ya misato banda bana ya Yisraele balongwaki na Ezipito, na mokolo ya motoba na yango, + Yehova apesaki Yisraele mibeko zomi na Ngomba Sinai.
+ 7 Mpe Yisraele mobimba bayokaki mitindo oyo nyonso, mpe Yisalaele mobimba basepelaki mingi na Nkolo na mokolo wana.
8 Mpe nkembo ya Nkolo epemamaki likolo lya Ngomba Sinai, mpe abengaki Mose, mpe Mose ayaki o katikati ya lipata mpe amataki ngomba.
9 Mpe Moize azalaki likolo lya ngomba mikolo ntuku minei na butu ntuku minei; alyaki limpa te mpe amelaki mai te, mpe Nkolo alakisaki ye na mibeko mpe bisambisi mpo na koteya bana ya Yisalaele.
10 Mpe Nkolo akomaki mitindo zomi miye atindaki bana ba Yisalaele likolo lya bitanda mibale ya mabanga, maye apesaki na Mose mpo ya kotinda bana ba Yisalaele.
11 Mpe o nsuka ya mikolo ntuku minei na butu ntuku minei, ntango Nkolo asilaki koloba na Mose na Ngomba Sinai, nde Nkolo apesaki Mose bitanda ya mabanga, oyo ekomamaki na mosapi ya Nzambe.
+ 12 Mpe ntango bana ya Yisraele bamonaki ete Moize aumelaki kokita longwa na ngomba, bayanganaki zingazinga ya Arona mpe balobaki ete: "Mpo na moto oyo Moize toyebi te nini ekómeli ye."
13 Sikawa bongo, telema, sala epai ya biso nzambe moko oyo akokende liboso na biso, mpo ete okokufa te.
+ 14 Mpe Alona abangaki mpenza bato, mpe atindaki bango bámemela ye wolo mpe asalaki yango mwana-ngɔmbɛ oyo enyangwaki mpo na bato.
+ 15 Mpe Nkolo alobaki na Moize liboso ete akita na ngomba ete: "Kita, mpo bato na yo oyo obimisaki na Ezipito bamibebisi."
+ 16 Bamisali mwana-ngɔmbɛ oyo enyangwaki, + mpe bafukami liboso na yango, + bongo tiká ngai, + mpo nasilisa bango na mabele, mpo bazali bato ya nkingo makasi.
17 Mpe Mose abondelaki elongi ya Nkolo, mpe abondelaki Nkolo mpo ya bato na ntina ya mwana ya ngɔmbɛ oyo basalaki, mpe na nsima akitaki uta na ngomba mpe na

maboko na ye ezalaki na bitanda mibale ya mabanga, oyo Nzambe apesaki ye mpo na kopesa mitindo na Bayisraele.
18 Mpe ntango Moize apusanaki penepene na kaa mpe amonaki mwana ya ngɔmbɛ oyo bato basalaki, nkanda ya Moize epeli mpe abukaki bitanda na nse ya ngomba.
+ 19 Mpe Moize akómaki na kaa mpe akamataki mwana-ngɔmbɛ mpe atumbaki yango na mɔtɔ, mpe abɛtaki yango tii ekómaki mputulu ya malamu, mpe apanzaki yango likoló ya mai mpe apesaki yango na Bayisraele mpo bámɛla yango.
20 Mpe bato soko nkóto misato bakufaki na mipanga ya moko na mosusu oyo basalaki mwana ya ngɔmbɛ.
+ 21 Mpe na mokolo oyo elandaki Moize alobaki na bato ete: "Nakomata epai ya Nkolo, mbala mosusu nakoki kosala masumu mpo na masumu na bino oyo bosali lisumu epai ya Nkolo."
22 Mpe Moize amataki lisusu epai ya Nkolo, mpe atikalaki elongo na Nkolo mikolo ntuku minei na butu ntuku minei.
23 Mpe o mikolo ntuku minei Mose abondelaki Nkolo na ntina ya bana ba Yisalaele, mpe Nkolo ayokaki losambo la Mose, mpe Nkolo abondelaki ye na ntina ya Yisalaele.
24 Bongo Nkolo alobaki na Moize ete akata bitanda mibale ya mabanga mpe amema yango epai ya Nkolo, oyo akokoma likolo na yango mibeko zomi.
+ 25 Sikawa Moize asalaki bongo, mpe akitaki mpe akataki bitanda mibale mpe amataki na Ngomba Sinai epai ya Nkolo, mpe Nkolo akomaki mitindo zomi likolo ya bitanda.
+ 26 Mpe Moize atikalaki naino epai ya Nkolo mikolo ntuku minei na butu ntuku minei, mpe Nkolo alakisaki ye na mibeko mpe bikateli mpo na kopesa Yisalaele.
27 Mpe Nkolo atindaki ye na ntina ya bana ya Yisalaele ete basala esika mosantu mpo ya Nkolo, ete nkombo na ye ekoka kopema o kati na yango, mpe Nkolo alakisaki ye bokokani bwa esika mosantu mpe bokokani bwa bisaleli bya yango binso.
28 Mpe na nsuka ya mikolo ntuku minei, Moize akitaki uta na ngomba mpe bitanda mibale ezalaki na loboko na ye.
29 Mpe Mose ayaki epai ya bana ba Yisalaele mpe alobelaki bango maloba manso ma Nkolo, mpe ateyaki bango mibeko, mibeko mpe bikateli biye Nkolo ateyaki ye.
+ 30 Mpe Moize ayebisaki bana ya Yisraele liloba ya Nkolo, ete esika mosantu ekosalema mpo na ye, mpo na kofanda o ntei ya bana ya Yisalaele.
31 Mpe bato basepelaki mingi na bolamu nyonso oyo Nkolo alobaki na bango, na nzela ya Moize, mpe balobaki ete: "Tokosala nyonso oyo Nkolo alobaki na yo."
32 Mpe bato batelemaki lokola moto moko mpe bapesaki makabo ya bokabi na esika mosantu ya Nkolo, mpe moto na moto amemaki likabo ya Nkolo mpo ya mosala mwa esika mosantu, mpe mpo ya mosala na yango nyonso.
+ 33 Mpe bana nyonso ya Yisraele bamemaki moto na moto na biloko nyonso oyo ezwamaki na esika na ye mpo na mosala ya esika mosantu ya Yehova, wolo, palata mpe motako, mpe biloko nyonso oyo ekoki kosalelama mpo na esika mosantu.
34 Mpe bato banso ba mayele baye bamesanaki na mosala bayaki mpe basalaki esika esantu ya Nkolo, engebene na nyonso oyo Nkolo atindaki, moto na moto na mosala moye amesanaki; mpe bato banso ba mayele na motema basalaki esika mosantu, mpe biloko bya yango mpe bisaleli binso mpo ya mosala mosantu, lokola Nkolo atindaki Mose.
+ 35 Mpe mosala ya esika mosantu ya tabernakle esilaki na nsuka ya sanza mitano, mpe bana ya Yisraele basalaki nyonso oyo Yehova apesaki Moize mitindo.
+ 36 Mpe bamemaki esika mosantu mpe biloko na yango nyonso epai ya Moize; lokola na elilingi eye Nkolo alakisaki Mose, boye basalaki bana ba Yisalaele.
37 Mpe Mose amonoki mosala, mpe tala basalaki yango lokola Nkolo atindaki ye, boye Mose apambolaki bango.

MOKAPO YA 83

1 Mpe o sanza ya zomi na mibale, o mokolo mwa tuku mibale na misato mwa sanza, Mose akamataki Alona mpe bana ba ye babali, mpe alatisaki bango bilamba na bango, mpe apakolaki bango mafuta mpe asalaki epai ya bango lokola Nkolo atindaki ye, mpe Mose amemaki makabo manso maye Nkolo azalaki na mokolo wana atindaki ye.
+ 2 Na nsima, Moize azwaki Arona ná bana na ye ya mibali mpe alobaki na bango ete: "Bokotikala mikolo nsambo na ekuke ya tabernakle, mpamba te bapesaki ngai etinda oyo."
3 Mpe Arona ná bana ba ye basalaki nyonso oyo Nkolo atindaki bango na nzela ya Moize, mpe batikalaki mikolo nsambo na ekuke ya hema.
+ 4 Mpe na mokolo ya mwambe, ezalaki mokolo ya liboso ya sanza ya liboso, na mbula ya mibale banda Bayisraele balongwaki na Ezipito, Moize atelemisaki esika mosantu, mpe Moize atyaki biloko nyonso ya ndako ya tabernakle mpe biloko nyonso ya ndako mosantu, mpe asalaki nyonso oyo Yehova apesaki ye mitindo.
+ 5 Mpe Moize abengaki Arona ná bana na ye ya mibali, mpe bamemaki likabo ya kotumba mpe likabo ya lisumu mpo na bango moko mpe mpo na bana ya Yisraele, ndenge Yehova apesaki Moize mitindo.
+ 6 Na mokolo yango bana mibale ya Arona, Nadabe mpe Abihu, bazwaki mɔtɔ ya mopaya mpe bamemaki yango liboso ya Yehova oyo atindaki bango te, mpe mɔtɔ ebimaki liboso ya Yehova, mpe ezikisaki bango, mpe bakufaki liboso ya Yehova na mokolo yango.
+ 7 Bongo mokolo oyo Moize asilisaki kotonga esika mosantu, bankumu ya bana ya Yisraele babandaki komema makabo na bango liboso ya Yehova mpo na kobulisa etumbelo.
8 Mpe bamemaki makabo na bango mokonzi moko na moko mpo na mokolo moko, mokonzi moko mokolo na mokolo mpo na mikolo zomi na mibale.
+ 9 Mpe makabo nyonso oyo bamemaki, moto na moto na mikolo na ye, saani moko ya palata oyo ezalaki na kilo nkama moko na ntuku misato (130), saani moko ya palata ya shekele ntuku nsambo na shekele ya esika mosantu, nyonso mibale etondi na farini ya malamu, esangisamaki na mafuta mpo na likabo ya mbuma.
10 Mbɛki moko, oyo ezalaki na kilo ya shekele zomi ya wolo, etondi na mpaka ya malasi.
11 Mwana-ngɔmbɛ-mobali moko, mpate-mobali moko, mwana-mpate moko ya mbula moko mpo na likabo ya kotumba.
+ 12 Mpe mwana ya ntaba moko mpo na likabo ya lisumu.
+ 13 Mpe mpo na mbeka ya kimya, bangɔmbɛ mibale, mpate-mobali mitano, bantaba-mibali mitano, bana-mpate mitano ya mbula moko.

+ 14 Bankumu zomi na mibale ya Yisraele bazalaki kosala bongo mokolo na mokolo, moto na moto na mikolo na ye.
+ 15 Mpe ezalaki nsima ya eye, na mokolo ya zomi na misato ya sanza, nde Mose atindaki bana ya Yisraele básala Elekeli.
+ 16 Mpe bana ya Yisraele babatelaki Elekeli na eleko na yango na mokolo ya zomi na minei ya sanza, ndenge Yehova apesaki Moize mitindo, bana ya Yisraele basalaki bongo.
17 Mpe o sanza ya mibale, o mokolo mwa yambo, Nkolo alobaki na Moize.
+ 18 Kotánga mitó ya mibali nyonso ya bana ya Yisraele banda na mbula ntuku mibale to koleka, yo ná ndeko na yo Arona ná bankumu zomi na mibale ya Yisraele.
+ 19 Mpe Moize asalaki bongo, mpe Arona ayaki elongo na bankumu zomi na mibale ya Yisraele, mpe batángaki bana ya Yisraele na esobe ya Sinai.
+ 20 Mpe motángo ya bana ya Yisraele na kolanda bandako ya bankɔkɔ na bango, banda na mbula ntuku mibale (20) mpe koleka, ezalaki nkóto nkama motoba na misato na ntuku mitano (600 000).
+ 21 Kasi bana ya Levi batángamaki te kati na bandeko na bango bana ya Yisraele.
+ 22 Mpe motángo ya mibali nyonso ya bana ya Yisraele kobanda na sanza moko mpe koleka, ezalaki nkóto ntuku mibale na mibale na ntuku nsambo na misato (22 73).
+ 23 Mpe motángo ya bana ya Levi banda na sanza moko mpe koleka, ezalaki nkóto ntuku mibale na mibale (22 000).
+ 24 Mpe Moize atyaki banganga-nzambe mpe Balevi mokomoko na mosala na ye mpe na mokumba na ye mpo na kosalela esika mosantu ya tabernakle, ndenge Yehova apesaki Moize mitindo.
25 Mpe na mokolo ya ntuku mibale ya sanza, lipata elongolamaki na hema ya Litatoli.
+ 26 Na ntango wana bana ya Yisraele bakobaki mobembo na bango longwa na esobe ya Sinai, mpe basalaki mobembo ya mikolo misato, mpe lipata epemamaki likoló ya esobe ya Parane; kuna nkanda ya Nkolo epelisaki Yisalaele, mpo basilikisaki Nkolo na kosenga ye bilei, ete bakoka kolia.
27 Mpe Nkolo ayokaki mongongo mwa bango, mpe apesaki bango bilei biye balyaki sanza moko.
28 Kasi nsima ya eye nkanda ya Nkolo epelisaki bango, mpe abetelaki bango na bobomi bonene, mpe bakundamaki kuna o esika wana.
+ 29 Mpe bana ya Yisraele babengaki esika yango Kebrote-Hatava, mpamba te kuna bakundaki bato oyo bazalaki na mposa makasi ya mosuni.
30 Mpe balongwaki na Kebrote Hatava mpe batyaki kaa na Hazerote, oyo ezali na esobe ya Parane.
+ 31 Mpe ntango bana ya Yisraele bazalaki na Hazerote, nkanda ya Nkolo epelisaki Miriame mpo na Moize, mpe akómaki na maba, mpɛmbɛ lokola mbula-mpɛmbɛ.
32 Mpe akangamaki libanda ya kaa mikolo nsambo, kino azwaki lisusu nsima ya maba na ye.
+ 33 Na nsima, bana ya Yisraele balongwaki na Hazerote, mpe batɛlɛmaki na nsuka ya esobe ya Parane.
+ 34 Na ntango wana, Yehova alobaki na Moize ete atinda mibali zomi na mibale na bana ya Yisraele, moto moko na libota moko, mpo bákende kotala mokili ya Kanana.
+ 35 Mpe Moize atindaki bato zomi na mibale, mpe bayaki na mokili ya Kanana mpo na koluka mpe kotala yango, mpe batalaki mokili mobimba banda na esobe ya Sin tii na Rekobe ntango ozali koya na Kamote.
+ 36 Mpe na nsuka ya mikolo ntuku minei bayaki epai ya Moize mpe Arona, mpe bamemeli ye nsango lokola ezalaki na mitema na bango, mpe zomi kati na bato yango bamemelaki bana ya Yisraele lapolo ya mabe, mpo na mokili oyo batalaki, balobaki ete: “Ezali malamu mpo na biso kozonga na Ezipito na esika ya kokende na mokili oyo, mokili oyo ezali kolya bafandi na yango.”
+ 37 Kasi Yosua mwana ya Nune ná Kalebe mwana ya Yefune, oyo bazalaki na kati ya bato oyo bazalaki kotala mokili yango, balobaki ete: “Mokili yango ezali malamu mpenza.”
+ 38 Soki Nkolo asepeli na biso, akomema biso na mokili oyo mpe akopesa biso yango, mpo ezali mboka oyo ezali kosopana na miliki mpe mafuta ya nzoi.
+ 39 Kasi bana ya Yisraele balingaki koyoka bango te, mpe bayokaki maloba ya bato zomi oyo bamemaki lapolo ya mabe ya mboka.
+ 40 Mpe Yehova ayokaki koimaima ya bana ya Yisraele mpe asilikaki mpe alapaki ndai ete:
+ 41 Ya solo, moto moko te na nkola oyo ya mabe akomona mokili yango banda na mbula ntuku mibale (20) longola kaka Kalebe mwana ya Yefune ná Yosua mwana ya Nune.
42 Kasi solo nkola eye ya nkuna ekokufa o esobe eye, mpe bana ba bango bakoya o mboka mpe bakozwa yango; bongo nkanda ya Nkolo epelisaki Yisalaele, mpe asalaki bango koyengayenga o esobe mibu ntuku minei kino nsuka ya nkola wana ya nkuna, zambi balandaki Nkolo te.
+ 43 Mpe bato bafandaki na esobe ya Parane ntango molai, mpe na nsima bakendaki na esobe na nzela ya Mbu Motane.

MOKAPO YA 84

1 Na ntango wana, Kora mwana ya Yetsere mwana ya Kehate mwana ya Levi, azwaki bato mingi ya bana ya Yisraele, mpe batɛlɛmaki mpe baswanaki na Moize ná Arona mpe na lisangá mobimba.
2 Mpe Nkolo asilikelaki bango, mpe mabele efungoli monoko na yango, mpe emelaki bango, elongo na bandako na bango mpe biloko binso bya bango, mpe bato banso ya Kora.
3 Mpe nsima ya eye Nzambe asalaki ete bato bakende zingazinga na nzela ya Ngomba Seire mpo na ntango molai.
+ 4 Na ntango wana Nkolo alobaki na Moize ete: “Kosilikisa etumba te na bana ya Esau, mpo nakopesa yo eloko moko te oyo ezali ya bango, + ndenge moko na nse ya makolo ekokaki konyata, + mpo napesi Ngomba Seire lokola libula na Esau.”
5 Yango wana bana ba Esau babundaki na bana ba Seire o ntango ya kala, mpe Nkolo apesaki bana ba Seire o maboko ma bana ba Esau, mpe abebisaki bango uta o liboso lya bango, mpe bana ba Esau bafandaki o esika ya bango kino lelo.
+ 6 Yango wana Yehova alobaki na bana ya Yisraele ete: “Bóbunda na bana ya bandeko na bino Esau te, mpo eloko moko te na mokili na bango ezali ya bino, kasi bokoki kosomba bilei epai na bango na mbongo mpe kolya yango,

mpe bokosomba mai na bango na mbongo mpe komɛla yango.
7 Mpe bana ba Yisalaele basalaki engebene na liloba lya Nkolo.
+ 8 Mpe bana ya Yisraele batambolaki na esobe, batambolaki na nzela ya Ngomba Sinai ntango molai, mpe basimbaki bana ya Esau te, mpe baumelaki na etúká yango mbula zomi na libwa.
9 Na ntango wana, Latinus mokonzi ya bana ya Kitime akufaki, na mbula ya ntuku minei na mitano ya bokonzi na ye, oyo ezali mbula ya zomi na minei ya kolongwa ya bana ya Yisraele na Ezipito.
10 Mpe bakundaki ye o esika ya ye eye atongaki mpo ya yemei o mboka ya Kitime, mpe Abimina ayangelaki na esika na ye mibu ntuku misato na mwambe.
+ 11 Mpe bana ya Yisraele balekisaki ndelo ya bana ya Esau na mikolo yango, na nsuka ya mbula zomi na libwa, mpe bayaki mpe balekisaki nzela ya esobe ya Moaba.
+ 12 Mpe Nkolo alobaki na Moize ete: "zinga Moaba te, mpe kobunda na bango te, mpo nakopesa yo eloko moko te na mokili na bango.
+ 13 Mpe bana ya Yisraele balekisaki nzela ya esobe ya Moaba na boumeli ya mbula zomi na libwa, mpe babundisaki bango te.
+ 14 Mpe na mbula ya ntuku misato na motoba ya bana ya Yisraele ya kolongwa na Ezipito Nkolo abɛtaki motema ya Sihone, mokonzi ya Baamore, mpe abundisaki etumba, mpe abimaki mpo na kobunda na bana ya Moaba.
+ 15 Mpe Sihone atindaki bamemi-nsango epai ya Beore mwana ya Janease, mwana ya Balama, mopesi-toli ya mokonzi ya Ezipito, mpe epai ya Balama mwana na ye, mpo na kolakela Moabe mabe mpo na kopesa yango na lobɔkɔ ya Sihone.
+ 16 Mpe bamemi-nsango bakendaki mpe bamemaki Beore mwana ya Janease mpe Balama mwana na ye, longwa na Petore na Mesopotamia, bongo Beore ná Balama mwana na ye bakómaki na engumba Sihone mpe balakelaki Moaba ná mokonzi na bango mabe liboso ya Sihone mokonzi ya Baamore.
+ 17 Bongo Sihone abimaki elongo na limpinga na ye mobimba, mpe akendaki na Moaba mpe abundisaki bango, mpe akitisaki bango, + mpe Yehova apesaki bango na mabɔkɔ na ye, mpe Sihone abomaki mokonzi ya Moaba.
+ 18 Mpe Sihone azwaki bingumba nyonso ya Moaba na etumba; azwaki mpe Heshibone epai na bango, mpamba te Heshibone ezalaki moko ya bingumba ya Moaba, mpe Sihone atyaki bankumu na ye mpe bato minene na ye na Heshibone, mpe Heshibone ezalaki ya Sihone na mikolo wana.
19 Yango wana, balobi ya masese, Beore ná Balama mwana na ye, balobaki ete: "Bóya na Heshibone, engumba ya Sihone ekotongama mpe ekotongama."
20 Mawa na yo Moaba! obungi, O bato ya Kemoshe! tala ekomami likolo lya buku ya mobeko mwa Nzambe.
+ 21 Mpe ntango Sihone alongaki Moabe, atyaki bakɛngɛli na bingumba oyo azwaki na Moabe, mpe motángo monene ya bana ya Moaba bakweyaki na etumba na lobɔkɔ ya Sihone, mpe akangaki bango mingi, bana mibali mpe bana basi, mpe abomaki mokonzi na bango; bongo Sihone azongaki na mokili na ye.
+ 22 Mpe Sihone apesaki makabo mingi ya palata mpe ya wolo epai ya Beore mpe mwana na ye ya Balama, mpe abenganaki bango, mpe bakendaki na Mesopotamia na mboka na bango mpe na mboka na bango.
+ 23 Na ntango wana bana nyonso ya Yisraele balongwaki na nzela ya esobe ya Moaba, mpe bazongaki mpe bazingaki esobe ya Edome.
+ 24 Bongo lisangá mobimba ekómaki na esobe ya Sin na sanza ya liboso ya mbula ya ntuku minei banda balongwaki na Ezipito, + mpe bana ya Yisraele bafandaki kuna na Kadeshe, na esobe ya Sin, mpe Miriame akufaki kuna mpe akundamaki kuna.
+ 25 Na ntango wana Moize atindaki bamemi-nsango epai ya Hadade mokonzi ya Edome mpe alobi ete: "Ndeko na yo Yisraele alobi boye: 'Nabondeli yo, tiká naleka na mokili na yo, tokoleka na elanga to elanga ya vinyo te, tokomɛla mai ya libulu te. tokotambola na nzela ya mokonzi.
+ 26 Mpe Edome alobaki na ye ete: "Okoleka na mboka na ngai te, mpe Edome abimaki mpo na kokutana na bana ya Yisraele elongo na bato ya nguya."
+ 27 Mpe bana ya Esau baboyaki kotika bana ya Yisraele báleka na mokili na bango, yango wana Bayisraele balongwaki mosika na bango mpe babundisaki bango te.
+ 28 Mpo liboso ya likambo yango, Yehova apesaki bana ya Yisraele mitindo ete: "Bokobunda na bana ya Esau te, yango wana Bayisraele balongwaki mosika na bango mpe babundisaki bango te."
+ 29 Bongo bana ya Yisraele balongwaki na Kadeshe, mpe bato nyonso bakómaki na Ngomba Hore.
+ 30 Na ntango wana, Yehova alobaki na Moize ete: "Yebisá ndeko na yo Arona ete akokufa kuna, mpo akoya te na mokili oyo napesi bana ya Yisraele."
31 Mpe Arona amataki, na etinda ya Nkolo, o Ngomba Hore, o mobu mwa ntuku minei, o sanza ya mitano, o mokolo mwa yambo mwa sanza.
32 Mpe Arona azalaki na mibu nkama moko na ntuku mibale na misato ntango akufaki na Ngomba Hore.

MOKAPO YA 85

1 Mpe mokonzi Arade Mokanana, oyo azalaki kofanda na sudi, ayokaki ete Bayisraele bayaki na nzela ya banɔngi, mpe abongisaki mampinga na ye mpo na kobunda na Bayisraele.
+ 2 Mpe bana ya Yisalaele babangaki ye mingi, mpo azalaki na limpinga monene mpe ya kilo, yango wana bana ya Yisalaele bazwaki mokano ya kozonga na Ezipito.
3 Mpe bana ba Yisalaele bazongaki nsima penepene na ntaka ya mobembo ya mikolo misato o Maserate Beni Jaakon, mpo babangaki mingi mpo ya mokonzi Arade.
+ 4 Mpe bana ya Yisraele balingaki kozonga na bisika na bango te, yango wana batikalaki na Beni Jaakon mikolo ntuku misato.
+ 5 Mpe ntango bana ya Levi bamonaki ete bana ya Yisraele bakozonga nsima te, bayokaki zuwa mpo na Nkolo, + mpe batɛlɛmaki mpe babundaki na Bayisraele bandeko na bango, mpe babomaki bango nzoto monene, mpe batindaki bango na makasi bázonga na esika na bango, Ngomba Hore.

+ 6 Mpe ntango bazongaki, mokonzi Arade azalaki naino kobongisa mampinga na ye mpo na kobunda na Bayisraele.
+ 7 Mpe Yisraele alapaki ndai: "Soki opesi bato oyo na lobɔkɔ na ngai, nakobebisa mpenza bingumba na bango."
+ 8 Mpe Nkolo ayokaki mongongo ya Yisalaele, mpe apesaki Bakanana na lobɔkɔ na bango, mpe abebisaki bango mpenza mpe bingumba na bango, mpe abengaki esika yango nkombo Horma.
+ 9 Mpe bana ya Yisraele balongwaki na Ngomba Hore mpe batyaki kaa na Obote, mpe balongwaki na Obote mpe batɛlɛmaki na Ije-abarim, na ndelo ya Moaba.
+ 10 Mpe bana ya Yisraele batindaki bango epai ya Moabe, bálobaka ete: "Tiká tóleka sikoyo na mokili na yo mpo tókɔta na esika na biso, + kasi bana ya Moabe bandimaki te bana ya Yisraele báleka na mokili na bango, + mpo bana ya Moabe babangaki mingi ete bana ya Yisraele básala bango ndenge Sihone mokonzi ya Baamore asalaki bango, oyo azwaki mokili na bango mpe abomaki bango mingi."
+ 11 Yango wana Moabe endimaki te ete Bayisraele báleka na mokili na ye, + mpe Yehova apesaki bana ya Yisraele mitindo ete: "Babunda na Moaba te, yango wana Bayisraele balongwaki na Moabe."
+ 12 Mpe bana ya Yisraele balongwaki na ndelo ya Moabe, mpe bakómaki na ngámbo mosusu ya Arnone, ndelo ya Moaba, kati na Moabe ná Baamore, mpe batɛlɛmaki na ndelo ya Sihone, mokonzi ya Baamore, na esobe ya Kedemote.
+ 13 Mpe bana ya Yisraele batindaki bamemi-nsango epai ya Sihone, mokonzi ya Baamore.
+ 14 Tiká tóleka na mokili na yo, tokobaluka te na bilanga to na bilanga ya vinyo, tokokende na nzela monene ya mokonzi tii tokoleka ndelo na yo, kasi Sihone alingaki te ete Bayisraele báleka.
+ 15 Bongo Sihone ayanganisaki bato nyonso ya Baamore mpe abimaki na esobe mpo na kokutana na bana ya Yisraele, mpe abundisaki Yisraele na Yahaze.
+ 16 Mpe Nkolo apesaki Sihone mokonzi ya Baamore na lobɔkɔ ya bana ya Yisraele, mpe Yisraele abomaki bato nyonso ya Sihone na mopanga mpe azongiselaki Moabe mabe.
+ 17 Mpe bana ya Yisraele bazwaki mokili ya Sihone, banda na Arame tii na Yabuke, tii na bana ya Amona, mpe bazwaki biloko nyonso oyo bapunzaki na bingumba.
+ 18 Mpe Yisraele azwaki bingumba yango nyonso, mpe Yisraele afandaki na bingumba nyonso ya Baamore.
19 Mpe bana banso ba Yisalaele bazwaki mokano ya kobunda na bana ba Amona, mpo ya kokamata mboka ya bango lokola.
+ 20 Bongo Nkolo alobaki na bana ya Yisraele ete: "Bózinga bana ya Amona te, + mpe kotungisa bango te, mpo nakopesa bino eloko moko te na mokili na bango, + mpe bana ya Yisraele bayokaki liloba ya Yehova, mpe babundisaki bana ya Amona te.
+ 21 Mpe bana ya Yisraele babalukaki mpe bamataki na nzela ya Bashane na mokili ya Oge, mokonzi ya Bashane, mpe Oge mokonzi ya Bashane abimaki mpo na kokutana na Bayisraele na etumba, mpe azalaki na bato mingi ya mpiko elongo na ye, mpe limpinga moko ya makasi mpenza oyo eutaki na bato ya Baamore.
22 Mpe Oge mokonzi ya Bashane azalaki moto ya nguya mingi, kasi Naaron mwana na ye azalaki na nguya mingi, kutu makasi koleka ye.
+ 23 Mpe Og alobaki na motema na ye ete: "Talá sikoyo kaa mobimba ya Yisraele ezwi esika ya parsa misato, sikoyo nakoboma bango mbala moko kozanga mopanga to likɔnga."
+ 24 Mpe Oge amataki Ngomba Yahaze, mpe azwaki libanga moko monene, oyo bolai na yango ezalaki parsa misato, mpe atyaki yango na motó na ye, mpe azwaki ekateli ya kobwaka yango likoló ya kaa ya bana ya Yisraele, mpo na kobɛta Bayisraele nyonso na libanga yango.
+ 25 Mpe anzelu ya Nkolo ayaki mpe atɔbɔlaki libanga na motó ya Oge, mpe libanga yango ekweaki na nkingo ya Oge ete Oge akweyaki na mabele mpo na kilo ya libanga yango likoló ya nkingo na ye.
+ 26 Na ntango wana, Yehova alobaki na bana ya Yisraele ete: "Bóbanga ye te, mpo napesi ye ná bato na ye nyonso mpe mabele na ye mobimba na lobɔkɔ na bino, mpe bokosala ye ndenge bosalaki Sihone."
+ 27 Mpe Moize akitaki epai na ye elongo na mwa ndambo ya bana ya Yisraele, mpe Moize abɛtaki Oge na nzete na makolo na ye mpe abomaki ye.
+ 28 Na nsima, bana ya Yisraele balandaki bana ya Oge ná bato na ye nyonso, mpe babɛtaki bango mpe babebisaki bango tii ntango batikali moko te na bango.
+ 29 Na nsima, Moize atindaki bato mosusu ya Yisraele bákende kotala Yaazere, mpamba te Yaazere ezalaki engumba moko ya lokumu mingi.
+ 30 Mpe banɔngi bakendaki na Yaazere mpe batalaki esika yango, mpe banɔngi batyaki motema na Nkolo, mpe babundaki na bato ya Yaazere.
+ 31 Mpe bato yango bakangaki Yaazere mpe bamboka na yango, mpe Yehova apesaki bango na lobɔkɔ na bango, mpe babenganaki Baamore oyo bazalaki kuna.
+ 32 Mpe bana ya Yisraele bazwaki mokili ya bakonzi mibale ya Baamore, bingumba ntuku motoba oyo ezalaki na ngámbo mosusu ya Yordani, banda na ebale ya Arnone tii na Ngomba Hermane.
+ 33 Mpe bana ya Yisraele basalaki mobembo mpe bakómaki na patatalu ya Moabe oyo ezali na ngámbo oyo ya Yordani, + pembenipembeni ya Yeriko.
+ 34 Mpe bana ya Moabe bayokaki mabe nyonso oyo bana ya Yisraele basalelaki bakonzi mibale ya Baamore, + Sihone ná Oge, bongo bato nyonso ya Moaba babangaki mpenza Bayisraele.
+ 35 Mpe mikóló ya Moabe balobaki ete: "Talá bakonzi mibale ya Baamore, Sihone ná Oge, oyo bazalaki na nguya mingi koleka bakonzi nyonso ya mokili, bakokaki te kotɛlɛma liboso ya bana ya Yisraele, bongo ndenge nini tokoki kotɛlɛma liboso na bango?
36 Solo batindaki biso nsango yambo sikawa mpo ya koleka o mboka ya biso o nzela ya bango, mpe tolingaki te kopesa bango nzela, sikawa bakobaluka likolo lya biso na mipanga ya bango ya kilo mpe bakobebisa biso; mpe Moabe etungisamaki mpo ya bana ba Yisalaele, mpe babangaki mingi mpo ya bango, mpe bapesaki toli elongo nini esengelaki kosalema na bana ba Yisalaele.
+ 37 Mpe bankulutu ya Moabe bazwaki ekateli mpe bazwaki moko ya bato na bango, Balaka mwana ya Zipore

Momoaba, mpe batyaki ye mokonzi na bango na ntango wana, mpe Balaka azalaki moto ya mayele mingi.
+ 38 Mpe mikóló ya Moabe batɛlɛmaki mpe batindaki epai ya bana ya Midiane báyokana na bango, + mpo etumba monene mpe bonguna ezalaki na mikolo wana kati na Moabe mpe Midiane, banda na mikolo ya Hadade mwana ya Bedade mokonzi ya Edome, oyo alongaki Midiane na elanga ya Moaba, tii na mikolo oyo.
+ 39 Mpe bana ya Moabe batindaki bato epai ya bana ya Midiane, mpe bayokanaki na bango na kimya, mpe mikóló ya Midiane bayaki na mokili ya Moabe mpo na kosala kimya mpo na bana ya Midiane.
+ 40 Mpe bankulutu ya Moabe bapesaki toli elongo na mikóló ya Midiane mpo na kobikisa bomoi na bango na Yisraele.
+ 41 Mpe bana nyonso ya Moabe balobaki na mikóló ya Midiane: "Bongo bana ya Yisraele bazali kolɛmbisa biloko nyonso oyo ezali zingazinga na biso, ndenge ngombe elɛmbisaka matiti ya elanga, mpo basalaki boye epai ya bakonzi mibale ya Baamore oyo baleki biso makasi."
+ 42 Mpe mikóló ya Midiane balobaki na Moabe ete: "Toyoki ete na ntango oyo Sihone mokonzi ya Baamore abundisaki bino, ntango alongaki bino mpe azwaki mokili na bino, atindaki na Beore mwana ya Janeas mpe epai ya mwana na ye Balama longwa na Mezopotamia, mpe bayaki mpe balakelaki bino mabe. yango wana loboko la Sihoni elongaki likolo lya bino, ete akamataki mboka ya bino.
+ 43 Sikoyo, tindá bino mpe epai ya mwana na ye Balama, + mpamba te atikali naino na mokili na ye, mpe bópesa ye lifuti na ye, + mpo aya mpe alakela bato nyonso oyo bozali kobanga mabe; bongo mikóló ya Moabe bayokaki likambo yango, mpe basepelaki na bango kotinda epai ya Balaama mwana ya Beore.
+ 44 Bongo Balaka + mwana ya Zipore mokonzi ya Moabe atindaki bamemi-nsango epai ya Balaama.
45 Tala ezali bato moko babimi uta na Ezipito, tala bazipi etando ya mabele, mpe bafandi likolo lya ngai.
46 Sikawa bongo yaka mpe kolakela bato baye mpo ya ngai, mpo bazali na nguya mingi mpo ya ngai, mbala mosusu nakolonga mpo ya kobunda na bango, mpe kobengana bango libanda, mpo nayokaki ete ye oyo ozali kopambola apambolami, mpe oyo olakelaki mabe alakelami mabe.
+ 47 Bongo bamemi-nsango ya Balaka bakendaki epai ya Balama mpe bamemaki Balama mpo na kolakela bato mabe mpo na kobunda na Moabe.
+ 48 Mpe Balama ayaki epai ya Balaka mpo na kolakela Yisraele mabe, + mpe Yehova alobaki na Balama ete: "Lakelá bato oyo mabe te mpo bato bapambolami."
+ 49 Mpe Balaka azalaki kolendisa Balama mokolo na mokolo alakela Yisraele mabe, kasi Balama ayokaki Balaka te mpo na liloba ya Yehova oyo alobaki na Balama.
50 Mpe ntango Balaka amonaki ete Balama andimaki te mposa na ye, atɛlɛmaki mpe azongaki na ndako, mpe Balama mpe azongaki na mokili na ye mpe alongwaki kuna tii na Midiane.
+ 51 Mpe bana ya Yisraele balongwaki na patatalu ya Moabe, mpe batyaki mabele na Yordani banda na Bete-jesimote tii na Abele-shitime, na nsuka ya patatalu ya Moaba.
+ 52 Mpe ntango bana ya Yisraele bafandaki na patatalu ya Shitime, babandaki kosala pite elongo na bana basi ya Moaba.
+ 53 Mpe bana ya Yisraele bapusanaki pene na Moabe, mpe bana ya Moaba batɛlɛmisaki bahema na bango liboso ya kaa ya bana ya Yisraele.
+ 54 Mpe bana ya Moabe babangaki bana ya Yisraele, + mpe bana ya Moabe bakamataki bana na bango nyonso ya basi mpe basi na bango ya kitoko, mpe balatisaki bango wolo mpe palata mpe bilamba ya ntalo mingi.
+ 55 Mpe bana ya Moaba bafandisaki basi yango na ekuke ya bahema na bango, mpo bana ya Yisraele bámona bango mpe bábaluka epai na bango, mpe bábunda na Moabe te.
+ 56 Mpe bana nyonso ya Moabe basalaki likambo oyo epai ya bana ya Yisraele, mpe moto na moto atyaki mwasi na ye mpe mwana na ye ya mwasi na ekuke ya hema na ye, + mpe bana nyonso ya Yisraele bamonaki likambo ya bana ya Moaba, mpe bana ya Yisraele babalukaki epai ya bana basi ya Moabe mpe balulaki bango, mpe bakendaki epai na bango.
57 Mpe esalemaki ete ntango Moebele moko ayaki o ekuke ya hema ya Moabe, mpe amonoki mwana mwasi moko wa Moaba mpe asengaki ye o motema mwa ye, mpe alobaki elongo na ye o ekuke ya hema eye alingaki, ntango bazalaki koloba elongo bato ba hema bakobima mpe koloba na Moebele lokola maloba maye;
58 Solo boyebi ete tozali bandeko, tozali banso bakitani ba Lota mpe bakitani ba Abalayama ndeko na ye, mpo na nini bokotikala elongo na biso te, mpe mpo na nini bokolya limpa ya biso mpe mbeka ya biso te?
+ 59 Mpe ntango bana ya Moaba bazindisaki ye boye na maloba na bango, mpe babendaki ye na maloba na bango ya kofinga, bafandisaki ye na hema mpe balambi mpe bapesaki mbeka mpo na ye, mpe alyaki mbeka na bango mpe limpa na bango.
60 Na nsima bapesaki ye vinyo mpe amelaki mpe alangwaki masanga, mpe batiaki liboso na ye mwana mwasi moko kitoko, mpe asalaki elongo na ye lokola alingaki, mpo ayebaki te nini azalaki kosala, lokola amelaki vinyo mingi.
+ 61 Boye bana ya Moaba basalaki Yisraele na esika wana, na patatalu ya Shitime, mpe nkanda ya Nkolo epelisaki Yisraele mpo na likambo oyo, mpe atindaki bokono ya bokono kati na bango, mpe bato nkóto ntuku mibale na minei bakufaki kati na Bayisraele.
+ 62 Nzokande ezalaki na mobali moko ya bana ya Simeone, nkombo na ye Zimiri, mwana ya Salu, oyo amipesaki na Kosbi, mwana mwasi ya Zure, mokonzi ya Midiane, na miso ya bana nyonso ya Yisraele.
+ 63 Mpe Finease mwana ya Elazere, mwana ya nganga-nzambe Arona, amonaki likambo oyo ya mabe oyo Zimiri asalaki, mpe azwaki likɔnga mpe atɛlɛmaki mpe alandaki bango, mpe atɔbɔlaki bango mibale mpe abomaki bango, mpe maladi yango esilaki epai ya bana ya Yisraele.

MOKAPO YA 86

1 Na ntango wana nsima ya bokono boye, Nkolo alobaki na Moize mpe na Elazere mwana ya nganga-nzambe Arona.

+ 2 Bótánga mikóló ya lisangá mobimba ya bana ya Yisraele, banda na mbula ntuku mibale (20) tii koleka, bato nyonso oyo babimaki na limpinga.
+ 3 Mpe Moize ná Elazere batángaki bana ya Yisraele na kolanda mabota na bango, mpe motángo ya Yisraele mobimba ezalaki nkóto nkama nsambo na ntuku nsambo na ntuku misato (700 000).
+ 4 Mpe motángo ya bana ya Levi, banda na sanza moko mpe koleka, ezalaki nkóto ntuku mibale na misato (23 000), + mpe o ntei ya bato yango ezalaki na moto moko te kati na baoyo Moize ná Arona batángaki na esobe ya Sinai.
+ 5 Mpo Nkolo ayebisaki bango ete bakokufa na esobe, bongo bango nyonso bakufaki, mpe ata moko te atikalaki kati na bango longola se Kalebe mwana ya Yefune, mpe Yosua mwana ya Nuni.
+ 6 Mpe ezalaki nsima ya likambo oyo, Nkolo alobaki na Moize: "Lobá na bana ya Yisraele bázongisa mabe na Midiane mpo na bandeko na bango bana ya Yisraele."
+ 7 Mpe Moize asalaki bongo, mpe bana ya Yisraele baponaki kati na bango mibali nkóto zomi na mibale, bazalaki nkóto moko na libota moko, mpe bakendaki na Midiane.
+ 8 Mpe bana ya Yisraele babundisaki Midiane, mpe babomaki mibali nyonso, mpe bankumu mitano ya Midian, mpe Balama + mwana ya Beore babomaki na mopanga.
+ 9 Mpe bana ya Yisraele bakangaki basi ya Midiane na boombo, elongo na bana na bango ya mike mpe bangɔmbɛ na bango, mpe biloko na bango nyonso.
+ 10 Mpe bakamataki biloko nyonso oyo bapunzaki mpe biloko nyonso oyo bapunzaki, mpe bamemaki yango epai ya Moize mpe na Elazere na patatalu ya Moaba.
11 Mpe Moize ná Elazere ná bankumu nyonso ya lisangá babimaki mpo na kokutana na bango na esengo.
12 Mpe bakabolaki biloko binso bipunzami bya Midiane, mpe bana ba Yisalaele bazongelaki Midiane mpo ya likambo lya bandeko ba bango bana ba Yisalaele.

MOKAPO YA 87

+ 1 Na ntango wana Nkolo alobaki na Moize: "Talá mikolo na yo ezali kobɛlɛma na nsuka, kamá sikoyo Yosua mwana ya Nunu mosaleli na yo mpe tyá ye na hema, mpe nakopesa ye mitindo, mpe Moize asalaki bongo."
+ 2 Mpe Nkolo abimaki na hema na likonzí ya lipata, mpe likonzí ya lipata etɛlɛmaki na ekuke ya hema.
+ 3 Mpe Yehova apesaki mitindo na Yosua + mwana ya Nune mpe alobaki na ye ete: "Zalá makasi mpe na mpiko, mpo okomema bana ya Yisraele na mokili oyo nalapi ndai ete nakopesa bango, mpe nakozala elongo na yo."
+ 4 Mpe Moize alobaki na Yosua ete: "Zalá makasi mpe na mpiko, mpo okosala ete bana ya Yisraele bázwa mabele, mpe Yehova akozala elongo na yo, akotika yo te mpe akotika yo te, kobanga te mpe kolɛmba nzoto te."
+ 5 Mpe Moize abengaki bana nyonso ya Yisraele mpe alobaki na bango ete: "Bomoni bolamu nyonso oyo Yehova Nzambe na bino asaleli bino na esobe."
6 Sikawa bongo, tosa maloba manso ma mobeko moye, mpe tambola o nzela ya Nkolo Nzambe wa bino, bobaluka te uta na nzela eye Nkolo atindaki bino, ezala na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi.
7 Mpe Mose ateyaki bana ba Yisalaele mibeko mpe bisambisi mpe mibeko mpo ya kosala o mboka lokola Nkolo atindaki ye.
8 Mpe ateyaki bango nzela ya Nkolo mpe mibeko mya ye; tala ekomami likolo lya buku ya mobeko mwa Nzambe eye apesaki bana ba Yisalaele na loboko la Mose.
+ 9 Mpe Moize asilisaki kopesa bana ya Yisraele mitindo, + mpe Yehova alobaki na ye ete: "Kende na Ngomba Abarime mpe kufa kuna, mpe oyanganisama epai ya bato na yo lokola Arona ndeko na yo ayanganisamaki."
10 Mpe Moize amataki lokola Nkolo atindaki ye, mpe akufaki kuna na mokili ya Moaba na molongo ya Nkolo, na mobu ya ntuku minei uta na Bayisraele oyo bazalaki kobima uta na mokili ya Ezipito.
+ 11 Mpe bana ya Yisraele balelaki mpo na Moize na bisika ya patatalu ya Moaba mikolo ntuku misato, mpe mikolo ya kolela mpe ya kolela Moize esilaki.

MOKAPO YA 88

1 Mpe ezalaki nsima ya liwa ya Moize nde Nkolo alobaki na Yosua mwana ya Nune.
2 Tɛlɛmá mpe katisa Yordani o mboka eye napesi bana ba Yisalaele, mpe okosala ete bana ba Yisalaele bazwa libula lya mboka.
+ 3 Esika nyonso oyo makolo na bino ekonyata ekozala ya bino, banda na esobe ya Libanona tii na ebale monene ebale ya Perate ekozala ndelo na bino.
4 Moto moko te akotelema liboso na yo mikolo nyonso ya bomoi bwa yo; lokola nazalaki elongo na Mose, boye nakozala elongo na yo, bobele kozala na makasi mpe na mpiko malamu mpo na kotosa mobeko inso moye Mose atindaki yo, kobaluka te uta na nzela soko na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi, mpo ete okoka kozala na bomengo na nyonso oyo ozali kosala.
+ 5 Mpe Yosua apesaki mitindo na bakonzi ya Yisraele ete: "Bóleka na kaa mpe tindela bato, bálobaka ete: "Bómibongisa bilei, mpo na mikolo misato mosusu bokoleka Yordani mpo na kozwa mokili yango."
+ 6 Mpe bakonzi ya bana ya Yisraele basalaki bongo, mpe bapesaki mitindo na bato mpe basalaki nyonso oyo Yosua apesaki mitindo.
+ 7 Mpe Yosua atindaki bato mibale mpo na kotala mokili ya Yeriko, mpe bato yango bakendaki kotala Yeriko.
+ 8 Mpe na nsuka ya mikolo nsambo, bakómaki epai ya Yosua na kaa mpe balobaki na ye ete: "Nkolo apesi mokili mobimba na lobɔkɔ na biso, mpe bafandi na yango banyangwaki na bobangi mpo na biso."
+ 9 Mpe esalemaki ete nsima na yango, Yosua atɛlɛmaki na ntɔngɔ mpe Yisraele mobimba elongo na ye, mpe balongwaki na Shitime, mpe Yosua mpe Yisraele mobimba elongo na ye bakatisaki Yordani; mpe Yosua azalaki na mibu ntuku mwambe na mibale ntango akataki Yordani elongo na Yisraele.
10 Mpe bato bamataki longwa na Yordani na mokolo ya zomi ya sanza ya liboso, mpe batyaki kaa na Gilgale na nsɔngɛ ya ɛsti ya Yeriko.
+ 11 Mpe bana ya Yisraele basalaki Elekeli na Gilgale, na patatalu ya Yeriko, na mokolo ya zomi na minei ya sanza, ndenge ekomami na Mibeko ya Moize.

+ 12 Mpe mana esilaki na ntango wana na mokolo ya Elekeli oyo elandaki, mpe mana ezalaki lisusu te mpo na bana ya Yisraele, mpe balyaki mbuma ya mokili ya Kanana.
+ 13 Mpe Yeriko ekangamaki mpenza liboso ya bana ya Yisraele, moto moko te abimaki to akɔtaki.
+ 14 Mpe ezalaki na sanza ya mibale, na mokolo ya liboso ya sanza, + Nkolo alobaki na Yosua ete: "Tɛlɛmá, talá napesi Yeriko na lobɔkɔ na yo elongo na bato na yango nyonso; mpe bato na bino banso babundi bakokende zingazinga ya engumba, mbala moko mokolo na mokolo, boye bokosala mikolo motoba.
+ 15 Mpe banganga-nzambe bakobɛta bakelelo, mpe ntango bokoyoka lokito ya kelelo, bato nyonso bakoganga makasi, ete bifelo ya engumba ekokwea; bato nyonso bakomata moto na moto mpo na kobundisa monguna na ye.
16 Mpe Yosua asalaki bongo engebene na nyonso oyo Nkolo apesaki ye mitindo.
+ 17 Mpe na mokolo ya nsambo bazingaki engumba mbala nsambo, mpe banganga-nzambe babɛtaki bakelelo.
+ 18 Mpe na mbala ya nsambo, Yosua alobaki na bato ete: "Bóganga, mpo Yehova apesi engumba mobimba na mabɔkɔ na biso."
+ 19 Bobele engumba mpe biloko nyonso oyo ezali na kati nde ekolakelama mabe epai ya Yehova, + mpe bómibatela na eloko oyo elakelami mabe, + noki te bokolaka kaa ya Yisraele elakelami mabe mpe kotungisa yango.
+ 20 Kasi palata nyonso mpe wolo mpe motako mpe ebende ekobulisama epai ya Nkolo, ekoya o kati ya ebombelo ya mosolo ya Nkolo.
+ 21 Mpe bato babɛtaki bakelelo mpe makelele makasi, mpe bifelo ya Yeriko ekweaki, mpe bato nyonso bamataki, moto na moto semba liboso na ye, mpe bazwaki engumba yango mpe babebisaki mpenza biloko nyonso oyo ezalaki na kati, ezala mibali mpe basi, bilenge mpe mikóló, ngɔmbɛ mpe bampate mpe mpunda, na mopanga ya mopanga.
22 Mpe batumbaki engumba mobimba na moto; bobele biloko bya palata mpe wolo, mpe motako mpe ebende, batiaki o kati ya bomengo ya Nkolo.
+ 23 Na ntango wana, Yosua alapaki ndai ete: "Moto oyo azali kotonga Yeriko alakelama mabe; akotia moboko mwa yango na mwana na ye ya liboso, mpe na mwana na ye ya mobali ya nsuka akotelemisa bikuke bya yango.
+ 24 Mpe Akane mwana ya Karami, mwana ya Zabidi, mwana ya Zera, mwana ya Yuda, asalaki na bokosi na eloko oyo elakelami mabe, mpe azwaki ndambo ya eloko oyo elakelami mabe mpe abombaki yango na hema, mpe nkanda ya Yehova epelisaki Yisraele.
25 Mpe ezalaki nsima na yango ntango bana ya Yisraele bazongaki uta na kotumba Yeriko, Yosua atindaki bato mpo na konɔnga mpe Ai, mpe kobunda na yango.
+ 26 Mpe mibali yango bamataki mpe banɔngi Ai, mpe bazongaki mpe balobi ete: "Tiká bato nyonso bámata elongo na yo na Ai te, kaka bato soki nkóto misato bámata mpe bábɛta engumba yango, mpamba te bato na yango bazali moke."
+ 27 Mpe Yosua asalaki bongo, mpe bato soki nkóto misato ya bana ya Yisraele bamataki elongo na ye, mpe babundaki na bato ya Ai.
+ 28 Mpe etumba makasi na Yisraele, mpe bato ya Ai babomaki mibali ntuku misato na motoba ya Yisraele, mpe bana ya Yisraele bakimaki liboso ya bato ya Ai.
+ 29 Mpe ntango Yosua amonaki likambo yango, apasolaki bilamba na ye mpe akweyaki na elongi na ye na mabele liboso ya Yehova, ye, elongo na mikóló ya Yisraele, mpe batyaki mputulu na mitó na bango.
+ 30 Bongo Yosua alobaki ete: "Mpo na nini Ee Nkolo okatisaki bato oyo na Yordani?" nakoloba nini nsima ya Bayisraele kopesa mokɔngɔ na banguna na bango?
+ 31 Na yango, Bakanana nyonso, bafandi na mokili yango, bakoyoka likambo oyo, + mpe bakozinga biso mpe bakokata nkombo na biso.
+ 32 Mpe Yehova alobaki na Yosua ete: "Mpo na nini ozali kokwea na elongi na yo?" telema, kita yo, mpo ete Bayisraele basali lisumu, mpe bazwi eloko oyo elakelami mabe; Nakozala lisusu elongo na bango te longola se soko babebisi eloko elakelami mabe uta o ntei ya bango.
+ 33 Mpe Yosua atɛlɛmaki mpe ayanganisaki bato, mpe amemaki Urime na motindo ya Yehova, mpe libota ya Yuda ekangamaki, mpe Akane mwana ya Karmi akangamaki.
+ 34 Mpe Yosua alobaki na Akana ete: "Yebisá ngai mwana na ngai, nini osali, mpe Akana alobaki ete: "Namoni na kati ya biloko oyo bapunzaki elamba moko ya kitoko ya Shinare mpe shekele nkama mibale ya palata, mpe mbeli moko ya wolo ya kilo ntuku mitano; Naluluki bango mpe nakamataki bango, mpe tala bango banso babombami o mabele o katikati ya hema.
+ 35 Mpe Yosua atindaki bato oyo bakendaki kokamata bango na hema ya Akane, mpe bamemaki bango epai ya Yosua.
+ 36 Mpe Yosua akamataki Akane ná bisaleli yango, bana na ye ya mibali mpe ya basi mpe biloko na ye nyonso, mpe bamemaki yango na lobwaku ya Akore.
+ 37 Mpe Yosua atumbaki bango kuna na mɔtɔ, mpe Bayisraele nyonso babambaki Akane na mabanga, mpe batombolaki likoló na ye liboke ya mabanga, yango wana abengaki esika yango lobwaku ya Akore, bongo nkanda ya Nkolo ekiti, mpe na nsima Yosua ayaki na engumba mpe abundisaki yango.
+ 38 Mpe Nkolo alobaki na Yosua ete: "Bóbanga te, + mpe kobanga te, + talá napesi na lobɔkɔ na yo Ai, mokonzi na ye mpe bato na ye, + mpe okosala epai na bango ndenge osalaki Yeriko mpe mokonzi na ye, bobele biloko na yango mpe bibwele na yango nde bokozwa mpo na bino moko. tyá esika ya kobombana mpo na engumba oyo ezali nsima na yango.
39 Bongo Yosua asalaki engebene liloba ya Nkolo, mpe aponaki kati na bana ya etumba mibali ya mpiko nkóto ntuku misato (30 000), mpe atindaki bango, mpe balalaki na esika ya kobombana mpo na engumba.
+ 40 Mpe apesaki bango mitindo ete: "Ntango bokomona biso tokokima liboso na bango na mayele mabe, mpe bakolanda biso, bongo bokobima na esika oyo bazalaki kokanga biso mpe bokozwa engumba, mpe basalaki bongo."
+ 41 Mpe Yosua abundi, mpe mibali ya engumba babimaki epai ya Yisraele, bayebaki te ete balali bango na esika ya kobombana nsima ya engumba.

+ 42 Mpe Yosua ná Bayisraele nyonso basalaki lokola ete balɛmbi liboso na bango, mpe bakimaki na nzela ya esobe na mayele mabe.
+ 43 Mpe bato ya Ai bayanganisaki bato nyonso oyo bazalaki na engumba mpo na kolanda Bayisraele, mpe babimaki mpe babendaki bango mosika na engumba, ata moko te atikalaki, mpe batikaki engumba polele mpe balandaki Bayisraele.
+ 44 Mpe baoyo balalaki na esika ya kobombana batɛlɛmaki longwa na bisika na bango, mpe bakendaki mbangu mpo na koya epai ya engumba mpe bazwaki yango mpe batumbaki yango, mpe bato ya Ai bazongaki nsima, mpe bamonaki milinga ya engumba ematamaki na lola, mpe bazalaki na nzela te ya kozonga nsima ezala na nzela moko to mosusu.
+ 45 Mpe mibali nyonso ya Ai bazalaki na katikati ya Yisraele, bamosusu na ngámbo oyo mpe bamosusu na ngámbo mosusu, mpe babɛtaki bango na boye ete ata moko te na bango atikalaka.
+ 46 Mpe bana ya Yisraele bakangaki Melose mokonzi ya Ai na bomoi, mpe bamemaki ye epai ya Yosua, mpe Yosua akangaki ye na nzete mpe akufaki.
+ 47 Mpe bana ya Yisraele bazongaki na engumba nsima ya kotumba yango, mpe babomaki bato nyonso oyo bazalaki na kati na yango na mopanga.
+ 48 Mpe motángo ya baoyo bakweaki na mibali ya Ai, mibali mpe basi, ezalaki nkóto zomi na mibale; bobele bibwele mpe biloko bipunzami bya engumba nde bakamataki mpo na bangomei, engebene na liloba lya Nkolo epai ya Yosua.
+ 49 Mpe bakonzi nyonso oyo bazalaki na ngámbo oyo ya Yordani, bakonzi nyonso ya Kanana, bayokaki mabe oyo bana ya Yisraele basalaki Yeriko mpe Ai, mpe bayanganaki mpo na kobunda na Yisraele.
+ 50 Kaka bato oyo bafandi na Gibeone babangaki mingi kobunda na Bayisraele noki te bákufa, yango wana basalaki na mayele mabe, mpe bayaki epai ya Yosua mpe epai ya Yisraele mobimba, mpe balobaki na bango ete: "Touti na mokili moko ya mosika, sikoyo bósala kondimana elongo na biso."
51 Mpe bafandi ba Gibeone balekisaki bana ba Yisalaele, mpe bana ba Yisalaele basalaki boyokani elongo na bango, mpe basalaki kimia elongo na bango, mpe bankumu ba liyangani balapaki ndai epai ya bango, kasi na nsima bana ya Yisalaele bayebaki ete bazalaki bazalani na bango mpe bazalaki kofanda o ntei ya bango.
+ 52 Kasi bana ya Yisraele babomaki bango te; mpo balapaki ndai epai ya bango na nzela ya Nkolo, mpe bakomaki bakati ba nkoni mpe babekoli mai.
+ 53 Bongo Yosua alobaki na bango ete: "Mpo na nini bokosaki ngai mpo nasala biso likambo oyo?" mpe bazongiselaki ye, balobi: "Mpo ete eyebisamaki epai ya basali na yo nyonso oyo osalaki na bakonzi nyonso ya Baamore, mpe tobangaki mingi bomoi na biso, mpe tosalaki likambo oyo."
+ 54 Mpe Yosua apesaki bango na mokolo yango kokata banzete mpe kobuka mai, mpe akabolaki bango mpo bázala baombo ya mabota nyonso ya Yisraele.
+ 55 Mpe ntango Adonisedeke mokonzi ya Yelusaleme ayokaki makambo nyonso oyo bana ya Yisraele basalaki na Yeriko mpe na Ai, atindaki epai ya Hoham mokonzi ya Hebrone mpe epai ya Pirame mokonzi na Yalimute, + mpe epai ya Yafia mokonzi ya Lakisi mpe Debere mokonzi ya Eglone.
+ 56 Bómata epai na ngai mpe sunga ngai, + mpo tóbɛta bana ya Yisraele mpe bato oyo bafandi na Gibeone, oyo bayokani na kimya elongo na bana ya Yisraele.
+ 57 Mpe bamisanganaki esika moko mpe bakonzi mitano ya Baamore bamataki elongo na bakaa na bango nyonso, bato ya nguya mingi lokola zelo ya libongo ya mbu.
+ 58 Mpe bakonzi nyonso wana bayaki mpe batyaki kaa liboso ya Gibeone, mpe babandaki kobunda na bato oyo bafandi na Gibeone, mpe bato nyonso ya Gibeone batindaki bango epai ya Yosua ete: "Bómata nokinoki epai na biso mpe sunga biso, mpo bakonzi nyonso ya Baamore bayanganaki mpo na kobunda na biso."
+ 59 Mpe Yosua ná bato nyonso oyo bazalaki kobunda balongwaki na Gilgale, mpe Yosua ayaki epai na bango na mbalakaka, mpe abomaki bakonzi yango mitano na kobomama monene.
60 Mpe Nkolo abulunganisaki bango liboso lya bana o Yisalaele, baye babotaki bango na bobomi bwa nsomo o Gibeona, mpe balandaki bango o nzela eye emati o Bete-Horone o Makeda, mpe bakimaki liboso lya bana ba Yisalaele.
61 Mpe ntango bazalaki kokima, Nkolo atindaki likolo lya bango mabanga ya mbula ya mabanga uta na lola, mpe mingi ya bango bakufaki na mabanga ya mabanga, koleka na kobomama ya bana ya Yisalaele.
+ 62 Mpe bana ya Yisraele balandaki bango, mpe bazalaki kaka kobɛta bango na nzela, bazalaki kokende liboso mpe kobɛta bango.
+ 63 Mpe ntango bazalaki kobɛta, mokolo ezalaki kokita mpo na mpokwa, mpe Yosua alobaki na miso ya bato nyonso ete: "Moi, telema kaka na Gibeone, mpe yo sanza na lobwaku ya Ajalone, tii ntango ekólo ekozongisa mabe na banguna na yango."
64 Mpe Nkolo ayokaki mongongo mwa Yosua, mpe moi etelemaki kaka na katikati ya lola, mpe etelemaki kaka ngonga ntuku motoba na misato, mpe sanza mpe etelemaki kaka mpe ekendeki mbangu mpo na kokita mokolo mobimba te.
65 Mpe ezalaki mokolo moko te lokola yango, yambo na yango to nsima na yango, ete Nkolo ayokaki mongongo mwa moto, mpo Nkolo abundelaki mpo ya Yisalaele.

MOKAPO YA 89

+ 1 Bongo Yosua alobaki loyembo oyo, mokolo oyo Yehova apesaki Baamore na lobɔkɔ ya Yosua ná bana ya Yisraele, mpe alobaki na miso ya Yisraele mobimba:
2 Osali makambo ma nguya, O Nkolo, osali misala minene; nani azali lokola yo? mbɛbu na ngai ekoyemba na nkombo na yo.
3 Bolamu bwa ngai mpe bokasi bwa ngai, ndako molai wa ngai, nakoyembela loyembo ya sika epai ya yo, na botondi nakoyembela yo, yo ozali bokasi bwa lobiko bwa ngai.
+ 4 Bakonzi nyonso ya mabele bakosanzola yo, bakonzi ya mokili bakoyembela yo, bana ya Yisalaele bakosepela na lobiko na yo, bakoyemba mpe bakosanzola nguya na yo.

5 Epai na yo, O Nkolo, toyebisaki sekele; tolobaki ete ozali Nzambe na biso, mpo ozalaki ebateli na biso mpe linɔ́ngi ya makasi liboso ya banguna na biso.
6 Tobelelaki yo mpe toyokaki nsɔni te, totyaki motema na yo mpe tobikisamaki; ntango tobelelaki epai ya yo, oyokaki mongongo na biso, obikisaki milimo na biso uta na mopanga, olakisaki epai ya biso ngolu na yo, opesaki biso lobiko na yo, osepelaki mitema na biso na makasi na yo.
7 Okendeki mpo ya lobiko ya biso, na loboko la yo osikolaki bato ba yo; oyanolaki biso uta o lola ya bosantu bwa yo, obikisaki biso na nkoto zomi ya bato.
8 Moi mpe sanza etelemaki kaka o lola, mpe otelemaki na nkanda ya yo na banyokoli ba biso mpe otindaki bosambisi bwa yo likolo lya bango.
+ 9 Bakonzi nyonso ya mabele batɛlɛmaki, bakonzi ya bikólo basanganaki esika moko, baninganaki te liboso ya yo, bazalaki na mposa ya bitumba na yo.
10 Otelemaki na bango na nkanda ya yo, mpe okitisaki nkanda ya yo likolo lya bango; obebisaki bango na nkanda ya yo, mpe okataki bango o motema na yo.
11 Mabota masili na nkanda na yo, makonzi makiti na ntina ya nkanda na yo, ozokisaki bakonzi na mokolo ya nkanda na yo.
12 Osopaki nkanda ya yo likolo lya bango, nkanda ya yo ya nkanda esimbaki bango; obalusaki mabe ma bango likolo lya bango, mpe okataki bango o nkuna ya bango.
13 Bapanzaki motambo, bakweyaki kati na yango, na monyama babombaki, lokolo ya bango ekangamaki.
+ 14 Loboko na yo ebongisamaki mpo na banguna na yo nyonso oyo balobaki ete: "Na mopanga na bango bazwaki mokili, + na lobɔkɔ na bango bafandaki na engumba; otondisaki bilongi bya bango na nsoni, okitisaki maseke ma bango o mabele, obangisi bango na nkanda ya yo, mpe obebisaki bango na nkanda ya yo.
15 Mabele eninganaki mpe eninganaki na lokito ya mopepe mwa yo likolo lya bango, okangaki te bozo bwa bango na liwa, mpe okitisaki bomoi bwa bango o lilita.
16 Olandaki bango na mopepe makasi na yo, osilisaki bango na mopepe makasi na yo, obongoli mbula na bango na mabanga ya mabanga, bakweyaki na mabulu mozindo ete bakoka te kotelema.
17 Bibembe na bango ezalaki lokola bosɔtɔ oyo ebwakami na katikati ya babalabala.
18 Basilikisamaki mpe babebisamaki na nkanda ya yo, obikisaki bato ba yo na bokasi bwa yo.
19 Yango wana mitema na biso esepelaka na yo, milimo na biso etombwami na lobiko na yo.
20 Minɔkɔ na biso ekoyebisa nguya na yo, tokoyemba mpe tokosanzola misala na yo ya kokamwa.
21 Mpo obikisaki biso uta na bayini ba biso, obikisaki biso uta na baye batelemaki na biso, obebisaki bango uta liboso lya biso mpe okitisaki bango o nse ya makolo ma biso.
22 Boye banguna ba yo banso bakokufa O Nkolo, mpe bato ba nkuna bakozala lokola matiti ya matiti oyo mopepe ebengani, mpe balingami ba yo bakozala lokola nzete oyo elonamaki pembeni ya mai.
+ 23 Bongo Yosua ná Yisraele mobimba elongo na ye bazongaki na kaa na Gilegale, nsima ya kobundisa bakonzi nyonso, na boye ete ata moko te oyo etikali na bango.
+ 24 Mpe bakonzi mitano bakimaki bango moko na makolo longwa na etumba, mpe bamibombaki na libulu moko, mpe Yosua alukaki bango na etumba, mpe amonaki bango te.
25 Mpe na nsima, bayebisaki Yosua ete: "Bakonzi bazwami mpe talá babombami na kati ya libulu."
+ 26 Bongo Yosua alobaki ete: "Bópona bato oyo bazala na monɔkɔ ya libulu, + mpo na kokɛngɛla bango, + noki te bámilongola; mpe bana ba Yisalaele basalaki bongo.
+ 27 Mpe Yosua abengaki Yisraele mobimba mpe alobaki na bakonzi ya etumba ete: "Bótya makolo na bino na nkingo ya bakonzi yango, mpe Yosua alobaki boye: "Yehova akosala bongo epai ya banguna na bino nyonso."
+ 28 Mpe Yosua apesaki mitindo na nsima ete báboma bakonzi mpe bábwaka bango na libulu, mpe bátya mabanga minene na monɔkɔ ya libulu.
+ 29 Na nsima, Yosua akendaki elongo na bato nyonso oyo bazalaki elongo na ye na mokolo yango na Makeda, mpe abomaki yango na mopanga.
30 Mpe abebisaki mpenza bozo mpe biloko binso bya engumba, mpe asalaki epai ya mokonzi mpe bato ba yango lokola asalaki na Yeriko.
31 Mpe alekaki uta kuna o Libina mpe abundisaki yango, mpe Nkolo apesaki yango na loboko la ye, mpe Yosua abetaki yango na mopanga, mpe milimo na yango nyonso, mpe asalaki epai ya yango mpe na mokonzi ya yango lokola asalaki na Yeriko.
+ 32 Mpe longwa kuna, alekaki tii na Lakisi mpo na kobunda na yango, mpe Horame mokonzi ya Gaza amataki mpo na kosunga bato ya Lakisi, mpe Yosua abɛtaki ye ná bato na ye tii atikalaki moko te mpo na ye.
+ 33 Mpe Yosua akangaki Lakisi ná bato na yango nyonso, mpe asalaki yango ndenge asalaki na Libina.
+ 34 Mpe Yosua alongwaki kuna tii na Eglone, mpe azwaki yango mpe, mpe abomaki yango ná bato na yango nyonso na mopanga.
35 Mpe uta kuna alekaki o Hebrone mpe abundisaki yango mpe azwaki yango mpe abebisaki yango mpenza, mpe azongaki uta kuna elongo na Yisraele mobimba na Debire mpe abundisaki yango mpe abotaki yango na mopanga.
36 Mpe abebisaki molimo inso o kati na yango, atikaki moko te, mpe asalaki epai ya yango mpe mokonzi wa yango lokola asalaki na Yeriko.
+ 37 Mpe Yosua alongaki bakonzi nyonso ya Baamore banda na Kadese-barnea tii na Aza, mpe azwaki mboka na bango mbala moko, mpo Yehova abundelaki Yisraele.
+ 38 Mpe Yosua elongo na Yisraele mobimba bakómaki na kaa na Gilgale.
+ 39 Na ntango wana, Yabine mokonzi ya Kazore ayokaki makambo nyonso oyo Yosua asalaki epai ya bakonzi ya Baamore, + Yabine atindaki epai ya Yobate mokonzi ya Midiane + mpe epai ya Labana mokonzi ya Shimilone + mpe epai ya Yefale mokonzi ya Akeshafe + mpe epai ya bakonzi nyonso ya Baamore.
+ 40 Boya noki epai na biso mpe bosalisa biso, ete tokoka kobeta bana ya Yisraele, yambo ya koya likolo na biso mpe kosala biso lokola basalaki na bakonzi mosusu ya Baamore.
41 Mpe bakonzi baye banso bayokaki maloba ma Yabini, mokonzi wa Chazore, mpe bakendaki elongo na bakaa na bango nyonso, bakonzi zomi na nsambo, mpe bato ba bango bazalaki ebele lokola zelo na libongo ya mbu,

elongo na bampunda mpe makalo oyo ekoki kotangama te, mpe bayaki mpe batɛlɛmaki elongo na mai ya Merome, mpe bakutanaki elongo mpo na kobunda na Yisalaele.
+ 42 Mpe Yehova alobaki na Yosua ete: “Bangá bango te, mpo lobi na ntango oyo nakopesa bango nyonso oyo babomamaki liboso na yo, okotungisa bampunda na bango mpe okotumba makalo na bango na mɔtɔ.”
+ 43 Mpe Yosua elongo na bato nyonso ya etumba bayaki na mbalakaka likoló na bango mpe babɛtaki bango, + mpe bakweyaki na mabɔkɔ na bango, + mpamba te Yehova apesaki bango na mabɔkɔ ya bana ya Yisraele.
+ 44 Bongo bana ya Yisraele balandaki bakonzi yango nyonso elongo na bakaa na bango, mpe babɛtaki bango tii atikalaki moko te na bango, mpe Yosua asalaki bango ndenge Yehova alobaki na ye.
+ 45 Mpe Yosua azongaki na ntango wana na Chazore mpe abomaki yango na mopanga mpe abomaki molimo nyonso oyo ezalaki na kati na yango mpe atumbaki yango na mɔtɔ, mpe longwa na Chazore, Yosua alekaki tii na Shimilone mpe abɛtaki yango mpe abomaki yango mobimba.
+ 46 Uta kuna, alekaki tii na Akeshafe mpe asalaki yango ndenge asalaki na Shimilone.
+ 47 Uta kuna, alekaki tii na Adulame mpe abotaki bato nyonso oyo bazalaki na kati na yango, mpe asalaki na Adulame ndenge asalaki na Akeshafe mpe na Shimilone.
48 Mpe alekaki uta na bango o bingumba binso bya bakonzi biye abetaki, mpe abetaki bato banso baye batikalaki na bango mpe abebisaki bango mpenza.
+ 49 Bobele biloko na bango oyo bapunzaki mpe bangɔmbɛ na bango oyo Bayisraele bazwaki lokola nyama, kasi moto nyonso oyo babɛtaki, batikaki molimo moko te ete azala na bomoi.
+ 50 Lokola Yehova apesaki Moize mitindo ndenge moko na Yosua mpe Yisraele mobimba, balongaki te na likambo moko.
+ 51 Bongo Yosua ná bana nyonso ya Yisraele babomaki mokili mobimba ya Kanana ndenge Yehova apesaki bango mitindo, mpe babomaki bakonzi na bango nyonso, bazalaki bakonzi ntuku misato na moko, mpe bana ya Yisraele bazwaki mboka na bango mobimba.
+ 52 Longola bokonzi ya Sihone ná Oge oyo ezali na ngámbo mosusu ya Yordani, oyo Moize alongaki bingumba mingi, mpe Moize apesaki yango na Barubene mpe Bagade mpe ndambo ya libota ya Manase.
+ 53 Mpe Yosua alongaki bakonzi nyonso oyo bazalaki na ngámbo ya Yordani na wɛsti, mpe apesaki bango libula na mabota libwa mpe ndambo ya libota ya Yisraele.
+ 54 Na boumeli ya mbula mitano, Yosua akobaki etumba na bakonzi yango, mpe apesaki Bayisalaele bingumba na bango, mpe mokili ekómaki kimya mpo na etumba na bingumba nyonso ya Baamore mpe ya Bakanana.

MOKAPO YA 90

1 Na ntango wana na mbula ya mitano nsima ya kokatisa bana ya Yisraele na Yordani, nsima ya kopema bana ya Yisraele na etumba na bango na Bakanana, na ntango wana bitumba minene mpe makasi ebimaki kati na Edome mpe bana ya Kitime, mpe bana ya Kitime babundaki na Edome.
+ 2 Mpe Abiano mokonzi ya Kitime abimaki na mbula wana, elingi koloba na mbula ya ntuku misato na moko ya bokonzi na ye, mpe limpinga enene elongo na ye ya bato ya nguya ya bana ya Kitime, mpe akendaki na Seire mpo na kobunda na bana ya Esau.
+ 3 Mpe Hadade mokonzi ya Edome ayokaki nsango na ye, mpe abimaki mpo na kokutana na ye elongo na bato mingi mpe basoda ya makasi, mpe abandaki kobunda elongo na ye na elanga ya Edome.
+ 4 Mpe lobɔkɔ ya Kitime elongaki bana ya Esau, mpe bana ya Kitime babomaki mibali nkóto ntuku mibale na mibale (20 000), mpe bana nyonso ya Esau bakimaki liboso na bango.
+ 5 Mpe bana ya Kitime balandaki bango mpe bakómaki na Hadade mokonzi ya Edome, oyo azalaki kopota mbangu liboso na bango mpe bakangaki ye na bomoi, mpe bamemaki ye epai ya Abiano mokonzi ya Kitime.
+ 6 Mpe Abiano apesaki mitindo ete báboma ye, mpe Hadade mokonzi ya Edome akufaki na mbula ya ntuku minei na mwambe ya bokonzi na ye.
+ 7 Mpe bana ba Kitime bakobaki kolanda Edome, mpe babomaki bango na kobomama monene mpe Edome ekómaki na nse ya bana ya Kitime.
+ 8 Mpe bana ya Kitime bayangelaki Edome, mpe Edome ekómaki na nse ya lobɔkɔ ya bana ya Kitime mpe ekómaki bokonzi moko banda mokolo wana.
9 Mpe uta ntango wana bakokaki te kotombola mitó ya bango, mpe bokonzi bwa bango bokomaki bomoko elongo na bana ba Kitime.
+ 10 Mpe Abiano atyaki bakonzi na Edome mpe bana nyonso ya Edome bakómaki kotosa mpe kopesa mpako na Abiano, mpe Abiano azongaki na mokili na ye moko, Kitime.
11 Mpe ntango azongaki azongelaki boyangeli na ye mpe amitongaki ndako monene mpe ya makasi mpo na ndako ya bokonzi, mpe ayangelaki na libateli likolo ya bana ya Kitime mpe ya Edome.
12 Na mikolo wana, nsima wana bana ya Yisraele babenganaki Bakanana ná Baamore nyonso, Yosua akómaki mobange mpe akómaki mibange.
+ 13 Mpe Nkolo alobaki na Yosua ete: “Okómi mobange, okoli na bomoi, mpe eteni monene ya mokili etikali mpo na kozwama.”
+ 14 Na yango, kabolá mokili oyo mpo ezala libula na mabota libwa mpe ndambo ya libota ya Manase, mpe Yosua atɛlɛmaki mpe asalaki ndenge Yehova alobaki na ye.
15 Mpe akabolaki mboka mobimba na mabota ya Yisalaele lokola libula engebene na bokaboli bwa bango.
16 Kasi na libota ya Levi apesaki libula te, makabo ya Nkolo ezali libula na bango lokola Nkolo alobaki mpo na bango na loboko ya Moize.
17 Mpe Yosua apesaki Ngomba Hebrone epai ya Kalebe mwana ya Yefune, eteni moko koleka bandeko na ye, ndenge Nkolo alobaki na nzela ya Moize.
18 Yango wana Hebrone ekómaki libula ya Kalebe ná bana na ye tii lelo.
+ 19 Mpe Yosua akabolaki mokili mobimba na mbɛbu epai ya Yisraele mobimba mpo bázwa libula, ndenge Yehova apesaki ye mitindo.
20 Mpe bana ya Yisraele bapesaki Balevi bingumba uta na libula na bango moko, mpe matiti ya koleisa banyama mpo na bangɔmbɛ na bango, mpe biloko na bango, ndenge Yehova atindaki Moize ndenge bana ya Yisraele basalaki

bongo, mpe bakabolaki mokili na mbɛbu, ezala monene to moke.
+ 21 Mpe bakendaki kozwa libula ya mokili engebene bandelo na bango, mpe bana ya Yisraele bapesaki Yosua mwana ya Nune libula kati na bango.
22 Na liloba lya Nkolo bapesaki ye engumba eye ye asengaki, Timinate-seraka o Ngomba Efraime, mpe atongaki engumba mpe afandaki kuna.
+ 23 Talá libula oyo nganga-nzambe Elazere ná Yosua + mwana ya Nune ná bakonzi ya bankɔkɔ ya mabota bakabolaki bana ya Yisraele na mbɛbu na Shilo, liboso ya Yehova, na ekuke ya tabernakle, mpe batikaki kokabola mokili.
+ 24 Mpe Yehova apesaki mokili yango epai ya Bayisraele, mpe bazwaki yango ndenge Yehova alobaki na bango, + mpe ndenge Yehova alapaki ndai epai ya bankɔkɔ na bango.
25 Mpe Nkolo apesaki epai ya Bayisalaele bopemi uta na bayini ba bango banso nzinganzinga na bango, mpe moto moko te atelemaki kotelemela bango, mpe Nkolo apesaki banguna ba bango banso o maboko ma bango, mpe eloko moko te elongaki te na bolamu nyonso oyo Nkolo alobaki epai ya bana ba Yisalaele, iyo Nkolo asalaki makambo manso.
+ 26 Mpe Yosua abengaki bana nyonso ya Yisraele mpe apambolaki bango, + mpe atindaki bango básalela Yehova, mpe na nsima atindaki bango, mpe bakendaki moto na moto na engumba na ye, mpe moto na moto na libula na ye.
+ 27 Mpe bana ya Yisraele basalelaki Yehova mikolo nyonso ya Yosua, + mpe Yehova apesaki bango bopemi longwa na bisika nyonso oyo ezalaki zingazinga na bango, mpe bafandaki na kimya na bingumba na bango.
28 Mpe esalemaki ete o mikolo miye, ete Abiano mokonzi wa Kitime akufaki, o mobu mwa ntuku misato na mwambe mwa bokonzi bwa ye, yango ezali mobu mwa nsambo mwa bokonzi bwa ye likolo lya Edome, mpe bakundaki ye o esika ya ye eye atongaki mpo ya yemei, mpe Latinus ayangelaki na esika na ye mibu ntuku mitano.
29 Mpe o ntango ya bokonzi bwa ye abimisaki limpinga, mpe akendaki mpe abundisaki bafandi ba Britannia mpe Kernania, bana ba Elisa mwana wa Javane, mpe alongaki bango mpe apesaki bango mpako.
30 Bongo ayokaki ete Edome atombokelaki uta o nse ya loboko ya Kitime, mpe Latinus akendaki epai na bango mpe abetaki bango mpe akitisaki bango, mpe atyaki bango na nse ya loboko ya bana ya Kitime, mpe Edome ekomaki bokonzi moko elongo na bana ya Kitime mikolo nyonso.
31 Mpe o mibu mingi ezalaki mokonzi te o Edome, mpe boyangeli bwa bango bozalaki elongo na bana ba Kitime mpe mokonzi wa bango.
+ 32 Mpe ezalaki na mbula ya ntuku mibale na motoba nsima ya kolekisa Yordani, elingi koloba mbula ya ntuku motoba na motoba nsima ya kolongwa bana ya Yisraele longwa na Ezipito, Yosua akómaki mobange, akómaki mobange, azalaki na mbula nkama moko na mwambe na mikolo wana.
+ 33 Mpe Yosua abengaki Yisraele mobimba, epai ya mikóló na bango, basambisi mpe bakonzi na bango, nsima wana Yehova apesaki Bayisraele nyonso bopemi na banguna na bango nyonso zingazinga, mpe Yosua alobaki na mikóló ya Yisraele mpe na basambisi na bango ete: "Talá nakómi mobange, nakómi na mibu, mpe bomoni oyo Yehova asali bikólo nyonso oyo abenganaki liboso na bino, mpo ezali Yehova nde abundi mpo na yo.
34 Sikawa bongo bomilendisa mpo ya kobatela mpe kosala maloba manso ma mobeko mwa Mose, mpo ya kopengwa na yango te na loboko ya mobali to na loboko ya mwasi, mpe koya te o ntei ya bikolo biye bitikali o mboka; mpe bokotanga nkombo ya banzambe na bango te, kasi bokokangama na Nkolo Nzambe na bino, lokola bosali kino lelo.
+ 35 Mpe Yosua alendisaki bana ya Yisraele mingi mpo básalela Yehova mikolo na bango nyonso.
+ 36 Mpe Bayisraele nyonso balobaki ete: "Tokosalela Yehova Nzambe na biso mikolo na biso mobimba, biso ná bana na biso mpe bana ya bana na biso mpe momboto na biso mpo na libela."
+ 37 Mpe Yosua asalaki kondimana na bato na mokolo yango, mpe atindaki bana ya Yisraele, + mpe moto na moto akendaki na libula na ye mpe na engumba na ye.
+ 38 Mpe ezalaki na mikolo wana, ntango bana ya Yisraele bazalaki kofanda na libateli na bingumba na bango, nde bakundaki sanduku ya masangu ya mabota ya bankɔkɔ na bango, oyo bamemaki uta na Ezipito, moto na moto na libula ya bana na ye, bana zomi na mibale ya Yakobo bakundaki bana ya Yisalaele, moto na moto na bozwi ya bana na ye.
+ 39 Mpe oyo ezali bankombo ya bingumba oyo bakundaki bana zomi na mibale ya Yakobo, oyo bana ya Yisraele bamemaki longwa na Ezipito.
40 Mpe bakundaki Rubene ná Gade na ngámbo ya Yordani, na Romia, oyo Moize apesaki bana na bango.
+ 41 Mpe bakundaki Simeone ná Levi na engumba Mauda, oyo apesaki bana ya Simeone, mpe elanga ya mboka ezalaki mpo na bana ya Levi.
+ 42 Mpe bakundaki Yuda na engumba ya Benyamina oyo etalani na Beteleme.
+ 43 Mpe bakundaki mikuwa ya Yisakare mpe ya Zebulone na Sidone, na eteni oyo ekweaki epai ya bana na bango.
+ 44 Mpe Dani akundamaki na engumba ya bana na ye na Eshtaele, mpe bakundaki Naftali ná Ashere na Kadeshe-naftali, moto na moto na esika na ye oyo apesaki bana na ye.
+ 45 Mpe bakundaki mikuwa ya Yozefe na Shekeme, na eteni ya elanga oyo Yakobo asombaki na Hamore, mpe oyo ekómaki mpo na Yozefe mpo na libula.
+ 46 Mpe bakundaki Benyamina na Yerusaleme epai ya Moyebusi, oyo apesamaki na bana ya Benyamina; bana ya Yisraele bakundaki batata na bango moko na moko na engumba ya bana na ye.
+ 47 Mpe na nsuka ya mbula mibale, Yosua mwana ya Nune akufaki, azalaki na mbula nkama moko na zomi, mpe ntango oyo Yosua asambisaki Yisraele ezalaki mbula ntuku mibale na mwambe, mpe Yisraele asalelaki Yehova mikolo nyonso ya bomoi na ye.
+ 48 Mpe makambo mosusu ya Yosua mpe bitumba na ye mpe mpamela na ye oyo apamelaki Yisraele, mpe nyonso oyo atindaki bango, mpe bankombo ya bingumba oyo bana ya Yisraele bazalaki na yango na mikolo na ye, tala ekomami na buku ya maloba ya Yosua epai ya bana ya Yisraele, mpe na buku ya bitumba ya Yehova, oyo Moize mpe Yosua mpe bana ya Yisraele bakomaki.

+ 49 Mpe bana ya Yisraele bakundaki Yosua na ndelo ya libula na ye, na Timnate-serak, oyo bapesaki ye na Ngomba Efraime.
+ 50 Mpe Elazere mwana ya Arona akufaki na mikolo yango, mpe bakundaki ye na ngomba moko ya mwana na ye Finease, oyo bapesaki ye na Ngomba Efraime.

MOKAPO YA 91

1 Na ntango wana, nsima ya liwa ya Yosua, bana ya Bakanana bazalaki naino na mokili, mpe Bayisraele bazwaki ekateli ya kobengana bango.
+ 2 Mpe bana ya Yisraele batunaki Yehova ete: "Nani akomata liboso mpo na biso epai ya Bakanana mpo na kobunda na bango?" mpe Nkolo alobaki ete: "Yuda akomata."
+ 3 Mpe bana ya Yuda balobaki na Simeona ete: "Matá elongo na biso na molɔngɔ na biso, mpe tokobunda na Bakanana mpe biso mpe tokomata elongo na yo, na molɔngɔ na yo, bongo bana ya Simeone bakendaki elongo na bana ya Yuda."
+ 4 Mpe bana ya Yuda bamataki mpe babundisaki Bakanana, bongo Nkolo apesaki Bakanana na mabɔkɔ ya bana ya Yuda, mpe babomaki bango na Bezeke, bato nkóto zomi.
5 Mpe babundaki na Adonibezeke na Bezeke, mpe akimaki liboso na bango, mpe balandaki ye mpe bakangaki ye, mpe bakangaki ye mpe bakataki ye misapi minene mpe misapi minene ya makolo.
+ 6 Mpe Adonibezeke alobaki ete: "Bakonzi misato na zomi oyo bakataki misapi minene mpe misapi minene ya makolo, bayanganisaki bilei na bango na nse ya mesa na ngai, ndenge nasali, bongo Nzambe azongiseli ngai, mpe bamemaki ye na Yerusaleme mpe akufaki kuna."
+ 7 Mpe bana ya Simeone bakendaki elongo na bana ya Yuda, mpe babomaki Bakanana na mopanga.
8 Mpe Nkolo azalaki elongo na bana ba Yuda, mpe bazwaki ngomba, mpe bana ba Yozefe bamataki o Betele, ye moko azali Luzi, mpe Nkolo azalaki elongo na bango.
+ 9 Mpe bana ya Yozefe batalaki Betele, mpe bakɛngɛli bamonaki moto moko azali kobima na engumba, mpe bakangaki ye mpe balobi na ye: "Lakisa biso sikoyo esika ya kokɔta na engumba mpe tokomonisela yo boboto."
10 Mpe moto wana alakisaki bango ekuke ya mboka, mpe bana ba Yozefe bayaki mpe babetaki Engumba na mopanga.
+ 11 Mpe moto yango elongo na libota na ye batindaki, mpe akendaki epai ya Bahete mpe atongaki engumba, mpe apesaki yango nkombo Luza, bongo Bayisraele nyonso bafandaki na bingumba na bango, mpe bana na Yisraele bafandaki na bingumba na bango, mpe bana ya Yisraele basalelaki Yehova mikolo nyonso ya Yosua, mpe mikolo nyonso ya bankulutu, oyo baumelaki mikolo na bango nsima ya Yosua, mpe bamonaki mosala monene ya Yezu Nkolo, oyo asalaki mpo na Yisalaele.
+ 12 Mpe bankulutu basambisaki Yisraele nsima ya liwa ya Yosua na boumeli ya mbula zomi na nsambo.
+ 13 Mpe bankulutu nyonso mpe babundaki bitumba ya Yisraele na Bakanana mpe Yehova abenganaki Bakanana liboso ya bana ya Yisraele, mpo na kotya Bayisraele na mokili na bango.
14 Mpe akokisaki maloba manso maye alobaki epai ya Abalayama, Yisaka, mpe Yakobo, mpe ndai eye alapaki ndai, mpo ya kopesa bango mpe bana ba bango, mboka ya Bakanana.
+ 15 Mpe Yehova apesaki bana ya Yisraele mokili mobimba ya Kanana, ndenge alapaki ndai epai ya bankɔkɔ na bango, + mpe Yehova apesaki bango bopemi epai ya bato oyo bazalaki zingazinga na bango, mpe bana ya Yisalaele bafandaki na libateli na bingumba na bango.
16 Nkolo apambolama libela, amene, mpe amene.
17 Bómilendisa, mpe tiká mitema ya bino nyonso oyo batyelaka Nkolo motema ezala na mpiko. Nsuka.